

Barcode - 99999990287309
Title - Dayaram Krut Kavya Sangrah
Subject - Literature
Author - Dayaram
Language - gujarati
Pages - 509
Publication Year - 1940
Creator - Fast DLI Downloader
<https://github.com/cancerian0684/dli-downloader>
Barcode EAN.UCC-13

દયારામ કૃત કાવ્ય સંગ્રહ

બેભાગમાં.

ગુજરાતી તથા હિંદુસ્તાનીમાં.

નમદાશંકર લાલસંકરની મંજુરીની સાથે

છપાવી પ્રસીદ્ધ કીધો.

ઉમેદરાંમ હરગોવિંદસે*

અમદાવાદ

અરેશી વાડમાં ઢોઢારી પોલમાં શેઠ પ્રેમા ભાઈ હિમાં ભાઈના
મકાનમાં સુર્યોદય પ્રેસમાં શ્રી ભાગીલાલ દોલતરાંમે
તથા સેવાઈભાઈ રામચંદ ગેચોએ પોતાના

છાંપખાનામાં છાપ્યું.

શ. ને ૧૮૭૬ સવત ૧૯૩૨

કીમત. ૩૪-૦-૦

આ પુસ્તક—અમદાવાદમાં વાણરવાળતા મેદાનમાં હાલની

શાંમે ઉમેદરાંમ હરગોવિંદસેને તાંહાં મળ્યું—

મુળ કર્તાએ ડ્રાવીરાઈટ લીધાં.

સુચના.

મૂળ આલોદના પણ ઉભાંધના કેહેવાલાતા દયારામભાઈનાં પ્રશિદ્ધ
રસિક કાંબ વાંચવાને લોકને લલચાવના શાસ્ત્ર અને એજુનું કાંબ
જુદે જુદે ઠેકાણેથી ભેગું કરી આવી રીતે રચી છપાવવામાં અને
૧૮૫૮નાં વરશથી મને તન, મન ધન કાળ એમનાં જે માટે
અરમ થયોછે તે વિષે બોલવાશાસ્ત્ર ગ્રંથને પ્રસ્તાવના જોડવી એ કંઈ મને
અગત્યનું લાભનું નથી.

તા. ૬ આગષ્ટ ૬૦

નં. ૬૧૦

૩૪૧૭૨

તા. ૩૦

આ ગ્રંથમાં હિંદુસ્તાની કાંબ તાકીદથી છપાવવું પડ્યું છે માટે પ્રત
પ્રમાણે નકલ કરી છપાવું છે—શુધ કરવાને અવકાશ મળ્યો નથી

તા. ૨૦ આગષ્ટ ૬૫

નં. ૬૧૦

અનુક્રમણિકા

ગુજરાતી.

વિષય:	પૃષ્ઠ.
૧. ભગવદ્ ગીતામહાત્મ.....	... ૧
૨. ભક્તિપોષણ.....	... ૫૪
૩. રક્તિમણિવિવાહ.....	... ૬૯
૪. સત્યભામાવિવાહ.....	... ૭૬
૫. પ્રેમરસગીતા.....	... ૯૦
૬. રસિમાળના મહિતા.....	... ૧૦૧
૭. દાણ્યાતુરી.....	... ૧૦૫
૮. ચેતવણી.....	... ૧૦૯
૯. ભક્તવેલ.....	... ૧૧૧
૧૦. ચાતુરીનો ગરબો.....	... ૧૧૪
૧૧. મીરાંચરિત્ર.....	... ૧૧૮
૧૨. પ્રેમપરીક્ષા.....	... ૧૨૧
૧૩. ચોરધાશી વૈષ્ણવ.....	... ૧૨૨
૧૪. વસુભનો પરિવાર.....	... ૧૨૫
૧૫. શ્રી કૃષ્ણસ્તવનમંજરી...	... ૧૨૭
૧૬. લાક્ષ્મીનીનો ગરબો.....	... ૧૨૮
૧૭. ચૈત્ર તિથિ (સુણો ઓધવણ).....	... ૧૩૦
૧૮. બાળલીલા (કુંવરને વારાની દુઃખરાણી)...	... ૧૩૧
૧૯. પ્રેમવિલાસ.....	... ૧૩૩
૨૦. મનપ્રબોધ-ક્રમો.....	... ૧૩૪
૨૧. અકળ કળા.....	... ૧૩૬
૨૨. મોહની સ્વરૂપ.....	... ૧૩૮
૨૩. અપરાધક્ષમાસ્તોત્ર.....	... ૧૪૦
૨૪. પારણું.....	... ૧૪૧
૨૫. રાધિકાનું સ્વપ્ન.....	... ૧૪૩
૨૬. રાધિકાનાં વખાણુ.....	... ૧૪૪
૨૭. રાધિકા પોતાની માતાને કેહેછે.....	... ૧૪૫
૨૮. પંદર તિથિ (પડવે પ્રાણજીવન પામે)...	... ૧૪૬

૪૮ નંદલાલ સાથે લાગ્યું છે લગન ને, ઘેલી કાધી મને ગોવા- જિયે ને.	૧૭૮
૪૯ ઉભા રાહો અલખેલા કાણું મંત્રેગ ડહાણો કહું છું એક વાતડીજી ૧૮૮	
૫૦ બહાલાજીને કેહેલે મધુવત માહારા સમઠે.	૧૮૯
૫૧ મોહનલાલજીરે માહારા જીવન પ્રાણજીવન.	૧૯૦
૫૨ આઠ કુવા ને નવ વાવડીરે લાલ.	૧૯૦
૫૩ વૃંદાવનમારે બસીબટને ચોક્ય.	૧૯૦
૫૪ નંદનો નંદન છપ્પીલા છોગાજોરે.	૧૯૧
૫૫ ગરબે રમવાને ગોરી નીસરયાંરે લાલ.	૧૯૨
૫૬ માનીતી તું છે મોહનતણી હો વાંસલડીરે.	૧૯૩
૫૭ ઘેલી કાધી છે ઘેલી કાધી નંદલાલા તેં તો ઘેલી કરીરે. ...	૧૯૪
૫૮ ઘણિ ગજપીરે, ગિરધારી ઘર મારયુંરે આંખ તમારી. ...	૧૯૪
૫૯ કાળજી કોરયું તે દાને કહિયેરે, આધવ છેલ છપ્પીલડે. ...	૧૯૪
૬૦ રસિયાજી તમે ક્યાં રમિઆવ્યા રાસ.	૧૯૫
૬૧ નંદનંદન અલખેલડોરે, એના વાહલાં લાગે છે વેણુ, સાંભળ સહી મહારી.	૧૯૫
૬૨ બોલી એમ કિરતી કુમારીરે.	૧૯૬
૬૩ રાહો પનપટ રસિયા રાજ, પાનિડાં ક્યમ ભરિયે.	૧૯૬
૬૪ નંદકુંવરજીનું પ્રાણજીવન ધન, રાધા રંગીલી મૃગયાનેણીરે લાલ. ૧૯૭	
૬૫ ઘેલી મુને કાધી જીનંદજીના નંદે, ઘેલી મુને. ...	૧૯૮
૬૬ ઉભા રાહો તો હું એક વાત મહારા બહાલા મરડી જાઓછો શાને મુખરેજી.	૧૯૮
૬૭ નેણુ નંઆવતી નંદના કુંવર, પાધરે પંચે જ. ...	૧૯૯
૬૮ આવો અલખેલારે બહાલા, કેહાને તમે ક્યાંહાં ગયાતાં નંદલાલા. ૨૦૦	
૬૯ કીચુર ગોવિંદનેરે, પાવે લાગું પુરે આશ.	૨૦૧
૭૦ એક એક વૃંદાવનમાહેની કુંજના મહેલમાં, મારા રાજ. ...	૨૦૨
૭૧ પદો.	
૧ ગિરધારીજી તતયૈયે નાચે, વૃજનારીસંગ તતયૈ નાચે. ...	૨૦૩
૨ કાળજી કોરયું મારા રાજ ક્યમ કરિયે, ચિતકું ચોરયું મારા રાજ ક્યમ કરિયે.	૨૦૩
૩ સખી પુછીજો અલી પુછીજો, શું રસિયો રિસાવ્યોરે.	૨૦૩

૪ ગરજ સવાદી ના થયે મારા બહાના, મરજ સવાદી ના થયે.	૨૦૪
૫ જળ જતાં આજ ધુધટડામાં, મોહનનું મુખ દીકરે.....	૨૦૪
૬ તાવારા સમજો તારણી, તું મને સહુથી લાગે બહાલીરે.....	૨૦૫
૭ આવ એહારા અન્નમેજડા એક વાત કહું હું છાતીરે...	૨૦૫
૮ કાંધી ને પધારચેરે પ્રીતમ પાછલીને રતિરે.....	૨૦૫
૯ મોહિલે પધારા માદારા રજ, માણીમર મોહિલે પધારે...	૨૦૬
૧૦ લોચન મનનારે. ૩ અપડો લોચન મનનો.....	૨૦૬
૧૧ જમ્બોજી જમ્બોજી જીવણ જુડા છે મેં જાણ્યા, કાલે શું	
જાણ્યાને શું કાંધુરે જમ્બો.....	૨૦૭
૧૨ તમારે તમારે પ્યારી મનમાને તે કુહિની.....	૨૦૭
૧૩ મધુરવ્રત કહેજેરે મોહનને એટલું મુણું તે દિવસનો દરખ ત માય	૨૦૮
૧૪ એહારા આવોની ઉંચુ બાળોની રંગીલા રસમાતા...	૨૦૮
૧૫ ઉપવણ વિચારેરે અંતર આપણે, વણુ સમજેથી દેવીરે શીખ.	૨૦૮
૧૬ મુને એંગ્રોઅંજ લાગી લાલ, કાળજ કાંઈ કાંઈ...	૨૦૯
૧૭ કામણુ દીસેછે અલખેલા તારી આંખમાંરે...	૨૦૯
૧૮ તેં તો ધટખટમાં ધર કાંધું, વાલમ વરણાગિયારે...	૨૧૦
૧૯ રૂડા દીસોછો રાજેશ્વર મંદિર આવતારે...	૨૧૦
૨૦ ચતુરાં એટક એવું જાણીરે, એણે કંઈ રેખાનું કામણુ કર્યું...	૨૧૧
૨૧ રૂપાળી રાધા તારે તનરે, સેહજે તે સુંદરતાનું ભરણું...	૨૧૧
૨૨ કાનુડો કામણુગારા, સહિલી આતો, કાનુડો...	૨૧૧
૨૩ ગિરધારીયા ગુમાનીરે બહાનાજી તેં તો મને મારીરે...	૨૧૨
૨૪ સખી હુંતો જાણુવી ને મુખ હશે સ્નેહમાં...	૨૧૨
૨૫ રાંક મારી અધાને દગો એણે દીધારે...	૨૧૩
૨૬ હા મોહનારે મુને માયા લગાડી, મત મોહું ગિરીવર ધારી લાલ.	૨૧૩
૨૭ એટલું તું મોહારું કહું માન, આ પ્યારી, એટલું તું મારું કહું મન.	૨૧૩
૨૮ મનડના માન્યા મોહન મોહારે મોહિલે આવો...	૨૧૪
૨૯ રંગબર આવે સજૂણો છેલ, પ્રીત પધરાવું મ્હારે મોહન.....	૨૧૪
૩૦ ચાલ બેલી અન્નબેલી પ્યારી રાવે.....	૨૧૪
૩૧ ચાલ ચપળા બૃષ્ણબાનતી ફુલારી.....	૨૧૫
૩૨ રસિયે વજડી રંમ વાંસળી, પાંસલી મ્હારી પ્રોધ...	૨૧૬
૩૩ મુને કાંઈ કાંઈ કાંઈ કહેછેરે.....	૨૧૬

વિષય.

પૃષ્ઠ.

૩૪ લાલ તમારો લાડકવાયો, મુને કાંઈ કાંઈ કેહેછેરે.....	૨૧૭
૩૫ હાવાં નહિં મૂક્રે, મોહનજી માનો ખરી.....	૨૧૭
૩૬ મહારા બહારે લાગોછો બહારા.....	૨૧૭
૩૭ માડી નંદનો કુંવર મહારી કેડે પડ્યોરે.....	૨૧૮
૩૮ નંદનો કુંવર પરણાવ.....	૨૧૮
૩૯ વિઠલ વાંકલડું મા ઝાંખરે, તારી નેણ કટારીછે, વિઠલ.....	૨૧૯
૪૦ વિઠલ વાંસલડી મા વાસરે, મહાર કાળજી કાંપેછે, વિઠલ.....	૨૧૯
૪૧ સખી જોની આં લાસે ગુલાલે મારી આંખ ભરી...	૨૧૯
૪૨ મુજને અડશેમા, આધા રા અલખેલા, છેલા અડશેમા.....	૨૨૦
૪૩ લોકડિયાં દેખેછે લાલ, આંખોમાં ઉડે ગુલાલ.....	૨૨૦
૪૪ નવ કીજેરે નવ કીજે નવ કીજેરે આળ.....	૨૨૦
૪૫ ક્યમ ભરિયેરે ક્યમ ભરિયે, જળ જમુનાનું નીર નંદ કુંવર કેડે પડ્યો.....	૨૨૧
૪૬ આ તે શું અલખેલા છેક.....	૨૨૧

નીતિ ભક્તિ—ધોળ ગરખી, પદ વગેરે.

૬ ધોળ.

૧ ધન સરવસ્વ મદા મહાર છો હે શ્રી નાથજી...	૨૨૨
૨ શ્રીગુરુદેવ મન અભિલાષી જે માહારા પુરશે તે દિન ક્યારે આવશે.....	૨૨૩
૩ સાંભળો મહુ દો આ છે શિખામણ સારી.....	૨૨૪
૪ શ્રીમદ વલ્લભ કરણારસ સમુદયથી, નિર્મળ રત્ન નિકળ્યાં દર્શ્યારે.....	૨૨૫

૭ ગરખીયો.

૧ ત્રિજોક સુંદર મુગટ મણીરે, તમે રસિયા રાધાનાથ બહારાજી...	૨૨૫
૨ શ્રીવંદાવન સુખકારીરે, સમરે નાસે મહુ પીડા.....	૨૨૫
૩ ગિરિવરધર ગોવિંદરૂપ.....	૨૨૫
૪ મોહિટાનું વચન સુખધામ, કૃપા રીતે કરિયે.....	૨૨૭
૫ જીવ જાણીલે, જનપ્રીત જીગદીશવીના નવ સારી...	૨૨૮
૬ રૂપાળા શ્રી રણછોડ છેજી, રાજ, રૂપાળાં શ્રીરણછોડછે.....	૨૨૮
૭ ધન્ય જેણે હરીગૂણ ગાયા, સંસારમાં, ધન્ય જેણે હરીગૂણ...	૨૨૯
૮ સરવના શિરમણી શ્રીનાથજીરે લાલ.....	૨૩૯

અનુક્રમણિકા.

વિષય.

પૃષ્ઠ

૬ સહુ સાધન બળ ભડિત શ્રાધાનાથની...	...૨૩૦
૧૦ રાધે માધવ મનમાં વશ્યાં, જી જોહને, રાધે માધવ મનમાં...	...૨૩૧
૧૧ શરણ પડ્યો છું રે શ્રીહરી.....	...૨૩૧
૧૨ દરશણ ઘોની રે દાસને.....	...૨૩૨
૧૩ જે કોઈ જન કલ્યાણ માટે તે સ્ત્રીની સંગત તજીએ...	...૨૩૨
૧૪ સહુથી સમરથ રાધાવરનો આસરો.....	...૨૩૩
૧૫ હરિ નામ માળા—ગુરુ ગોવિંદ કૃપાનિધિ કેશવ.....	...૨૩૪
૧ પદો.	
૧ તારો અમુજા અવસર જાયરે ગોવિંદ ગારે.....	...૨૩૫
૨ હરિ હું શું કરું મારો માયા ન મુકે કેડો.....	...૨૩૬
૩ હરિ જોવા તેવો હું દાસ તમારો.....	...૨૩૬
૪ હો મનવા શ્રીહરી શરણે રહેજો.....	...૨૩૭
૫ દાસોદર દુખડાં કાપેરે, પાવલે લાગું.....	...૨૩૭
૬ સાંભળ શિક્ષા તું મન માગી, સાચી કહું એક વાત.....	...૨૩૮
૭ વરિયે તો સાંભળિયો વરિયે, વરિયે તો પાતળિયો..	...૨૩૯
૮ સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવારે.....	...૨૩૯
૯ સાચા સંત તે દુખતે દેહને.....	...૨૪૦
૧૦ કોટિ પ્રયત્ન કરો તોએ પણ મુખદુખ હાથ હરિનેરે..	...૨૪૧
૧૧ હરિભજનયત્રી હરી મળે તે સાચું સહુ શ્રુતિ ગાયે..	...૨૪૧
૧૨ કૃષ્ણ કેહેતાં શું બેશે નાણું, મુરખ તને, કૃષ્ણ કેહેતાં.....	...૨૪૨
૧૩ કૃષ્ણ કરણ કરી રૂપ નટવર ધરી.....	...૨૪૨
૧૪ જેને સહાય શ્રીકૃષ્ણની, તે તો સૂખમાં માહાલ.....	...૨૪૩
૧૫ શ્રી ગોવરધનધર લાડીસારે, સંગે શ્યામા પારી.....	...૨૪૩
૧૬ કર મિત મિતન કોઈ પ્રકારે, સદાનંદ શ્રીકૃષ્ણતણું..	...૨૪૩
૧૭ શ્રીહારિકાધીય છો શીય મહારે ધણી.....	...૨૪૫
૧૮ માહારા શ્રી મહાપ્રભુજી હું એ વર માગું.....	...૨૪૫
૧૯ કોહો કષપેરે કહિયે પ્રભુ કાપર કે બળિયારે.....	...૨૪૫
૨૦ કાંઈ નથી જોતા કૃષ્ણ કૃપા બ્યાહાં કરીએરે.....	...૨૪૬
૨૧ હરિ મહારં અંતર શુદ્ધ કરીરે.....	...૨૪૭
૨૨ નંદનંદન ભજ ભજ મન માહારાં.....	...૨૪૭
૨૩ હો સત્તન શ્રીજી કરો તમો જે મન.....	...૨૪૭

૨૪ હે હરી તું તો આવાં હાર્યો ને ગમે તે કરો.....	...૨૪૯
૨૫ જીવતો મુઓરે મુખ જીવતો મુઓ.....	...૨૫૦
૨૬ વૃજ વાહાલુંરે વૈકુંઠ નહિં આવું... //	...૨૫૦
૨૭ હરિને ભજે નહિં તે અવર આરાધે.....	...૨૫૧
૨૮ તારાં મહુ દુખ જાણે ગોવિંદ ગાની.....	...૨૫૧
૨૯ મિથ્યા શીદને માયાકુટ માંડી, શ્રીકૃષ્ણ શે ના ભજે..	...૨૫૧
૩૦ માહારા કરે મહા કેશવરાયરે, માયાદળથી મૂકાવે..	...૨૫૨
૩૧ કેહે કાવે નિહારેરે, જીવ જંપ વાળીયોરે.....	...૨૫૩
૩૨ રટ શ્રી રાધા રાધાવર ગિરધારી.....	...૨૫૩
૩૩ હરિભાવ વિના, કેવળ કૃતિ કરથી કાર્ય ન થાય.....	...૨૫૪
૩૪ ચિત તું શિદને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણ કરવું હોય તે કરે..	...૨૫૪
૩૫ નિશ્ચેના મહેનમાં વસે મહારા વાલ્મીકીરે વસે વૃજલાડીસારે... ૨૫૫	...૨૫૫
૩૬ એક વરયો ગોપીજન વલ્લભ નહીં સ્વામી ખીજે...	...૨૫૫
૩૭ જો વિચારી જીવ તારી શી વણે થશે...	...૨૫૬
૩૮ ભજની શ્રીહરી કરી સહુ કદપના પરી..	...૨૫૭
૩૯ સેવતી શ્રીકૃષ્ણ રસિક રાધિકાપતી.....	...૨૫૭
૪૦ ને કોઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં રહે..	...૨૫૮
૪૧ હરિ માટા હરિ માટા, મહુથી હરિ માટા.....	...૨૫૮
૪૨ શ્રી લક્ષ્મણભટજીનાં ભાવે લીજે ભામણાં..	...૨૫૯
૪૩ શું કહિયે શ્રીજી શરણ પડ્યાને સંતાપે...	...૨૬૦
૪૪ હરિસેવા હરિસેવા, માયું હરિ સેવા હરિસેવા..	...૨૬૦
૪૫ અધરો દિવસ એક આવશે, અનમેલા શ્રીજી.....	...૨૬૧
૪૬ હાવાં તો હરીને ભજેરે મન.....	...૨૬૧
૪૭ શામ સેવિયે રે, ગોવિંદ બાધયે.....	...૨૬૧
૪૮ હરીને ભજતાંરે વાર તેહેને તરત તજે.....	...૨૬૨
૪૯ હું જીડો જગદીશ લજ્યા, માહારી રાખેથી રહેશે.....	...૨૬૨
૫૦ જેહેવો છું તેહેવો હું તમારો હે શ્રીજી...	...૨૬૩
૫૧ ભટકતાં ભવમાંરે, ગયાં કાળ કોટી વડી...	...૨૬૩
૫૨ કૃપાસિંધુ કહાવોરે, કૃપા સુને કમના કરે...	...૨૬૩
૫૩ સીતાપતી રામની સેવા, જાણો મન મીઠા મેવા...	...૨૬૪
૫૪ ગાજેરે ગોવિંદ ગુણ નિત્યે ગાજે.....	...૨૬૫

વિષય.

પૃષ્ઠ.

૫૫ સર્વ તજીને ભજીલે શ્રી ગોવિંદને...	...૨૧૫
૫૬ મહાદેવ દાગડું દોર દાગડું સહુ નગ્રમાં...	...૨૧૬
૫૭ મેં શ્રીકૃષ્ણ પૂજ્યા રાનિદેશ એક મેં શ્રીકૃષ્ણ પૂજ્યા...	...૨૧૬
૫૮ એકવા શ્રીદરિને શેં નવ ગાય.....	...૨૧૬
૫૯ શું જાણે વ્યાકર્ણ પૂરને, શું જાણે વ્યાકર્ણી...	...૨૧૭
૬૦ કૃષ્ણ-માદારા મર્મતા ઉતાર જાણી...	...૨૧૮
૬૧ હું નાથ હું શું કરું ચતન માટે ન કશું...	...૨૧૮
૬૨ શાણદે સમજણ જોડી રાખો.....	...૨૧૮
૬૩ હરિ પુને પ્રસન્ન તે કમલ ચામ, તારા મનનુ કપડ ન જાય...	...૨૧૯
૬૪ શ્રી વૃદ્ધાલ વિહન શ્રીજી સ્વામી, સામળિયા વ્યાલા...	...૨૧૯
૬૫ જેના મરોવડ કોઈ ના હેઠેલાય...	...૨૧૯
૬૬ નામ સાર છે તે નામ સાર છે.....	...૨૧૯
૬૭ તું તો રાખો રહેજે જન...	...૨૧૯
૬૮ સાધુ શ્રમ ના કર્યોરે...	...૨૧૯
૬૯ કૂટો શું ફરેછેરે જુલ્યો ભવકુપમાં પડ્યો...	...૨૧૯
૭૦ ગર્ભવાસ રાખ્યો રે કિરપા તને ખડુ કરી...	...૨૧૯
૭૧ મહારે અંત સમય અનગેલા મુજને મૂક્યો મા...	...૨૧૯
૭૨ માયા કાળ કરમ બધા ભાગી, શ્રીજી સાલ કરો...	...૨૧૯
૭૩ શિરમણી સાધન દીનતા માયી...	...૨૧૯
૭૪ સાધુ તે સગપણ રે સમજ મન સ્વામ તણું...	...૨૧૯
૭૫ મનજી મુસાફરરે, માયો નિજ દેશભણી...	...૨૧૯
૭૬ સાચા સગા સમર શ્રીગીરીધર.....	...૨૧૯
૭૭ શ્રીજી સાર મરવનો છે છે છે...	...૨૧૯
૭૮ જેનું ધન્ય બાળ્યેગ ભવમાં જોણે વૃજમંડળ જોણું...	...૨૧૯
૭૯ વદનકમળ જોણું જોણે ગેંદાર...	...૨૧૯
૮૦ વૈભવ નથી થયો તુ રે શિદ ગુમાનમાં કુમે...	...૨૧૯
૮૧ રદ્યે આ રૂપ રંગીલું રાખો...	...૨૧૯
૮૨ દુસ્વભાવથી જાંતાડો દુરમતિ ટાળો માજી...	...૨૧૯
૮૩ રાધાકૃષ્ણ રાધાકૃષ્ણ રાધા વૃજરાય...	...૨૧૯
૮૪ વૃજલાડલાને ખમા રાજ ખમાડે...	...૨૧૯

હિંદુસ્તાની.

૧ સતસૈયા.....૨૮૩
૨ વસ્તુવૃંદાપિકા.....૩૪૩
૩ વૃંદાવન વિલાસ (કટાવ).....	.. ૪૧૩

શૃંગાર—પદ, રેખતા, લાવણી વગેરે.

૪ પદો.

૧ આજકો દીન ધન ધન મોરી માધ..	..૪૧૮
૨ તિહારી ચલી અબ તલવાર...	...૪૧૮
૩ આંધ ટરી નહિ આપે મેરે બાલમા..	...૪૧૯
૪ મોહિ નેનાં લાગીરે, રતનારી...	...૪૧૯
૫ ગિરધારી હરથો મેરે હિયરા..	...૪૨૦
૬ હા શી નાથજી માપે રહે ક્યોં રિસાવરે..	...૪૨૦
૭ હાં મરીરે મોહનલાલ.....	...૪૨૦
૮ મેરે હિયરા કસે રાખુ....	...૪૨૧
૯ આ પ્યારીજી મેરી તુંહી મિતચોર....	...૪૨૧
૧૦ પતીયાં પઠાઈ કોઇ મધુપુર જાય....	...૪૨૨
૧૧ રતનારી નેનાં મોહિ લાગી...	...૪૨૨
૧૨ ગારી મત દે રે શુમાની છેલા..	...૪૨૨
૧૩ મેરે નાથ ગિરધારી શ્યામ શ્યામની પ્યારી...	...૪૨૨
૧૪ કોઇ નહીં દીલદાર હમારાવે..	...૪૨૩
૧૫ મોહિં આંર ન ભાવે રી.....	.. ૪૨૩
૧૬ મોહિ આંકે નેન અંજરસે.....	...૪૨૩
૧૭ ક્યાં લગી બરનુ મે આપ બડાઇ...	...૪૨૪
૧૮ મારી તારી મોહન તરી નેનમે...	...૪૨૪
૧૯ સાધન બનમે મોહિ કિત લાઇ રે...	...૪૨૪
૨૦ રાધા ગોવિંદ તુ જગરે જિયરા...	...૪૨૪
૨૧ પાનીડાં ન જાપોરે, દેખ દેખ ગિરધર...	...૪૨૫
૨૨ જોબન રસ ઝલકાય, રસિયા રાપ વળોજી...	...૪૨૫
૨૩ બહુકો ક્યા કામ હૈ બડ નેનાં..	...૪૨૫

વિષય.

૨૪ કર મન ઓહિ છેલસોં ખાર૦...	...૪૨૬
૨૫ કારને ડસી મા કાનડકારને ડસી૦...	...૪૨૬
૨૬ બંસીબાણે તેરે ધાર મળ જૂઠ૦.....	...૪૨૬
૨૭ આલીરી બંસી માહનકી બાજેરી૦.....	...૪૨૬
૨૮ મદનમાહનકી એ મારલી મદન માહનકી૦..	...૪૨૭
૨૯ કેસે જાળી કાંહાં રહું નંદકિસોર રે૦...	...૪૨૭
૩૦ આવ મત મેરી ગલી દિલદાર૦.....	...૪૨૭
૩૧ અબ જાને દે અબ જાને દે સાંજ પરી૦...	...૪૨૮
૩૨ ગિરિધારીજી અખિયાં મનકે હો૦...	...૪૨૮
૩૩ જાન ગાંધ જાન ગાંધ જિયરાકી ખાત૦...	...૪૨૮
૩૪ પ્રાન જાત મેરી લલિતા બચાવ ગાંધ૦...	...૪૨૮
૩૫ ધર આવે લાલ રીસાધુ ગયે૦.....	...૪૨૯
૩૬ માઈ તેરા ખાલાકું દેખનકું મેં આયા રે..	...૪૨૯
૩૭ ભાવે સંકર કૃષ્ણ દરસ મુચ પાપા હિ.....	...૪૩૦
૩૮ એરી ભારી માનરી એતી માન લે૦.....	...૪૩૦
૩૯ જુઠી એરી લગાધ મેયા૦.....	...૪૩૦
૪૦ હાં પિયાજી માસોં બાજોજી૦.....	...૪૩૦
૪૧ અખતો મેં ભધ તિહારીજી૦.....	...૪૩૧
૪૨ ધાર ક્યું સનોત મેરી ક્યા તકશીર.....	...૪૩૧
૪૩ બંસીબાણે માનું લે અજના૦.....	...૪૩૧
૪૪ માધરે માહિદા જગાધ૦.....	...૪૩૧
૪૫ નંદમેહરસે લગા હમારા દિલ૦.....	...૪૩૧
૪૬ હો હરીરે પીયા જાને દે હમકું૦.....	...૪૩૨
૪૭ માતીવાલે બના મેં પાધરે૦.....	...૪૩૨
૪૮ નગર મળ સોવે રે, મેં ખિરહની જેઠી રાવું૦.	...૪૩૨
૪૯ સ્વામ મેરે નેનખીચ સમાવ રેહો૦.....	...૪૩૨
૫૦ પાયાખીન ડુખરી મેં૦.....	...૪૩૩
૫૧ તેહારે પેયાં લાગું રે૦.....	...૪૩૩
૫૨ આરી રાધેગાવિંદજી હીડારડો૦.....	...૪૩૩
૫૩ અખતો માનું મિલજાવે નંદનાલ૦.....	...૪૩૩
૫૪ ધાર મેં હાં તેરી છેલા બંસીબાણા૦.....	...૪૩૩

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૫૫ થારી નથડારે માતી મુમણ લલકેછે૦.....	...૪૩૪
૫૬ આંખ અલબેલી થારી બડી ભદુવારી૦.....	...૪૩૪
૫૭ ગીરધરલાલજીરે મુખચંદ.....	...૪૩૪
૫૮ મુખરાધા માહન તા થૈયા૦.....	...૪૩૪
૫૯ માહનારે માહની તેહારી બંસી૦.....	...૪૩૫
૬૦ સામગ્રા વે તુંડી મંડા ખારા૦.....	...૪૩૫
૬૧ ખિર પેડું પ્રેમદે નેખા૦.....	...૪૩૫
૬૨ મેરા મનડામે માના હા બિહારી નંદલાલ૦.....	...૪૩૬
૬૩ સો તતત થૈ તા ત. થ. થૈયા.....	...૪૩૬
૬૪ સોદગન લગિયાં સો આઝ મેરે.....	...૪૩૬
૬૫ થૈં કાણ મંત્ર સાધ્યો.....	...૪૩૬
૬૬ નવલ સનેહી ધનસ.મનરો.....	...૪૩૭
૬૭ સેહેજરે પ્રેમરસ પાળે મારા રોજ.....	...૪૩૭
૬૮ થારા લાણિયારી નોકાં નંદલાલ.....	...૪૩૭
૬૯ માઠ કેસે કંઈ પીગ બસેં મંદુર જાય.....	...૪૩૭
૭૦ જપાની હમારા ઔર તુમારા કયા.....	...૪૩૮
૭૧ મે તો મેરો બાહાજીબને દીયો.....	...૪૩૮
૭૨ પ્રાન પ્રિયા સંગ ક્યોં ન બોલે.....	...૪૩૮
૭૩ બનમેં શુભરિયાં લૂટી.....	...૪૩૮
૭૪ નંદકે નંદસો નેનાં લાગી.....	...૪૩૮
૭૫ મેરે તેનાં માહનપેં જાયત.....	...૪૩૮
૭૬ બરસાનેકી ડગર બન.દે.....	...૪૩૮
૭૭ તુમ દગન બાન મત મારે.....	...૪૪૦
૭૮ મેરા પંત ઘટ જાઓ તો જાઓ મેં પનઘટ જાજીંગી૪૪૦
૭૯ બંસી બાજી સો મેરે મન બસગાઠ.....	...૪૪૦
રેખતા.	
૧ બંસીકે બજનેવાલે તેં મેરા દીલ ચુરાયા..	...૪૪૦
૨ એક ખુબસુરત ગબરે શુભઝાર સાંવરા...	...૪૪૧
૩ મદનમાહન ખારે મહેબૂબ મેરાહિ.....	...૪૪૧
૪ લગીહિ યાદ પ્રીતમકી, તનકકે જિયરો જાવેમા...	...૪૪૧
૫ નંદનંદન ખારે તેરી અખિયાંને મુઝે.....	...૪૪૨

વિષય.

લાવણી

૧ લિપ્તુ' લ્યાગ્યો પ્રીમતકુ' પતિયાં...	...૪૪૩
૨ લગન મગ મત પરિચો ભાઈ.....	...૪૪૪
૩ યસોમતિ કેહે સુનો, મેરે લાલ શુરે માં ધરમે'...	...૪૪૫
૪ નંદમેહેરકા નિઝર ક-હેવા...૪૪૭
૫ બેનુ મોહનકી સુન સુવ ના રહી તનકી..	...૪૪૮
૬ નાગર નટરે, નિલગ્યો મોહન પારે.....	૪૪૯
૭ સકલ સખી મુખ તા ચૈયાં.....	...૪૪૯

હાથી.

૧ હા એલ એસી હારી.....	...૪૫૦
૨ વા તો હારીદા એલવાર પારે લંગર નંદકુમાર.....	૪૫૧
૩ આમી હારીદા છેલ આહે દૂલત ડોલે.....	...૪૫૧
૪ મંતો રંગીલૂ રંગીલકે રંગમે'.....	...૪૫૧
૫ હારીકે દીન ક્યોં બરજી.....	...૪૫૧
૬ આમી તેરી મારી બસંતી બનીહે.....	...૪૫૨
૭ કેસે હારી એલુ દૈયાંરે.....	...૪૫૨
૮ નંદકો નટ નાગરશી બરજી.....	૪૫૨
૯ પ્રોયે માનખાન રસિયાકે જન.....	...૪૫૨
૧૦ જીન જાગ્યોરે આજ દ્રાષ પનીયાં બરજ.....	...૪૫૩
૧૧ કેસે હારી એલો પાપાજીરે.....	...૪૫૩
૧૨ બરજતબિહારી મન લે ગયો હાં.....	...૪૫૩
૧૩ નંદમેહેરજીકે મેહલ મચી ધુમ.....	...૪૫૩
૧૪ ગોરસ આહા તો પાપો મેરે પારે.....	...૪૫૪
૧૫ હારી એલન કે દિન આપે.....	...૪૫૪
૧૬ ક્યોં ન પિયા સંગ એલત હારી.....	...૪૫૪
૧૭ રાધા આઈ એલન સખીદંદનસે'.....	...૪૫૫
૧૮ આધરી પહાર બરન લાગી અખિયાં.....	...૪૫૬

શુંમાર—નીતિ—ભડતી—પદ, લાવણી વમેરે વધારાનાં.

૧ મં મરી મીલા મોહનલાલ.....	...૪૫૬
૨ મેરા હિયરા કેસો રાખુ' સમઝાય.....	...૪૫૬
૩ સા મલકા મંડા ક્યોં ચિત ચોરાવે.....	...૪૫૬

૪ જિંદગી તું સાંડે ના બગી માંડે પારે.....	...૪૫૬
૫ યારી લોહણિયારી નોકા નંદલાલ.....	...૪૫૬
૬ બાલપણારે આછો નેહ બમાપોરે.....	...૪૫૭
૭ નંદકે નેના તેરે બદલાયી, નેતનકી.....	...૪૫૭
૮ હમતો કૂબ છપીલા ગાવે.....	...૪૫૭
૯ દરસન દેનાં હમે ડકાર ડકાર.....	...૪૫૮
૧૦ અપ્પતો પેહી અત મેરે ગિરધારલાલ.....	...૪૫૮
૧૧ માયા તજ બજલેહુ મનમોહન.....	...૪૫૮
૧૨ ધિર મન રહેગો તબ હરિ કંઠેગો૪૫૮
૧૩ શીરામકૃષ્ણ ગોવિંદ ગદાધર.....	...૪૫૯
૧૪ હમ સાકાર ઉપાસી વે સમ.....	...૪૫૯
૧૫ તેરા કિયો કહ્યુ ખત નહીં.....	...૪૬૦
૧૬ રાધેકૃષ્ણ રાધેકૃષ્ણ ગાયલેરી હો.....	...૪૬૦
૧૭ ઐસે શીગિરધરજાનકાં સદા કયેં.....	...૪૬૦
૧૮ એક આસરા તેરા, એર નહિ દોષ મેરા પે.....	...૪૬૧
૧૯ સર્વોત્તમ શ્રીકૃષ્ણ નામ હે.....	...૪૬૧
૨૦ જગ જુઠા વે મહેરમ વાર, અપના કાઠ નહીં મિલિયાવે.....	...૪૬૨
૨૧ જિયા જનિસે સાચિ ખાત, મન માનીસે સાચિ ખાત.....	...૪૬૨
૨૨ ભિરધારી મનોહર રામ રામ નરધર નાગર.....	...૪૬૨
૨૩ સુત મેરી મતી મેતા વે, મેતાં મેતાં પેહી કરતા.....	...૪૬૨
૨૪ સુત મેરા જિયરા હંસાવે, નિસદિત કરે પરહંસ પ્રસંસા.....	...૪૬૨
૨૫ લગત બગ ન પરિચે હો મેરે જિયરા.....	...૪૬૩
૨૬ લગત લગીહુ સુખરૂપ ગિરધારીસોં.....	...૪૬૩
૨૭ જિયા ગાફીલ મત સો જગ, હ્યાં દોષ નહિ.....	...૪૬૩
૨૮ કુલે કુલે શીજીગત કિયેર હિડારના સમ રસિકનકે.....	...૪૬૪
૨૯ મેરી રસના તુંવે રાધાકૃષ્ણ.....	...૪૬૫
૩૦ શ્રીકૃષ્ણ હરિ રામરામ, રાધે ગિરધારી.....	...૪૬૫
૩૧ કેવલ એક બાવનુખ ગિરધારી. દોષ બસુ તો.....	...૪૬૫
૩૨ સુનિયે પુકાર મેરી ઉમરે! અમકી બેરી.....	...૪૬૫
૩૩ શી ગોકુલપતિ ધનશ્યામા જય અવધનાથ.....	...૪૬૬
૩૪ ગારે મારે ગિરિરાજકરન મારે.....	...૪૬૬

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૩૫ હે મન માત ખસી હે વિધાર.....	...૪૬૭
૩૬ અખ હો સરન પરજો મેરા કરે વારો.....	...૪૬૭
૩૭ મિત્રને મુદામાણ આપે મુદામાણ.....	...૪૬૮
૩૮ અડતા જડી જોરન લાગ.....	...૪૬૮
૩૯ ઓર નહીં કોઇ દેવી દેવારે.....	...૪૬૮
૪૦ હરદમ કૃષ્ણ કહે શ્રીકૃષ્ણ કહે.....	...૪૬૮
૪૧ ઠાસીપુરીથી અતિ સુંદર શાભા.....	...૪૬૯
૪૨ ગદ્ગદ તોડા બડા દિવાના ક્યો.....	...૪૭૦
૪૩ સખ માયા બાપ નયે નાથ કોઇ આપ.....	...૪૭૧
૪૪ મુનિયેજી હરી હરજત કે બહેકી અરજ.....	...૪૭૧
૪૫ ગોવિંદ નાંકો આધાર.....	...૪૭૨
૪૬ જાકું રટત હે ભદ્ર શેષ શંભુસુત.....	...૪૭૨
૪૭ હરિદાસા હરિદાસા બનજા હરિદાસા.....	...૪૭૪
૪૮ તું બાપ મન મરે ગોકુલચંદ્ર.....	...૪૭૪
૪૯ પાં કોઇ નહિં હેં તેરા વે વૃ મન કર.....	...૪૭૫
૫૦ મુત મરે મનવા તોલા વે શ્રી.....	...૪૭૫
૫૧ કાઠાર કાઠાર નાથ હમારે દેવા કે.....	...૪૭૬

મરેઠી.

૧ પાદાવેં બાપગા જરસિંદ મહેતાયે.....	...૪૭૬
૨ શ્રીરામકૃષ્ણ ગોવિંદ સ્વામી મિલોની.....	...૪૭૭

દયારામકૃત કાવ્ય સંગ્રહ.

જે ભાગમાં, —

ગુજરાતી તથા હિંદુસ્તાનીમાં,

ભાગ ૧. ગુજરાતી.

ભગવદગીતા મહાત્મ.

(રાગ—કંઠરો.)

શ્રીગુરુ પ્રથમ પ્રણામ પાવ, જેથી કાર્ય સદા શુભ થાય ;
વંદુ ઈષ્ટ સદા શ્રીકૃષ્ણ, દાસ લહો પુરો મન તૃપ્તુ ;
સ્થાય કરો હું શુભ મતી લહું રે.—૧.

શ્રીવક્ત્ર શ્રીનિહલ રાય, સનમુખ વિદ્યુ વિમુખ થઈ જાય ;
ઈષ્ટ કૃષ્ણ સકળ શિરમાણી, મુજપર કરણા કરવી ઘણી ;
ગીતામહાત્મ કયા કહું રે.—૨.

છાળ.

ગીતામહાત્મ કયા અતી પાવન, સાંભળતાં સુખ થાય ;
અષ્ટાદશ અધ્યાય વરણબો, પૃથક પૃથક મહિમાય. ૧.
પદ્ય પુરાણ ત્રિશે છે ભાખી, કયા અનુપમ સારી ;
કૃષ્ણ ભક્તિ ઊત્પન્ન કરે જીર, કાટિક કિલમિપહારી. ૨.
ઓતા વક્તા હોય કૃતારથ, ઉપજે અતિ આહ્વાદ ;
કૃષ્ણ કૃપાથી દ્યો વરણવે, શિવ ઉમિયા સંવાદ. ૩.
એક સમે કુલાસવિરો, પારવતી જોહ્યાં વાણી ;
તમ મુખથી મેં અવણ કરી છે, સકળ કયા શુલપાણી. ૪.
ધરણ એક મુને છે તદ્દથી, પુર્ણ કરો અવિનાશી ;
શ્રી ભગવદગીતાનો મહિમા, અવણ કરાવો દારી. ૫.
એવું વચન સુણી રક્તિપુ, જોહ્યા શિવ રાક્ષાત ;
પ્રસન્ન થઈ કહે વન્ય રમા, તું ઊત્તમ પુછી વાત. ૬.
સાંભળ શ્રેય સુતા કહું તુજને, આદ્યુત એ આખ્યાન ;

જેમ પુરવે કમળા પ્રત્યે, ભાખ્યું છે શ્રીભગવાન. ૭.
 જેની અતીશી કુસમ સરીખી, કાંતી છે સાક્ષાત ;
 એના કોટી દર્પહર કંદ્રપ, રોશિશાઈ જગતાત. ૮.
 તે પ્રભુ ક્ષીરસાગર પોઢ્યા છે, રોશની ઉપર જ્યાંહ ;
 પદ્મા પાપ તળાંશે સનમુખ, ગરડ રહ્યાં છે ત્યાંહ. ૯.
 તેહ સ્થળ કા સમય રમાયે, સર્વ લોકહિત ધાર્યું ;
 ગીતામહાત્મ પતીને પુછું, એવું મન વિચાર્યું. ૧૦.
 વાતે વાત અનુસંધાને, પુછીશું ચિત રાખ્યું ;
 શ્રીનારાયણ પ્રત્યે શ્રીએ, યુક્તિ વાચ્યેક ભાખ્યું. ૧૧.
 હું સ્વામી શો કારણ છો નીજ, નિદ્રાળુવા ઉદારી ;
 તેનો અભિપ્રાય હાથે તે, મુજને કહો અર્પીનારી. ૧૨.
 એવું વચન સુણી કમળાનું, શ્રીહરિ યોલ્યા વળતું ;
 હું નયિ નિદ્રાળુ ન ઉદાસી, સાગરજા સાંભળ તું. ૧૩.
 હું મહારા અધર્થતણોજ, વિચાર કંઈકું સત્ય ;
 કહેવું છેતે ત્હેની તુજને, કહું વિસ્તારી ગત્ય. ૧૪.
 અખંડ છે વળિ શ્વરૂપ છે, અજર ને આત્માસ્વરૂપ ;
 દશ પ્રકારનું એ વિધિ મહારૂં, છે અધર્થ અનુપ. ૧૫.
 ત્હેના ધ્યાન થકી મુજ લોચન, અચળ્યાધી વીરામે ;
 જેમ કા નૃપ નિજ વૈભવનોજ, વિચાર કરી સુખ પામે. ૧૬.
 એવું વચન સુણી કહે કમળા, કોતક મુજને ભારો ;
 કૃપા કરી મુજને કહો સ્વામી, સંદે સકળ વિનારો. ૧૭.
 છે ઐશ્વર્ય તમારું એવું, તમો ધ્યાનમાં ધારો ;
 તો મુનિ કાં તેને મુકીને, કરે વિચાર તમારો. ૧૮.
 હરી કહે એ ઐશ્વર્ય માહારૂં, અગાધ છે સુણ વાત ;
 તે માટે અવિલંબ્યા છે મુની, મુજરૂપે સાક્ષાત. ૧૯.
 જદપી મુજ ઐશ્વર્ય તથા હું, ભિન્ન ન નિઃસંદેહ ;
 જેમ અન્ય અગ્નિની જ્વાળા, એક ભિન્ન છે દેહ. ૨૦.
 તદપી મુજ સ્વરૂપ આશ્રયપણુ, કીધે નથી કહ્યાણુ ;
 માટે મુજ સ્વરૂપે અવિલંબ્યા, મુની મહદ સુખાણુ. ૨૧.
 જેહ તણા ઐશ્વર્ય તણો નવ, પામે કોપણુ પાર ;
 તો સ્વરૂપની અગાધતાનું, શું કહેવું તે વાર. ૨૨.
 માટે સ્વરૂપનો આશ્રય કરવો, ભાખ્યું તવ શ્રી કૃપણુ ;
 પદ્માએ શ્રી પ્રભુજને પુનઃ પુછ્યું પ્રશ્ન. ૨૩.

અગાધ છે એવું તદા કેમ, ગીતા શંકા વખાણી ;

વેદ ચક્રી ઉત્તમ છે ગીતા, મહા વિગ્ધ કહી વાણી. ૨૪.

નિગમ પ્રગટ કીધા છે મેં તો, સ્વપ્રાવર્યા માહિ;

ભગવત સમય ચક્રી છે ગીતા, તે સમ હોયે ક્યાહિ. ૨૫.

શ્રી ભગવદગીતા તે મહાર્ક, નિશ્ચે જાણ સ્વરૂપ;

ત્હેનાં તુજને કહું હું સ્થાનક, સાંભળ વાત આનુપ. ૨૬.

પંચ આદિ અધ્યાય રમા તે, મસ્તક મહાર્ક કહીએ;

દશ અધ્યાય પછી તે મહાર્ક, ભુજને સ્થાનક કહીએ. ૨૭.

ત્યાર પછે જે ત્રણ રહ્યા તે, ચરણ માહાર્ક જાણ;

શબ્દમય એ સ્વરૂપ મહાર્ક, તે સાંભળ નિરખાણ. ૨૮.

એ ગીતા એકો અધ્યાયજ, અથવા એકો સ્તોત્ર;

અથવા એકો અક્ષર બાપે, અવણ કરે કો લોક. ૨૯.

સાંભળ રમા પરમ પદ તે જન, નિશ્ચે પામે માહાર્ક;

એ ગીતાનો અદ્ભુત મહિમા, શી રીતે વિસ્તાર. ૩૦.

એવા વચન સુણી કમળા કહે, સુણિયે જગજીવન;

ગીતામાહાત્મ કહો વિસ્તારી, સાંભળવા મુજ મન. ૩૧.

ત્યારે નારાયણ કહે દધિજ, તુજને ધરજી એવી;

તો ગીતા મહિમાની અદ્ભુત, કયા કહું હું તેવી. ૩૨.

શિવજી કહે ઉમિયાને પુરવે, શ્રીહરી બાપ્યું જેમ;

સાંભળ રોહ ધરીને તું પણ, કહું કયા હું તેમ. ૩૩.

હરિ કમળા હર ભીમીયા પ્રત્યે, બાપ્યો જે મહીમાય;

કૃષ્ણ કૃપાથી દયો કહે હું, કહું છું તેહ કયાય. ૩૪.

પ્રથમ તણો અધ્યાય થયો, પ્રારંભ શુણો સહુ જન;

કમળાને કહે સાંભળ હાવાં, બોલ્યા જગજીવન. ૩૫.

બ્રાહ્મણ એક સુશરમા નામે, વેદ તણો ભણનાર;

પણ તે વેદ વિરૂધ કર્મો, આચરણ કરે અપાર. ૩૬.

તેવી ન્યાતી કુટુંબતણા જન, સર્વે કહિયે એવા;

મહારા ધર્મતણા તે દોષી, મુજ દોષી પણ તેવા. ૩૭.

મદિરા માંસતણા અહારી, પળી બહિરમુખતેહ;

કરે કૃશી વળી કર્મ નિદારે, હલ ગૃહી અંતની દેહ. ૩૮.

તેમાંનો દિજ તે પણ હુતો, નાગ સુશરમા જેહ;

બદરકૂટ બૃહવાચ્ય કૌતુમાં, ગયો એકદા તેહ. ૩૯.

સરપે ડંસ કર્યો ત્યાં તેને, તતક્ષણ પામ્યો મર્ણ.

તે મહીશુર મુકતી કેમ પામે, ભજ્યા ન અશરણુશર્ણુ. ૪૦.
 જમકિંકર તેને ગ્રહી ચાલ્યા, દેતા દુઃખ અપાર;
 નાંખ્યો નક વિસે જઈ તેહેને, કષ્ટજ પારાવાર. ૪૧.
 અતી પાતના ભોગવિ પામ્યો, બળદ તણા તે દેહ;
 એક પાંગળે મુગે લીધો, વાહન કરવા તેહ. ૪૨.
 તે ઉપર આરૂઢ થઈને, ભિક્ષા કરવા જાય;
 ભુવન ભુવન હાટે હાટે ફરતા, દીન સકળ પલાય. ૪૩.
 અનેક કંદ કરે રહી ઉપર, કંદી કરે તન ચુર્ણ;
 લોક રીજાવે પણ તે વૃષભનું, પેટ ભરે નહિં પુર્ણ. ૪૪.
 એમ ધણા દિન ભુક્તિ વિટખણા, બળદ થયો બળહીણ;
 એક અહર મુરછાવરા થઈને, પડ્યો ધરણિ મુખ કીણ. ૪૫.
 તદપિ માર્ગ થયું નહિં લેનું, જીવ્યાનું પણ કોઈ;
 ધણિકવાર પગ પૃથિવ પછાડ્યા, જોવા મળિયા લોક. ૪૬.
 કાએક ખોલ્યું કુકૂત એનું, દેહે એને દુઃખ;
 કિંચિત કિંચિત દો સહુ સુકૃત, સઘજ થારો સુખ. ૪૭.
 તેહ સમે ત્યાં આણુ આણુ સુકૃત, આરખ્યું સરવે જન;
 તદપી તેહ વૃષભતણા જીવ, ગયો નહીં મુકી તન. ૪૮.
 તેહ સમય એક ગણિકા આવી, બળદ પડ્યો જ્યાં ધણું;
 તણે નિજ સુકૃત સહુ આરખ્યું, તતક્ષણ પામ્યો મર્ણુ. ૪૯.
 વળિ તે કાળે યમકિંકર, આવીને તેને વળગ્યા;
 વિજયુકૃત આવ્યા એવામાં, તતક્ષણ કીધા અળગા. ૫૦.
 ત્યાર પછી તેને અવતાસ્યો, ઉત્તમ દ્વિજને ઘેર;
 જાતીસ્મરણું સાંપડિયું, વળિ તે ગણિકાની મહેર. ૫૧.
 પછી તે બાળક સહુકોને, કરે પુછતો એહ;
 એ ગણિકા શું પુણ્ય સમરાયું, કહો મુને કાંઈ તેહ. ૫૨.
 પુછતાં એમ શુક એક મળિયો, તેને પુછી વાત;
 ગુણિકા પુણ્ય કશું શું ભાખી, પુછું સુત શરતાત. ૫૩.
 તે શુક પણ જાતીસ્મર હુતો, વાડવસું કરિ વાણી;
 સાંભળિયે દ્વિજ કહું એક હું, પુર્વ કથાય વખાણી. ૫૪.
 હું પણ પુર્વ બ્રાહ્મણ હુતો, પંડિત વડો વિવાદી;
 વાદે બહુ વિદ્વજ્જન જીત્યા, વિવાદના હું સ્વાદી. ૫૫.
 વળિ વિજયુનો દૂશી હુતો, તેથી નરકે મડિયો;
 અતી દુઃખ ભુક્તીનું ત્યાંથી, શુકજાતી અવતરીયો. ૫૬.

પછે મુને એક દ્વીજજન મંદીર, રાખ્યો પંજરમાંહે ;
 તેના સુત અધ્યાય આદી ગીતા, ભણતો નિત્યે ત્યાંહે. ૫૭.
 તેનું શ્રવણ કર્યું ત્યાં મુજને, આવડિયો એકજ સ્લોક ;
 તદનંતર હું ચડીમારકર, ચડિયો ત્યાં દુઃખ થોક. ૫૮.
 તેણીએ ગણિકા ગર વેચ્યો, ત્યાં હું રહેતો મુખે ;
 નિત્યે એહ અભ્યાસ શિખેલો, શ્લોક ગોખતો મુખે. ૫૯.
 તે ગુણિકાને શ્રવણે રાખે પડે, પણ મહાત્મ નવ જાણે ;
 દેખા દેખી પુણ્ય સમર્થું, સહુ નિજનું તે ટાણે. ૬૦.
 તે પુણ્યે સહુ પાતિક પ્રજ્ઞયું, વૃષભવપુ છુટ્યું ભાત ;
 સાનવિના પણ વ્યર્થ જાય ક્યેમ, ગીતાજી સાક્ષાત. ૬૧.
 તે પુણ્યે તું ઉત્તમ શ્રાદ્ધાણકરો, આપ્યો દેહ ;
 તે અધ્યાય મુને સંભળાવે, બોલ્યો બાળક તેહ. ૬૨.
 અતિ આતુર અવલોકી કીરે, બાવસહિત તે ભાખ્યો ;
 તે શ્રાદ્ધાણ ને ગણિકા ખંધે, શ્રોતા યર્ષસ આપ્યો. ૬૩.
 હરિજન સહિત વિમાન આવિયું, તેહ સમય તે ઠામ ;
 ગુણિકા શુક સુશરમા બેસી, પોતા વધકુંઠ ધામ. ૬૪.
 પદ્મ પુરાણ પ્રથમાધ્યાયે, એ ગીતા મહાત્મ ;
 દ્યો કહે કમળાને શ્રવણ, કરાવ્યું શ્રી પરમાત્મ. ૬૫.
 પુર્વાધ્યાય થયો સંપુરણ, શ્રીરાંકર બોલ્યા વાણી ;
 ઉત્તમ કથા ઉમા સાંભળિને, અતઃકરણે આણી. ૬૬.

ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવા
 પ્રથમોધ્યાય : ॥

(રાગ-અસાવરી.)

શ્રી મહાદેવો વાચ.—

શિવજી કહે સાંભળરે સતી, કહું અધ્યાય અપરતી ગતી,
 મહાત્મ સુણ્યું પ્રથમાધ્યાયનું, રમા થયા રોમાંચિત તનું. ૧.
 પ્રાણપતી શું બોલ્યાં કરી, અપરાધ્યાય મહાત્મ કહે હરી ;
 તદા ભયશ્યા સુંદરશ્યામ, સાંભળરે શ્યામા સુખધામ. ૨.
 એક દેવશરમા દ્વીજ નામ, પુર પુરંદર તેનો ઠામ ;
 તેહ એક વિદ્વાનો બાણ, ધર્મ આચરે એક પ્રમાણ. ૩.

તે મહીશુર મુક્તી કેમ પામે, ભજ્યા ન અશરાશુરાણું. ૪૦.

જમકિંકર તેને ગ્રહી ચાલ્યા, દેતા દુઃખ અપાર;

નાંખ્યો નર્ક વિશે જઈ તેહને, કળ્પ પારાવાર. ૪૧.

અતી પાતના ભોગવિ પામ્યો, બળદ તણો તે દેહ;

એક પાંગળે મુગે લીધો, વાહન કરવા તેહ. ૪૨.

તે ઉપર આરઠ થઈને, ભિક્ષા કરવા જાય;

ભુવન ભુવન હાટે હાટે ફરતા, દીન સકળ પલાય. ૪૩.

અનેક કંદ કરે રહી ઉપર, કુદી કરે તન ચુર્ણ;

લોક રીજાવે પણ તે વૃષભનું, પેટ ભરે નહિ પુર્ણ. ૪૪.

એમ ઘણા દિન ભુક્તિ વિંટબણા, બળદ થયો બળહીણ;

એક અહર મુરછાવય થઈને, પડ્યો ધરણિ મુખ કીણ. ૪૫.

તદપિ માર્ગે યયું નહિં ત્હેનું, જીવ્યાનું પણ કોઈ;

ઘણિકવાર પગ પૃથિવ પછાડ્યા, જોવા મળિયા લોક. ૪૬.

કાએક યોલ્યું કુકૃત એનું, દેછે એને દુઃખ;

કિંચિત કિંચિત દો સહુ સુકૃત, સઘજ થાશે સુખ. ૪૭.

તેહ સમે ત્યાં આગુ આગુ સુકૃત, અરખ્યું સરવે જન;

તદપી તેહ વૃષભતણો જીવ, ગયો નહીં મુક્તી તન. ૪૮.

તેહ સમય એક ગણિકા આવી, બળદ પડ્યો જ્યાં ધણું;

તણે નિજ સુકૃત સહુ અરખ્યું, તતક્ષણ પામ્યો મર્ણ. ૪૯.

વળિ તે કાળે યમકિંકર, આવીને તેને વળગ્યા;

વિજયુકૃત આવ્યા એવામાં, તતક્ષણ કીધા અળગા. ૫૦.

ત્યાર પછી તેને અવતાસ્યો, ઉત્તમ દ્વિજને ઘેર;

જાતીસ્મરપણું સાંપડિયું, વળિ તે ગણિકાની મ્હેર. ૫૧.

પછી તે બાળક સહુકોને, ફરે પુછતો એહ;

એ ગણિકા શું પુણ્ય સમરાયું, કહો મુને કાઈ તેહ. ૫૨.

પુછતાં એમ શુક એક મળિયા, તેને પુછી વાત;

ગુણિકા પુણ્ય કસ્યું શું ભાષી, પુછું સુત શરતાત. ૫૩.

તે શુક પણ જાતીસ્મર હુતો, વાડવસું કરિ વાણી;

સાંભળિયે દ્વિજ કહું એક હું, પુર્વ કથાય વખાણી. ૫૪.

હું પણ પુર્વે બ્રાહ્મણ હુતો, પંડિત વડો વિવાદી;

વાદે બહુ વિદ્વજ્જન જીત્યા, વિવાદનો હું સ્વાદી. ૫૫.

વળિ વિજયુનો દ્વેશી હુતો, તેથી નરકે મડિયો;

અતી દુઃખ ભુક્તીનું ત્યાંથી, શુકજાતી અવતરીયો. ૫૬.

(૫)

પછે મુને એક દ્વીજજન મંદીર, રાખ્યો પંજરમાં;
 તેના સુત અધ્યાય આદી ગીતા, ભણતો નિત્યે ત્યાં. ૫૭.
 તેનું અવણ કસ્યું ત્યાં મુજને, આવડિયો એકજ શ્લોક,
 તદનંતર હું ચડી મારકર, ચડિયો ત્યાં દુઃખ થોક. ૫૮.
 તેણીએ ગણિકા ગેર વેચ્યા, ત્યાં હું રહેતો મુખે;
 નિત્યે એક અધ્યાય રિખેલો, શ્લોક ગોખતો મુખે. ૫૯.
 તે ગુણિકાને અવણ રાખ્ધ પડે, પણ મહાત્મ નવ જાણે;
 દેખા દેખી પુણ્ય સમર્થું, સહુ નિજનું તે ટાણે. ૬૦.
 તે પુણ્યે સહુ પાતિક પ્રજ્ઞયું, વૃષભવપુ છુટ્યું ભાત;
 સાનવિના પણ વ્યર્થ જાય ક્યેમ, ગીતાજી સાક્ષાત. ૬૧.
 તે પુણ્યે તું ઉત્તમ આજ્ઞાળુકેરો, પાખ્યો દેહ;
 તે અધ્યાય મુને સંભળાવે, બોલ્યો બાળક તેહ. ૬૨.
 અતિ આતુર અવલોકી કીરે, ભાવસહિત તે બાખ્યો;
 તે આજ્ઞાળુ ને ગણિકા બધે, શ્રોતા યદ્ધરસ ચાખ્યો. ૬૩.
 હરિજન સહિત વિમાન આવિયું, તેહ સમય તે ઠામ;
 ગુણિકા શુક સુશરમા બેસી, પાંતા વધકુંઠ ધામ. ૬૪.
 પદ્મ પુરાણે પ્રથમાધ્યાયે, એ ગીતા મહાત્મ;
 દ્યો કહે કમળાને અવણ, કરાવ્યું શ્રી પરમાત્મ. ૬૫.
 પુર્વાધ્યાય થયો સંપુરણ, શ્રીશંકર બોલ્યા વાણી;
 ઉત્તમ કથા ઉમા સાંભળિને, અતઃકરણે આણી. ૬૬.

ઈતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે
 પ્રથમાધ્યાય : ॥

(રાગ-અસાવરી.)

શ્રી મહાદેવો વાચ.—

શિવજી કહે સાંભળરે રાતી, કહું અધ્યાય અપરતી ગતી,
 મહાત્મ સુણું પ્રથમાધ્યાયનું, રમા થયા રોમાંચિત તનું. ૧.
 પ્રાણપતીશું બોલ્યાં કરી, અપરાધ્યાય મહાત્મ કહે હરી;
 તદા ભયસ્વા સુંદરશ્યામ, સાંભળરે શ્યામા મુખધામ. ૨.
 એક દ્વશરમા દ્વીજ નામ, પુર પુરંદર તેનો ઠામ;
 તેહ બોલે વિદ્વાનો જાણ, ધર્મ આચરે વેદ પ્રમાણ. ૩.

જો અતીત આવે કો દ્વાર, ગાદર સેવા કરે અપાર ;
 પુણ્યશીલ નહિં અસત્ અલાપ, પણ ઉરમાં રહેનો પરિતાપ. ૪.
 સારવે મોહોટા જનને નમે, પણ અંતરનો તાપ ન સમે ;
 મહદ્મુનીને આશ્રમ જાય, સેવા કરે નમે ગુણ ગાય. ૫.
 તે મધ્યે એક એવો રૂપી, અહ્માનંદવિષ્ણુ જે સુખી ;
 સુશીલ રૂડો માની પર્મ, સરવે રહિત થયો છે કર્મ. ૬.
 કરમ કહ્યાં છે જો સમય, તે તે રેતી નાશાની અગ્ર ;
 પછે દેવશરમા મન ધરી, તે બ્રાહ્મણુતી પુજા કરી. ૭.
 કરિ પ્રણામને ઊભો રહ્યો, તુષ્ટમાન તે બ્રાહ્મણુ થયો ;
 પુછ્યું રી ચિંતા છે તુને, પ્રગટ પુકારી કહે તે મુને. ૮.
 કહે દેવશરમા હું રૂપી, ઉર પરિતાપે હું બહુ દુખી ;
 સાંગ ભણ્યો છજ ચારે વેદ, સકળ શાસ્ત્રના જાણું ભેદ. ૯.
 ભણિયો અષ્ટાદશ પુરાણ, વિદ્યા ઓદેમાંહિં સુખાણ ;
 કરતો નથી કશું હું પાપ, તદ્દપી સમે ન ઉર પરિતાપ. ૧૦.
 એવી વાત સુણી તેતણી, મન વિચાર કીધો મુનિમણી ;
 પછે કહ્યું હે દ્વીજ સુણ સાર, નય એક નામે શોપાર. ૧૧.
 અજ્ઞપાળ એક રહે છે ત્યાંહિં, અજ્ઞ ચરાવે દિન વનમાંહિં ;
 મિત્રવાન છે તેનું નામ, અજ્ઞ પાળવા કેરું કામ. ૧૨.
 જા દ્વીજ તું તે રહે છે જ્યાંહિં, અર્થ તાહરો સારસે ત્યાંહિં ;
 મિત્રવાન તે ડાહ્યો ધણું, સમાધાન કરશે તુજતાણું. ૧૩.
 સુણી એમ કાંઈ સુખીયો થયો, તહાં દેવશરમા દ્વીજ ગયો ;
 ઉત્તર દીરાછે વનપુર થકી, મિત્રવાન ત્યાં છે થઈ વકી. ૧૪.
 બ્રાહ્મણુ ચાલ્યો તે વન ગયો, અરણ્યમાં જઈ ઉભો રહ્યો ;
 અદ્ભુત શોભા દીઠી ત્યાંહિં, ખટ રતુ કુસમીત ફળ જ્યાંહિં. ૧૫.
 ભમરવૃંદ બહુ ભમતા ફરે, પુષ્પગુચ્છ ઉપર જઈ ફરે ;
 નવપક્ષય તર શોભે ધણું, આનંદમય વન નહિં કશિ માણા. ૧૬.
 શાકુલ ઘેનુ ચરે એક ઠામ, ન ગળે વૈરતાણું ત્યાં નામ ;
 તિરખી વન પામ્યો હુદ્દાર, મિત્રવાન દીઠા એક પાસ. ૧૭.
 તેપાસે તે બ્રાહ્મણુ ગયો, દરશણ કરતાં સુખિયો થયો ;
 કરિ પુજન કીધું પરણામ, કર જોડી ઉભો તે ઠામ. ૧૮.
 મિત્રવાન પણ છે ગુણવાન, કીધું દ્વીજ આદર સતમાન ;
 વચન ભચ્યો અતી સુખદાય, કહ્યો કૃપા કરિને મુનિરાય. ૧૯.
 મુનિ કહે કારણ સુણિયે આપ, અખંડ મુજ અંતર પરિતાપ ;

કાંઈ પ્રકારે તે નવ સમે, તે તે ક્યમ દારણું કહે તમે. ૨૦
 મિત્રવાન સુણિ વાણી વદે, વરજો મુતી કહું તે રહે ;
 પુરવ તણો કહું છું ઇતિહાસ, જેથી ભામે મનનો ત્રાસ. ૨૧
 પ્રતિષ્ઠાનપુર નામ અનુપ, નામ ત્રિવિક્રમ ત્યાનો ભુપ;
 તે પુરમાં એક દ્વીબનુ ધામ, દુરદમ તે આદ્યાણુ નામ. ૨૨
 તે સહુ દાન પ્રતિગ્રહ કરે, ઊદર એજ હિમથી ભરે;
 અન્યાયગત સહુ જાય નિરાસ, નવ આપે કાને એક આસ. ૨૩
 પછે તેહ મૃત્યુ વશ થયો, યમ કિંકરને હાથે ગયો;
 નરક કુપ્પ ભોગવ્યું અપાર, પછે બહિરમુખ દ્વિજ અવતાર. ૨૪
 તરણા વસ્થા થઈ જે વાર, અસ્ત્રી, આવી માંડ્યો સંસાર;
 તે આદ્યાણુ ભિક્ષાને જાય, તવ અસ્ત્રી ચાલે અન્યાય. ૨૫
 થઈ અતીશે વિભીચારણી, નિત્ય નવલ નર આરત ધણી;
 એક દ્વિસ મળિયો ચંડાળ, તેથી રમણ કર્યું તતકાળ. ૨૬
 સેહેનો ગર્ભ રહ્યો તે વાર, પછે પુત્રી પ્રસવી તે દ્વાર;
 કહું મહિમા તે પુત્રી તણો, તેને એક વળગ્યો ડાકણો. ૨૭
 તેહ થકી તે ડાકણ થઈ, વાધરી ખાધો તેણે જઈ;
 અંતે વાધરી અવતર્યો વાધ, વેર લેશ મન રાખ્યો ડાધ. ૨૮
 વળતી ડાકણ પાણુ ગઈ મરી, તે બકરી થઈને અવતરી;
 તે આવી મુજ બકરામાંય, સહુમાં ચરતી હુતા ત્યાંય. ૨૯
 પેત્રો વ્યાગ્ર આળ્યો તે ઠામ, વેર આપણુ લેવા કામ;
 આવે છે હણના જેટલે, અળ પલાયાણુ કર્યું તેટલે. ૩૦
 આવી તે વનમાં મુજ પાસ, તદા શારદુલ થયો નિરાસ;
 આળ્યો દોડ્યો રીસે ભર્યો, સાંત થઈ આ વનમાં ઠર્યો. ૩૧
 કરે દ્રષ્ટી બકરીની ભણી, સમ્યુ વેર કેમ જાયે હણી;
 તદા અળ ખોલી તે ઠાર, બહેલો આ અદ્યા મુજને માર. ૩૨
 તેહ સમે ત્યાં ખોલ્યો વાધ, મારા મનનો છુટ્યો ડાધ;
 સુધા તૃપાદીક વેર સમસ્ત, આ વન આવે પામ્યું અસ્ત. ૩૩
 અળ કહે પુછુ છું તુને, વેર ગયું કેમ કહે તું મુને;
 શારદુલ કહે હું દહેતો નથી, પુછો કાંઈને જો કહે કથી. ૩૪
 હભય મળી આવ્યા મુજ કેને, વેર ટળ્યું ક્યેમ પુછ્યું મને;
 મેં પાણુ ભાખ્યું હું નવ લહું, જો જાણું તો કેમ ન કહું. ૩૫
 આ વનમાં સહુ રહે સ્નેહમું, પાણુ પ્રીછું નહિ કારણુ કમું;
 ત્રણ મળીને કસ્યો વિચાર, પુછો કહેને મળશે પાર. ૩૬

એક હતો વાનર અધિપતી, તેને પુછી એની ગતી;
 કહો કપીશ હમને નેહસું, વૈર નિવર્ત્યુ કારણ કશું. ૩૭.
 કપીશ કહે સાંભળજો તમો, તેનું કારણ કહું છું અમો;
 પુર્વે એક વિપ્ર અભિરામ, હતું સુકર્મા તેનું નામ. ૩૮.
 અંકમાં તે કહેતો હતો, મહાદેવ નિત્યે પુજતો;
 જળ પુષ્પાદીક રૂડી રીત, વિધિયે પુજન કરતો નીત. ૩૯.
 તે મુનીનું સ્થળ હતું જ્યાંહ; અતીત કો એક આંચો ત્યાંહ;
 નિરમળ નહય સુકરમા તણું, અરચન પુજન કીધુ ધણું. ૪૦.
 કંદ મુળ ફળ જે નિરદોશ; અરખ્યાં તે પામ્યો સંતોશ;
 મહાપુરુશ હતો સાક્ષાત; તેણે દ્વિજને પુછી વાત. ૪૧.
 હે બ્રાહ્મણ તુ એ શું કરે; કહે પુજન કોનું આચરે;
 કરે સર્વ એ સમજી કરી; કે દેખાદેખી કે ખરી. ૪૨.
 તદા કહ્યું તે દ્વિજ તો ખરું, સર્વ કરે ત્યમ હું પણ કરું;
 ત્યારે જોડ્યા યોગીરાય, સુગુ બ્રાહ્મણ એણે શું થાય ? ૪૩.
 અપર અતંત કરેશ ઊપાય, પરમ એય કોયો નવ થાય;
 તદા સુકરમા કહે શું કરું, તમે કહો તે કૃતિ આચરું. ૪૪.
 મહાપુરુશ કહે સાંભળ બ્રાત, તહારાં ભદ્ર તણી કહું વાત;
 દ્વિ તિયોદ્યાયજ ગીતા તણો, પુરાણ ભાવ ધરીને ભણો. ૪૫.
 સુણિ યોગીશું જોડ્યો રૂખી, તમો મુને તે આપો લખી;
 યોગ્ય પત્ર કંજજલ તો કહાં, સુંદર શીળા હુતી એક ત્યાં. ૪૬.
 તેહેની ઊપર યોગીરાય, લખિ આપ્યો દ્વિતિયો અધ્યાય;
 કહ્યું પછે ના મુકીશ કદા, ભણી પાઠ કરજે તું સદા. ૪૭.
 એટલેથી હરીપદ પામેશ, એમ કહી આદ્યો યોગેશ;
 પછે સુકર્મા તે અધ્યાય, ભણ્યો પાઠ નિત કરતો જાય. ૪૮.
 ભણતો ભણતો વનમાં ફરે, વનદમ શબ્દ અવગુ તે કરે;
 તેથી સહુ આનંદી થયાં, સુંદર રૂપ અતિ શોભિયાં. ૪૯.
 તેહ ક્ષેત્ર તે છે આ કહું, મિત્રતાન તેહું જ્યાં રહું;
 આ અંબની મહિમા છે ઘણો, તે પ્રતાપ તે શબ્દજ તણો. ૫૦.
 તે અક્ષરને સ્પર્શી કરી, વાયુ પોહોતો વેગજ ધરી;
 ત્યાં લગી વનભુમી જેટલી, છે વધકુંડસમી તેટલી. ૫૧.
 નહિં માહોમાં કેને વેર, તે શુકરમા દ્વિજની મ્હેર;
 વૈર નિવર્ત્યુ આ જોહનું, હેતુ મેં ભાખ્યું તેહનું. ૫૨.
 તદા ઉચરચ્ચા ચારે જણા, વિનય વચન કરજોડી ઘણા;

તે અધ્યાય અમોને કહે, પાપ તાપ સરવેનો રહે. ૫૩
 હા કહીને ભાખ્યો હરિરાય, ગીતાનો બીજો અધ્યાય;
 અદ્વાયી સુશિયો ચોજણે, વિમાન ત્રણ આવી તતક્ષણે. ૫૪
 અબ્બ શાફલ ને મિત્રતાન, ત્રણે બેઠા ચડી વિમાન;
 કપીશ સુકરમા કચ્છો પ્રાણમ, તે ત્રણ પોતાં વેદુંક ધામ. ૫૫
 પછે દેવરામા દ્વિજ જોડે, ભણિ અધ્યાય ગયો ધર તેડે;
 હરિગંદિર એક કીધું સાર, આનંદ ઉરમાં ઉદય અપાર. ૫૬
 મંગુલ રચના રચી અનુપ, પથરાયું શ્રીકૃષ્ણ સ્વરૂપ;
 દિક્ષા લીધી શુભ વેણુની, સુભાગ્ય રેખા પ્રગટજ હવી. ૫૭
 તિલકસું મુદ્રા માળા ધરે, હરિસ્વરૂપની સેવા કરે;
 નિત્યે મંદિર સનમુખ રહી, કર જોડી અતિ પ્રેમે સહી. ૫૮
 ગીતાનો દ્વિતિયો અધ્યાય, ગદગદ કંઠે ભણતો જાય;
 એમ કરતાં સુણુ કહુ તુને, તે આત્માણુ પણ પામ્યો મુને. ૫૯
 વૃક્ષ સંજ્ઞા તે વનમાં જોડે, સંસારમાં વધકુંડે તેડે;
 હે ઉમિયા તે સવળાં વૃક્ષ, શ્રીને હરિ ધાખ્યા પ્રત્યક્ષ. ૬૦
 પદ્મપુરાણુ વિશે મહિમાય, સંપુરણુ બીજો અધ્યાય;
 ગાયો દયે ગુરૂની દયા, શ્રી ગીતાણુ કરજો ગમા. ૬૧
 ધનિશ્રી પદ્મપુરાણુ ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણુ લક્ષ્મી સંવાદે
 દ્વિનિયોધ્યાય : ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ.

મહાદેવ કહે સુણુ જોલતનયા, તૃતીયનો મહિમાય;
 જેમ પુછતાં પદ્મા લલ્યાં, ને કહ્યો કેશવરાય. ૧
 દ્વિજ એક નારક ત્રણકે, જહકરમ એવું નામ;
 તે વણિજ કેરું કર્મ કરતો, અનાચારનું ધામ. ૨
 મુજથી બહિર્મુખ મલપાતી, કરે અભક્ષાભક્ષ;
 અભિચાર આદિ અધર્મ અતી, મતી પાપરૂપ પ્રત્યક્ષ. ૩
 દ્વિજ પદ્મ મૂળમાં પણ રમે, ખડુ હવ મારે પુટ;
 તે જાયું પણ ભક્ષણુ કરે, રતિપાપ કર્મા હટ. ૪
 ધન રત્ન ખડુ ખરચી રહો, આચરો પય અધર્મ;

પંડી થયો ઠાણો તદા, માંડયું ચોરકેરું કર્મ. ૫.
 એકદા એક બ્રાહ્મણે કહ્યું, હતું ઉપાજ્યું વીત;
 સંગ્રહ કરી રાખ્યું હતું, સુખ યસકાર્ય નિમીત. ૬
 તે ચોર કરમે લાવિયો, સહુ દ્રવ્ય હતું અત્ય;
 લઈને ગયો વેપાર અરથે, દિશા ઊત્તર પ્રત્ય. ૭.
 જઈ ચમર ચાક્ર વેહારિયાં, વળિ અવર અદંભુત માલ;
 બહુ શકટ ભરિને કસ્યો પાછો, ચારો બાણ્યું ન્યાલ. ૮.
 તે લુંટવા ઠગ થયા પુંઠા, માળ્યા આવી વારે;
 સહુ વાતર્થી ચોકસ ધણો, તસ્કર ન કાવે મારે. ૯.
 કહું લાગતો પામ્યા નહિ, ઠગ રચી સુક્તિ અનેક;
 પછે એમ કરતાં આવીયું, પુર રહ્યું જોજન એક. ૧૦
 ત્યાં તે સમયે થઈ નીચા થાક્યા, શકટ વૃષભ અપાર;
 ત્યાં દુમ તળે વાસો રહ્યા, નિંદ્રા થઈ તેવાર. ૧૧.
 ગઈ મધ્યરાત્રિ તે સમે, સહુ ઠગ થયા હુંસિયાર;
 સહુ શકટ ઘેસ્યાં કસ્યો સહુને, શસ્ત્રકેરો પ્રહાર. ૧૨.
 ભયભીત થઈ નારી ગયા, સહુ હતા રોવક જેહ;
 નવ પળાયો લોભે કરી, જડકરમ નામા તેહ. ૧૩.
 તાંહાં ઠગે મસ્તકે છેદીયું, ડાટીઓ તેણે ઠામ;
 તેહ માલ ગ્રહી ગયા, ઠગ ખેંચિયા નિજ ગામ. ૧૪
 જડકરમ નિજ માલ લેવા, ગયો જેણે કાળ;
 તે સમય મુંકી ગયો હતો, લઘુ વય એક બાળ. ૧૫.
 તે થયો મોટો સુશીલ શાણો, વડો વધજીવ જન;
 નિત કરે સેવા શ્રી હરિની, અચળ જેહવું મન. ૧૬.
 તેણે પિતાની શોધ માંડી, પુછે સહુને વાત;
 કાણે કહ્યું વ્યાપારને, હાંથી ગયો તુજ તાત. ૧૭.
 બહુ માલ ગ્રહિ આવ્યો નિકટ, હાંથકી જોજન એક;
 પછી કાણુ બાણે શું થયું? જે શોધ ન. મળી છેક. ૧૮.
 તે સાંભળી સુત સમજિયો, જે મૃત્યુ પામ્યો તાત;
 ધન લોભથી ફહુ એ મરાયો, મન ઊતરી એ વાત. ૧૯.
 એક સાથ જાતો હતો, કાશીક્ષિત્ર કહાવે જાહે;
 નિજ જનકના ઊદ્ધાર અર્થે, આપ ચાલ્યો તાહે. ૨૦.
 નિજ નગર મુંકી ચાલતો, દિન વીતિયો યુગયામ;
 તે મજલ ખેલી જે રહ્યા, સહુ દ્વીજ હણ્યો જે ઠામ. ૨૧.

ને વ્રજ હેળી ડાઘિયો, જહકરમ પાઘાણુ જ્યાંહ ;
 ૧ તણો સુત દેવયોગી, કામ પામ્યો ત્યાંહ. ૨૨.
 ૨ રથજો ખેરી કરી સંઘા, પોતાનું ને કર્મ ;
 ૩ ખી પાઠ ગીતા તૃતીય, અધ્યાયનો કીધો પર્મ. ૨૩.
 માણ પ્રેત ગતિ પામ્યો હતો, જહકર્મ સુતનો તાત ;
 નભ પંથમાં ભમતો હતો, દુખ ભુક્ત તો બહુ ભાત. ૨૪.
 અધ્યાય ત્રીજો પાઠ કરતાં, થઈ અદ્ભુત વાત ;
 તત સમય એક ભડકો થયો, જ્યોમમાં આકસ્માત. ૨૫.
 આકાશથી આવી પડ્યો, તે પ્રેત પુત્રની પાસ ;
 તે દેખાને અતી પામીયો, બાળકો મનમાં ત્રાસ. ૨૬.
 સહુ સોક વિભ્રમે થયા જોતાં, આવીયુંજ વિમાન ;
 ગાંધે જેસાડ્યો વિશ્વગણુ, જહકર્મ કરી સનમાન. ૨૭.
 જાતી સમય તે પુછ્યું પુત્રે, કાણુ છો કહો વાત ;
 તે વાર જોડ્યો તનયસુ, વેમાન ખેરી તાત. ૨૮.
 હું પુત્ર તુજને ધન છે, વેણુવ શિશિમણી સાર ;
 તે ગીતાનો અધ્યાય તૃતીયો, ભણ્યો જોણીવાર. ૨૯.
 મેં સાંભળ્યો તે થકી હું, ઉદ્ધાર પામ્યો અઘ ;
 હું તાત તુજનીન કાણુ મુજને, દે પરમગતિ સદ. ૩૦.
 તું કારી જઈ શું કરિશ, હું સુત જાની પાછો મામ ;
 તું છે શુચી છે કૃતારથ, તો રડવડે શું કામ. ૩૧.
 તું થયો વેણુવ ભણ્યો ગીતા, કશું હાવાં પુન્ય ;
 તુજ દરશને બહુ પ્રેત તરિયા, પ્રગટ એ તુજ પુન્ય. ૩૨.
 મેં જન ભણ્યા જોટલા, તે સર્વ હુતા પ્રેત ;
 તુજ પ્રતાપે પદ પર્મ આલ્યા, સકળ હુંજ સમેત. ૩૩.
 હું પુત્ર હું એક કાર્ય કહું, તે કરો જહને ઘેર ;
 સહુ કુટુંબી દુર્ગતી પામ્યાં, તેની કરજો પેર. ૩૪.
 એક હુંથકી અતિ દુટ હતો, બ્રાત મારો જોહ ;
 સહુ કુટુંબી મુજ સંધાતો, દુર્ગતી પામ્યાં તેહ. ૩૫.
 એ નિમિત્ત એક પાઠ કરજો, ગીતાનો અધ્યાય ;
 તે થકી સદગતિ થશે સહુની, એવો છે મહિમાય. ૩૬.
 સુણિ એમ તે સુત સદન જઈ, પછી કશ્યો તેજ પ્રકાર ;
 હરિ શેષથી પ્હોચી રહ્યો, સનમુખ હોતો સાર. ૩૭.
 ત્યાં પાઠ કીધો તૃતીય, અધ્યાયનો જોણી વાર ;

નિજ કુટુંબી કાકા સહિતનો, ચમને નિરતાર. ૩૮.
 તે સમય ગરડારૂઢ, ગરડારૂઢ થઈ પ્રત્યક્ષ ;
 યમપુરી નિકટે આવીને, હિમા રહ્યા અંતરિક્ષ. ૩૯.
 ત્યાં રહી નિજજન પ્રેરિયા, અજ્ઞાન આપી એહ ;
 જડકર્મ દૂજનાં કુટુંબી સહ, ભ્રાત હોયે જોહ. ૪૦.
 તે સર્વ કાઢો નરકથી, શ્રી મુખે યોલ્યા વાણુ ;
 તતકાળ મહાપદ મોકલ્યા, સહુ નમ્યા જોડી પાણુ. ૪૧.
 તે સમે રાજા ધર્મને, અજ્ઞ હ્રમય સ્તવ્યા નાથ ;
 યદિ ધરમ રાજા યોગિયા, કેરી વિનય જોડી હાથ. ૪૨.
 મહારાજ હું નિરદય ધણો, ખહુ જીવને દેજ કષ્ટ ;
 એવું સુણીને આચર્યા, ભગવાન વાયક સ્પષ્ટ. ૪૩.
 તુજ વડે હું નિશ્ચિંત છજ, સુણુ રાયંમનીના ભુપ ;
 નિશ્ચયે કરીને જાણજે, તું ખીણુ માહારૂં રૂપ. ૪૪.
 તું ડંડ દર્શને કરે છે, અનુગ્રહ સહુ જીવ ;
 તો કોઈ કાળે પણ-થઈ શુચી, તેહ પામે શીવ. ૪૫.
 એવું કહી શ્રી પદાસ્થા, સહુ ગયા નિજ ધામ ;
 જઈ શેષ હાપર પોઠીયા, શ્રીરંગ શુંદર શ્યામ. ૪૬.
 અધ્યાય તૃતીય થયો પુરણુ, ગીતાનો માહમાય ;
 કહે દયો શીવ શક્તિ કહ્યો, જેમ રમા જદુરાય. ૪૭
 ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણુ લક્ષ્મી સંવાદે
 તૃતીયોધ્યાય : ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ.—

શંકર કહે સાંભળ ગિરિતનયા, પદ્મપુરાણુ કથાય ;
 કૃષ્ણે કહ્યો કમળા ચતુરથ, અધ્યાયતણો મહિમાય. ૧.
 શ્રી મહાલક્ષ્મી કર જોડીને, યોદ્યાં સુણીયે સ્વામી ;
 યોથા અધ્યાયનો કહે મહિમા, મારા અંતરજામી. ૨.
 એવું વચન સુણી શ્રમામાનું, શ્રીહરિ યોદ્યા વાણી ;
 કરીમાં એક બ્રહ્મણુ હતો, ભક્તનામ સુણુ રાણી. ૩.
 યુક્તાતમા તે એક દિવસ, તીરથ કરવાને સાર ;
 પુર બહાર નીસરિયો આવ્યો, વન હતું જ્યાં ચાર. ૪.

તે વનમાં ખદ્રીનાં વૃક્ષ, હતાં એ પાસપાસે;
 છાયા ધુનટ તે યુગ તરની, દીઠી ભગવતદાસે. ૫.
 તેહ તળે આતપ અતિ બાણી, સુતો તે રીશીરાય;
 એક ખદ્રીયડ કરી ઉશીસું, અન્ય અરાડી પાય. ૬.
 કાંઈ એક અતી મધ્યાન સમયનો, ગાળીને પરીતાપ;
 હરિનું ધ્યાન કરતાં ત્યાંથી, આવિયો આશ્રમ આપ. ૭.
 તે ખદ્રી એ પ્રાણ રહીત, તતક્ષણ થે પણ થે ધન્યા;
 એક હતો ઉત્તમ દ્વિજ તે ધર, હિભય અવતરી કન્યા. ૮.
 તે બેહુ કન્યા સમ સમ, સંવત્સરની થઇ જ્યાંહ;
 આજ્ઞણ પેલો ભત્તર અદ્રીછા, આવી નીસચ્ચો ત્યાંહ, ૯.
 દરસણ કરતાં જાતીસ્મર થઈ, ધુલી અંતઃસકરણ;
 બન્ને જણિયે નમન કર્યું જઈ, તે આજ્ઞણને ચરણ. ૧૦.
 પુજન સ્તવન કરીને બોલી, સાંભળિયે મુનિરાય;
 ઉત્તમ જનમ અમો પામી છડે, આપતણી કરાણાય. ૧૧.
 પુર્વ જન્મ ખદ્રી બેઠ હતી, અમો આપ તન સ્પર્શે;
 દ્રીજપુત્રી થઇ વળી જાતીસ્મર, તેહ અધુના દર્સે. ૧૨.
 એમ સુણીને ભરતે ભાખ્યું, હતો કશું ના જાણ્યું;
 કહે કન્યા સુણિયે મુની પુરવ, નિજ વૃતાંત વખાણ્યું. ૧૩.
 ગાદાવરિ ગંગાને તીરે, સુતપા દ્વિજ એક નામ;
 ક્ષીણ પાપ છે ઘાટ એક ત્યાં, તે કરતો વિશ્રામ. ૧૪.
 સ્નાન કરેથી પાપ સમુખાં, જાય સકળ તે ઘાટે;
 ક્ષીણ પાપ તે તીરથ કેરું, નામ હતું તે માટે. ૧૫.
 ત્યાં રહી તે દ્વિજ તપ કરતો, ખડુ શીતે રહે જળમાંય;
 શ્રીભક્ષાણે પંચાનલ સેવે, વૃષા વસે વણ છાંય. ૧૬.
 અપર વીધી વળી ઘણી ઘણી કરતો, પછિ થયો આત્મવિત તેહ;
 દૂંદૂભાવથી રહિત સૃદ્ધ, નીપના તે નિઃસંદેહ. ૧૭.
 તે પાસે બ્રહ્માએ આવી, ઘણી પ્રસન્ના કીર્દી;
 કામી જન ખડુ સ્તુતી કરી થઇ, સધળે વાત પ્રસીદી. ૧૮.
 એવો જરા તે મુનીનો સાંભળી, સુરનાયક મન ત્રાસ્થુ;
 એ માંડે ઇંદ્રાસન દેશે, એવું ચિત્તમાં ભાસ્થુ. ૧૯.
 મદનોદીત સેનાસાથે ત્યાં, અમરપતી જઈ અડિયો;
 ઘણું પ્રયત્ન કર્યું પણ તે રીશી, તેહયકી નવ પડિયો. ૨૦.
 ત્યારે ઇંદ્ર હિભય આસરા, સુંદર છે સહુમાંય;

નેહને આસા આપી છળજો, તમે વળી બેઠું હાંગ. ૨૧
 પાતે તો નિજજોડ ગયો, જુગ સુંદરિને ત્યાં રાખી;
 ને સુંદરિઓએ નિત મુનીને, મેહકળા ખડુ દાખી. ૨૨
 રૂપ મનુષ્યનું ધાર્યું કે નવ, જનણે જે સુરનારી;
 મુનીશું પ્રીતી કરવા માંડી, સ્ત્રી ચરિત્ર વિસ્તારી. ૨૩
 નત્ય ગાન અતિ કુટિલ કટાક્ષે, જગત ચિત્રવત કીધું;
 એક દિવસ નાચતાં ઉરનું, અંખર અળગું લીધું. ૨૪
 મદન ઉદય મુનિ મન થયો, જ્યાં ચતુરાએ ચિત તાણ્યું;
 પ્રાણાયમ કરીને જોયું, ત્યારે નિસ્સે જાણ્યું. ૨૫.
 એતો ઇંદ્ર અખચરા દેખું, મુજને છળવા આવી;
 કંટક રૂપ થઈ મુજ તપમાં, છળ નાહના વિધ લાવી, ૨૬.
 માટે જાઓ તમે ખંતે જણી, કંટકતર તન ધારો;
 ખદ્રીકેરાં વૃક્ષ થાઓ વન, આપ એટલો માહરો. ૨૭.
 શ્રીગંગા ભાગીરથી તીરે, વારણશી પુરી પાસે;
 તમે અવતરો સુણિ જુગ જુવતી, સુતપાશું કહે ત્રાસે. ૨૮.
 વિનય જુક્ત જુગ કર જોડીને, આપ અનુગ્રહ માગ્યો;
 દીન વચન સુણી દયા કરી, મુની મન થકી મનુ ત્યાગ્યો. ૨૯
 સુણ કાશીના મોટો વધકણવ, એક આહ્વાણ નામે ભર્યું;
 તે પુરિયો બાહર નિસરશે, તીરથ કરવા અર્થ, ૩૦.
 તહેનાં તનનો સ્પર્શ થશે, ત્યાંહાં પાવન થાશે;
 તેથી ઉત્તમ દેહ પામશે, પછિ વધકુંઠ જાશે. ૩૧.
 કાંજે તે શ્રી ગીતા કેરો, ચતુરથો અધ્યાય;
 યાઠ કરેછે પ્રેમે તે, તમને થાશે સુખદાય. ૩૨.
 તે અખસરા હમો બેડ હુતી, ખદ્રિતર છે જ્યાંહ;
 હું મુની તે મુનીને વચને નિજ, આવી પોઢ્યા ત્યાંહ. ૩૩
 અંગ તમારું આડ્યું હમોને, રીશ એકને પાય;
 તેહ પ્રભાવે ઉત્તમ યોની, પામ્યા છું રીશીરાય. ૩૪
 તન રોમાંચ થયું ત્યાં ભર્યું, સુણી કંન્યા વાણી;
 શ્રી ભગવદગીતા બળ મ્હોટું, અતિ દૃઢતા રતિ આણી. ૩૫.
 તેહ સમય તે ચોથો મુનિએ, સંભળાવ્યો અધ્યાય;
 થઈ કૃતારથ કંન્યા બિન્યો, ભાખ્યું શ્રી હરિરાય. ૩૬.
 તેહ સમય ત્યાં મુજ પારાંશદ, બીમાન લઇને આવ્યા;
 ખંતે કંન્યાને બેસાડી, શ્રી વધકુંઠ લાવ્યા. ૩૭.
 અદાપી ત્યાં વાસે અચળ છે, ભગવદી ભરથ પ્રતાપે;

તે મહે તે અનાય ભાણે, નિત્યે મુજ સેવે આણે. ૩૮.
 વિસ્વેશ્વરને જઈ સંભળાવે, પ્રિય જાણી મુજ વાણી;
 માણસ દ્વાદશ ભક્ત વિશેષે, મુખ્ય એમ મન આણી. ૩૯
 જે સંગે અણસરા ઉપરી, આપ પરમ પદ પામ્યો;
 જોકે જન મીતા અનિલંબ્યો, તે સહુ કુળ અધ વામ્યો. ૪૦
 એક કથા શ્રી કરાવે, કંમળાને સંગળાવી જેમ;
 ધરો પામુ ઉમિયાને અપણ, કરાવી સમજો તેમ. ૪૧
 પદ્મપુરાણ વિશે તે વ્યાસે, સસ્કૃતે વિરતારી;
 દ્યો કહે ગુરુ દૃપા મુગગ, પદ્યબંધે વાણી માહારી. ૪૨
 ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણુ લક્ષ્મી સંપાદે
 ચતુર્થો અધ્યાયઃ ॥

લાળ.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

શીવજી કહે મુણ સતી વાણી, તુને શ્રદ્ધાળુ મે જાણી;
 શ્રી ગીતામહીમા મીઠા, લાગે પ્રાદીન અતિસ દીઠા. ૧
 માટે કેહું પંચમ અધ્યાય, જેનો સુણ્યો અદભુત મહિમાય;
 તે આતુર પુછ્યું અમળા, જેમ કાંતને પુછ્યું કમળા. ૨
 ત્યારે ઉચરિયા પરમાત્મ, પંચમ અધ્યાયનું મહાત્મ;
 એક મદ્રદેશ છે જ્યાંહ, પુર દરહનથ તે સોલ; ૩.
 ત્યાંહાં શ્રાદ્ધાણ પીલંગ નામ, ભાણ્યો ત્યારે વેદ અભિરામ;
 ભાણ્યો અંગ તેના જે કહાવે, એલેવો જે શિષ્ય ભણાવે. ૪
 વળિ સંગીત શાસ્ત્રને ભણિયો, વાદ્ય માત્ર વગાડે અગ્રણિયો;
 અતી સુંદર રીતે ગાય, નિત્ય સંગીતશાળામાં લય. ૫
 શીખવે સહુને વિદ્યાય, માણું ચતુર સાંભળ્યો રાય;
 ઘેર તેડીને વિદ્યા લેઈ, મન માન્યો જે આવો ન કોઈ. ૬
 અધિકાર પ્રધાનનો દીધો, વળી અર્ધ રાજપત કીધો;
 યશસ્વતી માણો વયો નર્પ, ત્યારે વાણ્યો મધુ અતી દર્પ. ૭
 યયો લંપટ બહુ વ્યભીચારી, મોડી ભાગવત પરનારી;
 જોકે આડી શાળ પાખંડ, છુટાં, છિદ્ર કાઢી લે દંડ. ૮

અમ્મીએ જાણ્યું રવામી કરે કહેર, નીશા પાણુ નવ આવે ઘેર;
 દાણા તે સ્ત્રીનું નામ, તેણે પાણુ માંડ્યું તેવું કામ. ૯.
 પર પુરુષનું લાગી રમવા, લાગ્યું આણુંદિન અતિ ઘણું ગમવા;
 ઘણું થાતા પ્રસિદ્ધતા પામી, થયો માહેર મદ ભરયો સવામી. ૧૦.
 પશુ માર નિતપ્રતી મારે, ન દયા અતી અપખા પુકારે;
 સ્ત્રીએ પ્રહાર સહેવાયો ન જ્યારે, મતી કુટ્ટ ધરી પછી ત્યારે. ૧૧.
 મદમત્ત થયો પતી હુનો, એકાદ ઘેર આવીને સુનો;
 પડ્યો ગાઠ નિંદ્રામાં જ્યારે, દાણા પછી ઊડી ત્યારે. ૧૨.
 તેને રાસ્યે તેનું શીશ કાપ્યું, માર માર્યાતાણું કૂળ આપ્યું;
 ખાડો ખોદી સુવાડી માંલ્ય, પુરી લવાણને ડાટ્યો ત્યાંહ. ૧૩.
 યમકુત આવ્યા તેણીવાર, લે આદ્યા દેતા બહુ માર;
 જમરાધ આગળ જઈ રાખ્યો, કહ્યું તે નરકમાં નાખ્યો. ૧૪.
 ઘણું કટ ભોગવી તેહ, પામ્યો સીચાણુનો દેહ;
 પેલી જીર્ણતીના જાગ્યા ભોગ, તેને થયો ભગંદર રોગ. ૧૫.
 પતી પુઠ્ઠ જીવી ખટ માસ, પછી પામી નકુનીનાસ;
 દુખ દાણા પામી દાર, પામી પોપટીના અવતાર. ૧૬.
 જે વનમાં અવતરી એક, પેટા પાણુ વસીયો વન તેહ;
 એક દીન સિચાણુની દૃષ્ટે, પોપટી પડી ધાયો પૃષ્ટે. ૧૭.
 બેહુ લથપથ વળ્યાં વહ્યાં, આવી એક નદી તટ પડીયાં;
 શુકી રોત વિડારવાં લાગ્યો, વધર્ભાવ પુરુષને જાગ્યો. ૧૮.
 એટલે નાખી પારધી જાળ, ખંને ખાઝ્યાં દીઠાં તતકાળ;
 પારો આવી જાંખરૂં ઝીટ્યું, બેહુ પક્ષીનું જીવનું ફીટ્યું. ૧૯.
 એક કોતક નીપન્યું એહવે, જવ જાંખરૂં નાખ્યું તેહવે;
 કાના અસ્તક કરી એક, હુતી ખોપરી નીકટજ છેક. ૨૦.
 તેમાં હુતું બીર, ભરાણું, જીદું જીદતા તે ઝપટાણું;
 ઉડ્યા છાંટા ઊભય ખર્ગ લાગ્યા, એહવે પ્રાણુ પોપટીના ભાગ્યા. ૨૧.
 શીચાણુને હણ્યો પેલે વાધ, પામ્યા ખીડા પુરવ અપરાધ;
 બંધે થયા ચતુરભુજ રૂપ, ચડી બેઠા વિમાને અનુપ. ૨૨.
 યમકુત આવ્યા તેણીવાર, રહ્યા દુર દેખી ભુજ ચાર;
 દિવ્ય દેહ થયા જીવન જ્યારે, સહુ જ્ઞાન ઉદે થયું ત્યારે. ૨૩.
 પરસ્પરે વીચારે બેહ, કેમ પામ્યા અલૌકીક દેહ;
 હુતા પુર્વનાં આપણે પાપી, ગતી ઉત્તમ કોણે આપી. ૨૪.
 પેલા અજગા ઉભા જમદાસ, પામે ઊલટા આપણથી ત્રાસ;
 સંશય રહીત કોણથીકી થયે, ચાલો ધરમને પુછવા જાયે. ૨૫.

જાણી આવતા તે તતકાળ, સામાં આવીયા ધરમ ભુખાળ;
 સનમાન ગાતીશે કીધું, આપું આસન પુજન કીધું. ૨૬.
 પછે પુછ્યો પેલો સંદેહ, દિવ્ય દેહ યથા કેમ બનેહ;
 એવું સુદ્રિત કહો શું અમાર, નહિ હોય અજાર્યું તમાર. ૨૭
 એવું સાંભળી બોલ્યા ધર્મ, જાણું તમારાં મહુ કુકર્મ;
 પણ મેં પુન્યે દિવ્ય દેહ, તે તો મુજને પણ સંદેહ. ૨૮.
 ચાલો સિવજીને પુજીયે જીને, આબ્યા ફેલાસ એકઠા દેને;
 માહાદેવજી સામા આબ્યા, સનમાન કરી ઘેર લાબ્યા. ૨૯.
 સુખ આપને જોડું બેસાડ્યું, જટામાંથી ગંગાજળ કાણડ્યું;
 પપ્પાળ્યા તે વડે બેઠુના પાય, કીધી અર્ધપાવ પુજાય. ૩૦.
 યથા વિસ્મીત કાંઈ ના સુજે, આ તે શું સિવ સરીખા પુજે;
 પછે શંભુને દંપતી પુછે, એવું પુન્ય હમારું શું છે. ૩૧.
 કેમ કુષ્ટ પામ્યા દિવ્યદેહ, હોય હેતુ તમો કહો તેહ;
 ભવ ફેલે જાઓ પ્રજ્ઞા પાસ, ત્યાંહાં સંસય પામશે નાસ. ૩૨.
 પતી પત્ની ધર્મસહ કુત, આબ્યું પ્રજ્ઞાસદન સહુ જીય;
 સતી કહે પતી ચાલો જૈયે, સુણી તે નિઃસંદેહ થૈયે. ૩૩.
 શીવ શક્તી પણ ત્યાં આબ્યાં, વીધીએ પણ પુણ પધરાબ્યાં;
 ત્યારે તો પેલા સ્ત્રી ભરથાર, હવા ચકીત ચીતમાં અપાર. ૩૪.
 અમો માહા દોષ ભંડાર, આવો કેમ ઊપનો અધીકાર;
 આ તે સ્વપ્ન હશે કે સત્ય, એમ વીરમયતા ધર્મ અત્ય. ૩૫.
 પેત્રું પુછ્યું વીધાતાને વળતું, એવું કારણ કહો નથી મળતું;
 અમો દિવ્યદેહ કેમ પામ્યા, શે શાધને અધદુઃખ વામ્યા. ૩૬.
 વિધાતા કહે મતી ખોચી ન મ્હારી, એવી સુખ કૃતી શી છે તમારી;
 ચાલો શ્રી વિઠ્ઠલજી પાશે, વશે જાંહાં નિત વેકુંડવાશે. ૩૭.
 જ્યાંહાં શ્રી માધવજી મળશે, ત્યાંહાં સંદેહ સમુજો દળશે;
 પછે શ્રી વેકુંડ આબ્યા, હરી સ્વાગત કીધું બોલાબ્યા. ૩૮.
 પેલા સારવેને સ્ત્રી ભરતારે, પાણી જોડીને પુછ્યુ તેતારે;
 હેરા સંદેહ હમારો સ્વામી, સહુ જાણોછો અંતરજામી. ૩૯
 પછે બોલિયા સારંગપાણી, તમો સર્વ સુણો મુજ વાણી;
 એક બાંડુ નામ મુજ ભક્ત, જેવું મત એક મુજ આસડત. ૪૦
 ભલો પ્રાણીજી ભાત અતન્ય, તેવું પ્રગટ્યું છે આ પુન્ય;
 શંખ ચક્રાદીત ભુષીત, ગ્રીવ તુળશીમાળ રોમીત. ૪૧.
 હર્ષપુ ઠાંકીત ભુદય, નિત્યે કરતો, માહારી રોવ;

પછે શ્રી ગીતા મુજ કાય, પઢતો પંચમ અધ્યાય, ૪૨.
 તેહેના મરતકની ખોપરી, પડી હુની પારો જળ ભરી;
 પેઝે વ્યાધે છટા કાંટા, તેથી તમને લાગ તન ઝાંટા. ૪૩.
 તે પ્રતાપે હની દિવ્ય દેહ, સહુ સમજી તજ્યો સંદેહ;
 તે થકી કુપ્પ કુક્ષિત વામ્યા, ધાણુ કુર્મભ મુજ પદ પામ્યાં. ૪૪
 બીજા લોક ઉત્તમ હોય જોવા, જોઈ આવોની ત્રણા ખોવા;
 નિત્ય પદ મે આ તમને આપ્યું, કદા કોઈ ન જાય ઉપાપ્યું. ૪૫
 પછે તે ખેટુ રહ્યાં પ્રભુ પારો, સહુ આવ્યા પોતાને અવારો;
 હેવું વહિયા વિધના તાત, યયા પ્રસન્ન સુણી જગમાત. ૪૬.
 એવું રીવ સકીશું રે ભાખ્યું, દયારામે કથી તેમ દાખ્યું. ૪૭.

ઇતી શ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામાહાત્મે શ્રી નારાયણલક્ષ્મી સંવાદે પં-
 ચમોધ્યાયઃ॥

રાગ રાગશ્રી.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

રાંકર જોહ્યા સાંભળ શકતીજી, ગીતા મહીમા રાખી ભકતીજી;
 પ્રીતે પદ્યા પ્રભુને પુછેજી, પટ્ટમ અધ્યાય મહિમા શું છેજી. ૧.
 શું છે કહો કરુણા કરી, પુછ્યું જોડી પાણુ;
 ખહુ પ્રીત દેખી પ્રીયાની, પરબ્રહ્મ વહિયા વાણુ. ૨.
 હે વલ્લભા સુણુ કેહુ કયા, આનંદ આણી હરું;
 ગોદાવરી ગંગા તરે, એકે પ્રતિષ્ઠાના સુપુર. ૩.
 ત્યાંહાં રહે મોટા મુનીશ્વર, કુપ્પ દુરમતિથી દુર;
 સેવા કરેછે હંસ તે, મુની તણી થઈ સુર. ૪.
 પાંખે કરી પાંખો કરે, સ્થળ શુદ્ધ પક્ષ રામીર;
 વળી પક્ષ પવને રહે રીતળ, ધાણું ગંગાતીર. ૫.
 જેને એહનો છાંટો ઉડે, મહા પતીત હોય પવિત્ર;
 તે સુરસરીવટ સ્વપ્ન સુંદર, ઊર્ધ્વ અતિ વીચીત્ર. ૬.
 તે તણી કાંતી ઇંદ્રપુરીને, અડે છે શું અનુપ;
 દે દીપ્યમાન અતી ધાણું, તે થકી સ્વર્ગ સ્વરૂપ. ૭.
 પ્રતિ સદન શોભે પ્વજા લાગે, સુર્ય મંડળ વાય;
 તે થકી જાણે મિત્ર ગંડળ, રીધ્ર આણું જાય. ૮.

નયનાં સંદન તણા, ઢગ માણા અહે નહી દાય;
 પાપાશુભય મુડીત મલય, બીડી સોભતો સું ન હોય. ૯.
 કે પડ્યા મુક્ત સમુદ્ર હાટે, હાટ કીરણ પરકારા;
 ન થકી સોભે જ્ઞાણીયે, શું કરે નગરી હાસ. ૧૦.
 મહારાષ્ટ વધુઓ તણી, મુખ સોભા કહી ન જાય;
 સુગ્રાકર ચંદ્ર તે લખી, ક્ષય થયો તે લજ્જાય. ૧૧.
 તે નય નૃપ જ્ઞાતામુતી, શુભ નામ ધર્મ સમુદ્ર;
 આચરાણુ એવા રોષને, ક્ષીતી ભાર લાગે સુદ્ર. ૧૨.
 તેને ધુપ ધુન્ને કરીને, આકાશ દીરો સ્થામ;
 બ્રહ્માણુતણી ધણી કરે સેવા, તન મને સહ દામ. ૧૩.
 મુતી તપસ્વી ને યાગ યાચક, સહુ કરે સંતુટ;
 બહુ યત્ન કરીને દેવ સરવે, પમાડ્યા પુટ. ૧૪.
 નવ ખંડ નાયક શુભરા સચળે, સકળ પ્રવર પ્રસંસા;
 આરંભ કીધો યત્ન તેણે, અશુભ કરવા દુશ. ૧૫.
 તે યત્ન મધ્યે આવીયા, બ્રહ્મા ચઢી વાહન;
 સહુ દેવ રૂપી મુતી આવીયા, નૃપ પુછ કીધા પ્રસંન. ૧૬.
 તે સમય રારવે સ્તવન કીધું, ભુપ જીવત ધન્ય;
 તું થકી તેજસ્વી નથી, કો જગત મધ્યે અન્ય. ૧૭.
 એ વીધે સહુકા સભા મધ્યે, કરી મહીપ પ્રસંસા;
 તે સમય એવું બોલીયે, બ્રહ્માતણે ત્યાં અંશ. ૧૮.
 એ રાય કરતાં અતી અધીકા, પરમ તેજનું ધામ;
 સાંભળોછો એક મુતી મોટો, રધક એવું નામ. ૧૯.
 મન ગમે તે તીરથે રહેછે, પોતાને સ્વાધીન;
 વશવરતી અજી સીદી છે, એ મુક્તી પણ આધીન. ૨૦.
 તદપી તે સનમુખ જીએ, નિસ્પૃહી તેછે અત્ય;
 ગુણ ધણા છે એ વીના ખીન્ન, હંસ કહે કહું સત્ય. ૨૧.
 સાંભળી કીરતી મહાર મુખ, શુભ મુનેશ્વરની અપાર;
 જ્ઞાતા શુણી નૃપ કહે તે, પદરાવવા નીરધાર. ૨૨.
 બોલા વિયો નિજ સારથી, રથ આપિયા બહુ દામ;
 સહુ રીત સમજાવી દહું, રૂપી રધક એવું નામ. ૨૩.
 કાઈ એક તીરથમાં વસેછે, શોધજે રૂડી પર;
 રત્નથી અધીક જલન કરી, પદરાવી લાવો ઘેર. ૨૪.
 સારથી આપ્યો શોધવા, આ વિયો કાશી માંય;

વિશ્વેશ્વરનું દરસન કર્યું, મુની તો મળ્યા નહિં ત્યાંય. ૨૫.
 ત્યાંથી ગયાક્ષેત્રે ગયો, કીધી ગદાધર સેવ;
 ત્યાંથી ગયો કેદાર ક્ષેત્ર, કેદારેશ્વર દેવ. ૨૬.
 જ્યાં સ્નાન કરતાં માત્રમાં, મુક્તી લહે પાપીટ;
 ત્યાં નાહિ શંકર નિરખિયા, રધક ન પડ્યા દ્રષ્ટ. ૨૭.
 પછી પદ્મિનાયજી આવિયો, જાંહાં નારાયણ ભગવાન;
 ઉદ્ધાર જોહેનાં નામથી, તે વસે તેણે સ્થાન. ૨૮.
 યાત્રા કરી મુનિ ના મળ્યા, પછી કર્યો ગંગાવાસ;
 ત્યાં થકી સિધુ શાગરે, જઈ કર્યો પરમ પ્રયાસ. ૨૯.
 શ્રી દ્વારિકાપુરી આવિયો, ત્યાંહા થકા ચાલ્યો તેહ;
 યાત્રા કરી શ્રીકૃષ્ણ નિરખ્યા, ધરી અંતર સ્નેહ. ૩૦.
 ત્યાંહાંથકી જોઈયો પંચવટી, નાશકે નહાયો ગંગ;
 શ્રીત્રિપુરેશ્વર પુજિયા, નવ થયો રધક પ્રસંગ. ૩૧.
 ત્યાંથી ગયો ગોકર્ણક્ષેત્રે, ના મળ્યા મુની ધીર;
 શ્રી ઉડપ કૃષ્ણ નિહાળીને, પછિ ગયો સાગરતીર. ૩૨.
 સુભ કુમારિકાન્યકા કેર, ક્ષેત્ર જોયું ત્યાંહ;
 સોમશ્વર પુજી આવિયો, છે તુંગભદ્રા જ્યાંહ. ૩૩.
 ત્યાંહાંથી સ્વામી કારત્યગ, અધૂનારીશ્વર જોઈ;
 શ્રી રામ લક્ષ્મણ જાનકી, જળપાન કીધું સોઈ. ૩૪.
 તે કુંડે સ્થળ વળી અંગસ્તામ્રમ, ના મળ્યા મુનિજન;
 કાવેરી તટ શ્રીરંગસ્વામી, નિરખિયા પ્રસન્ન. ૩૫.
 મુનિ મળ્યાતહીં કારામેર, જોઈયો ત્યાંથકી નૃપદાસ;
 જે નય મધે કર્યા છે મુની, મેહદ બ્રાહ્મણ વાસ. ૩૬.
 પતન પુનિત રજિયામાયું, જળ સ્થળ કમળ જ્યાં અત્ય;
 ગુંજાર ધણું મધુવૃત કરે, મેકરંદ મોહિત મત્ય. ૩૭.
 જ્યાંહાં યાગ કીધા છે ધણા પૃથ્વી પવિત્ર વખાણું;
 જે વ્રત ધુમ્રતી અશિતતા, ઈંદુ અંડી છે જાણું. ૩૮.
 તે સહેર સધણું જોજિયું, પછિ આવિયો ઉપવન;
 એક વાટીકામાં રધક મુનિના, થયા છે દરસન. ૩૯.
 હંસથી સુણી નૃપ કહ્યા હતા, રધક લક્ષણ જોહ;
 તે સર્વ દીઠા તેહમાં, તેવ જોળખ્યા મુનિ એહ. ૪૦.
 જઈ કર્યો ડંડ પ્રણામ જોડી, હસત યંધ આધીન;
 વિનતી કરી ઉભા રહી; સાંભળો છે સ્વામીન. ૪૧.

એક સાતમુતી છે ભુપતી, પુર પ્રતિજ્ઞાન નિવાસ;
 આપણા દરશણની ધણી, અભિલાખ રાખે દાસ. ૪૨,
 મહિમા તમારો સાંભળ્યો, બહુ હંસ મુખ મુનિરાય;
 તે ધકી આતુરતા ધણી, જે દરશ ક્યારે થાય. ૪૩,
 હું સકળ તીરથ સોધતો, સોધતો આવ્યો આંહાં;
 લક્ષણ વડે મેં ઓળખ્યા, આ વાટિકાની માંહ. ૪૪,
 વિસત્રિ મહારી એટલી, પ્રભુ કૃપા કરીયે ત્યાંહ;
 તે વિનય સંધળો સાંભળી, સમજી રહ્યા મનમાંહ. ૪૫,
 કહું ભણું દરશણ યરો, જોલ્યા રધક વચન;
 તે સાંભળી સારથી સમજ્યો, આવવા નથી મન. ૪૬,
 ત્યાંહાં થતો આવ્યો મતી પાસે, કહું સર્વ વૃતાંત;
 છે કારણેર વિશે મુની, તે નિસ્પૃહી છે શાંત. ૪૭,
 વિનતી સુણી વાર કહું, દરશણ યરો વચ એજ;
 બહુ બોલ બોલી નવ રાકે, તે તપસ્વી અતિ લેજ. ૪૮,
 સુણી સારથી વચ લહું, નર નિસ્વારથી શી આરા;
 બહુ સૈન્ય સાથે આવિયો, અવનીશ મુનીપદ પાસ. ૪૯,
 દરશ થતાં ડંડવત કીધો, બેઠ કીધી અત્ય;
 બહુ રત્ન મુક્તા હીરા હય ગજ, આદિ વસ્તુ ભૂત્ય. ૫૦,
 રૂપીરાવ કાંઈ રાખ્યું નહી, નિસ્પૃહીને શું કામ;
 પછી પાણુ બોડી રધક મુની, પ્રત્યે કહું નૃપ આપ. ૫૧,
 મહારાજ તેજ તમાહરાંની, ન કો તુલના જગત;
 તે શા ધકી મુજને કહો, શી વસ્તુ મન આ રાક્ષ. ૫૨,
 મુનિ કહે મહિપતિ ગ્રહે દીક્ષા, વૈષ્ણવી વાણુ ભાત;
 તો કહું તુજને તુરત માહારા, હૃદયનો સિકાંત. ૫૩,
 કહું રધક રાખે ત્યમ કશું, વૈષ્ણવી દીક્ષા સીધ;
 તે વારે હુતી તે કહી, મનતણી વસ્તુ સિદ્ધ. ૫૪,
 અધ્યાય ખટમો નિત્ય, શ્રી ગીતા તણા કંઈ પાઠ;
 એટલાથીજ સદા મુને, આનંદ યામસુ આઠ. ૫૫,
 અસંકિત સકળ પ્રપંચની, રોહે નેહલી સુણુ રાય;
 તે મારે તું કહું એજ ભણુ, સહુ સુકિત સંજિત થાય. ૫૬,
 પછિ મુની મુખથી બહુયો ભુપતી, ષષ્ઠમો અધ્યાય;
 થઈ ગયો શુદ્ધ સ્વરૂપ નૃપ, કાંતી કહી નવ ભાય. ૫૭,
 વરદાન દેવા રાવને, આવ્યા હતા સહુ દેવ;

ના કહી નવ માગ્યું કશું, છું પુણ્ય યોદ્ધો એવ. ૫૮

સહુ અમર અમરાવતી ગયા, નવ માગિયું વરદાન;

રાજા તથા મુનિ રહકને, આગિયું ત્યાં વૈમાન. ૫૯

એથી ગયા વૈકુંઠ પાંથે, મળ્યા શ્રી ભગવાન;

જ્યાંથી પુનરાગમન નહિ, પામિયાં તે શુભ સ્થાન. ૬૦

શ્રી હરિરે રવકીયાની પ્રત્યે, ગાઈ ગાયા જોહ;

શ્રીગુર પ્રતાપવડે દ્યે, પ્રખંધ ભાખ્યું તેહ. ૬૧

ધનિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ સદ્ગુની સંવાદે ૫૮

મોન્યાય: ॥ ૬૧ ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ.

સાંભળ દેવી રાંભુ વદે, મદા ધણી રમાને હદે;

જાણી યોદ્ધા જગજીવન, સુણિ ભણિ વિશ્વ થાય પાવન. ૧

પાટલપુર પતન એક નામ, ત્યાં એક આજ્ઞા કૃતી વામ;

રાંકુકર્ણ નામ તેતણું, ન્યાયશાસ્ત્રમાં સમજે ધણું. ૨

ઝગડા લોકોના ચુકવે, લેવે શાણા નહી મુકવે;

ઉપરથી દેખાડે ન્યાય, છાનું કપટ કરે અન્યાય. ૩

છાની છાપ રચાવી કરી, પોતાને ઘેર રાખે ધરી;

ખત પરવાના જુઠા કરે, તે ધન લોકોને છેતરે. ૪

પુરપતી માન ધણું આપતો, કન્યા સહુ તેને સાંપતો;

જેથી રંછત રહે મન રાય, એવી નીતી શીખવ્યો જાય. ૫

ભેદ પરાજય જય ના લહે, રૂદ્ધ કપટ મુખ મીઠું કહે;

દ્રવ્ય અધર્મે કીધો ઢેર, ઉપમા દેવા એક કુખેર. ૬

પણ અત્યંત કરે કાશીર; પિત્રિ પિંડ ક્યાં દે નવ નીર;

કોઈ દેવનું નહી પુજન, કોને પૈસાભાર ન અંન. ૭

ત્રણ ત્રિયા માંડ્યું ધરસુત્ર, એકો પણ નહીં પ્રગટ્યો પુત્ર;

અંસી ત્રણ મૃત્યુવશ થઈ, ચોથો વરવા મનસા ગઈ. ૮

આંખો કંઠ્યા દેખી ધન, લખતણા આવ્યોછે દન;

ઉગલી જતની વાસો વસ્યો, મધ્ય રાતરે ત્યાં સરપે ડસ્યો. ૯

હતું પાછલી રાત્રે લખ, થયો સરવ મનસુયો ભખ;

વિષ્ણુ ન વળ્યું પાહુ કચ્છા ઉપાય, નવિ જોસડ કહું મૃત્યુ પળાય. ૧૦

ભમ ભમને ઠામે રહ્યું, એ ભેયાનું તો મરણનું થયું;

પણ દાહ્યું કંઈ વિખતી દહેર, શિશુ ગયા ભત્રીજા ગેર. ૧૧.

કેર્યું હરત સહુ વિત્તને વરત, પછે કહ્યો કાકાનો અસ્ત;

કરી રીત આપી જે થતી, કહું મુણ શંકરણ શી ગતી. ૧૨.

થયો સર્પ માહા મોટો પ્રેત, તદ્દપી દ્રવ્ય ઉપર બહુ હેત;

મ્હાં છે મ્હાં છે લહે, ડાટ્યું છે ત્યાંહાં ખેરી રહે. ૧૩.

ભત્રીજા સહુ ટોળે મળી, કચ્છું કર્મ નારાયણ બળી;

પછે પ્રતને વાચ્યા યદ, ત્રિયું રમ્ય સરવેને જઈ. ૧૪.

પીતરાઈ ભત્રીજા ભાત, સહુને સ્વપ્ને એકજ વાત;

કરો કોઈ માહારો બિદાર, એજ કહે ન અવર બિદ્યાર. ૧૫.

વળતી દુઃખ દેવા લાગિયો, એ સંતાપ સકળ ભાગિયો;

પછે એક ભત્રીજા ભખ્યું, વેદ પુરાણ સંધળે લખ્યું. ૧૬.

મહા પ્રેતનો પણ બિદાર, ગયા આદ્ય કરતાં નિરધાર;

ખીજે એમ કહ્યું તે સમે, એક વિચાર મને તો ગમે. ૧૭.

તેમ કદા તાતી કીજ્યે, તેમાં આહી નાખી દીજ્યે;

એની ગતી ગમે તે થાય, આપણની તો મોટી ખલાય. ૧૮.

અવર અવર મનમુખો થયો, તે તો દ્રવ્ય જોદવા ગયો;

ખાણ્યું માંડ્યું જોણીવાર, નિકળ્યો સર્પ કરી કુતકાર. ૧૯.

જોદ્યો ભોગ પતાવો તારા, દ્રવ્ય સેરા તો કરડી ખારા;

એક વાર મુજકર બિદાર, લેજે વળતો ધન ભંડાર. ૨૦.

પછી તેણે ત્યાંહાં પુછ્યું એમ, તમ બિદાર થાય કહો કેમ;

તે પ્રત્યે પરીએર કહે વાત, સત્ય વચન સાંભળ હે તાત. ૨૧.

ગયાઆદ્ય તું કાટીક કરે, કાટી તીરયે ભમતો કરે;

યાગાદીક કર કાટી પુકત, પણ તેથી ધારો નહી મુક્ત. ૨૨.

કહું તેમ કર મુજ મુક્તી થાય, શ્રી ગીતા શાપ્તમ અધ્યાય;

મુજ નિમિત્ત ઉત્તમ સિધ્ધ પાશ, ભણાવીશ તો હું મુક્તાર. ૨૩.

સુર્ય મહાત્મા મેં નારદ મુખે, નાગ વાસુદેવી ભુવને મુખે;

દેહ સર્પ મુજ જોર થયો, સંપત્તી સમ્પદ ઘેર ગયો. ૨૪.

ત્યાંહાં જોય એ આપ્યો ખાણી, માટે મુજને અદા માણી;

મુજ સંપત્તારી આવે પદા, કહું તે વીધીએ કરજે સદા. ૨૫.

ભગવદી શ્રાવણ તે નોતરી, આવ ભોજને તૃપ્તી કરી;

તે પામે સપ્તમ અધ્યાય, ભણાવતાં મુખે ગતિ મુજ થાય. ૨૬.

સરપે વીધી કહ્યો સુત લહ્યો, સમાચાર તે સહુને કહ્યો,
 ભહું કહ્યું સહુને ભાવિયું, જ્યારે સંવત્સરી આગિયું. ૨૭.
 સહુ શુંદર કીધું મન ધરયું, કહ્યા થકી અધિક પણ કરયું;
 ભોજ ઉતર જ્યાં દ્વિજરાય, ભાગુવા માંડ્યો તે અધ્યાય. ૨૮.
 તેહ સમે આ એવો સર્પ, પ્રસન્ન થયો મુક્યો મન દર્પ;
 દ્રવ્યાદિ વસ્તુ કાંઈ નેહ, આપી વેહેંચી સહુ શમ તેહ. ૨૯.
 નેણે આગળ થઈ સહુ કીધ, તેને કાંઈ એક અધિક દીધ;
 ધરમ પંથ ધન જુદુ ધરયું, કંટકુએક પરમારથ કરયું. ૩૦,
 વાગી કુપ સરોવર તીર, કંટકુ રાદાવર્ત મંદીર;
 પછે તેહ શ્રી ગીતાતણો, સપ્તમ અધ્યાય જે પ્રીએ ધણો. ૩૧.
 તે સાંભળતાં સહુ દેખતાં, વાર ન લાગી મુક્ત થતાં;
 ચડી વૈમાન વેકુંઠ ગયો, વેકુંઠવાસી મળતો થયો. ૩૨.
 સર્પ મટ્યો પામ્યો ભુજ ચાર, સહુ પીતરાઈ કર્યો ઉધાર,
 માધવ હોમાધવે એ કહ્યું, દ્યો કહે મેં ભાગ્યું લહ્યું. ૩૩.

ઇતી શ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે
 સપ્તમોઽધ્યાયઃ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ.—

કેહે ત્રિપુરારિ સાંભળ નારીજી, ગીતામહિમા કહું વીરતારીજી;
 પદ્મા બોલ્યાં સુણીએ સ્વામીજી, ગીતામહિમેએ ત્રપતી ન પાંમીજી. ૧.

હાળ.

ત્રપતી ન પાંમી અંતરજામી, પ્રતીપદ મન લોભાય;
 હેં પ્રાણેશ્વર કહો મુજને, મહિમા અષ્ટમ અધ્યાય. ૨,
 પ્રાણપ્રીયાનાં વચન સુણી, શ્રી પ્રીવૃદ્ બોલ્યા વળતું;
 મહાત્મ કહું અષ્ટમ મોહોટું, સોમસ્વસા સાંભળે તું. ૩.
 દક્ષણ દશવિશે છે એક, નગર મરદકપુર નામ;
 બ્રાહ્મણ ત્યાં એક ભંવશરમા, અભિધાન કરે વિશ્રામ. ૪.
 શ્રેવશાસ્ત્રમાં પ્રવીણ પુરો, છેદે સહુ સદેહ;
 કરે હોપારાન, શિવ સક્રિતનું, અભેદ ભાવે તેહ. ૫.
 કરે શિવ સાખ્યા સ્વાર્ત પથ, થયો પ્રવર્તક ક્ષાત;

કહે કમળાપતી કમળા પ્રત્યે, સાંભળ મહારી વાત. ૬.

શાસ્ત્ર પુરાણ તથા જીવો પાણુ, ત્રણ પ્રકારના જાણુ;

રાજસ, તમાસ, સાત્વિક એ ત્રણે, કળ કહુ હર આણુ. ૭.

રાજસ શાસ્ત્ર મારગી પામે, સ્વર્ગાદીકમાં ગત્ય.

તામસ શાસ્ત્ર મારગી તામસ, યોની પામે સત્ય. ૮

સર્પ રાક્ષસાદીક જાતીમાં, પામે તે અવતાર;

સાત્વીક શાસ્ત્ર મારગી, મુજને પામે નીરધાર. ૯.

એવું વચન શુણીને પદમાં, પુછ્યું ત્યાંહ રીર નામી;

તામસશાસ્ત્ર કાણે પ્રગટ કીધાંછે, કહો મુજને સ્વામી. ૧૦

મહા પ્રભુ કહે માહરિવે કીધાં, રમા કહ્યું શામદે;

એવાં કરવાં શિવને ન ધટે, જિવ જાય અધવાટે. ૧૧.

હરિ કહે હર નીજ મંત્રી, માનની એ કૃતી નથી કીધ;

ચાપા તેવા મોટા જીવ, શિવને મેં આસા કીધ. ૧૮.

દીધી આયશ તદ્દપી રાંકર, કામ ઉચીત એ કરવું;

મોહશાસ્ત્ર રચી જીવ ભમાવ્યા, તેહને પછિ ક્યાં તરવું. ૧૯

હું શ્રી શિવ જાતે નહીં કીધું, રૂપાંતર એ કામ;

દક્ષય તિલ્લુ રા કસ્યો, તે વીરભદ્ર ગણુ નામ. ૨૦

તે ગણુ દ્વારાએ ભવ હલભવ, મોહગ્રંથ ગણુ કીધા;

મુશ શ્યામા તેણેજ જનમ જો, મરદકપુરમાં લીધા. ૨૧.

નામ કોઈ ત્હેનું ત્યાં પડીયું, રચ્યા મોહક ગ્રંથ;

રચવા મોહ કરી લોકોને, પાડ્યા તામસ પંથ. ૨૨.

ઉત્તમ અધમ રંકને રાજ, સંહુકા જેઓ લીધા;

ચતુરવાણના જીવ સર્વ કો, વામમારગી કીધા. ૨૩.

મૃત્યુ પામેલા જીવાડે, નિરધન સંપત્તી દીધી;

ધત્યાદી કરી પ્રમંથ તામસ, શાસ્ત્ર પ્રવતી કીધી. ૨૪.

તેના શિષ્ય યયો પેટા બ્રાહ્મણ, ભવશરમા જે ભાખ્યો;

તેણે પણ તે ક્રિયા આચરી, ત્હેવો મહીમા ધાખ્યો. ૨૫.

ધણા લોક પોતા વશ કીધા, વીત વટી ભવ જાહુ લીધા;

તથી અનુચીત કરવા માંડ્યું દ્રવ્ય ધણો મદ વાધો. ૨૬.

પોતાની પત્ની પરહરીને, ગુણદા ધરમો રાખી;

તે ચાખે બહી નીતે, પર પ્રેમદાનુ તન અભિલાખી. ૨૭

મૂળ માંસતણો અહાર કરે, મૂળયા કૃતિ પણ અહિ લીધી;

એક દીવસ વન તાડે જંઘને; તાડી અતિમે પીધી. ૨૮.

તેવું થયું અણગમ તેથી, મારું થયું તે વાર;
 'મરણેયા મતિ શા ગતિ' પામ્યો, તાડનોજ અવતાર. ૨૯.
 તેહ તળે આવીને બેઠા, દિન એક કે ઉત્તમ વારું;
 અસ્ત્રી પણ તહેને મંગે હુતી, બેહુ ત્યાં પામ્યાં મારું. ૩૦.
 થયાં 'બહારાક્ષસ' તે દંપતી, કષ્ટ કહું શું મુખે;
 વામા ધણી વિકળતા પામી, કુવા ત્રણને કુખે. ૩૧.
 એમ સુણી પરમેશ્વરિએ ત્યાં, પુછ્યું તેણી વાર;
 કહો કાંત તે કાણ હતાં, આહ્વાણ બે સ્ત્રી ભરવાર. ૩૨.
 શેં કર્મે કવાદ થયાં, તે કયા કહો અથ ધતી;
 સુણિને શ્રી ભગવાન બોલિયા, સાંભળ છે જો પ્રીતી. ૩૩.
 એક કુંસાખુ નામે આહ્વાણ, મધ્યદેશમાં ધામ;
 તેની અસ્ત્રીનું અનિષ્ટકરમા, એવું હુતું નામ. ૩૪.
 ચારે વેદ ભણ્યો સહઅંગે, સંગે શાસ્ત્ર પુરાણ;
 પ્રવિણ કર્મપથે પણ કરીયાં, પ્રતિગ્રહ નહિ પ્રમાણ. ૩૫.
 રાજા દાન લીધું વળી, કાળપુરપતું લીધું દાન;
 રાખકરના ભોજન પણ કીધાં, નહીં ન સિધનું ભાન. ૩૬.
 કર્યાં કર્મ કુડાં બહુ પાછળ, પ્રાયશ્ચિત નવ દીધું;
 સ્ત્રી પણ તેવી પુણ્યપથ કહ, ખરચવા નવ દીધું. ૩૭.
 ધણા પ્રતિગ્રહ કીધા પણ નવ, ગયું દારિદ્ર ગૃહેનું;
 બીજું સુખતો ક્યાંથી બીજું, પેટ ભરાય ન બેનું. ૩૮.
 ત્યારે તે પછિ મંદિર મુકી, નિકળ્યાં બેહુ રઝળતાં;
 પેલા તાડતળે જઈ બેઠાં, મૃત્યુ પામ્યાં વળતાં. ૩૯.
 થયાં તેજ બે બ્રહ્મ નિશાચર, દીન થયા કુખ પામી;
 અપ્પણા અતિ આતુર થઈ પુછું, સાંભળિયે હે સ્વામી. ૪૦.
 આ દારણ કુખથી છુટ્યાનો, કહો કાંઈ હોય ઉપાય;
 સ્વામી કહે સુક્ષિત નવ કીધાં, સુખ શી પેરે થાય. ૪૧.
 હું અસ્ત્રી આપણને નથી અન્નાણ્યું, અધ્યાત્મક જે જ્ઞાન;
 સુખતી વાટ હવે શી જોવી, કુસ્તર લીધાં દાન. ૪૨.
 એમ સુણીને આકસ્માતજ, તે દિનકેરી બાયા;
 તેણે બે ત્રણેક અન્નાણ્યા, ગીતા વરાણવ બોલ્યા. ૪૩.
 કીં તદબ્રહ્મ કીં અધ્યાત્મ કીં, કરમા એમજ પુછ્યું;
 એટલામાંજ ખરે શું એણે, કુખ લખ્યું સહુ લુછ્યું. ૪૪.
 તતક્ષણ ત્યાંજ વિમાન લઈને, વિહણુ પાર્ષદ આબ્યા;

તે બંધને બેસાડીને, શ્રી વૈકુંઠ લાવ્યા. ૪૫.
 શ્રી ગીતાજીના બે ત્રણે, રાગ સહજ જે ભખ્યા;
 તેહલા તેજ તાડને પત્રે, જાતા જાતા લખ્યા. ૪૬.
 પછે તે તાડ અવતર્યો કાશીમાં, બ્રાહ્મણ કરે ઘેર;
 જાતીરમર પણ થયો તેહ, દિજ પત્રી મેહર. ૪૭.
 તે પછિ તે ભણિયો બાપે, શ્રીગીતા અષ્ટમ અધ્યાય;
 એકા ક્ષણ મુખથી નવ મુકે, એજ અહરનિરા ગાય. ૪૮.
 એવું થતાં વિમાસણ માંડી, અખિલ વિશ્વને ધરી;
 એ બ્રાહ્મણે બહુ પાઠ કહ્યો, એને ક્ષણ શું આપીશે. ૪૯.
 એ અષ્ટમ અધ્યાય તણો મહીમા, મુખે કહ્યો નવ જાય;
 એ સાધન સમ ક્ષણ કશું છે નહીં, તે ચિતમાં ચંતાય. ૫૦.
 જોઈ કદાસી કમલનયને, કમળા પુછ્યું એમ;
 પ્રાણનાથજી મુજને કહિયે, ચિત ચિંતાતુર કેમ. ૫૧.
 પ્રભુ કહે પેલો બ્રાહ્મણ ગીતાનો, અષ્ટમ અધ્યાય;
 મન્ય નીરા પણ નથી મુકતો, તેહ વિમાસણ થાય. ૫૨.
 એથી અરણી થવાનો ભારગ, મુજ દુષ્ટ ન આવે;
 શ્રી કહે સમય પરમેશ્વર છે, આપો જે મન ભાવે. ૫૩.
 પછે પોતેજ ગરડારૂ થઈ, તે દિજ પાસે આવ્યા;
 તેહ તેનેજ શરીરે ગરડ, ચડાવી નીજ ઘેર લાવ્યા. ૫૪.
 તે દિજ પેલા બે અધ્યાયી, વૈકુંઠમાંજ વસે છે;
 પારવતીજી પ્રતે હરિ કહ્યું, સદાશિવજી કહેછે. ૫૫.
 ગાથા પરમ પવિત્ર ઉભય, દંપતિ કરે સંવાદ;
 ગુરુ પ્રતાપે ગાયો તે, પદ બંધેજ દ્યે મન રવાદ. ૫૬.
 ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે અષ્ટ
 મોધ્યાયઃ ॥

શ્રી માહાદેવો વાચ.

શિવજી જોલિયારે, સાંભળ શીવાયે નિશ્ચંત;
 કમળાને કહ્યુરે, પુરણ પ્રેમે શ્રી ભગવંત. ૧.
 મ્હોટું મહાત્મ છે રે, ગીતાનો નવમો અધ્યાય;
 સાંભળ સિંધુ જારે, શ્રવણ કરાવું તે કથાય. ૨.
 નગરી એક છે રે, માહીરમતી આખ્ય અભિરામ;

ત્યાં રાયક વિપ્ર હતો રે, સુંદર માધવ એવું નામ. ૩.
 ચારે વેદનારે, પાઠી શાસ્ત્ર તણો પણ સત્ય;
 નિજ વિદ્યા બળેરે, તેણે ધન ઊપાજીવું અત્ય. ૪.
 તેણે માંડિયોરે, અસીદોમ યસ આરંભ;
 ત્યાંહાં મંડપ રચોરે, રોપ્યા કેદનીકેરા સ્થંભ. ૫,
 વાડવ વેદ ભણેરે, કેટલા કરે શાસ્ત્ર ચરચાય;
 નાનાવિધી તણીરે, કીધી મંડપમાં રચનાય. ૬.
 પુષ્ટ કર્યો હતોરે, બકરો યાગ મધ્યે ખટમાસ;
 તેને આણિયોરે, યસ સભામાં બાંધી પાસ. ૭.
 બકરો બોલિયોરે, કીધી વિપ્રશું ચરચા વેદ;
 સંધ્યા શાસ્ત્રમારે, પ્રતીણ પુંછ્યા ભાખ્યા ભેદ. ૮.
 આશ્ચર્ય પામિયારે, સરવે પશુને વાણી કેમ;
 તુરતજ છોડિયોરે, છુટો ભોમો સહુકો જેમ. ૯.
 સહુકો સાંભળેરે, એમ વલો માધવશું મેખ;
 તમો આ જે કરોરે, તે છે મિથ્યા કર્મ અરોધ. ૧૦.
 વદે તો કહુરે, હિંસા નવ કરવી કો જંત;
 પુનરાવૃત્ત છે રે, ખ્હોમો અલ્લલોક પયેત. ૧૧.
 સંમૃતી ના મટેરે, ત્યારે કર્મ વીરો શો માલ;
 સહુ મિથ્યા કર્યારે, નહિ એ પરમ ગતીનો ચાલ. ૧૨.
 કાઈ બોલ્યું નહીરે, વેદ વચન ઉપર શું જોર;
 માધવે પુછિયુરે, છે તું કાણ કહે કરી શોર. ૧૩.
 શો કરમે કરીરે, તારે થવું પડ્યું પશુ જાત;
 અજ ત્યાં ઉચર્યોરે, હું પણ આલ્યા હુતો ભાત. ૧૪.
 મહારી ભારજારે, તેણે પુજ્યાં ભવાની માત;
 દીધું બિદાનંમાંરે, બકરું મુજને પુછી વાત. ૧૫.
 કહ્યું કર્યું સ્ત્રીતાણુરે, મેં વારી નહીં દેખી ત્રાસ;
 તે પાપે કરીરે, હું પામ્યો બહુ નર્કનિવાસ, ૧૬.
 દુઃખ બહુ ભોગવીરે, પછી હું પામ્યો મરકટ તંન;
 હું વસતો ત્યાંહાંરે, હુતું વાડવ કેરું વંન. ૧૭.
 બાળક વિપ્રનારે, નૃત્ય કરાવે બહુ જાગ;
 છોડે નહીં ઘડીરે, જે હું પત્ર ફુલ ફળ ખાઈ. ૧૮.
 પછે ત્યાંથી પડોરે, હું વશમાં નારદ એક જંન;
 શિખવે નાચવુંરે, નવ આવડતાં ટીપે તંન. ૧૯.
 થોડા દિવસમાંરે, મુજને નવ આવડિયું નૃત્ય;

મારી નેત્રિકારે, લોહતણી કાપીને અત્યઃ ૨૦.
 ઝાઝા જોરમાં રે, વળે વિઠળ થયો અતિ દુઃખઃ
 લમન રૂધિર થયું રે, મુરછા આવી ઉઘે ભુખ. ૨૧.
 મૃત્યુ પામિયો રે, પછી અવતારિયો સ્નાન શરીર ;
 માસ્યો ભુખનો રે, ભટકું ધરધર નહીં ક્ષણ ધીર. ૨૨.
 કોઈ એક ગૃહસ્થનાં રે, પેઠા જઈ રસોડામાંય ;
 ખાવા લાગિયો રે, રાંધું અંન લંકિયું ત્યાંહ. ૨૩.
 ખડુ ભુખ્યો હતો રે, તેણે થરથર કંપ દેહ ;
 સુગું રવર કોઈનો રે, બાથું આંચો ધરધણી એહ. ૨૪.
 એમ બહીતો થકો રે, ખાતો હતો તેણે ધાર ;
 આવી એટલે રે, પુત્ર સહિત તે ધરની નાર. ૨૫.
 દીઠા મુજને રે, દીધાં જીવને સઘળાં દાર ;
 બેહુ કુતકાં ગ્રહારે, મુજને માસ્યો માર અપાર. ૨૬.
 કટિ છુટી થઈ રે, કરિ બે અગ્ર પાગનું જોર ;
 ધસડતો થકો રે, બહાર પડ્યો જઈ કરતો રોર. ૨૭.
 રૂધિર વહું બાથું રે, કીટ પડ્યા પછિ પામ્યો મર્ણુ ;
 વળતી અવતસ્યો રે, અન્ન કલાલ ઘેર નહિં તર્ણુ. ૨૮.
 તેણે વેચિયો રે, લીધો કાંઈ એક વૃક્ષાદાર ;
 ચાલી દારિકારે, મુજપર બેસાડે સુત ચાર. ૨૯.
 પંથ કઠિણ બણે રે, ભુખે શીઘ્ર મથું ન ચલાય ;
 ચેલી પાછળ થકી રે, મુજને ડારી હણતી જાય. ૩૦.
 પેટ ભરે નહીં રે, મુરછા આવી પડીયો ધરણુ ;
 પગ પછડતારે, ત્યાંહાંથી પાણુ પામ્યો મર્ણુ. ૩૧.
 વળિ નરકે પડ્યો રે, કષ્ટ ભોગવ્યું કટલા કાળ ;
 પછી હું અવતસ્યો રે, હવડાં થઈ બકરાનો ખાળ. ૩૨.
 પછી તમે આણિયો રે, હિંસા કરવા મુજને ક્ષાલ ;
 અથ ધતી કહી રે, તમને પુરવની મુજ વાત. ૩૩.
 હાવા એક સાંભળો રે, ખડુ આશ્રીયં જ રૂપ કથાય ;
 ચંદ્રશરમા હતો રે, નામે મોટો સમરથ રાય. ૩૪.
 તે કુરુક્ષેત્રમાં રે, આંચો મુખપરવ સમે જોઈ ;
 કાળે પુરુષ કસ્યો રે, દેવા ગ્રહેવા પાત્ર ન કોઈ. ૩૫.
 તે કાળ પુરુષ મારે, કાટી મોદ કનક મુદ્રાય ;
 આજણુ વેદિયો રે, લેવા સમરથ કોઈ ન પાય. ૩૬.

સહુ કરથી રહ્યારે, વિદ્યાવાળા વિપ્ર અનેક;
 ત્યાંહાં તેવે સમેરે, આવી સમરથ આજ્ઞાએ. ૩૭.
 વેદ વેદાંતનોરે, સાતા સાસ્ત્રતણી ભણનાર;
 તેણે કહ્યું લેરા હુંરે, મુને શું છે એ કરનાર. ૩૮.
 મુણી ગયો સ્નાનેરે, રાત્ર અંતર ઊપનો ઉમંગ;
 બાદ્યો તે સમેરે, કાળ પુરુષ આજ્ઞાની સંગ. ૩૯.
 તું આ દાનનેરે, આ સમે ગ્રહિ ક્યાં છુટેશ;
 દ્વિજ કહે બળ ધાણુરે, મ્હારે તાહારો ભય નયિ લેશ. ૪૦.
 એટલે આવીયોરે, નૃપતી કરી સરસ્વતિ સ્નાન;
 તીલક મુદ્રા ધરીરે, આપિયું રૂપદ્વિજ દાન. ૪૧.
 તે કાળ પુરુષધીરે, જોતાં સફળ ત્યાંહાં તતકાળ;
 રૂપ એ નિકળ્યારે, કેવળ માપરૂપ ચંડાળ. ૪૨.
 દુરગંધી ધણીરે, રાતા લોચન સ્ત્રી ભરથાર;
 ઘેરાવાને ગયોરે, પ્રતી ગ્રહી વિપ્ર વપુ જાર. ૪૩.
 તે સમે તે દ્વિજેરે, નવમા અધ્યાનો એક રચોક;
 ભણ્યા માંડીઓરે, જોતા ભુપ તથા સહુ લોક. ૪૪.
 અક્ષર જોડ્યારે, તેડ્યારે થયા સુદરસન ચક્ર;
 બાળ્યા બેહુ જણારે, ભરમ કર્યા અદર્શી અતિ વક્ર. ૪૫.
 પ્રગટ પ્રતાપનેરે, દખી મુની પુછ્યું ભુપાળ;
 કહો રૂપી શું ભણ્યારે, પ્રણય યથા બેહુ ચંડાળ. ૪૬.
 ગુપ્ત રાખ્યું નહીરે, ભુસુર પ્રગટ કહ્યો મહિમાય;
 શ્રી ગીતાતણોરે, મેં ભણિયો નવમો અધ્યાય. ૪૭.
 બળ એક એજ છેરે, ખીજું ન આવે મુજ ચંત;
 એમાં શું એ બે બાળ્યારે, એવા બાળું કાટી અનંત. ૪૮.
 ચંદ્રશરમાતણારે, ચિંતમાં એટો એ અધ્યાય;
 પ્રારથના કરીરે, મુજને ભણાવો રૂસીરાય. ૪૯.
 ભાવ ભુપતી તણોરે, દખી ભણાવ્યો ભુદેવ;
 ઘેરી વિમાનમાંરે, બેહુ પ્રભુપદ પોહોર્યા તતખેવ. ૫૦.
 એની એ વસ્તુ છે રે, હે માધવ તે ભણુ ધરી ભાવ;
 મુકી કર્મ કુટનેરે, વણુ શ્રમ લેમી મોટો લાવ. ૫૧.
 મુણ્ય સહુ આજ્ઞાણુરે, મુકી દીધો કર્મ પ્રચાર;
 અજ અધ્યા ભણ્યારે, માંડ્યો અંતરથી અભ્યાસ. ૫૨.
 માધવ કુલિયોરે, તેમ કહ્યું જેમ ભાખ્યું મેમ;

જોડું વેડું ગયારે, હરી મળતા ન થયો ચમ લેસ. ૫૨.

ધંધિરને કહોરે, નવમા અધ્યાયનાં મહીમાય;

હમિયાને કહીરે, ધરો તેજ પ્રમાણ કથાય. ૫૪.

તે પદ્મધરીરે, કીધો દયારામ ગલાપ;

હરી પદ પામવારે, સમવા સકળ પાપ પરીતાપ. ૫૫.

છતીશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણ સદ્ગુની સંવાદે
નવમોધ્યાય : ૥

છંદ દ્રીપદ.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

સિવજી કહે સુખ સુંદરી, સુંદર મહીમાએ;

કસવને કમળા કહ્યું, મુને નવમી ન થાએ. ૧.

નવા નવા નવના સુખ્યા, મોહિયા મહીમાએ;

કા દસમા અધ્યાયનું, મુને કહો જગરાએ. ૨.

શ્રી હરિ સુણિ એમ ગોલિયા, સાંભળ પરણી;

બળ દસમા અધ્યાયનું, કહે પોએ ન વાણી. ૩.

પદ અક્ષરના બંધથી, સહુ અમદુઃખ પામે;

એકવાર કહે સાંભળે, તે મહાર પદ પામે. ૪.

એહના ધણા ઇતિહાસ છે, એક કહુ અભિગમ;

કાસીમાં એક દ્રિજ હતો, ધીરધીશુર નામ. ૫.

મુખ વિદ્યા મુખ કૃતની, કરે સર્વ પ્રસન્ન;

નીજ સાધન બળે તે થયો, બ્રહ્માનો હસ. ૬.

ચંદ્ર શુક કહે સુખ સતી, એક વન હતું સાડ;

એક રીટ્યા ઉપર હતું, ત્યાં આશન મહાર. ૭.

ખરેલી તુ જ્યાં પ્રફુલિત મદા, બદે સારસ મોર;

હંસ કારકવ કાઢિલા, ચાર શબ્દ મોકાર. ૮.

ધત્યાદીક સોભા વડે ધણું, શોભે છે વન;

હું ત્યાં એકા હતો મુખે, અતિ પ્રફુલિત મન;

તેહ સમય પેલો હંસ ત્યાં, તુજ પારો આવ્યો;

દંડ પ્રમાણ રતુતી કરી, માહારી મુજ ભાવ્યો. ૧૦.

સક્ષણ રાવ મરાળના, પણ અંગે આમ;

મેં પુછ્યું તું કોણ છે, ક્યાંહાં તારો ઠામ. ૧૧
 તેણે સહુ વિસ્તારથી, કહ્યું મસ્તકે નામી;
 હું નિધિનું વાહન છઉં, સાંભળિયે સ્વામી. ૧૨
 માનસોવર હું ગયો, મોતી ચારે ચરિઓ;
 પાન પુનિત પયનું કર્યું, પછી પાછો ફરીઓ. ૧૩.
 જીવાને બ્રહ્મલોકે હું, ઊડિ આકારો ચડિઓ;
 વ્યાકુળ આકસ્માત થે, પાછો સરતટ પડિયો. ૧૪.
 પ્રાણ પિડાવા લાગિયો, હું તીરે લુહ્યો.
 તેહ સમય જળ કમળથી, એક રાઝજી હોયો. ૧૫
 અહો ! હંસ તું આ કમળને, નમની દુખ-જાસે;
 અંગે અડિને પરાગ લે, તુજને સુખ થારો. ૧૬.
 એવું સુણી હું હોઠીઓ, નીરજ સીર નામ્યું;
 સ્પર્શ કરી ગૂહ્યો ગંધ મેં, એટલે સુખ પામ્યું. ૧૭
 તેહ સમય મેં પુછ્યું, તેહ કમળની પ્રત્ય.
 કહે મુને તું કોણ છે, આશ્ચર્ય છે અત્ય. ૧૮
 મેં અપરાધ કર્યો નથી, જાતો તો હું વાટે;
 રોધ થયો બ્રહ્મ લોકનો, તે કહેની શામાટે. ૧૯.
 ત્યારે બોલી તે પદમની, બીજું પાપ ન લોઈ;
 આંહાંયકી ઊડતાં, થયું ઊલંઘન મહોઈ. ૨૦.
 અપરાધ તુજને એટલો, આવીને અડીયો;
 માટે ન બ્રહ્મસદન ગયો, તું પાછો પડીયો. ૨૧.
 એમ સુણી ફરી પુછ્યું, કરી વિનય વિધાન;
 જોતાં જડ જાતી તમો, કેમ આવડું જ્ઞાન. ૨૨.
 ત્યારે કહ્યું મુને કમળની, તારી ભાંજી બાંત;
 સાંભળ મહારા પુર્વનું, હે હંસા વૃતાંત. ૨૩.
 પ્રથમ હુતી હું બ્રહ્મણી, પતી પુતીત હું પામી;
 તે બ્રહ્મણ તપસ્વી ઘણો, કરી ન મળે પામી. ૨૪
 મેં મેના પાળી હુતી, એક ત્યાંહાં મન માહોઈ;
 નુન્ય પડી સ્વામી સેવામાં, થયું કામ નકોઈ. ૨૫.
 કાંતે કહ્યું સચવાય મેના, એકે મન યેનાં;
 આપ દીધો મુને તે સમયે, તું પણ થા મેનાં. ૨૬.
 તતક્ષણ હું મેના થઈ, અહીં પારધી પાપી;
 પણ તેણે દ્રવ્ય લોભથી, એક વિપ્રને આપી. ૨૭.

તે ગ્રાહ્ય ૩૩ માણે, તેને પુત્રી એક;
 તે દસમા આપ્યો, ભણે નિત્યે ૨૬, ૨૮.
 તેણે મુને પણ શાખ્યો, દસમા આપ્યો;
 રાગે હું ભણ્યા લાગતી, ગતી આનંદ થાય, ૨૯.
 કેટલેક દીને પછી, ત્યાંથી છૂટું તન;
 ત્યાર પછી થઈ અપહરા, વસી સ્વર્ગ મુનનં, ૩૦.
 તામ પડ્યું પદમાવતી, ૩૩ આકૃતી જોઈતી;
 પદમા નામે અપહરા, રહી થઈ સખી તેહની. ૩૧.
 એક દિવસ આવી હતી, જળક્રીડા કરના;
 માત સરોવરને વીરો, આહા તનતપ દરના, ૩૨.
 નીરાવરણ નાહાની હતી, સુખમાં દુખ લાવ્યા;
 એવે સમે દેવયોગથી, ત્યાં દુરવાશા આવ્યા, ૩૩.
 મેં મરજાદ રાખવા, ૩૫ પદની લીધું;
 શદ પંચક મળી, પડિયું વાંકું સીધું, ૩૪.
 મુગ મરાળ મુની સંકમે, કરી કમળની કાચ;
 પંચક્રી હા મુખ એક, એ કર ને એ પાય, ૩૫.
 લાગી હું સર શોભાવવા, તે મુની મન જાણ્યું;
 રૂંડ કરતાં રહ્યા, હલકું દુખ આવ્યું, ૩૬.
 મુને આવતો જોઈને, ધસ્યું છળતનુ જોવું;
 જા રાત સંવત્સર લગી, રેજે એવુંનું એવું, ૩૭.
 તેજ દિવસની પદમની, થઈ આંહાં રહી છું;
 પણ દસમા આધ્યાયથી, જાતીસ્મર થઈછું, ૩૮.
 વારીતણી નથી વેદના, સુખમાં નિત્યે રહુછું;
 અદભુત એક કથા વળી, સાંભળ તુજને કહુછું, ૩૯.
 એક સમે આ સરોવરે, મુની સાઠ હજાર;
 સુંદર તપ કરતા હતા, શું થયું એક વાર, ૪૦.
 એક અંકસ્તની અપહરા, આવી તે જોઈ;
 વિંહળ સર્વ રૂપી થયા, ન રહ્યો ધ્રુવ કાઈ, ૪૧.
 આવ્યા સમીપે સહુ જણા, વદે વાણી પેહલી;
 એક કહે રાજે સહુ, દીરી મેં પેહલી, ૪૨.
 અન્ય કહે તું વ્યર્થ છે, પુરવ મેં ભાળી;
 સ્વામીએ સુંદરીતણા, કો નથી દેરાળી, ૪૩.
 એમ ગાહોમાં વરી પડ્યા, મુઠી પાટુ પ્રાણરે;

સારંગપાણીના નામે, ત્યાંહાં એક માઝ વવરૂપ ;
 ભાવ સહિત ભજે સાહુ, આનંદમય છે અનુપ. ૧૦.
 ત્યાંહાં એક વિપ્ર સુનંદ નામે, માહારો ઉત્તમ દાસ ;
 તે મુજસ્વરૂપની આગળ, અંતર આણિ હુલાસ. ૧૧.
 એકાદશમો શ્રીગીતાજીનો, ભણતો આધ્યાય ;
 નિત્યજ નેમ એ રાખતો, મુજને સુણી સુખ થાય. ૧૨.
 શીહશ વરશમાં આવિયો, તે ગોદાવરી માંહે ;
 તિરથ સંકળ આવી એક, સંવત્સર વસે છે જાંહે. ૧૩.
 અષ્ટ તીરથ કસ્યું સનાન વંળી, બીજા તીર્થ અનેક ;
 કરતો ચાલ્યો ત્યાંહાં આ વિઠા, મધ્યે શિવાલય એક. ૧૪.
 પુણ્ય પ્રણામ કરી વળી, ત્યાંહાં થકી ચાલિયો જ્યાંહ ;
 શક્તીનું સ્થાનક આવિયું, નમન કસ્યું વળી ત્યાંહ. ૧૫.
 ત્યાંહાંથકી આગળ ચાલિયો, આવિયું લક્ષ્મીનું ધામ ;
 આદર અતી અરચન કસ્યું, વળિ ડંડ પ્રણામ. ૧૬.
 આગળ ચાલતાં આવિયું, નગ્ર એક અભિરામ ;
 વિવાહ મંડપ એહેવું નામ, માલ્યો નહીં વાસનો કામ. ૧૭.
 શ્રાદ્ધાણુ ભટકીને થાક્યો, આવ્યો પુર પટેલની પાસ ;
 વાસો રહેવાસ્થળ માગિયું, દેખાડિયો એક અવાસ. ૧૮.
 તે ઘરમાં સુનંદે કસ્યો, સુખથી વિશ્રામ ;
 પ્રાતઃસમે પાછો પટેલે, રાખ્યો અભિરામ. ૧૯.
 પ્રસન્ન થઈને તે જાલિયો, સાંભળો હેં ભુદેવ ;
 એ ઘરમાંજ રહો તમો, કરસું અમો મહુ એવ. ૨૦.
 એમ સુણીને સુનંદે, કસ્યો પછી ત્યાંજ નિવાસ ;
 ગ્રામપાળ પેલા રતો આવ્યો, એક દીન દ્વિજ પાસ. ૨૧.
 સુણિયે રૂશી આંહાં રાક્ષસ, એક રહેછે ભ્રષ્ટ ;
 તેણે ભક્ષ્યો મહારો પુત્ર, આજ ધણું પામું છું કંટ. ૨૨.
 તમને જોવાને મેં મોકલ્યો હતો, સાંભળો સત્ય ;
 મિત્ર તેનો એક સંગે હતો, તેની પણ એ ગત્ય. ૨૩.
 મેં તમને કપટે કરી, આખું હતું ધર એહ ;
 રાક્ષસાદી રહે ધણા, માટે ન છવે તેહ. ૨૪.
 દુષ્ટ દારણે પણ હેં મુની, માન્યો તમારો ત્રાસ ;
 એવું કહી ગયો ઠપકા દેવા, પેલા રાક્ષસ પાસ. ૨૫.
 અરે ભૂંડા મહારો પુત્ર હણ્યો, તે તુને ધિકાર ;
 મેં તો તુને કરી આવ્યો હતો, આગળથી આહાર. ૨૬.

સુણી રાક્ષસ એમ બોલિયો, સાંભળ માહારી વત ;
 હું કહું તે તું વીધી કર; જીવશે તાહરો તાત. ૨૭.
 બ્રાહ્મણ પેત્રો સુંદર નામ, આવ્યો છે આહિ;
 તારા કલ્યાણી રહ્યો ત્યાંહ; રેતા હતા હમો જાહે. ૨૮.
 તે ભણે છે નીત્ય ગીતા, એકાદશમો અધ્યાય ;
 સાતવાર કરી કરી ભણી, જળ છાંટતો જન્ય. ૨૯.
 તે જીવે તાહરો પુત્ર, ભદ્ર માહારું પાણુ ગામ્ને ;
 એકાદશ માહરો મોક્ષ છે, સાંભળ પુત્ર કથાએ. ૩૦.
 હું પુરો બ્રાહ્મણ હતો, કરતો કૃષીવળ કર્મ;
 પુરવતણી તપેશ્વરી, વૃક્ષ થયો કરતો અધર્મ. ૩૧.
 એકાદશ ક્ષણે એક પથીક, ગ્રહો મુજ લેવના પાસ;
 મેં કરી પક્ષ મુકાવિયો, કરવા ના દીધો નામ. ૩૨.
 આપર ગ્રહો વળી તે ન મુકાવિયો, થયું એ પાપ;
 તેઓ પાણુ પછિ છુટિયો, પોતાના તપને પ્રતાપ. ૩૩.
 તેણે દીધો મુને આપ, થજે તું રાક્ષસ દેહ;
 સાહે કરી ના સમીપ હતો, કૃતી રાક્ષસ એહ. ૩૪.
 હિંસા થતી હોય જાણે નગરે, ન જળ સમ ધાયે,
 તે પછી તે પાણુ પાપ પેલાનો, વીભાગી થાયે. ૩૫.
 મેં કરીને કરી વીનંતી, ભાગો અનુગ્રહ આપ;
 તેણે કહ્યું કરણા કરી, યોગમાં છુટેશ પાપ. ૩૬.
 વિવાહ નગ્ર મંડપમાં, તહરો વસવાનો ઠામ;
 ત્યાં એક બ્રાહ્મણ આવશે, સુંદર સુંદર નામ. ૩૭.
 તે એકાદશમો અધ્યાય ભણ્યો, જળ અંજલી સાત;
 જાં તુંને છાંટશે થાશ સદય, દિવ્ય તંત્ર અવદાત. ૩૮.
 તાહારા ઉદરવિશે અસ્તી હશે, ઘણાં લોકનાં જોહ;
 તે સહુ મોક્ષને પામશે, તેહમાં નહિ સંદેહ. ૩૯.
 જેથી વીમાને ચતુરભુજ થે, તું વૈકુંઠ જાશ;
 કાંજે એકાદશ અધ્યાય મહીમા, ઘણોછે પ્રકાશ. ૪૦.
 સાંભળ એઃ મૂની આપવિત્ર, ગ્રામ જળ માહિ;
 નાહ્યો અજાણે ભણતાં, એ અધ્યાને સ્યાહે. ૪૧.
 લોક કહે તમો એહમાં શું, ન્હાય નથી કશું જાન;
 તેણે કહ્યું તમો સગળ્યા નહીં, એતો તિય મહાન. ૪૨.
 ભણતાં મુખે અગિયારમો, ગીતાજીનો અધ્યાય;

જ્ઞાન કરતાં મેં હવે હજી દીઠું, અક્ય મહિમાય ૪૩.

કાઈ એક પશ્ચિની ચંચુથી, અસ્તી પડ્યું એ નીર;

પેણચું પરમ પદ દીઠું મેં, એ ગયું દિવ્ય રાસીર. ૪૪.

શુભિને સંભવે પછે નાહ્યા, જોગ ગયા વૈકુંઠ ધાગ;

માટે સુનંદને કહે જઈ કરો, એ રૂકું કામ. ૪૫.

પછે પછે જઈને તેમ કહ્યું, કશું આજ્ઞાણું તેહ;

છાંટતાં નીર નીરાચર, પામ્યો ચતુરભુજ દેહ. ૪૬.

ભક્ત્યા હતા જે જિવ તે સહુ, ગયા વૈકુંઠધામ;

ખાળક પેણા ખતાવ્યો, ચતુરભુજ તન અભિરામ. ૪૭.

રાસસ કહે પેણા પુત તાહારો, કહેવું હોય તે ભાખ;

જો એતો વિષયુ સરીખો થયો, ખજતો હોયતો રાખ. ૪૮.

પછે પુત્રનો પિતાંગર, પાલવ સાહો ત્યાંહ;

હું સુત તું કાંહો જાય છે, હું તહારો તાત છું ગ્યાંહ. ૪૯.

ત્યારે પુત્ર પછિ બોલીયો, સાંભળ તું મ્હારી વાત;

કોણ પિતા કોણ પુત્ર છે, એ સહુ મિટ્યા ખ્યાત. ૫૦.

કા સમે મ્હારો પુત્ર થયો, કા સમે હું તહારો ખાળ;

એમ અનાદિક આગળની, ચાલી જાયે ઘટમાળ. ૫૧.

માટે કહ્યું કર માફ ના, આવિરા મ્હારી પાસ;

રતીખ તું એજ અધ્યાય, યદને સુનંદનો દાસ. ૫૨.

એમ કહી ચડી બેઠા વીમાન, ગયો ગાહા ધાગ;

રાક્ષમાદી વચ્ચા વૈકુંઠમાં, સહુ એકે ઠામ. ૫૩.

પછે ભણ્યો પેણા પટેલ, એકાદશમે અધ્યાય;

સહિત સુનંદ ગાય, બેહુ વૈકુંઠ શ્રીહરિરાય. ૫૪.

એમ કહ્યું કમળાપતિયે, કમળાની પ્રત્ય;

ગૌરીને ગંગાધરે કહ્યું, આનંદ પામ્યાં અત્ય. ૫૫.

તે અનુસારે કશું મદનધન શ્રીકૃષ્ણ પ્રતાપ;

જાન ગીતાઈ કરો સહુ, કહે દયો સમરો તાપ. ૫૬.

ધૃતિશીલ પદ્મ પુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મીસંવાદે એકાદ-

શ્રી મહાદેવોવાચ—

મમરૂદ્ર કહે મુગુ શક્તિ, જીતામહાત્મ ધરી મન ભક્તિ ;
 રમા રમાગુણ જોત્યાં ગણી, અગ્ર કહે મુને સારંગપામ ; ૧.
 વદ્યા વળતા કી વિચિત્રા રાય, દ્વાદશમાનો મહિમાય ;
 દેશ દક્ષગુમાં અભિરામ, કાલોત્રાપુર નમ્રગુ નામ. ૨.
 ત્યાંનાલોક સરવ મુખિ પુત્ર, નાહ નિર્વન નહિ કાઈ કુટ ;
 દીવી ભુવાણુ દે ગેયા ધામ, પ્રાકાર ગોપુર અભીરામ. ૩.
 ગાદ અકેટાની રચના કુડી, કસી વસ્તુ જ્યાંહાં નહીં કુડી,
 મતાકા દળ ભુવન ભુવન, તેહેને પવન મિતળ ગીરીવન. ૪.
 ગયા લેન છે કુડ જ્યાંહાં, કોટી લિંગ રાનાં ત્યાંહાં ;
 પરશક્તિ લક્ષ્મીનું ધામ, મનવાંછીત પરિપુર્ણ કામ. ૫.
 ત્યાંહાં મણિકુંડ નામે છે ઘાટ, મટે મનન કરતાં કિચ્ચાટ ;
 ત્યાંહાં પુષ્પ આગ્રેવો એક, વેદ શાસ્ત્ર સુન્નાગુ વિવેક. ૬.
 માણીકુંડમાં મંજન કીધું, રાંચ સકાદી ભુવાણુ દીધું ;
 આગ્રેવો પરશક્તિ મંદીર, સ્તુતી કીધી જોડી કર્ણીર. ૭.
 સહુ શુરસીતી આપ પ્રતાપે, ધન્ય તેજ કીધી આપે ;
 હે જગતમાત હરતાપ, છો જગતનું કારણ આપ. ૮.
 હદભય કિયતી લય ત્રાણુ ખાણ, આપ બળ યદી સર્વ હે આણ ;
 ત્રીવરણ તમારો આધાર, તુર્યરૂપ તમો નીરધાર. ૯.
 તમો તુર્યીતીત ગણુ કહાવો, મુદ સ્વરૂપ તમો મન ભાવો ;
 તમો સાવીત્રી બ્રહ્માણી, વેણુરી ગાદાલક્ષ્મી રાણી. ૧૦.
 કુટ્ર દળની શક્તિ જાણી, તમો મહાકાળી રદ્રાણી ;
 મંડ મુંડ ને મહિમામુ, રક્ત બીજાદી દણિયા કુર. ૧૧.
 નિરંજન નીરાકાર તે તમો, રાખી કમ રાધીયે હવ ગમો ;
 એમ સ્તવિયાં ભુપ ધરી ભક્તિ, થયાં પ્રસિદ્ધ વદ્યાં પરશક્તિ. ૧૨.
 હે રાજપુત્ર વર માગ, મુગી બોલિયો તે નગી પાગ ;
 હુંતો રાજપુત્ર હું હે માણ, મારી બગડે છે બહુ ખાણ. ૧૩.
 અમમમ યસ પીતુ માંડયો, દેવયોગે હે તેણે છાંડયો ;
 તેમમાંહે તળી તન રાખ્યું, કર્મ ચલાવ્યુ કર્યું તેમ ભાખ્યું. ૧૪.
 ખમુ હવ જો ગયું કાઈ હરીને, ગાલે કર્મ હવે કેમ કરીને ;
 તે અમય આવે જો મારે, યાચ યસ ચાલતો ત્યારે. ૧૫.
 મુગી શક્તિ જોત્યાં મુંગુ બાળ, ત્યાં કાર્ય યરો તતકાળ ;
 મુગ મંદિરતા એક માગ, વમે સિદ્ધમાધ મુતી તાગ. ૧૬

તેને મળનાં થશે સિદ્ધ કાજ, સુગ્રી મળિયો મુનીને રાજ;

કીધો પ્રશ્નમ ત્રદા આણી, પાસે ઉભો જોડી જુગ પાણી. ૧૭

પ્રોત્થા સિદ્ધસ્માધ એવી વાણી, તારા મંત્રની વાત મેં જાણી;

આવ જોય કુંવર જુદિવંતા, રમે અથની રામે વિંતા. ૧૮

એમ મંત્ર ભણ્યા તતપેવ, કીધું આકરશણ સહુ દેવ;

એટલે સહુ તેનિસ ક્રોડ, આવી ભીમા રહ્યા કરજોડ. ૧૯

મુની કહે હય હરિયો કાણે, લાવો શિવ મુકો સ્થળ આણે;

નહિં તો સ્થાનક મુનશીરા, સુગ્રી કંખ્યા કાટી તેનીરા. ૨૦

હુનો ધંદ્ર તુરીને લીધો, પણ ખેત્રો મોકલી દીધો;

ધંદ્રે પુજાવ્યું જે મુની હાવું, આજ્ઞા હોય તો નમવા આવું. ૨૧

સુખથી આવ કહ્યું રૂપી જ્યારે, ધંદ્ર આવી પડ્યો પગ ત્યારે;

રાજપુત્રને ઘોડો આપ્યો, અંગો અંગે આનંદ વાપ્યો. ૨૨

મુની મહિમા નીહાળ્યો અપાર, રાજપુત્રને ભીપજ્યો વિચાર;

એનું અકળિત પણ ખ્યાત; એતો જાણે માહારો તાત. ૨૩

એવું ધારીને વીનતી કીધી, હસી હા કહી આજ્ઞા દીધી;

તાહાં કારજ સિદ્ધ પમાણું, ચાલ તાત તાહારાને જાણું. ૨૪

રાજપુત્ર ઘોડે ઘેર લાવ્યા, મોટા સિદ્ધ સદન પધરાવ્યા;

તળી રાખ્યો હતો નૃપ જ્યાંહે, મુનીરાય પધાર્યા ત્યાંહે. ૨૫

જોતાં સકળ વાડવનું લૂંદ, મુની ધ્યાન ધર્યું ગોવિંદ;

લીધું હ્રદ અંજળી ભરીને, છાંટ્યું જ્યાં અભિમંત્રણ કરીને. ૨૬

કાષ નિદ્રાથી હઠ જેમ, ભુપ જોડા થયો ઝટ તેમ;

વીતી વાત કહી વિસતારી, સિદ્ધસ્માધ મહીમા ભારી. ૨૭

નૃપ તમીચો પાગ શીર ધારી, હેતુ પુછવા વાત વીચારી;

પાણી જોડી પુછ્યું ભુપ એમ, પામ્યા આવકું પ્રાક્રમ કેમ. ૨૮

સિદ્ધસ્માધ કહે સુગ્રી ભુપ, ત્હેનું કારણ ભાણું અનુપ;

સુગ્રી શ્રી ભગવત ગીતાય, તેના દ્વાદશમો અધ્યાય. ૨૯

ત્હેને નિત્ય ભણું વિદ્યાસે, પણ અવર ન રાખું પાસે;

એ અધ્યાનું જોર પ્રથંડ, ચાહું તો રચું નવલ ખત્તંડ. ૩૦

એક મૃત્યકને જીવન કીધું, એમાં તે શું પ્રાક્રમ કીધું;

સુગ્રી સિદ્ધસ્માધની વાણી, નૃપ નમિયો જોડી જુગ પાણી. ૩૧

ભણાવો મુને તે અધ્યાય, નીજ ભૂત જાણી મુનીરાય;

સાચો પ્રમ લક્ષો રૂપી આપ્યો, પીતા પુત્ર બંધેને ભણાવ્યો. ૩૨

બળ ઉભય અલોકિક પામ્યા, કાળકર્મ અવિદ્યા વામ્યા;

વૃહદ્રથ નામા એ ભુવ, થયો સુદ નારાયણ રૂપ. ૩૩.
 ભુવ પાસિયો વેડું વાસ, વસે જ્યાં સદા હરિ હરિદાસ;
 આઝો મહિમા કહું તુને શુભ, અવાપો તેને પુત્રુ છું હું. ૩૪
 હરખ્યા પદ્મા મુગી પતી વાણી, નીલચ વે તે વાત વખાણી;
 તહેને સ્મૃદ કરી જન દયારામે, સાધારણ મનિ સુખ થતા કામે. ૩૫
 ધાતશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા માહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મીશંખાદે
 ક્ષાદશોધ્યાયઃ ॥

શ્રી માહાદેવોવાચ.

નીલકંઠ કહે સાંભળ નારી, પદ્મપુરાણ કથાયછ;
 ત્રીદશમા અધ્યાય તણો કહું, કહું તુજને મહિમાયછ. ૧.
 લહી લાલસા લક્ષ્મી કેરી, જોદ્યા લક્ષ્મીકંતછ;
 મહાત્મ ત્રયોદશમાનું કહું, કેમ હે લલના નથી અંતછ. ૨
 સાંભળ દક્ષણ દેસ વિશે એક, હરિહર નયનું નામછ;
 તુંગભદ્રા સરિતા શુચી તીરે, અતિવિસાળ અભિરામછ. ૩
 હરિદીપ્ત નામે એક બ્રાહ્મણ, દક્ષ વિવેક વિચારછ;
 સુભગ સુશીલ સદાચારો, ત્રીવેદતણો બાણનારછ. ૪.
 પણ તેની મ્ત્રી દુરાચારિણી, અતી વલ્લભ વ્યભિચારછ;
 રમાણ કરે પર પુષ્પની સંજે, નિત્ય નવા નહી પારછ. ૫.
 રવામીતણી મરિયાદ ન માની, યદ્ય પ્રસિદ્ધતા ઓડેછ;
 શિક્ષા દે તેને સ્વામીની પેઠે, કરવાને દોડેછ. ૬.
 સ્વમુરપક્ષીથી નેત્રજ તાણે, સામુ નવ જોલાએછ;
 નીરંકુશ થઈ તે વળતી, મનમાને ત્યાં જાએછ. ૭.
 એક રામે અતી કામાતુર થે, વિરહનજો તપાવીછ;
 કરચુ હતું વન સંકેતરથજ, વીરહ નિઃજ ત્યાં આવીછ. ૮.
 રત વસંત દ્રુમ જેલ નવાકર, વિવિધ કુસુમ રહ્યા પુર્ણછ;
 લલિત લતા પ્રફુલ્લિત લુમઝૂમે, મધુપ રહ્યા ત્યાં ઝૂલીછ. ૯
 વાયુ સુગંધી આદિશ આલે, કલરવ કોકિલ મોરછ;
 સુકસારિકા સુભગસ્વર સારસ, વિરહીજન ચિતઓરછ. ૧૦.
 દ્વિજ ધત્યાદીક મધુર જાતે, બમર કરે ગુંબરછ;
 મંદન લદય જોતા અન પાસે, ત્યાં આવી તે કારછ. ૧૧
 વમ્બ વણતી અનુપમ આશ્રણ, રાજ રાજે રાગુગારછ;

અન્ય પુરુષ સંગ લાલસા, વાળ્યો મદન અપારજી. ૧૨.

વસંત રતુની, જેમ જેમ વનદ્રૂગ, અંતી છપી જોવા લાગીજી;

તેમ તેમ તરણ પુરુષ મળવાની, પિરદવેદના જાગીજી. ૧૩.

જેમ કરતાં રજની થઇ પછી, ચંદ્રચંદ્રીકા ખીલીજી;

વંન શોભા વાધી વ્રહે વાંચ્યો, દેહ દસા ગર્ધ ભુલીજી. ૧૪.

વૃક્ષ વૃક્ષને દે આસિંગન, ચુમન દે નરબ્રાંતજી;

તેમ જેમ ચિકળ થઇ અતિઅમળા, ચિત્ત ન પામ્યું શાંતજી. ૧૫

જેમ કરતાં આગળ ચાલી, મૃગ સુતા જ્યાં જોએજી,

પતીઆરાંકા જાહેને જગાડે, ભાન રહ્યું નહી કાએજી. ૧૬.

જોવામાં એક વ્યાધ આવીયો, દોડી ગઇ તે પાંસજી;

જોખન વંત પુરુષ જાણીને, આસિંગનની આસજી. ૧૭

સાહી શારદુલે -હૃદય વીડારણું કરવા માંડ્યું જાહેજી;

ત્યારે શમંજી વ્યાધ નાહે નર, વચન વદી પછી ત્યાંહેજી ૧૮.

અરે વ્યાધ મુજને સીદ મારે, મે તુજને નથી જાણ્યોજી;

કાઠ એક ભાવ સંમીપે આવી, જાણ્યો તે નવ માણ્યોજી. ૧૯;

પેછી વ્યાધ જાણ્યો હે સ્ત્રી મે, જાણી કીધી માતજી;

સાંભળે મહારાં પુર્વ જનમની, કહું વિસ્તારી વાતજી. ૨૦.

મુનીપ્રાસુ નામે નય તાંહાં, હું રહેતો આદ્યજી જાતીજી;

તીર્થમલાપહ પંચ સિંગરિય, સ્થાપક ત્યાંહાં વિક્ષાતીજી. ૨૧.

રાંત દીવરા ત્યાં જોડા રહેતો, કંઈ પ્રતિગ્રહ સર્વજી;

વેદ તણો પાંઠી રાંપુરણું, સહુ દ્વિજ ગાળ્યો ગર્વજી. ૨૨.

જ્યાંહાં ત્યાંહાં દ્રવ્યની લાલચે ભણતો, નહિં અક્ષનો ગંધજી;

હૃદય ભરું એટલુ ફળ પામ્યો, વૃક્ષ થયો પછે અંધજી. ૨૩.

તદપિ અન્યઅંગુળી ગ્રહીને, પ્રતિગ્રહ કરવા જાતોજી;

ન ધટે ત્યાં હું દરબ આપતો, પ્રેત તાણું અન્ન ખાતોજી. ૨૪

વળતો વૃક્ષ ધાણું દુખ પામ્યો, મરણ થકી તે વારજી;

ધણા કાળ લગા નરક ભોગવી, થયો વ્યાધ અવતારજી. ૨૫

વીના ભાવ પાણુ વેદ ચણો, તે છેક અર્થ ક્રમ જાયજી;

જાતીશ્મર છું તેહ પ્રભાવે, સમજી માંડું પાએજી. ૨૬

જે કો જન ધરમીષ્ટ હરીજન, સાધવી સ્ત્રી નવ માણજી;

તું છે મોહા વ્યભિચારણી કુષ્ટ, મારે તુજને વિડાડજી. ૨૭

જેમ કહી કટકા કરી નાંખ્યા, આવ્યા યમના હુતજી;

યમરાજની પાસે લાવ્યા, દેતો દુઃખ અદ્ભુતજી. ૨૮

વિષ્ણુ કુંડ વિશે જઈ નાખી, હમીત વીચારે આવ્યુંછ;
 રહેત કુંભીપકાદિક બહુ, નકકર મુક્તાવ્યુંછ. ૩૦
 મળતી એક મનંતર ભુક્તાવ્યું, અભીકુંડ દુખ બારીછ;
 તાર પછી તે કુગ્ર દારા, ચાંડળી અવતારીછ. ૩૦
 ત્યાંહાં પણ યદ્ય બ્યમીચારિણી પાછી, અવર ન મુને કાર્યછ;
 ગોક સમે એક ભિતમ આદ્ય, વાસુદેવ આચાર્યછ. ૩૧
 વધ્યુવ તેજસ્વી શોભેછે, હમપુંદ સુભ ભાળછ;
 ધર્યાં શોખ ચત્રાદીક કંઠ, તુળસીકાજેતી માળછ. ૩૨.
 કરે વેદના અર્થ અપુરવ, વેદની આસા પાળેછ;
 એક દીવસ તીરથે હરીમંદીર, સનમુખ કૃપા નીલાળેછ. ૩૩.
 ત્રીદશમો અધ્યાય ગીતાનો, બાણે નમોછે જ્યાંહેછ;
 હરીધરજી પેલી ચાંડલી, આવી નીસરી ત્યાંહેછ. ૩૪.
 દુર રહી તે અવણે ધરીયો, વાણી લાગી મીઠીછ;
 સદ્ય દિવ્ય યદ્ય ચઢી વીમાને, વાસુદેવ તે દીઠીછ. ૩૫.
 પુત્રીયું તેડ સમય તું કાણુ છે, શે પુન્યે આ ગત્યછ;
 તેણે કહ્યું એ તમારે પુન્યે, હું હતી કુગ્ર અત્યછ, ૩૬.
 વાસુદેવ ભગવાનસરીખા, વાસુદેવ છે આપછ;
 વાસુદેવથી પતિત ઓધરે, તેમ હું તંમ પ્રતાપછ. ૩૭.
 ત્રીદશમો અધ્યાય તનો મુખ, સાંભળીયો તદા ખાલીછ;
 તેયકી કુળસહીત બહુધું, વધકુંઠ કહી ચાલાછ. ૩૮.
 તે વિમાન સરવેના દીઠા, વાસુદેવ નીજ દ્રષ્ટેછ;
 દુર્લભ દેહ પાંખા વણુઅમથી, જે ન મળે માહા કટ્ટેછ. ૩૯.
 હરિ બોલ્યા શ્રીમહાત્મ અપરમીત, કહે એક ધતિહસછ;
 ભુતેવરે ભદ્રાને ભાખ્યું, ભિખ્યો અતિ ભિદાસછ, ૪૦.
 દયારામ પદ્મધે ગાએ, ગુરગોતિંદ કૃપાએછ;
 ગીતા ત્રીદશમા અધ્યાયો, અદભુત મહિમાએછ. ૪૧.
 ધતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણલક્ષ્મી સંવાદે
 ત્રીદશો અધ્યાય : ૧.

શ્રી મહાદેવો વાચ.

દાળ.

શ્રી ગોવિંદ વળી બોલીયા, સાંભળ મુદ્ધરીરે.

ફરી કમળા કહ્યું કરજોડી, કહો મુને શી હારિ. ૧.

અથ કહેવો છે અધ્યાય, ચતુરદશ તાણિરે ;

બોલ્યા પ્રભુ સ્ત્રી જો તુને, આદર છે ધણિરે. ૨.

એક ભુતજે ભતખંડમાહેછે, ભુવણ સહુ તાણિરે ;

કાશમેર મંડળ અતી સુંદર, નથ સોહાગણિરે. ૩.

તે નથતણી અધિષ્ઠાત્રી, દેવતા સરસ્વતીરે ;

તેને બાપાસીને ધણા લોક પામેછે, પ્રસન્નહૃદય ગતીરે. ૪.

સુર્યવર્મા ત્યાંહાનો ભુપ, પ્રતાપી પત્રીતારે ;

છે વિક્રમ વેતાળ, ભુવાળની સંગે મિત્રતારે. ૫.

પાત પાતાના દેશની વસ્તુ, મોકલે સોહાગણિરે ;

એમ પરસ્પરે કરે મનુહાર, કરે મનથી ધણિરે. ૬.

એકદા કાશમેર મહાપ, શીંગળના ભુખારે ;

જુગ સ્થાનતી મોકલી સુંદર, જોઈ રત્નરૂપનેરે. ૭.

તેયકી વિક્રમ વેતાળની, પ્રસન્નતા થઈ ધણિરે ;

તેણે મોકલીયા બે હરતી, સહુ ગજમાં મણિરે. ૮.

પેલા સ્થાનનીને સુખપાલે, એસાડે પ્રીતથીરે ;

કરે અમર એકેકો સેવક, રાખે એ રીતથીરે. ૯.

પછે એક સમે નૃપતી નીસચ્ચો, મૃગીયા કારણિરે ;

લીધા કુંવર પાતાના સંગ, આલ્યા પુર પારણિરે. ૧૦.

માંડ્યો સરાલાની પરીસોધ, એક કોઈ ભાસિયોરે ;

કીધો બહુ અમ આચો ન હાથ, પ્રાણ લેઈ નાસીયોરે. ૧૧.

તેહેની ઉપર મુકી કુતરી, દીસે ના દોડતીરે ;

થઈ ક્ષણમાં શરાલાની લગભગ, શીઘ્ર ધણી ગતીરે. ૧૨.

પેલા સસલો ધણા વેગવાળો, તોયે પાણુ હરમડોરે ;

કહું સંતાબ્યા સાડે એક, ખાડામાહે પડ્યોરે. ૧૩.

ત્યાંથી પણ સાલો રંડાયે, શોધીને વીધારણ કર્યોરે ;

સમો પાંખી છુટી વળી નાહો, તે રૂઢીરનો ભર્યોરે. ૧૪.

ધણું નાહો ધુમરડી દેધ, ચુકવીને ચાલિયોરે ;

કુશ્મા સ્થાની ખોરાક ખાનારો, કંઈ જઈ જાલિયોરે. ૧૫.

પછે તે સમે રાજને લોકે, હોકારો બહુ કર્યોરે ;

કાંઈ ડરપી ખરી મુખ ઢીલું, પડ્યું છુટી નીસચ્ચોરે. ૧૬.

શંકાપત્ર પડ્યાં હતાં અથ, સંતાયો ત્યાં છાલ્યોરે ;

આવી શોધતી શોધતી ત્યાંહ, શુની નીધરી તે પાળ્યોરે. ૧૭.

એક વચ્ચેનામાં ભણાવે, શ્રાવણ, પંચ ન્યાસ તેનાયુરે;

તે હોયો વેળાપરજા સુશીલ સુચી ધાયુરે. ૧૮.

જે વનમાં કદલી વૃક્ષ, પીરાજેછે ધાયુરે;

જેનાં નામજે સુમંગ કપુર, ન શોભામાં ધાયુરે. ૧૯.

જ્યાંહાં સીત સુગંધી શીનળ, વાયુ વાગેછેરે;

જેહંતો સ્પર્શ થતામાં સ્વાભાવિક, વેર સમાયેછેરે. ૨૦

જ્યાંહાં હસતી ચિંહ અહીં ગયુર, સદા એકલા રમેરે;

નાહો આંધ્યા સસત્રો વ્યાંહ, કંપે તન જિવ ભમેરે, ૨૧.

વચ્ચે વિહારથી પગ ધોવાને હામ, હતો જાહેરે;

દેરી કચરો હતો શરો આવી, સંતાયોછે તાંહારે. ૨૨.

પેલો સ્વચ્છ વિપ્ર અધ્યાય, એકમો નીતે ભણેરે;

તણે શિખરીયા સહુ શીખ, તેથી પણ એ બણેરે. ૨૩.

ખીજી વિદ્યા ગણી પથ, તમે એક એકનેરે;

તેહના પગ પરે પલળી રજ, અહીં તને તેહનેરે. ૨૪.

પેલી કુતરી શોધતી આવી, તેને કચરો અડધોરે;

છુટી ગયું તતક્ષણ વેર, બધેના દેહ પડ્યોરે. ૨૫.

આંધુ બધેને વેમાન, ચતુરભુજ તે થયોરે;

પ્રભુ કહે માહારા પારશદ સાથે, તે કુંઠ ગયોરે. ૨૬.

તે કીકું પ્રચ્છે ભુજ ને, આશ્ચર્ય પામીઓરે;

વચ્ચે વીહારથીને પુછ્યું, મુગટ શીર નામીઓરે. ૨૭.

તે મંદ હમી બોલીયા, રાયજ સાંભળોરે;

એ પુર્વતચાં દંપતી છે, શીદ ગીતથી ચળોરે. ૨૮.

હું તો ક્રાવ નામે શ્રાવણ, દેશ મહારાષ્ટ્રનેરે;

હતો એસઠ વિદ્યા પ્રવીણ, પાર નહીં કહીનેરે. ૨૯.

થે વામાંગણી વીનીવારણી, રીસે બજે ધાયુરે;

તણે ગારી મણી એક દીનય, મરણ થયું તેહતુરે. ૩૦

તે સ્ત્રી મછે અવતરી સ્વાની, શરો ક્રાવ થયોરે;

વેરભાવ પુરવતો તે નો, આ સ્થળથી ગયોરે. ૩૧.

મણી ભુખનો ભાગ્યે ભગ, મનમાં સહીઓરે;

પેલા વચ્ચે મુનીને શરણ, પુનરાહ આવીયોરે. ૩૨.

ભણ્યા અધ્યાય ગીતાનો એકમો, કુખ અપ વાંમીયોરે;

અંતે ક્રાવ નિકમ જઈતાળ, બહાર મદ માગીયોરે. ૩૩.

એમ કહ્યું કહ્યું કમળાને, શીવે કહ્યું શક્તિનેરે ;

તેમ દયે કહ્યું પદ જાંઘ, યવા ઉર ભક્તિનેરે. ૨૪.

ધતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી બીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ સદ્ગુની સંવાદે
અતુર્દશો અધ્યાય : । ।

દાન.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

- કહે પશુપતી સુગુ સતી, બાણ આ બપવાર છે રાક્ષત્રીરોગનેરે ;
કહ્યું પદ્માને પરિશ્રદ્ધા, શુણ મહિમા પુરોહિતમ યોગનેરે. ૧.
- એક ગોડ દેરાતો ભુખ, શુણે કાઈ સમોપડ ન મળેરે ;
નામ નૃસિંહરાયે, અનુપ સદ્ગુણ વાર્યા સહુ તેની તળેરે. ૨.
- ભીજી રહે છે ભુગી સઘાકાળ, હસ્તી મદે જેમ આમાસે કરીરે ;
જેહના તુરી પગ પુરીથી ખાણાઈ, પૃથ્વી થઈ રહી છે ગાબીની જરીરે. ૩.
- એહવા ગળેંદ્ર જેહને ઘેર, ધંદ્ર ભવ જાણે રાણે આવી રહ્યોરે ;
પોતે એહવા વિઘ્નવરાય, જાણે પરીક્ષતરાય પ્રગટ થયોરે. ૪.
- જેહને દશે અવેળાવ કાઈ નહીં, મહી ભાર તેહનો શીર શોરનેરે ;
હરી ગુરૂ દ્વીજ સંતનો દાસ, રામ્ય રામજે ધરમ અરોરનેરે. ૫.
- તેહનો સૈન્યપતી એક સાર, રામભરેડ નામે ધણો ખજિયોરે ;
નૃપ જેહલો વૈભવ ભવ ઘેર, તેવો પ્રતાપ જાણે સહુ તેતણોરે. ૬.
- એ રાજ લાલસામાટે, રામભરેડને સરખો ત્રિદારિયોરે ;
કુષ્ટે કપટ કસ્યું તે સાથ, રાજ ભોગવવા મહિપતિ મારીયોરે. ૭.
- તેના માસ્યા સઘળા પુત્ર, રાણિયો હણિયો સહુ જમર કસ્યોરે ;
કસ્યો વૈભવ સઘળો હાથ, જેહા નૃપ આસન નૃપ પોતે કસ્યોરે. ૮.
- પણ પોહોર્યું નહીં ખડુ દીન, મુરછીત થે મુત્ર ખંધાયું મુખ્યોરે ;
ધણા કાળ ભોગવી નર્ક, પછે તુરી પરીક્ષત ઘેર અવતર્યોરે. ૯.
- દશ કાશમેર મોળર, ઉત્તમ પંચકલ્યાણો તે તુરીરે ;
મીઠા એક વૈનવને બાળ, મુલ્ય આપ્યું છે તેહનું ભરીરે. ૧૦.
- તેવાના રાત સોવણ મોહોરે, આપી સોદાગર અધીક ધનામભારે ;
તે લાવ્યો પોતાને ધામ, કાંઈ એક દહાડા આવ્યો કામભારે. ૧૧.
- પછે દીઠા કાંઈ એક રાગે, મુલ આપ્યું મુખે માથું નેત્રોરે ;
જેવો અથ તેવો રાગે, થયો સ્વાર ધણો શોભી રહ્યોરે. ૧૨.
- ધણી સેન્યા લીધી સંગ, રંગ ભસ્યો મૃગયા રમવા અડ્યોરે ;

એક મૃગપુષ્પ ફરી રેડ, સેનથકી અતીસે અળગો પડ્યોરે. ૧૩.

ધમે અમીત ધણોજ ત્રશાર્ત, ન મળે જળાશ દુઃટ કીધી દુરીરે;

દીઠીછાયા ગયો ત્યાં રાય. એક રાંલા હતી ત્યાં પાંચો તુરીરે. ૧૪

પંદરમા અધ્યાયનો શ્લોક, અડધો લખ્યો રીલાપર દીઠારે;

તે વાંચવા લાખ્યો રામે, પ્રગટ પોકારી લાખ્યો મંઠારે. ૧૫

પડ્યાં રાખ્દ અશ્વને કાત, મુટયું શરીર ચતુરમુજ થયોરે;

લાખ્યો વિશ્વેશ્વર વીમાન, ગોનૃપે ચઢીને વધકુંડ ગયોરે. ૧૬

અડધો ફંગર જીપર રાય, જોવાને સહુ સમ્પત્તિ પોતાતણેરે;

દુમ કેતકી જાય ચમેલી, ફળ ફુલે વન દીઠું સોહામણેરે. ૧૭

ત્યાંહાં આઘાણુ દીઠા એક વસતો, પંડીત વધજ્યુવતા ખરીરે;

રાંખ ચક્ર તીલક સૂત્ર ભાળ, તુળશીની માળા કંઠ ધરીરે. ૧૮

ભુવે જઈને કશ્યપે પ્રશ્નામ, પુછ્યું વીનય કરી મુજ સંદેહ ખુવોરે;

મુની કહીએ કારણ હોય, અથ એકાએક કેમ માસ્યો મુવોરે. ૧૯

વળી ધરી અલોકિક દેહ. દીઠા ને દુઃટ હરધ પુથે ગયોરે;

હરો હેતુ કરુ મહારાજ, જાણુંછે ત્યારનો હુતો ચક્રિત થયોરે. ૨૦

એમ સુણી કહ્યું સાધુ વિપ્ર, રાંચાય છેડવા રૂડા રાયનોરે;

ચેલેલી રીળા જીપર અર્ધશ્લોક, છે લખેતો પંદરમા અધ્યાયનોરે. ૨૧

તે તે વાંચ્યો હો પોકારીને રામે, સાંભળ્યો અશ્વે હધાર તેથી થયોરે;

મુટયાં પુર્વતણાં મહાપાપ, એટલા અક્ષરે અક્ષયપદ ગયોરે. ૨૨

તાહરો સમ્પત્તાપતી એ પુરવો રાસુ લીધું તુને મારી અધર્મ કર્યોરે;

તુતો હતો ખણુ રૂડે રામે, એ અધવાનતે અશ્વજ અવતર્યોરે. ૨૩

હેતુ સાંભળી હરખ્યો રાય, શ્લોક પેત્રો અડધો પુરો ભણ્યોરે;

અંતે મને પામ્યો તેહ, ગીતાનો મહિમા મુખે ન જાણ્યોરે. ૨૪

જેમ સાગરથી ખગચંચ, રંચક હોમે રમા તેમ તુજનેરે;

પંચ દરામા અધ્યાયનુ મહાત્મ, વરણતાં ન પાર લાગે મુજનેરે. ૨૫

એમ વલિયા શ્રી વધકુંડ નાથ, તેમ રીવે શેષસુતા પ્રત્યે કહ્યોરે;

તે ગાયું દ્યે પદ્મધ, શ્રી ગુરુદેવ પ્રતાપે જે લહ્યોરે. ૨૬

ધતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણલક્ષ્મી સંવાદે

પંચદશમો અધ્યાયઃ ॥

રંગ વણવરના.

શ્રી માહાદેવોવાચ.

ચંદ્રચુડ વળી યોલીયા, સુગુ શ્યામારે ;
એમ પુછયું પરમાનંદ, રંગભરી રામારે. ૧

ખટકમાનું મહાત્મ, કહું સુગુ શ્યામારે ;
સુગી યોહ્યા આનંદકંદ, રંગભરી રામારે. ૨

એક ગુર્જર મંડળને વીશે, સુગુ શ્યામારે ;
શુભ સોરઠ દેશનો રાય, રંગભરી રામારે. ૩

સડળાહુ નામ સોહામાયુ, સુગુ શ્યામારે ;
ચંદ્ર સરખુ સકળ સુખદાય, રંગભરી રામારે. ૪

તે ભુપતીને હસ્તી ધણા, સુગુ શ્યામારે ;
તેમાં એક મોટો સરદાર, રંગભરી રામારે. ૫

અધીકાર તેને અતી ધણા, સુગુ શ્યામારે ;
સેવે સેવક તેને અપાર, રંગભરી રામારે. ૬

તે મદોન્મત્ત ધણા હુતા, સુગુ શ્યામારે ;
શત ઠામે ઝરે મદ વાસ, રંગભરી રામારે. ૭

હોહ શંખનાએ સહો રથભયી, સુગુ શ્યામારે ;
હુતો સાંકળ્યો ચારે પાસ, રંગભરી રામારે. ૮

તે એક સમે અર્ધનીશા, સુગુ શ્યામારે ;
તોડયું ખંધન ખહુ ધરી ગર્વ, રંગભરી રામારે. ૯

ગજરાણા ભાંજી સ્તભ પાડ્યા, સુગુ શ્યામારે ;
પછે મહાવધ માર્યા સર્વ, રંગભરી રામારે. ૧૦

તાંહાંથી છુટીને ચાલ્યો શહેરમાં, સુગુ શ્યામારે ;
પાડ્યાં વૃક્ષ કેશ્યાં ધર ચુર, રંગભરી રામારે. ૧૧

હાહાકાર થયો મહુ નયના, સુગુ શ્યામારે ;
નાહુ જે જેમ તે તેમ દુર, રંગભરી રામારે. ૧૨

એમ પ્રાતસમે પછી થઈ ગયો, સુગુ શ્યામારે ;
એક દેવતીરથ દ્વીજ નામ, રંગભરી રામારે. ૧૩

તે સ્નાન કરી આવતો હુતો, સુગુ શ્યામારે ;
જતો હુતો પોતાને ધાગ, રંગભરી રામારે. ૧૪

વાચ્યો સરવે કહ્યું ગજ છુટીયો, સુગુ શ્યામારે ;
રણે જાએ તું મારગ એહ, રંગભરી રામારે. ૧૫

કહ્યું કાઠનું ન તેણે માનીયું; સુગુ શ્યામારે;
 ચાલ્યો હસ્તી સનમુખ તેડ; રંગભરી રામારે. ૧૬
 રહ્યા લોક જોવા કંઈ પાપ છે; સુગુ શ્યામારે;
 ગજ ગાંધ્યો ધણ્યો દ્વીજપાસ; રંગભરી રામારે. ૧૭
 કર કરીવરપેર દ્વીજે ફેરવ્યો; સુગુ શ્યામારે;
 યધ રાતે ઉઝો જેમ દાસ; રંગભરી રામારે. ૧૮
 આવી નમન કર્યું નૃપ તે સમે; સુગુ શ્યામારે;
 જ્યોછો શા એવા મંત્રા રંગભરી રામારે. ૧૯
 માછા વીકરેલો વારણ હતો; સુગુ શ્યામારે;
 લયો કાણમાં કસ્યો સ્વતંત્ર; રંગભરી રામારે. ૨૦
 કહ્યું પ્રાણણે હું હરીદાસ છું; સુગુ શ્યામારે;
 આવ્યાં મણતો એ ત્રાસુ રસોક; રંગભરી રામારે. ૨૧
 શ્રી ગીતા સોળમાધ્યાયના; સુગુ શ્યામારે;
 તેણે કર્યું પરાક્રમ કૌક; રંગભરી રામારે. ૨૨
 સુગી કંચન સ્નાન કરાવ્યું; સુગુ શ્યામારે;
 મોહિતો પધારાવ્યા મુનીરાય; રંગભરી રામારે. ૨૩
 કરી ભેટ મ્હેર કોટી કનકની; સુગુ શ્યામારે;
 પ્રેમે પુચ્છને લાગ્યો પાપ; રંગભરી રામારે. ૨૪
 ભણ્યો સ્તોત્ર પેટો પછી ભુપતી; સુગુ શ્યામારે;
 જઈ હસ્તી અરાધ્યો હસ્ત; રંગભરી રામારે. ૨૫
 પછી પુરાણ પ્રીતી રૂદે વસ્ત; સુગુ શ્યામારે;
 ગુર ગીતા એ અન્યાય; રંગભરી રામારે. ૨૬
 એવે કરી દ્રવ્ય તન છુટીક; સુગુ શ્યામારે;
 યધ સ્પર્શ રૂપી બંજીરાય; રંગભરી રામારે. ૨૭
 રાજ આપ્યું રાજ્યે પુત્રને; સુગુ શ્યામારે;
 આવ્યાં ત્રણને વેમાન; રંગભરી રામારે. ૨૮
 સદાચર ચતુરભુજ થે ગયા; સુગુ શ્યામારે;
 જે વસ્તુ પના બાગવાન; રંગભરી રામારે. ૨૯
 ત્રણે વેકુંડ પદને પાંખીયા; સુગુ શ્યામારે;
 દ્વિજ ગજ નૃપ નીરખ્યા નાથ; રંગભરી રામારે. ૩૦
 એમ કહી કથા શ્રીનાથજી; સુગુ શ્યામારે;
 કહી દયા કરી શિવ ગાય; રંગભરી રામારે. ૩૧

ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે

રાગ ચોપાઇ.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

- જોલ્યા શંભુજી સુગુ ધન્યા, પુછું પુનઃ પયોધીકન્યા ;
સપ્તદશમા અધ્યાયનુ મહાત્મ, મુને કહીયે તે પરમાત્મ. ૧.
- એક ષડાંગેનાં ભુપ, તેના કુવર એક અનુપ;
તેના ભાત એક અભીરામ, તેહનું દુઃશાસન એવું નામ. ૨.
- એકદા તે ગયો વનમાં, કીધો હસ્તીના ખેદો ત્યાંહ;
મારયો માતંગે કરતા મસ્તી, રહી વાસના અવતરચો હસ્તી. ૩.
- સુણો સત્તરમો અધ્યાય, ગતી પામ્યો કહું હરિરાય;
સુણી જોલ્યાં કમળાં વાણી, મુને કોહો વિસ્તારે વખાણી. ૪.
- કહી પેરે યોગ્ય કાંઈ મળિયો, સપ્તદશમો અધ્યાય સાંભળિયો;
તે કોહો મુને શ્રીરાણછોડ, ધણું અવણુ દ્રવ્ય કોડ. ૫.
- ત્યારે જોલિયા અકળ સ્વરૂપ, સુગુ સુરદીપ એક ભુપ;
તે ઘેર અવતરચો તેહ, પદો દુઃશાસન ગજદેહ. ૬.
- એકાદા કો કવેશ્વર આઠ્યો, રૂડીપેરે રાજને રીઝાઠ્યો;
કવી વિપ્ર હુતો લીધવાન, દીધું દુઃશાસન ગજદાન. ૭.
- કરે પુરણ સમસ્યા જોહ, ધણું માને ભુપ કવી તેહ;
એક હસ્તી આવો સારો, સિંહલદ્વીપ ભુપનો ધારો. ૮.
- ગજ દાન ગરીબ લીધો, વસુ દેને વિક્ર કીધો;
એક માળવ દેશ અધીપ, તેણે લીધો વેચાતો દીપ. ૯.
- ત્યાંહાં સુખમાં દિવસ તે કહાડે, પડ્યો મંદ કેટલેક દહાડે;
જવર પીડા નેત્રે જળ ઠહેછે, જાતીસ્મર છે વાત સહુ લહેછે. ૧૦.
- ધાત્યું આવતે રાજને કહિયે, ગતી દેવની કહેવી ના લહિયે;
ધણીને સમાચાર સુણાઠ્યો, મદ જોવા મહીપતી આઠ્યો. ૧૧.
- જોલ્યા હસ્તી સુણો હું રાય, એક વાતે રોગ મહારો જાય;
કાષ વૈજનવ વિપ્રને લાવો, સપ્તદશમો અધ્યાય સુણાવો. ૧૨.
- એવું સાંભળી હરખ્યો રાય, વદ્યો વારણ અચરજ થાય;
પછે તેહવેળ વૈજનવ વિપ્ર, આણ્યો હરિ સંઆકીશ કીત, ૧૩.
- સંભસાવ્યો સત્તરમો અધ્યાય, શ્રી ગીતા જે પરમ પદ્ધત;
ભાવે હસ્તીએ સાંભળ્યો તેહ, સદ્ય મૃત્યું લલ્લો દિવ્ય દેહ. ૧૪.
- થયો દીધા ચતુરભુજ રૂપ, તે સમે એમ પુછ્યું ભુપે;
તમો કોણ કોહો વિસ્તારી, કેમ કાયા કરી ભીની ભારી. ૧૫.

શાં સુદૃતથી પદ પરમ, તેનો અમને કહા ને મરમ;
 પછે દૂર દેહની નૃપ ભાત, કહ્યું પુર્વતું સર્વ વૃતાંત. ૧૬.
 સપ્તદશમે અધ્યાયે શું ગત્ય, પામ્યો સાંભળ માલવપત્ય;
 એમ કહીને ગયો માહા ધામ, માંડ્યું મહીપતિ પય એ કામ. ૧૭.
 શ્રી ગીતાનો સત્તરમો અધ્યાય, ભણે ભાવ થકી નીત્ય રાય;
 અંતે તે પણ મુજ પદ પામ્યો, વણુ શ્રમ ભય સધળાં પામ્યો. ૧૮.
 ગીતાગોરવ જેમ શ્રીરા, કહ્યું તેમ ગોરજ ગોરીશ;
 તે પદ્યધિ દયારામ, ગાયું કરુણાબળ મનસ્યામ. ૧૯.

છતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણલક્ષ્મી સંવાદે સ-
 પ્તદશમોઽધ્યાયઃ॥

રાગ રામઘી.

સાંભળવા કહી ભવ વાંણીછ, ગીતાગરના કહું વખાંણીછ;
 કમળનેતસું કમળા બોલ્યાંછ, મહીમા મોઢાં સુગીને ડાલ્યાંછ. ૧.

ઢાલ.

ડાલ્યાં સુગી પ્રભુ ભાવ પ્રોદ, ન તદપી તૃપ્તી કથાએ;
 અષ્ટાદશમાનો કહો માહા, કહુંજ મુજ મહિમાએ. ૨.
 સુગી શ્રીમદ નારાયણ વહિયા, સુણુ વિશ્વજનની બાણ;
 અદ્ભુત એ ઇતીહાસછે, એ અધ્યાયનો તું બાણ. ૩.
 શરીરરોમણી જેમ ગામતી, જેમ દિનમણી ભગવંત;
 મુનીમાંહે વેદવ્યાસ, પુકર તીર્થમાંહે મહંત. ૪.
 જેમ પતિવૃતામાં અરૂંધતિ, જેમ કુપમાં મણી પદ્મ;
 રસપાંચમાં જેમ શ્રેષ્ઠ અમૃત, સ્નાદ કરે સદ્મ. ૫.
 તેમ શાસ્ત્ર સહુમાં સમજવો, અધ્યાય આ સરદાર;
 જે શ્રવણ કરતાં ના મળે, કહું પુન્યકરે પાર. ૬.
 સુણુ એકદા અમરાવતી, સહુ અંમરનો જ્યાં વાસ;
 જ્યાંહાં કલ્પતરુ મંદાર, પારીજાતકાદી સુવાસ. ૭.
 વળી ભોગ નાહના ભાતના, સહુ કરે અમૃતપાન;
 ત્યાં ધંદ્ર ઈંદ્રાસને બેઠા, થાયછે સુભ ગાન. ૮.
 એહવે સમે એક પુરુષ લોચન, સેહેજ તેજ મહાંત;
 આપતો રખી ધંદ્ર કરી, કાંતી પાંખી શાંત. ૯.
 તે આવી ઈંદ્રાસને બેઠા, શકુ બેઠાં દુર;

- સહુ દેવ કરજોડી રહ્યા, શું પ્રતાપ દેખી પુર. ૧૦.
- અપજરા લાગી નૃત્ય કરવા, કશું ગાંધન ગાન;
- ધંદ્રાણી અમૃત કળસ લેને, આવી તેને સ્થાન. ૧૧.
- તે બેસાડી અરધાંગ તેણે, રોહણી જેમ અંદ્ર;
- નિઃશતેજ યધને ત્યાંહાં થકા, જઈ દુર બેઠા રાક. ૧૨.
- મન વીચારે જે આવડો, અધીકાર આક્રમાત;
- રાયકી પાંખો હરો હેતુ, નવ જડયો અવદાત. ૧૩.
- હય મેં ગજેત કીધા નથી, નહીં વાપી કુપ તડાગ;
- નથી અન જળનાં સદાવૃત, આપીયાં ધરી અનુરાગ. ૧૪.
- એણે ન રડાં વૃક્ષ રોખ્યાં, નહીં પૃથ્વી દાન;
- નથી અન આપ્યું કુમીતને, હણ્યું દુઃખ નથી દુઃખવાન. ૧૫.
- નથી મનોરથ કોતણે પુર્યો, આત્મ આરતી હણ્યું;
- ઘટપાદી કંઈ કશું નથી, નવ રાખિયું કો રાણું. ૧૬.
- એમ વીચાર્યું ઘણીવાર પણ, નવ ક્ષય થયો સંદેહ;
- પછે કટલા સુરસંગ લેઈ, તટસીંધુ આઠ્યો એહ. ૧૭.
- ત્યાં ઉપાસન મહારૂં કશું, મેં પુછીયું શી વ્રતન;
- તે સમય રાજો જોડી કર, મુજ પ્રત્યે કીધું પ્રશ્ન. ૧૮.
- હું નાથ પેટો પુરખ, ધંદ્રાસને બેઠા જેહ;
- ઉપાપીયો મુજને કશું, શું પુત્ય ભાષો તેહ. ૧૯.
- તે સમે હું શ્રી મેં કશ્યો, ધંદ્રને સંશયયુક્ત;
- કહું હુંતો પુરવે ત્રિપ્ર, એ વેળુની દીક્ષાયુક્ત. ૨૦.
- શ્રીગીતાજીનો અધ્યાય, અષ્ટદશમો અભીરામ;
- તેતણા પંચજ સ્લોક ભણતો, હતું મન સકામ. ૨૧.
- ત્રીઃશકામ હોત કદાપી સો, વૈકુંઠ પામત તેહ;
- કામના મન હતી તેથી, ધંદ્રાસન પાંખો એહ. ૨૨.
- સાંભળ્યાં શ્રીજીનાં વચન, ધંદ્રે કશ્યો પરણામ;
- આવિયો ગોદાવરી ગંગા, તીરથનું અભિરામ. ૨૩.
- પછે વીચાર્યું શ્રી હરી, મુજને બતાવો એ મર્મ;
- નિકામ પાંચજ સ્લોકથી, એ લહત મુજ પદપર્મ. ૨૪.
- તે માટે હું નિકામ, યધને ભણું એ અધ્યાય.
- ત્યાંહાં હતો બ્રહ્માણ એક અદ્ભુત, પરમ વૈભવરાય. ૨૫.
- ભગવંત સેવા કરી નીત્યે, અરાડે અધ્યાય;
- શ્રી ગીતાજીના ભાવયુક્તે, ભાગ્ય માની ગાય. ૨૬.

તે તાણું દરશણુ કરે, તેનું કરે દરશણુ જોડું;

ધંકું ૫૬ તે લહે નિરખે, રમા નહીં સદેહ. ૨૭.

ધરણુ છું કું પાણુ તે તાણું, દરસણુ અતિ અભિરામ;

તે વિપ્ર પાસે ધંકુ આંચો, કચ્છો ડંડ પ્રણામ. ૨૮.

રાંશકાર પાંચે પુરવના, વેણુવ થયો સુરરામ;

તે વેણુવને, કુંડું કરી ભણિયો, છેલ્લો એ અપ્યાય. ૨૯.

પછે થોડે દીવસ લોક મહારા, લીધો ધંકુ પ્રવીણ;

તે સુખ આગળ કાઢી ધણું સુખ, સ્પર્ગનું લાગું હીણ. ૩૦.

શ્રી ભગવદ્ગીતા મહાત્મનો, નયો એટલે નીસ્તાર;

જો કાઢી કદવ લગી કહું, તોયે નવ આવે પાર. ૩૧.

તે માટે પ્રતી અપ્યાયે કહ્યો, અટકા ઇતિહાસ;

જે કાંઈ અણુ અવવાસે ગીતા, રચને નહીં મમ ત્રાસ. ૩૨.

જે કાંઈ શ્રી ગીતાતણિ, રચી સાંભળો મહિમાય;

તેને અપ્યા દરોત્તરશત, રોગ રૂજ નવ યાય. ૩૩.

સંસાર ભય તેહેને નહીં, મુજ પરમ મદ ત્યાં જાય;

જ્યાંહાં થકી પુનરાવૃત્તિ નહીં, માહા ધામ જે કહેવાય. ૩૪.

એમ કહું ગીતામહાત્મ, શ્રીહરી રમાણ પ્રત્ય;

તેમ કહું શ્રી મહાદેવે ઉમીયાને, હરખ હરે અપ્યા. ૩૫.

શ્રી નર્મદાનંદ પરમ પાવન, ચાક્ર ચંદી ગ્રામ;

શ્રી રોપસાઈ પ્રભુ સદા જ્યાં, કચ્છો છે વીરરામ. ૩૬.

તે પુરીમાહે વસે કવી, શ્રી કૃષ્ણકેરો દાસ;

વેણુવની દીક્ષા વલ્લભી, જગત વીદીત વેદ પ્રકાશ. ૩૭.

શ્રીવંત ભટ સાઠાદરા, દૂજ ન્યાતી નાગર શ્રેષ્ઠ;

તે વંશ પ્રભુરામાત્મ જે, આ ગાંધ ગાથા મિષ્ટ. ૩૮.

છે દશાંકર નામ વિક્રતી, કરાવી ગુરુદેવ;

દરભાવતી કો દીવસ વસી, રચના રચીછે એવ. ૩૯.

વક્તા તથા ચોતા કૃતારથ, યાએ પુરાણ કામ;

શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર પ્રસન્ન તેહેને, સકળ સુખનાં ધામ. ૪૦.

શ્રીકૃષ્ણ બદનસરોજ પ્રગટયાં, સભા સંત વિહાર;

હે શ્રીભગવદ્ભીતે દયા જર, વકત્ર કરીએ વાસ. ૪૧.

રાધ અટુદશ અપ્યાયના, શ્રીમદ્ધ સુભગ માવાણ માસ;

જનમાતૃમ ભૂગુવાર ગાથા, પુરાણ યથ ઇતિહાસ. ૪૨.

ભક્તિ પોશણ.

શ્રી ગુરુ વલ્લભ દેવને હું, પ્રથમ કરું પરણામ ;

શ્રી વિઠ્ઠલ શ્રી કૃષ્ણ યમુને, મહા પુરણ કામ ;

પુરણ કામ દામોદરદાસ, અષ્ટસખા પુરો ઉરવાસ ;

શુભ મતિ દા અતિ પરમ પત્રીત્ર,

ભક્તિ સુપોષણ ગાજ અરીત્ર—સેવો શ્રી કૃષ્ણ કૃપાળ, ૧.

ચાર વેદ અષ્ટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે કસ્યો વીચાર ;

હપનિષદના અર્થને, શોધતાં નિકળ્યો સાર ;

નિકળ્યો સાર શ્રી કૃષ્ણની ભક્તિ, સતસંગમાં કરવી અસક્તી ;

પુરણ પુરુષોત્તમયુગ ચરણે,

સર્વ સગરપીને રહેવું શરણે—સેવો શ્રી કૃષ્ણ કૃપાળ, ૨.

નહીં કાંઈ જેહની સમોવડી, કાંઈ ઇરા નહીં જેને રીરા ;

સરવ વસ્તુ જે થકી થઈ, એકા કહાવે સરવના અધીરા ;

સરવ અધીરા વંદે સહુ જેને, નીગમ નેતિ નેતિ કહેતને ;

શેષ મહેષ વીધી શ્રી અગત્ય,

તેને કહીયે પુરણ પુરુષોત્તમ—સેવો શ્રી કૃષ્ણ ૦ ૩.

પુરુષોત્તમને પરહરી જેનું, અન્ય અમર મન મોહું ;

કામદુર્ગા મળી મુકીને, મહીષી પુત્રીનું પય દોહું ;

દોહું ગાય મુકી મુંઢ પાડો, તર્ષા ગંગાતીર ખેદિછે ખાડા ;

તેમ પુરણ તન અવર આરાધે,

મેહનત માંથે પડે કાંઈ ન લાધે—સેવો શ્રી કૃષ્ણ ૦ ૪.

રાખી ભરોસો અન્યનો, ન કરે આસરે અવિનાશ ;

ઈછી અખિલ દુષ્પ વામના, વળી શ્રેય થતા મન આરા ;

આરા કરે તરવા દધી પુર, ફવાનનું હાથ ગ્રહી સંગુર,

તે જેણે પામશે શાગર પાર,

તરશે તેવો હરિ વિમુખ સંસાર—સેવો શ્રી ૦ ૫.

કાઠી જાપાસન મલીનનું, જન તામ્રમુદ્રાસમ જાણો ;

રૂપધ્યો સુરસેવના બુદ્ધ, કંચન મોહાર પ્રમાણો ;

કંચન મોહાર બુદ્ધ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજ રો ;

સર્વ એ દ્રવ્ય હીરાથી થાયે,

હીરો કસ્યો કાહેનો નવ કહેવાય—સેવો શ્રી ૦ ૬.

જગત વૃક્ષ તેહનું મૂળ હરી, મુળ પાહોયે વૃક્ષ પાપામે ;

પ્રતિશાપ્તા જળ સીંચીએ તેથી, તૃતી ન કાઢને થાએ,
તૃતી ન થાએ તૃથા અમ પોહીએ, સમજણ આવે તારપછી રોએ ;
મુખદ્વારા સહુ ધંદ્રી સંતોષે.

ભોજન અંગ લેવું કો ન પાવે—સેવો શ્રી૦ ૭.

શુભો સ્વભાવ શ્રીકૃષ્ણનો, અવગુણને મુણ જાણે ;

અવળું પડે અન્ય દેવને, સામુદે દુઃખ રાત્ર પ્રમાણે ;

પ્રમાણ નહીં ફળ રતોએ જાએ, હરિનું આપ્યું કદી નારા ન થાએ ;

અમર અદ્ય વર અધિક પ્રયત્ન,

પ્રભુ કાડી સાટે રહે એ રત—સેવો શ્રી૦ ૮.

વેળું પીલતાં જો તેલ નીકળે, જળ મધ્યે નવનીત હોએ ;

મૃગજળથી જો તૃણા ટળે તોએ, ભક્તિવિના ભદ્ર ન હોએ ;

ભદ્ર નહોએ મહત કદાપી, અભય ના હરિવિના કો રાકે આપી ;

હું નથી કેહતો પોકારે છે વેદ,

સમરો શ્રી કૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ—સેવો શ્રી૦ ૯.

મંત્ર આધીન સહુ દેવતા, યોગે વીરાટ પાણ વરા ધાય ;

સાતી અક્ષરને જઈ મળે, પુરોહિતમ પ્રેમે પમાય ;

પ્રેમ ભક્તિ વરા પુરણાનંદ, એ ન અડે અન્ય સાધન કંદ ;

શ્રી મુખે ભાખ્યું, શ્રી ગીતામાંહ,

ના માનો તો જોજો ત્યાંહ—સેવો શ્રી૦ ૧૦.

અવળુ કીર્તન શ્રી કૃષ્ણનું, સ્મરણ સેવ અરચન ;

વદન દાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્મા નિવેદન ;

આત્મા નિવેદન નવધા કહીએ, પ્રેમ લક્ષણા દરામી લહીએ ;

એ ભક્તિ સહુ સાધન તાજ,

જે પામે વરા ધાયે વૃજરાજ—સેવો શ્રી૦ ૧૧.

અવળુ પરીક્ષિત શુક કરી, કીર્તન સ્મરણ પ્રહ્લાદ ;

શ્રી સેવન પુજન પ્રથુ, વંદન અકુર આહ્લાદ ;

આહ્લાદ માન્યો કપીરા કિંકરતા, સખ્યતા ભક્તિ સુભદ્રા ભર્તા ;

આત્મ નિવેદન ખળીએ કીધી,

ગોપીજને પ્રેમ લક્ષણા લીધી—સેવો શ્રી૦ ૧૨.

નામ કેરાવનું કરણમાં પડતાં, સહુ થાએ પવીત્ર ;

શરદ રતુના સંગથી, જેમ નિરમળ નીર વિચિત્ર ;

વિચિત્ર જળ તેમ ભતી રેભાણો, સર્વ સાચી સદનામે પ્રમાણો ;

સુદ સુવર્ણ જેવું અખીએ ધાય,

માંજે ગોવે તેના મેઢ ન જાણ—સેવો ૧૩.

નામ કીરતન શ્રી કૃષ્ણનું; કળિમાં સહુ સાધન જાણ;

ભગસાગર તરના તાણી, સહુને એ સુખપંથ જાણ;

જાણ પ્રગટ મગ નહીં ધણું રહેલું; દામ વિના ફળ થાય પળ પેલું;

સર્વે રસતામાં સહુ ઠાસ.

અધમ ભક્તમ સહુને અધિકાર—સેવો ૧૪.

સતયુગે જે ફળ આનથી, થાતું જેતામાં યજ્ઞથી જોઈ;

દ્વાપરે પુજને પામતા, સહુ કળિ હરિ કીરતન તેહ;

તેહ ધકી પણ અધિક ફળ ગાતા, તો શું થયું તપ તીરથ ન્હાતા;

મળી માળ્યો તે શોષે શીદ કાઢી;

પણ વિચાર આરો મરે મુઠ દોડી—સેવો ૧૫.

કળી ફડી આશુચમાં; કાઈ કર્મનો નહી અધીકાર;

આટ ન સુતક નામને, નિરભય નીત કરીએ ઉચાર;

ઊચાર પાત્ર અભયપદ આપે, સકળ પાપ સંતાપને કાપે;

વેદ શાસ્ત્ર સહુ પુરાણ પોકારે,

તો હરિ હરી તું રોના ઊચારે—સેવો ૧૬.

નામે અભયમેળ આધર્યો, નામે તાસ્યા શીખે બહુ પાપી;

અનળે નામે વાદમીક તાસ્યો, અરમે ગુગકા જત આપી;

આપી ગત્ય ધત્યા દિક બહુને, જોણે જોણે આશ્રય કર્યો સહુને;

જે અક્ષરમાં આંધ્યો સાર,

જોણે લલો તે પાંચો પાર—સેવો ૧૭.

સ્નેહ સહિત શ્રી કૃષ્ણનું; કયા કીરતન જ્યાં નીત થાય;

કાટિ તીરથ આવી ત્યાં વસે, જેનું ભાગ્ય હોય તે ન્હાય;

ન્હાયો તેમાં તે પવિત્ર પ્રમાણો; તે વિના સર્વેને સુતકી જાણો;

જીવતાં રાજ સરખા સહુ તેહ;

ભુતજો ભાર કર્યો ધરી દેહ—સેવો ૧૮.

નટવર છંપ નંદલાલની, એવું ચિંતન કર ચિતમ્હાંય;

મોર મુગટ શીર તીલક કુંડળ, નક વેશર ચિખુક સોહામ;

સોહે કહસ્તલ મુકતા વનમાળ, કંકણી કર ગ્રહે મોરલી રસાળ;

ખીતાંખર કટિ મેખળા સેએ,

ગુપ્ત નખશિખ સું મન મોહે—સેવો ૧૯.

સોળ ચિન્હ પદ પ્રકળે, દક્ષણ નવ વામે સાત;

સ્વસ્તી આટકાણુ આંખુ ફળ, જ્ય પની વળ જોઈ રેખા ચિહ્નન;

ક્ષાત આંકુશ આબુજમ વ્યોમ, દ્વળશ ધંદ ધનુને અર્ધ સોમ;

નિકોણ ગોપદ પાદ દ્વાર ધ્યાન;

નિત્ય કરે નિરભય પદ દાન—સેવો શ્રી. ૨૦

જેમ તટ દૃગ દોરમાં, પગિહારીનું જેડમાંમાહે;

ચિત્ત પરસ્પર બારનું, વળગ્યું રહે ત્યાંનું તાહે;

તાંહે તેમ મન પ્રભુમાં નીત દેવું, સંશારમાં સાક્ષીવત રહેવું;

જગ્ન ભણે એ છે જંજળી,

રાખ હદે ત્રીકસમું તાલી—સેવો શ્રી. ૨૧

કંસ શીશુપાળ પુતનાદીક, કામે સમસ્યા સ્યામ;

એ વીના નાના બાવથી, રામરે સસ્યાં સરવેતાં કામ;

કામ થયાં તુચ્છ ભાવે જરે, શું કેવું સ્નેહે સમરપેછે તરે;

ચિત્ત અચળ જેવું કૃણમાં લાગ્યું;

તો સંકટ તેવું સહુ ભાગ્યું—સેવો. ૨૨

અન્ય સાધન એ આપણું, પણ શ્રીહરીને સુખ;

સેવામાં આનંદ ઉભયને, માટે ભજનાનંદ તે મુખ્ય;

મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રભુ કરવા, લોક વેદના ભય નવ ધરવા;

પુજા તે ચળે શ્રુતિ પ્રમાણ,

સેવા તે જેમાં સ્નેહ બંધાણ—સેવો. ૨૩.

એકવાર આપ્યા જન્મમાં, જો શ્રીકૃણ સમરાય;

તો દરશન યમદુતનું, કદા સ્વપ્ને પણ નવ થાય;

થાયેજો ભાવ સહિત રીત ધ્યાન, તો પછોશું કહું ભાગ્યનું માન;

હરી જીર નહીં તો તપે શું થાય,

જો છે તો કરે કટ બધાય—સેવો. ૨૪.

આપ્યું હરચળ મુકેને, રમાચરાણ સેવા નવ મુકે;

હૃદયે રહિત કદા હરી કરે, પદ આશ્રિત નહીં મુકે;

મુકે ના આંધી છે ભક્તિ નિવાસ, માટે અનિલ એ સહુ વાસ;

એ ભક્તિ છે અતીરોં દુર્લભ,

પ્રાપ્ત થાયે સર્વે પદ મુલભ—સેવો. ૨૫.

હરિ આપક કહિ સર્વમાં, નવ આણવો કાઢના દાપ;

મન ક્રમ વચને જેમ જને, તેમ કરવો સહુને સતોપ;

સંતોષે પ્રાણી પ્રભુ પરસંન, તેથી સુખી પાપિ હરી દરશન;

સાધજે દયા એ પુજા પ્રભુ કરી,

દેહીને દમ્પે તે કૃણનો વેરી—સેવો. ૨૬.

એક પાશુ પરણામ શ્રી કૃષ્ણને, જન્મ ધરી જેણે કીધા ;

અશ્વમેધ દેશ અવલ્લભનાં, ફળપર પગ તેણે દીધા ;

દીધા પગ શામાટે કહેવાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો યાય ;

કૃષ્ણ પ્રણામીને નહિ દેહ,

મુક્તિ અધિકતા એહમાં એહ—સેવો. ૨૭.

નમન કસ્યું નંદલાલને, રૂનેહ મન ક્રમ વચને જેણે ;

ધર્મ સાધન પુણ્ય સહુ કસ્યાં, નિશ્ચયે જાણુજો તેણે ;

તેણે કસ્યું હરિપદ અનુકુળ, કુઃખ પાપનું ટાળ્યું મુળ ;

દીન ભાવે કસ્યું વંદન હરીને,

તે જનુની ગર્ભ ન આવે કરીને—સેવો. ૨૮.

દાસપણામાં સૌભાગ્ય છે, પતિ પુરોહિતમ જેને માથે ;

ધણી છતે વીધવાપણું, બ્રહ્મસાનીનાં મન સાથે ;

મન સાથે માન્ય હું ન ભૂપ, જગત પુજે જાણી રાણીનું રૂપ ;

પણ પતિસુખ સ્વપ્ને નહીં એને,

એજે એ અથડાય છે સેને—સેવો. ૨૯.

દાસપણે જે આનંદ છે, તે નથી ભણે જગદીશ ;

સાનીનું સુખ એવું જાણુજો, પાગે આશે છેદાવે શીશ ;

શીશ છેદ્યા પછી મુગટ કહાં ધારે, સહુ મુરખ કે મનમાં ન વિચારે ;

જળને શો જળપાનનો સ્વાદ,

જન જુદો રહી પામે આહ્લાદ—સેવો. ૩૦.

જીવ બ્રહ્મ થાયે નહીં, થાયે તો બ્રહ્માનંદ કહાંતે ;

ભાક્તાપણું જો માનશો, તો જીવ ટળ્યો કહો શાને ;

શાને કહો ત્યારે નથી બ્રહ્મનામી, ક્યમ બોલો જનક સાયુજ્યતા પામી ;

બોલે તે બીજો કહેવાય,

ધંધર જીવ કંદા નવ યાય—સેવો. ૩૧.

આહો ભાગ્ય ભાગ્યધન, વૃજ જન પરમ પંચીત્ર ;

પુરણ બ્રહ્મ સનાતન, પરમાનંદ યથા જેના મીત્ર ;

મીત્ર થઈ સરવે સુખ દીધું, શર્વ ભાવે કારજ બહું કીધું ;

શેશ મહેશ વિધી શ્રી અલભ્ય,

તે ફળ શ્રી ગોપીજન લભ્ય. સેવો. ૩૨.

દેહ પ્રાણ ધંદ્રી અન્તઃકર્ણ, ધર્મ દાર ગૃહ ધન ;

પુત્ર આત્મ આત્મા સહસર્વ, સમરપી જીગજીવન ;

જીગજીવન સર્વાતમા ભાવે, શેવા કરે સદા સહજ સ્વભાવે ;

તેજ ગમે પ્રભુ જેમ સુખી થાય,
 આત્મ નિવેદન એ કહેવાય. સેવા૦ ૩૩.
 સર્વ વસ્તુ છે શ્રી કૃષ્ણની, જેતો છે તેને શો ન સમરે;
 આત્મા રહિત અરપણ કરી, હરોદાસ થાના શીદ ડરે;
 ડરે છે કાળથી રહે છે ભચારે, તે પરનું માન્યું પાતાનું મારે;
 જેથી બંધાઓ તે વસ્તુ દે મુકી,
 તારી ન જાણીશ એ રાડ ચુકી. સેવા૦ ૩૪.
 ૩૫ દ્રવ્ય ગુણ ત્રણ એ, કારણ પ્રીતી યવાનાં કહાવે.
 એ ત્રણ વીકાર રહિત સહજ, સ્નેહ તે શ્રી કૃષ્ણને ભાવે;
 ભાવે એ પ્રેમે બાહ્યો પણ થાએ, તેને મુકી કાણ દુર નવ જાએ;
 તે જને માન્યુ મત એહ,
 જેમ તેમ થાયે સુખી પ્રભુ તેહ—સેવા૦ ૩૫.
 પ્રેમ આસક્તિ વ્યસન એ, ત્રણે ૩૫ સ્નેહનાં સહયે;
 તે ઉપર ચોથી તનમયતા, તે થકી કાંઈએ ન કહીયે;
 કહીએ પ્રેમનું લક્ષણ એહ, જારે મળે તારે તેના તે સ્નેહ;
 વીજોગ થાય તારે તપે તન,
 તાંહાંનું તાંહાં વળગ્યું રહે મન—સેવા૦ ૩૬.
 એક વાર પણ આખા દિવસમાં, માન્યાવિના નવ રહેવાએ;
 જો ન મળે તો વિકળ થાય, આરાકિત એ કહેવાએ;
 કહેવાયે વ્યસન આવું જારે જાએ, સામાં સામી ૩૫ આવી ધાએ;
 તનમયતા તે મૃત્યુ સમાન;
 એ ચારે આવે આપે હરિધન—સેવા૦ ૩૭.
 પ્રેમલક્ષણા વળિ દ્રગ રચિ સ્મૃતી, અભિલાખા હૃદય ચાર;
 આધી પ્રભાપને ઉત્પાદ ત્રણે, આસક્તીના પ્રકાર;
 પ્રકાર વ્યસનતણા એ કહીયે, જડતા ને વળી મુરછના સહીયે;
 તનમયતાનું લક્ષણ એક;
 મૃત્યુ સાદ્રશ પણ મર્ણુ ન છેક—સેવા૦ ૩૮.
 જાતી જુઓ તો આહીરની, તેમ અબજા અધમ અવતાર;
 વેદાદીક નોતી ભણી, નોતો હાત્તમ કર્મ અધીકાર;
 અધીકારવણ એક પ્રેમપ્રતાપ, કશા આધીન શ્રી કૃષ્ણ ને આપ;
 ગોપીની પરજનવંદ ઈશ,
 પ્રેમલક્ષણા તે સહુને શીસ, સેવા૦ ૩૯.
 સેવા સંગત હરી ભગતની, કરે પ્રેમ ભક્તી ઉત્પન;

તે કરે કૃતારથ એકલી, નવ જોધયે કાંઈ સાધન;

જોધયે નવ અભિધા વીત વર્ણ, રૂપ પરાક્રમ પવીત્રાચર્ય;

કહેશો જો આ નથી કહો કીમ્મે હામ;

તો સુણો પ્રગટ ખતાવું નામ. સેવો ૦ ૪૦.

ધરણને કહાં વય હતું, કહાં હતું સુદામાને ધન;

કુખજાને હતું રૂપ કહાં, બ્રહ્મસેનને પુરુષાતન;

પુરુષાતન નોતું બ્રાહ્મણ, ગજને કહાં હતી વીધાય,

પરધીમાં કહાં શુભ આચર્ય;

કેવળ ભક્તી પામ્યો ગીરધર્ય—સેવો ૦ ૪૧.

દ્વાદશગુણ સંયુક્ત છે, દ્વીજ પંડીત સરખો કાચ;

પદ્મનાભપદ વીમુખ છે, તેથી સ્વપચ ભલેરો સોય;

સ્વપચ ભલો જેને કૃણુઆશકતી, મનકૃમ વચને કરે હરીભક્તી;

કુલસહીત શ્રે પામ્યો તેહ;

વિપ્ર કરે ન કરી શુચી દેહ. સેવો ૦ ૪૨.

શ્રીકૃષ્ણભક્તી અંક છે, બીજાં સાધન સરવે શુન્ય;

અંકવીના સહુ અક્ષણ છે, સહશુન્ય સુન્ય દશગુન્ય;

દશ ગણો બીંદુ આદે ગણ એક, અંક વીના શું શુન્ય અનંક;

ભક્તી કરી તેણે સહુ કાંઈ કીધું;

ભક્તી વિના બીજું કાંઈ ન સીધું. સેવો ૦ ૪૩.

મૃગભુષે ગોદાન કસ્યાં કેટલાં, કંઈ ગણતી ન આવે અપાર;

એક દીવશ આણુ દોષ પડે, કૃતલાસ થયો અવતાર;

અવતાર અધમ થઈ જગહાંસી, ગોદાન પુન્ય ગયું કહું નાશી;

દાન કસ્યાં તોય પામ્યો દુઃખ;

શા માટે હતો ભક્તી વીમુખ. સેવો ૦ ૪૪.

પ્રાચીન બરહીશ ભુષને, જુઓ કીધા યદ્ય અપાર;

ભરવી મંખાકીત સહુ કરી, તોય કાંઈ ન દીઠા સાર;

સાર ભાળ્યો એ જે જે પશુ પાડા, તે રહા હણુવી નારદજ દખાડા;

ભય દેખી લીધું શુરશી શણ;

ભક્તી કરીને પામ્યો હરીચર્ય—સેવો ૦ ૪૫.

ભક્તી ત્યારે ચંડાળને, જેમાં કાચ ન ભુખ આચર્ય;

શું પછી કેવું તેહનું, બિધારે અધમ અનંકાર્ય;

વર્ણ સારવ ઉધારે જકત, નીચ ઉચ જેની આશકત;

એક અંગભક્તી ભદ્રાય;

અચરણ શું પુરાણ શ્રે યાય. સેવો ૦ ૪૬.
 ભક્તી નોકા તારે સર્વ ને, ને કા શરણે આવે શુધી પાપી;
 ધન સાધન દાર તુભિકા, ગૃહે સભવત કરે કા કદાપી;
 તરે કદા બચે કાગાદી ગ્રાહયી, સામૃથ નહી આણું તારના સાથી;
 વિપ્રુધ વિચારી જીવ્યો નીજ મન;

ભક્તી મળી કે સાધન અન્ય—સેવો ૦ ૪૭.

ભક્તી માણી જ્ઞાન દીપછે, રાજે દબય ખરા અધકાર;
 માણી અભય કૃતી અચળ છે, દીપકને ભય છે અપાર;
 અપાર ભય વાપુથી વામે, તેજ પાન ખાતી વણ લય પામે;
 જ્ઞાનસમય તો અનય કુણમાત્ર;

નિર્ભય ભક્તી સકળ મુખ પાત્ર. સેવો ૦ ૪૮.

ભક્ત તે ભક્તીસ્વરૂપ છે, માયા ના પીડે લેશ;
 સ્ત્રીયકી સ્ત્રી મ્હોવાય નહી, મોહ પાળે પુરુષવેશ;
 પુરુષ જ્ઞાન વેરાગને ચોગ્ય, લેને પીડે અળ રૂપીયો રોગ;
 તે કારણ બૃષ્ઠ થાએ છે તેહ,

ભક્તને અચળ હરિમું સ્નેહ—સેવો. ૪૯.

નિરખે નેત્ર નંદલાલને, યુતી કથા રહે મુખ નામ;
 નાસીકા સુધે પ્રેમસું, પ્રસાદી તુળસી પુષ્પદામ;

દામ ગૃહણ કરે કરહરી સેવા, દોડે ચરાણ પ્રમુદરાણ લેવા;
 મને ધ્યાન નરવર છપી સ્વામ,
 સર્વાંગે કરે દંડ પ્રણામ—સેવો. ૫૦.

ભક્તી વીના કેવળ કૃતી કરે, કૃણ પરલોક ન યાય;
 માણીધર પવત ભક્તી રહે, જીવ્યો મચ્છ તીરથ જળ ન્હાય;
 મીન તીરથ બીલ મૃગ વનવાસી, અંધ ગૃહે દંડ કાસુદ ભય કાસી;
 સર્પ દંડવત નર સીધ વેશ,

દરશ તપોધમભાવના લેરા—સેવો. ૫૧.

શ્રી કૃષ્ણ શ્રીગુરુ ભગવદી, એ ત્રણ એક સ્વરૂપ;
 ત્રયધારા જ્યમ સુરસરી, તેમાં ભેદ નહી તદ્દરૂપ;

એક નહી ત્રણ નામજ માત્ર, જોતાં વીમાસી એકજ ગાત્ર;
 સ્નેહ પીવેકે સેવો સરે અર્થ,

અવસર અમુલ ખુવો શીદ અર્થ—સેવો. ૫૨.

સતસંગ સર્વનો સાર છે, તેનો મુદ ન જાણે મર્મ;
 અદીપ દીપ મળે યયો, દીપ સમતા મળી વણ રર્મ;

અમલીના શ્રીનાથ મળાવે, કલ્પનું કામ તે પલકે સરાવે ;
નીચ નિરમળતા ગંગા ગંગ.

એ સમોવડી દીસે સતસંગ—સેવો. ૫૩.

ભવ હરીસંગની સંગના, સુખની સમતા નહીં કાવ ;

સ્વર્ગ તથા અપર્ગનું, શુખ પણ સમોવડ નવ હોય ;

નવ હોય રામતા મોક્ષાનંદ, તો ક્યાંહાં જન ઈચ્છત સુખ મંદ ;

આણુ અનુભવીને આશ્ચર્ય થાય,

પણુ અનુસંધે છે નહીં રાય—સેવો. ૫૪.

શ્રી ગંગાજી હરે પાપને, રાશી તાપ હરે ગયે શણું ;

દાળિદ્ર તાળે સુરતર, મળી ત્રણુ કરે ત્રણુ હણું ;

હરણુ કરે ત્રણુ તે તત્કાળ, મળતાંમાં હરીજન દ્યાળ ;

જાને તાપ હરે દરશણુ દોષ,

દેવ્ય ટાળે ભિખારી સંતોષ—સેવો. ૫૫.

યોગ યજ્ઞ જપ તપ વૃત્તે, ખડુ કીધે કાષ્ટા કર્મ ;

જ્ઞાન ધ્યાન અતી દાનથી, તીરથ આચરતા ધર્મ ;

ધર્માધ્યાયનં વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ, કોટી સાધનથી ન પરમ કલ્યાણ ;

એ નવ થાય ઉપાય અનેક,

વીના મહમદ પદરજ અભીષેક—સેવો. ૫૬.

હરિજન તે હરીશ્વર છે, તેને મુરખ નીજ સમ જાણે ;

જેમ રાશી સાગરમાં હોતો, માનો મીન પ્રમાણે ;

મીન પ્રમાણે થયો નહીં સોમ, મકર રહ્યો જળ તે વર્યો વ્યોમ ;

તેમ વૈષ્ણવ વૈકુંઠ જાણે,

અધમ તે હાંનાં હાં અધડાસે—સેવો. ૫૭.

ચાર વરણુમાં એટલે સર્વથી, આજ્ઞાણુવણું વિક્ષાત ;

તે સહુના પણ કહાવે શીરોમણી, મ્હોટા મુનીવર શાત ;

તે સાતે કરે ધૂળની પરીક્ષા, ધૂળ સુત ક્ષત્રી ને તે સુત બ્રહ્મા ;

વિષુધ વીચાર કરો તમો એહ ;

ભક્ત મોટા કે બ્રાહ્મણુ દેહ—સેવો. ૫૮.

બ્રહ્માદીક વૃજભક્તની, પદરજ વદે મુણધામ ;

કુર્વાસા રૂપી દીન થે, કસ્યો અપરીષને પરણામ ;

કસ્યો પ્રણામ જ્યારે અધડાયા, બળી રાખરીપદજળ દ્વીજ નહ્યા ;

હરિજનથી મ્હોટું નહીં કાવ,

કુભવે તે કુખ પામે સત જોય—સેવો. ૫૯.

સંત સેવે નારદ યયા, જુગો દાસીસુત હરિમંન.
તે સુરશીના રાગથી, સમી વાસના ઊરની અંગન;
અંગન મટી સમગ્રઆ મર્ગ, શ્રી ભાગતન રચ્યું છાંડીને કર્ગ;

કુળેશ મટે કરે પ્રભુજન પ્રીત;
દુભવેથી રાંતે સુકરીત—સેવો ૬૦.

યોગી તરે કદા એકલો, હરીજન તારે સહુ સંગી;
સિદ્ધ જીદાસી રહે સદા, હોય સંત સુંદર રસરંગી;
રંગે રસીક સેવે ગુણુ ગાય, પાતે પીયે સુધા સામાને પાય;
ભક્તસ્નેહી સહુવું સરે કામ;

દયાનીસાથે કાઢનો નહી કામ—સેવો ૬૧.

સરખ પ્રાણી ઊપર દયા, આણુવો નહી કાઢનો દોષ;
વશ કરવી ઇંદ્રી સહુ, યંદ્રીચ્છા લાભ સંતોષ;
સંતોષ ધરી વધવી સત્ય વાણી, ધ્રુવ આચ્રે પ્રભુ દીનતા આણી;
દુષ્ટસંગથી રહેવું દુર;

વસવું સદા હરીજન હજુર—સેવો ૬૨.

દુષ્ટ સંગ તેને બાણીએ, જે ભુલાવે ભગવંત;
સ્નેહ કરાવે શ્રી કૃષ્ણસું તે તે કહિયે સાચા સંત;
સંત સાચા તેની સંગત કરીયે, અસમર્પીત અન્યથેથી હરીયે;
હું હરીનો હરી માહારા નાથ;

એ નીચે કરવું મનસાથ—સેવો ૬૩.

અનયાઅય સમરપીત, એ જે મ્હેટા દુસ્તર રોગ;
સરખ વસ્તુ શ્રીનાથને, અરપી ઊચીટ કરવો ભાગ;
ભાગ કરવો હરીભક્તની સંગે, એકજ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગ;
ધ્રુવ આમે ગુરુદેવનો ધરવો;

તો વશપદવત ભવધી તરવો—સેવો ૬૪.

ગુણની ઊપર ગુણુ કરે, એતો રીત જગતમાં પ્રકાશ;
પણ અવગુણુ સામે ગુણુ કરે, તે મ્હેટા હરિદાસ;
દાસ દોષ સહુના સંતાડે, હોય અદ્ય તે અધિક દેખાડે;
સાગર લંછન વિખ રીવ પીધુ;

સમીધર પ્રગટ લલાટે લીધું—સેવો ૬૫.

વિશ્વંભર વશ તેહને, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુપાસ;
હિત ઇચ્છે શહુ જગતનું, નવ ધરે કાઢની આરા;
આરા ધરે એક શ્રાગાપાળ, વીતીત કરે હરિસેવામાં કાળ;

એના ગુરનો લધયે ઉપદેશ,
 ધરિયે સાચો વૈનવનો વેશ-સેવો ૦ ૬૬.
 ધ્યાન મૂળરૂપ શ્રીગુરપુજન, પુજનનું મુળગુરપાઞ્ને;
 મંત્ર મૂળ ગુરવાક્ય છે, મુળ મોક્ષનું ગુરકૃપાઞ્ને;
 મુરકૃપા વાંછીત ફળ થાય, હરી રૂઠે તો ગુર કરે સ્થાય;
 ગુર કોપે કંઈ નહીં ઠેકાણું;
 અધિક આશ્ચર્યથી કા નવ જાણું—સેવો ૦ ૬૭.
 ક્રોધી ગુર તો નૃસિહજી, કામી હોયે તો કૃપાને કહ્યે;
 લોભ દાખે તો વામનજી, પાણુ હરી સાચા એમ લહ્યે;
 લહ્યે એ પારખે દાખે જો કુકૃત, તોપણ માનિયે તેથી ગત્ય;
 જોણે સાંખી આપ્યા જુગદીશ;
 તેનો રૂણી સદા છે એ શીશ—સેવો ૦ ૬૮.
 ભોજન વશનની ચિંતા કરી, વૈજાલવે નથાણું ઊઘાસ;
 વિશ્વંભર પુરે વિશ્વને, તે કમ જુએ નીજ દાસ;
 દાસઆસ પુરે સહુ વાણુ માંગે, વાણુ કહ્યે સાદા કરે અનુરાગે;
 હરીભજન કાંઈ નવ રહે ખામી;
 નથી અજાણ્યા અંતરજામી—સેવો ૦ ૬૯.
 અજળ ગુલમ્હેરી જળ વસે, પંક્ષણી રહે મુખ હરીનામ;
 ખાન પાન માટે નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર શ્યામ;
 શ્યામે વિચારી કસ્યું તેહને મુખ, ચરણી ચરવા કસ્યાં મોરનાં મુખ;
 પુંછે વદન કસ્યું ઉંટની શ્રીવા;
 શ્રી હરી યુક્તી કરી જળ ખીવા —સેવો ૦ ૭૦.
 અજગરને અનાયાસ હરી આપે, આહાર આનન મીળાવી;
 શકર ખોરને સાકાર, સાગર ખેટમાં છે મીળાવી;
 મળવે ચાતકને જળ સ્વાતી, ગિરીસંગ વૃક્ષ પોખે કાઈ ભાતી;
 સ્ત્રીચતને પય કરચું પોખવા ખાળ;
 તે તુંને નહિં જુએ ભજ ગોપાળ—સેવો ૦ ૭૧.
 ભકત મનોરથ સરવ પુરે પ્રભુ, કમીણ, સરળ, ગુર નાહના;
 પુરમાં તેહનું નામ કહું, તું પુછેશ કહાનાં કહાનાં;
 કહાન ગયા કુખર્જપતી થાવા, પારથ પત્ની થયા જળ પાવા;
 પુરી પુત્ર દે અદીતીની આસ,
 પાંડવ કાર્ય કર્યાં યદ્ય દાસ—સેવો ૦ ૭૨.
 છડીદાર ઉગ્રશેનની થયા, દ્વારપાળ બળી ભુપ;

નરસંઘ્યાના પાપનુ શ્રાધ માચું, રોના માટે નાપીક રૂપ;

૩૫ માહાર દામાજી સાર, નામાનું છાપરં છાપું ચાર;

વારી વહુ ત્રીલોચન ધર;

મીરાંપાધનું પીધુ ઝેર—સેવોં ૭૪.

ધરજે રૂકું પ્રભુ જગતનું, કમ કરે કુકું નીજ દાસ;

જે કરશે હરી તે ભલુ તાહરં, તું ધર વૃડ વીચાસ;

વિચાસ રાખ કદપતા મુક, સેવા સમરાણમાં નવ ચુક;

નહિ મજે ફરી અવસર આયો;

હરિ ભજી લો મનસા દેહ દહાવો—સેવોં ૭૫.

કુખ થાયે હરી રોવતાં, તે શુધાસમૂ પરમાણી;

વિષય ભોગનું સુખ છે, તે વીખ મરખુ સંકુ બાણી;

બાણી જેમ અસગસતાં મીઠી, દાણુ પછી આગ બિઠ અંગીઠી;

ઝોસડ પીતાં કટુક તર્ત લાગે;

રોગ ગયા પછી આનંદ બાગે—સેવોં ૭૬.

શ્રી ગીરીવરધર સેવતાં, ભય રાખવો ભુપતિમાન;

બાળકસમ વાતશબ્દતા, ધરવો સ્નેહ તે બર સમાન;

બર સમાન પ્રીતિ પ્રભુ લાગે; તો કુખ જનમ જનમનાં બાગે;

પ્રેમપીયુષ પીધું તે બાણી;

નથી સ્વાદ કોઇ એહ પ્રમાણે—સેવોં ૭૭.

જે પ્રતિકુળ પ્રભુ સેવતાં, તેને તજીયે ના વળિગીયે વ્યથી;

જનુની જન પતિ પુત્ર ભ્રાત, ગુરુ છોડા જદપી સંમ્રથી;

સમરથ તાત તજ્યો પ્રહલાદે, ભરત માત મુકી હરિસ્વાદે;

પતી રૂપીપત્ની બીબીપણુ ભ્રાત,

ગુરુ ના ગણ્યા બળિયે શાક્ષાત—સેવોં ૭૮.

દેવ મીત્રને મનુષ્ય રણુ, ત્યાંલગી માણસને કહેવાય;

જ્યાર લગી સરવાત્મા, એવા શ્રી કૃષ્ણ શરણે ન ભય;

શરણુ ગયે સરવે રણુ છુટે, ચિત્રગુપ્તનું લેખું તુટે;

કાળ કરમનો ભય નહીં રહેને,

શીશ ધણી સમ્રથ હરિ જહેને—સેવોં ૭૯.

કરતું અકરતું અન્યથા કૃત, સમ્રથ શ્રી હરિ રાય;

ના થાવાનો કરે પદારથ, યાનારો મરિ ભય;

મટી ગયું જો વસિષ્ઠે વિચાર્યું, તે સમે વન જસ મેં રાજ ધાર્યું;

અલ્લાના સુત વિકાળ જાની,

ધરજાયે વચને તેનું પાણુ હાની—સેવોં ૮૦.

સહજ્ઞ ભુજપતિ રાખસે, તેને હણશે શું એ ભુજવાળો;

તેજ પુરૂષ જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઈ નથી રાખનારો;

રાખવાળો રીપુ છે નહિ કોઈ, સધલી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઈ;

કરતા હરતા એક શ્રી વૃજરાય;

એના કસ્યા વીના કાંઈ ન થાય—સેવો ૦ ૮૧.

કસ્યં થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કોથી ધટે નહીં વેશ;

તેજ પ્રમાણે સુખ, લાભાલાભનો સંશે રેશ;

રેસ રહે નહીં તે, સમે સુખ, જેવું હોનાર તેવી થાય ખુધ;

થાનાર તે તો રહેજે પણ થાય;

તું કરતા નથી શીદ પસ્તાય—સેવો ૦ ૮૨.

હરિ જન્ત્રી તું જન્ત્ર છે, જેમ વાળે વળાડે જેમ;

કાષ્ટપુતળી નૃત્ય કરે, સુત્રધાર નચાવે તેમ;

તેમ વિધિનીવેધ સહુ હરિહાયે, તું મુરખ તાણી લે શીદ માથે;

વિચાર જો જીવનું કરચું હોય;

તો દુખી જગતમાં થાય નકાચ—સેવો ૦ ૮૩.

જેની રચના જોઈને, ધણો મોહ ઊપજે છે મન;

તે કરતામાં કમી શી હસે, તું જોની વિચારી જન.

જન થશે પુર્ણ મનોરથ તારો, ધાટે શું મોહો તું જો જડનારો;

તેને મળે પુરણાંનંદ થારો;

ભવ વૈભવ ત્રણાં તટ જાશે. સેવો ૦ ૮૪.

કરવા પ્રેસન ચાહ્ય કૃષ્ણને તો, અજણું અભીમાન નાખ;

શીઘ્ર દયા કેરાવતાણી, ઈચ્છે તો દીનતા રાખ;

રાખ દીનતા એકજ કરીને, કરવા કૃપા મન થાસે હરીને;

ખાતેરુ લક્ષ કોટીએ ના સંસ્થુ કામ;

દીનતા એક બંધાય દામ—સેવો ૦ ૮૫.

શીખાખુદ્ધિ શાળીગ્રામમાં, હરિસ્વરૂપ તે ધાતુ પ્રમાણ;

મનુષ્ય લહે ગુરુદેવને, ભક્તીભાવ વૈષ્ણવમાં આણ;

આણે માહાપ્રસાદ પ્રતી અનંત; હરિચણોદકં પ્રીછે જન;

અન્ય વર્ણાશ્રમ લહે હરી નામ;

ધૃત્યાદીકનાં નર્કમાં કામ—સેવો ૦ ૮૬.

ત્રિગમ ચાર ખટ, રાસ્ય, અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદવિદ્યાય;

વ્યાકરણ નવ ખત્રીશે લક્ષણ, ભણે ચોસઠ કળાય;

કળા રાગ છત્રીસે ગાય, વીરાદ કીરતી ચક્રવર્તી રાય;

પાણુ નથી બહુતી જો નંદકુમાર;
 તો સહુ ધુળ મળ્યું ધી:કાર—સેવો૦ ૮૭.
 એમ કરી સહુ વિદ્યા ભણિયો, મહાપંડીત કહાવ્યો જન્મ;
 પણ તેનો સાર સમજ્યો નહી, ન થયો ભગવનનો ભક્ત;
 બહુતીનીના શ્રમ એ દુખ સાર, જેમ રાસજ વહે ચંદન ભાર;
 જેમ અહીંમણીકુતી મેળવે આહાર;
 તેમ તે જાદર ભરે ધી:કાર—સેવો૦ ૮૮.
 સ્પર્શમણીનાં પુરવીષે, રચ્યું ચીતામણીમય ધામ;
 કલ્પવૃક્ષની વાડ ગાયે, ઘેર કામદુર્ગા જેવું નામ;
 કામદુર્ગા અક્ષેપાત્ર અતુલ, નવનિધ અષ્ટમાસીધ અનુકુળ;
 પાણુ નથી વલ્લભ જો વૃજનાથ;
 તો એટલું મળે ધસના હાથ—સેવો૦ ૮૯.
 કૃણુકિરતન નહિં કર્ણમાં, તે ગ્રાણુ રાક્ષડ કહિયે;
 નિરખ્યા ના જેણે નેત્ર ભરી, કેદી પીશ ચંદલા તે લહિયે;
 લહિયે દોષ છૂટ્યા હરિ નવ ખોલે; કર પદ સેવારહીત રાખ તોલ;
 વૃક્ષ છવન સ્વાસ ધમાણુ સમાન;
 ગ્રામશુકરસમ છે ખાન પાન—સેવો૦ ૯૦.
 ગજદરપણુ જોનાર તું, સ્હામું દીસે જેવું તુજ પાસે;
 કુટને કુટ સાધુને સાધ, ભવ આ કુટીમાં ભાસે;
 ભાસે તે સહુ નીજમાં છે ભણો, દોષરહીત કુનીયા પરમાણો;
 એવે વીવકે જો રહેવાય,
 રાગદ્વેષ નહી કાથડી થાય—સેવો૦ ૯૧.
 છવ સરવ હરિઅંશ છે, ત્હેના વિચીત્ર ભાતી સ્વભાવ;
 સર્વથી હજિમણિ ચાલીયે, એના છે સંજોગ નદી નાવ;
 નાવ તરંગ નદી એમ ભણો, કોથી ખગાડે એ દોષસનો પ્રાહણો;
 સહુને સદા એક સ્થળ નથી રહેવું;
 કટક વચન માટે કોઈને ન કહેવું—સેવો૦ ૯૨.
 કાંઈ પ્રભુપાસે ન માગીયે, માગે પરતાવો થાય;
 ઉદાસી આવે નાથને, આપા રસસરીખું જણાય.
 દેખાશ એવું ગાદે રખે જાયો, સેવા શ્રીકૃણુ ધરી સ્નેહ સાચો;
 વાણુ માગે એ આપે સહુ સ્વામી;
 નથી અજાણ્યા અંતરજામી—સેવો૦ ૯૩.
 દાસીના શુભતા સહુ, પીતા રાણી શુભનો એક રાય;

ભક્તી આં શ્રી કૃત્ત સેવે, ને માધક સરનને ધાય;
 ધાયે તોયે કર સાહે ન કોય, કામ પડે તારે આંતે રોય;
 આનાગમનમાં શદા અથડાય;
 કા કાળે હરિવીના ગત્ય ન થાય—સેવોં ૯૪.
 નહાનો પદારથ માટે દેખાડે, ને પાકને દાખે કાચો;
 ઉચ હોય તેને આણુ ખનાવે, ને જુઠા મનાવે સાચો;
 સાચો ભાસે એજ આયાનુ રૂપ, એણે કીધા વશ રંકને ભુપ;
 એને જીત્યાનો છે એક ઊપાય;
 સાચુ શરણુ લો શ્રી વૃજરાય.—સેવોં ૯૫.
 માયા છે ધંટી ખીલ હરી, તહેમાં જીવ ચરાચર અંત;
 જે પડ્યું તે પીસાય છે, તું જોની પ્રગટ લોચન;
 લોચન જો એક વચ્ચે છે તેહ, ખીલ રામીપ રહે છે જેહ,
 જે આણું ત્યાંથી ખસ્યો કણ આધો;
 તે તતકાળ દળાવવા લાગ્યો. સેવોં ૯૬.
 પરવારી સહુ કામથી, કોઈ મૃત્યુ ન પામે જન;
 આ કીધું આ કરવું છે, એમ કરતાં આવસે અંત;
 અંત આઁયો હરી ક્યારે ગારા, એત એત નહિ તો પસ્તારા;
 માર્ગ નહી આવે કાનમાં કહીને;
 જસે આચિતું અધાર ધધને. સેવોં ૯૭.
 ઉત્તર વચન તે માનવું, પુરવવું નહિ પરમાણુ;
 છેલ્લુ રચ્યું શ્રી ભાગવત, સહુ પહેલાં રચ્યાં છે પુરાણ;
 પુરાણ પ્રથક પ્રથક કર્યાં આસે, તોયે રહેતું હર ભરિધુ ઉદાસે,
 મર્મ ખતાંયો નારદ મીત્ર;
 સુખ થાશે રચ્યો ભક્તી ચરીત્ર. સેવોં ૯૮.
 પુષ્ટીપથ પ્રભુ શ્રી વલ્લભકુળ, જમ્યે તેને શર્ણુ;
 નામનિવેદન મરિયાદ ધરી, સેવીયે શ્રી ગીરીધર્ણુ;
 શ્રી ગિરધર ગુરુ વૈભવ ખાર, ધરી ગતી કર માર્ગ અનુસાર;
 મનુષ્ય જનમનો એછે સાર;
 જે માને તે પામે પાર. સેવોં ૯૯.
 મહામંદ મતી જીવ કળીના, સર્વ શાસ્ત્ર કયાં જાળે;
 માટે સકળ સિધાંત સાર, રોધી કીધો છે ટોળે;
 ટોળે કરાંયો પ્રભુ મતી દીધી, નીજ જણુ જાણીને કરુણાદીધી;
 ભક્તીપોષ ધર્યું અંધનું નામ;

યે મુજે સરે સર્વનું કામ, સેવો ૦ ૧૦૧
 એકમેને એક ચંદ્રાવળાં, એ ગંથ તથાં છે માર;
 પ્રતિપદ શુભ સિધાંત ભર્યું છે, વાંચીને કરજો વિચાર;
 વીચારતાં વલ્લભ હરિ યારો, સરવે કળેશ સમુળા નરો;
 આચરાયુ કરતાં આનંદની હેલી;
 ભક્તી શ્રી કૃષ્ણની કરજો નહેલી, સેવો ૦ ૧૦૧
 મહાનદી શ્રી નર્મદા, તટવંડી પુરી ધામ;
 સાતી નાગર સાડાદરો, ભટ દયાશંકર નામ;
 નિજ જન બાણીને કરજા કીધી,
 નામ વલ્લભી કેનવદાસ, ગુર પ્રતાપે અંધ કસ્યો પ્રકાશ
 શીખે સાંભળે જે જનગાય;
 તેને મનવંછીત ફળ પાપ, સેવો ૦ ૧૦૨

(૩)

રૂક્મણી વિવાહ.

મીઠું ૧ લુ.

પ્રથમ શ્રી ગુરુપદ પરશુમું પ્રીતે, શ્રીકૃષ્ણરૂપ નહે ધેડેરે;
 શ્રી રૂક્મણીજીનો વિવાહ રાક્ષસે, પદ્મધંત્રેમ ધરી કરે. ૧
 શ્રી ભાગવતદશમસ્કંધમાયે, ત્રેપતમા અધ્યાય વિશેરે;
 શુકલ કહે સુણો રાય રૂક્મણીજીનું, હરણ કસ્યું દારિકાધીરોરે. ૨
 વૈદ્રભ દેશ વિક્ષતરે રાજાજી, કુંદનપુર ત્યાં કોડામાણુરે;
 રાજ રૂક ભીમકરાય ભુપતજી, ભાગ્ય શું વર્ણવું તેતણુરે. ૩
 પુત્ર પાંચ તેમાં જ્યેષ્ઠ રૂકમૈયો, પુત્રી છે એક શ્રી રૂક્મણીરે;
 પ્રગટયાંછે શ્રી મહાલક્ષ્મીજી પોતે, મુણુ શા રાકું હું તેતણુરે. ૪
 કન્યાકાળ કુંવરીજીને આવ્યો, માત પિતા બંધુ ધારિયું રે;
 રૂપ ગુણે સમોવડ સહુ રીતે, શ્રી કૃષ્ણ પર એ વિચારીયુરે. ૫
 કુટુંબ સહોદર સહુકો ભાવ્યું, એક રૂકમૈયાને ના અમ્યુરે;
 એરે ગાવાળ કમ વરે મારી ભગની, કન્યા દીધી ત્યાં કરું ન હુરે. ૬
 દમયોધનો સુત શિશુપાળ રાજા, કુળવંત છે જગનામનારે;
 તેની સંગે મારી એન પરણાવું, સમરથ કો સમે કામનારે. ૭
 એમ કહીને તતકાળજી ઉઠ્યો, વેગે કહાવ્યુ શિશુપાળનેરે;
 લભ ઉપર જન લધ વેહેલા આવે, સાવે રાગે બહુ ભુપાળનેરે.
 સુગ્રી એમ સતમના યજ્ઞ સહુ ઉઠ્યા, બીધમ માંડ્યો વેદવાતણીરે;

સુણી રૂમડીઝને તો ઝેર લાગ્યું, હર પરિતાપ થયો ઘણોરે. ૯
 જે જે દેરાથી જે દ્વિજ અવે, સહુને પુછીને નિશ્ચયે કર્યુંરે;
 સરવે કહ્યું નહીં કો ક્રમણુ તોલે, સાંભળીને ચિત્ત ત્યાં ઠસ્યુંરે. ૧૦
 નારદે કહ્યું પણ સહુ ગુણ પુરણ, એક શ્રી ક્રમણુ નિશ્ચયે કરીરે;
 એમ સુણીને દેહ આત્મા પોતાનો, મન થકી અરખો શ્રીહરીરે. ૧૧
 અંત ના ભાવે ને નિંદ્રા નાવે, કહેવાય નહિં દુઃખ કોઈનેરે;
 નાથ સાંભારે ને નિશાંસ મુકે, રાત દિવસ કહાડે રોઈનેરે. ૧૨
 એવામાં જન લઈ શિશુપાળ આવ્યો, શાયે છે રાજા બિજા બહુરે;
 કાશીરાજ દંતવક જરાસન, શાલ્વ શહિત સેન્યા સહુરે. ૧૩
 સામા જઈને ભુપે સનમાન કરીને, લાવિ ઉતાસ્યાછે બાગમાંરે;
 આવ્યોછે કાડે પણ જરો માથે બોડે, ધિકાર કંઈ એના ભાગ્યમાંરે. ૧૪
 કુષ્ટ આવ્યો સુણીને કુંવરીઝને, તાલાવેલી લાગી તંનમાંરે;
 કુયમ કરું કોહોની સંઘે હું કહાવું, ધારે વિચારેછે મનમાંરે. ૧૫
 એવામાં એક આશ્રિત દ્વિજ ધરતો, આવ્યો દેખી ધારણું ચિત્તમાં રે;
 સાન કરી તેડ્યો સકુમારી, આવો ગુરૂજી એકાંતમાંરે. ૧૬
 તેડી બેસારીને કસ્યો મનસુખો, પત્ર લખીને એક આપીયુંરે;
 દ્વારામતીપતીને જઈ આપો, કહેજો. દુઃખ જેવું આપીયુંરે. ૧૭
 ત્રણ દિવસમાં છે લખ તે કહેજો, વેહેના વળજો પેપ્પુ પંથનેરે;
 અંખીકા પુણ પાછી વળું ત્યાંથી, મુજને હરે કહેજો કંથનેરે. ૧૮
 શિખરી સંઘેસો ને વિપ્ર વળાવ્યા, ઘાડવ ચાલ્યો વેગે કરીરે;
 વાત છે ગમતી તે એક દિવસમાં, દ્વારિકાં દેખાડી શ્રી હરીરે. ૨૦
 નીરખતો નગરોભા દ્વિજ ચાલ્યો, જોતાં પ્રસન્ન ધણું થયોરે;
 પુછતો પુછતો હરી મેહેત્રે આવ્યો, દ્વારે આવીને ઊભો રહ્યોરે. ૨૦.
 પ્રભુજીને, કહાવ્યું પ્રતિહારસાથે, કહો કાંઈ શ્રાદ્ધાણુ આવીયોરે;
 આજ્ઞા જો હોય તો મેહેલમધે, આવે, પત્ર કોઈએકનું છે લાવિયોરે. ૨૧
 દ્વારપાળે સાંભાળવ્યું શ્રી પ્રભુજીને, પત્રની વાત ત્યાં સાંભળીરે;
 નાથ કહે લાવો તે દ્વિજ રખે ખાળો, અંતરજનમી પામ્યા રળીરે. ૨૨
 સાંભળી વચનને સેવક દ્રોડ્યા, ભટજીને ભુવનમાં લાવીયોરે,
 દેખી પ્રભુ સિંહાસનથકી ઊઠ્યા, દ્વિજવર ત્યાં પધરાવીયોરે. ૨૩.
 અર્ધપાવસહીત પુજા કરી વિધિયે, વંદન કીધું વિશ્વંભરેરે;
 ભોજન કરાવીને તંબોળ આપ્યું, પોરાડ્યા ચાર સજ્જનપરેરે. ૨૪
 પાસે બેઠા એક શ્રીહરી પાતે, અવર નહિં કો તેણે સમેરે;
 હસ્ત જોડી શ્રીહરિ એમ બોલ્યોરે, ધન ભાગ્યેગ પંથાસ્યા તમેરે. ૨૫

તમ સરિખા મુનીવર માહા કુરુભ, સંતોષી સંત તપોનીધીરે;
 એમ વિનય વિવેક મધુર વચનેથી, આગતા સ્વાગતા બહુ કીધીરે, ૨૬
 કહો રૂપી કારણ પદાસ્થાનુ, હોવાં કાણ દરાયકી આવીયારે;
 વૈદ્રભદ્રા વીરો અમો પસીએ, પત્ર આપ્યો એક લાવીયારે ૨૭
 તે આદરસહીત લીધુ પત્ર પ્રમુચ્છએ, ખારોનુ છે ઊર ચાંપીયુરે;
 જોતાં અસૂનાં ખીંદુ મહે દીઠાં, વિરહમુદ્રા બાણે છાપિયુરે, ૨૮
 પ્રીત પ્રીયાની દુખી નેવ બહીયાં, ગદગદ કંઠ થયા ધાયુરે;
 પત્ર આપ્યું પાછું બઢીના કરમાં, વાંચો તમને અમો મુશુરે ૨૯
 વાંચેછે વિપ્ર શાંભ ધરે ચન્દ્રે, પ્રથમ લખ્યું એમ પ્રેમદરે;
 સ્વસ્તિશ્રી દ્વારીકાત્રીતાં તાયક, રાજ રાજેશ્વર શ્રી સદારે, ૩૦
 ત્રીભોવનનાથ અનાથના બંધુ, સમ્રાટ ચતુર ચીંતામાયુરે;
 કુંદનપુરથકી લખીતંગ તમ પદ, પંકજકીંકરી રૂકમાયુરે, ૩૧
 પ્રાણપતી અભીનંદન તેનાં, અજણીત મેવામાં લાયકોરે;
 જત અત્ર રાખીછું તેમ રહીછું, કુશળ શહીત વેદા આવજોરે, ૩૨
 અપરંચ એજ લખ્યા કારણુછે, સહુ ગુણ નીધીમાં સુલ્યા હરીરે;
 તેયકી ચીત મહાર તમમાં લોભાંણું, મનથકી હું તમને વરીરે, ૩૩
 આપ કેહોશો કુંજવંત કન્યા, ને ના ઘટે કહેવું સામું કંથનેરે;
 તે પશુ સત્ય લોકીકની રીતે, પણ ન હોય તમ પંથનેરે, ૩૪
 હું તો તમારી સદાછું વીચારે, તેમાટે મન તમમાં હરેરે,
 પણ કીરતી સુણી વિશ્વમાં વનીતા, કાણ એવી જ તમને ના વરે, ૩૫
 માટે સો વાતની એકજ કેડું છું, આહાવે સમે રૂપે ચુકતારે;
 ત્રણ દીવસમાં છે લગ્ન પારવતીજી, પુત્રું ત્યાંથી રૂપે મુકના રે, ૩૬
 તેકો રૂકમેયાનો શિશુપાળ આપ્યો, બિજાં સહુને તમો ભાવતા રે;
 એ છે સિંહનો ભાગ શીયાળ ના પામે, જોજો આજસ હર લાવતા રે, ૩૭
 આજસ કરશો જો જીવન માહારા, તો માહારા પ્રાણ નિશ્ચે જરો રે;
 જન્મો જનમ તમને નહિં ભુલું, જરે મળશો મુખ ત્યાંહાં ધરો રે, ૩૮

બહાણુ.

મુખ ધરો પ્રીતમજીરે, જરે શ્રેણીહાથે;
 દાસી ભણી દયા કરજો, પ્રેમુ દીનાનાથ. ૧.
 તમો સમોવડ હું નથીરે, માહારા અંતરજામી;
 જેવી તેવી પણ શરણુ, આવી સ્વામી. ૨

મીઠું ૨ જી.

- વળતા શુકલ પછી એમ બોલીઆ, સાંભળ ભુપતી રે;
 એહેવું સાંભળી પારીનું પત્ર, વીકળ થયા પતી રે. ૧.
 પ્રભુ કેહે શું કહીએ રે ભુદેવ, અમારી પણ એ ગતી રે;
 એ રાજકુમારીમાટે, નિંદ્રા નથી આવતી રે. ૨.
 અમો પણ પત્ર વાટ જોતા હતા, વિલંબ નથી કસી રે;
 એહેવું કહીને ઉઠ્યા તતખેત, ચીંતા મન વગી રે. ૩.
 કહ્યું સારથીને રથ લાવ, મારો શીઘ્રે સજ કરી રે;
 કેહેતામાં લાવ્યો તતકાળ, આશ્વ થયા હરી રે. ૪.
 માંહે આહ્વાનને પણ બેસાડ્યો, ચતુર સિરોમણી રે;
 તમોપાએ ત્રિપાને કાણુ, કેહેશે જર્ઘ વધામણી રે. ૫.
 એવું કહી રથ ત્યાંધિ ખેડાવિયો, વાયુવેગે કરી રે;
 થોડીવારમાં પોહોતો તાંહે, જાંહાં છે કુંદનપુરી રે. ૬.
 નગ દીકું ને આહ્વાન મોકલ્યો, જર્ઘ કાહો વધામણી રે;
 હાવાં ત્યાંહાં પણ થાય સુકંત, શ્રી અંગે રૂકમણી રે. ૭.
 વામ ઉરને બાહુ ફરકી આંખડી, જોઈને વીચારતાં રે;
 એહેવામાં દીકા આવતો વિપ્ર, વિમાસણુ ધારતાં રે. ૮.
 બોલ્યો ગોરજ બાધજી વધામણી છે, પ્રભુ આવિયારે,
 એહેવું સાંભળી હરખ ના માય, બોલ્યાં પ્રાણુ લાવિયારે. ૯.
 મુનિકેહે પુરસમીય પધાર્યા, પછી મુને મોકલ્યો રે,
 કહાવ્યું છે હાવાં રહેજો પ્રસન્ન, દિવસ આનંદો ભલો રે. ૧૦.
 પછે બહુ ધન વિપ્રને આપીજી, તે પણ કહું કથી રે;
 પધરાવ્યા છે પ્રાણુજીવન, તે સમ તો કશું નથી રે. ૧૧.
 પછે પ્રેમશું કીધો પ્રણામ, શ્રી જગદંબા રૂકમણી રે;
 દીધું આરિય પ્રાંત ધર્મ રૂપી, ચાલ્યા મંદીરભણી રે. ૧૨.
 હાવાં દ્વારિકામાં કેમ નિવન્યું, તે પણ કહું કથી રે;
 બળદેવજી કેહે પ્રભુ ક્યાંહાં, પધાર્યા દીસતા નથી રે. ૧૩.
 પછે ખખર થઈ જે પોતે તો, પધાર્યા કુંદનપુરી રે;
 સુગ્રી હળધર થયા તૈયાર, સેન્યા સહુ સજ કરી રે. ૧૪.
 બાણ્યું બધવ એકલો કુંભકે, પુઠ પોતે પાળ્યારે;
 બહુ સીધતાએ બળભદ્ર, પ્રભુને આવી માળ્યારે. ૧૫.
 પછે ખખર પધાર્યાની ભીલક, રાજાએ સાંભળી રે;

- સાગા આવી કસ્યું સનમાન, પ્રીતથી હળીમળી રે. ૧૬.
 પછે પધરાવ્યા પુરમાં, ઉતાર્યા તે સ્થળે રે;
 બહાં ધાસ્યો હતો બનીવારો, ચ્યું તે ધરજાજો રે. ૧૭.
 કીધું પુજન બહુ વીધી કૃપાનું, રામનું પણ કસ્યું રે;
 ધણી આપ્યાં આભુષણ વસ્ત્ર, રામનું જન કસ્યું રે. ૧૮.
 કીધી આગતા રવાગતા બહુ વીધી, ને રાયજી વાળા રે;
 સમાચાર બાણી પુરવોદ્ધ, સહુ જોવા માળા રે. ૧૯.
 જોઈ સ્વરૂપ સુવડતા શ્રી કૃષ્ણની, મોહ પામ્યું સહુ રે;
 આતો વર છે શ્રી રૂકમાણી જોડ, જોકું શોભે બહુ રે. ૨૦.
 અમારા કાંઈ સુકૃત હોય તે, આવીને આંહાં કજો રે;
 તે ધકી પાણુ આ વર રૂકમાણીને, નિશ્ચયે મળો રે. ૨૧.
 હાવાં નગરીમાં ઘેર ઘેર તોરણ, કદળી સ્તંભ છે રે;
 પુર શોભા કહિ નવ જાણ, વેળા આરંભ છે રે. ૨૨.
 હાવાં કન્યાને પીઠિ યોળાય છે, મંગળ ખવાય છે રે;
 પેલે શિશુપાળે યોળી છે રાખ, પીઠી કહેવાય છે રે. ૨૩.
 હાવાં અંબીકા પુજવા કન્યા આદ્યાં, ત્યાં શોભા બાણી રે;
 મંથ ચરણ ચાલે છે આપ, વીઠી વળી સ્ત્રી ધણી રે. ૨૪.
 દેરા દેશના ભુપ આવ્યા તે સરવે, સાથે સજ થયા રે;
 ઉઘાડાં ધસ્યાં છે ખડગ, રાસ્ટ્ર ચાંકી રહ્યા રે. ૨૫.
 કન્યા પારવતીજી પુજ્યાં, ગોરાણી પુજાવિગ્રહ;
 કસ્યું ધુપદિપ નેવેદ, તંબોળ ધરાવિયારે. ૨૬.
 મુખમાળા ધરી કરી આરતીને, પામ્યે ભાગિયાં રે;
 મુજને મળજો શ્રીકૃષ્ણ ભરથાર, એ કૃપા ભાગિયાં રે. ૨૭.
 ગુરુપત્રીને મુખદારે બોલિને, ઉમાયે એમ કહ્યું રે;
 તુને ધરજાવર મળશે તે, કારણ બાણે સીધે થયું રે. ૨૮.
 મુંગી એવું વળ્યાં મુકમારી, સખીકર કરગ્રહી રે;
 તે સમે તથી શોભાનો પાર, તે કમ સકું કહી રે. ૨૯.
 લાંબી વાસુકી સરખી છે વેણ, સચિકણ સામળી રે;
 અર્ધચંદ્રાકારે છે કવોળ, નાસા બાણે શુક વળી રે. ૩૦.
 કાટી સસી ને શુરજ ઝાંખા પડ્યા, મુખએનું નિરખતા રે;
 દાંત પંખત કુદ કળી પુષ્પ, વસ્ત્રે છે હરખતાં રે. ૩૧.
 મોહોટી અણિયાળી ચંચળ આંખડી, ત્રાજુડું શોભીએ રે;
 રહેકર કટી સીંહ સમાન, હરીમત લોભીએ રે. ૩૨.

ચાલે મંદગતી ગજ સરખડી, નુતન વસ્ત્ર છે રે;
 રોમે નખશિખ આભણ, અત્યદુષ્ટ ઊર સહસ્ર છે રે. ૩૩.
 હાવાં પ્રાણપતી દીઠા મનસુખ, નીરખવા કારણેરે;
 વામ હસ્તે ઊંચા કીધા કેશ તે, લટકાને પારણે રે. ૩૪.
 એવી સોભા જોઈને મુરછીત, થયા સહુ જન ભુપતિ રે;
 પ્રભુ જોતાં સહુ સ્ત્રી જનની, પણ થઈ એ ગતી રે. ૩૫.
 પછી તે સમે તારણી નેત્રવડ, નાથ તેડીઆ રે;
 પ્રમુજ કહે સમા છે હાંક, કહેતાં અશ્વ ખેડીઆ રે. ૩૬.
 નીજ રથ દંડ ગ્રહી ઊભાં રકમાણી, રથ ત્યાં આણ્યો સહી રે;
 પ્રભુએ પોતાના રથ માંહે ખેંચી, લીધાં કર ગ્રહી રે. ૩૭.
 પાસે બેસાડીને રથ હાંક્યો, આનંદ અતી થયોરે;
 જે જે રાખ્દ કરે સુરીજન, રકમાણીકર હરી ગ્રેહગ્રો રે. ૩૮.

વલણ.

હરી ગ્રહો કર જાગીનેરે, હરખ્યાં સરવ પ્રવજન રે;
 પેલા રાજાઓની મુરછા વળી, થઈ ગયાં શ્યામ વદનરે;
 ગરે આ શું થયું કૃષ્ણ, કશું કન્યા હરણ રે.
 શું મોહાડું કાઢીને દેખાડીશું, આથકી સાર મરણ રે. ૨.

મીઠું ૩ જી.

વળતા શુકલ તે વાણી એમ ઊચસ્યા, સાંભળ પારક્ષિત રાય;
 હાવાં ત્યાર પછી કપમ નીપજ્યું, તુજને કહું તે કથાય.
 જે જે બોલો શ્રીરકમાણી નાથની.
 વર કન્યાં તો આગળ પધારીયાં, પુઠળ સેન્યા બળરામ,
 પાછળ રત્નનું દળ દીકું આવતું, ઊભા રહ્યા તેણે ઠામ—જે ૦ ૨.
 માનભંગ થયારે સરવ ભુપતી, તેણે કારી એ પુદ્ગ;
 પાછાં વળતાંતો નાક જાયછે, કન્યા લો કરી જુદ—જે જે ૦ ૩.
 આવ્યા બાણતો મેહ વરસાવતા, રીસે બળતા સહુ થાય;
 જાદવ સેન્યા ઢાંકી લીધી સરવડ, દાંત પીસતા જાય—જે જે ૦ ૪.
 વળતાં જાદવ જુદને વીક્ષ્યા, વીક્ષ્યાં શહુનાં સરીર;
 સેન્યા મારી સુવાડીરે સાથરે, તાઠા વીર મુકી ધીર—જે જે ૦ ૫.
 રકમાયો બોલ્યો શિશુપાળસુ, સાંભળ મહાર પાણુ એક;
 જે હું રકમાણીપાપે પાછો ફરું, પુરમાં પસું નહિ છેક—જે જે ૦ ૬.
 બીજે મારગે કૃષ્ણ પુઠ પડ્યો; બકતો બકતો બહુ જોર;

ભોમે રહે ભોમે રહે ક્યાંહાં જાયછે, માહારી ભગતીના ચોર—જે જે ૦ ૭

એવું કહી ત્રણ બાણ ત્યાંહાં મુકીયાં, છપીલે છેવાં તતકાળ;

દેખી પાંચ ફેંક્યાં ખીજાં પાપીયે, તેપણુ ભાગ્યાં શ્રીગોપાલ—જે જે ૦ ૮

પછે શ્રીકૃષ્ણ ત્રણ સર છોડીયાં, છેલ્લું સારથીનું શીસ;

રથ ભાગ્યો ધનુષ તોડી નાંખ્યું, એહેવું કીધું જગદીશ—જે જે ૦ ૯

ખીજું કાડડ ગ્રહ્યું તે પણુ કાપીયું, ત્રીજાની પણુ એ ગત્ય;

વળતો ખડગ ચરમ સઘં દ્રોહિણી, રીસે દાસ્યોછે અત્ય—જે જે ૦ ૧૦

પ્રભુએ પાણુ વિદ્યાધર ખડગ કાઢાડીયું, સામા ધસ્યા કરી મોધ;

જેહેવં મસ્તક છેલ્લે શ્રીહરી, કીધો રૂકમણીએ રોધ—જે જે ૦ ૧૧

એ ના ધટે નાથ ચતુરશિરોમાળી, અપજસા જગતમાં થાય;

જેવો તેવો પણુ ભાઈએ માહારો, સાળો તમારો કહેવાય—જે જે ૦ ૧૨

પ્રભુએ ધાર્યું જે રાણી રીસે નહીં, ધાર્યું માર પણુ થાય;

માસ્યા સરાખો કહેવાય રહે જીવતો, એહેવો રથવો ઊપાય—જે જે ૦ ૧૩

હાલી મુઠ મુંડીને પટા પાડીયા, રાસ્ટ્ર કરીને શ્રીનાથ;

રથની સાંગી પુઝળ લટકાવીયો, વસ્ત્ર બાંધ્યા બેઠું હાથ—જે જે ૦ ૧૪

એવે બળભદ્ર પુઝળથી આવીયા, જીતીને સહુ સય;

દીઠા રૂકમેયાને રથે બાંધીઓ, ધાર્યું સજવાતો જાય—જે જે ૦ ૧૫

હાં હાં આ શું કર્યું ભાઈ ન ધટે, આરો કીધો કદુપ;

એહેને મરણ થકી અધીકું થયું; એ છે અહંદારી ભુપ—જે જે ૦ ૧૬

રૂકમણીજીને રૂકું મનાવવા, કીધો વચનવિવેક;

છોડી મુઝ્યો રૂકમેયાને હજારે, બંધે ધવ એક—જે જે ૦ ૧૭

પછે રૂકમેયો પુરમાં પટા નહીં, વાસ્તું ભુજ કંઈ રોહિર;

પણુ લીધાનું ફળ એ પટા પડ્યા, જવાયું નહીં ઘેર—જે જે ૦ ૧૮

હાંવાં શીશુપાળની શી શોભા યદ્ય, થોડી સરખી હું કહેશ;

હાલો ચાલ્યો તે નાક છેદાઈ ગયું અંધે પીઠી મુખે મેશ—જે જે ૦ ૧૯

નગારાં ને નીશાં ન સંતાડ્યાં, મુખે પડી ગયા શોરા;

સહુકો સમસાનીયા સરખા સનમન્યા, જાણે મુખે દમવોપ—જે જે ૦ ૨૦

જરાસંઘે ત્યાંહાં આસવાસના કરી, હું પણુ હાર્યો સતરવાર;

તોહ મેં કાંઈ દુઃખરે નાતું ધાર્યું, એહેવો ધારવો વિચાર—જે જે ૦ ૨૧

અરે હાવાં દ્વારામતી પ્રભુ પોહ્યા, સેવાસહીત બળરામ;

સામા હયરોન આવ્યા સોભાભંસ્યા, પધરાવ્યા નિજ ધામ—જે જે ૦ ૨૨

જોશી તેડાજી શ્રી વાસુદેવજી, લગ્ન લીધું શુભ સાર;

લખી સ્વજ મરવેને કંકોતરી, તેણ્યાં તેણીમાર—જે જે ૦ ૨૩

મોહિયો મંડપ રચ્યોરે સોહામણે, વાજાં વાજે અપાર;
 મંગળ ગાન કરે સર્વે માનની, થઈ રહ્યો યેધકાર.—જે જે ૦ ૨૪
 વરકન્યાને પીઠી ચોળાયછે, ગોત્રજદેવ્યા પુજાય;
 વૃદ્ધાદ કીધુંછે વાસુદેવજી, દેવકી હરખ ન માય.—જે જે ૦ ૨૫
 વશવહુને મંડપમાં પધરાવીયાં, વિપ્ર કરે વેદ ગાન;
 કોઈ એક કન્યાનાં માત પિતા, થયાં તેણી કીધું કન્યાદાન.—જે જે ૦ ૨૬
 હસ્તમેઘાપ થયોને મંગળ ફેરા ફર્યાં, કીધા સર્વ પ્રકાર;
 લાડકોડ રીતેભાતે શ્રી હરી, આરોગ્યાછે કંસાર.—જે જે ૦ ૨૭
 સહુને કંનસાર ભોજન કરાવ્યાં, સંતોષ્યા સહુ જન;
 બેઠેન ભાણેજ પુજ્યને પોખ્યાં, હરખ્યું સહુકાનું મન.—જે જે ૦ ૨૮
 કુળની રીતે છોડ્યા પછી દોરડા, આનંદ વરત્યા અપાર;
 રાણી રૂકમાણી ચરણ્યાં શ્રી કૃષ્ણને, થઈ રહ્યો જેજેકાર—જે જે ૦ ૨૯
 કવિજનને કૃપા કરી શ્રી હરી, કીધા દુઃખ સહુ ભંગ;
 અંગસહિત આપી પ્રેમ લક્ષણા, ભક્તી નિત સતસંગ—જે જે ૦ ૩૦
 ગુર્જરદેશમાં શ્રી નર્મદાજી તર, ચંદીપુર ચાઈ ગ્રામ;
 ત્યાંહાં શ્રી રોષસાઈ પ્રભુ વસે, ત્યાંહાં કવિના વિગ્રામ—જે જે ૦ ૩૧
 સાતિ વિપ્ર નાગર રે સાઠાદરો, ભટ દયારાંકર નામ;
 વૈષ્ણવ વલ્લભીશ્રી ગુરૂ પ્રતાપથી, ગાયા ગુણ ધનર્યામ—જે જે ૦ ૩૨
 ત્રણ મીઠે શ્રી રૂકમાણી કટ્યું, એકસો પંદર પદ સાર;
 શ્રી ભાગવત અનુસારે સંક્ષેપ કહ્યું, જે મહીમા હેનો અપાર—જે જે ૦ ૩૩
 જે કા ગાએ શિષ્યે ને સાંભળે, પુરે મનવાંછિત કામ;
 પ્રેમે પાઠ કરતાં મળે શ્રી હરી, એમ કહે દયારામ—જે જે ૦ ૩૪

વલણ.

દયારાંકર કહે કથારે, સુંદર શાર ચરીત;
 અપણથી સુખ હાય સહુને, પતિત થાય પત્રીત. ૧
 કરતા હરતા શ્રી મહા પ્રભુરે, હુતો કેહેવાય માત્ર;
 સુગુણો ભણુજો ભાવ ધરીને, થારો સહુ સુખપાત્ર. ૨. મીઠાં. ૩.

(૨)

સત્યભામા વિવાહ.

ચોપાઈ.

પ્રથમે પ્રણમું શ્રી ગુરૂના પાય, સમરૂ શ્રી ગોવરધન શય;
 કૃપા કરો બાણી નીજ દાસ, મુજ રહ્યામાં પુરો વાસ. ૧

શુભ મતિ દ્યો જન મુચ્છ ગાથ, શ્રી સત્યભામાનો વિવાહ;
 શ્રી ગદભાગવત ભણું રે આનંદ, જેમાં રસનિધી દયમસંધ. ૧.
 તેનો છાંપનમો આપ્યાય, શ્રી મતા મણીનો મહિમાય;
 તેમાં હરિ સતભામા સખ, સુચુતાં યાચ સદુનું મન મખ. ૩.
 મુકલ કહે શાંભળ રાજન, તે તુજને કહું થઈ પરસન;
 સોળ સહસ્ર અષ્ટ પરણા નાથ, કથકુ પોળા નથી કીધા હાથ. ૪.
 કથકુ છળ બળ કહિં ચોરી કરી, રીત રાહીત હાં પરણ્યા શ્રી હરી;
 એ વિહિવામાં એક બીજો થયો, તે બાંધુવતી પરણી લાવશે. ૫.
 શ્રી દ્વારામતી નયમોઝાર, હૃયસેત શુભ મતિ નૃપ સાર;
 વસે જાણ ત્યાં છાંપન કોડ, નહિ જુગમાં કા તેની જોડ. ૬.
 જાણ એક સત્રાજીત નામ, કન્યા સતભામા તેને ધામ;
 પ્રમાકર તેહનો ઇષ્ટદેવ, કરે સત્રાજીત તેની સેવ. ૭.
 પ્રશન થયો કરી કણ્ણા ધણી, સુજો આપ્યો શ્રી માંતક મણી;
 દિવ્યમાન તેજસ્વી અપાર, કતક ઝરે નીત ચોતીશ બાર. ૮.
 નીત પ્રત્યે પુજન તેનું કરે, બહાર જાવ તો કંઠે ધરે;
 એક દિવસે કંઠે ધરી મણી, સત્રાજીત આળ્યો સભા બણી. ૯.
 દુરયકી દેખી સદુ જન, થયા ચક્રીત પાતાને મન;
 કાંતિ જોઈ ધણો કરિયો વિચાર, સુર્ય આવેછે સભામોઝાર. ૧૦.
 કટુણ કહે દિનકર નવ હોય, હશે સત્રાજીત જાણ સોય;
 જાણ કર્યું રાજને સદુ, આવેછે રવી તેજસ્વી બહુ. ૧૧.
 એવું કહેતામાં આવ્યા ત્યાંહ, રાજ્યસભા રાજેછે જ્યાંહ;
 આસન આપ્યું આદર કરી, કાણુ એક પછી બોલ્યા શ્રીહરી. ૧૨.
 સુણો સત્રાજીત માહારી વાત, જેથી જસ વાધે વીક્ષાત;
 સુર્યભક્તી તમો કરી ધણી, મોકું બાગ્ય પામ્યા આ મણી. ૧૩.
 હવે એ બેઠાં ભુપને ધરો, કહું હમારું જો તમે કરો;
 મણી રોબે એ રાજદ્વાર, આપણને સેવાનો અધિકાર. ૧૪.
 એવું વચન બોલ્યા જુગદીશ, સુણી સત્રાજીતને ચડી રીશ;
 ગર્વે ભણ્યું કહું એક વચન, સુચુતાં સભાસહીત રાજન. ૧૫.
 મણી માગ્યો મું સજ્જ પરદરી, સુરજ સેવ્યા છે મેં અમ કરી;
 એવું કહિ આળ્યો નીજ મામ, મણી પધસાળ્યો પુજાને ઠામ. ૧૬.

વલણ.

પુજા ઠામ પધરાવિયો, મણી શ્રીમાંતક જેવું નામરે;
 પૂછી આગળ કયા ક્યમ થઈ, તે કહે જન દ્યારામરે. ૧૭.

દાળ.

સુકદેવ વાણી ઝોચસ્યા, સાંભળ પરીક્ષત રાય;
 એ જાંબુવતી રી રીતે પરણ્યા, તેનો કહું મહિમાય. ૧.
 ભ્રાત સત્રાજીતનો, તેનું પ્રસન્ન એવું નામ;
 વન ગયો મણી ધરી કંઠ, તુરી મૂગયા રમવા કામ. ૨.

રાગ ઘોળ.

રમતાં સિંહ મળ્યો એક વાટરે, અધસહિત હણ્યો મણીમાટરે;
 મણી સિંહ લઈ ત્યાંથી ચાલ્યોરે, તેને જાંબુવાને આવી ઝાલ્યોરે. ૧.
 રીંછરાજે હાણ્યો સિંહ ધામરે, મણી લેઈ ગયો નીજ ધામરે
 કન્યા જાંબુવતી હતી ધરમારે, આપ્યો રમવા મણી તેના કરમારે. ૨
 એકઠા રહી એણે ધામરે, કહું નિપજ્યુ ને એને ધામરે;
 ઘેર આંધો નહોં જ્યારે ભાતરે, સત્રાજીતે જિરાડી વાતરે. ૩.
 મરાંધો કૃષ્ણ માહરો ભાધરે, મણી લીધો એવા અન્યાધરે;
 એવું કલંક એકું જુકું હરિનેરે, શહુકો વાત કરે ફરીફરીનેરે. ૪.
 કૃષ્ણ કહે સાંભળો સહુ જનરે, નિશ્ચે કરિયે ચાલો સહુ વનરે.
 સરવે ચાલ્યા જોતા તુરીચાણુરે, આગળ દીઠા પામ્યા એહુ મણુરે. ૫
 ડંખ દીસે વ્યાધના અંગરે, દાખ્યા કૃષ્ણ હુતા ને કો સંગરે;
 ત્યાંથી ચાલ્યા વ્યાધપદ પૃથ્વરે, વ્યાધ પ્રાણુરહીત પડ્યો દૃષ્ટરે. ૬.
 ત્યાંથી રીંછનાં પગલાં દીઠારે, તે તો જિરીની ગુફામાં પેઠારે;
 ત્યાંથી ચમક્યા સરવે ભય પામીરે, પેઠા કંદરામાં અંતરજામીરે. ૭.
 જાંબુવતીને દીધું દરશનરે, મણી લેતાં કીધું રદનરે;
 એટલે જાંબુવાન આંધો ધાધરે, જુદ કીધું સંગે જડરાધરે. ૮.
 મુષ્ટિ પ્રાહરે મઠ્યા એહુ બળિયારે, સત્તાવિસ દીવરા વીતી વળિયારે;
 જાંબુવાન થયો ગતી ભંગરે, હરિને પ્રહારે ચુરાણુ થયુ અંગરે. ૯.
 સાંભરયું વચન કહ્યુ રઘુનાથેરે, કૃષ્ણ થઈ વહીશું તુજ સાથેરે;
 તે સાંભરી લજ્જા મન પામ્યુરે, કીધુ સ્તવન ચરણુ શીર નામ્યુરે. ૧૦.
 ઝાંઝાની પામ્યો ધણો થયો અન્યારે, માટે પરણાવી પોતાની કન્યારે;
 જાંબુવતિ કરે હરિકર થાપ્યોરે, સસરે મણી પેઠેરા મણીમાં આપ્યોરે. ૧૧.
 સજોડ આલ્યા રયામ સદનરે, જોઈ હરખ પામ્યા સહુ જનરે;
 સત્રાજીત સભામાં તેડી લીધોરે, જોતાં સર્વ મણી કરે દીધોરે. ૧૨.

જીતી વાત તે સર્વે જાણીરે, સમામાંયો ઉઠ્યો લજ્જા પાંખીરે ;
ખરતાનો આંખે પોતાને ઘેરે, કીધું સમર્થ સાથે વેરે. ૧૩.

વલણ.

સમર્થ સાથે વેર કીધું ને, કરવો કાણુ ઉપાયરે ;
પ્રભુ રોરા મુંઝી પ્રસન્ન મુજ પર, કાણુ રીતે પાયરે. ૧૪.
જો સમર્થ જોડું સાંકડો તો, જાય મનનું ઝરે ;
મુત્રી પરાણાવું પ્રેમથી તો, જમાવ આવે ઘેરે. ૧૫.

શાગ ધનાતરી.

મજતા શુદ્ધ તે વાંચુ એમ જોયશ્યા, સાંભળ પરીક્ષત પુન્યપત્રીચ. ૧
સત્યભાગનો વિહિવાહ મળ્યો માધવ સાથે, સુંદર કહું તે તુજને ચરીચ. ૨
મેહલાં કૃતવર્મા અકૂર સતધન્વા ત્રણે દીધી હુતી વિહિવાની આશ. ૩
સત્રાલતે પાતાને મન નિર્યે કરીને, ઘેર તેડાયા મહા મુત્રીજન. ૪
પધારો મુત્રી કુંકુમ ક્યોલે ભરીને, વસુદેવકરે ભુવન. ૫
કરજો તિલકને કહેજો શ્રીકાણુને મુખેથી, મુખે સતમામા અરપી હાસમાં. ૬
વસુદેવને કહેજો ઘેર જણેશ પેસાડે, કરે લજ્જાસન્નધ એક માસમાં. ૭
એવું સાંભળી કીધી રણીયાત, થયા ને, વસુદેવને મંદિર આવીયા. ૮
વરને તિલક કરી સમાચાર કહેજો ને, સત્રાલત વેહેવાઈયે કાલાવિયા. ૯
વસુદેવજી હરખ્યા મુગ્ધી દેવકીજી હરખ્યા, અપરમાતા આનંદ સર્વ અતિથાણ. ૧૦
હરખ્યા ઉચ્ચસેત સાથ સ્વજન સકળ, સાંભળી લજ્જા હરીતાણ. ૧૧
સર્વે ટોળે મળી રણિયાત થઈ આંખું, સત્રાલત વેહેવાઈયું હજિગળી. ૧૨
ગજઉપર મેહલી સર્વે સદૃશ વેહ્યી, નય દ્વારમાં પામ્યું રળી. ૧૩
ગજનંદ સુખપેશાડયા મંદિર મુહુરત કીધું, ઠાર ઠાર લખી કંકોતરી. ૧૪
અષ્ટમાસિદ્ધ નવેનિદ્ધ આવીને ખેડાં, સમા જાણીને સેવના શ્રી હરી. ૧૫
વિશ્વકર્મા આવ્યારે સર્વે સાલવી સાથે, ચિત્રવિચિત્રતા મંડપરથી. ૧૬
પ્રભુને પીઠી ચોળવા મંદીર માનુની જાય, લાવે સાડકાલાડુ સ્વજન. ૧૭
જેહેવો વાહલો ખીરાજે તેહેવાં શોભે સતભામા, શોભાસમાવડ ખને ભુવન. ૧૮
આવ્યાં લજ્જા કુંકાને સહુકા નોતર આવી, સહુકાને ઊતારા આપિયા. ૧૯
જેહેને જોમ જોધય તેમ તેહેને રીતે પાચે, એવા અધીકાર સેવકને સાંપિયા. ૨૦

આચ્યા પાંચે પાંડવ કુટુંબ સરવે સજોડ, દેશદેશના ભુપતી આવિયાછ. ૨૧
 આચ્યા શીત પાર્વતીજી ગંગાસહીત, સાવિત્રી સચી ધંદ્ર સંગે લાવિયાંછ. ૨૨
 આચ્યા નારદ સારદ સનકાદીક મુન્ય, ધર્મ વશજી સુર્ય ને ચંદ્રછ. ૨૩
 આચ્યા નવકુળનાગ ને અષ્ટકુળપર્વત, આચ્યા શિશ્ય સહસ્રમુતીદ્રછ. ૨૪.
 આચ્યા દ્રુવ પ્રહ્લાદ નવયોગી વિભીષણ, બળિ વિદુર સુદામા સુકદેવછ. ૨૫.
 આચ્યા સાગર સલીતા ને યક્ષ કિન્નર, ગાંધર્વ આસરાખે કરવા સેવછ. ૨૬.
 અંબ વંશ કમંજ કોકટ માધવ માર, મચ્છ કુંતલ વેરાટ સુરસછ. ૨૭.
 ઇલાદીક દેશના આચ્યા સરવે નરેસ, ભાગી સ્વામી સેવકનો સખધછ. ૨૮.
 આચ્યાં સ્વર્ગમૃત્યુપાતાળનાં ને પ્રાણી, ને કાષ્ઠ હૂતાં સ્વર્ગન હરીદાસછ, ૨૯,
 સામેલા યદ્ય સહુકા આવિયાં, વસુદેવજીકરે. અપાસછ. ૩૦.
 માણી સુપાર્ણમય શોભે આભાણ અંગે, સહુકા દીસતા ઝાકઝમાળછ. ૩૧.
 સહુકા સાય યદ્ય સુખમાં વિહીવા મહાસે, વૃદ્ધ યૌવન ને વળિ બાળછ. ૩૨.
 શુભ માસ દિવસ શુભ વાર નક્ષત્ર યોગ પુરણ, ગૃહ નક્ષત્ર સારછ. ૩૩.
 લખ ધડિયાલાં લગભ પત્રીલઈ આચ્યાં, વિપ્ર વસુદેવકરે દ્વારછ. ૩૪.
 ત્રેમે પગરણ માંડ્યાં ગોત્રદેવ્યા ખેગાડ્યાં, વૃદ્ધાદ કીધું વસુદેવછ. ૩૫.
 ગૃહ સાતિક કીધું વાડવ વેદમંત્રેથી, આસીરવચન ભાણીને તતખેવછ. ૩૬.
 સર્વ લખને દહાડે કારજ કરવું તે કીધું, એટલે વરઘોડાની વળા યદ્યછ. ૩૭.
 ખાન પાન કરીને જાન સજ યદ્યછે, સર્વે શોભા ન જાય મુખે કહીછ. ૩૮.

વલણ.

મુખ શોભા કયમ વરણવું, રચના રચીછે અપારરે;
 જન યયો કહે ગુરુકૃપાથી, કાંઈએક કંઈ ઉચ્ચારરે. ૩૯.

ઘોળ.

વળતા સુકદેવ વાણી એમ ઓચરે, સાંભળ પરીક્ષત ભુપ;
 ભદ્રવતીની જાનમારે શોભા વધી છે અતીરે અનુપ;

વરઘોડા દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વેલવ વિઠ્ઠલેશનો ૧.

પાને ઘાલી ૧૨ રાયનેરે, ચોળી કરાવ્યું સ્નાન;

અંગવસ્ત્ર કરી પીતાંબર પહેચ્યું, કરે માનુની મંગળ ગાન;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૧.

કંઠ ખીરાળે મુવર્ણ સાંકળી, માટી મુકતાક્ષની માળ રે;
હરીને હરતે કનકકંઠ સાંકળારે, કટી મેખળા શોભે વિશાળ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૩.

કાતે કુંડળ શોભે વાડ વેળિયું, કસર અરચા કીધી છે સાર;
હરિને ભુજે બાજુખંધ ઘેરખારે, ચરણ નેપુરનો ઝગુકાર;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૪.

નખ શીખ આશ્રણ પેહરિયાં, ઊપર ઓઢી અનોખા સાલ;
ખુપ વાળીને આંજી આંખડીરે, કાન્થ ટપક કીધું છે ગાલ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૫.

મીઠળ બાંધ્યું ડર દક્ષાણેરે, ગોત્રજને લગાડ્યા પાય;
પાત મુદ્રા શીક્ષણયત્રીરે, પોસ ભરાવી બદવરાય;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૬.

પુષ્પમાળા ગજરાં ઘેરખાં, ચાડ મોજડી પેહરી એ ચર્ણ;
બેહેલી સરોડે લુગ વળાવે, અર્ધે ચઢી આવે અશરણાચર્ણ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૭.

લગામ ગૃહી કંતાળ રહારે, વીરે મનોબુધ મન;
મોહિત બાંધ્યા છે માતાદેવકીરે, રમણ દીવો ગૃહો યદ્યપરશન;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

(૮૨)

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૮.

ચાલે શરવે ચતુરાધીરે, વરની સાથે સાળેલાની હાર;

હરતી ઘોડા રથ પાલખી, આગળ ભુખતી ચાલે અપાર;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૯.

પોત પોતાના પનાવથી ચાલે, સરવેકો જેમ જેનું મન;

શીવ અત્યાદીક આદ્યા હળીમળીરે, ખેરી ચોદીને પ્રસન્ન વદન;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૧૦

કાતલ અથ જજ ચાલે ધણી, અંગગા રે ચાલે અસવાર,

મંગળ ગાય પુઠે માનનીરે, નહિં પાયદળ જનનો પાર;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૧૧

ભુશીજન ગાન કરે ધણું, કરે અપ્સરા વળિ નૃત્ય,

પાછું વાળે વિધવિધ તણાં રે, જાટે નોળત-ગડગડે અત્ય;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૧૨

આતસખાજી ઉડે ધણી, ધ્વજ પતાકા વિશાળ,

પ્રગટ કીધીછે કાઠી દીપીકારે, સૌકો દીસતાં ઝાકઝમાળ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૧૩

ત્રિત્રોક સુંદર નાથને શોભાસહિત, જુએ સહુ લોક,

અકિત થયુંછે સહુકો દેખતારે, જ્યાં ત્યાંહાં ઉભાછે ચોકાચોક;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૧૪

વાજતે ગાજતે આવીના, સહુકે જાનીવાસાને ડામ,

મામે હતાચ્યા કહે લખરે, વરઘોડી સુંદરચામ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુગો જુગો રે જગનના લોક,

વૈભવ વિદ્યેશનો. ૧૫

વલણ,

સુંદરચામ પધરાવ્યા, ખેસાડ્યા શુભ આસનરે,

વરરાજને વાંટીને, બેઠું સરવ સ્વજનરે. ૧૬

ઢાળ.

કહેવ કહે સુગો પરીક્ષતરાય, દેવજે લઈ દારા કન્યાને ઘેર જાય;

જે આપીરે વળી ગાંત ગાતી નારી, કન્યાતી મામે કરી કબુલાતી તૈયારી. ૧

જાતે વાજતે આવ્યારે જાનીવાસે, માડ મેહલો તે લાડકડી ભાસે;

રસે કબુલા વરરાજની સાળીછપીતે, જમો જમરે જમઘડા ગોરીઆય ગીતે. ૨

પારોગી હાથા તે કબુલા સારંગપાણી, વરરાજ આવી માંડવે સમા બાણી;

વરરાજને પોખ્યા લાડકડીની માતે, ઝુસર મુસળ ત્રાક રવાઇ રીતે ભાતે. ૩

ડી પીડી રારિયો સંપુટ વાલુ ઝડક, સામુગે તાણું ચુક કૃપણુ નાકે;

તે પ્રતે પ્રભુ માહરામાં આવ્યા, સુંદર રાજ્ય જોઈ સહુને મન ભાવ્યા. ૪

હોદો મડપરચો બહુ સહુ મુખ પાંગી, અદભુત રચના રચીછે નહીં કંઈ ખાંમી;

સુંદર વાણંત વાળે થાય ચેકાર, ગર્જાચાર્ય આદે કરે વેદાચાર. ૫

વહાવી કન્યાને રાણગાર સજાવ્યા, મીઠળ ખાંધી ગોત્રજને પ્રણામ કરાવ્યા;

પહેરામાં મામાછમે પધરાવીરે કન્યા, કૃપણ કંથ સંગે બેઠાં ભાવગ ધન્યા. ૬

પું વખાણું વદન સતભામાનું રૂપ, હાપમા દેવા નહીં એહવી અનુપ;

ગ્રાંથી વિચિત્રાણું એ સુંદરતાનું પાત્ર, ચંપક વરાણું છે તન જાણું કુંદન ગાત્ર. ૭

ખતી વેણુ લાંગીછે સચિ કણુ કાળી, વાસુકી આદી મણીધર નાખું રે વાળી;

તે સુ ગોદણુ આર ધ્રુવરડીરે ધમક, મોહ પામે મોટા મુનીવર મન ચમકે. ૮

લીશ ફુલ સેથાં મધ્યે સિકુર શોભે, દામાણી મોહણું ભાલેમુ મન લોભે

ચાંકી ભૂકુટી ધનુષાકાર મોહિયે, આણીયાળાં લોચન હરિનું મન મોહિયે. ૯

મેહની ચંચળતા ખંજન ગીતયો ઝાણ, નેત્ર નિરખીને કમળ કુંગર લાં લાણ

તાંસીકા શુક ચંચુ સરખી રસાળી, તેમર શોભે મુક્તા ભરી જે જામાણ વાળી. ૧૦

જુગલ મનગે ઝાલ મણીનીરે ચળકે, તેની ઉપર ઝુગ પાંતરીઓ ઝળકે

મુખકું જાણે શરદ પુત્રમનો ચંદ્ર, અધર ઉપર મોહોગું તે માન્ય દેવેંદ્ર. ૧૧.
 ચિંખકું નાજુડે ચિત ચળે મુનીરાય, મંદ હાસ્ય કરે મોટા યોગી લોભાય;
 રાતે રંગે રાજે ડાડમ ખીજસાં દંત, તુસી તનમનીયું ચાર ચોરે ચંત. ૧૨.
 ચંપકળી ચીણમાળા અરિ શોભા, દળિયા, મુક્તમાળાઓપે ઉર સોના સાંકળિયાં;
 નાંજુક હસ્તમાં શોભે સુવર્ણ મઢ્યો ચુકો, મણગટ જવને ગળેઠે દીસે કર રૂકો. ૧૩.
 કંકણ ચુડી કનક વાંકાં વાંકડ વેલાં, હેમમાંહે તે આભણુ અતિ શોભેલાં;
 કેસરીના સરખી કન્યાનીરે કંટી, કંટી મેખળા શોભે હીરાનીરે જટી. ૧૪.
 આણવટ નિહુવા તો ચારે ઠમકે, નેપુર કરી ધચુંમલ ધુમરી ધમકે;
 પગની પાની સુત્રી પેહેસ્યું પાનેતર સાર, ભગની લુણુ ગોવાલે સોભા સહુ ચાર. ૧૫.
 અંગોઅંગ મધુરતાનો પાર નથીરે, ન કહે કોઈ નખ શીખ શોભા કથીરે;
 કવી કહે શું કહું મુજમાં મતી થોડી, સતભામા શ્રીકૃષ્ણ ભલે મળી જોડી. ૧૬.

વલણ.

જોડુ ભાવે ભક્તને વળિ, સહુકો દે આશીશરે :
 ચિરંજિવ સદા સુખી રહો રે, સજોડે જુગદીશરે. ૧૭.

ધોળ.

.શુકલ કહે શુણુ રાયરે, લગન શી રીતે થાયરે,
 દુધે ઘોયા પાય, બે વંર કન્યા તણારે. ૧.
 સરિત વાચન કીધુરે, અંતરપટ દીધુરે,
 સરવે કારજ સીધું, કાંઈ ન રહી માંણારે. ૨.
 મંગલગાનજ ગાતાંરે, મંગળાષ્ટક આણતાંરે;
 'લગન' ઘટી ત્યાં યુભ, હરત મેળાપ થયારે. ૩.
 પીતા સત્રાણતેરે, વેદ શાસ્ત્રની રીતેરે;
 કન્યાદાન દીધું, તન તાપ ગયારે. ૪,
 અંતર પટ પાછું લીધુરે, નેત્રે કાજળ કીધુરે;
 પાલવ ગાંઠણુ કીધું, કાળી કંઠી ધરીરે. ૫.
 તખોળ ચપ્પણુ કરિયારે, મંગળ ફેરા ફરિયારે;
 સરવે કારજ સરિયાં, વર પામ્યા હરીરે. ૬.
 ઊઠ્યા બેઠુ પરણીરે, શોભા ન બાય વરણીરે;
 કોણુ જન્મની કરણી તે, આવી ફળીરે. ૭.
 ચાર ચતુરા પોલાવીરે, હરખ ધરીને આવીરે;
 જુગતે જોડું વધાવીને, પાછી ફરીરે. ૮.

પેઠાં મદિર માહેરે, નળિયાં ગોત્રજ જાહેરે;
 હફ હતા તે સહુ નીરખી, ને કુખ વામિયારે. ૯.
 વર કન્યા સજોડે સહુ રે, જનનીવાસે આપ્યા રે;
 વામાએ વધાવ્યાં લાડકડી, પીઠેર પોત્યા રે. ૧૦.
 વેહેવાણુ વેહેવાણી મળી રે, હજિ મળી સોઢણાં લીધા રે;
 કુંકુમે પીલ્યાં કપોળ, વીનોદયુ રે. ૧૧.
 ત્રાણ દિવસ ગન ભાવ્યા રે, ભોજન કરાવ્યારે;
 ભેડા જનગણવાસા હતરે, પ્રમોદસુ રે. ૧૨.
 મુહુર્ત જોધ શુભ સાર રે, વર કન્યા ભુજો કંસાર રે;
 હરખ ત્યાંહાં થયો, અપાર છે રે. ૧૩.
 પીરસે સાસુજી રે, સતભામા કરેરે;
 કાળિયો લધ, કંથને જમાડે છે રે. ૧૪.
 હરી હઃ કરી પાછી લધને, આરોગ્યા પ્રભુ રે;
 હરી જમાડે હરી વદનીરે, જમે નહીં હઃ લધ જોડાં;
 ચોથુ અરીસો લોધ, આરોગ્યા રે. ૧૫.
 પરસ્પર પીક છાંટે રે, રંગ રાતો ચોળ રે;
 ખીતાંખર પાનેતર ખંધે, રંગે ભીના રે;
 ખંધે રૂપે, સર્વોપરી જરે. ૧૬.
 સજ્જન સરવે હરખ્યા રે, તેહ સમે કા નિરખ્યા રે;
 ધન ભાયગ તેહનું રે. ૧૭.
 કાકા મામા કોઈ મામી, ચાલો સહુ કોઈ કરતાં રે;
 કર મુદ્રાઓ ધરતાં, બેઠુને કન્યા રીતે રે. ૧૮.
 ભગતીના નહોયે રે, કાકા મામા સોયે રે;
 મળ્યા વિવેક જોધ, વાસુદેવ સત્રાજીતે રે. ૧૯.

વલણ.

સત્રાજીત વાસુદેવ પ્રત્યે, યોધ્યા વિનય વચન રે;
 ગૌરવભોજનનું નિમંત્રણ છે, સર્વ સહિત સ્વજન રે. ૨૦.
 હેકું સુણી વાસુદેવ વદીયા, ધણી રૂડી વાત રે;
 તમે શિષ્યે કરો મન મનોરથ, જસ વાધે વિક્ષાત રે. ૨૧.

ધોળ.

સદન સત્રાજીતનો સોહલોરે, શુભગ ગૌરવ નોતર ઘેર;
 વિનય વિવેકે કાણવ્યું વાસુદેવને, આજ કરજો હમ જાપર મેહર, સદનસત્રા. ૨૬
 આદ્ય શ્રી કૃષ્ણ સહોદર સાયમુરે, સરખા મુકુદ કુકુખ પરીવાર,

પ્રાણા પાડોશી સ્નેહી સંગે લાવજોરે, રાખંધી આદારવે બહેવાર. સદન. ૧.
 એ શહુ રમેત સુખેથી પધારવુરે, પાવન કરવા માહાં ધામ;
 વિપ્રસાયે આમ ત્રણ એમ કહાવિયુરે, બહેવાધયે કરીને પરણામ. સદન. ૨.
 વાજતે ગાજતે વાસુદેવ સંચસ્યારે, પ્રભુઆવે લઈ સહુરાથ;
 આદરસહીત ઊડી આસન આપીયારે, સત્રાજીને જોડી જુગ હાથ, સદન. ૩.
 ભોજન અર્થેતાંતાં જળ સર્વનેરે, સમોવડ ખીજાં સરખાં નીર,
 અંગે કુલેલ પરીકરકરકરેરે, ત્યાંહાં પ્રથમતો આ જડુવીર, સદન. ૪.
 કરી અંગવચ્છ અનુપમ અંગમારે, પીતાંપર પેહેરી ઊભા મોરાર,
 કેસરી લીલક કીધાં બાળે શોભતારે, છબીજપર જગાં બલીહાર. સદન. ૫.
 એજ રીતે કસ્યાં જનસહુ જનનેરે, બેઠા પંગતે શોભા અપાર,
 પરનું સુખાશન મધ્ય માંડયું હારમારે, ખીજાં રાજ વાસુદેવ કુમાર. સદન. ૬.
 આસપાસ બેઠી જન જાદવતણીરે, ખીરાજ્યા વચમાં વાદવે દ્ર,
 તે સમે શ્રીકૃષ્ણ એ વિષે શોભીયારે, જેમતારામંડળ મધ્યે ચંદ્ર. સદન. ૭.
 નખ શીખ આબ્રણ હરી આપે સર્વનેરે, શોભા શી કહું છે નહીં પાર,
 ઉચ્ચસેનાદીક સર્વ બેઠું સુખમારે, વિવેક જેને જ્યમ અધિકાર. સદન. ૮.
 તેજ રીતે બેઠું મંડળ મોહિતલતણુરે, વસ્ત્ર ભુષણ ઝાઝમાળ,
 સાથડં થઇને ભોજનતે બેઠું સહુરે, આ પુરૂષ વૃદ્ધ યૌવન બાળ. સદન. ૯.
 ચોકી ચાર એક શ્રીવરાજનેરે, પ્રીતે મુક્યાછે. પ્રેસણહાર,
 કનકની થાળમાંહે માણી જડીરે, તેહની સંગે વાડકા બે ચાર. સદન. ૧૦.
 થાળમાં જડીત વાડકી કંચન તણીરે, ચારેમેર ચમચાછે ચાર;
 જામલીજળ ભસ્ત્ર પાત્ર સોહામાણુરે, પાસે મુક્યુંછે દેવ મોરાર. સદન. ૧૧.
 એમ સંધને કટોરાંને ચાળિયારે, જ્યાંહાં જોઈએ ત્યાં હેમનું હેમ,
 ખીરશાણ ચાલ્યુ હાંતો શાકે પાકનુરે, કંઈએક વરાણુવું તે ધરિ પ્રેમ. સદન. ૧૨.
 પ્રથમ પરવળ ગજકાંતે તુરીયારે, કારેલાં કંઠોળાંને વંતાક,
 વાહાલોળ પાપડી લીલવા તમતમારે, આંખવાનું અનોપમ શાક. સદન. ૧૩.
 સકરકોહોળામાં સીંધ ગવારનીરે, ચીંગડાંને ચોળી ભલીસાર,
 કાચાં કેળાં ખીલીફળને ભીંડા ભવારે, દુનીયાં તળ્યાં દઈ વધાર. સદન. ૧૪.
 મેથી તાંદળજની લાજ ભલી ખનીરે, સુવા લુણીનો સ્વાદ અપાર,
 હિંગ હળધર મરી મેહેલી તળ્યારે, કાંઈ એક શાકમાં તુપછે સાર. સદન. ૧૫.
 પંડોળાં ખીરશ્યાં ભુર કોળું કાચમારે, ખાટું કીધુંછે વડીઆનું શાક,
 ભરત વધાસ્યું મશાલો ભજી કરીકે, તીખાં રાયતાં તો ટાળે ધાક. સદન. ૧૬.
 વાલ વઘાણા ચોળા હિંગ તેલમારે, કીધાં ભજિયાં ભોજન અનેક,

ગેલી મેળવાળી કરી સુંદર ઝાભડેરે, ગાંઠ ચઢાણીમાં ગાંઠ વિવેક. સદન ૧૭

વેસણ મેહેલી તાળ્યાં પત્રવેલીયારે, તીખાં તાતાં તમતમાં સાર,

દાળ સાણંગના અંકુર અનુષ્ઠેરે, વસ્તુ ખાટી તીખી કાંઈ ખાર. સદન ૧૮

ઉમ્મળ પાપડ પીરસ્યા સોદામાણેરે, જાણિ પુત્રમ ચંદ્રગાકાર,

લાલ ગળકશી કોઠીમણ કાચલીરે, શું શું કહું વિધિ કીધી અપાર. સદન ૧૯

ગોળકરતિ કાકડકરાં કરમદારે, ગરમાળને રાંધતીચોરી ચાર,

મેળીયાં લાંબુ પીળા ખાસા ખારીયારે, હળધર ગાદુ ખીલી ખોલસાર. સદ. ૨૦

ખાજાં છે તાજાં જલેખી જોધયે વતરે, ગળ્યાં ધેખર છે ભલાં સ્વાદ,

મોદન મોદકછે મોતીચુરનારે, સેવંયાનો કાણુ કહે સ્વાદ. સદન ૨૧

લાખણસાધ લાકુ ખુરગા ખરારે, દીક દહીંધરાં પામીયે રીઝ,

મગજ ધસાંદલ મગદળ મેહેલીયાંરે, ગાંઠ ચાંચ ચારોળીનાં ખીજ સદન ૨૨

ખટમડાં ખાસાં કેસરિયાં ખાખર ખન્યાંરે, હર રેડયાં અનોપમ ધ્રુવ,

સખડી અમૃતપાક તવા પુરિયોરે કપુર નાહી કામળ મેહેલી મસ. સદન ૨૩

મોઠ મઠડી દાર મનોહર લાકુવારે, મેવાની છુટી ખુંદી છે સાર,

ચંદ્રકળા સુતરફેણી સોદામાણેરે સફરપારનો સ્વાદ અપાર. સદન. ૨૪

પેડા ખરદી શરવોરા ને ખુરમારે, ગુંબપુરી કચોરી છે સાર;

જેકે ખિરંજ મલાઈ શ્રીખંડછેરે, દુધપાક પાસુદી કંસાર. સદન ૨૫.

સેવ શીરોને સુવાળીને ચુરમૂરે, વડાં વેડમાંને રસ પોળી,

ઘોરમુ લેહેચી રાગણ રાતીરસભરીરે, ખીરસે શાકર ધૃતમાહે ચોળી. સદન ૨૬

કીધી કામળ તે ગોરી ગોળપાપડીરે, માલપુત્ર ને પુડા વિરાળ,

પેચ પડિયા માંહેછે પાંડ ખોળવેરે, છે સજ્જ ખડુ સુંદર રસાળ. સદન ૨૭

કુધ કદામાંહે સાકર મેહેલીનેરે, કેસર કસ્તુરી જેલેક ખરાસ,

સર્વ સામગ્રી ઇત્યાદી ગાદી તે ઘણીરે, તેની ચોદસ ફલીછે સુવાસ. સદન ૨૮

મધુ મેવા પકવાત મીઠાધનાંરે, જોધ ગણતાં ન આવે પાર,

ખટરસ ખીજાં ન હું વર્ણવી શકુરે, સરવે વસ્તુમાં સ્વાદ અપાર. સદન ૨૯

સુંદર પિરસ્યાછે કુર કમોદનારે, પીળીદ્રમક દાળ તે માંહ,

ગોરીનાં ધૃત તેમાં તાવેલાં તર્તનાંરે, હેવો સ્વાદ મળે નહીં કયાંહ. સદન ૩૦

કીધી કદી વડીની તીખી તમતમીરે, પીતાં ખાસી રળે નહીં ગાર;

લવાણુ જાંઠ ભેળી દહીંછે ખટમડુરે, વાળ્યો આંક વધારેલી છાસ; સદન ૩૧

હાંચી કતુહલ કાટી કહતક કરેરે, સાગાસામી સળંધી વહેવાધ,

આનંદ હેલી થધ ગધ તે સ્વજોરે, શોભા સરવે શકું ક્યમ ગાધ. સદન ૩૨

એ વિધી આરોગી ઉઠ્યા શ્રીહરીરે, મૃદુ આયમ્મ કીધાં પખાલ,

ખીડાં તખોળી આરોગી અખીનવીરે, રસિયાળને અતીસે રસાળ.

પાન પુગીફળ સર્વીંગ એલામચીરે, મૃગમદ ચુનો ખેરશાલ,
કમ્પુર તેજ તમાલપત્ર જાવંત્રીછે રે, જામફળ આદે વસ્તુ અપાર. સદન
એ વિધી એમ સંતોખીયા શ્રીહરી રે, સત્રાજીત નમ્યા પ્રભુજીને પાપ,
પ્રમન થઇ સહુ સંગે પધારિયાં રે, નીજ મંદીર શીવદુગાય. સદન ૩૫
ગૌરવ ભોજન એ શ્રીકૃષ્ણનું રે, જે કાઈ શીખે સાંભળે ને ગાય,
દાસ દયો કહે ગુરના પ્રતાપથી રે, તેહેને મનમાંછિત ફળ થાય. સદન ૩૬

વલણ.

સત્રાજીત વસુદેવજી તે, મળી બેઠાં સંગરે,
નિરવિધે વેહેવા થયોને, રહ્યો સહુનો રંગરે. ૩૭
હવાં કરવી રહી પેહેરામણી, તે આજ છે અનુકુળરે,
વસુદેવ કહે વિઠાયું સાંઝે, આનંદ હોય અતુલરે. ૩૮

ગગ ચોપાઠ.

શુકદેવ કહે સુણો રાવ, કહેવી રીતે પેહેરામણી થાય;
વસ્ત્ર ગાંઠડા દ્રવ્યની ચેલી, બહુ લાવી સભામાં મેહેલી. ૧
આભુષણ હીરા રત્ન ને મણી, મુક્તામાળ શકે કાણુ ઝાણી;
કુંમકુંમ ભરી કનકની થાળ, નાખી નીર આલે યો ગાળ. ૨
ત્યાંહાં સ્પર્શસ્પર્શ નેહવાઈ, ડાહ્યાડી પીત્રે પ્રીતે મુખ સાહી;
સહુ જાનેવાને થાપા રે દીધ, રંગે રાતા સર્વને કીધ,
વરને પાંહેંએ વસ્ત્ર અતુલ, આભ્રણુ નખ શીખ આખ્યાં અમુલ;
વસુદેવને કનકનો મુગટ, ભારે મુલનાં પાંચે પટ. ૪
આભ્રણુ કેરો કાઈ પાર ન જાણે, બળીભદ્રને તેજ પ્રમાણે;
પાંડવ રાવ પેહેરામણી સારી, ઘટે તેમ આખ્યાં રૂપ વિચારી. ૫
કાકા માંમા માસી સહુ, વસ્ત્ર પાખ્યાં મનગમતાં બહુ,
ઉગ્રસેનને સહુચકી ઝામાં, આખ્યાં હીરા મીણુ જાણી રાજ. ૬
જ્યાંહાં તેવો સમંધનો ઠાર, ત્યાંહાં તેમ વસ્ત્ર આભુષણુ મ્હોર;
મોતીમાળાનો વરસાદ વરસ્યો, સહુકો પાખ્યા ન મળે તરસ્યો. ૭
માનુંનીચાનુ મંડળ પોખ્યું, અંબર આભુષણુ એવે સંતોખ્યું
ખીચળ કહાડીને અક્ષત રહેદે, અંબર આપે તે પેહેરે ને આઠે ૮
દેવકીજીને દસમાણા ચીર, જર ઝાઝોને થોડું હીર;
વાસુદેવની સરવે રાણી, સહુને આખ્યું અધીકાર જાણી. ૯
કુંતાજીનેતો ભારે પટોળી, તેહેની બપર તેહેવી ચોળી;
સોભદ્રાને જરકસી સાડી, લાંબી પ્હેલી તેની મુલે ધાડી. ૧૦

વેવતીજીને સાળુ રતો, સુંદર રોબીતો મુઝે ગાતો;
 દ્રોપદીજીને ધરઓળું ભાવ્યું, મોઢા મુઝનું તેવું આવ્યું. ૧૧.
 કાકી માગી માસી કોઈ ભગતી, મનગમતાં પામ્યાં સહુ મળી;
 શ્રીમંડળ સરવે કોઈ હરખ્યું, ધરખ્યું પામ્યા ધાસ્યું તેવું નરખ્યું. ૧૨.
 આવ્યા હતા જે મોટા ભુપ, સંતોખ્યા વિવેકે જેવું ૩૫;
 હરતી રથ બહુ સુખપાળ, આભુપાણુ વચ્ચે મોતી માળ. ૧૩.
 દાસી દસ કીધી અરપણ, મોકલવા પુત્રીને સંધન;
 જે કોઈ માંડવે આવ્યા જન, કીધું પ્રસન્ન સરવેનું મન. ૧૪.
 સસરો આવ્યો જામાત્રની ભણી, કરમાં મેહેલ્યો શ્રીમાંતક માણી;
 કૃણુ આવ્યો પાંછો તતજેવ, તમે રોઆછે સુરજદેવ, ૧૫.
 માટે રાખો તમારે અવાસ, એવા સહજ આમારી પાસ,
 થઈ પેહરાંમણી શારી રીતે, રંગે રોળ ઊઠ્યા સહુ પ્રીતે,
 દ્વારે કુમકુમ ધાપારે દીધા, ધાસ્યા તેના મનોરથ કીધા;
 વેહેવા ઊત્સવ સહુને ભાવે, વર કન્યાને માંડવે વધાવે. ૧૬.
 સોભા દઈ વસુદેવજી ઊઠ્યા, વર કન્યા લઈ ધણું તુઠા;
 કન્યા વળાવી સત્રાજીતે, સરવે જન સજોડે પ્રીતે. ૧૮.
 વાજતે ગાજતે શહુ ઘેર આવ્યા, પાઠાકી મંદિરમાં પથરાવ્યા;
 છોડ્યાં દોરડાં કુળની રીતે, ભણ્યાં વચન વીનોદના પ્રીતે. ૧૯.
 મોહોજોણું વહુજીને કરતાં, આભુપાણુ એકે કુમકુમે ધરતાં;
 વહુ સાંઘ્યાં સહુ વૃદ્ધને પાગે, દીધી આશીશ રોહો સોમાગે. ૨૦.
 સહુને કંસારોજીત કરાવી, રીતે ભાતે નોતર વળાવી;
 અંખીકાને વધાંમણું દીધાં, કૃણુ ચરણ કારજ સહુ સીધ્યાં. ૨૧.
 કવિ કહે માગું કરજોડ, મુજને ભક્તી દો શ્રીરણછોડ;
 તમપર પ્રેમ અચળ સત્સંગ, એટલું આપો મુને શ્રીરંગ. ૨૨.
 એ રીતે સાંભળે વેહેવા, પામે મનકામતાં પી મેવા;
 નદી નર્મદાનદ એક ગામ, ચાડું ચંડીકાયામછે નામ. ૨૩.
 નાગર સાઠોદરા આજ્ઞાણુ ભક્ત, શ્રીવલ્લભ પદકમળ આરાકત;
 હરિજન દયાસંકર નામ, તેણે વેહેવા ગાયો સતધામ. ૨૪.
 એતા વક્તા સરવે જન, જે શ્રી કૃણુ સર્વેને મન;
 વલણ.

જય શ્રીકૃણુ સરવે કહે, યયો સંપૂર્ણ વેહેવાયરે;
 નિર્મળ ગુણ શ્રીનાથના, જન દયાસંકર ગાયરે.

પ્રેમરસ ગીતા.

રાગ રામગ્રી. પદ ૧ લું.

પ્રથમ હું પ્રણમું શ્રીગુરના પાયલ, મંગલચર્ય શ્રી વલ્લભરાયલ.
શ્રીવિઠલ ગિરિધરલાલલ, જેને સમરે થેયે ન્યાહાલલ. ૧
અષ્ટ સંખાને કરે પ્રણામલ, શ્રી કૃપણ કરાં ધામલ;
મુજ રહ્યામાં પુરો નિવાસલ, શુભમતિ અતિ જ્યમ થાય પ્રકારાલ. ૨

ઢાળ.

થાય પ્રકાર તો વર્ણન કરું, પ્રેમરસ ગીતા તણું;
વૃજ વનિતા ઉદ્ધવ તણું, જેમ ઉત્તર પ્રતિ ઉત્તર ધણું. ૩.
એક સમે ઉદ્દેગી સરખા, અવલોકી વૃજનાથને;
પુછીયું ત્યાંહાં તે સમે, ઉદ્ધવે જોડી હાથને. ૪.
કાહો પ્રભુ અભિપ્રાય શો, ચિત ઉદાસી સરખું થયું;
કૃપા કરી નીજ દાસને, હોય કારણ જોધયે તે કહ્યું. ૫.
શ્રી વિઠલલ વદા વળતું, શું કહું અથથી તે કયા;
શ્રી ગોકુળના ભક્તનો સ્નેહ, વિસરતો નથી સર્વથા. ૬.
લોક વેદની લાજ તણ, મુજ માટે દુઃખ સંરવે સહ્યું;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, તેણે ઉદ્ધવસું કહ્યું. ૭.

રાગ રામગ્રી. પદ ૨ જું.

પ્રીત ત્યાંહાંની શું વદન વખાણેલ, ન ખને કહેથી મન મારું બાણેલ;
શિવ 'વ્રહ્માદીકે નવ જીતાયુંલ, તે હું એમના ગુણને ગાઠાલ. ૧.
ક્ષણું નહિં વિસરે વૃજની ક્રીડાલ, વ્યાપી રહી તે પ્રેમની પીડાલ;
ભક્ત નથી કાંઈ અન્ય એવાલ, નિત્ય અનિત્ય હું કરીને સેવાલ. ૨.

ઢાળ.

સેવા પ્રીતે વસ કસ્યો, ખહુ તે કહો કેમ વીસરું;
અરણી એનો થારા નહી હું, કાટી કલ્પે કહું ખરું. ૩.
તે પણ મ્હારે વીજોગે અતી, દુઃખ ધરેછે તે લહું;
અંતર ગત વીના એહ પ્રેમની, વાંત કાણુ યકી કહું. ૪.
અંતર ગત તો એક છો તમો, આહીયાં રાખુ કે મોકલું;
તો એમ મુજને ભાસે છે તમો, વૃજ પધારો તો ભલું. ૫.
તમ વણુ ગુણ ગાઠ કોને કહિયે, અવરતું કારજ નથી;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભે, વચન એમ કહ્યાં કથી. ૬.

રાગ રામગ્રી. ૫૬ ૧૩ શુ.

નંદ યશોદા આદે અરોપણ, તેમને કરી આવો યોગ્ય ઉપદેશણ ;
અધ્યાત્મક પ્રભુ ખતાવેણ, વૃજ્ઞાસીના શોક સમાવેણ. ૧.
મોર મુગટ નિજ કુંડળ સંગેણ, પીત વસન સોહે આભણ અંગેણ ;
પ્રભુએ પેહેરાવ્યાં આણુંદ આણીણ, નિજ રથ આપો નિજ જન ભાણીણ. ૨.

ઢાળ.

ભાણી નિજ જન સજ કીધા, મોકલવા નીજ વૃજ્ઞભાણી ;
રથ આરોહન કીધું ઓદવે, આસા માગી પ્રભુ તણી. ૧.
પદાસ્યા ધરી મોદ મનમાં, સાંજ સમે પોહિલ્યા જઈ ;
જ્યાંહાં ત્યાંહાં સદન સદન પ્રત્યે, જોદોહન શોભા થઈ. ૨.
નામ લઈ લઈ વચ્છ ગાઉતાં, જાળ બોલ્યા ઉમંગમાં ;
વેણુ નાદ વીસાળ વાજે, મનોહર સુખ ઘોષમાં. ૩.
જોતાં રે જોતાં આ વિયું એમ, નંદરાયણું આંગણું ;
નિરખી રથ નંદ યશોદા ધાઈ, આવિયાં હરખ્યાં ધણું. ૪.
રૂપ રથ રસિયાં સહુ જોઈ, જુગલ મોહ પામી મતી ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભને, મળવા આતુર છે અતી. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬ ૪ થું.

ભાણું જે આવ્યા જુગલવંનણ, આવ્યા સમીપે દીકું વદનણ ;
ઓળખ્યા જે ઉદવ હરિના દાસણ, પાલ થયા પ્રસન્ન અંતર ઉદાસણ. ૧.
મળિયાં ઊદવ ને યશોદા નંદરાયણ, ઉદવ ઉભયને લાગ્યા પાયણ ;
કરે ગ્રહી લાવ્યા મન્ય સદનણ, આસન આપીને કચ્છું પુજનણ. ૨.

ઢાળ.

પુજન કરી ચરણે તમ્યાં, ભોજન કરાવ્યા ભાવતાં ;
બોલ્યા સુખ થયું ને થશે, આજ ઓધવણ તમો આવતાં. ૧.
વાતો કરી વાહાલાણ કરી, હળી મળી સુખ કુપ્પ તણી ;
કોહોની આગળ કહિયે જઈને, એકઠી થઈ છે ધણી. ૨.
કોહો ઊદવ કુશળ છે એ, ભાત બે હળધર હરી ;
કોહો ક્યારે અહિં આવશે, કંઈ વાત આવ્યાની કરી. ૩.
કેહે છે જે કૃષ્ણ કંસ મારણો, સાંભળી સુખ પામિયાં ;
ખંધન છુટ્યાં દેવકી વસુદેવનાં, કુપ્પ મરવે પામિયાં. ૪.
આજ એકે ગોકુળ વીના, આનંદ આપે જનને ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, પીડે પ્રેમી ભક્તને. ૫.

મધુપુરમાં થયું સહુને સુખજી, ભાગ્ય હમારે હમને દુઃખજી ;
માત પીતાની ભાગી ભુખજી, દુર્લભ હમારે થયું એનું મુખજી. ૧.
કહાન કુંવરીએ હમને વાહ્યાંજી, એમ કહેતામાં નેત્ર ભરાયાંજી ;
રૂઢે રૂંધાયું નવ્ય ગોલાયજી, વિજોગતું દુઃખ ઉર ન સમાયજી. ૨.

ઢાળ.

સમાય નહીં દુઃખ ઉરવિષે, દંપતિ આતી વ્યાકુળ થયાં ;
એવું અવલોકીને ઉદ્ધવે, વચન સુખદાયક કહ્યાં. ૧.
સાંભળો શ્રી કૃષ્ણે તમને, કાહાવ્યું છે તે કહું હવાં ;
તમ સરખા હીતકરણ નથી, વિશ્વમાં કાઈ થયાં. ૨.
કહાવ્યું છે પ્રણામ તમને, ધણું કરી ધનશ્યામળે ;
થોડા દિવસમાં આવિસે, નથી ગોઠતું તમો વણ મળે. ૩.
જે દિવસના ગયા મથુરા, વૃજ વીના નથી ભાવતું ;
માતા તમ વિના કહાન કહી નથી, મુજને કા ગોલાવતું. ૪.
ક્ષણ ક્ષણ સુખ સાંભરે, મા લાડ પાળ્યાં તમો અતી ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, કાહાવ્યું તમને યશોમતી. ૫.

કહું છું તમને સુણો નંદરાયજી, રૂડી રાખજો ઘાળી ધુમરી ગાયજી,
ક્ષણ વિસરે નહીં હેત તમારજી, તમો પ્રિતીપાળણુ કસ્યંધણું હમારજી. ૧.
આધવજી કહે સુણો મારી વાતજી, ભાગ્ય તમાર ખડુ વીક્ષાતજી ;
પુત્ર તમારા કહાવ્યા પરીપ્રજાજી, નેતી નેતી કહે જેને નિગંમજી. ૨.

ઢાળ.

નીગમ નેતી નેતી કહે જેને, શીવજીમાં ગતી નવ રૂળે ;
રોપ નીરાદીન ગાય ગુણને, ન ખોળ્યા મુનીજનને મળે. ૧.
જેણે સરજ્યું આ વિશ્વ સમ્રાજું, યાળીને સંહારસે ;
રહ્યા વ્યાપી પુન્ય રાધળે, જ્યાંહાં જોસો ત્યાંહાં હરો. ૨.
સ્થાવર જંગમ જુઓ કા સ્થળ, એ વીના ખાલી નથી ;
ભાળો નીજ ઘરમાં એ વ્યાપક, અંતરજામી સર્વથી. ૩.
તે યકી પુત્રભાવ છોડા, જાણો ધધર એહછે ;
ભાગ્ય મોટું જાણજો જે, તે પુરૂષથી સ્નેહછે. ૪.
સરવે સાધણુ કળ્યાં તેહને, વાહાલા જેને હરી થયા ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, તેહની તમપર ખડુ મયા. ૫.

રાગ રામગ્રી. પદ. ૯મું.

સાંભળ્યાં ઉદ્ધવકેરાં વચનં, તથા ધ્યોતું ન માન્યું મનં; ૧
આશ્ચર્ય સરખું હમને ભાસે, પરિવ્રજ મુશી મન ઉભાસે. ૨
બોધ્યાં ઉદ્ધવસું વાયક વળતાં, પુત્રવિયોગે અંતર બળતાં; ૩
સાંભળો હરિજન તમને શું કહીયે, પરમેશ્વર હમો હેને ક્યમ લહીયે. ૪

ઢાળ.

લહિયે ક્યમ પરિવ્રજ એને, શાક્ષી મન પુરે નહીં; ૧
ચરિત્ર એનાં સાંભળો એમ, ધ્યેયે કીધાં ગૃહી. ૨
એક સમે પયપાન કરવા, આવ્યા હરિ આણુંદ ભસ્ત્રા; ૩
દેખી માહરો અરીસોને, ઘડ ઉદાસ પાછા ફર્યા. ૪
દીકું એણે એહનું પ્રતિબિંબ, મુજ હરે આરસી; ૫
રીશાવ્યા તે માટે મોહન, મુખ હવામાં ખાકસી. ૬
ના ના નહિં ધાતું હવાં, તુજ પાસે બીજો બાળછે; ૭
એવો ભોળો પુત્ર માહરો, એધવ એ ગોપાળછે. ૮
પરમેશ્વર એમ કેમ કરે, એધવ વિચારો અંતરે; ૯
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવદન, હોય ધ્યેય એ ભાંતરે. ૧૦

રાગરામગ્રી. પદ ૮ મું.

સાંભળો એધવ પુરણ પવિત્ર, પુત્ર માહરાનાં પરમ ચરિત્ર; ૧
ભયારે હુતો એ અતીસે અદ્દેતો, ઘેલાં ઘેલાં વાયક બહુ મને કહેતો. ૨
માડી મારી વહુ ક્યાં મુજને દેખાડો, એહી વાતો કહેતો એ આડો; ૩
વડનાં મોઝાર દેખી આવતો દોડે, ભય પાંખી વળગતો દોડે. ૪

ઢાળ.

કાટે વળગતો કુંવર માહરો, છોડવ્યો છુટે નહીં; ૧
તે સુત માહરો ક્યાં ગયો, આ દેવ હું જાણી કહી. ૨
રક્ષાટિક મણીના સ્થંભમાં પ્રતિબિંબ પોતાનું નીરખતો; ૩
તેહની સંજે રગવા માટે, હંયામાં ધાયું હરખતો. ૪
માખણુ આપે તેહને હઠ કરી, વળગી સ્થંભ હેઠું પડે; ૫
આ મા એ ખો નથી કહી, ક્યામ તે માટે રહે. ૬
એકવાર દીનુ પાત્ર ભાંજુ, વાંક એ એધી ધયો; ૭
તે માટે મં બાંધો અનુખજે, રાંક ઘડ બેસી રહો. ૮
તે મુખ એહનું સાંભરે, સોગમાં મુજ હેઠું બળે; ૯
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવદન, ગળે તો બળતર રળે. ૧૦

રાગ રામગ્રી પદ ૯ મું.

એમ પરસ્પર હરિગુણ ગાતાંજી, વાર નવ લાગી રજની જાતાંજી;
વાહલા વાત ન આવે પારજી, રાત્રી રહી પાછલી ઘટી ચારજી. ૧
મહિડું વલોવે વૃજની ખાળાજી, ગાય ગોવિંદ ગુણ અતીસેં રસાળાજી;
નામધુની કાઠ ગાય મુખે ગીતજી, ચિંતવે અહરનીશ નાથને ચિતજી. ૨

ઢાળ.

ચિત્ત ચિન્તન કરે નિરાદીન, રસીક-વરનાં રૂપનું;
ઉદ્ધવે વૃજ આસકત દીકું, સરવે શ્યામસ્વરૂપનું. ૧
ધન ધન ભાયગ ગોપીનું જોધ, ચિકીત ઓધવજી થયા;
કૃત કૃત્ય છે એમ કેહેતા, સ્નાનને અરથે ગયા. ૨
એટલે અજવાળું થયું, સહુ ખાળા નિકળી ખારણે;
દેખી રથ નંદદારે મળી, સહુકો પુછવા કારણે. ૩
પરસ્પર પુછે સખી, એ કાણુ છે રથના ધણી;
શું અકૃરિયો કરીરે આવ્યો, એકવાર તો ગયોછે હણી. ૪
હોય એ કુશમન તો કરો શીક્ષા, ગોકુળથી કાહાડો પેરો;
હોય દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, કદાપી નિશ્ચે કરો. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૦ મું.

એના અખળા વિચાર વિચારેજી, એટલે સ્નાન કરી ઓધવ પધારેજી;
કુરથકી દીઠા શ્રીહરીના જનંજી, કાંતિ કરણામય પ્રસન્ન વદનજી. ૧
દંભરહીત ઢુંગરહિત વિકારજી, પ્રેમદાએ પરખ્યા કે ભગવદી સારજી;
એટલે ઓધવજી આવી નમ્યા પાયજી, હરિમાર્ગ કરતાં ગોપીને ગમ્યાજી. ૨

ઢાળ.

ગમ્યા ગોપીને ઓધવજી, ભગવદી જાણીને ભાવિયા;
મોકલ્યા જાણે તમ કને, સંદેસા કાંધએક કહાવિયા. ૧
શ્રીકૃણે મુજને મોકલ્યો, તમપાસે સત્ય કહું છું કથી;
નિરાદીન પ્રભુની પાસે રહું છું, મુજથી કાંધ અંતર નથી. ૨
કાંધ સંદેસો પણ કહાવિયો છે, સહુ એકાંતે બેસો કહું;
પ્રભુ કહ્યા પ્રમાણે કરું અમો, આધીન આંજાને લહું. ૩
સુણતામાં સર્વ પ્રસન્ન થઈ, એકાંત સ્થળમાં આપવાં;
પ્રાણુપતીને પ્રીય જાણીને, એકવને ત્યાંહાં લાવિયાં. ૪
ઉતારી અંખર રચું આસન, બેસાડ્યા હરીજનને;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, ખીડેછે ધણું મનને. ૫

(૯૫)

રાગ ગમગ્રી. પદ ૧૧ મું.

કહો ઓધવ રૂડા છે નંદલાલજી, સેવા કરેછે કાંઈ આણીને બહાલજી;
કહો ક્યારે આત્રશે ગોકુળ ગામજી, માત પીતાને ગળવા કામજી. ૧
રૂવેછે બિચારાં નિશને દીનજી, ઉદર ભરી નથી ખાતાં અંનજી;
પુત્ર પુત્ર કરી નિત્યે પોકારેજી, તેમની ઉપર દયા જો કાંઈ વિચારેજી. ૨
ઢાળ.

વિચારે જો કાંઈ દયા તો, વાહલાલજીનું દુઃખ ટળે;
હમારે હેમાં કાંઈ નહીં પણ, જોઈ અદા અંતર ખળે. ૧
એક સખી કહે ઘેલી થઈ, ગયા સમજી રીદ પાછા કરે;
જેણે સગપણ સુનાઈ છોડ્યુંતે, પ્રીત પીતળસું કરે? ૨.
હમારેકાજે હમે તથી રે કેહતાં, રખે એમ સમજતા;
હેને હમારે સંબંધ શો રે, એ હમારા ક્યારે હતા? ૩.
કાંઈ આણસમજણાં સ્નેહ કસ્યો એણે, હવાં ખહુ પસ્તાય છે;
ગોપીનાથ કહી કાંઈ ખોલાવેછે, ત્યારે ધણું લજવાય છે. ૪.
જૂઝમંબધી વાંસળી આદીક, વસ્તુ જે કાંઈ છે સહુ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, દેખી લાજેછે ખહુ. ૫

રાગ ગમગ્રી. પદ ૧૨ મું.

ગરજડે ક્યાહું ગોકુળ હતું સાંરેજી, મતલખનીના હાવાં થયું તે અકારંજી;
માણી રસ કમળને મધુકર ઝુકેજેવુંજી, કરેનહિં પ્રીત જ્યારેકાંઈ શું કહેવુંજી ૧
મતલખની જનતણી એની રીતજી, ગરજ થતાં લગી પાળે પ્રીતજી;
પારથીની પેઠ એણે જાળવીને મારીજી, સાધી નિજ મતલખ દયા ન વિચારીજી. ૨
ઢાળ.

વિચારી નહિં દયા ભક્ત, નિર્દય નંદુઅર ધણું;
પારથી પણ એથકી રે સારો, કાંઈએક તેનું ભલાપણું. ૧
મોહ પમાડી મારે પણ પક્ષી, ખખર જોઈ પાસે જઈ;
મરી ગયું કેમ જીવેછે જોઈ, વગે એની શી થઈ? ૨
જીવ્યો તેવું પણ નવ કસ્યું ને, મારી મુખ જોયું નહીં;
બાધથી પણ વધ્યો નિર્દય, એહવો નવ્ય દીકો કહી. ૩
આગળથી આવ્યા નહિ જો, એહને હમે જાણતાં;
તો હમે છેક છેનાઈને આપલે, લગી કદી નવ્ય આણતાં. ૪
પાણી પીધ ઘર પુછવું એ, એમાં હમારું મુખપણું;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, ચતુરપણું કીધું ધણું. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૩ મું.

ના રહ્યું કહેવાનું તો શું કહિયેલું, અંતર પોતાને દાઝીને રહિયેલું;
રસના ડસે અત્રી મારે ધવાયલું, દુઃખ વ્યાપે તોયે પોકાર ન ધાયલું. ૧
કુપની છાયા તે સમે કુપમાંહિલું, મૂગાનો મનસુખો 'જઈ' કહે ક્યાંહિલું,
એ દુઃખ એવું તે મુખશું વખાણિલું, પ્રીતની પીડા તે અનુભવિ જાણિલું. ૨

ઢાળ.

જાણે તે સાચું કહે ખાકી, સરવે કો એજા કરે;
માટે કાઢને કહેવું નહીરે, કહેથી મુરખ ઠરે. ૧
દોષ નથી એમાં કાઢના એણે, જાણી જોધ સધળું કસ્યું;
ઉતારી વનકુપ મધ્યે, વર્ત વાહાડે તેમ ધસ્યું. ૨.
ભોગ મનના ભાવતા, મધુપુરીમાં ધહિને મળે;
ભોગવે ભલી ભાતથી શિદ, પારકે દુઃખે બળે. ૩
ચક્રેર તલપે ચંદ્રને, પાણુ ચંદ્રના મનમાં નહીં;
એમ મોહનનાં મનમાં નથી, અમો એ માટે બળિયે આહી. ૪
ઓધવ હરીને આ ઘટે આંહાં, જોવું નહિ પાછું ફરી;
જુઓ દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, આ હમારી ગતી કરી. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૪ મું.

ઓધવલું કહે સુણો વૃજની નારીલું, નગણા નથી કાંધ ગિરવરધારીલું;
સ્વ પર નથી હરિને સર્વ સમાનલું, ભક્તને આપે અભય પદ્મનલું ૧
સાક્ષી સર્વનાં અંતર જાણેલું, વસ્યા સચરાચર સર્વ ઢંકાણેલું;
ધંટમાં નાદ જ્યમ પુંપમાં સુતાસલું, એમ અખિલમાં વસ્યા અવિનાસલું, ૨

ઢાળ.

અવિનાસ એમ વસ્યા સધળે, વિજોગ તેના ન સંભવે;
તમો વિવેકી યમ ક્યમ કહો એ, આજ્ઞાની હોય તે લવે. ૧.
પદ્માસન વાળી કરી, નાસાગ્ર દ્રષ્ટી રાખીયે;
ચિત્ત એકાગ્ર કરીને મૂન્ય, ધરી સોહમ ભાખીયે. ૨.
પ્રાણાયામ અભ્યાસ કરીને, રાજ્ય મારગે ચાલીયે;
ત્રિકુટી ભેદી ગગન ચઢીને, અક્ષાનંદ સુખ મ્હાલિયે. ૩.
પોતામાં પોતાનો આત્મા, રામ નિત્યે દેખીયે;
જોગ મારગે જાંખતાં, પરીશ્રદ્ધ પાસે પેખીયે. ૪.
એ જોગનો ઉપદેશ તમને, ઉદ્ધારે હરી કહાવીયો;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, કૃપા કરીને ખતાવિયો. ૫.

રાગ રામગ્રી. પદ. ૧૫ મું.

ધૂળનિતા કહે સુણી હરિજનજી, લાખ્યા વધાઈ સહુ થયાં પ્રસન્નજી,
કૃપાએ કરી પ્રભુ જોગ ખતાવ્યોજી, તમો આધીકારી તે મટિ બાવ્યોજી. ૧
આપો રૂપે અન્યને સાપો તમે પાધોજી, ગુરુ એના તમો બધે સાધોજી;
પ્રીતે પચેલાં આપો ધૂળવારીજી, જોગ તે તમે જઈ સાધો કાસીજી. ૨

ઠાળ.

કાસી જઈ તમે જોગ સાધો, હમારે નથી કામના;
હમારે એક આસરોછે, અચળ મુંદીરશ્યામનો. ૧.
હમારાં હર સ્નેહ ભચ્યાં ત્યાંહાં, જોગ બીચારો ક્યાંહાં હરે!
પાકુનાં ખાઈ પ્રેમનારે, અથડાઈને એજે મરે. ૨.
તંદનંદન નગદી નાણું, પ્રગટ દટ્ટે જોઈયે;
જોગ જન્મમાં પડ્યા રીદ, વૃથા તે દીન જોઈયે. ૩.
પતિવૃતાનો નહિ ધરમ, તજિ એક પતિ બીજો બને;
કહિયે તે વ્યગ્રીચારણીરે, બીજો ગૃહી ખેડો તજે. ૪.
સત્તારૂપે જુઓ આદ્ય, તમારે તે સાર છે.
દયાના પ્રભુ પ્રાણુનક્ષત્ર, હમારે આધારછે. ૫.

રાગ રામગ્રી. પદ. ૧૬ મું.

ગોધવજી સુણીને સ્નેહની રીતજી, પ્રાણ તજે પણ છોડે ન પ્રીતજી;
સિંહ કંઠી કરે સાત અપવાસજી, તજિ નિજ ભક્ષણ ખાઈ ન ધાસજી, ૧
હારીલ કાઠી ગ્રહી નવ્ય મુકેજી, પ્રાણ તજે પણ ટેક ન ચુકેજી;
આતક કરે જળસ્વાતીનું પાનજી, કુપ સરિતા સહુ ઝરે સમ્માનજી. ૨,

ઠાળ.

ઝરે સરીખું સ્નેહ પાપે, સ્નેહ તે અમૃત ખરું;
જેહને જે સુખ રહ્યું મન તે, પ્રાણ ગયે ન કરે પરં. ૧
પ્રીતકેરી રીત ગોધવ, શીખવી નવ્ય આવડે;
સદા તે સાચી નિભરે, જુઠી તો દીઠી પડે. ૨.
દાદુર મીન એક દારનાં તેને, પારી તે બહાણું સહુ;
પણ સમો આવે પરીક્ષાયે, પ્રીતપ્રીતમાં ફર ખડું. ૩.
જળ વિતા દાદુર પંકમાંરે, પડી રૂપે જ્યમ દેહને;
જુઓ મરછ જળથી વિહરતાં, તજે પ્રાણ ધન્ય એહને. ૪.

સાની પ્રેમી બેમાં ઓધત, જોવો અંતર ઓઢતો ;

દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, જાણે તેહને તેઢતો. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૧૭ મું.

એમ પરસ્પરનો મળ્યો સારજી, હજિ મળિ કરીયે વાત વિચારજી ;

ત્રેહનું પ્રગટજળ પીળયે સુખેજી, વસુધામાં વારી ના આવે મુખેજી. ૧.

ભુખ્યો ભોજન તણે ચાને નંદરાયજી, સર્કરા સમરે નાં મુખ મીઠું થાયજી ;

કાજનાં અખીએ શીત ન નાહામેજી, મોટા થયે યશ ન પ્રકારોજી. ૨.

ઢાળ.

પ્રકારો યશ ક્યાંહાં થકી, એમ પ્રગટ પાપે સહુ પૃથા ;

જાઓ આંખો મીઠી આનંદ શો એ, જોગતો જુઠો પૃથા. ૧.

અજા સરખા જોગને શું, પાથરીએ કે પોઢીએ ;

પ્રત્યક્ષ પાવક પરહરી શીદ, પટથરમાં શીર ફાડીએ. ૨.

ઓધવ ડહાપણુ બહુ હરીનું, હમને પત્રીકા જોગની ;

કુબળાદીક શું કંથજીરે, માણે મોજ સંભોગની. ૩.

એમ કરવું હતું ત્યારે, પ્રથમથી શીદ પાળીયાં ;

ક્યહું કહેવાનું નવ્ય રહ્યું ભુંડા, બિડયાં શીડયાં બાળિયાં. ૪.

આ અસારત કરી લોકમાં તારી, છાપ સીરધી નવ્ય મટે ;

દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, આવડું કરવું નવ્ય ધટે. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૧૮ મું.

મારવાં ધાસ્યાં હુતાં જ્યારે મનમાંહેજી, ત્યારે શીદ રાખ્યાં બળતાં વનમાંહેજી ;

ધરીને જોવરધન શીદને જીવાડ્યાંજી, આ દુઃખથી ભલા માર્ગ પમાડ્યાંજી. ૧.

કેહલી વાલો તે પ્રગટ કહેવાયજી, ગાગરમાં નવ્ય સાગર સમાયજી ;

બળી તો રહ્યાં હુતાં વ્રેહની આગેજી, ખીજ્યાં ધણું જોગ લવણુને લાગેજી. ૨.

ઢાળ.

લાગે લવણુ જેમ દાધ્યામાં તેવો, સંદેસો હરી કાહાવિયો ;

એવામાં એક મધુપુર ભાણીથી, ભ્રમર ભમતો આવિયો. ૧.

તે કરે ગુણુ ગુણુ રાખ્દ મધુરો, અડે અબળોં અંગને ;

કારણુ સમજી કામની કેહે, મરગ વાયક ભૂંગને. ૨.

અહ્યા મધુપ અડમાં આઘો રેહે, ધતપાર તહારો ન આણીયે ;

તું કાળો છે તે હાશ કપટી, વીત્યુ માટે જાણીએ. ૩.

તે બગાડ્યાં બહુ કર્મજી કામજી, ભમરા તું પીમજો ગળે ગયો ;

ભડી ગયો આનંદથી પછી, જ્યાંહાં તું સુખીયો થયો. ૪.

ત્યાં અંપે ચીત માન્યું નહીં, પેસા અક સાથે મન ઠસ્યું ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, ત્યારી પેઠે સરવે કસ્યું. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૧૯મું.

અદ્યા તુંતો મથુરામાં અહોનોશ ભમતોછ, રોકચના કચબિપર રમતોછ;
કુંમકુંમલેપ પ્રસાદી પુષ્પની માળાછ, હમને તે પ્રગટે હરમાં જ્યાળાછ
હમનેન ભાવે અદ્યા કરની તું અળગુછ, હમો તો એક પ્રેમરશને વળગુંછ
મધુપને મીઠે કરી કહી મરમની વાણીછ, કહ્યું સરવે હેત વખાણીછ ર
હાળ.

વખાણી ઘણી વાત ભલી, ભમરને કહેછે ભામની;
તું થાકની શીદ ગુણુગુણુ કરેછે, રોક સંગી સ્યામની. ૧.
જામે આગળ કહ્યો મા કાંઈ, કારજ તમારું નહીં સરે;
એ જસની આતુર હોય ત્યાંહાં, કંથને સતુ નવ્ય કરે. ૨.
એવાં વિધવિધ વાચક કહ્યાં કોટીક, પ્રેમમાં ભીજ્યાં અતી;
જોગ ત્યાંહાં ઝાંખો પડ્યોરે, મોહભામી બિદવની મતી. ૩.
જ્યાંહાં સમુદ્ર કિલટયો સ્નેહનો, ત્યાંહાં જોગ કુપતું શું ગણું;
બિદવ કહે સહુ છોડીને હું, ચરાણુ ગોપીનાં ભણું. ૪.
ગુરુ થવા આવ્યા હતા, પણ, શિષ્ય થવા સ્યામાતણા;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, હમને બહાલાછે ઘણો. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૨૦મું.

બિદવછ કહે મુણો વૃજની નારીછ, કાંઈ નથી પાંચુ દશા તમારીછ;
શપ ને શંકર ભક્તમાં પરીતછ, તોપણ ન કળે તમારે ચરીતછ. ૧
હુતો દરિયાસે માગું જોહછ, નિસ્સે કહું છું ન આણું, સંદેહછ;
આ વૃજમાં ક્યાં સધુ આણું જાતછ, જેમાં નહીં દુઃખપાણીની નિજાતછ. ૨.
હાળ.

નિજાત નહીં તરૂને તણે, મુને જન્મ આપ્યો શું ગ્રાહરી;
વૃજવાસી મુજપર પગ ધરો હું, પાવન થડ નિસ્સે કરી. ૧.
પાણુ જોડી પરણામ દીધો, આપવ આપણા સર્વને;
સાની મટીને થયા પ્રેમી, જાણી દીધો ગર્વને. ૨
પ્રેમ આપી પ્રેમદાયે, ઉદવને કહ્યા કરી;
સહુ રખાડ્યાં સ્વળ રમાયનાં કચીરુભલા જેવી કરી હરી. ૩.
અહાં ગીરો ધણો ધણો ચીર હર્યાં, ધણો નામ નાદ્યો નટવરે;

અહાં રાસક્રીડા કરી હમસુ, રસીકવર એ ગીરીધરે. ૪.
 સ્થળે સ્થળે રાર લાગે છે ઓધવ, કહ્યું મુખ નવ બાણે ;
 દયાના પ્રભુ પ્રાલવદ્ધન, આવે તો કુખડાં હણે. ૫.

રાગ રામગ્રી. પદ. ૨૧ મું.

ગોપી કહે સુણો ઓધવ ભાતજી, કહેજો હમારી સહુ પ્રભુને વાતજી ;
 ફરી ફરી વીનતી એ કહેજો હમારીજી, જ્યમ ત્યમ ઠહેલા આવે
 વૃજમાં વિહારીજી. ૧.

પ્રાણ રક્ષો છે કહેજો એક તમ આરોજી, કહેજો કહાવ્યું છે તમારી ઘસેજી ;
 નંદ યરોદા સહુ એમ કહાવેજી, ઓધવજી કહેજો હરીવૃજ ઠહેલા આવેજી. ૨

ઠાળ.

આવે વૃજ એમ કહી સરવે, ભેટ સામગરી ધણી ;
 મોકલી હરીને લઇ ઓધવ, પદાસ્થા મથુરા બાણી. ૧.
 મળ્યાં આવી મથુરા નાથને, પ્રણામ કીધો પ્રીતશું ;
 સમાચાર કહ્યા સરવે જેમ, ભડતે કાહાઆ રીતશું. ૨.
 મહારાજ વૃજનાસી તણો, સ્નેહ કેમ કહું મુખે કથી ;
 તેમાં ગોપીકાનો પ્રેમ તે તો, કહેવા કોઇ સંશય નથી. ૩.
 ફરી ફરી એમ કહ્યું છે જે, ઠહેલા વૃજ પ્રભુ આવિયે ;
 કૃપા કરી શ્રી કૃષ્ણજી એ, ચરજે મનમાં લાવિયે. ૪.
 ધણું વખાણે વૃજનારને ઓધવ, મન ગયું છે ગળી ;
 દયાના પ્રભુ પ્રાણવત્ત, પ્રત્યે કહે છે વળી વળી. ૫.

પદ. ૨૨ મું.

જે ગામ રીખે ને સાંભળે તેને; પ્રસન્ન થાય વૃજનો ધણી ;
 પ્રેમ લક્ષણા ભક્તીરે આસ પુરે તે મન તણી. ૧.
 એ પ્રેમરસ ગીતા તણા, એકવીસ પદ પ્રેમે કસ્યાં ;
 એક એક પદમાં ચરાણ નવ નવ, સુંદર સ્નેહ થકી ધસ્યાં. ૨.
 શ્રી નર્મદાનૃત હપર એક, ચાર ચંડી ગ્રામ છે ;
 શ્રી રોપસાઇ સમીપે કવી, જન કસ્યો વીમરામ છે. ૩.
 ન્યાતી નાગર વૈષ્ણવ વલ્લભી, દયાશંકર નામ છે.
 ગાઇ પ્રેમરસ ગીતા, ગુરુ પ્રતાપે હરી ધામ છે. ૪.
 પાંચ ટુંક છે અધીક આંતે, બેશતમાં ખટમાં ખટ નુન્ય છે ;
 શ્રોતા વક્તા શ્રી કૃષ્ણ જોડો, અધિક સંહુધી પુન્ય છે. ૫.

રસિયાજીના મહિના.

ગરબી.

શ્રી ગરુ દેવ વલ્લભને ચરણે લાગુ રે, રસિયાજી,
તેર માસ હરિ ગુણ ગાવા મતિ માગું હો; રંગ રસિયાજી. ૧.
કારતક માસે કેમ ગયા છો મુકી રે, રસિયાજી,
પ્રાણજિવન પ્રભુ શી વાતે હું ચુકી હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
ચુકી તોપણ દારીદ્રિય સમાવો રે, રસિયાજી,
મહારા સમ જો મનમાં કાંઈ લયો હો; રંગ રસિયાજી. ૩
અખળા જન આમો અવગુણકેરી ખાણુ રે, રસિયાજી,
તોપણ નાથ નિભાવો ડાહ્યો પાણુ હો; રંગ રસિયાજી. ૪
જેવી તેવી કિંકરી કહાવું તગારી રે, રસિયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ હો સુખ મહારો હો; રંગ રસિયાજી. ૫

માગશર માસે મળવા મન અડળાય રે, રસિયાજી,
પ્રીતતાણી પીડા કાંઈએ ન કહેવાય હો; રંગ રસિયાજી. ૧
ખિડ્યું શિડ્યું પણ અંતર બડકે લાગે રે, રસિયાજી,
કાળજી છેલી કંદ્રપનાં શર વાગે હો; રંગ રસિયાજી. ૨
ત્રિહ નિકળ થઈ કળ ન પડે નિરાશિરે, રસિયાજી,
તાલાવેલી લાગી મહારે તન હો, રંગ રસિયાજી. ૩
દુખદવાનજ પ્રગટ્યો ક્યમ સહેવાય રે, રસિયાજી,
ધીરજ રાખું પણ કહાંલગિ રહેવાય હો; રંગ રસિયાજી. ૪
નિશ્ચે પ્રાણ જરો તલપી હવાં આવો રે, રસિયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ ખચાવો હો; રંગ રસિયાજી. ૫

પોપ મારો રોશ રૂઢી મુક્યારે, રસિયાજી,
અખળાના આધાર અવસર ચુક્યા હો; રંગ રસિયાજી. ૧
માણું પ્રગટ થું કહિયે સમજ લેજો રે, રસિયાજી;
વિજોગ પાપે અવર ડંડ કાંઈ દેજો હો; રંગ રસિયાજી. ૨
અંતે દુખ નહિં પતિ જો શસ્ત્રે મારે રે, રસિયાજી,
તેથી કષ્ટ માણું તે મન ઉતારે હો; રંગ રસિયાજી. ૩
અંધી અંધકું હાતાં તે થું કહિયે રે, રસિયાજી;
ચતુરસિરોમાણ ચતુરાનું દુખ લહિયે હો; રંગ રસિયાજી. ૪
આ જોખનમાં આવી સુખને માણો રે, રસિયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ તક જાણો હો; રંગ રસિયાજી. ૫

માહામાસે તો મહારા સમ ઘેર આવોરે, રસિયાજી,
 આ રતમાં દીપંતી લે સુખલહવોલો; રંગ રસિયાજી. ૧
 પ્રથમ અમો એમાં કંઈએ નવ દેતારે, રસિયાજી,
 શિખરી સમળવી શું મહેલ્યાં ઠેતોલો; રંગ રસિયાજી. ૨
 ઠહલા થઈને વેર શું વાટચું આવુરે રસિયાજી,
 આવડું શિદ કચ્ચુ જ્યારે હુતું જાવુલો; રંગ રસિયાજી. ૩
 પ્રેમપંથમાં કાંટો કપટી ન સારોરે, રસિયાજી,
 પ્રથમથકી પોખી હાવાં શું મારો હો; રંગ રસિયાજી. ૪
 વીરહવંદીમાં ધીકુંધું નિરા દહાડોરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમજી મુતે કાહાડોરે; રંગ રસિયાજી. ૫

કોગચુ કેસુ કુલ્યાં હું કરમાણી રે, રસિયાજી,
 આ વનમાળી પિયું સાચું ન પુરું પાણીલો; રંગ રસિયાજી. ૧
 વસંતરતુ તો સહુને ઠહલી લાગે રે, રસિયાજી,
 તમપાપે મુને જાણુ રૂદેમાં વાગેલો; રંગ રસિયાજી. ૨
 અમિલ ગુલાલ ને કેસરના રંગ ઘોળીરે, રસિયાજી,
 વિલાસમુખ નવ લીધું મુજ હર હોળીલો; રંગ રસિયાજી. ૩
 સુખની રતુ મોકનિ સંગે શોહિયેરે, રસિયાજી,
 કુસકલડે રોવું તો હમારે જોઈએ હો રંગરસિયાજી. ૪
 પ્રથમ પકી પ્રભુ શો નવ નાંખ્યાં મારીરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ આ ગાત ધારીલો; રંગ રસિયાજી. ૫

એને અંદ્રકિરણ સહુને સુખકારી રે, રસિયાજી,
 એકલડીને લાગે તેહ કટારી હો; રંગ રસિયાજી. ૧
 સુખકારી કુતા તે સહુ કુપ્પ દેછેરે, રસિયાજી,
 જોઈ જોઈ સંભારી સુખ આંસુ ઠેછેલો; રંગ રસિયાજી. ૨
 કરે કાય શું કર્મ તણો એ દોષરે, રસિયાજી,
 વક્રવદન નિજ ત્યાં શો દર્પણદોષલો; રંગ રસિયાજી. ૩
 આ દહાડા ક્યાં મુક્યા હતા સંતાડીરે, રસિયાજી,
 જોખન અવસર આવો આખો કહાડીલો; રંગ રસિયાજી. ૪
 તમો કહેતા તે અમો માનતાં શાચું રે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ કીધું કાચુંલો; રંગ રસિયાજી. ૫

વેરાપે વૃજ મુંનું સમળું દીસેર, રસિયાજી,
 જન ઝાઝા પણુ કોને મન જઈ હીસેલો, રંગ રસિયાજી. ૧

સાવે સરવર સુકાં ચાતક લગેરે, રસિયાછ,
ચાંદ્રવિના જગ ચકાર હિજડ દખેહો; રંગ રસિયાછ. ૨
વિલુપું હોય તે એ સાચું પરમાણેરે, રસિયાછ,
પીડ પ્રસુતાની શું વંઝા બાણેહો; રંગ રસિયાછ. ૩.
વિરહ વેદના ધણી કઠિણ સહુ દુઃખથી રે, રસિયાછ;
વેઠ તે બાણે ન કહેવાય અમુકથીહો; રંગ રસિયાછ. ૪.
સ્નેહતણો ધા મલમ થકી ન રૂઝાય રે, રસિયાછ,
દાસ દયાના પ્રીતમથી સુખ થાયહો; રંગ રસિયાછ. ૫.

જેઠમાસે સહુ સરોવર સુકાં રહેછેરે, રસીઆછ,
મુજ્જ્જાનધારા નવ સુકી વહેછેહો; રંગ રસીઆછ. ૧.
શ્રીમદ્વતુને તાપે સહુ અકળાયેરે, રસિયાછ,
પતન કુવારાથી તે સદા રામાયેહો, રંગ રસિયાછ. ૨
શ્રીમતાપ તે દીપ વાયુથી વામેરે, રસિયાછ,
વિરહવન્દી આ પપને વૃદ્ધી પામેહો, રંગ રસિયાછ. ૩
પથ હલચું તે છાંટે નીર સમાયેરે, રસિયાછ
તાતું તેમ મળે જગ ભડકા થાયહો; રંગ રસીયાછ. ૪.
પ્રેમપાવકની પીડ સહુ દુઃખથી અળગીરે, રસીયાછ.
દાસ દયાના પ્રીતમ તમને વળગીહો; રંગ રસિયાછ. ૫.

ગણાડમાસે અતિ ગડું દુઃખ સામેરે, રસિયાછ,
પંખીડાં પણ મળિને માળા ધાલેહો; રંગ રસિયાછ. ૧
કહાને કહીયે ને કહે અદખાં ઠરિયેરે, રસિયાછ;
આંતર આગે ઠાંક્યાં ધીકી મરીયેહો; રંગ રસીયાછ. ૨.
કીડા કાઠ જ્યમ જોખું કરે ખાધ ખાધુંરે, રસિયાછ.
તમ વીરહકીડે કાળજ કરડી ખાધુંહો; રંગ રસિયાછ. ૩.
હાથથી તન સાર સહુ કાઠ દખેરે, રસિયાછ,
ભીતર ભડકા પ્રાણ પોતાનો પખેહો; રંગ રસિયાછ. ૪.
જે બાણે તે મુરખ કહે એ વાતરે, રસિયાછ;
દાસ દયાના પ્રીતમ દુઃખ સહુ ભાતહો; રંગ રસિયાછ. ૫.

આવશ્યમાસ સરપડે વરચો મંદરે, રસીયાછ;
પાવશ્વતુ શોભા યધ વૃંદાવૃંદો; રંગ રસિયાછ. ૧.
વૃક્ષે વળગી વેસ છુટે નવ છોડીરે, રસીયાછ;
દેવ મ્હારી ખેસ તો નાંખી તોડીહો; રંગ રસીયાછ. ૨.

એક દિવસ આપણુ ત્યાં વાતે વળગ્યારે, રસિયાજી;
 ધન વરસ્યો ભીજ્યાં મળુ ન થયાં અળગાંહો; રંગ રસિયાજી. ૩
 મેં પણ શીત રહેવાધ નહીં ધાણું કાંપીરે, રસિયાજી;
 ત્યારે તમે મુજને લઈ રૂદ્યાશું આંપીહો, રંગ રસિયાજી. ૪
 સંભારી તે સુખ કાળજડું કાઢેરે, રસિયાજી;
 દાસ દયાના પ્રીતમજી સામોટોહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

પુરષોત્તમમાશે આશા તો મહારીરે, રસિયાજી;
 પુરો પુન્ય થશે જુઓ મન વિચારીહો. રંગ રસિયાજી. ૧
 આતુર જન સંતોષો કરિ સનમાનરે, રસિયાજી;
 અધરામૃત પાધ આપો જલદાનહો; રંગ રસિયાજી. ૨
 આ એક માસતો પુન્યદાનનો દાહાડોરે, રસિયાજી;
 પ્રભુ અધરાવી સેવી કર કર દાહાડોહો, રંગ રસિયાજી. ૩.
 અવર દેવ સેવ્યાની અદાછે નહીંરે, રસિયાજી;
 પુરષોત્તમ પરણીને અત્ય ઘટે નહીં હો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 પ્રાણુ જશે તોય તમવીના નહીં ભજિયેરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના સ્વામી એમ સમજિયેહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

ભાદરવો ભડ વરસે ચપળા અમકેરે, રસિયાજી,
 એક સમે હું આવી પાયલ ઝમકેહો; રંગ રસિયાજી. ૧.
 હું ખીની સુણી ધન વરસ્યો આકાશે રે, રસિયાજી,
 પીતાંપર હોરાડી લીધી પાસે હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
 સઘળું સુખ કાંધ પ્રગટ નથી કહેવાતું રે, રસિયાજી,
 વિકળપણે કાંઈ કહું છું નથિ રહેવાતું હો; રંગ રસિયાજી. ૩.
 પાલવ પાયરી કાલાવાલા કરિને રે, રસિયાજી,
 પાગે લાગી કહું છું ફરી ફરીનેહો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 વેડકુખ નથી રહેવાતું હાથ આવોરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ શું તરસાવોહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

આચિન આચો સઘ માસ સુખકારીરે, રસિયાજી,
 વામ આંખલડી ફરકે છે કાંધ મહારી હો; રંગ રસિયાજી. ૧.
 રાસ રમણની રતું આવી તમે જાણોરે, રસિયાજી,
 લાલ બિહારી લાલીનાં સુખ માણો હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
 રારદ પુતમની નીશે પુર્ણ રાશી પ્રગટ્યો રે, રસિયાજી,
 તમથી રમતાં સહુ કુખ મહારાં મઠશેહો; રંગ રસિયાજી. ૩.

કરુણાનીથી છે માટે કરુણા કરશે રે, રસિયાજી,
 બહાલાંની વિનંતી રૂદેમાં ધરશે છે; રંગ રસિયાજી. ૪.
 આનંદ ઉપનો ઉરમાં વાલમ વળિયા રે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમજી મુને મળિયા છે; રંગ રસિયાજી. ૫.
 (૧-૨)

દાણ્યાતુરી.

ગરબો.

મારગ મુકાતી કાના કહું છું ક્યારની જો;
 રાકી રાખી છે મુને તે કણીવારની જો. માં ૧.
 મારે માથે મટકી મરીતણી તપે જો;
 વેળા વીત્યા પછે ગોરસ માંડું નહીં ખપે જો. માં ૨.
 મુને એકલડી બાણીને ઘેરી છે અહીં જો;
 તમારા મનતાણા વિચાર હું બાણું મહીજો. માં ૩.
 આહું અવળું હોરોછો તે હું બાણું સહુ જો;
 મેં તો તમ સરીખા ડગારા દીઠા બહુ જો. માં ૪.
 આળા મનતા મુકી હુંથી રેજો પાંસરા જો;
 મારે પાલવડે ના વળગો પ્રીતમ રોહો પરા જો. માં ૫.
 આઘા રોહો અડશેમાં ગીરધારી ઘેલા મા યશેજો;
 જે કાંઈ બાળોછો તે અરથ નહીં શરે કરોજો. માં ૬.
 મેં તો સાંભળ્યુંતું જે ડાહ્યા છો પ્રણુંજો;
 તેવું દીકું મેં તો ડાપણુ આજ તમતાણુંજો. માં ૭.
 માણસ હોએ તે તો માને વેણુમાજો;
 નીરવજ હોએ તે નાના દેહતાં આવે કનેજો. માં ૮.
 નીરવજ દેવ તે તો તમમાં દીસેછે સામણાજો;
 ઘણી આવડેછે અપ્પણા મુલ્યાની કળાજો. માં ૯.
 આજ પરતારીમું કરશે તે કેમ છાજશેજો;
 મારો મા કાંઈ મટકી મારી બાજશેજો. માં ૧૦.
 ડરાવી ડરશે તે તમારી કા બીજી હશેજો;
 આળા હુંથી કરે જોમા સરીખડું યશેજો. માં ૧૧.
 લાડવાયા હશે તે તમારા નંદનેજો;
 આહાં કા સાંખશે નહીં તમારા કંદનેજો. માં ૧૨.

એક દિવસ આપણુ ત્યાં વાતે વળગારે, રસિયાજી;
 ધન વરસ્યો ભીજ્યાં પાણુ ન થયાં અળગાંહો; રંગ રસિયાજી. ૩
 મેં પાણુ શીત રહેવાય નહીં ઘાણું કાંપીરે, રસિયાજી;
 ત્યારે તમે મુજને લઈ રૂદ્યાશું આંખીલો, રંગ રસિયાજી. ૪
 સંભારી તે સુખ કાળજીકું કાઢે, રસિયાજી;
 દાસ દયાના પ્રીતમજી શામાટેહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

પુરુષોત્તમમારો આશા તો મહારીરે, રસિયાજી;
 પુરો પુન્ય થશે જુઓ મન વિચારીલો. રંગ રસિયાજી; ૧
 આતુર જન સંતોષો કરિ સનમાનરે, રસિયાજી;
 અધરામૃત પાઇ આપો જીવતદાનહો; રંગ રસિયાજી. ૨
 આ એક માસતો પુન્યદાનનો દાદાડોરે, રસિયાજી;
 ધ્રુવ મધરાવી સેવી કરું કર ઘાણાડોહો, રંગ રસિયાજી. ૩.
 અવર દેવ સેવ્યાની અદાછે નહીંરે, રસિયાજી;
 પુરુષોત્તમ પરણીને અવય ઘટે નહીં હો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 પ્રાણુ જશે તોય તમવીના નહી ભજિયે રે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના સ્વામી એમ સમજિયેહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

ભાદરવો ભડ વરસે ચપળા ચમકેરે, રસિયાજી,
 એક સમે હું આવી પાવલ ઝગકેહો; રંગ રસિયાજી. ૧.
 હું ખીની સુણી ધન વરસ્યો આકારો રે, રસિયાજી,
 પીતાખર હોરાડી લીધી પાસે હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
 સઘળું સુખ કાંઈ પ્રગટ નથી કહેવાતું રે, રસિયાજી,
 વિકળપણે કાંઈ કહુંછું નથિ રહેવાતું હો; રંગ રસિયાજી. ૩.
 પાલવ પાથરી કાલાવાલા કરિને રે, રસિયાજી,
 પાગે લાગી કહુંછું ફરી ફરીનેહો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 હ્રેકુખ નથી રહેવાતું હાતાં આવોરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ શું તરસાવોહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

આશિત આવ્યો સદા માસ સુખકારીરે, રસિયાજી,
 વામ આંખલડી ફરકે છે કાંઈ મહારી હો; રંગ રસિયાજી. ૧.
 રાસ રમણુની રતું આવી તમે જાણોરે, રસિયાજી,
 લાલ ખિહારી લાલીનાં સુખ માણો હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
 રાસ પુનમની નીશે પુણું શરી પ્રગટ્યો રે, રસિયાજી,
 તમથી રમતાં સહુ કુખ મહારો મઠશે હો; રંગ રસિયાજી. ૩.

કરણીની છો માટે કરણ કરશે તે રસિયાજી,
 બહાલાંની વિવંતી રહેમાં ખરશે હો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 આનંદ ઉપતો ઉરમાં વાલમ વળિયા રે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમજી મુને મળિયા હો; રંગ રસિયાજી. ૫.
 (૧-૨)

દાણ્યાતુરી.

ગરબા.

મારગ મુકાની કાના કહું છું ક્યારની જો;
 રાકી રાખી છે મુને તે કણીવારની જો. માં ૧.
 મારે માથે મટકી મહીતણી તપે જો;
 વેળા વીત્યા પછે ગારસ માંડું નહીં ખપે જો. માં ૨.
 મુને એકલડી જાણીને ઘેરી છે અહીં જો;
 તમારા મનતાણા વિચાર હું જાણું સહીજો. માં ૩.
 આડું અવળું હોયછે તે હું જાણું સહુ જો;
 મેં તો તમ સરીખા ડગારા દીઠા ખડુ જો. માં ૪.
 ચાળા મનના મુકી હુંથી રજો પાંસરા જો;
 મારે પાલવડે ના વળગો પ્રીતમ રોહો પરા જો. માં ૫.
 આશા રોહો અડોમાં ગીરધારી ઘેલા મા યશેજો;
 જે કાંઈ જાણોછે તે અરથ નહીં શરે કરોજો. માં ૬.
 મેં તો સાંભળ્યુંતું જે ડહાણું છે ધણુજો;
 તેવું દીકું મેં તો ડાપણુ આજ તમતાણુજો. માં ૭.
 ગાણુસ હોએ તે તો માને ઘેણુમાંજો;
 નીરલજ હોએ તે નાના કહેતાં આવે કનેજો. માં ૮.
 નીરલજ ટૂવ તે તો તમમાં દીસેછે રામજાજો;
 ધણી આવડેછે અખળા કુત્યાની કળાજો. માં ૯.
 આજ પરનારીયું કરશે તે કમ છાજશેજો;
 મારો મા કાંકરી મટકી મારી ભાગશેજો. માં ૧૦.
 ડરાવી ડરશે તે તમારી કાળીજી હશેજો;
 ચાળા હુંથી કરે જોવા સરીખડું યશેજો. માં ૧૧.
 લાકડાયા હશે તે તમારા નંદનેજો;
 આણું કા સાંખશે નહીં તમારા કંદનેજો. માં ૧૨.

ઘણુ તો મહીમંડળમાં હોય્ને નહીંજો;
 એ તો રીત હોય આજ અલોકી લહીંજો. માં ૧૩.
 પ્રીતડીની રીતે કહે તો પાછાં મહીંજો;
 ઘણુનો કરીને દોકડો આપું નહીંજો. માં ૧૪.
 હજુ પ્રીતડીની રીત નથી આવડીજો;
 રહ્યા ગોવાળામાં ચારી જાણી ગાવડીજો. માં ૧૫.
 પ્રીત રીત તે તો નિગમ ચારમાં નથીજો;
 બહાલા લાગોહો તે માટે કાંઈએક કહું કથીંજો. માં ૧૬.
 સ્નેહ શાસ્ત્રમાં એક ધીજની સ્ત્રી સુખાણુ છેજો;
 મોટા પંડીતને પણ એ વાતો અજાણુ છેજો. માં ૧૭.
 આતુર થઈને મારી પાસે ઉભા રોહો હરીંજો;
 પોતી પ્રેમની તે પદવી સીખવું ખરીંજો. માં ૧૮.
 પ્રીત કરવી તારે રીસ તો ન રાખવીંજો;
 વેળાએ જોઈએ તે વીધીએ વાણી ભાખવીંજો. માં ૧૯.
 વધી વાણીને તે નીભાવ કરી જે શકેજો;
 પીકટ દુરધટ પ્રેમ પંથવિશે ટકેજો; માં ૨૦.
 સદા સર્વદા સચેત રહેવું સામળાંજો;
 સુરત સંગ્રામ જીતવાની આરત એ કળાંજો માં ૨૧.
 પ્રગટ પ્રીતડી ન કરીએ આ સંસારમાંજો;
 વાત કહીયે તે પણ આંખના આણુસારમાંજો. માં ૨૨.
 નેહ નયનના કટાક્ષમાં જણાવીએજો;
 દુરીજન દેખતાં બહાલાને ન બોલાવીએજો. માં ૨૩.
 યોગ - માણસ સાથે સંધેશો ના કાઢાવીએજો;
 વાંકું પેસે તેથી બહડતાં ન કાવીએજો. માં ૨૪.
 શામ્લુ જોતાં સ્નેહ પરખી લઈએ નણુમાંજો;
 વાત અંતરની તે સમજી લઈએ વેણુમાંજો. માં ૨૫.
 પ્રથમ પહેલાં તો સ્વભાવ તેના પરખીએજો;
 તે પ્રમાણે વચનરૂપી જળ વરસાવીએજો. માં ૨૬.
 જેણું કામ તેની વૃત્તી માફક ચાલીએજો;
 એ રીતે તો પક્ષી ગગનતણું ઝાલીએજો. માં ૨૭.
 હાજી હાજી સરખી બોહોની એકા નહીંજો;
 અમૃત શરકરાનો તે રસના મધ્યે છે સહીંજો. માં ૨૮.
 પ્રીતડીનું કામ રીઝવ્યાયકો થશેજો;

- ખીજવેથી તો મુળગું ભાગી નેરોજો. માં ૨૯.
 પાકી પ્રીત ખાઝાવિના ન રીમાયંએજો;
 દાપ દખીએ પણ મુળે નહીં લાવીએજો. માં ૩૦.
 જેમ તેમ કહ્યું મનું હદે ન આણીએજો;
 દષ્ટ દખીએ પણ વિચારે પ્રમાણીએજો. માં ૩૧.
 ને કોઇ જોસે તેવું હારદ સમજી લીછએજો;
 વિવેક વિચારે કદે તે ઉતર દીછએજો. માં ૩૨.
 ગોઠું વચન તેથી કદાપી ન જોલીએજો;
 છીદ્ર કો રામાનું સમોએ નવ જોલીએજો. ૩૩.
 વિના વીચારે જે સુહસંગે લડેજો;
 નીચે તેને પાછળથી પરતાવું પડેજો. માં ૩૪.
 સ્નેહી સંગે ઝાઝું જોયી નવ ઝાલિએજો;
 જેવો સમો તેવી વિધી માફક ચાલીએજો. માં ૩૫.
 કુટિલ આગળ આપ આતુરતા ન દાખીએજો;
 સાગી હોય તેવી રીતે રીત રાખીએજો. માં ૩૬.
 મ્હેડે મીઠું જોલે તે ચકી નવ રીઝીએજો;
 સાચા સ્નેહી વિના મનડું નવ દીછએજો. માં ૩૭.
 કપટી હોય તેથી સાચું નવ ભાખીએજો;
 લોભે લલચાઈયે નહિં નાઠા ખરી રાખીએજો. માં ૩૮.
 પાદા પ્રેમનિ તો પ્રાણુ માંયો આપિએજો;
 જુઠા સંગેસં વચન નવ અલાપીએજો. માં ૩૯.
 સાચા જુઠાની પરક્ષા પ્રથમ કીછએજો;
 સાચું નીવડ્યા પછી ડગો ના દીછએજો. માં ૪૦.
 સ્નેહી સંગે જાઝી મોટાઈ ન રાખીએજો;
 છોટું હોગે તોપણ સનોવડાઈ દાખીએજો. માં ૪૧.
 સમા પરમાણે વિવેક ન બુદ્ધીએજો;
 રેક પોતાની તે અંતરથી ન મુઠીએજો. માં ૪૨.
 વિના વિચારે એક ઝગડું નવ દીછએજો;
 સમો પડે કાચું હદે નવ કીછએજો. માં ૪૩.
 સાત ગળણે ગાળ્યા પછી બોલ જોલીએજો;
 જોત્યા પછી કુપ થાય નવ ડોહાએજો. માં ૪૪.
 વખત વીતી પછી વેચાથી મળે નહીંજો;
 પય ન થાયે કદાપી ને થઈ ગયું મહીજો. માં ૪૫.

રસ પ્રેમનાં તે શીશ સાટે માનવોજો;

ગરજ રાખે તેને દુઃખ દોષ ન આણવોજો. માં ૪૬.

પ્રીત કદાપી કાઠ્યકી ન જોડીએજો;

ખની ભવીશયી તો પ્રાણુ ગમે નવ તોડીએજો. માં ૪૬.

પ્રીત રીત એ લાગે તો લેખું નહીંજો;

તૂટે પળમાં પાછળ શુદ્ધી કંઈ દીશે નહીંજો. માં ૪૮.

કાળી કસ્તુરી પણ ગુણ ધણો ગ્રહીએ સદાજો;

રાતાં ધંદ્રવાણુથી મોહીએ નાં કદાજો. માં ૪૯.

સતસ્નેહ સેવા પેહલ સંતોષ છેજો;

વશીકરણ વિદ્યાતણાં એ કારાછેજો. માં ૫૦

પારા સરખો પ્રેમ જુગતે ઝાલજોજો;

વાખરતાં લાગે ન વાર એતી ચાલજોજો. માં ૫૨

ખાલતાં મુલ મનુષ્યતાયું કીલએજો;

મુખે કહીયે નહીં પણ ચિત્તમાં એતી લીલએજો. માં ૫૨.

ખુદી પ્રમાણુ વચન સહ પડે બકીજો;

દુખ માનીયે ન બીજું લાવે કાંઈ થકીજો. માં ૫૩

પ્રીતડીનાં પાકે અતી ઉતાવળ પણેજો;

ધીરજ રાખીયે તો કારણ સહ આવા બનેજો. માં ૫૪

વિવેક વાતમાં તો દુઃખ દાણી ખેડુ રહેજો;

ગોળ ખાધએ પોતાના ચોરી પર શું લેહેજો. માં ૫૫

સમો સમજે અંચળ થઈ તે ચોદીશ ફરેજો;

કુરીજન નહારા તે તેહને શું કરેજો. માં ૫૬

અતુર આગળ કુટ ચુગલનું ચાલે નહીંજો;

પવન સહુને ડાલાવે ગીરી હાલે નહીંજો. માં ૫૭

ડાહ્યા હોએ તેનું એટલું ડાહ્યાપાયુંજો;

લક્ષણવંત લેહેજો થોડામાં કહું ધણુંજો. માં ૫૮

મારા સમજો મારા વચનથી રીસાવતાજો;

ક્ષણ એક ચાલે નહીં છો ધણું ભાવતાજો. ૫૯.

દધીનાં દાણનાં વેચાણમાં છું તમતણીજો;

હું તો બાણું છું જુગલવન માયાનાં મણીજો. ૬૦.

હમો અખળા આતુર વચન મુખેથી ન કહાડીએજો;

હેકું દેખાડતું હોએ તો દેખાડીએજો. માં ૬૧.

આસંગા વિતા કે આવડું ખાલે નહીંજો;

આસંગો તે પ્રીતવીના ના હોએ કહીજો, માં ૬૨.

સાવધાન પ્રીત પાળજો કહું કથીજો;

માતી મન ને કાચ તુટ્યાં સંપાતા નથીજો, માં ૬૩.

પ્રીત જાંધી અતીસેજ લુખ્ય થઈ રહીજો;

ધ્યાના પ્રીતમજસુ ઘણુચાતુરી કહીજો, માં ૬૪.

ચેતવણી.

૫૬.

ચેત ચેત મન ચપળ થઈને, કૃપા કૃપાનીધી ભજનીરે;

આ જીહી ખાજી જગતતાણીછે, તેથી મમતા તજનીરે, ચેત૦ ૧૬૬.

શું મુરખ મોઢ્યા માહર કહેછે, તાહર તે શું ખાચુરે;

આ અમુદ્યક હરિ હારીને તે, પથરમાં ચિત પ્રોથુરે, ચેત૦ ૧.

આ ડાહ્યાણુ તાહર મલ્યું ધુળમાંરે, ચુસે પડી ચતુરાધરે,

તું સેવા સમરણમાં નવ સમજ્યો, અંતે ખગાડ્યું ખાધરે, ચેત૦ ૨.

તે હેતે હરિસેવન ના કીધું, સંતોખ્યા નહીં સાધુરે;

આ ધીક પડો તારો જનમારો, વણસાડ્યું તે ખાધુરે, ચેત૦ ૩.

અહ્યા તું તાહરી જનનીને શો ના, પથર પડીયો પટરે;

જે લોક પખાળત વચ્ચળ વાર, તુજને નાખી હોરે, ચેત૦ ૪.

તો પાણુ કેહેનું કારજ સરતું, પાણુ તું તેથી માઠારે;

કામને કામ ક્યહું ના આંચો, કિંચિત ક્યહું ના ગાંઠારે, ચેત૦ ૫.

આ જનમ દિવસથી જરા લગી તે, કુત્સિત કૃત ખડુ કીધારે;

આ માત પિતા આદિ અતિ સજ્જન, જનને દુઃખ ખડુ દીધારે, ચેત૦ ૬.

તું પાપથકી ખીલને નહીં પાપી, વચો ન જીહા પાખેરે;

કાઠી હવ કલપાયે મુરખ, જીહી પુરી સાખેરે, ચેત૦ ૭.

વધુ નહીં તે વદે સુખેથી, ના ખાવું તે ખાએરે;

તું તાહરા મનમાં સદમાતો, ના જાવું તાંહાં જાએરે, ચેત૦ ૮.

આ વિષમતાણું કૃત તાહાણું કીધું, મનથી માન્યુ બીકરે;

વેદ સાંજનું વચન ન માન્યું, ધરી ન હરીની બીકરે, ચેત૦ ૯.

કપટ કરી લોચને લુચ્યા, પીંડ પોતાનો પોખ્યોરે;

નવ દીન ભાષે દયાજ આવી, પરખ્યામાં ખડુ દોખ્યોરે, ચેત૦ ૧૦.

તું વેગવન વેગે વાહતો નહીંડ, સાન ભાષેરા ખતાવેરે;

પોતાણું મન પથર સરખું, તેહેમાં દાપ ન દાવેરે, ચેત૦ ૧૧.

હાંકે સહુ હજવો પાડે મરે તોહિ માથું કુટી. ૭

ધણા ભવ કળેરા પાંચો તોહિ મમતા ન ભાગી;

માહારે હર્ષએ વૈરાગ્ય ન આવ્યો પ્રભુ જમથી લોહ નાં સાગી. ૮

કરતાં એમ મૃત્યુ આવ્યું સંગી કાઈ ત્યાંહ ને થયું;

આગળ જે નીપતું તેતો મુખે નવ જાણ કહ્યું. ૯

એહિવા અનેક ફેરા હું આવ્યો ને ગયો;

પણ તમોને ભજ્યાવિના માહારો - છુટકો ક્યકુ ન થયો. ૧૦

હું માયાના પારા મોટી સેવું તમને શ્રીહરી;

એહિવું પણ હુમાં નથી કહ્યું કરગરી. ૧૧.

જાણી દીન કૃપા કરો વાહાલા પોતાનું વરદ જોઈ;

તો કામ થાય માહારું નહી તો મરેસ રોઈ. ૧૨.

માહારાં કુકૃત સહુ તે જાણી જોઈ માફ કરો;

વાહાલા પોતાનો દાસ જાણી માહારા સહુ તાપ હરો. ૧૩

છો પતીતપાવન પ્રભુ અધમ બિધારકારી;

દયાળુ દીનપંક્તુ રાગણાગતવછળ હરી. ૧૪

હું ગોપીજન વશ્વભ વાહાલા તમો કૃપાના સાગર કાહાવો;

ધણાને કૃપા કરી માટે કરું દાવો. ૧૫

રથભથી પ્રગટયા પ્રભુ પ્રહ્લાદની પીડા કાપી;

ધ્રુવજના તાપ ટાળ્યા અવિચળ પદવી આપી. ૧૬

વળો ચંદ્રહાસ્ય જિગાચ્છો ફેડો નીચ વિષયાકરી;

સંકટથી દ્રૌપદી રાખી પુસ્ત્યાં બહુ ચીર હરી. ૧૭

તળાતો તેલ કડાંથી સુધનવા રાખીયો;

બળતાં ખગખાળ જિગારયાં ગજ ઘંટ નાખીયો. ૧૮

ગ્રાહે ગ્રહેત્રો હસ્તી મુકાવ્યો કષ્ટથી;

શિવજની સાહાય કીધી તમો વકાંસુર કુચ્છથી; ૧૯

રાખ્યું પણ ભીષ્મ કેર પાંડવનાં લાડ પાળ્યાં;

સુદામાનું દાળીદ્ર ફેડ્યું અભામેળ પાપ બાળાં. ૨૦

અહલયાનો રાપ ટાળ્યો વિદુરનું ગમતુ કીધું;

જ્યદેવની સ્ત્રી જીવાડી તમે મીરાંતું જેર પીધું. ૨૧

નામાનું છાપર જાહાણ ત્રીલોચન નીર ભર્યું;

દાસ દામાજી માટે માહારનું રૂપ ધર્યું. ૨૨

નરસાઈઆને હાર આપ્યો પુરયાં બહુ કોડજ;

મુક્યુ ધર જોડાણ માટે તમો રણજોડજ. ૨૩

સેના સાર નાપીક યથા કાણાબુ જડતને;
 મધરાતે ખનાત આરાડો માધવદાસ ભક્તને. ૨૪
 તુળસીનો ટેક માટે યથા કમલુ રામજી;
 મનાનું ક્ષેત્ર નીપાબુ ખાજવણુ રામજી;
 કંતાણની ભક્તિ રૂપી યથા આશીન હરી;
 પ્રાણુ બિત્તરાના રાખ્યા પરીક્ષત સાહાય કરી. ૨૬
 સાંદીપન મુશ્કી પત્રી દેવકી માત કહાવી;
 એ બંધને પુત્ર આપ્યા મૃત્યુ પામેલા સાવી. ૨૭
 હૃદય અરજીન બંધને સાત ઉપદેશ્યું હરી;
 પારથને માણી પાણુ સુભદ્રાનું રૂપ ધરી. ૨૮
 રાજ હથસેનને આપ્યું પ્રભુ છડીદાર યથા;
 બળી રાખને મંદીર દ્વારપાળ થઈને રહ્યા. ૨૯
 બ્યાસનો તાપ ટાળો નારદને મેળવી;
 હિરણ્યાક્ષ કુટ્ટને મારી મુકાવી પ્રથ્વી. ૩૦
 કુબળાની કામના પુરી રંગે રમવાને ગયા;
 બ્રહ્માણને કન્યા અપાવી સાક્ષી ગોપાળ યથા. ૩૧
 રજસ્વળા અશુચીપાણુ પ્રેમે થયું ભંગજી;
 ગણીકાનો મુકુટ લીધો માગીને શ્રીરંગજી. ૩૨
 ત્રરસીપત્રીનું ભોજન ભાગ્યું જડવીરજી;
 પીધું સૂતદેવકેર નારાયણ નીરજી. ૩૩
 કરમાનો ખીચડો બાધો સખરીનો બોરજી;
 ભીંચીટ આહીરનું ખાધું મીનંદકીસોરજી. ૩૪
 રમાથી અધિક આપ્યું તમે સુખ ગોપીને;
 તેહને ગમે તે કૃત કીધાં મરજાદ લોપીને. ૩૫
 અંગે ગળ્યા ગોપ હગારચા સરપે ગળ્યા નંદજી;
 ગિરીધારી વ્રજ બિગાસ્યું બ્યાપ્યો આનંદજી. ૩૬
 જટાયુની દહન ક્રિયા કરી રઘુરાજજી;
 વિભીશણુ મુગ્રીવ ખતેને અપાવ્યું રાજજી. ૩૭
 અબ્બરીરાનો ભાર હતારયો આપે અવતાર ધરી;
 બીલથી ભૂત હિગાસ્યો દેવીને પ્રેરણા કરી. ૩૮
 વામન થઈ ભીક્ષા માગી ધંદનું ગમતું કીધું;
 અમરને અમૃત પાણુ મોહનીરૂપ લીધું. ૩૯
 પુંડરીક વચન માટે ધટે આસનજી;

વાદમીક મોટો પનિત કીધો પાવનજી. ૪૦
 આપ છાયામાં મુનો પવનકુમારજી;
 આ તપમાં હિમા રક્ષા થકી બે ચારજી. ૪૧
 કપટે પમ પાન્ કરાવ્યું ખકી ગોપાળજી;
 તેહેને ગતી માતાની આપી એહેવા દયાળજી. ૪૨.
 પારધી અહીં સિંચાણો માંહોમાં ચામ મારી;
 કરતાં ગોમ સમગ્રજી હરી પક્ષી લીધાં દિગારી. ૪૩
 તુકારામ તમને બાહારો સ્વદેહે સ્વધામ લીધો;
 પીપાને દ્વારિકાં દાંખો મુદ્રાં દેધ સાચો કીધો. ૪૪
 જયમલની સજ્જન રાખો રધદાસનું શ્રીકર્ણ લીધું;
 રાખ્યું પાણુ કપીર કેડું આપે સદાવ્રત દીધું. ૪૫.
 સાન સોપાનની વ્રતી મુક્તાપાર્શ્વ ભક્ત ભાવી;
 દાસની કીરતી કરવા માટીની ભીંત ચલાવી. ૪૬
 અપચ મોહનાની ખાંધે ચઢ્યાં પ્રભુ પ્રીત બાણી;
 ગદાધરદાસ કેડું પાંચે ભોગ પીધું પાણી. ૪૭
 ત્રીપુરદાસ ભક્ત કેરી છીટેથી શીત સમી;
 ભક્તના કુલના ભારે શ્રી મરતક રત્નું નમી. ૪૮
 સુરદાસનો નીમ નીભાબ્યો કીર્તન પુરાં કચ્યાં;
 કૃષ્ણદાસનાં કેડાં પુચ્યાં પદ ત્રણ આપે ધચ્યાં; ૪૯
 દાસ આસ દરણુ માટે ચુક કરવાને ગયા;
 જન પદમતાભ સાડ જેવટીવા આપ થયા. ૫૦
 એહેવાં જન દુઃખ દચ્યાં માણાં શ્રી નાયજી;
 તેહેમાં એક અધિક દયો બાણી મોહો દાયજી. ૫૧
 શીખે ન સાંભળે ગાયે ભાવે ભક્તવેલજી;
 તેહેને પ્રભુ પ્રસન્ન થઈ કરે સુખરેલજી. ૫૨.

(૩)

ચાતુરીનો ગરબો.

સવ કામ છોડીને પરથમ, ગુરગોત્રિંદને ભજ્યેજી;
 સકળ કામના જેથી સીદ્ધિ, વારેતેહેને તજ્યે; શિક્ષા શાણુને. ૧
 મૃળથી મોટી સંગ્રે કરિયે, નીચ સંગત પરહરિયેજી;
 સંમંદ તેને વસ મન રહેછે, જેથી તરીયે મરીયે; શિક્ષા શાણુને. ૨

હર પ્રકારે પ્રીત મૃદુમાંથી, મ્હેરો જન તે જાણેલ; શિં ૩.
 નિર્લેપ આપસવારથી જુગ, તે તોળા પામ્યાણે. શિં ૩.
 ખરી મેહનાતનું દ્રવ્ય જોડીયે, નીચ નજર ના કરીયેલ; શિં ૪.
 પાછળથી પરતાવો જાણે, દાંરીથી તે ડરિયે; શિં ૪.
 સાહસ કર્મ ન કરિયે કદાપી, ડરિયે હરિ જનને મારેલ; શિં ૫.
 હતરેશું જન મોતીનું ન ચડ, પળતું કાટી પ્રકારે; શિં ૫.
 રીતે ચાલતાં કુખ પડેતો, ભણું મુખ અનીતે કુકુંડ; શિં ૬.
 બેશી નાવ ખુડે નહીં કહેવત, તરી હતરો તોરે ખુડ; શિં ૬.
 બિના વિચારે કાંમ કરે, તે પાછળથી પરતાયેલ; શિં ૭.
 બગડી ખુંદ જે હોય ન સંધરે, મળેત જે તક ભયે. શિં ૭.
 કોનું કહાડીને ખરચ ન કરીયે, દાટી ના મહીયે કુખળ; શિં ૮.
 જેની સંપત તેવું જોજન, સદા પાગીયે મુખ. શિં ૮.
 પુર્વે વેર તાંહાં સ્નેહ ન કરિયે, પુર્વે મીત્રસું વેરલ; શિં ૯.
 મીત્ર કોક દીન ગુંજ પ્રકાશી, રાત્ર ના છુટે નેહર. શિં ૯.
 આપ વખાણુ અપરની નીંદા, પર પનીસું દાસ્યલ; શિં ૧૦.
 અતી ભાષણુ કદુ છમ ચલાવે, મ્હેરમખાણુનો નારા. શિં ૧૦.
 મુખ આવે છાકી તર જમ્મો, કુખ આવે નવ ડરિયેલ; શિં ૧૧.
 આપણથી અધીકાને જોઈને, ગરવ કહેસને હરીયે. શિં ૧૧.
 લોભાજન પતવડે સાધિયે, ગરવી જોડી પાણુલ; શિં ૧૨.
 મુરખનું મન ગમતું કરીયે, પંડીત શાચી વાણુ. શિં ૧૨.
 હરિ ગર શાહેખથી શાચા રહીયે, સ્ત્રીયું જુકું કહીયેલ; શિં ૧૩.
 મોટાં આગળ કાઢ સમે પાણુ, મુખે મ્હેરો નવ પધયે. શિં ૧૩.
 રીત નમે નહીં રંદાકરી, વાંસલે વરતું ધાયેલ; શિં ૧૪.
 કરતની કક્ષા મહી રામો, હમે લો મુખનવ. શિં ૧૪.
 કેવળ સ્વારથકૃતી વાંસુમાની, સહુ પરમારથ રહેલ; શિં ૧૫.
 કરવત બેગાસ સરખું છાંડ, રેહે ઘર રેહે હરિમદા. શિં ૧૫.
 સાખ ગમાવા સાખ રાખજો, સાખે મળરો સાખલ; શિં ૧૬.
 સાખ ખરચતાં સાખ નવ મળે, સાખ ગયે સહુ ખાખ. શિં ૧૬.
 મળો સ્નેહ યોળી નવ નહયે, દુર મોતિકમ્મિસાવેલ; શિં ૧૭.
 હિંમત મુત અખજો કેમ કરિયે, હરગર્વની આરો. શિં ૧૭.
 સામાને શોભા આપેથી, આપણુ શોભા આવેલ; શિં ૧૮.
 પતીમુખ શોભા આંતે કરે જેમ, આંતે પતી દરશાવે. શિં ૧૮.
 જે કરતાં પરિણામે હાણી, તે કારજ ના કરવુંલ; શિં ૧૯.

- આપણી પોંચ પ્રમાણે સમજે, સમજી દગધું ભરવું. શિં ૧૯
 જેથી પ્રીત વધ્યાની ધર્યા, તે ધર ત્રાણથી કરામ્મેલ; શિં ૨૦
 વિવાદ ધન વેલાર પરીક્ષે, વામાં પાત ના કરિએ. શિં ૨૦
 માતપિતાશું હેત ધરીએ, કદા ન ધરિએ દોરાલ; શિં ૨૧
 નાગરવેલ વણસે જેમ દળ વણસે, જે પોંચું શતકેશ શિં ૨૧
 કાણુના કાઈ પડી કદાપિ, બરપ્રીત ના કરીએલ; શિં ૨૨
 ગળે પડી છુટે નહી કમે, પાપતાપ પચિ મરિએ. શિં ૨૨
 થોડું બોલ્યામાં સુખ શોભા છે, ખડુ બોલે પત જાયેલ; શિં ૨૩
 ચો કાડીના ચાલો ભાળે, સત ના પાછળ થાયે. શિં ૨૩
 કામ વીચેકે કરિએ કદાપિ, કષ્ટ પડ્યું તે માહેલ; શિં ૨૪
 તે પછી હરી ધર્યા એમ લહેલું, હરણડવું નહીં તાહે. શિં ૨૪
 પાણુ વાણુને દુષ્ટી દુલ, રાખી સમજે જીએલ; શિં ૨૫
 મોહાટમ આવે માન પામિએ, કહિં દુખીયાં નવ ધધયે. શિં ૨૫
 જે ભાવે જે પુછે તેને, તેહવો ઉત્તર દઈએલ; શિં ૨૬
 ભાષણમાં ભિતરનું હારદ, સેજે સમજી લઈએ. શિં ૨૬
 જેવીના ચાત્રે ના તેની, મરજી રાખી રહેવુંલ; શિં ૨૭
 સમો આપણે સમજી લેવો, બુલ્યું ખગડ્યું સેહેલું. શિં ૨૭
 તન મન વસન સું વિમળ રાખિએ, આજસ કોય ન કરવોલ; શિં ૨૮
 પરદુખ દેખી પ્રસન ન થાવું, પાપંધર્મ ન ધરવો. શિં ૨૮
 મોહાટ જનની અદખ રાખી, બાળને શિક્ષા દેવીલ; શિં ૨૯
 ગુસ્સન સેવા દયા દીનસું, સ્ત્રીને વશ કરી લેવી. શિં ૨૯
 દીવરો વાત વિચારી કરિએ, નીસ વિવેક છતીલ; શિં ૩૦
 કાઈ સમે કાઈ કહેલું સાંભળે, હપજે મોટી હાની. શિં ૩૦
 મોહાટ સાથે નવ ખગાડવું, નીચ ભલાઈ ન સારીલ; શિં ૩૧
 નૂપ યોજીના નહી આસંજો, ક્ષાણમાં કરે ખવારી. શિં ૩૧
 નમી ભીંતપર ના લો ખારી, નવ હરવું તે હોલ; શિં ૩૨
 ભખી ભૂટ તન કળી પસ્તાવો, વણ સ્વારથની વેઠ. શિં ૩૨
 બર જુગરી તસ્કર અસની, વિધાસે નવ રહેવુંલ; શિં ૩૩
 વેહેમારે વેપારે લજ્યા, નવ ધરવી સટ કવું. શિં ૩૩
 હરોવીના ક્યહું લુબ્ધાઈ ન જવું, જુકું સર્વ સમજવુંલ; શિં ૩૪
 કાળઝપેટો પચકે લાગરો, ભગવતભજન ન તજવું. શિં ૩૪
 જે જે વાતે મીઠું કડવું, આપણને જેમ લાગેલ; શિં ૩૫
 તેજ પ્રમાણે સમજી લેવું, સહુને સુખ દુખ જાગે. શિં ૩૫

દંપતીવચ્ચે દુત ના યાવું, કુડી સાખ ના બરવીછ; શિં ૨૬
 ના કરીએ અરી કેરી ચુગલી, અધરમપમ ન કરવી. શિં ૨૬
 માણસ જોઈને કામ પાડીએ, મુરખ મીન ન કરિએછ; શિં ૨૭
 હા ના કરવી ખોટી વાતે, ફૂરને દુરો ખરિએ. શિં ૨૭
 રીત સગાંને દાં ન મામવું, રે ધાથું માગે વાલીછ; શિં ૨૮
 રાતિ દુરામન ગુણે મારીએ, રાતે ન જીવુ ભાળી. શિં ૨૮
 મરમ વચન કાંઈ ને નવ કરિએ, મુશ્કતાં તે સંકાયછ; શિં ૨૯
 વાટે જતાનું કષ્ટ કાપિએ, જાંદાંભમી આપણી પોદેચ. શિં ૨૯
 મધુરી વાણી વદિએ સહુથી, ઉદર રાખીએ જડુંછ; શિં ૩૦
 માળ્યા મનુંખને પ્રાણ આપિએ, કેવું ન કરિએ ભુકું. શિં ૩૦
 કૃતી ભાવ ના ભુમી જઈ એ, ગુણ સમજાવે દેવોછ; શિં ૩૧
 અંનદાતાને આપિન રહેવું, લાલચ દગો ન રેવો. શિં ૩૧
 ગદા મેદું કંઈ સંકટ આવે, શી હરી રાણે જાવુંછ; શિં ૩૨
 હીંમત રાખી જીવાય કરવો, પ્રાણ મુક્ત ના યાવું. શિં ૩૨
 મુરખથી કહીં મમત ન કરવો, જાંડ ગોદડે રેવીછ; શિં ૩૩
 આણી ચુકાવી કામ કાઢાડવું, આગળ વણમે કેવી. શિં ૩૩
 કાળી દોલ કુટીલ જન કાંટી, કુટ્યાવાણુ ફળ નાવેછ; શિં ૩૪
 કુટની સામાં સાધું ન યાવું, યાતાં અતી સંતાપે. શિં ૩૪
 કામ કપેયું કાંઈક આવે, ખીરાં યાવું જાણીછ; શિં ૩૫
 જસદ થવાયી જોખમ ભાગે, પથર ઉપર પાણી. શિં ૩૫
 જેઓ સમો વીધિ પણ તેવી, કરતાં કારજ પાવેછ; શિં ૩૬
 એક રીતે અટકો નવ રહેવું, રોગ પ્રભાણે કપાય. શિં ૩૬
 અમમ વિચારી સરવે કરવું, અહમત કહીં ન રહેવુંછ; શિં ૩૭
 સહુનું વચન વીચારી જોવું, રામરોમ ચીત રેવું. શિં ૩૭
 ગુણવંતને ઇતરાઈ ન કરવી, જુકપણે લાલાઈછ; શિં ૩૮
 ગુમાન ગરજ સમે નવ ધરવું, ભાગી જાએ બલાઈ. શિં ૩૮
 પર પર જઈને દુઃખ ના રોવું, કાંઈ ન યાયે વિભામીછ; શિં ૩૯
 પાછળથી પસ્તાવો ઉપજે, ભાર જાવ સહુ ભાગી. શિં ૩૯
 પર પરમાં અચાનક ન જાવું, વાત કરી નવ હસવુંછ; શિં ૪૦
 ગુંજ કરતાં હોય બે જણા તાં, વણુ નેડ્યાં નવ પસવું. શિં ૪૦
 કોતકમાં કુમક વણુ સજ્જન, દુરીજન સાથ નવ વડવુંછ; શિં ૪૧
 જળ ગ્રેવાનો સામન લઈને, ખડરી ખંચન ચકવું. શિં ૪૧
 રીતે પણ ખોટાની સાથે, વાર ન કરવો વાતેછ; શિં ૪૨

ખરાખ હાંમે પછાર નાખી, છંટાવું નિજ હાથે. શિં ૫૨
 ઉમટી કૃતી ઘેમાની ગ્રહિયે, દાસ દક્ષ ના થયેછ;
 સર્વ હાંમથી ગુણ મહી લેવો, એમ ચતુરતા મહિયે. શિં ૫૩
 ક્ષેરાની ઊપર ક્ષેરા રાખવો, ક્રોધની ઉપર ક્રોધછ;
 મન મોહ મદ ગચ્છર ના ધરવો, મનને કરવો ઘોષ. શિં ૫૪
 આ ઠહેવાર ચાતુરીની શિક્ષા, ધરમે ઊરમાં રાખોછ;
 ભવ સુખ હરી પદ શુભકીર્તિ, આપદના અભીમાખી. શિં ૫૫
 પચ્ચી પચાસનું ખત ના લખીયે, અંતે આવે એકછ;
 ગળે પડે કોઈ ગુલાંમ માણસ, હાંથી વાત વિવેક. શિં ૫૬
 સકળ ચાતુરિ એક વચનમાં, કહું છું સહું સાંભળજોછ;
 હરી ગુરુ હરીજન સેવી સમરી, જનમ મરણથી ટળજો. શિં ૫૭
 આશ્રમ આરવિષે પ્રસ્તાશ્રમ, એક વાતથી મ્હોટોછ;
 શ્રી હરિની સેવા ખની આવે, માટે નહિતો ખોટો. શિં ૫૮
 મત ભાવે આશ્રમ માંડો, મારે નહિ સેવા દેવાછ;
 હ્યો કેહે મ્હારે તે મ્હોટો, કરે કૃપણની સેવા. શિં ૫૯

(૨)

મીરાંચરીત્ર.

મીરાંમન મોહનસુ માન્યું;
 વરિયા વરિયા શ્રીગીધરમાલ, જાણે જગ નથી કાંઈ છાંતું. ટેક,
 જેમલ રાઠાડની દીકરીરે મુણો, ગીડતા એનું ધામ;
 રૂપગુણ કોઈ સમોવડ નહીં રૂકું, ધણું મીરાંખઈ નામ. મીરાંં ૧
 લોરીએ વાંચી જનમોતરીરે, તેમાં લખ્યું નીકળ્યું એહ;
 વરસે વિધાંભરનાયનેરે કરસે, તંદકુંવરછસું નેહ. મીરાંં ૨
 હૃદયોતપુરનો રાણો રાણ્યોરે, તે સાથે કરીછે સગાઈ;
 પરાણાવીને બળાવ્યાં સાસરે કંઈ, લોકીક રીતે મીરાંખઈ. મીરાંં ૩
 દેવોને દેસા બંધાંગણારે વાહ્યાં, વરકન્યા સહુ જન;
 રાણે પારવતીછ પુણ્યારે, મીરાંનુંતો મોહનમાં મન મીરાંં ૪
 સાસુ કેહે સોભાંજ્ય વધેરે વહુ, નમો સકુતીને પાય;
 મીરાંં કેહે મરતક માફ નહીં નમે, વીનાં એક શ્રીગીરીધરરાય. મીરાંં ૫
 સાસુ કેહે સાંમુ ખોલી આજથીરે મારે, નથી એ વહુનું કામ;
 પુત્રને કહ્યું એહેને રાખો પરી એક, ન્યાંરૂ રચાવો એનું ધામ. મીરાંં ૬

(૧૨૬)

એવું સુધીને મીરાં મન થયાં રે, ભયું થયું ભાંગ્યા જાંભળ;
 સાધુની સંજે કીરતન નિર્ગમ્યું સુમે, રોવીશું ગાઢશું ગોપાળ. મીરાં ૭
 નંદાનંદન માયે, ન્યારાં રચાં રે મીરાં, હરીજન આવે ધણા ઘેર;
 નિત્ય ભજન કયા કીરતન ઓઝણ, હરીને લડાવે કરે લોહર. મીરાં ૮
 નાચાર આવી મીરાંનાં ધની પાસે બાબી, આરો માંડ્યો બિનપાત;
 સાસરે રાણાણુ કુળ મળ્યું વડુ, મહીએ મળ્યાં માતતાત. મીરાં ૯
 આંખર આજણ પેહરે અનુપમ, સજો સુર સંયુધાર;
 મેહ્ય પધારે રાણાણુ તણે રે રમી, રીઝતી હોય ભરપાર. મીરાં ૧૦
 છાપા તીમકે આ રી તુજાની માળા, નાચો ખુરા વેરાગીને વેરા;
 સંગ મુકારા સાધુ સંતનો રે, રાણોણુ તો કરે સુશી ક્ષેરા. મીરાં ૧૧
 મીરાં કરે રે બાઈ ક્ષેરા યજ્ઞના, એજ છે બિપાય;
 કહેજો રાણાણુને સાધુને સેવે પ્રેમે, નૃત્ય કરીને હરિ ગાય. મીરાં ૧૨
 વળી મોનું રુ પેહરે રુ સુમન્યું રે, કાણડી નાજો એ કાઠડમાળ;
 છાપા તીમકે ધરી સાધુમાં બેસો, આસો પેહરે તુજાની માળ. મીરાં ૧૩
 તમે વશુ જાઓ શો સાસરે રે બાઈ, વૃથા વડાજો રાને રેહ;
 મનમમતા મોહન નર સાથે તમે, સર્વ તણે કરો કનેહ. મીરાં ૧૪
 કહેજો તમારી માતને રે વૃક્ષ, યમાં ગેતીંદ ગુણ ગામે;
 હરીવના કોરી રવ સેવરો નામે, જનમ મરણ નહીં જાયે. મીરાં ૧૫
 સુશી એમ છણકતી બીજતાં જાળા, આવી ખંધવની પાસ;
 ઓભાઈ બાબી કહેજો થામે વેરાગી સદુ, મુકી રા રાજ અવાસ. મીરાં ૧૬
 એવું સુધીને આવ્યો રાસ રાણાને પ્રેમો, સેવક મીરાંને અવાસ;
 ભાવો ખપર છે શા રંગમાં રે, કાણુ કાણુ બેઠું છે ગેતી પાસ. મીરાં ૧૭
 અનુચરે આવી એમ કહ્યું ને નથી, ત્રીણું માણસ આ વારક
 રાણીણ સાથે કાઈ પુરુષ બીજા છે, ધરમાં થઈ રહી છે ઘેકાર. મીરાં ૧૮
 સુશુતામાં રાણો થયો રાતડરે બેંચી, ખડગ કાઢ્યો છે તેણીવાર;
 પદા મીરાંને મહુસ એકત્રે કાઈ, આવે ના બાઈ રીધાં દાર. મીરાં ૧૯
 આવી નોયું તો મીરાં એકીરે, પ્રભુએ એને ના રીધું દરશન;
 પુછ્યું મીરાંને પદો પુરુષ ક્યા છે તાહરે, ભાગ્યું છે નેમુ મનન. મીરાં ૨૦
 ક્યા છે પુછા રુ રાણા રામરે, તે તો સવળે વસે છે ભરપુર;
 જાનમાં જુવે નોગી પ્રેમી પ્રવક્ષ રમે, રહે છે દુષ્ટપદી દુર. મીરાં ૨૧
 કાણડી નાખોણ આ ક્ષેરા કપર સંગે, નિર્મળ કરો મન;
 પ્રેમભક્તીએ પરધન ભજો તો તમને, પાવ તેજનાં દરશન. મીરાં ૨૨
 એવું સુધીને આમ માગી મણી રે વશુ, આવ ના આવ્યો રે ભુવ;

કોપ કરીને શસ્ત્ર વાપરે એહેને, દીઠાં મીરાંનાં જે રૂપ. મીરાં ૦ ૨૩
 તોરે મુરખ સમજ્યો નહીરે, મનસાથે ના કીધો વીચાર;
 બીજું ખડગ એણે એવીઠેરે ત્યારે, હરિયે રૂપાડીમીરાંચાર મીરાં ૦ ૨૪
 છોભો પડ્યો પાછો કચ્છોરે રાણે, આપ્યો પાતાને ઘેર;
 વાપનો ખ્યાલો મીરાને મોકલ્યો પીતો કાઠાવ્યું, રાણાએ આણી જોહેર. મીરાં ૦ ૨૫
 મીથા મીરાંએ મન મન થઇને પ્રભુને, રૂપાડી કર્યું પિયવાન;
 અમૃત સરીખું થઇ ગયું રે એને, સમરથ ધણી ભગવાન. મીરાં ૦ ૨૬
 મીરાંખાઇ આપ્યાં વ્રંધાવનમાં રે પ્રેમે, નીરખ્યા શ્રીવ્રજરાય;
 શ્રી જમુના પવવાન કર્યું ને કરી, જીવ ગોસાઇને સિદ્ધાય. મીરાં ૦ ૨૭
 હરીજનંત જાણી મીરાં મળવાનું કાઠાવ્યું તેણે, કાઠાવ્યું ના જોડે સ્ત્રીનું મુખ;
 મીરાં કહે સારું થયું સવારું મુજને, પરપુરુષ જોએથી દુખ. મીરાં ૦ ૨૮
 આજસગી કું એમ જાણતી જે વ્રજમાં, કૃષ્ણ પુરુષ છે એક;
 વ્રંધાવન વધી હજી પુરુષ રહ્યા છે તેમાં, ધન્ય તમારો વીવેક. મીરાં ૦ ૨૯
 એહેવું સુણીને સારી પામીઆ રે, જીવ ગોરાઇ મન્યાછે સામાં ધાઇ;
 હજી મળીને હરીની વાત કરીને આપ્યાં, મેવાડ દશ મીરાંખાઇ. મીરાં ૦ ૩૦
 કરી તઇયારી ચાલ્યાં દારીકાં, પ્રેમે નિરખ્યા શ્રીરણુછોડ;
 વાસ પુરીને પ્રભુની પાસે રહ્યાં સદા, પોઆ છે મનનાં કોડ. મીરાં ૦ ૩૧
 પાછળ પસતાવો રાણાને થયો રે, ગયું હતરી મનનું જોહેર;
 મુખે માગે તે આપું તેહને જોડેઈ, ભાવે મનાવી મીરાં ઘેર. મીરાં ૦ ૩૨
 હપરા હપરી તેણે મોકલ્યાં રે, આવીને ભાગ્યા સદુ પાએ;
 ગાજી પધારો મેવાડમાં મેહલાં, રાણાજી તો અંત ન ખાએ. મીરાં ૦ ૩૩
 જાસગી તમો રહેશો દારીકાં રે, ત્યાંહાંસગી કરું અપવાસ;
 આમહ રૂપી મીરાં વીદાય માગવાને, આપ્યાં શ્રીપ્રભુજીની પાસ. મીરાં ૦ ૩૪
 હરીએ હકીકત સાંભળીને હસી, ચાંપી હથ્યા સાથ;
 શ્રીકૃષ્ણસ્વરૂપમાં સમાઇ ગયાં રે મીરાં, જોજો શ્રીદારકાંતાય. મીરાં ૦ ૩૫
 ચરિત્ર એ મીરાંખાઇનું રે જોડા, રિણે સાંભળે ને ગાએ;
 પ્રેમભક્તિ તેહને મળેને જુદા, ધ્યાનો પીતમ વ્રજરાએ. મીરાં મન મોહનસુ માન્યુ. ૩૬

પ્રેમપરિક્ષા.

ગરબો.

ઓધવજી છે અળગીરે, વાત એક પ્રેમતણી;
 કોઈ અનુભવી જાણેરે, કહેતાં તો નાવે બાણી. ૧
 પ્રસુતાની પીડારે, વંઝા તેમ જાણે !
 જાણ્યું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણી. ૨
 મૃગે સફર પાઘીરે, ગુંગાને સ્વપ્નન થયું;
 સરવે મન જાણેરે, બીજાને ન જાય કહ્યું. ૩
 ધાગેલનાં દુઃખનેરે, કાચર તે શું પ્રીછે;
 અજ્ઞાની લઈ નહીંરે, સ્ત્રીની ગતી શી છે. ૪
 નીમ સરવે નાસરે, જ્યારે પ્રેમ તે વ્યાપે;
 નિંદ્રા જેને આવે રે, તે જિત્તર ક્યમ આપે. ૫
 આશક માથુકમારે, રૂપ ગુણ શા દેખે?
 જેવું ભાસેછે તેહનેરે, અવર તેવું નવ પેખે. ૬
 જેવું ચિત જ્યાંહાં ચોડુરે, તેને તેથી સુખ પાયે;
 શી છે સ્વાદ આત્મીમારે, ચક્રાર ભાવે ખાયે. ૭
 રીત પ્રીતની એવીરે, તેવું સુખ તે જાણે;
 અનુભવથી અજાણ્યુરે, એના અવગુણ આણે. ૮
 નેહ સુખથી ન વાધેરે, દેખી દુખ નવ ધટે;
 જેમ વૃક્ષને વળગીરે, વેલી તો ફરી ના લટે. ૯
 શીખે સાંભળે ગાયેરે, ઓધવ ગત પ્રીતતણી;
 કરવી નથી પડતીરે, એની મેળે આવે બાણી. ૧૦
 પ્રીત પાઝે તો રહેજેરે, છુટે ન પછે છોડી;
 મરછને દુખ દેજેરે, ગળ્યા પછે અંકોડી. ૧૧
 સાચી પ્રીત તે પ્રાણ લેરે, સાધારણ થાય પરે.
 દાદુર જળવાણુ છવેરે, માછલડાં તો જાય મરી. ૧૨
 મ્હોટી મંનની મોહનીરે, બીજી પ્રીતથી ન મળે;
 પણ જડ જુઓ લોહરે, ચમકને દેખી રાળે. ૧૩
 છીપ રહે સાગરમારે, ધરછા સ્વાતી પુલકણી;
 જુઓ દટી ચક્રારનીરે, અચળ રહેછે ધંદુભણી. ૧૪
 લલળ સુખ ખુબ સામ્રથરે, પ્રેમીજનમાં ન ટકે;
 મધુકર વાસ કરેરે, કમળ ભેદી નવ સકે. ૧૫

તોય કરીને શક્તિ વાવરે જોહેવે, દીઠાં મીરાંનાં જે રૂપે. મીરાં ૦ ૨૩
 તોરે મુરખ સમજ્યો નહીરે, મનસાથે ના કીધો વીચાર;
 બીજું ખડગ એણે ખેંચીકરે ત્યારે, હરિયે રૂપાડીમીરાંચાર મીરાં ૦ ૨૪
 છોભો પડ્યો પાછો કચ્છો રે રાણે, આચ્છો પાતાને ઘેર;
 વાપનો ખ્યાલો મીરાને મોકલ્યો પીતો કાહાવ્યું, રાણાએ આણી જોહેર. મીરાં ૦ ૨૫
 મીરાં મીરાંએ મન મગન થઇને પ્રભુને, રૂપાડી કસ્યું નિવવાન;
 અમૃત સરીખું થઇ ગયું રે એને, સમરથ ધાણી બગવાન. મીરાં ૦ ૨૬
 મીરાંખાઇ આપ્યાં વ્રંદાવનમાં રે પ્રેમે, નીરખ્યા શ્રીવ્રજરાય;
 શ્રી જમુના પથવાન કસ્યું ને કરી, છવ ગોસાધને સિદ્ધાય. મીરાં ૦ ૨૭
 હરીજન જાણી મીરાં મળવાનું કાહાવ્યું તેણે, કાહાવ્યું ના જોડે સ્ત્રીનું મુખ;
 મીરાં કહે સારું થયું સવારું મુજને, પરપુરુષ જોએથી દુખ. મીરાં ૦ ૨૮
 આજસગી હું એમ જાણતી જે વ્રજમાં, કૃષ્ણ પુરુષ છે એક;
 વ્રંદાવન વસીહ છ પુરુષ રહ્યા છે તેમાં, ધન્ય તમારો વીવેક. મીરાં ૦ ૨૯
 એહેવું સુણીને સારી પામીઆ રે, છવ ગોરાધ મળ્યાછે સામાં ધાધ;
 હજી મળીને હરીની વાત કરીને આપ્યાં, મેવાડ દશ મીરાંખાધ. મીરાં ૦ ૩૦
 કરી તઇવારી ચાલ્યાં દારીકાં, પ્રેમે નિરખ્યા શ્રીરથુછોડ;
 વાસ પુરીને પ્રભુની પાસે રહ્યાં સદા, પોચા છે મનનો કોડ. મીરાં ૦ ૩૧
 પાછળ પસતાવો રાણાને થયો રે, ગયું હતરી મનનું જોહેર;
 મુખે માગેતે આપું તેહને જોઠાઇ, ભાવે મનાવી મીરાં ઘેર. મીરાં ૦ ૩૨
 ઉપરા ઉપરી તેણે મોકલ્યાં રે, આવીને ભાગ્યા સહુ પાએ;
 ગાછ પધારો મેવાડમાં વેહેલાં, રાણાજી તો અન ન ખાએ. મીરાં ૦ ૩૩
 જાસગી તમો રહેશે દારીકાં રે, ત્યાંહાં સગી કરે અપવાસ;
 આમહ રૂપી મીરાં વીદાય માગવાને, આપ્યાં શ્રીપ્રભુજીની પાસ. મીરાં ૦ ૩૪
 હરીએ હકીકત સાંભળીને હસી, આંખી હૃદય સાથ;
 શ્રીકૃષ્ણસ્વરૂપમાં સમાઇ ગયાં રે મીરાં, જેને શ્રીદ્વારકાંનાથ. મીરાં ૦ ૩૫
 ચરિત્ર એ મીરાંખાધનું રે જે કા, શિખે સાંભળે ને ગાએ;
 પ્રેમભક્તિ તેહને મળેને તુલે, દયાનો પ્રીતમ વ્રજરાએ. મીરાં મન મોહનસુ માન્ય. ૩૬

(૧૨૧)

પ્રેમપરિક્ષા.

ગરબો.

આધવન છે અળગીરે, વાત એક પ્રેમતણી;
કાંઈ અનુભવી જાણીરે, કહેતાં તો નાવે બાણી. ૧
પ્રસુતાની પીઠારે, વંદા તેસુ જાણી ?
જાણ્યું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણી. ૨
મૃગે સફર પાધીરે, ગુંગાને સ્વપ્નન થયું;
સરવે મન જાણીરે, જીજ્ઞાસે ન જાય કંઈ. ૩
ધાંજોલનાં દુઃખનેરે, કાચર તે શું પ્રીછે;
અમાની લહે નહીરે, સતીની ગતી શી છે. ૪
નીમ સરવે નાસરે, જ્યારે પ્રેમ તે વ્યાપે;
નિંદ્રા જેને આવે રે, તે જિતર ક્યમ આપે. ૫
આરાક માથુકારે, રૂપ ગુણ રા દેખે ?
જેવું ભાસેછે તેહનેરે, અવર તેવું નવ પેખે. ૬
જેવું ચિત જાણેં ઓઠીરે, તેને તેથી સુખ પાયે;
શી છે સ્વાદ અખીમારે, ચકાર ભાવે ખાયે. ૭
શીત પ્રીતની ઓવીરે, તેવું સુખ તે જાણે;
અનુભવથી અજાણ્યુરે, એના અવગુણ આણી. ૮
નેહ ગુપ્તથી ન વાઘેરે, દેખી દુખ નવ ધટે;
જેમ વૃક્ષને વળગીરે, વેલી તો ફરી ના લટે. ૯
શીમે સાંભળે ગાયેરે, આધ્યત્મ ગત પ્રીતતણી;
કરવી નથી પડતીરે, એની મળે આવે બાણી. ૧૦

—પછે છોડી;

અંકોડી. ૧૧

|| ગણ થાય પરી.

|| તો જાય મરી. ૧૨

|| પ્રીતથી ન મળે.

|| કને દેખી ચળે. ૧૩

છીપ રહે સાગરમારે, ઇચ્છા સ્વાતી બુદ્ધિતણી;

જુઓ દૃષ્ટી ચકારનીરે, અચળ રહેછે ઇંદુભણી. ૧૪

લજ્જા સુધ બુધ સામ્રથરે, પ્રેમીજનમાં ન

મધુકર વાંસ કારેરે, કમળ ભેદી નવ સકે.

- કૃષ્ણદાસ ગદી સુખ કેંદરે, બાળાપેણી રહીત દુઃખ કેંદરે. ૨૭
 એ હિમય નાયક ખાસરે, તેનું નામ તે બદવદાસરે. ૨૮
 થાનેશ્વરના વિપ્ર જગતાનંદરે, સેવ્યા હરી અતી આનંદરે. ૨૯
 બ્રાહ્મણ એડળની વૈષ્ણવ બાધરે, આનંદદાસ ત્રિશંભરદાસ ભાધરે. ૩૦
 વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી પ્રભુ પ્રીતરે, રામદાસ મીરાના પ્રોહીતરે. ૩૧
 કૃષ્ણદાસ ખવાસણી જાણીરે, જેની માતી શ્રી વલ્લભે વાણીરે. ૩૨
 જોલામીરાશ્રી વલ્લભવરનારે, રામાનંદ પંડિત થાનેશ્વરનારે. ૩૩
 વિઠ્ઠલદાસ છીપા રસપુરરે, જીવણદાસ તે ક્ષત્રીકપુરરે. ૩૪
 સારસ્વત દ્વીજ ભગવાનદાસરે, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસરે. ૩૫
 વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ જીતરિયારે, શ્રીજીની સેવામાં કરિયારે. ૩૬
 અચ્યુતદાસ સનોડીયા કહીયેરે, ગોડ વિપ્ર અચ્યુતદાસ લહિયેરે. ૩૭
 સારસ્વત વળી અચ્યુતદાસરે, નારણદાસ અંજાલે વાસરે. ૩૮
 નારણદાસ ભાટ મથુરાનારે, નારણદાસ લુવાણા કહાનારે. ૩૯
 ક્ષત્રાણી ગોરજ શંભરાધરે, સાસુ ને વહુ બે વૈષ્ણવ રાધરે. ૪૦
 શીહાનંદનાં ક્ષત્રી સારરે, વૈષ્ણવ એંડલનો એક સુવારરે. ૪૧
 એક વૈષ્ણવ હરિ ગુણ ગાતારે, દમોદરદાસની માતારે. ૪૨
 શીહાનંદ ક્ષત્રાણીનો વાશરે, કવી લઘુ પુરષોત્તમ દાસરે. ૪૩
 કવીરાજ ભાટ ગુણ ગાયરે, ગોપાળદાસ ઘટોડાના કહાવેરે. ૪૪
 જનારદનદાસ વૈષ્ણવ ક્ષત્રીરે, ગુરુ સ્વામી બ્રાહ્મણ હરી મૈત્રીરે. ૪૫
 કનૈયા ક્ષત્રી શાળ પ્રકાશારે, વિપ્ર એડીઆના હરીદાસારે. ૪૬
 બાળકૃષ્ણ બાદરાયણ દાસરે, સેવા સમરણનોજ અભ્યાસરે. ૪૭
 સેવા સમરણ માહે સુખાણુરે, માણિકચંદ શીધુ પાડે ભવાનરે. ૪૮
 માણિકચંદ સીધુ પાડે ભવાનીરે, નરોંખાઈ હરી મન માનીરે. ૪૯
 નર દરશનથો હરી ભક્તરે, જેની હરિ પદ નીરમળ મતરે. ૫૦
 ગોપાળદાસ કહીયે જટાધારીરે, વસી ગ્રીજમાં સેવ્યા ગીરધારીરે. ૫૧
 સંત પોર્યા સ્વસ્ત ને ચુનારીરે, કૃષ્ણદાસ સોપી પરને પારીરે. ૫૨
 આગરે એપડાણુ શત દાસરે, સુદરદાસ સેવ્યા અતીનાસરે. ૫૩
 પટેલ માવળ ખીરજો સહીતરે, પતી પત્ની પ્રભુ પદ ચીતરે. ૫૪
 ગોપાળદાસ રોડાના કહાવેરે, સેવે શ્યામ તે હરખે હુલાવેરે. ૫૫
 સુરદાસ શિરોમણી ભક્તરે, ગાઆ શ્રી ગીરધર બાણે ભક્તરે. ૫૬
 સવાપરદાશ પરમાનંદરે, ગયા ગુણનિધી બાળમુકુંદરે. ૫૭
 કુભનદાસ માહારસ કંધરે, સખાભાવે સેવ્યા શ્રી ગોવિંદરે. ૫૮
 સુત કૃષ્ણદાસ ગોહવા રે છોડ્યા પ્રાણુ ન છોડી સેવારે. ૫૯

(૧૨૫)

કુમ્ભારદાસ દહિયે અધિકારીરે, ગાયા સેઆ શ્રી રાગ ખીલારીરે. ૬૦
ગાયા વેળુનં એ ચોરાશીરે, શ્રી વલ્લભ ચરણ નિવસીરે. ૬૧.

વલ્લભ.

સકળ તત્ત્વનુ તત્ત્વછે એ, સારમાં એ સાર,
પાઠ કરતાં માનમાં, વરા પાપ નંદકુમાર. ૧
શ્રી વલ્લભ શ્રીચીત્ર પ્રભુને, જે પ્રસન્ન કરવા આહુ;
નથી અન્ય ઉપાય તે, આ ભક્તના ગુણ ગાયે. ૨
શ્રી આચારજી માહાપ્રભુનાં, અંતર ગત્ય એ ભક્ત,
મુજ્જી ઉપર કૃપા કરે, શ્રીવલ્લભપદઆરાધન. ૩
એ વેળુવની ચરણ રજની, છે મુજને મણી આરા,
ગાય ગુણ દરિદાસના, દયારામ દાસનો દાસ. ૪

(૩)

વલ્લભનો પરીવાર.

રાગ ભેરવ.

પ્રથમ પ્રભાત શ્રીગુર વલ્લભનું હો નામ;
પુરુષોત્તમ પુરણ કામ શ્રી ગાલલક્ષ્મી પતીજી. ૧
શ્રી લક્ષ્મણ રાજકુમાર, શ્રી અવલંબાજી,
પુત્રઓદ્ધાર શ્રી વલ્લભ પ્રાણ આધાર, ચરણ રાખો રતિજી. ૨
શ્રી ગોપીનાથ નિધામ, એ છે પુરણ પુરુષ પ્રમાણ;
જોગી જનને ધ્યાને ધરવા હોહલા રે. ૩
વ્યાપક વિદ્યાધાર, સુખદાયક નંદકુમાર,
અક્ષરબ્રહ્મ અખંડ તે, ક્યાંહાંયકી સોહલાજી. ૪
શ્રી ગોપરધન ઓધરણ, શ્રી રાધિકા રમણ,
એ વૃજગુપતી સુખકર્ણ, સ્વસુખ માતજોજી. ૫
શ્રી રૂક્માણી રમણ, પદ્માવતી પ્રાણજીવન,
શ્રી વિદુલ તન મન તે, અધિકા જાણજોજી. ૬
કૃણપ્રિયે શ્રી યમુનાજી, માહારાણીનું નામ રે,
એ સરવે સુખનું ધામ, શ્રી કાનિંદીજી કહીયેજી. ૭
શ્રી નવનીતપ્રિયા લાલ, શ્રી મયુરાનાથ કૃપાળ,
શ્રી વિઠ્ઠલનાથ દયાળ, દયાસમુદ્ર લહિયેજી. ૮
શ્રી દ્વારિકાનાથ, શ્રી ગોકુળપતી ગુણપતી ગુણ ગાત,

તેની માત દુખી થઈ હરિ સમચ્ચા, તપ્યું નીર તપાવ્યું;
 ગારભક હિંગાચું માત મેળવ્યું, સાચું ૧૨૬ કહાવ્યું રે. કૃપાકરો ૧૦
 શ્વાન પારધી ગાનળ જાળ, ચોદિસ ચો ઘેરી હરણી;
 હરિ સમરનાં વારિદ વાધું, પ્રેસ્યા સીંચી ધરણી;
 તુરો કુંદ જે મુગ્ધા પરપર, કથા પુરાણે વરણી, કૃપાકરો ૧૧
 ધંધરપાણું અળગું મુકી જયમત્યમ, નિજ જન સુખ આપ્યું;
 ના કરવાની કૃતી પણ કીધી એવું, હેન હંદે વ્યાપ્યું;
 કિંચિત કહિ દાખ્યું સાભાજિયે, મોટા જન આલાખ્યું રે. કૃપાકરો ૧૨
 માહાર રૂપ ધરી દામાળનું, કુંખ કીધું હરી હાની;
 નાણુંદ થઈ સુવાવડ કીધી, ચોખામેહલ ત્રિયાની;
 સેના સાડું નાપીક થઈ નૃપ, મુંડન ધરી ન જ્ઞાનીરે. કૃપાકરો ૧૩
 માધવદાસતાણાં મળમુત, પખાળ્યાં થઈ પ્રભુમાતા;
 માંસ તોળવા કસ્યું કાટકું, સદન કસાઈ ખ્યાતા;
 ચર્મવસ્ત્ર રોહિદાસતાણે ઘેર, પેહેસ્યાં હળધર ભ્રાતારે. કૃપાકરો ૧૪
 જનીનાં છાણા વણિયાં, દળાણું દળિયું દેવ મોરારી;
 ભાંડપાત્ર ગોરા કુંભારનાં, ધાડ્યાં ગિરિવરધારી;
 નામદેવનું છાચુ છાપડું, વણું ત્રિલોચન વારીરે. કૃપાકરો ૧૫
 દ્વારપાળ બળિ ચોપદાર, ઉગ્રસેન સારંગપાણી;
 પાંડવનાં દાસત્વ કસ્યાં, બહુ વેદે વાત વખાણી;
 કુલજકાંત પત્ની પારથની થઈ પ્રભુ પાકું પાણીરે. કૃપાકરો ૧૬
 પંચાળીનાં પટકુંળ પુસ્યાં, જતનું સંકટ કાપ્યું;
 ધ્રુવજી બાળક દુખિયો લહી, દામોદર દરસાણુ આપ્યું;
 ચંદ્રહાસને તિપ કરી તિથયા, રાજ અચિતવ્યું આપ્યું રે. કૃપાકરો ૧૮
 પ્રહલાદનું વચન પ્રતિપાદ્યું, ભિગપ્રતિષ્ઠા રાખી;
 અંબરીષનું મહાત્મ વધાસ્યું, દ્વિજને નીચો નાખી;
 હાર હુંડી મોસાળાદિક, નરસૈયાનાં જંગ સાખીરે. કૃપાકરો ૧૯
 ગોપીજનના નાચ નચાવ્યા, નાચ્યા ગિરવરધારી;
 કરમા ખીચ વિદુરની ભાણ, જમીયા ઠહોલ વિચારી;
 જીંઘા રૂળ સખરીનાં ચુત, દેવનું આરેખ્યા વારીરે. કૃપાકરો ૨૦
 એનાં અનેક કારજ, ભક્ત તણાં કીધાં ભગવંત;
 પાવન થાવાને મેં ગાયા, હું નથી ભક્તિવંત;
 પતિત પાવન કસ્યા ધણા, હવે દોની મુજપર ચંતરે. કૃપાકરો ૨૦
 ઉત્તમ અધમ અધમને ઉત્તમ, આપ કરો શી વાર;

લેવો તેવો સધ તમારો, હું છું નંદકમાર;
 કડા તુડા કરો ગણે તે, અવર નથી આધારે. કૃપા કરો ૦ ૨૧
 અખીલ દાષાણી દરીયો છું હું મુલ કૃતિ સ્વરૂપ ન મહારી;
 કાઠી દહપે ગતી ઘટે નહિ, જોતાં ન્યાય વિચારી;
 તો તરાય મું કવળ પ્રમેય, પણ તારો ગિરધારી રો; કૃપા કરો ૨૨
 શિવ વિધિ રોય સરીખા ભેદુ ન બાણે જેને વેદ સમસ્ત;
 કોણુ માત્ર ત્યાં અદ્ય હવ હું, માણજન મોધી વરત;
 શ્રીગુરુવક્ત્ર સોંપો કહાત, વિચારી ઝાલો હસ્તરે. કૃપા કરો ૦ ૨૩
 નથી માંગનો ચક્રવર્તિપદ, સ્વર્ગસિદ્ધ ચોક્તિ;
 પ્રપંચ વિસ્મૃતીપૂર્વક શ્રીજી, આપો નિજ અજ આશકિની;
 સુસંગ સંતત શુદ્ધ પ્રેમલક્ષણા અહીંતુકી ભક્તારે. કૃપા કરો ૦ ૨૪
 (૨)

કાત્યાયનીનો ગરબો.

હરે એક સમે વૃજકન્યકાલ, મોહી જોઈ કાણુસ્વરૂપલ;
 મન ધરણ સહુને ઊગનીલ, વરવો વર એ અનુપલ. ૧
 કાંઈ સાધન સખણું કીલ્યેલ, તો એ કંથ પમાયલ;
 કહિ કાત્યાયની વૃત્ત આચર્યું, વરવા શ્રીવૃજરોગલ. ૨
 માર્ગશીર્ષ માસ પ્રતિપદાલ, વૃત્ત આગંભનો દિનલ;
 સહુ પ્રાતઃકાળ કુમારિકાલ, હઠી આનંદ મનલ. ૩
 સામગ્રી પુજનની ગ્રહીલ, કરતિ હરિગુણ ગાનલ;
 અખી ટોળે મળી સહુ સંચરીલ, કરવા જમુનાસ્નાનલ. ૪
 શ્રી મહારાણીમાં નાહીનેલ, પેહેચ્યાં પવિત્ર યટકુળલ;
 કરી પુલ દેવી પ્રત્યમાલ, કાલિંદીને કુળલ. ૫
 જળ કુંકુમ અખીલ ગુલાલલ, પુષ્પમાળ ધરી માયેલ;
 ધુપ દીપ ભોગ તંબોળ આપીયાંલ, પ્રેમે લાગ્યાં પાયેલ. ૬
 કર જોહી કહે સહુ કન્યકાલ, સુણો કાત્યાયની માતલ;
 માહા યોગેશ્વરી સુત નંદનાલ, મુજપતી કરે સાક્ષાતલ. ૭
 કરે જાપ સર્વ આ મંત્રનોલ, વળતાં આવે ધોમલ;
 હવીશાન જમે આવતી સુવેલ, ધ્યાન સગા ધનશ્યામલ. ૮
 એમ એક માસ પુરો થયોલ, આવ્યો છેલો દિનલ;
 રત્યક્ષણ પામ્યાં કરી થઈલ, એવું બાર્યુ જુગલનંલ. ૯
 ગોપસંગે ગાયો કરી ચાલતીલ, પ્રભુ આજ્યા જમુનાતીરલ;

જાળકીડા કરે નાન કન્યકાણ, હરિ ચાલ્યા કદમ લઈ ચીરણ. ૧૦
 અળખા અંબર દીઠાં નહિં, ચમકી જાય ભાણું;
 દીઠાં વસે વૃક્ષની ડાળમાં. પાસે નટવરૂપ નિહાળું. ૧૧
 ખાહે જોડીખાળા કરગરેણ, પ્રભુ ટાઢે કંપે તનં;
 અમો સર્વ તમારી કિંકરીણ, પર આપો પ્રાણુલનં. ૧૨
 શ્રીકૃષ્ણ કહે સુણો સુંદરીણ, તમો નીરાવરાણ ક્યમ નહાયાં;
 વૃતભંગ થયું ફળ શું મળેણ, ઉલટાં દાષે ભરખાં. ૧૩
 જો ફળ ધમ્મો ખાપ દાળિનેણ, તો આવો સરવે બહારણ;
 મો લજ્જા મુકી મન લો મનથકીણ, કરો સુર્યને તમસ્કારણ. ૧૪
 જેમ તાથે કહ્યું ત્યમ સહુ કહ્યું, ફળ પામવાની આશેણ;
 જોઈ પ્રેમ પ્રસન્ન પ્રભુણ થયાણ, પર આપ્યો કપાનિવાસેણ. ૧૫
 જાઓ રાસ રમશો મુજ સંગમાં, પતિ તમારો થાશણ;
 એમ કહી સહુ અંબર આપિયાં, પુરી અળખાની આશણ. ૧૬
 એમ કહી કૃષ્ણ ગો ચારવા ગયાણ, ગોપી આવ્યાં સહુ ઘેરણ;
 જે ગાય શીખે ને સાંભળેણ, તેહને ધ્યાનો પ્રીતમ કરે મેહરણ. ૧૭

(૩)

પદ્મરતીધી.

ગરબો.

સુણો આધવણ, પ્રેમતણો પંથ અથમ તમો શું જાણો;
 સ્નેહસાગરનું, નયી પીધું પય ત્યાંલગી જાપ વપ્પાણો. ટેક.
 જુઓ પ્રતિપદ યરા જેનો મહો, તે પુરૂષ અમો માન્યો દીઠો,
 કહાં યોગ કરે તે ઉર ખેઠો. સુણો આધવણ. ૧
 પિજ વાલ્યું સ્નેહ સુખ છે જાણી, હૃદય આનંદ વૃક્ષ સિંચે વ્રેહપાણી;
 ફળ્યું ત્યારે લણ્યું કુમળ રાણી. સુણો આધવણ. ૨
 ત્રિજ ગત્ય મારી તનથી એહવી, કપટી કંથે કીધી જોહવી;
 મળી કિંકરી કંસતાણી તેહવી. સુણો આધવણ. ૩
 ચતુર્થી ચતુર એને લેહેતી, નામ સુવડ રાય સરવે કહેતી;
 પ્રભુ જો ચતુરાઈ મેહેની વહેતી. સુણો આધવણ. ૪
 પંચ મિથ્યા નવ કહે આજ લહ્યું, પ્રીત ના કરિયે કયલું સરવે કહ્યું;
 અમો ના પાપમાન્યું તે દુઃખ સહ્યું. સુણો આધવણ. ૫
 પછી સહુને સુખ માં સોવું, અમારે ભાગ્યે આવ્યું રોવું;
 સોડયને વાટે પતિનું. સુણો આધવણ. ૬

સમ મીટ્યા હરી તાજ હડુ, તમને તણ ક્યહું નહિ જેયે કહ્યું;

એમનું કહ્યું એમનો પાસ રહ્યું. સુણો આધવણ. ૭

અષ્ટ મેલાપ હાવાં નથી યાવો, દાસીના સંગીથી શો દાવો;

ભલું અમને દુખ એને લાવો. સુણો આધવણ. ૮

નામે તે નહુ નથો એને, અમો સ્નેહવાળાં પડ્યાં વશ વ્રેહને;

નહિ બાણ વિયોગ પિસેહેને. સુણો આધવણ. ૯

દસમી અમો બાણી સરસ સાધી, તેનું ફળ આ વ્રેહની પીડ લાધી,

તેની ઝાંઝે નિરાદીન દહ દાધી. સુણો આધવણ. ૧૦,

એક આદ્ય શ્રીકૃષ્ણ અમો સેવું, અન્ય કાપકી નથી લેવું દેવું;

આગને નિરૂચે મુઝ એવું, સુણો આધવણ. ૧૧

દ્વાદશ માસ સુખ દીધું શ્રીજી, તેમાં રાદ૩તુની ગત જીજી

સ્તીરસમાં બીજીની ને બીજી, સુણો આધવણ. ૧૨

તેરસ હાવાં અમો ક્યાં મળીયે, ક્ષાણું ક્ષાણું સુખ સાભરે ને ખજિયે,

ખાધી સાકર લુણું કહો કમ ગળિયે, સુણો આધવણ. ૧૩

ચૌદીશ જેવું જ્યાંઈ ચિત્ત ભરે, નવયોગ સાધે તે સાડ સમે;

હમાડ મન સદા શ્રીહરિમાં રમે, સુણો આધવણ. ૧૪

પુન્ય મેં કીધું પાણું નહિ પુરું, મલ્યું રત્ન અમુલ્ય ગયું દુરું,

પેહેવું સુખ પામી હાવાં ઝુરું, સુણો આધવણ. ૧૫

એમાં સર્વ તીથી સોળે આવી, કહે વિયોગરસભરી નિત ગાવી,

તેથી દયાનો પ્રીતમ તમે ભર આવી, સુણો આધવણ. ૧૬

(૧-૨)

ખાખલીલા.

ગરળો.

કુંવરને પારોની વૃજરાણી. ટેક.

સહુ વૃજનાર મળીને આવી, શ્રી વરોદાણને ધાંમરે;

લાડકવાયો પુત્ર કર્યો ક્યમ, વસિયે ગોકુળ ગામ કુંવરને. ૧

એક કહે જળ ભરવા જાઉ ત્યારે, ધરમાં પેસે ગિરધારીરે;

માનશો નહી પાણુ માડી કહું તમે, સાંભળોને ગતિ મ્હારી કુંવરને.

સ્માંચું સંતાડ્યું હાથ જે મ્હારું તે, ક્ષણમાં શોધી કાણડે.

પણિયે નહીં તો પિંડા માંડે ને, તેથી ન પાણિયે તો પાડે કુંવરને. ૮

ત્યારે માતાજી એમ બોલ્યાં તમે, ચાતુર થઈ કાં ચુકારે;
 જ્યાં એની દૃષ્ટ પડે ત્યાં વરતું, ત્યાં અધારે મુકા. કુંવરને. ૪
 યશોદામું વિનતા કહે વાણી, મુકી જોયું અધારામાં હરે;
 એને શી ચિંતા થાય અજવાળું, જઈ ઉભો રહે બાંહે કુંવરને. ૫
 કૃષ્ણમાત ત્યારે એણી પરે બોલ્યાં, ઘેલી ગોપી શી રોચેરે;
 મહી માખણ ઊંચું શીકે મુકા, ત્યાંહાં બાળક નહીં પાંહોચે કુંવરને.
 તવ બોલી એક બાળાઆવો, હું શીકાની ગાય દેખાડુંરે;
 શાણા શુભના જીવો પરાક્રમ, થાએ અંતર ટાહાડું. કુંવરને. ૭
 ભાકડી લઈ ઊખળપર ચઢિને, શિકેથી લઈ સહુ ખારે;
 સખાને આપે તેથી વધે તો, માંકલડાંને પાય કુંવરને. ૮
 માતા કહે એ બળયી ન પાંહોચે, એવું ઊંચું તમે બાંધારે;
 મટકીતાણું મુખ વસ્ત્રે બાંધી, સોય દોરડે લઈ સાંધો કુંવરને. ૯
 હજી તમે પણ લક્ષણ લાડવાયાનાં, ન જાણો માતરે;
 ધરમાં ગરીબ એ ખારણે બીજો, વીતે તે જાણે વાત કુંવરને. ૧૦
 એક સખાની બાંધે ચડીને, અતી ઊંચું પણ ચાખેરે;
 તેથી ન કાવે તો દોહોણી કરે કાણી, ધારતળે મુખ રાખે કુંવરને. ૧૧
 ત્યારે માતા કહે બાળકને, હું કહી રીતે ખાળુંરે;
 મહી માખણને મુકી મજસમાં, દોની ત્રિયા તમે તાળું. કુંવરને. ૧૨
 એક કહે માંડી એમ કરે તો, થાય છે બમાણું જનરે;
 ખાવાના પામે ત્યાં ખીજ દે ગાળો, ભાંજે પાત્ર બહુ કહાન. કુંવરને. ૧૩
 કાંઈ ન ચાલે તો છોડે વાછરડા, વેળા વના ધવરાવેરે;
 સુત બાળકને જઈને જગાડે, ચોહોંટિયો દેઈ રડાવે. કુંવરને. ૧૪
 એવું સાંભળીને કહે રાણીજી, દશ ગિખામણ બાધરે;
 મંદિરમાં પેઠા દેખો તો, લાવજો એહને સાધ. કુંવરને. ૧૫
 અરે માત મે એક દીવસ તો, સંતાઈ આવતો હેરચારે;
 પેશી સદનમાં ખાવા વસુંચો, એટલે જઈને ઘેરચો. કુંવરને. ૧૬
 મેં કહ્યું એર આજ આંચો દાવે, નહિં જાવાદહીં ગહેશરે,
 મરડી મુંછ એણે કહ્યું મુજને, હું જાશ તું જોઈને રહેશ. કુંવરને ૧૭
 કરી કળા એકતો મહિ ભરિયું મુખ, એટલે જઈ મેં જાણ્યોરે;
 કરચો કાગળો માહારી આખમાં હું. ચોળવા રહી એ ચાલ્યો. કુંવરને ૧૮
 એક કહે મેં જાણ્યો હતો આજ, તોપણ એ નવ ગાંધ્યોરે;
 ત્રોડી મુજ મુકતાક્ષ માળા, હું વિણવા રહી વહાલો નાહા. કુંવરને. ૨૦
 એવું જોઈ જશોદાજી બોલ્યાં, હાંવાં સાચાં સહુ હોએરે;

માહારો લાલ માહારા ઘરમાં પોઢ્યો, આવરો ભગી તો જોશો. કુંવરને. ૨૧
 ગોવું કહેતાં પ્રભુ આગણિ આઠ્યા, શિંદ્રામયો હોરે;
 જરોમતી કહે જુઓ આ મારો બાળક, યુવતિ સરવ તમે જુડી. કુંવરને. ૨૨
 પ્રેમ કરાલો કરિ સહુ કામનિ, સોમું ગ્રીકણે જોયું રે;
 લોટ પોટ યધ ગઢ સહુ લલના, પ્રીતમમાં મન પ્રોયું. કુંવરને. ૨૩
 સાહામાં સાહામી લોચન મળતાં, કરી સમસ્થા છાનીરે;
 સરવે કહ્યું આવજો માહારે મંદીર, મોહને લીધું માની. કુંવરને. ૨૪
 ગાપી ગાવિંદની જત ન્યારી, શું જાણે સંસારરે;
 હૃદયે હેતને વઢે વલ્લથી, કોણુ લહે તેનો પાર. કુંવરને. ૨૫
 શીળિ સાંજળે ગાય એ ગરખો, ગ્રીકણુ બાળ ચરીતરે;
 કહે દયો પ્રભુ પ્રસન્ન થાય તેને, પતીત થાય પતીત. કુંવરને. ૨૬

(૨)

પ્રેહ વિલાસ.

ગરખો.

ઝોધવ અલગેલાને કેહેજો, જ્યમ હમો કાહાવિયેરે લોલ;
 હવાં તો હવન્યધ છે નાથ, કે ગોકુળ આવિરે લોલ. ૧
 કાટી કટપસમી પળ જાય, દિન કેવડો કહુરે લોલ;
 મારા વરસ એમ વીતે વાલમ, દુખ કહુ સહુરે લોલ. ૨
 હાવાં ત્રયિ રહેવાતું નાથ, કે કહુ કરગરીરે લોલ;
 પાયે પડુંધુ પ્રાણજીવન, કે પાલવ પાયરીરે લોલ. ૩
 તાલાવેલી લાગી તન કે, મન તમમાં ભમિરે લોલ;
 જોઈયું વેણુ બિજા કાનુ પાણુ, અમને નવ ગમેરે લોલ. ૪
 નથિ મુને ખાતપાનનું જાન કે, નિદ્રા ના મળેરે લોલ;
 આડે પોહર વિચારે જાય કે, કાળજી મળેરે લોલ. ૫
 વ્યાકુળ યધ છું પ્રીતમ પાખી, કળ ન પડે કાચુરે લોલ;
 એ દુખ કાઢને નવ કહેવાય, કે અકળાધયે, ઘણુરે લોલ. ૬
 અનુભમી જાણુ એ દુખ બાકી, સહુ ઘેલાં કહેરે લોલ;
 ખીડા પ્રીત તણી વ્યાપી ત્યાંહાં, કાહાપણુ ના રહેરે લોલ. ૭
 કાનુડે કાળજી કરયું કાંઈ મુને નહીરે લોલ;

પ્રેમ કટારીના ધા પાક્ય, ચલ્યો રૂને નહીં રે લોલ. ૮
 કાણુતણુ વેહેવાણુ છુદાય કે, રૂઝ કહો કયમ વળેરે લોલ;
 મલમ મળે જો મોહન મેળાપ, કે કુખ સહુ ટળેરે લોલ. ૯
 મોઘવણ કુંજનું સુગ સવળું, કયમ રાક્ષીએ કયી રે લોલ;
 પળ લીલા પ્રગટ કરી કાંઈ, કેહેવાતી નયીરે લોલ. ૧૦.
 અગળા અંતરની અમિલાખા, નાવે કેહેણુમાં રે લોલ;
 પીયુષ પુરાણ કરતા તેહ, શું વરાણું વેણુમાં રે લોલ ૧૧
 મોઘવ સ્નેહતાણું કુખ મગાણુથી, અધિકું ધણુ રે લોલ;
 અનુભવિનું અંતર જાણે, મુખડે શું ભણુ રે લોલ. ૧૨
 આશુમળતાં શું એક પ્રીત, જોખમ જીવનું રે લોલ;
 કાને કહિયે થયું આગરે, કરતવ દેવનું રે લોલ. ૧૩
 મોઘવ આ કુખથી ધણું સાંરું, મરાણુ આની ખનેરે લોલ;
 જીવ તો જાય તરત પણ અટક્યો, આશ આપ્યાતણેરે લોલ. ૧૪
 આગળથી નવ સમજ્યા એમ જે, પીડા પ્રાંતમાં રે લોલ;
 આ તો આતંદસાટે ઉઢોગ, દીઠા રતિરીતમાં રે લોલ. ૧૫
 નથી એ કષ્ટતણો જીવાય કે ઝહાલાજી વીતારે લોલ;
 માટે કેહેજો જામ ત્યમ આવે, હરિ ભુક્ષી ધુનારે લોલ. ૧૬
 અગળા જન અમો અવગુણુખાણુ, શું તમો નથિ જાણુતારે લોલ;
 ગુણસાગર છો ગીરધરલાલ, રખે ઉર આણુતારે લોલ. ૧૭
 હૈયાનું હાર્દ સમજો છો, શું કહિયે કયારે લોલ;
 જાણીતા થઈને કુખ દોછો એ, ઘટનું નયીરે લોલ. ૧૮
 પ્રેમતણી પાચીના પાર, ઊઘવણ ના મળેરે લોલ;
 જેમ તેમ કરજો એહ ઉપાય, કે વાલમજી વળેરે લોલ ૧૯
 સંદેશામાં શી શી વાત કહો, અમે કહાવિયેરે લોલ;
 માટે દાસ દયાના પ્રીતમજી, ઘેર આવિયેરે લોલ ૨૦

(૧-૨)

મનપ્રખેલ.

કક્કો.

કક્કા કોટી કારજ છાંડીનેરે, ભજિ લો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ;
 નહિં તો પાછળ પસ્તાવો થશેરે, આવીજશે અચાનક કાળ. ૧
 ખખખા ખોટું સહુ શ્રીહરીજિનારે, આદે મધ્યે અંત્યે કુખરૂપ. ૨

ગાનુભવી વાત કહું છું હું ખરીરે, માટે સમગ્રે આગરવરૂપ. ૨
 ગંગા ગુરુ હરી હરીજન એકછેરે, રખે રાખે મનમાં ભ્રાંત; ૩
 સેવો સામે સ્નેહે વ્યવિક્ષુ રે, સરવે સાચાનું જોઈ ગિહંત. ૪
 મધ્યા ધડી લાખોગી બાપછેરે, જો તું બાણી શકે તો બાણ; ૫
 હરિ ભજવાનો આવસર નહિં મળેરે, ફરી યાગછે મોહોટી હાથ. ૬
 નત્રા નિર્ભય પદ નંદલાલનું રે, એયકી સહુ એછું બાણ; ૭
 પદ્મ રાખીને વચન વદતો નથીરે, મુને માનપીતાની આણ. ૮
 ચર્યા ચતુર તું ને ત્યારે કહું રે, ચોત ચરણ ચતુરચુજ રાખ; ૯
 નિત સેવા સમરાણ સતસંગગરે, રહી કૃપણ શ્રીકૃપણ તું બાપ. ૧૦
 છંછા છેલછપીલા લાલશુરે, શીઘ્રે જોડો સાચી પ્રીત; ૧૧
 કરતવ કાંઈ પછે તાહારે નથીરે, તાહારી સરવે વાતે છત. ૧૨
 જન્મ જગજનન બાણા નથીરે, બાણુ સરવે તોયે તું અબાણ; ૧૩
 પ્રેમે પુરુષોત્તમ પુજ્યાવિતારે, થયે પડીત નહિં કહ્યાણ ૧૪
 ઝઝા ઝપટ કરી હરી ગર્હકેરે, ફરી મળવો નથી આ દીન; ૧૫
 રંકને લંક મળી જયમ લુટવારે, તેમ તુને મળ્યું એ ધન્ય. ૧૬
 દદા દોષી તીલક માળા ધરીરે, તોયે તજ્યાં નહીં કપટ કુટેવ; ૧૭
 વૈષ્ણવવેશ ધરી વાહી વિચ્ચનેરે, ક્ષાણુ કીધી નહીં હરીસેવ. ૧૮
 ઠઠા ઠાલાં થોથાં સંસારનાં રે, કટે કંઠય ન આવે પાર; ૧૯
 અમુલ્ય અવસર એળે બાપછેરે, વેહેલો બાજિ લે નંદકુમાર. ૨૦
 ડડું ડાહ્યો ઠર્યો સંસારમાં રે, તોણે શું સરચું તારું કામ; ૨૧
 માર ખાતાં મોહોડું ભાગી જસેરે, માટે બાજિ લે સુંદરચામ. ૨૨
 ઢઢા સુંદણ કે શ્રીહરી ગાઈ હોરે, ક્યાંહાં લગી ઢણકાસે આ ડાર; ૨૩
 થાક્યા જમકિંકર તુને ઝુટારે, તોયે તું નવ થાક્યો નહાર. ૨૪
 રેણા રાજપાટ ઘણાં ભોગવ્યાં રે, ઘણાં ભોગવ્યાં નકીતોં કુખ; ૨૫
 બાણુ તો બાકી કાંઈ રહી નથીરે, હાવાં તો હરી ભજ યાવ સુખ. ૨૬
 તત્તા તું તહાં મેત્યો નહીંરે, શીખ્યો સર્વ આવરને કાજ; ૨૭
 સુખજ્ઞાન ખતાવે અન્યનેરે, તુમાં અંધારું ઝાઝ. ૨૮
 થયથા યાવર જંગમ સર્વમાં રે, બાણી લેજે શ્રી હરિનો અંશ; ૨૯
 મન ક્રમ વચ્ચે દયા સહુપર ધરોરે, રખે કરતા કોઈનો હર્શ. ૩૦
 દદા દોષ સર્વ નીજમાં લહો રે, બાણી સાહમાં સર્પને શુદ્ધ; ૩૧
 અન્યનો અંતરગુણ નાણિયેરે, એ છે ભવ તરવાની ખુદ. ૩૨
 ધદા ધિકધિક ધન દંગ બાણુજો રે, ધિક વિદ્યા ધિક સ્ત્રી ધામ; ૩૩
 સરપ સુયડતા ધિક વૈભવ સહુરે, તાહારાં જો ન બજવા ધનશ્યામ. ૩૪

પપ્પા પોયાં ભણી પંડીત થયો રે, ધાણું પુન્યો જગમાંહે ;
 જગતના પુજ્યને તે પુજ્યા નહીં રે, અધ્યા તાંડે ઠંડાણું કપાહે. ૧૯
 કકકા ફેરો પડ્યો અવતારનો રે જ્યારે ગાથા નહીં ગોવિંદ ;
 એજે જોયો દુર્લભ દેહ માનવી રે, તાંડે જાણું કમ મનિમંદ. ૨૦
 બપ્પા બાપ તહારે ત્રીમુવનપતી રે, જેને ઘેર ત્રિશોકનું રાજ ;
 પુત્રપાણું જાણી જો સેવો પિતારે, નિના સારે સચ્ચાં સહુ કાજ, ૨
 ભભમા ભક્તિ કરી ભગવંતની રે, તેનું ધન ભાગ્ય ભવમાંહાય ;
 ધરા આનંત કોટી અજ્ઞાંડના રે સદા રહે તે જન ત્યાંહ. ૨૨
 મંમમા મોટાથી મોટું તાણું રે, કળીમાં શ્રી કૃષ્ણનું નામ ;
 સાધન સરવેનાણું એ શિરોમણી રે, અમરિના મળે ધનશ્યામ, ૨૩
 યયા યત્ને પ્રયત્ને નાસજો રે, તમે કુષ્ટ સંગથી દુર ;
 ભાવ ભક્તિ હરી ભુલાવશે રે, ક્ષાણુંમાં ચાવી કરશે ચુર. ૨૪
 રૂંડો રસિક શિરોમણી શ્યામસું રે, તેને લાગે જો સાચો રંગ ;
 સેહેજે સર્વ સુખ આવી મળે રે તહાં દુઃખ સર્વ થાય ભંગ. ૨૫
 લક્ષ્મી લોક તથા પરશોકમાં રે, સુખ શ્રી હરિ સમરેલી થાય ;
 કૃષ્ણકૃપાં પાપે કાંધ ના બને રે, ખીલ કરિયે કોટી ઉપાય. ૨૬
 વળા વાત સિદ્ધાંતની સુણ કહું રે, જાણે સહુથા વડો વિશ્વાસ ;
 તે ધ્રુવ જેહેને શ્રી હરી ઉપર થયો રે, તે તો શિરોમણી હરિદાસ. ૨૭
 સક્ષા સારં સર્વનો એ છે રે, કરવો સાચો સદા સત-સંગ ;
 નીચ નીર અતી નગર ગલીતણું રે, જુગો ગંગ મળે થાય ગંગ. ૨૮
 હૃદય હાય ધસીશ પાછળથી રે, નિશ્ચયે પળ જાથી મા પરતારા ;
 પાય લાગી કહું પાલવ પાથરી રે, ભણ-લે શ્રી , અમરિના. ૨૯
 અયા તુને અનેક વાતની એક કહું રે, જેથી થાય અતી આણુંદ ;
 કાંઈ પ્રાણીને કલપાવીશમાં રે, નિશ્ચિન ગાજે તું ગોવિંદ. ૩૦
 કફો અલૌકિક ગન પ્રમોદનો રે, જે કાંઈ પૂરીએ સાંભળે ને ગાય ;
 કહે દયો દાસ શ્રી વલ્લભદેવનો રે, તેહેનાં સહુ કારજ સિદ્ધ થાય. ૩૧

(૨)

અકળ કળા.

ગરબો.

હરી તાહારી અકળ કળા ન કળાય રે,
 મોટા સમય જેમાં બહવાયા હરી. ટેક.
 ભુલ્યા હજાર તાલી ગાણુંતાં રે, દાખી લીલા તે ના જાણે ભણુંતાં રે ;

વહરવું દીસે છે ઝાઝું છણતાં, હરી તાહારી. ૧
 ભુલ્યાં લક્ષ્મી આપ અરવંગ રે, છળ્યાં રૂપ દેખી નરસંધ રે ;
 કળે કાણુ નવા નિત્યે રંગ, હરી તાહારી. ૨
 છળ્યા રાંકર મેહની છેક રે, ન રહ્યું જ્ઞાન ધીરજ વિવેક રે ;
 તારી માયાથી ખર્યો તું એક, હરી તાહારી. ૩
 ભુલ્યાં ઉમિયા રામલીલા જોઈ રે, ભૂમભામની શોધે ન રોઈ ;
 સીતા રૂપ ધરી પત જોઈ, હરી તાહારી. ૪
 સુગમુર મળી સિંધુ વરોળો રે, ત્યારે ગણેશ મંદ્રાચળ જોળ્યો રે ;
 દોઢ કાં પડ્યા કછપ રૂપે તોળ્યો, હરી તાહારી. ૫
 પ્રગટાવ્યા છે પ્રારથના કરિને રે, વળી ગર્ભસ્તુતી કરી કરીને રે ;
 તે બ્રહ્મા ગયા વાછરે હરીને, હરી તાહારી. ૬
 ભુલ્યા નારદ નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી, હરી રૂપે વસ્ત્ર માઝ્યું નારી ;
 સાની પામ્યા ત્યાં આપ્યા મોરારી, હરી તાહારી. ૭
 ભુલ્યા ગરૂડ નાગ પાસ ભાળી રે, ભુલંડી જુએ બ્રમાણુ ઘાળી રે ;
 કહ્યો મોહન પોતાનો વાલી, હરી તાહારી. ૮
 ભુલ્યા જનક વસિષ્ઠ માહાસાનિ રે, મુગ્યા ત્રાપી પરસ્પર ધ્યાની રે ;
 જુગો દ્વૈત ઠસ્યું ક્યાં હાંતી, હરી તાહારી. ૯
 શિક્ષા પામ્યો છે ધન વરસાત્રી રે, માઝ્યું પારિખત ના આખ્યું લાવી રે ;
 પ્રહાર પામ્યો ત્યારે શુદ્ધી આવી. હરી તાહારી. ૧૦
 ભુલ્યા શુક્રાચારજ થઈ ચાણુ રે, હરી જાણી ભુલ્યા ગત્ય બહાણુ રે ; ૧૦
 ધર્મ રોધ કરે થયા કાણુ. હરી તાહારી. ૧૧
 અન્નમેદ વેળા કહી દીન વાણી રે, ગુરુસુત માઝ્યો ન આખ્યો આણી રે ;
 જમને ઝુલ્યો ત્યારે જોડ્યા પાણી. હરી તાહારી. ૧૨
 રામાનુજ ભુલ્યા ધરા વખાણી રે, અટક્યા રથાગ્રીથી હઠ વેદ વાણી રે ;
 નાખ્યાં દુર કર્મ ઝટ જાણી. હરી તાહારી. ૧૩
 ઝાઝું છણતાં તો નિંદા જાણે રે, અન્યાચીતને અવજું જાણે રે ;
 સુધું સમજતાં સેધે નાણે, હરી તાહારી. ૧૪
 તારી આયાનું જળ છે અપાર રે, કાંઈને કહિયે ભુલ્યો સંસાર રે ;
 તાહારે શરણે આવ્યો નિરતાર. હરી તાહારી. ૧૫
 હરીજન માયાથી ન મોહવાય રે, હંકારેથી આપણિયું ખાય રે ;
 દયો દીનતાએ હરી ગાય. હરી તાહારી. ૧૬

મોહનીસંવદ્ ૫.

ગરબો.

અકળ કળા શ્રીઅવિનાશનીરે, તેહનો પાર ન પામે કોય;
 રાવ શરખા જેમાં ભુક્ષા પડ્યારે, તેથી કાણુ વદેરૂં હોય. અકળ. ૧૬૬.
 એક સમે સુણો શ્રી માહાદેવજીરે, આવ્યા વૈકુંઠ વિહારની પાસ;
 દરસાણ કરી હરીનાં હરખોલીયારે, એક ચરિત જોવા ચિત આસ. અક. ૧૬૭.
 વાત મિસે મિસે કાહાડી માહાદેવજીરે, પ્રભુ સમુદ્ર મથાવ્યો જોવાર;
 ત્યાંહાં તમો મોહનીરૂપકોહો જ્યમ ધસ્યુરે, સુર અસુર છળ્યા શો પ્રકાર. અક. ૧૬૮.
 એજ ઇચ્છા છે માહારે બહુ દીનની રે, મુને દેખાડોને તેહ સ્વરૂપ;
 એનાં વચન શિવજીતણાં સાંભળીરે, વળતા યોદ્યા ત્રીભાવન ભુપ. અકળ. ૧૬૯.
 સાંભળો શંકર વાત વિવેકની રે, તેહ છે મોહની માયાનું અંગ;
 તે નિરખ્યાની ઇચ્છા રખે રાખતા રે, તે તોદ્યાન ધીરજ કરે ભંગ. અકળ. ૧૭૦.
 ત્યારે માહાદેવ માંધવને કહ્યું રે, ના ના હું નહીં જુવળું લગાર;
 જાણું છું માટે કદાપી નહિં ભુલુ રે, દેખાડો મુને હાંસ અપાર. અક. ૧૭૧.
 એહવું કહ્યું શીવે ત્યારે હસ્યા હરીરે, ભલું દેખાડીશું કાઈ દીન;
 એમ પરસ્પર ખેડુ જાણા ખોલતાં રે, ત્રીજી રૂપ ધર્યું મોહન. અકળ. ૧૭૨.
 એક અનુપમ પુષ્પની વાટિકા રે, તેની મધ્યે દીઠી એક નાર;
 સુંદર શોભ વર્ણની સુંદરી રે, સ્યામા સ્વરૂપ તણો ભંડાર. અકળ. ૧૭૩.
 અંક વરાળું તનને ચપળ ધણું રે, સામુદ્રિક લક્ષણ પુર્ણ;
 ગુણ ગંભીર ગોરી ગરવે ભરીરે, કરે મહા મુનીનાં મન ચુર્ણ. અકળ. ૧૭૪.
 જરકશી કારનો સુંદર સાણુડો રે, જેમાં ઝંજીરો કસુંખી રંગ;
 અનુપમ રીતે યોદ્યો અલખેલિયેરે, જેમાં ભાસે ગોરું સહુ અંગ. અકળ. ૧૭૫.
 વેણી લાંખી સિખ શોષ સરીખડીરે, ફેણ માણી જાણે છે સીસકલ;
 સેયો સિંદુરે પુચ્છો છે સોહામણો રે, ઉપર દામણી દીપે અમુલ. અકળ. ૧૭૬.
 માતી જડિત મનોહર ચોહોઘણું રે, મૃગ મદની ટીકી ચિત ચોર;
 સુંદર જાળ વિશાળ ખિરાજતું રે, મદમાતીનું જોખન જોર. અકળ. ૧૭૭.
 ભૂકટી કમાન સમાન છખીલડીરે, રતનાળાં લોચન રસકુંપ;
 દીર્ઘ અણિયાળાં ચપળ મન હસ્યું રે, છે કટાક્ષ કટારીનું રૂપ. અકળ. ૧૭૮.
 નાસિકાવાળી ઝુમગુ ઝુમે ઝુમખે રે, વેસર મુક્તા છે લખસી સુંદળ;
 અણગ અધરની ઉપર સુંદર લળકતું રે, જોતાં જોગી ચળે તલકાળ. અકળ. ૧૭૯.
 મંદ મધુરૂં મધુરૂં હાસ્યંકરે રે, ઝળકે દાડમ ખીજસા દંત;
 કુંદની રેખા બે દંતમાં દીસતી રે, ચળકારામાં ચોરે ચંત. અકળ. ૧૮૦.

ચાર ચિત્ર મળે છે. હરં ટપકડું રે, ખીણું ગાન ત્રીણું અલભાલ ;
 ત્રણ ખિંડની શોભા હું રી કડું રે, ત્રણું ત્રીલોકી મન બાળ. અકળ. ૧૫
 કુન જુગલ મંગી જડિન કનક તણી રે, કણિકુલ પાંડીઓનો કુમ ;
 ચોટલો ગોઠણે રોને ધમકનો રે, ઘણો ધુધરી ફેરો ધચુમ. અકળ. ૧૬
 કોટી સુરજ સરખા વધને ઓવારિયે રે, સુંદર મુખકું રૂપ નિધાન ;
 અલકની લટ કુકી રહી મંડપે રે, મધુરં મધુરં કરતી ગાન. અકળ. ૧૭
 રંગ તંબોળ ચોંટચો મુખ ચોલસો રે, મૃગાનપાણીનો વાંકો પૂમોડ ;
 જરકસી બુઢાની છે કાળા કચુકી રે, કસી કસીને પહેરી કરી કોડ. અકળ. ૧૮
 તુલા તનમનિયાં હેમની હાસડી રે, માંદળિયાં અરીસો ચિત માળ ;
 વાંપકળી ચંદનહાર ચામેરનો રે, મુકુટાક્ષ માળા નિશાળ. અકળ. ૧૯
 કંકણ સહિત કનક કરચુકો રે, મનગલ જન ને ખજોડની સાથ ;
 વાંક વીટી ખાનુખંધ ઘેરખા રે છત્તા આરસી રહી છે હાથ. અકળ. ૨૦
 સિંધ સમાન કંઠે કટી મેખળા રે, પાયે નેપુરનો ઝણુકાર ;
 સાંકળાં કલ્પાં કાંખી અણુવટ વીણુતારે, નહિં નખરીખ શોભાનો પાર. અકળ. ૨૧
 ચાલણેલી આંખ આંજી અનુપમ ખતી રે, પુષ્પહાર કંઠે ગજરા પાણ ;
 ભાલ ગુલાલ બેદો મહાનર પાનીયે રે, મેંદી હાથેલીમાં બાણ. અકળ. ૨૨
 ક્ષીણ કંદ્રા કર કુંચુમનો કામનો રે, ગૃહી લીલા કરે તેની સંગ ;
 જાણે કાછળે પુઠે ફેરે પ્રેમદારે, તેહને નિષે નચાવે છે અંગ. અકળ. ૨૩
 ગંદ સુગંધ સમીર સીત વહે રે, શરી હદિયો રવી પ. મ્યો અરન ;
 તે સમે શિવજીયે દીઠી એ સુંદરી રે, અદ્યા હરાયા છોડવાને હસ્ત. અકળ. ૨૪
 મોહની જોતાં મોહા માહદેવજી રે, પુણ્યું નહિં પ્રમુતે જે એ કાણ ;
 ભુકી ગયા સુખ બુધ શરીરની રે, લાગ્યાં નેનડાક્ષ મોહ બાણ. અકળ. ૨૫
 સમજ્યા નહિં જે એ કહી તે મોહનાં રે, એવો વ્યાપો છે અંગ અનંગ ;
 પુષ્પના ખાગમાં પેઠી ખળે કરી રે, લજ્જા મુંકી દ્રોહવા કરા સંગ. અકળ. ૨૬
 એનામાં વાયુ વાહો ત્યાં વેગે કરી રે, ઉડ્યું વજ્ર દીકું સાહુ શરીર ;
 ત્યારે તો આતુર અતી મળવા થયારે, રૂપ જોતાં રહી નહીં ધીર. અકળ. ૨૭
 દ્રોહતાં અખર રહ્યું ક્યડું રે, નથી તો પણ શરીરનું ભાન ;
 એમ વિકળ સ્વેદ વિહળ થઈ ગયા રે, લાગ્યું મોહની મળવાનું તાન. અકળ. ૨૮
 જોર ફેરે તોયે જીવતી ઝંઝાય નહીરે કહાડે હડી તોહિ આવે ન હાથ ;
 ખાસ દષ્ટે પણ સંપર્ક થતો નથી રે, ખડુ અગીત થવા સ્ત્રી સાથ. અકળ. ૨૯
 એવામાં આવા ગઈ ઘટ વૃક્ષતી રે તેવામાં આજો વતી પવન ;
 વિનતાનાં વસ્ત્ર ગયાં સડુ નીસરી રે, અતિ લજ્જા ખામી સ્ત્રીજન. અકળ. ૩૦
 વાગા ત્યારે વૃક્ષ ઓઢે ઊભી રહી રે, રાંકર સમીપે આંખા ભરવા ખાથ.

ભાવસુંભેટનાં રૂપ પ્રગટ કર્યું રે, મુખ જોયું તે વધકુંઠનાથ. અકળ. ૩૧
 માધવ જાણી ઉમાપતિ લાજિયારે, હરી જોડ્યા હસીને વચન;
 મોહની રૂપ જોયું માહાદેવજી રે, સુગ્રી શિવે કર્યું નીચું વદન. અકળ ૩૨
 વળતી તો જ્ઞાન આણી જાળે ભાજિયું રે, પ્રભુ માયા તમારી અપાર;
 અકળ ગતી તમારી તમો લહે રે, પાકી કોઇન પામે પાર. અકળ. ૩૩
 ગરબો એ ગાય શિખે સાંભળે રે, તેને માયા ના પીડ કોવાર;
 વહલભી વધકાગુવ જન દયાશંકરે રે, ગાયા જસ જગદીસના સાર. અકળ. ૩૪

(૨)

અપરાધક્ષમા સ્તોત્ર.

પદ.

શ્રીગુરુ શ્રીગોપીજનવલ્લભ, પ્રાણુજન પ્રભુ માહારા;
 કરગરી કર જોડીને કહું છડું, વંદુ ચરણ તમારા;
 હું અપરાધી કોટી કહ્યો, શરણ પડ્યો શિરનામી,
 તે અપરાધ ક્ષમા કરીયે, શ્રીકૃષ્ણ કૃપા કર સ્વામી. ટેક. ૧
 કાગિ કોવો લોભી મોહ ગર્વ, મત્સરજ ભરિયો,
 દુરુઠ દુર્ગતી દુઃસંગીધુ, અખિલ દોશનો દરિયો;
 થયા નથી છે હું નહીં સરખો, થયા નથી અધિનામી. તે અપરાધ. ૨
 ચોર ચુરતલગ મધુપાની, ધમત્યાદોક કરનો,
 સગી સહોત ગાહ પાપી પંચય, તેનો હું પણ ભગ્નો;
 આતત્ય અધેતિત પામ્યા, પણ મુજ કરતા રવામી. તે અપરાધ. ૩
 નિર્દય ખળ પાપાંડો જુહો, મિત્રદ્રોહી કટુભાષી.
 સાધુ દીનને પીડાકારી, દુર્વ્યસની કાલી રાખી;
 અધર્મ કુકરમી ભર્યો અવિદ્યા, સું હું અંતરવામી. તે અપરાધ. ૪
 શ્રીગુરુ શ્રીહરિ સંતની સેવા, કદા કરી નથી પ્રીતે,
 શ્રીભાગવત શ્રીગીતાજી આદે ન ધ્રાણુ શુભ રીતે;
 હરિગુણ ગાન નામ રદાણુ નવ, પ્રપંચ પ્રીત વિરામી. તે અપરાધ. ૫
 સંપત સમરણ પુજન વંદન, સર્વ દાસત્વ ન કીધું;
 આ-મનિવેદન કૃણુ ધ્યાન ના, ચરણ કમળે ચિત દીધું;
 નિતા સંનયી પ્રેમલક્ષણા, ભક્તી રવળે પામી. તે અપરાધ. ૬
 પરોપકાર કર્યો નહીં કો દિન, પરનિંદા બહુ કીધી,
 મપરધન પરપત્નીમાં પ્રીતી, મતી ન સુપંથમાં દીધી,
 કુંદનનોદર ગેરણુ બહુ રચિ, રહી નિરંતર જામી. તે અપરાધ. ૭

(૧૪૧)

વાર્ધાશ્રમના ધર્મ ન સાધ્યા, હભિક્ત દીન નવ નમિયો;
હરિ અગમર્ષિત અભય અવમનું, હચિટ જાતે જમિયો;
અસદ અલાપ અહર્નિશ અશુભી, નીચની કરી ગુલામી. તે અપરાધ. ૮
ચિત્તે વચને કાર્યે કર્મે, સાને ભજને દૃષ્ટ;
દોષ કૃષા બહુ તેથી ભરચો, હું, તમથી બહિરમુખ ભૂટ;
જે દુખ નરક ત્રિશેષ છે, મુજ પૃતી સદા તે સ્વામી. તે અપરાધ. ૯
જન પ્રભુમતિમાં મોહ વસે, અપરાધ અનંત તમારા;
નાનાવિધિના કીધા કેશન, હજી ન કુડીત ધારા;
તે કૃત જે મેં કીધાં કર્મે, ત્રાસ નરકાંતર ગામી. તે અપરાધ. ૧૦
જપ તપ તીરથ ધર્મ નિયમ વૃત, યોગ યમ સુધન,
કીધાં નથી નીગમાગમ ચિંતન, ભક્તી વિવેક જ્ઞાન;
નહી સંત સંગદીક કોઈ સાધન, માયામયી સકામી. તે અપરાધ. ૧૧
પુષ્કરાદી નથી તીરથ કીધાં, શ્રીગંગાદીક નથી નાહાયો;
દોષધામ હરી ભક્ત દરશણ, આતુર થઈ નથી ધાયો;
પરદુઃખ સુગી દેખી નવ દાન્યો, કંટકરૂપ હરામી. તે અપરાધ. ૧૨
શ્રદ્ધાએ બ્રહ્મભોજન ન કીધાં, પિતૃશ્રદ્ધા ન સાચ્યા;
રંદ આતિથ્ય નિરમુખ વાળ્યા, આતુર દુખ ન મિલાડ્યા;
માનભંગ કીધા સજ્જનતાં, કયહું ન થયો હું પ્રજ્ઞામી. તે અપરાધ. ૧૩
પુજ્ય પુજ્યા નવ સંત સંતોષ્યા, સેવ્યા નહીં ભુલ્યા,
શ્રીતુળસી ગોપી બજા પુજત, દીન દાવા નહીં દેત;
મિટ્ટવદિ શતકાર ન સમજો, જલ્પી સમર્થ દામી. તે અપરાધ. ૧૪
હવાં સહજ દૃષ્ટા કરી શુભગતી, અખંડ થો સતસંગ;
સ્નેહભક્તિ થો ભજન કરાવો, પ્રપંચની પ્રોતી ભંગ;
એકવાર કહો દાસ દયા તું, ગાહરો સદગુણ્યામી. તે અપરાધ. ૧૫
/ કર જોડી આ સ્તોત્ર દીન થઈ, પ્રભુ સન્મુખ જે ભણ્યો;
તેહના સહુ અપરાધ ક્ષમા કરી, હરિ નીજ સેવક ગણ્યો;
સદા પ્રસન્ન દયા પ્રભુ રહેશે, બ્રહ્મવામના સ્વામી. તે અપરાધ. ૧૬

(૨)

પારણું

માતા જસોદા સુધાવે પુત્ર પારણું;
સુત્રે લાડકાં પુરણોનમ આનંદભર;
હરણી નરણને ગોપીજન બળે પારણું;

અતિ આનંદ શ્રીનંદાજીને ઘેર; માતા જસોદા જી ૧

હરિના મુખડાં ઉપર વાંકે કોટિક ચંદ્રમા;

પંકજ લોચન સુંદર વીશાળ કપોળ;

દીપકજ્યોતી સરખી દીપે સુંદર નાસીકા;

કામળ અધર આંચુ છે રૂડા રાતી ચોળ. માતા જી ૨

મેઘશ્યામ કાંતી ભૂકૂટી છે વાંકડી,

ખીટલિયાળા ભાલ ઉપર જુમે કશ;

હસતાં દંતુદી દીસે ખેડુ હીરાકણી;

જોતાં લાજે કોટિક મદન મોહનવેશ. માતાજી ૩

સિંહ નખ જડેડું સુતણું શોભે સાંકળું;

નાજીકે આભણ સગળાં કંચન મોતીહાર,

ચર્ણઅંગુઠો ધાવે હરજી જે હાથે ગ્રહી;

કાંઈ ખોલાવેતો કરે કિલકિલાકાર. માતા જી ૪

લાલ લલાટ કીધો કુમકુમકેરો ચાંદણો;

શોભે જડિત જાણે મરકત મણિની માળ;

જનની જીગતે આંજો અણિયાળી ખેઝી આંખડી;

સુંદર કાજળકેરું ટપકું કીધું ગાલ. માતા જી ૫

સરવે સોનાનું જડીત ગણિમય પારણું;

જુનાવે રમજીમ વાળે ધુધરીનો ધમકાર;

માતા વિયવિધવચને હરિગુણ ગાયે હાલડાં

ખેંચે કુમતિયાળી રેસમદોરી સાર. માતા જી ૬

હંસ કારંડને કોકિલ પોપટ પારણિ;

ખપૈયા ચકોર ને કાંધ સાંરસ મેના મોર;

રમકડાં મુકયાં રમવાંને મોહનલાલને;

ધમધમ ધુધરા વજાડે નંદકીશોર. માતા જી ૭

મારા કહાનાની સમાણી કન્યા લાવશું;

મારા લાગને પરાણાવિશ મોટે ઘેર;

મારો જાયો વરરાજ થઈ ઘોડે ખેસશે;

મારો કહાંનો કરશે સદાય લીલાદહેર. માતા જી ૮

મારો લાડકતાયો સખામાં રમવા જશે.

સારી સુખલડી હું આપિશ હરિને હાથ;

જમવા વેળા રમજીમ કગતો ઘેર આવશે;

હું તો ધાંધને ભિટાડિશ રૂઢ્યાસાથ. માતા જી ૯

(૧૪૩)

જેનો રોપ શંકર સરખા પાર પામે તહીં,
 નેતી નેતી કહે છે નિગમ વારો વાર ;
 તેને નંદરાણી હુલારાવી ગાયે હાલરાં,
 નથી નથી એનાં ભાગ્યતણા કંઈ પાર. માતા જા ૧૦
 વૃજવાસી સો સરવેથી સુભાગી ધણાં,
 તેથી નંદ જસોદા કેરું ભાગ્ય વિરોધ ;
 તે સરવેથી ગોપી જનનું ભાગ્ય અતીવાણું,
 જેની કરે પરિક્ષા બ્રહ્મા શિવને રોપ. માતા જા ૧૧
 ધન્ય ધન્ય વૃજવાસી ગોપીજન નંદ જશોમતી,
 ધન્ય ધન્ય વૃંદાવન હરિ કેરો જ્યાં છે વાસ ;
 સદા જુગલ કિશોરેત્યાં લીલા કરી,
 સદા ખનિહારી જ્ય છે દયારામ દાસ. માતા જા ૧૨

(૧)

શાધિકાનું સ્વપ્ન.

ગીત.

માતાજીરે આજ આનંદ મારે અંગેરે, શ્રી કૃષ્ણ પરદયા મારે સંગેરે. ટેક.
 માતાજીરે આજ સ્વપ્ન એવું દીકું રે, અમૃતથી લાગે મુજને મીઠું રે; આજ. ૧
 માતાજીરે જાણે વૃષભાન મુજ તાતે રે, બ્રહ્માણુ મોકલ્યો પરમાતે રે; આજ. ૨
 માતાજીરે તમે જાણે નંદધેર વીવા કીધો રે, મેં જાણે હરિવર માગી લીધો રે આજ. ૩
 માતાજીરે રૂપવંતો ગુણવંતો હું નરખું રે, હૈડામાં એને જોઈ હરખું રે; આજ. ૪
 માતાજીરે તમે જાણે જમાઈ તેડ્યો જગત રે, હું દૃષ્ટી લજવાણી ગઈ રમવારે; આજ. ૫
 માતાજીરે તમે જાણે લગન મારાં લીધાં રે, સગાં સંબંધીભણાં કીધાં રે; આજ. ૬
 માતાજીરે ખારણિયે તોરણું બંધાય રે, માનતી મંગળ ગાયરે; આજ. ૭
 માતાજીરે સગાં સંબંધી મળી આવ્યાં રે, લાડકા લાડુ સરવે લાવ્યાં રે; આજ. ૮
 માતાજીરે જાણે નરવર ચઢ્યા વરઘોડેરે, આવીને ઉભા તારે ટોડેરે; આજ. ૯
 માતાજીરે તમે પોખી પધરાવ્યા પ્રીતે રે, માંડવો શોભ્યો રૂડી રીતે રે; આજ. ૧૦
 માતાજીરે મને જાણે હરિ સંગે પધરાવી રે, મેં જાણ્યું માગરામાં, હું આવી રે; આજ. ૧૧
 માતાજીરે કંથે કંસાર જમાડ્યો રીતે રે, મેં પણ પરભુજિને જમાડ્યા પ્રીતે રે; આજ. ૧૨
 માતાજીરે વૃષભાનજી મુજ તાતે રે, પરાંમણી આલો ભલી ભતેરે; આજ. ૧૩
 માતાજીરે તમે જાણે કુળની રીત કરાવી રે, મુજને સાચારિયે વળાવી રે; આજ. ૧૪
 માતાજીરે જસોદા સામુને પાયે લાગી રે, એટલે હું ઝમકીને જાગી રે; આજ. ૧૫
 લાડકીરે તાહું સ્વપ્ન જે કંઈ ગારોરે, દયાનો સ્વામી પરસંતયાસે રે; આજ. ૧૬

રાધીકાન્ત વખાણ.

ધોળ.

રાણી કીરતિજી પુછે રે કુંવરી ક્યાં ગઈરે;
 મારી લાડકડી ક્યાં લાગી આવડી વાર; મારી લાડસઘેલી લાડણીરે.
 હુ તો તુજપાપે ધર આંગણુનું કરતી હતી રે;
 મારી રાધા મારા લોચનનો સજુગાર; મારી લાડસઘેલી. ૧
 તારી વેણુ જોતાં વાસુકી પાતાળે પેડા રે;
 તારૂ ભાળ જોતાં ભાગે દુખ પરચંડ; મારી લાડસઘેલી.
 કીર ચંચુને લજ્જવે તારી નામિકા રે;
 તારી ભક્ટી લજ્જવે છે કાદંડ; મારી લાડસઘેલી. ૨
 તારાં મુખડાં ઉપર વાર કોટિક ચંદ્રમા રે;
 તારાં નેત્ર ઉપર વાર મૃગ ને ગોત; મારી લાડસઘેલી.
 તારા અધર પ્રવાળ ખિંખ ફળ જોા રે;
 તારો કંઠ સુણો કોકીલા થઈ દીન; મારી લાડસઘેલી. ૩
 તારૂ હસવું જાણે વરસે મીઠડાં કુલડાં રે;
 દીપે કુંદ-કળી સરખા તારા દંત; મારી લાડસઘેલી.
 તારૂ ગળરથળ સહુ રોભાનુ સદન છે રે;
 ચારૂ ગિંબુનું ટપકું ચોરે ચંત. મારી લાડસઘેલી. ૪
 તારી ગ્રીવાયે કપોત કંબુ રેખા રાજે રે;
 તારૂ ઉદર જાણે પોયણીનું પાન; મારી લાડસઘેલી.
 હસ્ત ખનાળને ચંપકળી આંગળી રે;
 તારી કટી જાણે કેસરી સમાન; મારી લાડસઘેલી. ૫
 જંધા કંદળી રથંભ રારખી જાણે સોભતી રે;
 પરમાનંદ-કંદ પાવન પંકજ પાય; મારી લાડસઘેલી.
 તારી નખરીખ રોભા તે રી વગણુવું રે;
 તારી સમોવડ કોઈયે નવ કહેવાય; મારી લાડસઘેલી. ૬
 ત્રયીલોક સુંદર વપુ ચંપક વરણુછે રે;
 કોની ઊપમા આપું સોમાં દીસે જોડ; મારી લાડસઘેલી.
 ગુણ રૂપનો સમુદ્ર મારી રાધીકા રે;
 નથી વિશ્વ મહ્યે વર કોઈ તારી જોડ; મારી લાડસઘેલી. ૭
 મુજને એ ચિંતા છે મોટી મારા મન મહી રે;
 તારી તુલ્યનો દેખુ વર તો હરખે મન; મારી લાડસઘેલી.

એવું સુગી જોઈયાં દામ દયાનાં શામતીરે ;
હૃદયેનાં સરખાં વધં ગર્ભિત વચન; મારી લાડસંધેલી. ૮.

(૨)

શિક્ષા પોતાની માતાને કેહેછે.

ઘોળ. ૩ જી.

હું તો આજ રાખીયોસંગે રમતી ગોકુલ ગંધરે;
ત્યાં મેં દીઠા રૂડો નંદનો કુમાર; માતા પ્રત્યે રાધા એમ જોલીયારે
માડી સ્વરૂપ તે તેનું તુજને શુંય કદુરે;
ધણે ચતુરશીરોમણિ ગુણભંડાર; માતા પ્રત્યે ૧
માડી મુખડું જાણે સરદનો અંદ્રમારે;
ભાગ્યશાળી મોટું દીસતું કપોળ; માતા પ્રત્યે,
માડી રતનાળી રઢિયાળી મોટી આંખડીરે;
એના અધર અરણ્ય રંગ યોળ; માતા પ્રત્યે. ૨
દીપકશીખા સરખાં દીપે નિર્મળ નાસિકારે;
દંતપંક્તી જાણે દાડમનાં છે ખીજ; માતા પ્રત્યે,
આર્ય ચીત્રક ઉરચય અનુપમ અતીરે;
કુરકટપદ જોતાં ઉપજે રીજ, માતા પ્રત્યે. ૩
ધનશ્યામકાંતી રવિ રાસી કરતાં ઘણીરે;
કાંઠી કદ્રપ લજવે નટવરવેશ; માતા પ્રત્યે,
મોઠા અમૃત કરતાં વચન સોહામણાંરે;
ધુધરવાળાં મુખ ઉપર ઉપર ઝુંબ કેશ; માતા પ્રત્યે. ૪
મનમોહન છખીલી છખી છેલડીરે;
એનાં સામું જોતાં સેજે ઉપજે બહાલ; માતા પ્રત્યે,
એવો જસોદાનાં આંગણિયામાં દીડોરે;
મુજને દેખી સંગે રમવા આંખો લાલ; માતા પ્રત્યે. ૫
રમતાં રમતાંમાં પરસ્પર પ્રેમ ઊપનારે;
મુજને ધણી બહાલ લાગ્યો એ ગાપાળ; માતા પ્રત્યે,
એની કંઠ મેં પેસવી સુતરણુ સાંકળીરે;
એણે મુજને આરોપી મોતી માળ; માતા પ્રત્યે. ૬
એવું જોતાં જસોદાયે અમન ધરમાં તેડ્યારે;
ખંધો બેસાડ્યાં છે પોતાને ઉછંગ; માતા પ્રત્યે,
નંદજીને કહ્યું જુઓ જોડા કેવા શોભેરે;

નદે નીરખ્યાં હમને રાખી બેઠને સંગ; માતા પ્રત્યે. ૭
 રેહિણીજી આદે આડાશી પાડાશી સહુ આઆં રે;
 સહુ કયે એ કહાવને કંન્યા જુગતી જોડ; માતા પ્રત્યે.
 ઉપનંદ કહ્યું કંહાવો વૃષભાનને રે;
 ધરીત છે એ વાત રખે કરતાં જોડ; માતા પ્રત્યે. ૮
 નંદરાણીયે રૂપાશુ આમને આંપાયાં રે;
 મેઘા મિઝાઈ આપી જોજી મારા હાથ; માતા પ્રત્યે.
 રેહાણીજીયે મા મુજને હે ચુખન કીધું રે;
 વળિ હું અહિ આવી સખિયો મારી સાથ; માતા પ્રત્યે. ૯
 એનું સાંભળીને કીર્તિ વૃષભાન તેડ્યારે;
 સાંભળો આ સહુ માંડી કીધી વાત, માતા પ્રત્યે.
 વૃષભાને કહ્યું મુજને પગુ એતો ગમ્યું રે;
 નંદજીને હું બે સમોવડ વિખ્યાત; માતા પ્રત્યે. ૧૦
 વર્ષ બે એકે રાધા છે માટી એટલું રે;
 બાકી તો છે સધળી હજતી મજતી રીત; માતા પ્રત્યે.
 કીર્તિજી કહે તેની નહાં ચિંતા આવી મજશે રે;
 પણ છે પુત્રીની દયાપ્રીતમશુ પ્રીત; માતા પ્રત્યે. ૧૧

(૨)

પંદરતિથિ.

પડવે પ્રાણજીવન પાપે, ધીરજ નવ રહે રાખે,
 અનુભવી લહે ન બાણે પાપે, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧
 બીજે સહુ ધીજની બાળી, તલપે ત્રિભગ લલિતે ટાળી;
 પ્રીત કરી દીધી પાળી, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૨
 ત્રીજે તાપ ધણો તનમાં, વ્રેહજવાળા પ્રગટી મનમાં;
 કળ ન પડે રજ નીરાદિનમાં, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૩
 ચોથે ચિત ભુવરમાં ભમે, અન્યનું યોલ્યું પણ ન ગમે;
 એ દુઃખ આપધથી ન સમે, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૪
 પંચમી પેર ન સુજે કરી, જેહેરી નટવર નાગે ડરી;
 હોર મદન રોમ રોમ વરી, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૫
 છઠે છળ છળીએ કીધો, રાતલખ માંધી દગો દીધો;
 પારધીની પેરે પ્રાણ લીધો, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૬
 સાતમે સોકલડી સંગે, નિત્ય રમે રસિયો રંગે;

તે અમી સાગે અંગે, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૭
 અમી અંતર કુખ શાલે, કાનું ધન કાષ સુખ મ્હાલે ;
 રહિયે જોલી કાંઈ નવ ચલે. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૮
 નામે નંદ નંદન ના આવ્યા, યોગના સંદેશા કહાંબ્યા ;
 ભોગ તો કુખળતે ભાવ્યા. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૯
 દશમે દાવાનળ પ્રગટ્યો, વાયદા કરી દીન વટ્યો ;
 ના આવ્યા એ લાલ લટ્યો. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૦
 એકાદશી એક દીન હતી, પાસે હતા જ્યારે પ્રાણુપતી ;
 કમળ પ્રગટ કહું છું ડગતી. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૧
 દ્વાદશી સુરજ તણો તડકો, તે વેડ તાપતો નહીં કડકો ;
 તેથી અગીક મુજ હર એ ભડકો. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૨
 તેરસ રીત ક્યાંહાં હાયાં, કુંજ સડે ન કરી ભવા ;
 ક્યાંહાં તે અધરામૃત પાવા. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૩
 ચૌદિશ સુખ નોતું લેખું, નહિ તે દિસ કુખડું દેખું ;
 કારણ એ પીયુ નવ પેખું. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૪
 શરદ પુનમ આવી સુખરાસી, વેહેતા આવો ઘેર વૃજનાસી ;
 રાસ રમો સંગ લેધ દાસી. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૫
 પંદરે નિઠ્ય તાણી પ્રીત્યે, સ્નેહ સંઘેસાની રીતે ;
 દાસ દ્યે ગાધ ગીતે. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧૬

(૧-૨)

રાધાજીનો વેવાખેલ.

એક સમે વૃજકન્યકા, મારા રાજ, હોજરે શ્રી રાધાજી છે માંહે કે હું
 જાલીદારીરે મારા રાજ. ૧.
 રમતા આવે વૃંદાવનમાં મારા રાજ, હોજરે શ્રીકૃષ્ણ ખેત્રજે જાંહે કે હું. ૨
 હરીએ ઘડ્યો દોડવીઓ મારા રાજ, હોજરે આન્યો રાધાજીને હાથ કે હું. ૩
 માગે જોવીંદ જોખી ના કહે મારા રાજ, હોજરે પામે જો રમો હમસાથ કે હું. ૪
 બાવી લલીતા લાલસું મારા રાજ, હોજરે રચીએ વેહેવાનો ખેલ કે હું. ૫
 કન્યા રંગોલી રાધીકા મારા રાજ, હોજરે વર થઈ કરો તમો કેલિ કે હું. ૬
 સુણતાં મોહન મન માનીયું, મારા રાજ, હોજરે સરવે યયા રસરૂપ કે હું. ૭
 સમજી સખા સરકી ગયા મારા રાજ, હોજરે સખીઓએ માંડી ધામધુમ કે હું. ૮
 મનોહર મંડપ બાંધીઓ મારા રાજ, હોજરે રચ્યો વેહેવાધનો ધામ કે હું. ૯
 કાષ કીરત પ્રપન્નાન થઈ, મારા રાજ, હોજરે કાષ જસૌદા નંદ નામ, કે હું. ૧૦

વાણપગણી બહુ અમળાસાથે રંગે પણ રમિયો;
 અમિયારી વ્રજનાથ રમુવર એક પનિ પાણિયા. કાંઈ ૦ એ ૬
 મુજ પતીને બહુ સ્ત્રી પણ સહુને સુખલીલા દાખા;
 ત્હારા પતીને એક પ્રેમદા પણ ન શક્યો રાખી,
 રઘુનંદન રામનો રમિયો નથિ તે પણ જોયો;
 મહેલાં માટે હેસીતે હેસીતે કરી રોયો;
 મોટો અધરમ વણવાંક વાળી વાનર તાડ્યો;
 ક્ષત્રી થઈ આઘાણની વિનતાને પગ અરકાડ્યો;
 આઘાણકેર દેવત લીધું એમાં શું રળિયા. કાંઈ ૦ એ ૭
 ત્હારે કૃષ્ણે સહુનાં આઘાણ ઊતરાવી લીધાં;
 વ્યંડળનો રથ હાંક્યો પાંડવદાસપણું કીધાં;
 શિશુપાળની ગાળો ખાધી પરાક્રમી પુરા;
 કાળવવનથી રણમાં નાઠા જાણ્યા બહુ શુરા;
 ત્હેની આસા હું નહી માનું એમ કહ્યું જ્યારે;
 પ્રેસ્યો દુષ્ટ પ્રભુનીપાસે વીહંગપતિ ત્યારે;
 શ્રીકૃષ્ણે કહાવ્યું રામ આણ દો દેતામાં દળિયા. કાંઈ ૦ એ ૮
 હરીશ કહે શ્રીરામ ક્યહાં છે મુજને દરસાવો;
 વીહંગમ કહે દ્વારામતીમાં મુજસંગે આવો,
 જડનાયક રઘુનાથ થયા રૂકમણિ જનકિ જોડે;
 પવનપુત્ર પરણામ કરીને સ્તવન કરે કાડે;
 એજ કૃષ્ણ શ્રીરામ થઈ માસ્યો લંકાભુપ;
 જુગલ નામ પણ જાતાં દીસે ભિભય એકરૂપ;
 હળ્યા મળ્યા હનુમાન ગરૂડ સંદે સહુના ટળિયા. કાંઈ ૦ એ ૯
 એ વાણીવીલાસ કસ્યો નયિ. નીંદા બિયારી;
 ઉર અવળું ભાસે અંતર જોતાં છે સ્તુતિ ભારી;
 બિપાસનાના ટેક બતાવી નથી ગાયું અવળું;
 ભડતવત્સલના ભેદ સમજશે તે હેશે સવળું;
 એ રામ કૃષ્ણ મુજને પ્રિય હોજો પ્રાણુજન મહારી;
 સદેવ એતા નિર્મળ જસ મુજ વદન વહે ધારા;
 દાસ દયાના-પ્રીતમ શ્રી સીતાવર સામળિયા. કાંઈ ૦ એક ૦ ૧૦

શ્રીરોશસાધજી વેળ.

શ્રી નમદાજીવંત હપરે, ચાક ચંડીરે ગ્રામ :

(૧૫૨)

મહિમા વખાણું સ્થળતણી, સમોવડ વૈકુંઠ ધામ. ૧
 એક સમે સુર વીનતી, સાંભળાનેરે શ્રીનાથ ;
 ક્રોધ કરીને છાડ્યા, ચક્ર ધરી નિજ હાથ. ૨
 તલમેધ અસુરને મારિયો, ફેડ્યો કુટનો ધામ ;
 ચક્ર સુદર્શનનું વળુ, તેથી દીકું રે શ્યામ. ૩
 રાંખલી સલિલ શુભી ધાણું, આવી પખાણ્યું તે મહિં ;
 અક્રતિર્થે તે દિવસ ધરી, સદુ કાઢ્ય કહે છે રે લ્યાંહિ. ૪
 તે દિનના દીનોનાથ, ખીરાળે છે ચંડીરેપુર ;
 નિજ જનને સુખ આપ્યા, દુઃખ અધ કરવાને દુર. ૫
 શોભા શી વરણું શ્રાવ્યંગની, નખ શીખ સુંદર રૂપ ;
 રાંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધરી, પોઢ્યા ભવનારે ભુપ. ૬
 મસ્તક જરકસી ઢલકતી રે, પાંચેણુ ઊપર પાધ ;
 કેસરી તિલક સોહામણું, ઊર ભૂગુલાંછન ડાઘ. ૭
 નાસિકાએ નથ વેસર, કુંડળ ઝલકેરે કાન ;
 ચીખુક ચાક ને વાક વેળીયું, શોભે છે ભીનવેવાન. ૮
 શોભે ગળે ગળુખંધ ને, હેમ મુક્તાક્ષ ભાળ ;
 બાહે બાળુખંધ ઘેરખા, કનક કડાં છે રસાળ. ૯
 પીતાંબર કટી મેખળા, નેપુર રાજે રે પાપ ;
 અંગોઅંગ ગતી માધુરી, મનમથ ગંન લોભાય. ૧૦
 ચરણ સેવા કમળા કરે, શેષ હિયર કચ્છું સેન ;
 શાંત સ્વરૂપ શ્રી નાથનું, કંચણા ભરેલાં બે નેન. ૧૧
 શ્રી શેષશાધ જલશાધ, નારાયણ એમનું નામ ;
 લોકપિતા શ્રી મહાલક્ષ્મિ પતી, શ્રી હરિ પુરણકામ. ૧૨
 નટપર નંદકુંવર, પુરુષોત્તમ શ્રી વૃજરાય ;
 નિર્મળ યશ એહવા નાયના, જન દ્યારાંકર ગાય. ૧૩

(૩)

શ્રી નાથજીનું વરણન.

ગરબો.

મોહન મધુરાકત શ્રીનાથજી, નટપર નંદકુંમાર ;
 મોહ પામે સદુની મતી શ્રીનાથજી, નિજ જન પ્રાણુ આધાર. ૧
 મોર મુગુટ માણીએ જડ્યો શ્રીનાથજી, કુંડળ સળકે કાન ;
 મનોહર મોતી વેસરતાણું શ્રીનાથજી, શોભે છે ભીનવાન. ૨

મન મોહન ગધુરાકૃતી શ્રીનાથજી, નટવર નંદ કીશોર;
 મોહ પામે સહુની મતી શ્રીનાથજી, ચાતુર ચિત્તના ચેર. ૩
 સહીત ત્રીમંગી છેલડા શ્રીનાથજી, મદન મનોહર ૩૫;
 આનંદધન અસખેલડા શ્રીનાથજી; અખિત ભોવમના ભુપ. ૪
 જીવન ગોપીજન તાણુ શ્રીનાથજી, રસિયા જનના રાય;
 તિરખે સુખ પામે ઘણુ શ્રીનાથજી, મન મોહે લોભાય. ૫
 મોર મુગુટ મણીએ જડ્યો શ્રીનાથજી, પ્રભા લખવે હંસ;
 ટૂળક અલક ભૂગુટી અડચા શ્રીનાથજી. મુકતાફળ અવતંસ. ૬
 તિલક સુભગ કેસર તાણુ શ્રીનાથજી, કુડળે લળકે કાન;
 મનોહર મોતી વેસર તાણુ શ્રીનાથજી, સોભે છે ભીનવાન. ૭
 શોભા સહુગા વારિજવદનની શ્રીનાથજી, વારૂ રારદ રાશી કોડ;
 કાંતિ લખવે કોટી મદનની શ્રીનાથજી, નહી જુગમાં કોઇ જોડ. ૮
 તે હપર લટકે લટ અલકની શ્રીનાથજી, માહા સરોજ અખીખાખા;
 મોહની ઘણી છે મધુર મલકની શ્રીનાથજી, અંધર અરણ્ય છે રસાળા. ૯
 ભૂગુટી કમાન ખાણુ નેન છે શ્રીનાથજી, મોહ પામે રતિરાજ;
 કિંવા સારંગ રસ અંત છે શ્રીનાથજી, પામે કમળદળ લાજ. ૧૦
 નિરમળ કાંતિ કપોળમાં શ્રીનાથજી, કંડલનાં પ્રતિબિંબ;
 દસન વસન લાલ ચાળમાં શ્રીનાથજી, અડીખનુ મુકત ફલ બિંબ. ૧૧
 કીર ચંચુસમ નાસિકા શ્રીનાથજી, ભમે ગ્રહુ જાણે ભક્ત;
 હીંકણી ચિખુકની નાસિક શ્રીનાથજી, જિશતા હૃદયો પ્રત્યક્ષ. ૧૨
 દંતપંગત કુંદની કળી શ્રીનાથજી, તાંબુગ કોઇ એક અરણ્ય;
 કંઠ કંખુશી રેખાવળી શ્રીનાથજી, ચીત ચળાવતી પુન. ૧૩
 હસવું મંદ મદનકુંદ છે શ્રીનાથજી, રસિયા જનચિત ચેર;
 મધુર મયન મોહકુંદ છે શ્રીનાથજી, હરમદ ધીરજ જોર. ૧૪
 કંઠ કાસ્તર્ભમણી જીદીતી ઘણી શ્રીનાથજી, હીર ભમ ગુરુચન વામ;
 કંચનમાળ મોતી રતી પતી શ્રીનાથજી, વંદાવન અભિરામ. ૧૫
 પીતાંબર કટી મેખળા શ્રીનાથજી, શોભા નહિ કોઇ તુલ;
 વળે અંગદમણી તીરમળાં શ્રીનાથજી, મુદ્રિકા જડીત અમુલ. ૧૬
 મોહના મોરલી કર ગ્રહી શ્રીનાથજી, તીલ કમળ એક હસ્ત;
 વૃજ વનિતા મોહવાધ રહી શ્રીનાથજી, સ્વરૂપાનંદ મન મસ્ત. ૧૭
 નેપુર અમળ ચાર ચરણમાં શ્રીનાથજી, ધુધરીનો ધમકાર;
 લાભ ધણો છે એનાં રાણુમાં શ્રીનાથજી, પરમાનંદ ભંડાર. ૧૮
 અષ્ટદશ મિન્હ પાણ તળવિશે શ્રીનાથજી, પ્રગટ કહુ સુણુ નામ;

ગિરાજે ચિત નિરમળ નિરો શ્રીનાથજી, જન મન પુરણ કામ. ૧૯
 સ્વત રાત કોણ જાણજન પરીન શ્રીનાથજી, ભરધરેખા દેખાય;
 ક્ષેત્ર આંકોરા કમળ કલો કહે શ્રીનાથજી, એ નવ દક્ષણ પાય. ૨૦
 મગ્ધ ત્રિકુણ ધનુષ ધંદ્રુ શ્રીનાથજી, કમળ આકાશ અભિરામ;
 ધેનુ પદ્મર પિંખ સંદ્રુ શ્રીનાથજી, એ સાતે પદ્મામ. ૨૧
 જનમો જરી પટકો ભરજરી શ્રીનાથજી, અલ્પણ અંત અનુપ;
 પ્રતી અંગે ચિત ગાધુરી શ્રીનાથજી, સ્વરૂપ તારુંજ સ્વરૂપ. ૨૨
 તેવાં વામ અંગે લાનુનંદની શ્રીનાથજી, શ્રી રાધા શુભ નામ;
 વસ્તુતા સંગુચક્યંદની શ્રીનાથજી, શ્રીવીલ પ્રીયપ્રાણ. ૨૩
 વલ્લભ શ્રીવલ્લભતણા શ્રીનાથજી, શ્રીવિલ પ્રીયપ્રાણ;
 પુટ્ટીમટ્ટીને પ્રિય ઘણા શ્રીનાથજી, જેમ રતીને પંચગાણ. ૨૪
 નિભ કરે મન નિરમળે શ્રીનાથજી, એતન સંદ્રિકાનું ગાન;
 તેહને વિનાયમથી મળે શ્રીનાથજી, રાધા રહે હર આન. ૨૫
 માપ પરિતાપને પ્રલે કરે શ્રીનાથજી, પુર્ણ કરે મનકામ;
 અપિલ અમંગળને હરે શ્રીનાથજી, વસતા દે નિજ ધામ. ૨૬
 ધન સરવરત લક્ષ્મ જન તણા શ્રીનાથજી, લોચનના સાગુનાર;
 દયા પ્રીતમજી સોહામણા શ્રીનાથજી, જીવન પ્રાણ આધાર. ૨૭
 (૨)

બહાલાજીના મહીના.

કારતગમાસે, યુકી ગયા કયરે, સખી મુને;
 હું તો જોણિયું પીયુજીતો પંથરે, પળે પળે.
 પ્રેહ વાધે ગાતાં ગુણુચંદરે, રાધા કહે;
 સહિયર માહારીરે, વાલગજી ધેરના આવ્યાજી, સખીં ૧
 માધસરમાસે મંદિર ખાવા ધાયરે, સખી મુને;
 મુને કયહુએ કરું ન સોહાયરે, વાહાલા વિના;
 માહારે પક્ક કલપસમ ધાયરે, કાંને કહું. સખીં ૨
 પોપ માસે પીયુજી પરદેશરે, સખી માહારા;
 હું તો એકલડી ક્યમ રહેશરે, આ સત્યમાં;
 માહાર જોખન જાળેવેશરે, પુલકું જોની. સખીં ૩
 માહે મન મળતા અંકળાયરે, અલગેજાને;
 લંકા ધીકે કાળજ નાં કહેવાય; દુખ કાંઈનરે;
 માહારાં રાત ધીસ રોતાં જાયરે, વાહાલા વિના. સખીં ૪

ફોગણ અખીલ ગુલાલે રંગ રોળીરે, દસર ઊડે;
 સામળીયા વિના સુની પડે ટોળીરે, સાહેલીની;
 માહારે' હૈયે પ્રગટી છે દોળીરે, વ્રેહ અન્નીની, સખી૦ ૫
 એને ચંદ્રચંદ્રિકા કુલી રહીછેરે, વૃદાવનમાં;
 વેલ વૃક્ષલતા રહી ઝુલીરે, જમુનાજીમાં;
 માહારે જોવાનું સુખ ગયું ઊઠીરે, પ્રીતમપાપે; સખી૦ ૬
 વૈશાખે વૃજ સુનું સહુ લાગેરે; બહાલાવીના;
 મુને વ્રેહનાં ખાણુ હર વાગેરે, કોને કહું.
 માહારે એ કુઃખ કોધથી ન ભાગેરે, કૃષ્ણવિના. સખી૦ ૭
 જોમારો જવાળા ઘણી લાગેરે, કાળજીમાં;
 બહાલાજીએ સોઝ્ય કરી છે સોભાગેરે. સુણતાં સખી;
 આપણું સર્વ ઠગ્યાં નિર્ભાગીરે, નટવરાના, સખી૦ ૮
 આષાઠ માસે ગગન ધન ગાજેરે, સરવ સુણા,
 મોહન પાપે માહારે મન દાજેરે, કોણેને કહું;
 હું પીડાઈ પ્રભુ નવ લાજેરે, વૃધાશ્રુ. સખી૦ ૯
 ત્રાવણ માસે સરવડે વરસેરે, સખી માહારે,
 મન મળવા તે કાણું તરસેરે, મોહનજીને;
 દોહોદશ ન્યાહણું ક્યયું નવ દીસેરે, દામોદરજી. ૧૦
 ભાદરવે ભલી વિજળી ચળકેરે, સખી જોને,
 રોભા જોતાં આંસુડાં ઢળકેરે, કાળજી ધીકે;
 જાણે પ્રભુનું પીતળર ઝળકેરે, એવું દીસે. સખી૦ ૧૧
 આશ્વિન માસે તો રમવાને રાસરે, બહાના આવ્યા,
 વાહાલે પુરી સહુ પ્રેમદાની આસરે, આનંદ વાઘ્યો;
 ગુણિ ગાય દયો કૃષ્ણનો દાસરે, જોડી કરે;
 સૈયર માહારીરે વાલમજી ઘેર આવ્યા. સખી૦ ૧૨
 (૧-૨)

રાસલીલા.

અરખી.

વાગે વૃંદાવનમાં વાંસળીરે, ઊભો ઉભો વગાડે કાણેન;
 નાદે વેધી મુનીવર પાંસળીરે, નવ રહી કોને સાન. વાગે૦ ૧
 તરની સાખાઓ ઝુળી રહીરે, ચરણે નમવાને કાજ;
 વેલી વૃક્ષ સાથે ઝુમી રહીરે, ભાગ્ય હગારાં આજ. વાગે૦ ૨

(૧૫૫)

જમના નીર ચાલે નહીરે, મૃગને મન મોહ ધાય ;
 પંખી ગાળામાં માણસે નહીરે, નાદ સુગી ન રહેવાય. વાગે ૩
 વાછર કાન ધરતે સાંભળેરે, કરે નહી પય પાન ;
 ગાયો ગાળા તોડી તાંહાં પળેરે, નાદ સુણવાને કાન. વાગે ૪
 કુલ્યાં કમળ જળ ટાટીરે, દીસે હરિયા છે બાણ ;
 શંકર સમાધ મેહેલી રહ્યારે, થયું જગતને બાણ. વાગે ૫
 કાને પહિયા તે ધૂજની નારનેરે, વાણલાળનો રે નાદ ;
 તાર મદ પામે નિજ ધામનેરે, ધાર્ધ ગયાં સહ સાદ. વાગે ૬
 એકે નપુર કાને ધાલિયું રે, ચરણ પેહેરી છે ઝાલ ;
 એકે કંકણ ગાયે ધાલિયું રે, એવી થઈ છે બેલાલ. વાગે ૭
 એકે કુંમકુંમ ધ્રુજળ રોજિયું રે, ટપકું કીધું છે ગાલ ;
 એકે ખાલું ધાલ્યું અંચળે રે, ભોવા દીનદયાળ. વાગે ૮
 એકના કરમાં કાળિયો રે, ખીતી ચાલી એક નીર ;
 એક છોર રડતાં મેહેલી ગઈ રે, ચાલી જમનાને તીર. વાગે ૯
 એકના સ્નામીને મન આગળોરે, બવા દીધી નહી નાર ;
 કરજોડી કહે છે કામનીરે, મને બવા દો નીરધાર. વાગે ૧૦
 સંગમાંની પોંતી સરવે ભામની રે, પછી બેઠા ધસવા હાથ ;
 રીસ તજીને રીસાળવેરે, દીન ગઈ દીનાનાથ. વાગે ૧૧
 સરવે પેહેલી જઈ તે મળીરે, તેની દહ પડી ધરમાંહે ;
 મોહનજતાં અંગમાં જઈ મળીરે, વાય અચરજ સહુ ત્યાંહે. વાગે ૧૨
 કુળનો ધર્મ નથી આ નારીઓરે, બગ્ગો પોતાને ઠાગ ;
 ધન્ય ધન્ય તમારી રીતનેરે, મેહેલ્યાં ધરનાં તે કામ. વાગે ૧૩
 આપણુ ધરનાં તે કાજ ન મુકીએરે, આવી કરીશું કાલ ;
 વચન વાણલાળનું સાંભળી રે, ગોપી આલ્યાં સહુ હાલ. વાગે ૧૪
 હાવાં કમ જઈએ મંદીર ફરીરે, હમે તજીશું તન ;
 દેખી ગોપી જનની પ્રીતિસુરે, હરખ્યા શ્રી ભગવાન. વાગે ૧૫
 હાવાં આવો આપણુ સહ મળીરે, રંગીએ રૂડાં રાસ ;
 એકએક ગોપી વચ્ચે નાથને રે, નીરમે રૂઢી પેરે પાસ. વાગે ૧૬
 મોહમાંહે ભરાવી ખાથને રે, કોહો કમ જઈએ ઘેર ;
 વગમાં લીધા છે વળી નથનેરે, રૂપ ગુણે રૂઢી પેર. વાગે ૧૭
 વગાસે રૂપામાને રૂપામની રે, હરની તુડી છે માળ ;
 વાધી રાધ પુનમની રાતડીરે, કીધી શ્રી રે ગોમાળ. વાગે ૧૮
 લીલા દેખી કુંજવામની રે, પવન યથો ગતીભંગ ;

દેવતા વૃષ્ટી કરે-પ્રસન્ન થઈ રે, દેખી વૃજનો ઉમંગ. વાગે ૧૯
 યજ્ઞાદિક જાણે જોઈએ જઈ રે, લીલા ગોકુળચંદ ;
 જેમ અભવિશે જો પાવછે રે, તારાવડે જેમ ઈંદુ. વાગે ૨૦
 એ રાસલીલા જે ગાયને સાંભળે રે, તે પામે નીજધામ ;
 પાતક સરવે સમાવજો રે, કેહે જન દયારામ. વાગે ૨૧

(૨)

ખાળલીલા.

ગરબો.

સજ્જન સાંભળે રે, હરિની ખાળલીલા કાંઈ ગાશું ;
 કોટી કદપના રે, પતિતપણાર્થી પાવન થાશું. ૧
 ઇશ્વર અપિલતણુ રે, જેહેનું કરે શેષ શિવ વંદન ;
 ભક્તવલ્લભ પ્રભુ રે, માટે થયા નંદના નંદન. ૨
 ગોકુળ ગામમાં રે, નીત્ય યશોમતી ઘેર આનંદ હેલી ;
 કાલાં તોતલાં રે, સુતનાં વચન સુણી થાય ઘેલી. ૩
 મોહન મુરતી રે, રોહેજે દીડથી મોહ લાગે ;
 તે હરિ હઠ કરી રે, મા મા કહિને માંખણુ માગે. ૪
 પાગે લંગરી રે, છમછમ કરતો છપ્પ લો ચાલે ;
 લટકે લાડકો રે, રંગત લાડકલી કર જાતે. ૫
 કટી કદોરડા રે, ચરાણુ ધરંતા ખમખમ ખોલે ;
 લટકે કુંમતું રે, શોભા નહોં કોઈ તેડની તોલે. ૬
 પોહોંચા સાંકળારે કરમાં કંચન કંકણુ શોભે ;
 પોહોંચી ખેહરખારે, ખાળુગંધે ખડુ મન લોભે. ૭
 ગરબર સાંકળુ રે, સિહનખ શોભે સુવરણુ મઢીયો,
 મણી મુકતાતણુ રે, માળાઓ જઈ નાભી અડીઓ. ૮
 મોહન મુખડુ રે, શરદ પુત્રમ શાપી થકી ખડુ સાંરું ;
 નિરમળ નાશિકારે માતી લળકે મોહું મન માંરું. ૯
 આંછો આંખડી રે, માછ ગાલ નજરિયું કીધું,
 લિલવટ લાલનું રે, શોભે કુંમ કુંમ મિંદુ દીધું. ૧૦
 કુંડળ કાનમાં રે, પડ્યાં પ્રતિમિંખ કપોળે ઝળકે,
 જુમાણુ વેળિયું રે, માતી ભરિયું લટકે લળકે. ૧૧
 મુખપર જુમતારે, હરિને ખિટખીમાળા કેસ,

હપિ ધનસ્થામ છે રે, મનમેહન પ્રભુ ખાજક વેરા. ૧૨
 મુખ દધી લેપિયું રે, નિરખે ઉરભરી આવે બહાલ,
 પરમ આનંદનો રે, સાગર શ્રી નવનીત પિયા નંદલાલ. ૧૩.
 ગોહવા લાડિયો રે, હમકે ચાલ હમકતી ચાલે;
 મહીક વહોવતારે, ગોવિંદ ગોળીને રવે ઝાલે. ૧૪
 ગોલે તોતળુ રે, હણુહણુતો કાનડ થાય કાસો,
 માડી ધવડાવતીરે, હઠ કરી કેહેતાં લાગે વાહસો. ૧૫
 માહનો ઉભર્યો રે, કોકા દેને કંઠ લપટાવે,
 શિરશુદ્ધી કરીરે, છોડે લઈને ધવરાવે. ૧૬
 ગોવિંદ ધુડેરે, દુધ પીયે જસોદા મુખ જુએ,
 પુચકારી કરી રે, જનુની આંખનાં આંસુ લુએ. ૧૭
 વાળ થયા પછે રે, માજી નિધિ રમકડાં આપે;
 જેણે આંગણુમાં રે, ગોપીજન લઈ રૂંદ્યે આપે. ૧૮
 ખાજક વેરા છે રે, પાણુ મુખ છાંતુ સહુને આપે,
 કોઈને કેહે નહીરે, અખળા જન આનંદ ઉર આપે. ૧૯
 લેતી ભાગણાં રે નિરખે શિશુ માટે મુખ ચુમે,
 ઘેર જવાય નહો રે, લલચ્યું લાલ વિસે મન ધુમે. ૨૦
 રંગતાં આંગણુ રે, કરદમ વળગ્યો છે શ્રી આંગે;
 બેહેકે પરામર્થી રે, ઝાઝી ફેલી છે હરી સંગે. ૨૧
 ગોહવા રજ જલ્થા રે, વછતું પુંછ ગ્રહી રે પુકે,
 પડી જવાય છે રે, ગોપી હરી પડે વળી હડે. ૨૨
 વૃજની સુંદરી રે, લાલચ માખણ તણી ખતાવે,
 અંતર પ્રેમથી રે, પ્રભુને યે યે ધનક નચાવે. ૨૩
 ખાજ ચરીવનો રે, આનંદ એવો વૃજજન માણે;
 વૃજવાસી તણાં રે, ભાયગનો પાર કોઈ ન ભાણે. ૨૪
 નેતી નિગમ કહે રે, અગમ અગોચર સહુથી આજગો;
 તે પ્રભુ પ્રેમથી રે, આહિરહાને આવી વળગ્યો. ૨૫
 ક્રીડા અવતાર ઘણો રે, શિરોગણી વૃજલીલા વૃજરાણી,
 ઘસા દયાતાણો રે, ગ્રાણુજીવન ધન જે પ્રભુ બાણો. ૨૬

(૧૫૮)

પ્રારંભ .

ભગવાન્નાભાવળી.

શ્રીગુરુદેવ શ્રીમદ્વલ્લભવર વાગધીરા મહાપ્રભુ પુરુષોત્તમ શ્રીગોસ્વામી વિઠ્ઠલેશ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર ગોપીજનવલ્લભ વ્રજેન્દ્ર વ્રજજીવન વ્રંદાવનચંદ રસિકંવર શ્રી ગોવરધનધરનંદીર ગજલદ્રવીર કંદર્પ કોટિ લોચનપંકજાનિધિ પુરણુશ્રલ પુરણાનંદ પરમાનંદકંદ હરિ લલિત ત્રીભંગી સદગુણ સાગર નટવર નાગર સરસ સનાતન સદાનંદ સચ્ચિદાનંદ આનંદધન અનુપમ અનંત કોટિ આંહલહ્રુપ રસરૂપ રાધિકારમણ રાંસરસમગ્ન મનોહર મદનમાનમદનવર ત્રિશોકસુર હરિધંવર ભગવાન ભક્તવત્સળ સર્વેશ્વર કેશવ કમળનયન કમળાવર યમુનાપ્રણુ પ્રેમલીલાદીક લલના પ્રાણજીવનધન ચંદ્રાવલિ મુખચાંચ ચંદ્રગા ચક્રોર વ્રજજીવન વનમાલી મરદનકાળી નંદકિસોર યશોદા નંદન મુરલીધર રોરાકેશ રામ પ્રિય દેવકી નંદન વસુદેવાત્મજ વાસુદેવ વરદ રાજ અચ્યુત નારાયણ પ્રભુ અનંતનિભુ ગોવીંદ ગદાધર ગરુડવજ ગોપાળ ગોકુલાધેશ ગોપીકા પ્રાણનાથ પુંડરીકાક્ષ માધવ દામોદર પદમનાભ મધુમુદન મુરારી મુકુંદ શ્રીજી ખીતાંખર વૈકુંઠ વંશધર તિલ્લમર વૈકુંઠનાથ જગદીશ જનાર્દન જગન્નાથ શ્રીપતિ સર્વોત્તમ - વિષ્ણુ ત્રિગુણુપર તુલસીવલ્લભ ગાળકૃષ્ણ ધરાણીધર ધરમી દીનાનાથ શરણાગતવત્સલ પતીતપાવન અધમોદ્ધારણુ દીનગંધુ સ્મૃતિમાત્રસમ્પલસંતાપપાપહર અવતારી અનંદરૂપ શ્રીરામચંદ્ર શ્રીધનશ્યામ સુદરવનિતપ્રિય મેથુગધીપ નિદુવેશગય શ્રીદ્વારિકેશ ગોકુલેશ ગોકુલચંદ્ર મદનમોહન નાથ હરિ અનાથમંદુકરૂણા સિંધુ અતિ ગંભીર ઉદાર આકળ અજ અપાર અંતરયામો પ્રાણુપતિ પરમદ્યાળુ મહાપતિ પ્રતીણુ સર્વ શિક્ષપતિ સર્વત્મા પ્રભુ પુત્રીપથેશ્વર શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર તવદાસોહ પાહિ પાહિ પ્રભુ નમો નમો જય દયાનંથ ત્યાં જય જય જય જય જય ૧.

(૨)

ગરબી.

મહિયારી મળોરે ચાલી મહિ વેચના,
મધ શ્રીરાધા, રૂપતણા ભંડાર જો;
ગોપીજન કોણ કોણ સંગે હતાં,
તે સરવેનાં નામ - કહું ઉચાર જો મહિયારી. ૧.
લલિતાજી ચંદ્રભગા ચંદ્રાવાલી,
ચંપકક્ષતાં વિશાખા વિરજ વૃદાજો;

રત્નપ્રભા વિગળા ને ધૂળમંગળા,
નૃત્યકળા ને રત્ના નાગરી નંદાજો. મહીયારી૦ ૨.

રતીકળા રસિકા રસિયા નારજો,
ભદ્રા સ્વામા કાવેરી ને હીરાં જો;
છળીધામા કલહસા મધુમાધવી,
માલતી મોહન કૈતકી ને રતધીરા જો, મહીયારી૦ ૩

સુચરિતા કૃષ્ણા કમળર સુરજી,
ચિત્રામણી ચિત્રકલા સુંદરી રંગા જો;
કુમોદની હંસાળી ને મનોરમા.

મધુરક્ષણ ને વીણા પ્રેમદા ગંગા જો. મહીયારી૦ ૪

એ આદી સખી ચાલી સહુ સમજણી,
મનમાં મોહન મળ્યાતણો વિચારજો;
કોહો સજની કેમ કરવું કાંઈ ચાલવું,
કોહો આજ કાંઈ મળશે નંદકુમારજો. મહીયારી૦ ૫

કોઈ કહે દાણધાટીમાં દેખશું,
કોઈ કહે હમે કદંમખડી ભેળાં થઈશું જો;
કોઈ કહે આમ ધાટ હશે ચામળો,
કોઈ કહે આજ બંસીપટમાં જઈશું જો, મહીયારી૦ ૬

એવામાં શ્રી ગોવરધનની તલેટીમાં,
અંતર બાગીચે કીધો મોરલી નાદજો;
ગાય ગીરો ગીરી ચઢ્યા ગોપાળજી,
રામજીય પડ્યા લાંબો કીધો સાદ જો, મહીયારી૦ ૭

દુરયકી સુણી પાલમની વાંસળી,
લાગી તાલાવેલી ટપ્પું સરવતું ભાત જો;
સરવ સખી તમારે ગોવરધનગીરીભાણી,
ગનમાં આતુરતા ને પ્રગટ્યું ગુમાન જો. મહીયારી૦ ૮

આવી તાંઈ સહુ જાંઈ અલખેનાજી હતા,
સાંભાસાંમી મલ્યા નોહતાં નેણ જો;
મંદહસે મન મોહ્યું બંનેતરું;

રસ વધવાને બોલ્યાં વાંટાં વેણજો. મહીયારી૦ ૯

પ્રભુ બોલ્યા સાંભળજો સહુ ગોપીકા,
સાંભળ શ્રીવૃષભાનસુતા અલખેલી જો;

રહે કુમી દાણ લાગે આદી દ્યોતણું;

ઝોરો આવની સંકુણા પ્રભુ રામજાનો;
 શિખ્યો આવડી કાણં સ્નેહ રાક્ષની કળા જો. ઝો. ૧
 મંત્ર મોહની રાખી છે તાહારી વેણમાં જો;
 વરીકરણવિદ્યા વસાવી છે નેણમાં જો. ઝો. ૨
 મંદ હસવું તાર કામણુ દુમાણુનુ ભરયું જો;
 એટકવાળી ચાલ તોણે માફ મનં હરયું જો. ૩
 ભુરકી નાખવાની વિદ્યા ભગુટીમાં ભરી જો;
 તાહારી કટાક્ષ કટારી પડે સાંસરી જો. ઝો. ૪
 જીલમી જાદુવાળું રૂપ રસીક તાહાર જો;
 જોતાં અંગ સીતળ થાયે માહરજો. ઝો. ૫
 માંહરો પ્રાણુ તુંમાં પ્રોવાયો નિશદિત રહે જો;
 માહરા કાળજડાતુ દરદ કાં તું નવ લહે જો. ઝો. ૬
 માહરાસમ તુંને દેખું તારે જીવતી જો;
 તાહરા વીજોગનું ભાન મુને રહેતું નથી જો. ઝો. ૭
 એથી અધિક તો તને હવે શું કહું જો;
 માહર ચાલે તો મંદીરમાં રાખી રહું જો. ઝો. ૮
 અખળા આતુર જોલાવે દોડી તને જો;
 ચતુર હોય તે તો પળમાં પરખે પ્રીતને જો. ઝો. ૯
 તું થા માહરો પ્રીતમ હું થાઉ તાહરી જો;
 વાહલા વાત કરતો રખે એ જાહરી જો. ઝો. ૧૦
 આપણુ સમાણું મારે સંદેહ આવે કાઠને જો;
 ચાલતાં લગી તો ડગલાં ભરીએ જોઈને જો. ઝો. ૧૧
 અભિલાષ એહવો ઉપજ્યોછે મુજને જો;
 નવલ જોખન આ લે આપ્યું તુજને જો. ઝો. ૧૨
 રસિક વચન શુણી પ્રેમ પ્રગટ્યો નાથને જો;
 નેત્ર નચાવીને તાળી લીધી હાથમાં જો. ઝો. ૧૩
 હું તું મારે તલપુ છું સદા સુંદરી જો;
 તું તો પ્રાણુખ્યારી ચંતા મારી તેં હરી જો. ઝો. ૧૪
 પરસ્પર ખંને આતુર હરખ્યાં ઘણું જો;
 જીગલ રૂપનાં લે દાસ, દયો ભાંમણું જો. ઝો. ૧૫

(૧૬૩)

ગરબી.

સાચુ માનની રૂપાળી રાધીકા જો,
સકળ સદ્ગુણનું ધામ રહિત બાધિકા જો, સાચું માનની, ૧
તાહારા કહ્યા પછી કહુ છું મનની વાતડીજો.
મારે ઠરવાનો એક ધામ તાહારો જાતડીજો. સાચું માનની, ૨
રાત્ર દીવસ ધ્યાન તારૂં મારા મનમાંજો;
નિદ્રા થતાં તને દેખું છું સ્વપનમાંજો. સાચુ માનની, ૩
મારી રાધા રઘુ મુકતી નથી જો,
તારે રૂપે મારૂં મનહુ સીધુ છે મયી જો. સાચું માનની ૩
મદન મનોહર હું મુજ ચિત્ત તું ચોર છે જો;
લોચન તારાં વદન ચંદ્રનાં ચકોર છે જો. સાચું માનની. ૪
તારૂં સર્વ મીઠું લાગે મુને માનની જો;
હું જગજીવન મુજ જીવન સુતાલખુભાનનીજો. સાચું માનની. ૫
પીત વર્ણુ તારો માટે પીતાંબર ધરુંજો,
શ્યામા માટે તારા આંજનનું ચિંતન કરું જો. સાચુમાનની, ૬
કમળ ધરું તારા મુખનાં થના ધ્યાનનેજો,
રાખુ વાંસળી કરવા તારા ગુણુ જાનનેજો. સાચુ, માનની. ૭
તારા નેત્રના સમ નિરખવાના સુખનેજો,
આતુર થયો ધણું મોહો તારા મુખનેજો. સાચું માનની. ૮
મકરકુંડળ ચપળ કંધક તારાં નેત્ર સાંજો;
રાખ ચક્ર ગદા કંઠ કંઠણ કરજસાંજો. સાચું માનની. ૯
એવો દુર્લભ છું મળતો નથી કોઈનેજો,
તારે આધીન થયો છું મુખ જોઈનેજો. સાચું માનની ૧૦
એવી જહાલિ છાં પણુ દેહતાં આવડતું નથીજો,
વાણી કાળજડાંની અતે કહુ છું કથીજો. સાચું માનની. ૧૧
મારો તારો મળી બેનો એક પ્રાણુ છેજો;
જુકું કહેતો નથી વેદમાં પ્રમાણુ છેજો. સાચું માનની. ૧૨
ભુરાણુ જગતનું હું મારો સણુગાર છે,
આપણુ બેનો દાસ દયાને આધાર છે. સાચુ માનની. ૧૩

(૧—૨)

સાંભળ વચન મારૂં કૃણુ કહે કામનીજો,
તેં તો મન મારૂં ભગાવ્યું છે ભામનીજો સાંભળ વચન, ૧૬૩.

બધી વિધને નમાવે છે-તું માહરીજો,
 મને પીડે પ્રેમરૂપી માયા તાહરીજો. સાંભળ વચન. ૧
 શેરા શંકર સરવ માયામાં વશી રહ્યાજો,
 તારા પ્રેમમાં બહવાયો હું તો સર્વથા જો. સાંભળ વચન. ૨
 તારા સ્નેહ આગળ તું મુજને દેખે નહીજો;
 જેમ શુર સામે શુર ન દેખે સહીજો. સાંભળ વચન. ૩
 તું તો રાત દીવસ વિસરતી મને નથીજો;
 મહારા હૈયાનું દુખ કાતી આગળ કહું કથીજો. સાંભળ વચન. ૪
 નિંદ્રા નાંવે મને ભોજન નથી ભાવતુંજો,
 દુઃખ પ્રેમિની આગળ કહું છું છતું જો. સાંભળ વચન. ૫
 માતા જસોદા કહે છે જન્મતો નથી જો,
 બાપ શું છે તેને દુઃખ મને કહે કથીજો. સાંભળ વચન. ૬
 એવું સાંભળી હું તેના સામુ જોઈ રહું જો;
 મારી માત આગળ હૈયાનું હૈત કયમ કહું જો. સાંભળ વચન. ૭
 તારા જેવી બીજી જુગમાં કો નવ મળેજો;
 સત્ય માનજે તું મારું કહ્યું નવ લહેજો. સાંભળ વચન. ૮
 પરમેશ્વરે રૂપ તુજને શીદ આપિયુંજો.
 આપી તંનકુ હમારું સંતાપિયુંજો. સાંભળ વચન. ૯
 તારું વદન જોઈ ભમ્યો હુંતો ભામતીજો;
 મોહ પમાડ્યો તે મુજને ગજગામતીજો. સાંભળ વચન. ૧૦
 દયા આણીને નમેરા નવ ધણ્યેજો;
 ચતુર હોય તેને ઝાઝું મુખ સું કહ્યેજો. સાંભળ વચન. ૧૧
 વિદ્યાત્રીએ એવું મુજને શીદ આપિયુંજો;
 તારા રૂપમાં ત્રેતોઈ નથી વ્યાપિયુંજો. સાંભળ વચન. ૧૨
 મનમાં જાણે છે કેવા મનાવે મુજનેજો;
 એવો રિસાવીશ જે પગે લગાડીશ તુજનેજો. સાંભળ વચન. ૧૩
 ખેરી નવનવા સાણગાર સાથ હિંડિએજો;
 ડાહ્યા થઈને હમોને નવ પીડીએજો. સાંભળ વચન. ૧૪
 તારાં ચરિત્ર તે સર્વ મુને જાણેજો;
 પ્રાણુ જે જુદા તે એક સમાનજો. સાંભળ વચન. ૧૫
 તું તો ધણી સારી લાગે છે મુને પ્રેમદાજો;
 જુદાગીરી તું રખે કરે હુથી સદાજો. સાંભળ વચન. ૧૬
 એવું સાંભળીને રાધાજી ચરણે તમ્યાજો;

રસિક વચન બોલ્યાં નાયનોં માણું ગમ્યાંજો. સાંભળ વચન. ૧૭

મધુર વચન બોલે બહુલાને ગોપી હસીજો;

દયાપ્રીતમની પ્રીત રૂદેમાં વસીજો. સાંભળ વચન. ૧૮

(૧-૨)

ગરબો.

સુણો સામળા હું તમમાંટે ઘેલી થઈજો;

માણસકરી બોળમાંપકી ટળી ગઈજો. સુણો સામળા ટેક.

મન વિચારમાં હું ફરકારી સરખી ફરજો,

બોલું ચાલું તેમાં ના મળે કાંઈ પાધરજો. સુણો. ૧

જાસરેથી ભડ પીયર ત્યાંથી સાસરેજો,

એટલે લાગ્યું હોય ત્યમ ચિત્ત કાંઈ નવ હરેજો. સુણો. ૨

એવી થઈ તોયે તમારા લેખામાં નથીજો,

એક બોળખે ના એક તો મર મથીજો. સુણો. ૩

આવડા નમેરા થતાં નથી લાજતાજો,

ચઢ્યું બહુ ગુમાન આગળ આવા નવ હતાજો. સુણો. ૪

નંદયરોધને પખે તો નથી ગયાજો,

કાણુ બાણે હાવા કાણુ સરીખા થયાજો. સુણો. ૫

પરમેશ્વરથકી તો કાંઈ ખીલીને ચાલીયેજો;

મોટા થઈ ગુમાન આવડું ન ઝાલોયેજો. સુણો. ૬

વિધાનામાં પણ વિવેક દેખું ના કરોજો,

આપ્યો રૂપગુણ બંડાર આવડો હસોજો. સુણો. ૭

પેલાં કહેતા મને તું તો મારો પ્રાણ છેજો,

બહાસા વિચારો તે બોલનાર કાણુજો. સુણો. ૮

પારકી શી પીડા અર્થ આપણો સરચોજો;

વીતી વેદના ને વેદને કરચો પસેજો. સુણો. ૯

હું પણ બાણુ હું ગીરધારી ગરજ છો ધણુજો;

અર્થ સધતાં તો રાખતા નથી મણુજો. સુણો. ૧૦

હુંએ શીસાતું પણ મન નથી રીમાવતુંજો;

માટે તમે થકી વહતાં નથી હાવતુંજો. સુણો. ૧૧

હોય મારવી તો મારો મુને હાથથીજો,

બહાગિમાં બાળિ મારો તે ધટતું નથીજો. સુણો. ૧૨

એવું સાંભળીને મદન મોહનજી હસ્યાજો,

- આતુર બાણી ધાણું નહય ભીડવા ધસ્યાનો, સુણો. ૧૩
 આલ્યો સુખ તણો સમુદ કુખ ટાળિયુંનો,
 પોતાની કરીને પરેમ દ્રષ્ટે ભાળિયુંનો. સુણો. ૧૪
 ઈચ્છાથી અધીક સુખ મળ્યું પાયે નમાંનો,
 દયાના પ્રભુ પ્રસન્ન થયા શી કમીનો. સુણો શાંભળા. ૧૫
 (૨)

ગરબી.

- સાંભળરે તું સજની મહારી, રજની ક્યાં રમીઆવીજ.
 પરસેવો તને ક્યાં વળ્યો, તારી ભમર ક્યાં ભીજાણી. સાચું બોલોજ. ૧
 વનમાં હું તો ભુલી પડીને; અતીસેં મુઝાણીજ,
 પરસેવો મને તાં વળ્યો, મારી ભમર ત્યાં ભીજાણી. સાંભળ સજનીજ. ૨
 કાલ મેં તારી વેણુ ગુંથીતી; છુટી ક્યમ વિખરાણીજ,
 એવડી ઉતાવળ શી પડીજે, ઝુલડી નવ બધાણી. સાચું બોલોજ. ૩
 કાળો તે ભમરો શીરપર બેઠા, ઊરાડતાં શેર છુટોજ,
 જ્યમ ત્યમ કરીને બાંધતાં, વચમાંથી નાડી તુટી, સાંભળ સજનીજ. ૪
 આ ચોળી અતલશની પેરી, સમજેરે વખાણીજ.
 ચોળીની કસ ક્યાં તુટી, તું આવડી ક્યાં ચોળાણી. સાચું બોલોજ. ૫
 હૈયું મારું કુખવા આંબું, વાંચે કરીને કાંખુંજ,
 પીડા ટળવા કારણે, મેં કળે કરી દખાણું. સાંભળ સજનીજ. ૬
 આવડાં પુષ્પ ક્યાંથી વાટે, તુજને કાણે આખ્યાંજ,
 એવો રંગરસિયો કુણ મળિયો, પ્રેમકરીને થામ્યાં. સાચું બોલોજ. ૭
 સુરજ કળાએ હું જાતી હતી, વાટે મળ્યા વનમાળીજ,
 સમખાધને મુને તેણે આખ્યાં, તેની પ્રતીક્ષા પાળી. શાંભળ સજનીજ
 અવળો ચણિયો કેમ પેસ્યોછે, જેમ તેમ વીટા સાડીજ
 સજક થઈને સુંદરી હાવાં, વસ્ત્ર ખેરોની વાળી. સાચું બોલોજ. ૮
 સાથ ના સૈયરે કીધો, ઉતાવળો વેગે ચાલીજ,
 અવળો ચણીયો ખેરી દીધો, હવે વસ્ત્ર ખેરીશું વાળી. સાંભળ સજનીજ. ૧૦
 નીકળી હતી તું સગથી ખેલી, સાથ અમારો મેલીજ;
 પછવાડેથી ક્યાંથી અંબીકા, જઈને તું બેડી. સાચું બોલોની. ૧૧
 નીકળી હતી હું સહુથી ખેલી, સાથ સૈયરનાં મેલીજ;
 વાટે હું ભુલી પડીગઈ, ત્યાંહાં જઈએડી બેલી. શાંભળ સજનીજ. ૧૨
 કશ્તુરી અંગે બહેકેછે, આ વનમાં કાણુ બોલોજ;

(૧૬૭)

સરવે શરીરે તારે વ્યાપીરહીછે, તે કેમ જાણે ઢાંકી, સાચું જોડોલ, ૧૩
મૃગશાળો મૃગલો જોડા, તેને જઈ મેં ઝાલ્યોલ;
તેની વાસના મારા અંતરમાં પેઠી, તે નથી રહેતી ઢાંકી, સાંભળ સજનીલ ૧૪
અધુર દંત જોડા દીસેછે, છાતીયે નખ વાગ્યાલરે;
તારણી તારા તનડામાં પેઠી, કામળાણુ ક્યાંહાં વાગ્યાં સાચું જોડોલ ૧૫
ગધુરાં વાયક પોપટ જોડ્યાં તેને મેં જઈ ઝાલ્યોલ,
ચંચળ ચાંચ ભરીને નાકો, તતક્ષણુ ત્યાંથી છુટો, સાંભળ સજનીલ
શ્યામમુંદર તને મળ્યા દીસે છે, તે આગે તું પસરાયલ;
જે જે પુંછું તેના બિત્તર આપે, એ બધિતુજ ચતુરાઈ, સાચું જોડોની. ૧૭
જે વાટે હરિ મળિયા હોયે, તે વાટે નવ જાહેલ,
આજ વાટે હરિ મળિયા હોય, કહો તેના સમખાઈ સાંભળ સજનીલ ૧૮
અહારે એવી પ્રતિમા જે, પર પુરુષ ભાઈ બાપલ;
દાસ દયાના સ્વામીને ભજતાં, ભવની ભાવટ ભય, સાંભળ સજનીલ, ૧૯

(૨)

ગરખી.

ક્યામ સલક્ષણા રોહો હું કહું છું, શિખામણુ લો માનીલ;
મારગડે જાતાં મુજ અવણે, વાત કહી શીદ છાતી, ડાપણુ રાખેલ, ૧
અવળારે અખળા અવળું શું જોડે, જા તું સુધી વાટલ;
કર્ણકુલના હાર તું વિહોદખી, સેહેને હમે જોયો વાટ, સુલટું બાપોલ. ૨
કર્ણકુલ જોયું તે શું કહો છો ? અવર કાઈ ક્યમ માનેલ;
પુરુષને શું કામ સ્ત્રી સંગે, સમજાવોછો કહાંને, ડાપણુ રાખેલ, ૩
સખી જોહેનાં મનમાં કપટ હોય તે, કપટતણી ગત જાણેલ;
જાતાં જાતાં થયું શું તારે જે, આવડી વાત વખાણે, સુલટું બાપોલ. ૪
તમો છાતા રોહો સાધુ છો હું જાણું, સાચાં જોડોછો વેણુલ;
સાધુપણાની સાચ્ય પુરે છે, નાચતાં બેહુ નેણુ, ડાપણુ રાખેલ; ૫
સખી નાચતાં કે વણનાચતાં, તે મોહયું શીદ દીધુલ;
જોહેવાં છે તેવાં હમ પામે, કહે તાહાં શું લીધું ? સુલટું બાપોલ. ૬
ઓ બહાલા મહારૂં તો સર્વસ્ત લીધું છે, હું અખળા કહેતી લાગુલ;
તનમનધન બુદ્ધીને લીધું, હવાં શું લેશો ઝાઝુ ? ડાપણુ રાખેલ. ૭
સખી હું તો બાળક દાંઈ ન સમજું, કહેવું હોયે તન મનલ;
ક્યમ કર્યો તે મુજને મોટો, એમ જોડ્યા જગલુવંન, સુલટું બાપોલ
તમો નંદકુંવર મેં નિરખ્યા નહાના, ગુણ મોટા ગંભીરલ;

વડા બાણુત્રી વત્તો પીડે જ્યમ, નાહાનો નાવક તીર. ડાપણુ રાખો છ ૯
 સખી કાયર થઈ એમ કંપે છે ને, વાત શુરાની વખાણી છ ;
 નાવક બાણુ તાણી ગત ન્યારી તુનો, રણુ વણુ દીઠ કેમ જાણે. સુમટુ બાખો છ. ૧૦
 દાસ દયાના પ્રભુ હુઃખ રખે ધરતા, હું દુરીજન મારે કહું છું છ ;
 એ સુખડાંને કાળે હરિ હું, બોલ લોકના સહું છું. ડાપણુ રાખો છ ૧૧
 (૩)

ગરબી.

સમે સમે તમે સમજો નહિં ને, કરતા હિંડો આજ છ ;
 લોક શું જાણે જે ટેવ પડી છે, મુકે માથે ગાળ. પેર ન જાણો છ ૧
 સાસુ હમારી સાંભળતાં મુને, રીદ કરોછો સાદ છ ;
 આપણુ બેને બોલતાં દેખી મારો, પરણ્યો કરોછો વીખવાદ. પેર ન જાણો છ ૨
 મારાં આંગણુલાં સામું આવીને કાલે, શાને કીધી સાન છ ;
 મારી નણુદી મર્મનાં વચન બોલી, માભી જાઓ તેડે છે કહાવ. પેર ન જાણો છ ૩
 આતુર જન તો દીઠા અતિ પણુ, તમથી આડો આંક છ ;
 કહેવા સરખું આપણુ કરિએ ત્યારે, દુરિજનનો શો વાંક. પેર ન જાણો છ ૪
 ગાળ પોતાનો ખુણિ ખાધયે, કરિયે દીઠા અદીઠા છ ;
 પ્રગટ કરી બબરે બેઠાંશું, લાગે છે અતિ મીઠા. પેર ન જાણો છ ૫
 જે દહાડાની પ્રીત બંધાણી, તે દહાડાની ચરણે વળગી છ ;
 દાસ દયાના પ્રભુ મનમાં સમજો, હું નથી તમથી અળગી; પેર ન જાણો છ ૬
 (૨)

ગરબી.

વશકરણી છે બ્રીજના રનેજરે, વશકરણી છે તારી વાંસળી. ટેક.
 સ્વર 'સુણુતામાં હું' તો સુખ ખુશ વીસરી,
 દરદમાં ગરદ ગધ છે મળી. હોજરે વશકરણી. ૧
 સુધાયકી સ્વાદ છે એનો અતિ ઘણો,
 મુને લાગેછે સાકર કરતાં ગળી. હોજરે વશકરણી. ૨
 ચટકો લાગો તે જરો કંપથી ન હિતરે,
 જરો ઝાઝિ છે તે કરતાં વળી. હોજરે વશકરણી. ૩
 ધરકારજ મુને કોઈ નવ સુજે,
 લોક કહેછે ચિત્તથી ગધ ચળી. હોજરે વશકરણી. ૪
 દાસ દયાનો સ્વામી એમનો પયોધી મળ્યો,
 પ્રીતલડી પુરવણી ફળી, હોજરે વશકરણી છે તારી વાંસળી. ૫

(૧૬૬)

ગરબી.

વાંકું વાલમ વળી વળી, હોજરે વેણ મા વાસો મારે આંગણે. ટેક.

મુજ સાસુ કહે છે વાહ્યર જાઓ વેણ વાળી,

મારી નણુંદ જોડાણી વાંકું ભણે, હોજરે વેણ મા વાસો. ૧

નિર્લજ હોય તેને લાજ નવ લાગે,

પણ મુજને તો લોક ઘેલાંમાં ગણે. હોજરે વેણ મા વાસો. ૨

ખીજવે સરવ મુને કહાન આપ્યા કહાને,

મહારો ભાર ગયો સંગ તગતણે. હોજરે વેણ મા વાસો. ૩

દાસ દયાના પ્રભુ પ્રીછજો તમારે મહારે,

એમ કરો ત્યારે ક્યમ ખણે. હોજરે વેણ મા વાસો. ૪

ગરબી.

માને તમારું તે તો ઘેલડી, છપિલા, કહ્યું માને તમારું તે તો ઘેલડી. ટેક.

શાનેકાને મને કહાવ્યું દુતી સાથે, શોધવી હતી જ્યારે છેલડી. છપિલા કહ્યું. ૧

હું શું જાણું ને મોડે મીઠા હૈયે જુઠા, જાણે ને હોય મન મેલડી. છપિલા કહ્યું. ૨

ખરે પ્રભાતે મારે દ્વાર શીદ ઊભા, આધા રોહો દેખરો સાહેલડી. છપિલા કહ્યું. ૩

વણજ વીના શીદ જોખમ જોધમે, જાઓ જ્યાં કીધી રંગરેલડી. છપિલા કહ્યું. ૪

અધધડીનો પણ અંતર પડરો, વળગાડી લાવ્યા શો ન ખેલડી. છપિલા કહ્યું. ૫

શોચવી નહોતી ત્યારે શોધી શીદ રસિયા, પ્રથમ થકી જોડાલવેલડી. છપિલા કહ્યું. ૬

આજ પછી કાંઈ કહેવું નથી માહરે, સુખે કરો કસોલી કેલડી. છપિલા કહ્યું. ૭

દયાના પ્રીતમજી ધણા કહેવાજોછો ચતુરમણ, આજખો નહીં જોરડો મેલડી. કહ્યું. ૮

(૨)

ગરબી.

વાંકું મા જોરો વરણાગિયા;

જોતાં કાળજમાં કાંઈ કાંઈ થાયછે જરે. વાંકું મા જો. ટેક.

અણિયાળી આંખે વાલમ વાણ મારો પ્રોયોછે,

મોહન મુખડુ જોધને મનડુ મોહાય છે જરે. વાંકું મા જો. ૧

મંદ મીઠી હંસણી તે તો મોહનીના કંદ છે,

તેમાં પડ્યા પછી કેણે નીકળાય છે જરે. વાંકું મા જો. ૨

નખશીખ લગી રૂપરસિક મધુર મનાહર,

જ્યાંહો જોધમે ત્યાં આંખ ઠરી જાય છે જરે. વાંકું ૩

નાસીકાનુ મોતી ઝુમી રહ્યું છે અધરખર,

તે તો મનડા મારામાં ઝોકાં ખાય છે જરે. વાંકું ૪
 અળખા જન મ્હોય તે તો કૌતક કહેવાય નહીં,
 તેમાં કામ જેવા પુટડા ઠહેવાય છે જરે. વાંકું ૫
 નટમર નાગર રસિક મુગટમાણી,
 જગત મોહન રૂપ રાસમાં ગાય છે જરે. વાંકું ૬
 દયાના પ્રીતમ મીઠી મોરલી સુણીને હવે,
 વણ મુત્રે સરવ વેચાયછે જરે. વાંકું માં ૭

(૧—૨)

ગરબી.

આવોની લાલ વરણા ગિયા, હોજરે,
 આવોની લાલ વરણા ગિયા. ટેક.
 રાતાં રાતાં લોચન દીસેછે રસીલાં,
 કેધ સોહાગણુ સંગ જાગિયાજી રાજ. આવોની. ૧
 મંનની માનીતીને મળીરે આવિયા,
 આજ થયાછે સોહાગિયા હોજી રાજ આવોની. ૨
 ધાયલની પઠ ધુમે છે તેહનાં,
 નેનતણાં સર વાગિયાહોજી રાજ. આવોની. ૩
 માન મુકાબ્યું છે પાગ પડી તેના,
 ઝોલતાના ડાઘ ભાલે લાગિયાહોજી રાજ. આવોની. ૪
 દયાના પ્રીતમ મહારા મંનના સંદેહ સહુ,
 ખરેખર આજ ભાગિયા હોજી રાજ. આવોની. ૫

(૩)

ગરબી.

પ્રેમની પીડા તે કાને કહિયેરે, હો મધુકર, પ્રેમની પીડા તે. ટેક.
 થાતાં ન જાણી પ્રીત જાતાં પ્રાણ જાયે,
 હાથનાં કીધાં તે ત્રાગ્યાં હૃદયેરે. હો મધુકર. ૧
 જેને કહિયે તે તો સરવે કહે મુરખ,
 પસ્તાવો પામી સહિ રહિયેરે. હો મધુકર. ૨
 ધીકીયે ઢાક્યાં રાત દિવસ અંતરમાં,
 ભુખ નિંદ્રામાં નવ લહિયેરે. હો મધુકર. ૩
 દાઝા ઉપર લુણ દીધું એ કામોદરે,
 સોકલડી સુણિને કાળજ દહિયેરે. હો મધુકર. ૪

(૧૬૧)

આળખાનો અવતાર તે પરાધીન,
રૂંક કદપીયે પણ કહાં જાયેરે. હો મધુકર. ૫
સ્નેહનો ડઝાડયો ધણો મર્ણયકી માઠા,
શું કરિયે વાઢ્યાં તે વહિયેરે. હો મધુકર. ૬
દયાપ્રભુ આવે તો પ્રસિદ્ધ સુખ પાવે,
દુઃખ દીધુ નંદજીતે છેવેરે. હો મધુકર. ૭

(૧-૨)

ગરબી.

પ્રીતડીની રીત અતી અપઘી, ઝોધવજી છે, પ્રીતડીની રીત. ટેક.
થાનાનો ઊપાય પણ જાનાનો જડે નહી,
વજે રહેણે જઠી તે જઠી. ઝોધવજી છે, પ્રીતડીની. ૧
પ્રીત ના ફેલાય તે તે સ્વાસ્થ્ય સમજવો,
ચાર દિવસ પ્રગટી ને ગટી. ઝોધવજી છે, પ્રીતડીની. ૨
પીડાનો ભરેલી પ્રીત તોયે કરે પંડિત;
દુઃખ પામે તોય ચ્હાય ના ધટી. ઝોધવજી છે, પ્રીતડીની. ૩
કહ્યું સમજ્યામાં ન આવે એ વસ્તુ તો;
જાણુ જેને હોય વીતતી વટી. ઝોધવજી છે, પ્રીતડીની. ૪
દયાના પ્રીતમવીના પ્રીત તેજ પીડા;
ધરમ લાજ ખોય ને ગરે ખટી. ઝોધવજી છે, પ્રીતડીની. ૫
(૨)

ગરબી.

શ્યામરંગ સમીપે ન જાવું, મારે આજયકી શ્યામરંગ. ટેક.
જેમાં કાળાસ તે સડું એકસરખું;
સરવમાં કપટ હશે આહવું. મારે આજયકી શ્યામરંગ. ૧
કસ્તુરીની ખીંદી તે કડું નહી;
કાજળ ના આંખમાં અંજાવું. મારે આજયકી શ્યામરંગ. ૨
કાકીલાનો રાજદ સુગું નહી;
કાગવાણી રાકુતમાં ન લાવું. મારે આજયકી શ્યામરંગ. ૩
નીલાંખર કાળી કંચુકી ના પેહડું;
જમનાનાં નીરમાં ન ન્હાવું. મારે આજયકી શ્યામરંગ. ૪
મરકટ ગાણી તે મેવ દૃષ્ટે ના જોવા;
જાંબુ વંત્યાગ ના ખાવું. મારે આજયકી શ્યામરંગ. ૫

દયાના પીતમ સાથે મુખે નોમ લીધો;

પણ મન કહેજે પલક ના નીભાવું. મારે આજથકી સ્થામરંગો

(૨)

ગરબી.

આવોની માહારે ઘેરમાણવા હોજી, રાજ આવોની માહારે ઘેરો ટેક.

પ્રેમરસ ખ્યાલો તે પીવા ને પાવા,

જોખન તુરીને પલાંણવા હોજી, રાજ આવો ૧.

પડતી રાતે પધારજો પ્રીતમ.

કોઈ નથી ખેડું જાણવા હોજી, રાજ આવો ૨

માહારી રોહિરીના છે સંત સાધુ,

પરની ન વાત ખેરો છાણવા હોજી, રાજ આવો ૩

પ્રભાતે જાતાં કોઈ પુછશે તો કહીશું,

તેડ્યાતા વણાણું તાણવા હોજી, રાજ આવો ૪

સર્વ તજે પણ સમો સંભાળે,

રસીયા તે પરમાણવા હોજી, રાજ આવો ૫

રાજની રૂપાળી છપે ચિત્ત માહાર ચોર્યું,

સમરથ નથી વખાણવા હોજી, રાજ આવો ૬

ઘણા દીની આશ મારા મનમાં દયાપ્રભુ,

મહારે મહોત્તે એકવાર આણવા હોજી, રાજ આવો ૭

(૨—૧)

ગરબી.

કીર્ત્તિ હામે મોહની ન જાણીરે, મોહનજી કીરે. ટેક.

ભગુટીની મટકમાં કે ભાળવાની લટકમાં,

કે સું મોહની ભરેલી વાણીરે. મોહનજી, ૧

ખિટલિયાળા કસમાં કે મદન મોહન વેસમાં,

કે મારલી મોહનની છાણીરે. મોહનજી ૨

મુખાર વિંદમાં કે મંદહાસ્ય કંદમાં,

કે કટાક્ષ મોહની વખાણી રે, મોહનજી ૩

કે સું અંગઅંગમાં કે લલિતા ત્રીભંગમાં,

કે સું અંગ ઘેલી કરી સ્યાણી રે. મોહનજી ૪

અપળે રસિક નેનમાં કે છાની સેનમાં,

(૧૯૩)

કે જોખનનું રૂપ કરે પાણીરે, મોહન ૫
દયા પ્રીતમ પોતે મોહની સ્વરૂપ છે,
તંન મંન ધન હું બુઝાણીરે, મોહનછ ૬

(૧-૨)

ગરબી.

શોભા સંકુળા મ્યામની, તું જોને સખી શોભા ૦ ટેક,
કાઠી કંદર્પ લખવે એહનું મુખડું,
ફીફી પડેછે કળા નામની. તું જોને ૧
સદગુણસાગર નટવરનાગર,
ખલીહારી એહના નામની. તું જોને ૨
કાઠી આભુષણનું એરે ભુષણ,
સીમાં છે અમીરામની. તું જોને ૩
જે એહને જાણે તેને તો એ સાર સર્વના,
ખીછ વસ્તુ નથી કામની. તું જોને ૪
અનુપમ એ અલખેત્રો રસીયો,
હવનમુખી દયારામની. તું જોને ૫

(૩)

ગરબી.

મુકને માહારાસમ માનુની, તું એહવી હઃ મુકને માહારા. ટેક
જેરે સાચું તે તો નજરે રે દીકું,
જુઠી તે વાત સુણી કાનની. તું એહવી. ૧
આવડી આધીન તુને પ્રીત હોય પરથી;
આત માત વાત અનુમાનની. તું એહવી. ૨.
પ્રસન્ન થયાનું વેણ સાંભળીશ જાહેર;
સુધ્ધિ ધારો ખાતપાતની. તું એહવી. ૩
દયાનો પ્રીતમ કેહ હું સમખાઈ કહું છું;
તું વસ્તુ માહારા કામની. તું એહવી. ૪

(૩)

ગરબી.

મર્મનાં વચન શું જોવે રે હો, માનુની તું મર્મનાં વચન સું જોવે. ટેક.
માહેરે તો આ ગોકુળિયાંમાં, કાઈ નથી તોહેરે તોવે. હો માનુ. ૧

બાણીજોઈને વાંકાં વચન યોજાને, માણસ કામજ કાજનું શી છેલે હોમાં. ૨
મન માણસ તુજવિના ત્રીભોવનમાં, કોઈને દેખાને ના ડાકેરે હોમાં. ૩
રસની ભરેલી તાહારી આંખડી દેખું છું, ત્યારે પ્રાણ મારે છે ઝોલે હોમાં. ૪
ધ્યાનો પ્રીતમ કહે હું તાહારોને તું માહારી, હાવાં અંતરનો પ્રેમ સેન પોલે હો. ૫

(૩)

ગરબી.

રાતલડી, કાહોની સંગે બાળ્યા,
ધામ્યેલ છેલ નેનયાણ કઈનાં વાળ્યાં. રાતલડી. ટેક
વાંકલકું તમસામું કઈયે જોયું, મોહન છે કઈ મોહિનીયે મન મોહ્યું;
કઈ પ્રાણપ્યારી કરી ચિતપ્રોયું. રાત૦ ૧
ભગા ભગવંત વચનના સાગ્યા, કાહોની કાલે કેવી વણાતા વાચ્યા;
તુરતના તુરત દેખાયા કાચ્યા. રાત૦ ૨
જુઠાસું તંત ન કરવો ઝાજો, જોલ જોલી રાકતા નથી કાંઈ સાજો;
જુઠા રામ ખાતા લગાર ન લાજો. રાત૦ ૩
હારનાં ચિન્હ દે છે ઉર દેખા, અંધરપર દીસે છે અંજન રેખા;
મળી ગળી જાય છે નેત્રની મેખા. રાત૦ ૪
જેમું રમ્યા રજની લાગી અમોલી, જુએ તેવું નામ જવાય છે જોલી;
તેનાં રામ તમને કાહો દિલ જોલી. રાત૦ ૫
અમીત છે આતો લગારેક પોહોડો, પત્રોટું પાચે મટે અમ થોડો;
આંગણલે જીભા આજસ રીદ મોડો. રાત૦ ૬
રાખ્યું મુખ પ્રશંન નહદેમાં દાધી, જરો ખસી વસ્તુ અમુલિક લાધી;
સમજણી શ્યામા લીધું કામ સાધી. રાત૦ ૭
સામાસામી નેન નેહનાં મળિયાં, છુટ્યું માન સુખ સિંધુમાં ભળિયાં;
ધ્યાનો પ્રીતમ જેહુ પલંગે ઢળીયાં. રાત૦ ૮

(૧-૨]

ગરબી.

પ્રીતલડી જાણુજીની તોડી,
નદવર નવલી કાહો મી; પ્રીતલડી. ટેક.
નેનમાંથી નાથજી માંથી હેતલડારે ચોરાણાં;
મનજી

(૧૬૫)

હથયામાંનું તુરત જણાયામાં આવે. પ્રિતલડી. ૨.
 શાનેકાને શાગ થાઓ આશિઆળા, હમે નથી કેહેતાં ગોરા કે કાળા,
 જેમાં બિખાં હોય તેવા પડે છાપા. પ્રિતલડી. ૩.
 જાણાછોલ જીવન રસની રીતી; પરાંણે ન થાયે ચોલી તમ પ્રિતી,
 દયા પ્રિતમ ભણે નીત નીતી. પ્રિતલડી. ૪.

(૨)

ગરબી

કંઈસંગે લપટાણા, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ટેક.
 આજ કંઈ નેત્ર જામગરો દીસે, લપટ થયા લાલ કા ભારે અતીસે,
 કેન્હાણું સુતા છો ભારે રીસે, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૧
 આજનાં એહેન દીસે કંઈ અંગે, રાતલડી રચ્યાછો પેલીની સંગે,
 મારા સામું જોઈને હસોને જાગંગે, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૨.
 મોહોયો થયા જીવોને મન વિચારી, ધુરતવિદ્યા જાણી મેં સરવ તમારી,
 તમે વશ કીધી આ વૃજની નારી, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૩
 હઠી નીત યોલ કોના કોના સહિયે, વ્રીજના લોકોને શું ધણું કહિયે,
 કહેછે કુળ લજાણું નંદને હૈયે. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૪
 જ્યારે હોય તમને ગરજ હમારી, ત્યારે ધાધ આવો ગંદિર ગીરધારી,
 હમો નહીં લોભી ધુતારણ નારી, વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૫.
 સ્નેહ સંગપણથી હું તમને યોલાવું, વારેવારે કોને મળીને તેડાવું,
 બહાલા માન ક્યાંયકી આવડું આવ્યું. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૬
 હમો તમ સાથે કદી નહીં યોવું, અંતરની વાત કદાપી ન જોવું,
 નાથ રખે જાણો જે મુજ મન જોણું. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૭
 જાણોને ઘેર વાટ પેલી જીવોછે. દુખી મારે અંતર ઉરગ ઝોછે,
 હિતર દયારાંમનો પ્રભુ કરેછે, વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૮

(૨)

ગરબી.

તાહારે પ્રેમે હું માહો રાધીકે, તારા સરખો પ્રેમ કંહી ના જોયો;
 માનની તારે પ્રેમે હું માહો. ટેક.
 હજીપણ હિતરસ તારો મેં પીધો, અજીતધું તંદુપી તેં જીતી લીધો;
 અન્ય હતી પણ અર્થ કાઢના ના સીધો, રાધીકે. ૧
 કહ્યામાં ન આવે રૂપ આરી તાહારું, જેનાપર કોટી સ્તીરૂપ વાહું;
 તાહારે રૂપ લોભી રહ્યું મન માહું. રાધીકે. ૨

બાણીજોઈને વાંકાં વચન યોલીને, માહાર કામળ કાળજી રીંદે છેલે. હોમાં. ૨
મન માહાર તુજવિના ત્રીભોવનમાં, કોઈ ને દખીને ના ડાઘેરે. હોમાં. ૩
રસની ભરેલી તાહારી આંખડી દેખું છું, ત્યારે પ્રાણ મારે છે ઝોલે. હોમાં. ૪
દયાના પ્રીતમ કહે હું તાહારોને તું માહારી, હાવાં અંતરનો પ્રેમ સેન ખોલે. હો. ૫

(૩)

ગરબી.

રાતલડી, કોહોની સંગે જાગ્યા,
ધામ્યેલ છે જ નેનમાણ કંઈનાં વાગ્યાં. રાતલડી. ટેક
વાંકલડું તમસામું કંઈયે જોયું, મોહન છે કંઈ મોહિનીયે મન મોહ્યું;
કંઈ પ્રાણુપ્યારી કરી ચિતપ્રોયું. રાત૦ ૧
ભલા ભગવંત વચનના સાચા, કોહોનો કાલે કેવી વચાતા વાચા;
તુરતના તુરત દેખાયા કાચા. રાત૦ ૨
જીભાયું તંત ન કરવો ઝાજો, યોલ યોલી શકના નથી કાંઈ સાજો;
જીભ સમ ખાતા લગાર ન લાજો. રાત૦ ૩
હારનાં ચિન્હ દે છે ઉર દેખા, અંધરપર દીસે છે અંજન રેખા;
મળી મળી જાય છે નેત્રની મેખા. રાત૦ ૪
જેમું રમ્યા રજની લાગી અમોલી, ભુજે તેનું નામ જાણ્ય છે યોલી;
તેનાં સમ તમને કોહો દિલ યોલી. રાત૦ ૫.
અમીત છે આવો લગારેક પોહોડો, પત્રોટું પાચ્યે મટે શ્રમ થોડો;
આંગણુલે જિભા આળસ રીંદે મોડો. રાત૦ ૬
રાખ્યું મુખ પ્રશંન નહેમાં દાધી, જરો ખસી વસ્તુ અમુલિક લાખી;
સમજણી ર્યામા લીધું કામ સાધી. રાત૦ ૭
સામાસામી નેન નેહનાં મળિયાં, છુટ્યું માન મુખ સિંધુમાં ભળિયાં;
દયાના પ્રીતમ બેહુ પલંગે દખીયાં. રાત૦ ૮

(૧-૨]

ગરબી.

પ્રીતલડી જાણજીની તોડી,
નટવર નવલી કોહોની સંગાયેજોડી; પ્રીતલડી. ટેક.
નેનમાંથી નાથજી નીર મુકાણાં, હૃદયમાંથી હેતલડારે ચોરાંણાં;
કેસવરાય મનજી કયાંહારે પોરાણા. પ્રીતલડી. ૧
ચતુર હોય તે ચતુરાઈ જણાવે; ઉપરથી વાત ચિઠીરે ખતાવે,

(૧૯૫)

હૃદયમાંનું તુરત જણાયામાં આવે. પ્રિતલડી. ૨.
 શાનેકાને શાગ થાઓ આશિઆળો, હમે નથી કેહેતાં ગોરા કે કાળા,
 જેમાં બિખાં હોય તેવા પડે છાપા. પ્રિતલડી. ૩.
 બાણાછોલ જીવન રસની રીતી; પરાંણે ન થાયે મોહી તમ પ્રિતી,
 દયા પ્રિતમ, બાણે નીત નીતી. પ્રિતલડી. ૪

(૨)

ગરબી

કંઈસંગે લપટાણા, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ટેક.
 આજ કંઈ નેત્ર ભાગરો દીસે, લપટ થયા લાલ કો ભારે અતીસે,
 કેન્હાણું સુતા છો ભારે રીસે, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૧
 આજનાં એહેન દીસે કંઈ અંગે, રાતલડી રમ્યાછો પેલીની સંગે;
 મારા સામું જોધને હસોને ભાગંગે, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૨.
 મોહાયા થયા જીવોને ગંત વિચારી, ધુરતવિદ્યા બાણી મેં સરવ તમારી,
 તમે વશ કીધી આ વૃજની નારી, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૩
 હોં નીત ખોલ કોના કોના સહિયે, પ્રીતના લોકોને શું ધણું કહિયે,
 કહેછે કુળ લખણું નંદને હૈયે. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૪
 જ્યારે હોય તમને ગરજ હમારી, ત્યારે ધાધ આવો ગંદિર ગીરધારી,
 હમા નહીં લોભી ધુતારણ નારી, વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૫.
 સ્નેહ સંગપણથી હું તમને ખોલાવું, વારેવારે કોને મળીને તેડાવું,
 બહાલા માન ક્યાંયકી આવડું આવ્યું. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૬
 હમા તમ સાથે કદી નહીં ખોલું, અંતરની વાત કદાપી ન ખોલું,
 નાથ રખે બાણા જે મુજ ગત લોણું. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૭
 બાણોને ઘેર વાટ પેલી જીએછે. દખી મારે અંતર ઉરગ એએછે;
 હુતર દયારામનો પ્રભુ કરેછે, વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૮

(૨)

ગરબી.

તાહારે પ્રેમે હું મોહો રાધીકે, તારા સરખા પ્રેમ કંહીં ના જોયો;
 માનની તારે પ્રેમે હું મોહો. ટેક.
 હનુપણ હેતરશ તારો મેં ખીધો, અછતધું તંદખી તેં જીતી લીધો;
 અન્ય હતી પણ અર્થ કાઢતા ના સીધ્યા, રાધીકે. ૧
 કહ્યામાં ન આવે રૂપ ખારી તાહારે, જેતાપર કોટી રતીરૂપ વારે;
 તાહારે રૂપે લોભી રહું ગત મારે. રાધીકે. ૨

સોચના રીદ કરેછે તું ઢાલી, ગોપી સહુ તાહારે સંખધે વાહાલી;
 તાહારે મેહલે આવું તેડ્યાવીના ચાલી. રાધીકે ૩
 રૂપ માહારં યોગી-હદે નથી પસતું, તારં રૂપ મુજ મનથી નથી પસતું;
 મોટું સુખ દેખું વદન તારં હસતું. રાધીકે ૪
 આંખ આણીયાળી તારી ઉર સળકે, કાળજડું કોરાએ વચનને ભળકે;
 કહું કેમ સુખ મંદ મધુર તું મળકે. રાધીકે ૫
 રાધે રાધે અચળ જપે મુજ વાણી, આતુરતા અંતરની ન જાણે વખાણી;
 કેહેવી વાહાલી છે કાંઈથી જાણે ન જાણી. રાધીકે ૬
 અનંગવિષ મુજ તુજ સંગ હરેછે, લોચન મારાં તુજ મુખ દેખી કરેછે;
 સ્માર્ણ તાહારં મન માહારં ન વિસરેછે. રાધીકે ૭
 તું તે હું ને હું તે તું વેદમાં વાણી, મોટા ભાગ્યવાળા રાકે કાંઈ વાણી;
 જીગલ છપી દાસ દમે ઉર આણી. રાધીકે ૮

(૨)

ગરબી.

શ્યામા તું તો સીદને રીસાવી રે, કાંઈએક કારણ મુજને કેહેની;
 રીદ મૈન્ય ગૃહીને રહી છે રે, ઊત્તર વા પ્રતિહિતર દેની. શ્યામા ૧
 રીસે નેત્ર થયાં છે રાતાં ને, અધર હસે છે દંતેરે;
 ભૂગુટી કમાન સમાન કરી છે, ક્રોધ કરે છે ચંતે. શ્યામા ૨
 શું ંહાલે તુથી ંહાલ ઉર્તાચું કે, પ્રીત અવરસું કીધી રે;
 કે કાંઈ તાહારં વચન ઉથાપ્યું, આવડી હઠ તેં લીધી. શ્યામા ૩
 કે કાંઈ વાંકુ વેણુ કહ્યું કે, કીધી સમોવડ તાહારી રે;
 આવડું માન ધરી તું બેઠી, સત્ય કહે સખી માહરી. શ્યામા ૪
 પાણુ જોડી પરણામ કરીને, બાઈ કહાવ્યું છે ત્યારે કંથેરે;
 જો તમે કુપ્પ હમારે દાઝો તો, પગ ધરજો આ પંથે. શ્યામા ૫
 નયણે નીર ભરેછે નટવર, મુખે જપે રાધા જાપરે;
 દયાના પ્રીતમને મળને માનુંની, સમે રાવ સંતાપ. શ્યામા ૬

(૩)

ગરબી.

હાવાં હું રાખી નહીં બોલું રે, કદાપી નંદકુંવરની સંગે;
 મુને રાસીવદની કહી છે રે, ત્યારની દાઝ લાગી છે અંગે. હાવા. ૧
 અંદ્રખિંખમાં લાંછન છે જાળી, રાહુ ગળે ખટમાસેરે;
 પક્ષે વધે ને પક્ષે ઘટે કળા પુરણ, નિત્ય તે નવ પરકારો. હાવા. ૨

તે કન્યાં ચંદ્રવદની કહી તો હસ્યાં, હું ને ચંદ્ર એક રાસેરે ;
 ત્યારે મુજ મુખ પાળે શુ અડ્યું, છે જોરો ચંદ્ર આકાસે. હાવાં. ૩
 નહિં તો શિવને સમીપ રાખશે ને, બળે ચંદ્ર દેખાશેરે ;
 પ્રયત્ન થઈ પાસે વેહેશે નહિં તો, કહેવાય નહીં નીજ દાસે. હાવાં. ૪
 એકડો અગ પાણુ શીદ કરે જુઓ, ચંદ્ર પોતાની પાસેરે ;
 વામ અગણ્યા ધંડુ અથળ છે, શીદ રહે અન્યની આસે. હાવાં. ૫
 દયાના પ્રીતમને કહે રાખી જુઓ, શરીરુખ સરખું મુગ પાસેરે ;
 કાઠી પ્રકારે હું નહીં આવું, એવા પુરુષની ગડાસે. હાવાં. ૬

(૧-૨)

મગ્ગી.

સનિતો કહે મુણે સ્વામીરે, હરિનિ હડ ન તજે હું હારી ;
 કહ્યું એતો કાઠનું ન માનેરે, આપ મનાવો પોતાની ખારી. સલિતા. ૧
 સાગ દામ વિધિ ભેદ વાદાસામે, વિનિય પ્રકારે કીધારે ;
 એકા વીધી માહારી નવ આહી, ત્યારે પગ યાજી મેં દીધા. સલિતા. ૨
 હું પાગ પડી તૃણ દંત ધરીને, હરિ હરિ કહ્યું ને જ્યારેરે ;
 પાકું વદન કરી રામાયે, વચન કહ્યું એક ત્યારે. સલિતા. ૩
 ચંદ્રમુખી મને શીદ કહી કયમ, ચંદ્ર સમોવડ જાણરિ ;
 જો જાણી તો શીદ જુએછો, ચંદ્રથી હો મુખ માણી. સલિતા. ૪
 કહેતામાં કારણ મેં જાણ્યું જો, માનતો મર્મજ એહરે ;
 અતુરશિશુમાળી એની જાણ. કરિયે ઘટે કાંઈ જોહ. સલિતા. ૫
 કહ્યું કાઠનુંએ નહિં માને, હાવાં કાઠી પ્રકારેરે ;
 દયાના પ્રીતમ મુને એમ મુજેછે, થાસે દારજ આપ પધારે. સલિતા. ૬

• [૩]

ગરબી.

ખારી મનાવાને કારણરે, મોહને મનમાં મલ્લ વિચારીરે ;
 પ્રમુજ પોતે પંચાચારે, મુંદર રૂપ મુંદરિનું ધારી. ખારી. ૧
 નવસામ વરસમાં નોતમ જોખત, સ્વપતણો બંડારે ;
 અંગઅંગપ્રતિ અમિત માધુરી, શું વર્ણવું સાણુઆર. ખારી. ૨
 પીળી પોળી પેહરી પ્રેમદા, માંઘ કંચુકી દાળીરે ;
 મુનીજનને મન મોહ હવળને, એવી આજ આખા અણીયાળી. ખારી. ૩
 નખરીખ રોબા જાંલમી વરણું, આજણુનો નહિં અતરે ;

અનુપમની બપોળા શી આપું, પાર તાપામે અનંત. પારી. ૪

એણે અદ્ભુત વેરો રામા, રાધાસમીપે આવ્યાં રે;

ચક્રીત યદ્ ભૃષ્ણભાનનંદની, ભાવસહીત ખોલાવ્યાં. પારી. ૫

ક્યાંહાં રોહાછો સખી ક્યાંહાં જાવુંછે, શુંછે તમારૂં નામરે;

ભુલ્યાં સરીખાં શું રોધોછો, કોહો કોનું છે કામ. પારી. ૬

સામેળી સખી છે નામ અમારૂં, વસિયે અમો નંદગામરે;

જોવાનેઅર્થે જાશું અમો, નવર સુંદરશ્યામ. પારી. ૭

કામની કહે કાંઈ કપટે હું જાણું, ને નહિં તો એ નિશ્ચય જરોરે;

મુજ કરતાં રૂપે છે રૂડી, દેખતાં લાલ લોભારો. પારી. ૮

શ્યામા કહે સખી એ કારજ તમો, ભુલે કદાપી ના કરોરે;

મળતાં મોહન ભુરકી નાખરો, તે પુઠ પુઠ કરો. પારી. ૯

આપણુ સોચો સ્નેહ કીલ્ચે, લીલ્ચે પરસ્પર કોલ રે;

તમો કહે તે અમો કહું તમો, પાળો અમારો ખોલ. પારી. ૧૦

ફરી બોલ્યાના સમ આધાને, વચન પરસ્પર લીધું રે;

પોતપોતાનાં મનમાં કુલે જે, ચતુરપણું મેં કીધું. પારી. ૧૧

શ્યામ કહે સખિ મારું તમો, શ્યામસમીપે ન જોરોરે;

સખી કહે હું પણ એ મારું તમો, તે બપર મા રિસાસો. પારી. ૧૨

ના કહ્યાના સમ આધાને, પાળો વચન યદ્ રાજરે;

એમ કહી નીજ રૂપ પ્રકાશ્યું, જોતાં જીવતી લીલ. પારી. ૧૩

પ્રભુએ પ્રેમદા પ્રસન્ન કરીને, પ્રેમે અલિંગન દીધું રે;

વિયોગતાપ ટાળ્યા અધરામૃત, બન્યો પરસ્પર પીધું. પારી. ૧૪

છુટ્યું માન એકરસ યદ્ પોદ્યાં, આનંદ ઉર ન સમાયરે;

એ દંપતીની દાસી યાવાને, દાસ દ્યો ગુણ ગાય. પારી. ૧૫.

(૨)

ગરબી.

ઠહાલો માહારો કુંજમાં વાંચ છે વાંસળી રે લોલ,

નાદ વેધી છે મહારી પાંસળી રે લોલ. ૧

હું તો સુણતાં ભુલી સંહુ ચાતુરી રે લોલ,

મળ્યા યદ્ધું અતી આતુરી રે લોલ. ૨

તાલાવેલી લાગી છે માહારા તંનમાં રે લોલ,

ગાઠતું નયી કંઈ ભુવંનમાં રે લોલ. ૩

માહર ચિત્ત બોહોટે નહીં ધર કામમાં રે લોલ;

(૧૭૨)

પેઠું છે મન ધનપામમારે લોલ. ૪
 સખી મુને મોહન લાગે છે બણો મીઠારે લોલ;
 અપર એવો તો નથી દીઠારે લોલ. ૫
 સખી હાવાં તો મળો મુખ માહાલિયેરે લોલ;
 મહીકું લેવાને મસે ચાલિયેરે લોલ. ૬
 ધન દહાડો તે અવતારમારે લોલ;
 રમીયે શ્રી નંદકુમારમારે લોલ. ૭
 વાહાણો મળતાં સહુ મુખ આપશેરે લોલ,
 મેહને સંતાપ સહુ કાપશેરે લોલ. ૮
 સામણો સાગર ઊલ્લાસનેરે લોલ;
 પ્રાણુજન દયા દાસનેરે લોલ. ૯

(૩)

ગરબી.

શ્રી જમુનાજીના ઘાટમારે લોલ, રોડી રાખી છે મુને વાટમારે લોલ, ૧.
 નાણુદલ સૈયરના સાથમારે લોલ, તાળી મા દેશો માહારા હાથમારે લોલ. ૨
 માહારો પાલવ પાણુ શુ સાહેબોરે લોલ, ડાહ્યા થે કાં ઘેલા થાગ્યોછોરે લોલ. ૩
 બહાલા વાત કહું તેવો વ્યાનમારે લોલ, સમજી જગ્યાને પ્રભુ સાનમારે લોલ
 વાટમાં વાત નહીં કોઈએરે લોલ, દુરીજન લોકથી બીહીંએરે લોલ. ૫
 કૈયર સાથ સહુ જાયછેરે લોલ, મુકા વાલાજી વિલંબ થાયછેરે લોલ, ૬
 માહારો પ્રીતમ પાલવ મુકીયેરે લોલ, ચતુર યદને કમ મુકીએરે લોલ. ૭
 સામુડી માહરી જાણશેરે લોલ, બપનું મેહનું મને ધસેરે લોલ, ૮
 બોલખાણુ જોઠાણી મુને મારશેરે લોલ, રાત્રનું કામ પીયું સારસેરે લોલ. ૯
 દાસ દયાના પ્રભુ નરહરીરે લોલ, તન મનથી હું તમને વરીરે લોલ. ૧૦

ગરબી.

માત્રો મનનો મોહનવર પાંગીયાંનેરે;
 અમો વેદના વે હેતી સહુ વામીયાંનેરે,
 રંગી રસીયા છમીલો છેલડોનેરે;
 નાગર નંદનો કિરોર અલખેલડોનેરે. આ યો.
 જેહેને જોવા જોગેશ્વર દેહ દેસેરે,

તે તો અમસું અપ્પડ રંગે રમેજોરે, માન્યો. ૩
 જેહેને નિરખી મનમથ મુરછીત યયોજોરે;
 લાલ તે હમડપર લટુ વધ રહ્યોજોરે, માન્યો. ૪
 અનંત કાઠી અલ્લાંડનો જે રાજ્યોજોરે;
 કેશ કાંમતીના ગુંથતાં લાજ્યોજોરે, માન્યો. ૫
 વશ શેષ મહેશ જે નાવિયોરે;
 અમો અખળા તે નાચ નચાવીયોજોરે, માન્યો. ૬
 જેહેનું દરશન સારી સ્વપ્ને નવ લલ્યું જો રે,
 તેણે રાગી છું તમારો અમને કેલ્યું જો રે, માન્યો. ૭
 અમારું પદ કાન પામ્યું કાઠી લાખમાજોરે,
 અમારે ઓછું રહ્યું શું અભીલાખમાજોરે, માન્યો. ૮
 જીવન જગનું અમપાસે આપોઆપ છે જોરે,
 કેવળ પ્રેમ પુરુષના પ્રતાપ છે જોરે, માન્યો. ૯
 મૂંઝી અમને ઓધવ ક્યા હું જાય નાજો રે,
 જોલ્યું અમારું તમો પરખાય ના જોરે, માન્યો. ૧૦
 અમો જેને વિયોગે આંસુ પાડિયે જોરે,
 હિંચ કાહો તો તે પુરુષ દેખાડિયે જોરે, માન્યો. ૧૧
 ઘડી બેમાં વાંસલડી વાગશે જોરે,
 વાહલો અમ પાસે આવી કાંઈ માગશે જોરે, માન્યો. ૧૨
 એમ કેહેતાં સહુ મન મન થઈ ગઈજોરે;
 હિંચ જોયછે ને પ્રેમસમાધી થઈજોરે, માન્યો. ૧૩
 મિથ્યા શીદ હું, કુલુંધું સ્નાનગાયનાંજોરે,
 હરી દીસેછે હીયાના હાથગાજોરે, માન્યો. ૧૪
 પરમ પ્રાણુપારી એ અવીનાસનંજોરે,
 એ છે સર્વ સ્વામીનીઓ દયા દાસનીજોરે, માન્યો. ૧૫

(૨)

ગરબી.

વાંસલડી વાજો, સાંજે આજ વાંસલડી વાજો;
 વાત માહારી ભુલી મા જાજો, સાંજે આજ વાંસલડી વાજો. ટંક.
 જે જ્યમ કરવું હોયે જે રીતે, તે તો ગીતવિશે ગાજો, સાંજે આજ. ૧
 કાઠને ના કેહશો કદી કાંઈ પુછે તો, સમ જીગતે પાજો, સાંજેઆજ. ૨

(૧૮૧)

નંદ જમોદાજી તો છે જોનાં, તેને વવડે બહાજો માંજે ગાજ. ૩
આજ તો સદા સુખી છો પાણી, આજ સુખ માણે આણીજો સાંજે ગાજ. ૪
માણસ દોષ ના વિચારજો પાલમ, દીનખંધુ ગાજો. સાંજે ગાજ. ૫
ધ્યાના પ્રીતમ બાણી દારી પોતાની, પ્રેમ પુરણ માણો. સાંજે ગાજ. ૬
(૨)

ગરબી.

માણીગર આવો, મરિ મોહલે માણીગર આવો,
બહાલા શાને લોચન લલચાવો, માણરે મોહાવે. ટેક.
ધણા દિવસની ગણાઉં જુડી, તે આજ લખ્યે દાવે. માણરે. ૧
તો લખ્ય કેરો ક્યાલો કોલો મળરો, કરી આવસર આણવો. માણરે. ૨
મનગાની મોજો માણીરો, કરી તા નહિ દાવો. માણરે. ૩
જ્યારે ત્યારે પણ હું છું તગારી, સીદને તરસાવો. માણરે. ૪
અધરસુધારસ સુખનો સાગર, આજ પીયો ને પાવો. માણરે. ૫
રસીક રાવ છો ધ્યાના પ્રીતમ, માટે માણરો દાવો. માણરે. ૬
(૨)

ગરબી.

આવ્યા વાહલો ફુલી અલખેલી, વે હુડુપ તાખ્યું છે રેલી,
આવ્યા વાહલો ફુલી અલખેલી ટેક.
શ્યામસુંદરવરુ મુખ નીરખાને, જોપોકાં થઈ ઘેલી. આવ્યા વાહલો ૧
અંતર આની હોલાવ્યો વે હું, થઈ આનંદની હેલી. આવ્યા વાહલો ૨
તમ ફુલી જ્યમ પાક રંક, માણ રમ ગણી યેલી. આવ્યા વાહલો ૩
માણલક્ષ્મીજીને દુર્લભ વરતુ, તે પ્રેમ પઈ સેહલ. આવ્યા વાહલો ૪
ધ્યાના પ્રીતમજીની સંગે રમતા ગાધી બહાલતાણી વેલી. આવ્યા વાહલો ૫
(૩)

ગરબી.

આંખ બરો મા અલખેસગરે, લાડલી લાવું,
એક મુકુરતખેલી માણરાજ, રીંદ સંતાપ કરોછો, લાડલી લાવું. ટેક.
પાંક તમરો કદી હોય તોયે, લાડલી લાવું;
નહિતો નામ મર ન લલીતાય, , રીંદ સંતાપ કરોછો, લાડલી લાવું. ૧
લાલ લોચન રીંદને કરોછો, લાડલી લાવું;

હંડા નીશાશા મુકશો મા નાથ, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું ૨

એક વાતડીમાં વિહવળ કરીને, લાડલી લાવું;

સોપું હાત તમારો હેને હાથ, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું. ૩

લકડે કરી લગાડું લત લાલછરે, લાડલી લાવું;

એક ખુદી સુંઘાડું ખુદીરૂપ, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું. ૪

સામળો કાળજી કાણડી કાળજીતણોરે, લાડલી લાવું;

એવું કારજ કરૂં અનુપ, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું ૫

મર્મ માલમ છે મુને માનતોરે, લાડલી લાવું;

વીના કહે સરવ જુજરાય, શીદ સંતાપ કરોછો, લાડલી લાવું. ૬

એમ કહીને સખી સંચરીરે, લાડલી લાવું;

લાગા દયા પ્રીતમછને પાય, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું. ૭

(૧-૨)

ગરબી.

લલિતાજી આવ્યાં પ્રેશ્યાં લાલનાં રે, માનુની મનવ્યાં,

આવી પાગ કસ્યોછે પરણામ; વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં. ૧

કાણુ બાણુ શું કહ્યું કાનમાં રે, માનુની મનવ્યાં,

જેથી રોસનું રહ્યું નહી નામ; વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૨

અમ પડ્યો નહી સ્વદપમાં રે, માનુની મનવ્યાં;

ક્ષણમાં ક્ષણ કસ્યુ છે, ગુરમાન વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૩

જગમી આતુરતા ઉલટીરે, માનુની મનવ્યાં;

લાગી લાલલક્ષ ટળ્યું બીજું બાન; વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૪

પંચરાત્રી જાવ્યાં પ્રેમે કરીને, માનુની મનવ્યાં;

પ્રીયા જેસાડ્યાં પ્રીતમછ પાયા, વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૫

આતંદ સાગર ઊછળ્યોરે માનુની મનવ્યાં;

વાંચું શુભ થયું દુખ નારા, વીનય વીવેકસુરે માનુની મનવ્યાં. ૬

હલ્યાં મલ્યાં હરખ્યાં ઘણારે, માનુની મનવ્યાં;

જેમ રિદ્ધ પામે ભાણેક, વીનય વીવેકસુરે માનુની મનવ્યાં. ૭

દાસ દયાનો પ્રીતમ પરશનંથયોરે, માનુની મનવ્યાં;

પછે રતી રસ પોઢ્યાં પરીયંક; વીનય વીવેકસુરે, માનુની મનવ્યાં. ૮

(૩)

ગરબી.

વળતાં ઠંહાલમારે, તઆવ્યા લક્ષ્યાવ્યા લોગલ,
 પ્રાપ્તી આંખડીરે, હજુ ફરી ગળવનું છે મન. ૧
 નવાણે નોતઆરે, સાને સમજાવ્યા રાડ પેઃ
 રમીશું રાતડીરે, આવજો અલખેલાઈ ઘેર. ૨
 કહેજો માતનેરે, ગાય એક પાવાગીછે આજ;
 જાણીયું સોધવારે, જાંધજો પાણી પેલેલી પાજ. ૩
 સાસરિયાંપકારે, માહારો, અવાસ છે એકાંત;
 સંચરજો સુખેરે, રખે કંઈ ભય નરતા ભગવંત. ૪
 વહેલા મધારજોરે, ખેડી જોરા તમારો પંથ,
 રખે કંઈ અટકતારે, માહારા કામાણુગારા કંથ. ૫
 રાખીશ દીવડારે, માણીશો મનમાની મોજ;
 જારો છંડારે, છપાણુ જુઠા પડરો તોજ. ૬
 મુખ તારે યશેરે, જારે જીર લપટાવી લપટાઈશ.
 છાંચું સાફળ યશેરે, જારે હું અધરામૂત પ્રી પાઈશ. ૭
 એમ કહી કામનીરે, હરખે આવી પોતાને ધામ,
 પ્રીતમ દયાતાણારે; આજ મને મળીયા પુરણ કામ. ૮

(૧૨)

ગરબી.

મુણુ સાહેલડીરે, માહારે નંદકુંવરસું નેહ,
 ઝાઝું શું કહુંરે, માહારે પ્રાણુછવતધન તેહ. ૧
 હાર હેયા તાણુરે, માહારાં કાળજડાની કોર,
 મસ્તકના માણીરે, માહારાં ચિતડાંકેશ ઓર. ૨
 હર લપટાવીએરે, એપર આવે એહેવું ઠંહાલ,
 સહિયર શું કહુંરે, એહકું સાસરિયાંનું સાલ. ૩
 આજ મુને એકલોરે, મારગ જાતાં મળિયો કાહાન,
 મુખ જોહયો નહીંરે, કીધી આંખલડીમાં સાન. ૪
 હું સમજી ગઈરે, મુજને તેડી વૃંદાવન,
 કહે સખી કેમ કહુંરે, તાજાવેલી લાગી તન. ૫
 શા મરો સંચરે મુજને સુખે નહિ કાંઈ પેર,
 જાજ જો વણુકહેરે, આવી છોતર દોરો ઘેર. ૬

એક દિવાય છે રે, જે તું આવે મુજસંગ,
જ્યએ મહી વેગવારે, રમિએ રસિય હશું રંગ. ૭
એ; જે અન્યો મળીરે, ચાલ્યાં મહિએર કરે સાથ,
હાંસ હાથાલાણીરે, પાચી મન્યા દયાના નાથ. ૮

(૩)

ગરબી.

હું શું જાણું જે બહારે મુજમાં શું દીકું;
વારેવારે મામું ભાળે મુખ લાગે મીકું. હું શું જાણું જે, ટેકે.
હું જાઉં જળ ભરવા ત્યાં પુઠપુઠ આવે,
વગર યોલાવ્યો બહારો બહેનકું ચડાવે, હું શું જાણું જે. ૧
પકું ને તરછાકું તોયે રીસ ન લાવે;
કાંઈ કાંઈ માંધે મહારે ઘેર આવી યોલાવે. હું શું જાણું જે. ૨
દુરયકી દેખી બહારો મુને દોડ્યો આવી દોટે,
પોતાની માળા કહાડી પહેરાવે મહારી કાટે. હું શું જાણું જે. ૩
મુને એકકડી દેખી ત્યાંહાં મારે પાવંત્રે લાગે;
રંક થઈ કાંઈ કાંઈ મહારાણીરે માગે. હું શું જાણું જે. ૪
મુને જ્યાં જ્યાં જાતી જાણે ત્યાં એ આગે આવી-હુંકે;
એની દયાનો પ્રીતમ મહારી કેડ નવ મુકે. હું શું જાણું જે. ૫

(૨)

ગરબી.

રાધે તું, પ્યારીને પીળું અવર ન કોણ;
જેને જગત મોહું તે તો, તુને રહ્યો મોહો. રાધે તું. ૬
ગોકુળની ગારી સહુ એનીપુક ભમેછે;
તેરે બહારાને ત્હારી ગાળો ગમેછે. રાધે તું. ૨
વૃજવામા સહુને એ નાકુ પસાવે,
તેરે બહારો ત્હારે ઘેર પાણતેડ્યો આવે. રાધે તું. ૩
હું પાણુ જાણું એહેવું મળવું ક્યાંથી;
ક્ષણુએક અજગો ન થાય તારે ત્યાંહાંથી. રાધે તું. ૪
તેં વરા કીધા રાધે દયાનો પ્રભુછે;
હું નવ જાણું તેં તે કમ ગોર પુછું. રાધે તું. ૫.

(૩)

(૧૮૫)

ગરબી.

શીખ સાસુજી દેછેરે, વડુજી રોહિ દગે ;
આવડો શો આસંગોરે, સામળીઆ સંગે. ૧
વાટે ને ધાટેરે, વળગાછો વાતે ;
કહ્યું કોઈનું ને માન્યુંરે, દીકું મારી જાતે. ૨
વડુવાર માણસરે, ડાહ્યાં બહુ થારો માં ;
જળ જરવા એકલડારે, આજપછી જારો ગા. ૩
અલખેલો આ શેરીએરે, આવે વડુ તમ માટે ;
તમો તેને કાજેરે, જાવો જમના માટે. ૪
ચતુરાધ્યો તમારીરે, સરવે હું જાણું ;
કો દણડો નથી કેહેતીરે, આજ મુખે આણું. ૫
સાસરીયામાં રહેવુંરે, ત્યારે એમ નવ કરીયે ;
તમો તો થયાં નિરલજરે, હમો લાજ ગરીયે. ૬
હું તો મુખે મુખે કહુ છુંરે, લોકો પુઠ્ઠાકેહેછે ;
અડાશી ને પડાશીરે, મસે મેહેણાં દેછે. ૭
પિવેક વાત કરતાંરે, વડુજી દુઃખ નવ ધરશો ;
દયાના પ્રભુકેરીરે, સંગત હવે નવ કરશો. ૮

(૨)

ગરબી.

એહેવાં વચન સુણનિરે, વદ્યાં વળતાં વડુજી,
ગંગાજળ સરખારે, હો સાંભળો સાસુજી. ૧
જેના મનમાં જેવુંરે, તેવું તેતો દમ્પે ;
સારાં ને નરતારે, પોતા સંરખાં પખે. ૨
કાણેછો તેવાં હોરોરે, ત્યારે એમ સુઝેછે ;
દોષ પ્રભુમાં શો દોષરે, જેને જગ પુજેછે. ૩
હવે વાંક ને માહારોરે, કહુ છું કહ્યાપુઠી ;
એહેમાં કોઈ નથી સાચુરે, એ જાત સરવે જુઠી. ૪
જેમ ખુંદી ખમુંછુરે, નવાવી નાચુંછું ;
તોએ પુંઠ ને મુકીરે, તારે જાઓ સાચુંછે. ૫
હવાં તો નીત જઈશુરે, સામળીયાની સંગે ;
વૃંદાવનધારેરે, સદા સ્મીમું રંગે. ૬
મન ભાવે તો જોલજરે, સેહેવાએતો સેહેતો ;

ચાલે તે કરજોરે, ગમે તેવું કહેજો. ૭
તમારા કહ્યા ઉપરે, જાઓ નીચે કરવું;
દયાનો પ્રભુ ભજવોરે, કોઈથી નવ ડરવું. ૮

(૩)

ગરબી.

સામું જો નંદના છોગાળા, માંડું ચીત ચોરણવાળા. ટેક.
નંદછોગાળા કામણગાળા, મોહું તે ખાળાવંદરે વાહાલમ. સામું ૧
તાહારી હસેણીમંદના કંદમાં ઘેરી, માચ્યા નેનતણાંતે ભાલારે વાલમ. સામું.
દીનદયાળ પુરાણી પુકારે, ચોલા પુરાણી ધલારે વાલમ. સામું. ૨
મુને ધાએલે કરીને ગડખડતી મેલી, ન જાણ્યું જીવશે ક્યારે વાલમ. સામું.
મારી તો મુખ દેખાડતો જા, તુને મારા ગળાના સંમરે વાલમ. સામું. ૩
મારો ચંદ્ર તે ચોથો જંપતો છે નહીં, વણજોએ મુખ ચંદ્રે વાલમ. સામું.
મારાં કાળજનું કુખ કોય નજાણે, જાણે જે વીતતું હોયરે વાલમ. સામું. ૪
જણવેથી જંજળ વધે પત જાય, કો પીડ ન યોયરે વાલમ. સામું.
મારી આંખના ભાવ્યા મનના માન્યા, મારાં કાળજડાની કારરે વાલમ;
હું પીડની મારી પોકારું દયાપ્રભુ, ખીજું શું માંડું જોરે વાલમ. સામું. ૫

(૨)

પદ.

રાગ—હાલારી.

લાડીલા લાલ ખીહારીજી, ગને લેહ લાગી તમારીજી. ટેક
રાજ મોહન સુખ જોઈને, કાળજમાં કંઈ કંઈ થાય; ૬
મારા ચિતની ચેતવણી મેં, મુખડે નવ કહેવાય. લાડી ૧
છેલછપીલા છોગાળાજી, નટવર નંદ કુમાર;
વાંકુ જોતાં અસખેલો આંખની, આણીયો કાલજપાર. લાડી ૨
હું નાનકડી કેતાં ના કાવું, મુખડે મોટા જોલ;
રાજ છો ચતુર મારા દરદનું, કરજો નેણનમાં તોલ. લાડી ૩
દો દકોરડું વસી મનમધે, પ્રવીણપ્રાણઆધાર;
આપ લકારે લખો તમે ટાળી, નહિં તો લખેશ રકાર. લાડી ૪
સુણી આતુરતા વૃજવિનતાની, દયાપ્રીતમ રસપુંજ;
રતિરસ સાગરમાં લેઈ જોળી, વૃંદાવતની કુંજ. લાડી ૫

(૩)

(૧૮૭)

ગરબી.

ભા રહોતો કહું વાતડી, બિહારીલાલ, તમમાટે ગાળી છે મેં જાતડી. બિ. ૧
જે દહાડે મળ્યાતા ઘંદમાં, બિં તે દહાડાની તાલાવેલી તંનમાં. બિ. ૨
વેદના વિરહનો તે ક્યાંહાં ભાખીયે, બિ. મિતરનો ભડકા તે ક્યાંહાં દાખિયે, બિ. ૩
કટકારી સરખી ફરું વંનમાં, બિ. કળ ના પડે પળ રજની દિનમાં, બિ. ૪
ઘેઘેલી ઠરીધું સહુ ગામમાં, બિ. ચિત ચોરોટું તથી ધરકામમાં. બિ. ૫
કેમ કેહેવાય જેવું દુખ તંનમાં, બિ. તાલાવેલી લાગી મારા મંનમાં. બિ. ૬
ક્ષણેક્ષણે ભણકારા પડે કાનમાં, બિ. પ્રાણ પ્રોવાયેછે તમો તાનમાં. બિ. ૭
વિકળતાની વાત કેહે ના બને, બિ. ધરમાં જાઉં ને જોઉં આંગણે. બિ. ૮
આતુરતા એહેવી કહાંલગી સહુ. બિ. છો ચતુરશિરોમણી તાંહાં શું કહું. બિ. ૯
પ્રીતડી કીધી તો હવે પાળીયે, બિ. આતુર શરણે આઆને ન રાળીએ. બિ. ૧૦
તમારે હું રાખી હજારો હરો, બિ. માહારા તો પ્રાણ તમવિના જરો. બિ. ૧૧
ખોલ્યું પણ ખીજાનું ગમે નહીં, બિ. લાલચ લાગાં નયણાં તો જાધે કહી. બિ. ૧૨
નખસીખલગી છો સ્વરૂપ ગુણભસ્મા, બિ. આવડા રૂપાળા તે કાણે કસ્મા. બિ. ૧૩
હસોછો મધુર વાંકુ જોધને, બિ. કટાક્ષકટારીએ નાખ્યાં પ્રાધને. બિ. ૧૪
વાંસડી વળડે તેહમાં વ્રેહે, બિ. અખળાને જોતાં વિવેક કેમ રહે. બિ. ૧૫
દરદી હોયે તે જાણે દરદમાં, બિ. અવર દુખ એહેની આગળ ગરદમાં. બિ. ૧૬
કેહેનાર કેહેરો પણ છો ધણી, બિ. ધ્યાના પ્રીતમ હું દાસ તમતણી. બિ. ૧૭

(૧-૨)

ગરબી.

નંદલાલ સાથે લાગ્યું છે લગન જો, ઘેલી કીધી મને ગોપા બિયેજો. ૧
એની કટાક્ષ કોચ્યું છે મ્હારું કાળજી જો,
કામણગારાં રસિક રત્નમય લોચનજો. ઘેલી કીધી મને. ૨
કોટી કંદ્રપસરીખી છપી શોભતી જો,
કોટી હરે શશીભિજ તે વદનજો. ઘેલી કીધી મને. ૩
હેનું સર્વ સાંઝે લાગે શું વખાણિયે જો,
પુણ્ય પ્રેમશીમય એનું તંનજો. ઘેલી કીધી મને. ૪
વરીકરણ વિદ્યા ભરી એની વાંસળીજો,
ઓરે ચિત થાય વ્યાકુળ મુજ મંનજો. ઘેલી કીધી મને. ૫
શુને ગીરધારી પણ ગમતું નથી જો,
કાને દાણું અંતરની આગ ન જો. ઘેલી કીધી મને. ૬
માહારી સંપરો કેહેતી તે હું નવ માનતી જો,

એ તો મોહની સ્વરૂપ છે મોહન જો. ઘેલી કીધી મને. ૬
 હું તો સાસરેથી પિયર ત્યાંથી સાસરે જો,
 કંઈ કળ ન પામે મોહનપાપે મન જો. ઘેલી કીધી મને. ૭
 લાગી તાલાવેલી ફટકારી સરખી ફર જો;
 નાવે નિંદ્રા કાંઈ ભાવે ના ભોજન જો. ઘેલી કીધી મને. ૮
 હું તો પાપે લાગીને પાલવ પાથર જો;
 મેળવે દાસ દયાના ક્યામિન જો. ઘેલી કીધી મને. ૯

(૨)

ગરબી:

ભાભા રોહો અલખેલા કાણું સંજોગ, ડાહ્યા છો પુણું એક વાતદીલ.
 મહારાં તનમાં એટક કે કાંઈ રોગ, કેમ ગળેછે મહારી જાતડીલ. ૧
 સમાવિના ક્યમ પુણું નદકુમાર, વિચાર મુજને જાહુ દીનનો રહેલ;
 નિજ નટવર હું નાનકડીસી તાર, ફાઈએક તમને કાંઈ ઘેલું કહેલ. ૨
 માટે મોહન મળ્યા એકલા આજ, વૃંદાવનમાં કોઈ ખીજું નથીલ;
 હું પાણુંહું મુંકી મનની લાજ, મહારું અંતરદુખ સધળું કથીલ; ૩
 બહાવા એ મુને નોહોતો પેહેતો રોગ, હવડાં પ્રગટયો દિન દસખાંરમાંલ;
 નિંદ્રા નાવે ભાવે નહિં કંઈ ભોગ, ક્યહું પડે નહિં કળ મન વિચારમાંલ. ૪
 ફટકફટક કાળજડું માહારું થાય, રાતદિવસ તન ધીકધીકતું રહેલ;
 ભાંડું દુખ અતિસેં પાણું નવ સગળાય, કોઈ વેદ એ દુખમાં ના લહેલ. ૫
 તેમાં એક વળી અચરત સુણજો આજ, મુજને તો કાંઈ કારણ નાં જડેલ;
 તમ મુખ દેખું તહાં નહિં સંતાપ, ક્યમ હશે એ સમજણ ના પડેલ. ૬
 જાણુંછું મુજ ચિતનું એટક જોહ, તમને દેખીને નિશ્ચયે હરુંલ;
 માટે રાજ મંટાડ્યું મટશે તેહ, હા દીહ સો ભરાંસો મન ધરુંલ. ૭
 એ દુઃખ ટાળો. કહે તે ફર ઉપાય, નાડ જુઓ કે નયણે પારખોલ;
 સુધડ શીરોમણી છો તમે રસિયારાય, મારા સમજો જાણી ના ભખોલ. ૮
 વચન સુણીને સમજ્યા સુંદરસ્યામ, કર ગ્રહી નાડી જોઈ નારીતાણીલ;
 કૃણુ અડે કર પ્રગટયો પુરણ કામ, જ્યમ હાડી જોઈ પ્રેત પડે ધુણીલ. ૯
 થયું રોમાંચિત થયર કંપે કાય, એવી દેહ દશાજોઈ છેલડેલ;
 અતિ આતુર ગન મુખથી નવ કહેવાય, સમજ અંક ભરી અલખેલડેલ. ૧૦
 ઈછ્યું સુખ આપ્યું અધરામૃતપાન, રસિયે કાંઈ મણા રાખી નહીંલ;
 દયા પ્રીતમજી આપ્યું જીવતદાન, વ્રહ્વેદના નાસી ગઈ કહીંલ. ૧૧

(૧-૨)

ગરબી.

ઠહાલાજીને કહેજો, મધુવૃત માહારા સમઝે;
 વૃજ પધારો એકવાર, મુખડું નિરખિજો રે લાલ;
 ઠહાલાજીને ગમશે નહિ, એકલાં કહેજો;
 લાવે સંગ કુખજનનાર, નરખીને હરખીગેરે લાલ; મુખ૦ ૧
 ઠહાલાજીને કહેજો રામે હર રખે, ગોકુળ ગમાર ગોપની ચઢ;
 રાણીજીને ગોઝલ પડે છે આંહિ, રાખીશે જેમ નહીં લાગે; દ્રષ્ટ. મુખ૦ ૨
 ઠહાલા તમે ગુણુનિધિ સદ્ગુણસાગર, મ્હોવા નોંધ કુખજ ગુણુઅંગ;
 ઠહાલાજીરે તેની ઝાંખી હમને કરાવો, થાગે જન્મ કુળસંગ, મુખ૦ ૩
 ઠહાલાજીરે માનીતીની મરજી નોંધ, હમો કરશું આપની દેહ;
 ઠહાલાજી મેન હડે તો મધુપુર જાજોરે, રેહશે ત્યાનારે મ્હેલ. મુખ૦ ૪
 ઠહાલાજીરે ધર ઘણાડાથી બાણું નહિ, તે થયો અતિશે અનર્થ;
 ઠહાલાજી રે હાલા ખરખર ત્યાં રો વિત્યા, વૃજ વસ્યા દિન વ્યર્થ. મુખ૦ ૫
 મધુકર કુખજને પણ કહેજો, પિયુને ધણુ લડાવે લાડ;
 અલી એ રતને જોડું જન કરીશ તે, હમે માનીશું પાડ. મુખ૦ ૬
 મધુકર દયા પ્રીતમને કહેજો, એ સુખ સુણી હરખ ન માગ;
 પાણુ હમો અંદપ બાણુ આધીરણી, ધણું સુખ જોવા નહીં અવાય. મુ. ૭
 (૨)

ગરબી.

મોહનલાલજીરે માહારા જીવન પ્રાણુજીવન,
 હું બલીહારી રાજ ધણી ખમા;
 ઘણી તગતાણી રે, તમને સોખું તતમન ધન. રાજ. ૧
 મનના માન્યાછોરે, જીવું છું હું શ્રી મુખ નોંધ,
 ખીયરે સાંસરેરે, ઠહાણું તમસરીયું ન કોઇ. રાજ. ૨
 ચક્રાર ચંદ્રનેરે, ધરજે ત્યમ તમને મુજ નેણુ,
 કહેવા ઠહાલાજીરે, કહેતાં આપડું નથી વેણુ. રાજ. ૩
 રસિયા રૂપાળારે, તપ્પર તાગર નંદકિશોર,
 સદ્ગુણસાગરછોરે, મીઠાણોલા ચિતના ચોર. રાજ. ૪
 એક નિધ ગોઝા રહોરે, તો કાંઈએક વાડ મમ,
 પુરાણ સદુ વાતરે, કોહો કેમ છુટે લાલ લગન. રાજ. ૫
 સુના હું દેખુંરે, પિયુજી તમવણુ સદુ સંસાર,
 ખાલો જોરોરે, પાગો તોએ તરાથી ન પારો ખાર. રાજ. ૬

હરખું છું ધણીરે, માહારો હરજી ઝાલો હાથ,
પ્રીતી નિભાવજોરે, નિત્ય ન માંગું ખિન્નું નાથ. રાજ. ૭
ટહાડક અંતરનીરે, માહારા પ્રાણુજીવન આધાર,
પ્રીતમ દયાતણુરે, માહારા લોચનના સાણુગાર. રાજ. ધણી ખંમા. ૮

(૩)

ગરબી.

આઠ કુવાને ને નવ વાંવડીરે લોલ, સોજસે પાનહારીતી હાર;
મારા વાહાલાજીહો, હાવાં નહી જાઉ મહી વેશ્વરે લોલ. ટેક.
સોના તે કેરૂં માહારૂં પેહેડવું રે લોલ, બિઢેણી રેત જડાવ. માહા. ૧
કેડ મરડીને ધડો મે ભસ્યોરે લોલ, તુટયો મારો નવસંરહાર. માહા. ૨
કાંઠે તે ઉભો કાહાનજી રે લોલ, ભાધ મુને ધડુત્રો રહડાવ. માહા. ૩
હું તુને ધડુત્રો જો રહડાવું રે લોલ, થાય માહારા ધરકેરી નાર. માહા. ૪
તુજ સરખા ગોવાળિયા રે લોલ, તે તો માહારા પાપના ગુલામ. માહા. ૫
તુજ સરખી ગોવાળણી રે લોલ, તે તો માહારા પગની પેજાર. માહા. ૬
દયાના પ્રીતમ પ્રભુ પાતળા રે લોલ, તે તો માહારા પ્રાણુના આધાર. માહા. ૭

(૩)

ગરબી.

હુંદાવનમાં રે ખંસીગટને એક્ય,
મનના માન્યા રાજ મુને માન્યા, દુરથી દખી રે,
જળવા લાગી સોક્ય. મન. ટેક.
સંગ કાંઈ નહોતું રે, આસપાસ નહિં કાંઈ;
ભરજોખતમાં રે, જીવણ મુજને જોઈ. મન. ૨
મુજને પુછ્યું રે, એકલડી ક્યમ આજ;
હું નવ યોલી રે, કરી ધુંગટ ધરી લાજ. મન. ૩
હઠીલે હસીને રે, ઝાલ્યો માહારો હાથ;
ના ના કેહેતાં રે, બળિયે ભીડી પાથ. મન. ૪
ચુંખત કરિને રે, કસ્યું અધરામૃત પાન;
થઈ હું પરવશ રે, ગઈ માહારી સુધ ને સાન. મન. ૫
રસિક રૂપાળી રે, નટવર નંદકુમાર;
મીઠું યોલી રે, ધણો દેખાડ્યો પાર. મન. ૬
મંદ હસીને રે, માસ્યાં લોચન પાણુ;
તેહ સમાવું રે, સુખ કુખ પ્રીછે પ્રાણુ. મન. ૭

(૧૬૧)

નખ શીખ વ્યાપોરે, મનમય કંપે કાય ;
 મુખડે ના કહુંરે, મન તો મળવા રહાય. મન. ૮
 હા ના કરતાંરે, ભરી ચાલગેલે અંક ;
 અધર હાવીરે, લાવ્યા કુંજ નિરાંક. મન. ૯
 કુવલ પદ્મનીરે, સિદ્ધ હતી પયંક ;
 તે હું પામીરે, જ્યમ રિદ્ધ પામે રંક. મન. ૧૦
 સુંદરવરનીરે, સંગે રંમી ત્યાંહાં રંગ ;
 પાહુ સુખ પામીરે, છુટ્યો અજિત અનંગ. મન. ૧૧
 પ્રેમ સમાંગમરે, પ્રાણુજીવનની સાથ ;
 તન ઘેર આલ્યુરે, મન રહ્યું મોહનનાથ. મન. ૧૨
 સેહ દિવસથીરે, કાંજળ કોચું કહાન ;
 દયા પ્રીતમનેરે મળવા નિરાદિન ધ્યાન. મન. ૧૩
 (૨)

ગરુડી.

નંદનો નંદન છપીલો છોગાળોરે,
 સખીરે એની અણિયાલી આંખ્ય કાળજ કોરે-નંદ. ૧
 માં મન મોહ્યું છે એ અલખેયરે,
 પલિહારીજી ખંમાજી ખંમાજી ખંમાજી ખંમા. નંદનો નંદન. ૧
 નરવર નાગર સહુણો સામજિયોરે,
 સખી એહેનું હસવું છે મંદ જીલગી જોરે-નંદનો નંદન. ૨
 અંગોઅંગ માધુરી મનોહર મોહનમાંરે,
 કહેની કમ વિસરે એ નંદકિશોરે-નંદનો નંદન. ૩
 વૃજપતિ બહાલો નથી એ જો જનનેરે,
 સખી તેનું વજ્રયકી કાળજી કોરે-નંદનો નંદન. ૪
 સખી મુને વિકળ કરી છે એની વાંસજિયેરે,
 ખુળી જેની ખસતી નથી નિરાભરે-નંદનો નંદન. ૫
 આવડો રૂપાળો એને સખી કાણી કીધા હસેરે,
 નેણ મારાં એનાં મુખચંદ્ર ચકોરે-નંદનો નંદન. ૬
 નેહનો નિમાવણુ એ પ્રીતમ પાતજિયોરે,
 હું તો એને જાણું છું જીવનની દોરે-નંદનો નંદન. ૭
 દયાનો પ્રીતમ આવે અખંડ મ્હારે કાળજે ચડ્યોરે,
 સખી એતો ચતુરાનાં ચિતહનો ચોરે-નંદનો નંદન. ૮
 (૩)

ગરબો.

ગરબે રમવાને ગોરી નીસરયાં રે લોલ;
 રાધિકા રંગિલી અભિરામ વ્રીજવાસણી રે લોલ;
 તાળીદેતાં વાગે ઝાંઝર ઝૂમખાં રે લોલ. રાધિકારંગિ. ૧
 સંગમાં સહુલી ખીજી ધણી રે લોલ;
 કાંધક કહું તેનાં નામ વ્રીજવાસણી રે લોલ;
 તાળી દેતાં વાગે ઝાંઝર ઝૂમખારે લોલ;
 ગિડગિડ તામ છુમ છુમ છુમ છુમકે ખાજે ધુપરારે લોલ. તાળિ. ૨
 ચંદ્રભાગા ને ચંદ્રાવળી રે લોલ;
 ચંપકલતા ચાડ રૂપ શ્રીં તાળીં ગીડગીડં;
 લલિતા વિશાખા વ્રીજમંગળા રે લોલ;
 માધવી ને માલતી અનુપ. વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ. ૩
 મન્મથમુદા ને મનઆતુરી રે લોલ;
 હંસા હરસા ને હીરા નામ વ્રીજં તાળી. ગિડગિડ;
 કેતકી પ્રંગલ્લા પ્રેમમંજરી રે લોલ;
 એ આદે સખી સુખધામ. વ્રીજં તાળી. ગિડગિડ. ૪
 વિવિધ વાજાં વાજે છંદમાં રે લોલ;
 તાલ સ્વરે મળી કરે ગાન વ્રીજં તાળી. ગિડગિડ;
 તોલ કેહેતાં તે અધર અણગુ ઓપતા રે લોલ;
 લટકે નમી મેળવે સહુ માન. વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ ૫.
 ખેલ મર્યો તે વૃંદાવંતમાં રે લોલ;
 બંસીબટ ઓક રસરૂપ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ;
 ગરબો જોવાને ગીરધર આવીયા રે લોલ;
 મોહ્યા નિરખી શ્યામાનું સ્વરૂપ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ. ૬
 શ્યામ મોહ્યા તેમ શામની રે લોલ;
 વાપ્યો' પેહુ અંગમાં અનંગ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ;
 લલિતા લઈ મેળવ્યાં નીકુજમાં રે લોલ;
 રસભશ્યાં રમાડાં રતિરંગ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ. ૭
 આનંદસાગર તાંહાં ઊછળ્યો રે લોલ;
 મગન થયાં લાડલી ને લાલ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ;
 પરમ પવિત્ર એ ચરિત્રને રે લોલ;
 દાસ દયો ગાધ થયો નિહાલ વ્રીજં તાળિ. ગીડગિડ. ૮

માનીતી તું છે મોહનતાથી હો વાંસલડી રે;
 તુને વાહાલમ કરે છે ધાયું વાહાલ, રે હો વાંસલડી;
 મીઠા આવડો ચો મોહિરે, મોહો નંદનો કીસોર;
 તારું આવડું શું જોર, ભુંડી કાળજી મા કોર રે. હો વાંસલડી.
 પીએ અધગમૃત પિયુતણું, તું વાંસલડી રે;
 હમારે મોઝ્ય સરીખું તું સાલ રે. હો વાંસલડી. મીઠાં ૧
 જાંજી વાજી ને વીહવળ કશ્યાં હો વાંસલડી;
 તું તો પ્રીડે હમારો પ્રાણ રે હો વાંસલડી;
 જુગતું પડે છે નહે સાંસરાં હો વાંસલડી;
 તાહારા ટઉંકારાથી મોહોળાણ રે વાંસલડી. મીઠાં ૨
 ઝેર ધાયું તારી ઝપટમાં હો વાંસલડી;
 જલાં તુંથી બાલા તરવાર રે હો વાંસલડી;
 એકી વારે તું હણી નાખ્ખની હો વાંસલડી,
 એ ભુંડી થોડે થોડે મા માર રે. હો વાંસલડી. મીઠાં ૩
 પતિવ્રતાનાં પણ મુકાવીયાં હો વાંસલડી,
 તેં તો છોડાવીયાં સતીચોનાં સત્ય રે હો વાંસલડી;
 પનવન કુંજકુંજ ફેરવ્યાં તેં વાંસલડી,
 તેં તો સહુની કરાંછે એવી ગત્ય રે. હો વાંસલડી. મીઠાં ૪
 ગરબે મુમાનવરી આવડી હો વાંસલડી,
 તું તો જોની વિચારી તાહારી જાત રે હો વાંસલડી;
 જોતાં તું કાઠ કેરો કરકડો હો વાંસલડી,
 તુને આજ મળા છે ઠકરાત રે હો વાંસલડી. મીઠાં ૫
 ગતવિહીણાં તેં વેહેલાં કશ્યાં હો વાંસલડી,
 તેં તો લગાડયું લાલયું લગન રે હો વાંસલડી;
 ચોરની રાંગે રોપ્પી ચોરવા હો વાંસલડી,
 વાહાલે માખણ ચોગ્યું ને નેં તો મન રે હો વાંસલડી. મીઠાં ૬
 માન ન રાખ્યું માનની તણું હો વાંસલડી,
 તેં તો ગહુને કશ્યાં પાએનાય રે હો વાંસલડી;
 દમાના પ્રીતમની તસી તું ખરી હો વાંસલડી,
 તેડે રાહુને જેઠી તું તો ઠાગ રે હો વાંસલડી. મીઠાં ૭

ઘેલી કીધી છે ઘેલી કીધી નંદલાલા તેં તો ઘેલી કરી રે;
 ઐ ગિરિધારિયા તે તો ઘેલી કરી. ટેક.
 કાણુ જાણે કે તુમાં કામણુ છે કે, તાહારી છખી છે કામણુભરીરે. હો નંદ. ૧
 સાંહાંમાને શીક્ષા દેતી શાણી, સ્વાધીન રહેતી અતી કુળલાજ-ધરી;
 તેં મુને પરવશ પાડી પાતળીયા, માહારી સુખ પુખ સરવે હરી રે. હો નંદ. ૨
 અમૃત સરખી તાહારી સંહુ કહેછે વાણી, સુણી મેં તો જવાય જે મરી;
 મંદહસણી વાંકી ચીતવાણીમાં તેં, વાલમ છાની દીધીછે છરી રે. હો નંદ. ૩
 કાણુ ચોધડીએ તુમાં ચિત ચોહોટ્યું તે, માહારી પાસે નં. આબુ ફરી;
 પ્રેમને બારણે પ્રોધ દયાના પ્રમુ, તાહારી તો ગરજ સરી રે. હો નંદ. ૪
 (૨)

ગરખી.

ધણિ ગજખી રે, ગિરધારી ધર માસ્યું રે આંખ તમારી;
 સામુ જોતામાં, કાળજ કાર્યું, માંડે રે મદનકટારી. ધણિ ગજખી રે. ટેક
 હું તો આજ લગી મંદ મન ધરતી, સહુ ચતુરાની એટા કરતી,
 મને આજલગી જોતી ધરતી. ધણિ ગજખી રે. ૧
 હું તો નથી સમજતી મન મોહ્યામાં, એ જાડુ તમારા જોયામાં,
 મુને નાંખી ને દુખ દરિયામાં. ધણિ ગજખી રે. ૨
 હવે તમપાએ ક્યમ રહેવાસે, હાંડ્યાં ધીડ્યાં ક્યમ રહેવાસે,
 મેં એ દુખ કેને કહેવાસે, ધણિ ગજખી રે. ૩
 એવું સુણી દશા દીઠી બીજી, આ દયાના પ્રીતમ ઉપર રીઝી,
 પ્રેમાનંદ મગન થયો ચીજી, ધણિ ગજખી. ૪

(૨)

ગરખી.

કાળજ કાર્યું તે કાને કહીએ, આધવ છેલછખીલડે, ટેક.
 વેરી હોયે તો વહતારે કાવીયે,
 પણ પ્રાણથી ખારો એને લહિયે, આધવ છેલછખીલડે. ૧
 ધીકીયે હાંડ્યાં તે કહે નવ રોબિયે,
 હાલ્યાં શું વાહ્યાં નહાને છધયે, આધવ છેલછખીલડે. ૨
 સોડના ધાવ માસ્યો સ્નેહી સામજિયે;
 ક્રિયા રાજને રાવે જઈયે, આધવ છેલછખીલડે. ૩

કુળ ન પડે કાંઈ ચેર ન સુજે,
રાત્ર દીવરા ઘેલાં રહીયેરે. ઓધવ છેલછખીલડે. ૪
કાંઈ વસ્તુમાં કાણુ ચિત્ત ન એહોરે;
અલખેત્રો આવી બેઠા હઈયેરે. ઓધવ છેલછખીલડે. ૫
દયાના પ્રીતમજીને એટલું જઈ કહેજો;
ડ્યાંસુધી આનાં દુઃખ સહીયેરે. ઓધવ છેલછખીલડે. ૬

ગરબી.

રસીયાંજી તમો ડ્યાં રમીઆવ્યા રાસ, તમારાં નિંદ્રાદુખરિયાં નેણુ છે જી;
કઈ વિનતાએ કર્યાં તમારા વાસ, કે એહવા મિઠાં કોહોનાં વેણુ છે જી ૧.
કોહોને મંદીર તમે જઈ આપ્યાં સુખ, કે કોણે આલોગન દીધાં નહાલમાજી;
પ્રભુ કપોળે કજ્જલીનાં નીસાન, કે ટપકું તંબોળનું ગાલમાંજી. ૨.
અગર અંદન પ્રભુ રેલાયાં લેલાટ, અવળાં સવળાં આપણુ પેહરીયાંજી;
પિતાંપર પ્રભુ લપટી રહ્યાછો ડ્યાંહે, કોહોના એહોડી લાવ્યાછે લેહરીયાંજી. ૩
મુજપર કીધાં સોહોદલડીનાં સાલ, કે અહુટે વાતો ચાલશેજી;
દયાના પ્રીતમ કરજોડી ખાયછે સમ, રાધા તમથી નહાલું ખીજી કા થશેજી. ૪

(૨)

ગરબી.

નંદનંદન અલખેલડોરે, એહનાં વાલાં લાગેછે વેણુ, સાંભળ સહી મહારી;
ઘેલું કીધું ગોકળાપુરે, એહનાં કાંમણુગારાં નેણુ. સાંભળ સહી મહારી, ટેક
નટવર સુંદર શાંમળોરે, મનગમતો મોહનલાલ;
રૂધાસરસો લેધ લપટાવું, મૂને એવું લાગેછે વાહલ. સાંભળ ૧
તાલાવેલી લાગી તંનમારે, વોહવનિહ દહે મારી દેહ
કાહાની આગળ કહિયે જઈરે, જાહું અંતરનું દુખ એહ, સાંભળ, ૨
ભુલી વિધાતા ચતુર થઈ કે, ગારા કર્મતણો એ વાંક;
નંદકુંવર માહારા કંઈ થવાનો, એણે શે ના લખીયો ટાંકય, સાંભળ ૩
મુખડે કહેતાં લાજિયેરે ખાધ હેડ પુરે હેત;
એ નટવર હોત નાવલોરે, તો મનગમતું સુખ લેત, સાંભળ. ૪
કાણુ જાણય કસ્યા થકીરે, મારે એ કારજ શીલ થાય;
કયા દવને રોચ્યા થકીરે, બેહની પુરૂષોત્તમ પરણાય, સાંભળ, ૫
કુંવારોછે હજી દહાન કુંવરે, મુને એટલડી છે આસ;
ખાયે લાગું સખી તાહરેરે, તું તો બન મુજ માતાપાસ, સાંભળ, ૬

(૧૯૬)

વાત વીવેકે પ્રીછીરે, રૂડો વીકલ વર તું ખતાવ;
કહેજે શુદીર એ શાંભળોરે, માટે તું પુત્રી પરણાવ. સાંભળ. ૭.
જો પરણાવશે પાતળિયોરે, ઇછિત વર એ અવીનાશ;
પ્રસન્ન થશે પરમેશ્વર ખાધ તહારી, હું વાણ મુલે દાસ. સાંભળ. ૮
સખી હું સમજુછું તુને, કૃષ્ણ વસ્થાના કોડ;
નિશ્ચયે તુંને પરણાવીશ દાસ, દયાનો પ્રીતમ રણુછોડ, સાંભળ. ૯

(૨)

ગરબી.

બોલી એમ કિરતી કુમારીરે, છાની એક વાત છે મહારીરે. બોલી એમ. ૧.
સાંભળ લલીતા સાહેલીરે, કહું તુંને લજ્જા મહેલીરે. બોલી એમ. ૨
બંશીબટ એકમાં દીઠારે, મોહનવર લાગ્યો છે મીઠારે. બોલી એમ. ૩
સંધ્યાના સમયમાં બેઠારે, જોતામાં કાળજડામાં પેઠારે. બોલી એમ. ૪
રસિક છે રંગીલો રૂપાળોરે, ચિત મહારૂં ચોરણવાળોરે. બોલી એમ. ૫
મંદ હસી મુજ સ્થામું જોયુરે, કટાક્ષથી કાળજ પ્રોયુરે. બોલી એમ. ૬
ત્યારની હું થઈછું ઘેલીરે, તેને મુને મેળવ સાહેલીરે. બોલી એમ. ૭
સૈયર તોરે પાગે લાગુરે, મોહનજીનું મળવું માગુરે. બોલી એમ. ૮
લલીતા કહેછે સુણ સાહેલીરે, બણીઠણી તું થા અલબેલીરે. બોલી એમ. ૯
ચાલ બિઠ તું માહારી સંગેરે, રમાઈ રૂપાળાશું રંગેરે. બોલી એમ. ૧૦
દયાપ્રભુશું જઈ મળિયેરે, બન્યો સુખસોધુમાં ભળિયેરે. બોલી એમ. ૧૦

(૩)

ગરબી.

રોડ્યો પતથટ રસિયા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
પીડે લોકડીયાંની ઘણી લાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૧.
આજ ચિતની એતવણી છે, બીજું મુને ભાસે મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
મારા અંગઠપર નાચે નણ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
કરે અંચળ ચોરવાનું ચિત, મુને ભાસે મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૨
કવેળામાં નાનકડી નાચ્ય, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
આવે આશિંતા દુરીજન કોય, ઘણું ખોઈ મારા રાજ. પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૩
ઘેલાં કહાડ્યાંની તમને છે દેવ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
હજી છોકરવાદી નથી છુટી, થયા મોટા મારા રાજ. પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૪
ધારયું થારો ધીરજ રાખો આપ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;

સમો સાંપડે સહુ સુખ હોશે, ધિરજ રાખો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૫
 તોપણ લાજ તણને આજ કહિયેજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હમો સરવે હૈયે તમારી દાસી, રખે તરસો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૬
 માખાપે અવરકર આપીજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હમો મનથકી નિશ્ચેતમને પરણી, એમ જાણો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૭
 આજ કાલજડાંનું કહી નાખ્યુંજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હવાં રાજને રૂએ એમ રંગરસ, માણો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૮
 રીઝ્યો દાસ દયાનો સ્વામી સુણતાંજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હૈયે હેતનો સાગર ઉછાળ્યો, ઉર આંપી મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૯

(૧-૨)

ગરબી.

નંદકુંવરજીનું પ્રાણજીવન ધન, રાધા રંગીલી મૃગયાનણીરે લોલ;
 આપિજાનંદદાયક અલખેલો છેલો, તુંતો તેને સુખદેણીરે લોલ, નંદ૦ ૧
 કીરતી કુમારી અપ્પુભાનકુલારી, પ્યારી રોષ મહેષની માતારે લોલ,
 તે ગિરધર તારાં ચરણ સેવે, જેનાં સેહે ચરણ શિવ ધાતારે લોલ, નંદ૦ ૨
 શ્રી માહાલક્ષ્મીની અંસ વિભુતી, જગસુંદરી રીવાદીક ન્યારીરે લોલ;
 ક્યાંહાં લગી વરણું રૂપ રૂપાળી રાધા, તે કુળના તે કળા ત્હારીરે લોલ. ૩
 વેદ સરીખા જેનો ભેદ ન જાણે, મોટા મુનીવર વંછે પદ રોણુરે લોલ;
 તેણે તુને કરી હાર હાથાનો, માણી મુકુટ લોચનનું ખરોચુરે લોલ, નંદ૦ ૪
 ચક્રાર ચંદ્ર ફણી માણી જન્મ જળ, ઉપમા શું દેહ પડ્યું કાચું રે લોલ.
 પાસે બેઠી છે પીયુ પ્રતીત ન માને, જાણે સ્વપ્ન હશે કે આતે સાચું લોલ.
 જેહેવી પ્રીતમને પ્યારી પ્રીયાજી, તેહેવા પ્રીતમજી છે તુંને પ્યારારે લોલ;
 અકેકના છો તમો પ્રાણ પરસપર, નેતન લીનના તારારે લોલ, નંદ૦ ૫
 અમૃતથી અધિકી રસક્રીડા, સદા વૃંદાવનમાં કરિયેરે લોલ;
 ભામણાં લઈ લલીતાદીક કહે છે; અમો રસ રૂપામાં ભરિયેરે લોલ, નંદ૦ ૭
 અખંડ અવિચળ રજો આ જોડી, અમો જીવિયે જોઈ નિરા ઘાડારે;
 નિજ બળથી નિજ જાણી દયાને, આપો પ્રેમ જીગલ પદ ઘાડારે લોલ. ૮

(૩)

ગરબી.

ઘેલી મુને કીધી શ્રી નંદના નંદ, ઘેલી મુને. ટેક.
 સખીરે હું તો જમનાજી ગર્ધ હુતી પાણી,

ત્યાંહાં મેં નંદ કુંવર દીઠા ને લોભાણી,
 એ પણ મારા અંતરની વાત ગયો જાણી. ઘેલી મુને. ૧
 'હાલાજી હું'પે વાંકી નજરવડે જોયું,
 સાહેલી મ્હારું ત્યારે તો અધિક મન મોહ્યું,
 કાળજ મ્હારું કુટિલ કટાક્ષે પ્રોયું. ઘેલી મુને. ૨
 હાલ વરીકરણુ ભરી મીઠી વાણી,
 સુણી હુંતો મુલવિના રે વેચાણી,
 જાણે મન પ્રીતપીડા જાય ના વખાણી. ઘેલી મુને. ૩
 સખીરે એની અલખેલી આંખ આણીયાળી,
 રૂપરસરંગની ભરેલી રત્નાળી,
 ભુરકીની ભરેલી વાંકી ભગુટી મેં ભાળી. ઘેલી મુને. ૪
 સખી એવું મુખડું મદન મોહકારી,
 અંગોઅંગ માધુરી મનોહર ભારી;
 મંદમંદ મધુરે હસી મુને મારી. ઘેલી મુને. ૫
 નટવર એ નખશીખ કામણુ ભસ્યો છે,
 આપડો રૂપાળો એને કાણુ કર્યો છે,
 મેં તો મારા મનથકી એને વર્યો છે. ઘેલી મુને. ૬
 સખી એની મોરલીમાં મોહની ભરી છે,
 તેણે મુને ઘણી વ્રેહવિકળ કરી છે,
 સખી મારી સુધ ખુધ એણે હરી છે. ઘેલી મુને. ૭
 કાળજનું દરદ નથી કોઈને કહેવાતું,
 લાગી લાલ્ય રોમરોમ નથી મેં રહેવાતું,
 કર કસો ઊપાય હવે નથી મેં સેહેવાતું. ઘેલી મુને. ૮
 તાલાવેલી લાગી તરફડું છું મેં મરારો,
 કેમે કરી મેળવે મોહન સુખ થાસે;
 લાજને લગાડ પરી જિવ મહારો જાસે. ઘેલી મુને. ૯
 વિરહ વન્હિમાં બળે છે સમજી ગઈ સાહેલી,
 ખાન પાન બાન કશું નથી લાજ મેહેલી;
 રૂપે એની થાય અવરથા છેલી. ઘેલી મુને. ૧૦
 એવે સમે દયાના પ્રીતમજી પધાર્યા,
 અંક ભરી કુંજસદનમાં સંધાસ્યા,
 આપ્યો આનંદ વ્રેહતાપ સહુ નિવાસ્યા. ઘેલી મુને. ૧૧

ગરબી.

ભા રોહો તો કહું એક વાત મારા ઠહલા, મરડી જાઓછો શાને મુખરેછ; ૧
 વચન દીધું તે પળ્યું નથીરે ઠહલા, હું જાણું છું લાગું તેનું દુઃખરેછ. ૨
 મારી અરજ શુભો તો કહું એક મારા ઠહલા, વીચારો નથી મારો વાંકરેછ; ૩
 હું વહુવારે જાળેવેરા મારા ઠહલા, અખળા માણસ ધણું રાંકરેછ. ૪
 સાસરિયાં મુને સહુ સાચવેરે ઠહલા, પરણ્યો નાં મુકે મારી પુઠરેછ; ૫
 કં સાસુડી ધણી મેહેતાન મારા ઠહલા, નણુદી આગળ ન નમે જુઠરેછ. ૬
 જળ જળ તો જોડે થાય મારા ઠહલા, ગોરસ વેચતાં સહિયર થોકરેછ; ૭
 માટે ટાહાકું નાખ્યું છે તક વિનાંરે ઠહલા, આપણે ડરવુંરે દુરિજન લોકરેછ. ૮
 હરિ માંડે રૂપનું ગુમાન રખે જાણુતારે ઠહલા, તે આપની આગળ તો નથી તેહરેછ; ૯
 તને મન સોંપ્યું છે તે દિવસનુંરે ઠહલા, દીધી છે નજર નેહરેછ. ૧૦
 જાણે ભોજન નથી ભાવતુંરે ઠહલા, નીંદ્રા ન આવે કરે સેતરેછ; ૧૧
 હું ઢાંકી ધીકું છું રાત દિવસ મારા ઠહલા, આપને વિયોગે નથી ચેતરેછ. ૧૨
 ખીજ કસર તો કાંઈ નથીરે ઠહલા, સમો જો મળે તો સુખ થાયરેછ; ૧૩
 એજ વિચાર આ આઠ પેહર મારા ઠહલા, મનકુંરે માહાકું નાં કલું જાયરેછ. ૧૪
 પાણુ તે તો આવી છે તક આજ મારા ઠહલા, પિયુડો પોણું છે પરગામરેછ; ૧૫
 મહારી નણુદી વળાવી આજ સાસરેરે ઠહલા, ગોરસ વેચ્યાનું અગત કામરેછ. ૧૬
 માટે સંજએ વહેલા આવજોરે ઠહલા, આપણુ મળીશું બંસીખટ ઓકરેછ; ૧૭
 સંગે સખા ન કાઈ લાવજોરે ઠહલા, હું પાણુ નહીં લાવું સહિયર રોકરેછ. ૧૮
 તેજ પ્રમાણે માલ્યા બેઠું જાણુંરે ઠહલા, પુરણુ અભિલાખ રમ્યાં રંગરેછ; ૧૯
 પ્રસન્ન થયા જીવન દયાતાણુરે ઠહલા, છતીઓ અજિત જે અતંગરેછ. ૨૦

(૨)

ગરબી.

નેણુ નવાવતા નંદના કુંવર પાધરે પથે જ,
 સુંદરી સામા જોઈ વીઠલ વાંસલડીમાં વાહ. ગુમાની પાધરે પથે. ૧
 ઠહલા તારું નિર્લજ ધીટમાં નામ પડ્યું, તું કાંઈ ડાહ્યો થા;
 કાણુ પુત્રી પરણાવરો, ત્હારાં દેખી લક્ષણ આ. ગુમાની પાધરે ૨
 પનથટ હિપર પાલવ સાહેછો, એ તે કાંઈનો ન્યાય;
 કામનીમાં શું કામ, આજથી અવિ વેક તે શા. ગુમાની પાધરે. ૩
 હળવા રહિ હરી જોલ્યા, તાહાં અધરામૃત પા;
 તો માહાકું મન માને શ્યામાં, એકવાર કહે હા. ગુમાની પાધરે. ૪

આવ ઝોરો એક વાત કહું, તુને કાનમાં કાનુડા ;
સીદ હઠીલા અટક, હું તો તાહારી છું સદા. ગુમાની પાધરે. ૪

(૨)

ગરબી.

નંદકુંવરજીવું પ્રાણજીવન ધન, રાધા રંગીલી મૃગયાનયણીરે લોલ;
અખીલાનંદ દાયક અલખેલો છેલો, તેહને તું તો સુખદેવણીરે લોલ. ૧
કીર્તિકુમારી વૃષભાન કુલારી, પારી શેષ મહેશની માતારે લોલ;
તે ગિરધર તારાં ચરાણુ સેવે, જેનાં સેવે ચરાણુ શિવ ધાતારે લોલ. ૨
શ્રીમહાલક્ષ્મીની અંશ વિભુતી, જગ સુંદરી શિનાદિક ન્યારીરે લોલ;
ક્યાંહાં લગી વારું રૂપ રૂપાળી રાધા, તે કમળા તે કળા તારીરે લોલ. ૩
વેદ સરીખા જેનો ભેદ ન જાણે, મોટા મુનીવર વંછે પદરેણું રે લોલ;
તેણે તુંને કરી હાર હૈયાનો, માણી મુગટ લોચનનું ધરેણું રે લોલ. ૪
ચક્રાર ચંદ્ર ફણી માણી જખ જલ, ઉપમાં શું દેજ પડ્યું કાચું રે લોલ;
પાસે બેઠી છે પીયું પ્રતીત ન માને, જાણે સ્વપ્ન હશે આ તે સાચું રે લોલ. ૫
જેહેવી પ્રીતમજીવે પારી પ્રીયાજી, તેવાં પ્રીતમજી છે તુંને પારારે લોલ;
અક્રોકનાં છે તમો પ્રાણુ પરસ્પર, નેન નલીનના તારારે લોલ. ૬
અમૃતથી અદકી રસક્રીડા, સદા વૃંદાવનમાં કરિયે રે લોલ;
ભામાણાં લઇ લલીતાદીક કહેજે, અમો રસ રૂઢ્યામાં ભરિયે રે લોલ. ૭
અખંડ અનીચળ રેજો આ જોડી, અમો જીવિયે જોઇ નીશ દહાડારે લોલ;
નિજ બળથી નિજ જાણી દયાને, આપો પ્રેમ જુગલપદ ધાડારે લોલ. ૮

(૩)

ગરબી.

આવો અલખેલારે બહાલા, કહેને તમો ક્યાંહાં ગયાતા નંદલાલા. આવો. ટેક.
સાચું કાહેનીરે અમને, અધરા સમ સામજિયા તમને. આવો અલખેલા. ૧
કાહેને કહાંનીરેસંગે, રજની રમીઆવ્યાછો રંગે. આવો અલખેલા. ૨
સંગી થયાછોરે કહાના, દખી મુને જાઓછો છાના. આવો અલખેલા. ૩
ભાધે ઘેરાણારે ડાલો, મોહનં ઘોલાવ્યા નવ ઘોલો. આવો અલખેલા. ૪
લોચન જવાયછેરે મોચી, જોઈને રહાછે દૃષ્ટે નીચી. આવો અલખેલા. ૫
કેશ લપટાણારે ભાસે, કાંજળ કાંહાં લાગ્યું છે ગાલે. આવો અલખેલા. ૬
રાતીરખ કપોળે શી છે, શીદ લાજોછો બહુ શોભી છે. આવો અલખેલા. ૭
કંકણના શલ દીસે પીઠ, શિદ સંતાડો આનંદ થાયછે દીઠ. આવો અલખેલા. ૮

(૨૦૧)

હારનાં ચિન્હ હૃદમાં પડ્યાં છે, ક્યમ ઢાંક્યાં રહે તંત્રમાં જડ્યાં છે, આવો અલખેલા. ૯
 સાચા કાણુસાણુ ક્યાં હાં થારો, ડગત્રે ડગત્રે સમ રા ખારો, આવો અલખેલા. ૧૦
 સજ્જન હશે તે રાખશે છાનું, લોકતો કહેશે મનનું માન્યું, આવો અલખેલા. ૧૧
 જન્મ રહે નહીં જોરે પાંચું, કાટ્યું ગગન ક્યમ રહેશે સાંધ્યું, આવો અલખેલા. ૧૨
 બાલમ માનો કે ના માનો, એહનો હું મરમ લહુ છું છનો, આવો અલખેલા. ૧૩
 સુખ દેખો ત્યાં હાં સુખિયા પાનો, તમાર મન ગાને ત્યાં હાં જાનો, આવો ૧૪
 વાતડી ગંધધુરે પામી, કહેતો કહું દસદયાના સ્વામી, આવો ૧૫

(૧-૨)

ગરબી.

શ્રીગુર ગો ત્રિદનેરે, પાપે લાગું પુરો આસ; ૧
 પ્રેમ પરિતાપનેરે, વચને ગાશું જારે માસ. ૨
 કહે સખી ક્યમ કરું રે, કારતગમાસે મુંકી કંથ; ૩
 કાંઈ સુંજે નહીં રે, નિસદ્ધિ નોજા પ્રભુનો પંથ. ૪
 માધસરે મ્હાડું રે, મન મોહન મળવા અડળાય; ૫
 ઢાંક્યાં ધિક્કિયેરે, કાંઈને પીડા નવ કહેવાય, ૬
 પોષે પ્રભુ વિનારે, માહારે મુખડે પડિયા સોય; ૭
 હું સમજું નહીં રે, મુંકી શા દીઠા મુજ દોષ. ૮
 માહે માહા મોટું રે, માહારે મન વ્યાપું વ્રેહકુંખ; ૯
 તાતા તેલમાં રે જ્યમ જળ ત્યમ પ્રભુ પામે સુખ. ૧૦
 કાગણુ કુલિયોરે, કેસુ ઉડે અખીલ ગુલાલ; ૧૧
 જીલકું અંગ ખજોરે, જોઈને વિના શ્રીગિરધરલાલ. ૧૨
 ચૈત્રે ચીતકું રે, ચોહકું, ચરાણુ શ્રી ગોકુળરાય; ૧૩
 પ્રેમ જડિયે જડ્યું રે, તહિં કુખડિયે કાઈ ઉપાય. ૧૪
 વૈશાખે મુનેરે, વૃજપુર લાગે વસતું વન; ૧૫
 રોહર સરીખડું રે, વન લાગે હોય જુગજીવન. ૧૬
 જ્યેષ્ઠે જાળ પડીરે, તાપે તલખે છે સહુ કાપ; ૧૭
 મુજ વ્રેહતાપનોરે, કાટીમાં એ અંશ ન હોય. ૧૮
 આશ અસાહની રે, હુતી પાણુ નાંચા અવિનાશ; ૧૯
 સહુ પ્રેમદા તાણા રે, પિયુ ઘેર આંચા આતુરમાસ. ૨૦
 આવણુ સરવડે રે, વરસે વૃક્ષે વળગી વેલ; ૨૧
 રસિયે જાણમેરે, તોડિ જાળપણમાં ખેલ. ૨૨
 પુર્યોત્તમ માસેરે, પુર્યોત્તમ ભજ્યાનો ભાવ;

ક્યાંહાંથી કહાડિયેરે, તેં તો સોકલડી લે લહાવ. ૧૨

ભાદરવો ભલોરે, વરસે જોલે ચાત્રક મોર;

નંદકુંવર વિનારે, લાગે બાહાસરીખા સોર, ૧૩

(૨)

ગરબી.

એક વૃંદાવનમાં હેનિ કુંજના મેહેલમાં, મારા રાજ;

હોજરે જુગલકીશોર ચરિત્ર પ્રેમરસ ગેલમાં, મારા રાજ. ૧

સોળ કળા રાશી ભાદીયો ફુલી રહી જામની, મારા રાજ;

હોજરે જોડે રહી સખી જોય લલીતાદીક કામની, મારા રાજ. ૨

એક સન્યામાં બેઠું જણા રંગભર રાજ્યાં, મારા રાજ;

હોજરે શોભા તણા નથી પાર કામ રતિ ખીજ્યાં, મારા રાજ. ૩

કરવા માંડ્યા છે સાણુગાર પરસ્પરપેં નવા, મારા રાજ;

હોજરે રાધા થયાં નંદલાલ મોહનજી રાધા થયા, મારા રાજ. ૪

સાડી ચોળી પેહેરી સામળે ઘે મન લોભીઓ, મારા રાજ;

હોજરે પેશ્યું પીતાખર પાગ રૂયામા શિરપેચ શોભીયો, મારા રાજ. ૫

સેંથો આડં શીશકુલ દામોદર દામણી, મારા રાજ;

હોજરે તિલક તોરા શિરપેચ ધરે બાળા બહુ બાણી, મારા રાજ. ૬

નટવર નથને એકત્ર ઝુકે રૂપ ગોરીયું, મારા રાજ;

હોજરે હેમની અને હાંસડી હરિને હાંસે ધરી, મારા રાજ. ૭

નેપુર આણવટ વિંધુઆ પ્રીયાજીના પાગમાં, મારા રાજ;

હોજરે કટીમેખળા વેળીયું વાંસળી રાગમાં, મારા રાજ. ૮

અદલ અદલ ઇત્યાદીક આભુષણ અંખાર કીધલા, મારા રાજ;

હોજરે વિવિધ માણ્યો રસ આલિંગન દીધલા, મારા રાજ. ૯

શ્રીરાધારૂપે ધસ્યું માન મોહન પાગે લાગીયા, મારા રાજ;

હોજરે હસતાં પરસ્પર જાય સંઘે મનના ભાગિયા, મારા રાજ. ૧૦

વિપરીત રમણ રૂડી રીતે મનભરી માણીયાં, મારા રાજ;

હોજરે આબુ એકકને સુખહાસ વિતેથી જાણિયાં, મારા રાજ. ૧૧

પ્રેમે ભર્યાં બેહુએ પોલીયાં અતીસે આનંદ થયો ઊરમાં, મારા રાજ;

હોજરે ગુણ ગાધ સુખરૂપ દ્યો બલહારી ગયો, મારા રાજ. ૧૨

(૨)

પદ-રાગ-ભેરવી.

ગિરધારીજી તતથેયે નાચે, વૃજનારીસંગ તતથે નાચે, ટેક.
 રાગ તાળ સ્વર ગ્રામ મુર્છના, તાન માનમે લેધ,
 સારીગમપધની નિધપમગરીસા, ઊપજ અનોઠી દેધ. તતથે. ૧
 વીણા વાંસળી ઝાંઝ ડક, સારંગી કરતાલ મૃદંગમે લેધ,
 સંગીત નૃત્ય ગત અકળિત અનુપમ, ઉપમા દેજ કેધ. તતથે. ૨
 સેધ શરિખા જેના ભેદ ન પામે, નેતિ નેતિ નિગંમ વદેધ;
 દાસ દયાનો પ્રભુ રાસ રમે તે, વૃજનાસીનાં પ્રેમસ્નેહી. તતથે. ૩

(૩)

પદ-રાગ ભેરવી.

કાળજ કારયું મારા રાજ ક્યમ કરીયે, ચિતડું ચોરયું મારા રાજ ક્યમ, ટેક.
 રાજના રૂપની સેહેજે સમાધી, એહમાં તે કાંઈ નહીં સુઝેરે કાજ. મારા. ૧
 ઠહાલાને ભામે હમે વિહવળ થયે, તે પેલા દુરીજનિયાને મન દાઝ. મારા. ૨
 દુખદરીઆમાંથી હમને ખુડતાં રાજો, ખાંધો આપનામની પ્યાજ. મારા. ૩
 મળશા મોહનવર વેદ સહીત કલ, લોકડિયાંની તજ સાજ. મારા. ૪
 અંતરના અભિલાખ હમારા, પુરો દયાપ્રીતમજ આજ. મારા. ૫

(૩)

પદ-રાગ-રાંમકળી.

સખી પુછીજો અલી પુછીજો, શો રસીયો રીસાવ્યોરે,
 મનથી રીસાણો છે કે શોક્યે સમજાવ્યોરે. સખી. ટેક.
 સાન કરી તેડયો માહારી પાસે ન આવ્યોરે;
 સામુંએ ન જોયું ધાધને મેં રૂદ્યે લપટાવ્યોરે. સખી. ૧
 સુણુ માહારી સજની શો વાંક હશે માહારોરે,
 આટલાં વનાંમાં કિયો કાહાડ નિસ્તારોરે. સખી. ૨
 વાંકલડું જોતામાં શું આંખલડીનો ખુણો ખુંચ્યોરે;
 અધર પીતાં શું હદને અમ પોહોવ્યોરે. સખી. ૩
 ભુજપારો ભીડતાં કંકણકણ ગડીયોરે;
 કે શું એને કાળજડે કઠોર ક્ય નડીયોરે. સખી. ૪
 કે શું કંઠી કરા અંક ભરતાં ન કાવીરે,
 કે શું મોટી મન માની નાહાની નજરે હું નાવીરે. સખી. ૫

ક્યાંહાંથી કહાડિયેરે, તેં તો સોકલડી લે લહાવ. ૧૨

ભાદરવો ભલોરે, વરસે જોલે ચાત્રક મોર;

વંદકુવર વિનારે, લાગે બાહાસરીખા સોર. ૧૩

(૨)

ગરબી.

એક વૃંદાવનમાં હેનિ કુંજના મેહેલમાં, મારા રાજ;

હોજરે જુગલકીશોર ચરિત્ર પ્રેમરસ ગેલમાં, મારા રાજ. ૧

સોળ કળા રાશી ઊઘીયો કુલી રહી જામની, મારા રાજ;

હોજરે જોડે રહી સખી જોય લલીતાદીક કામની, મારા રાજ. ૨

એક સંજ્યામાં બેહુ જણા રંગભર રાજ્યાં, મારા રાજ;

હોજરે શોભા તણો નથી પાર કામ રતિ ખીજ્યાં. મારા રાજ. ૩

કરવા માંડ્યા છે સાણુગાર પરસ્પરપેં નવા, મારા રાજ;

હોજરે રાધા થયાં નંદલાલ મોહનજી રાધા થયા, મારા રાજ. ૪

સાડી ચોળી પહેરી સામળે ઘે મન લોભીઓ, મારા રાજ;

હોજરે પેશ્યું પીતાખર પાગ ક્યામા શિરપેચ શોભીયો, મારા રાજ. ૫

સંથો આડે શીશકુલ દમોદર દમણી, મારા રાજ;

હોજરે તિલક તોરા શિરપેચ ધરે બાળા બહુ બણી, મારા ૦ ૬

નટવર નથને એકત્ર ઝુકે રૂપ ગોરીયું, મારા રાજ;

હોજરે હેમની અંતે હાંસડી હરિને હાંસે ધરી, મારા રાજ. ૭

નેપુર આણવટ વિધુઆ પ્રીયાજીના પાગમાં, મારા રાજ;

હોજરે કટીમેખળા બેળીયું વાંસળી રાગમાં, મારા રાજ. ૮

અદલ પદલ ઇત્યાદીક આભુપણુ અંખાર કીધલા, મારા રાજ;

હોજરે વિવિધ માણ્યો રસ આલિંગન દીધલા, મારા રાજ. ૯

શ્રીરાધારૂપે ધસ્યું માન મોહન પાગે લાગીયા, મારા રાજ;

હોજરે હસતાં પરસ્પર જાય સંઘે મનના ભાગિયા, મારા રાજ. ૧૦

વિપરીત રમણુ રૂઢી રીતે મનભરી માણીયાં, મારા રાજ;

હોજરે આણ્યું એકકને સુખહાસ વિતેથી જાણિયાં, મારા રાજ. ૧૧

પ્રેમે ભસ્યાં બેહુએ ચોઢીયાં અતીસે આનંદ થયો ઊરમાં, મારા ૦;

હોજરે ગુણુ ગાધ સુખરૂપ દયો બલહારી ગયો, મારા રાજ. ૧૨

(૨)

પદ—રાગ—રામકૃષ્ણી.

તાહારા સમજો તારણી તું મને સહુથી લાગે વાહાલીરે;
 વણતેડયો તાહારા મંદિરમાં જો હું આવું ચાલીરે. તાહારા. ૧
 વાહાલવિના વિખાણું કંઈ ગમે નહીં મુને દીકરે;
 પ્રીતલડીનું વાંકું વચન તે લાગે મુજને મીઠુરે. તાહારા. ૨
 પ્રેમને પાશે ખંધાયો કેમ શકું હું નાહારીરે;
 નાચું હું નચાવ્યો તાહારો સહુ વેદની હાંસીરે. તાહારા. ૩
 જોગીજનના ઊરમાં હુંતો જાગ ને ના જાગું રે.
 ચિત્ત ચોરું તે પ્રેમદા તે આપો ક્યાંહાંધકી ધાઈરે. તાહારા. ૪
 ક્ષેત્રસરીખું વરીકરણ મળે નહીં કંઈ ખીજુરે;
 દાસદયાનો પ્રીતમ કહે હું એક હૈતથી રીઝુંરે. તાહારા. ૫

[૩]

પદ—રાગ—રામકૃષ્ણી.

આવ ઓહોરા અક્ષયેલડા એક વાત કહું હું છાનીરે;
 છાનામાના આવજો તમે માહારે મંદીર ચાલીરે. આવ ઓહોરા. ૧
 એતવાણી તાહારા ચિતની હું તો સરવે જાણુરે;
 શું કંઈ જે સમો ન મળે મારે મુખ નવ આણુરે. આવ ઓહોરા. ૨
 કાંસ નથી મુને કાંવતુ કાંઈ, છે આજનો દહાડોરે;
 મનમાનયુ સુખ માહાલીસુ હાથ કરીસુ ટહાડોરે. આવ ઓહોરા. ૩
 તાહાઈં સુખ જોતાં મન માહાઈં ધાણુંધાયછે ટાહાઈં રે;
 કહે તો તુજને કાળજડું માહાઈં કાડીને દેખાડું રે. આવ ઓહોરા. ૪
 આસંગાવિના આવડું કાંઈ ખેંચી નવ જોતેરે;
 દાસ દયાના પ્રીતમજી નહિ કે તમારી તોલેરે. આવ ઓહોરા. ૫

(૩)

પદ—રાગ—રામકૃષ્ણી.

ક્યાંથીને પદાસ્થારે પ્રીતમ પાછલીને રાતેરે;
 કહું નથી કાંઈયે પણ દીકુંછે માહારી જતેરે. ક્યાંથીને પદા. ૧
 પાછલીને રાતે પદાસ્થા તે પણ હું જાણુરે;
 સાચે એક સંખી હુતી સમજ્યાનું દેખાણુરે. ક્યાંથીને પદા. ૨
 જ્યારે તમે આવ્યા ત્યારે જસોદાજી જાગ્યા રે;

કાચના ફાંનસમાં દીપક જેવો ચળકેરે;
 સુંદરીના બેણમાં તેવો રતીરસ ઝળકેરે. સખી. ૬
 સુણી એહવું આવી ભેટ્યા, રસીક ખીહારીરે;
 વચને વેચાતે તે લીધો મુને પ્રાણુપ્યારીરે, સખી, ૭
 દયાનો પ્રીતમ પ્યારો એમરસભોગીરે,
 તેહને વશ ક્યમ કરે સારી મુની જોગીરે. સખી. ૮

(૨)

પદ—રાગ—રામકળી.

ગરજ સવાદી ના થઈયે મારા બહાલા, ગરજ સવાદી ના થઈયે,
 સરણાગત કર અહિયે મારા બહાલા ગરજ સવાદી ના થઈયે. ટેક.
 તમમાટે લાજ તજી લોકોમાં ગવાણી, વાહાલા તે વેરીડાં કીધાં,
 તેનું સહ્યાભાડું સખળું રે આપ્યું, વણુવાંકે અપોલડા લીધા. મારા. ૧
 સગારે સમંધી મુને પેચ્ચપેચ્ચ પીડે, સખળ સંતાપે પીયુડો માહારો,
 તે દુખડું હું ના ગણું જો હોય, મિટચ મેળાવો તમારો. મારા. ૨
 જે તમમાટે મેં સહુ કોઈ મુક્યું, તેજ તમે મુને મુંકી,
 તે અખી અધીકો મારે અંગે, બહાલવેનડી સુકી. મારા. ૩.
 તે કાંદો ઊર અંતર સળકેછે, દેખી મુને ચિતવોછો આડું,
 દયાના પ્રીતમજી હું કહી પેચ્ચ જીવું, પેલી શોકલડીનું શું હેત ગાઢું. મારાજ

(૨)

પદ—રાગ—રામકળી.

જળ જાતી આજ ધુધટડામાં, મોહનનું મુખ દીકુંરે,
 અમૃતરસ પાણુ એથકી કીકો ખાઈ, એહવું લાગ્યુંછે મુને મીઠુંરે. જળ. ટેક.
 એહને પાણુ કાંઈ નથી રે અબાણુ, મુને સાન કરી સમજાવી રે;
 ચાંપી રહે કરી હેત બેણાવ્યું મુને, સાહામા તે નેન નચાવીરે. જળ. ૧
 શું કહું સુખ દુખ તેજ સમાનું, ઊર સ્નેહતણાં રાર વાગ્યાંરે;
 મનમાં આવે તેમ મુખે ક્યમ કહેવું, પેલા દુરિજન દેવસા લાગ્યાંરે. જળ. ૨
 રસિયો રૂપાળો ચતુર કો એવો નથી, અવર મેં નિશ્ચે ભાળ્યું રે;
 ધન ભાગ્ય જેણે દયાના પ્રીતમસંગ, મનગમતું સુખ માંડાણુંરે. જળ. ૨

(૨]

પદ—રાગ—રામકૃષ્ણી.

તાહારા સમજો તારણી તું મને સહુથી લાગે વાહલીરે;
 વણતેડયો તાહારા મંદિરમાં જો હું આવું ચાલીરે. તાહારા. ૧
 વાહલવિના વિખાણુ કંઠે ગમે નહીં મુને દીકરે;
 પ્રીતલડીનું વાંકું વચન તે લાગે મુજને મીકરે. તાહારા. ૨
 પ્રેમને પાશે બધાંયો કેમ શકું હું તાહારીરે;
 નાચું હું નચાવ્યો તાહારો સહુ વેદની હાંસીરે. તાહારા. ૩
 જોગીજનના ઊરમાં હુંતો જાગ ને ના જાગું રે.
 ચિત્ત ઓચું તે પ્રેમદા તે આપો ક્યાંહાંથીકી યાદું રે. તાહારા. ૪
 ક્ષેત્રસરીખું વશીકરણ મળે નહીં કંઈ ખીનુરે;
 ઘસઘસાનો પ્રીતમ કહે હું એક હેતથી રીકું રે. તાહારા. ૫

[૨]

પદ—રાગ—રામકૃષ્ણી.

આવ ઓહોરા અલખેલડા એક વાત કહું હું છાનીરે;
 છાનામાના આવજો તમે માહારે મંદીર ચાલીરે, આવ ઓહોરા. ૧
 એતવણી તાહારા ચિતતી હું તો સરવે જાણુરે;
 શું કંઈ જે સમો ન મળે માટે મુખ નવ આણુરે. આવ ઓહોરા. ૨
 કાંસ નથી મુને કાવતુ કાંઈ, છે આજનો દહાડોરે;
 મનમાનયુ સુખ માહલીસુ હાય કરીસુ ટહાડોરે. આવ ઓહોરા. ૩
 તાહારું સુખ જોતાં મન માહારું ધણુંથાયછે ટાહારું રે;
 કહે તો તુજને કાળજડું માહારું કાડીને દેખાડું રે. આવ ઓહોરા. ૪
 આસંગાવિના આવડું કોઈ ખેંચી નવ જોલેરે;
 ઘસ ઘસાના પ્રીતમજી નહિ કો તમારી તેલેરે. આવ ઓહોરા. ૫

(૩)

પદ—રાગ—રામકૃષ્ણી.

ક્યાંથીને ખ્યાસારે પ્રીતમ પાછલીને રાતેરે;
 કહું નથી કાંઈયે પણ દીઠુંછે માહારી જાતેરે. ક્યાંથીને ખ્યા. ૧
 પાછલીને રાતે ખ્યાસારે તે પણ હું જાણુરે;
 સાથે એક સખી હુતી સમજ્યાનું દેખાણું રે. ક્યાંથીને ખ્યા. ૨
 જ્યારે તમે આવ્યા ત્યારે જસોદાજી જાણ્યા રે;

(૨૦૬)

જુમાં નેત્ર મીઠ્યાં માતા સુખડું જોવા લાગ્યાંરે. ક્યાંથીને પધા૦ ૩
સુણી એમ હસી જોયા દયાપ્રીતમ કહેવુંરે;
સખી એતો સ્વપ્ન થયું જાન રહ્યું એહવુંરે. ક્યાંથીને પધા૦ ૪

(૨)

પદ-રાગ-રામઝી.

મોહોલે પધારો માહારા રાજ, માણીગર મોહોલે પધારો.
વાહાલ વધારો વૃજરાજ, માણીગર મોહોલે પધારો. ટેક.
કરી રાખી છે એકઠી, ઘણા દિવસની ગાઠ;
રાજ મળે તો કીજીયે, આવી રહી છે મારે હોઠ. માણીગર. ૧
હું પણ દાસી રાવલી, ખાંલ અહ્યાની લાજ;
જોખન હોરે જાયછે, માણોને માહારા રાજ. માણીગર. ૨
હું સરખી જહુ આપને, માહારે તો એક આપ;
રહેવાતું નથિ રાજવણુ, કોને કહું પરીતાપ. માણીગર. ૩
સેજ સમારી કુલડે, આનંદ હર ન સમાય;
પ્રાણજીવન ત્યાંહાં પોહોંડશે, હું તો તળાંશીશ પાય. માણીગર. ૪
પ્રીતમ દાસ દયાતણા, શ્રી વૃજરાજ કુમાર;
ઘણા દિવસની હાંસ છે, પુરો પ્રાણઆધાર. માણીગર. ૫

(૧-૨)

પદ રાગ રામઝી.

લોચન મનનોરે, કે ઝખડો લોચન મનનો ;
રસિયા તેજનનોરે, કે ઝખડો લોચન મનનો. ટેક.
પ્રીત પ્રથમ કોણી કરી, ન દકુંવરની સાથ;
મન કહે લોચન તેં કરી, લોચન કહે તારે હાથ. ઝખડો લોચન. ૧
નટવર નિરખ્યા નેન તેં, સુખ આવ્યું તુજ ભાગ;
પછી ખંધાવ્યું મુજને, લગન લગાડી આગ. ઝખડો લોચન. ૨
સુણે ચક્ષુ હું પાંગુજું, તું માહારૂં વાહન;
નિગમ અગમ કહ્યું સાંભળ્યું, દીક્ષવના ગયું મન. ઝખડો લોચન. ૩
જલું કરાવ્યું મેં તેને, સુંદરવરસંજોગ;
મને તજી તું નિત મળે, હું રહું દુઃખવિજોગ ઝખડો લોચન. ૪
વનમાં બહાલાજીકમે, હુંય વસુંછું નણ;
પણ તુને નવ મેળવે હું, નવ ભોગવું એન, ઝખડો લોચન. ૫

રહેત નથી મન ક્યમ તને, ભેટે સ્યામ શરીર;
 દુઃખ માહરે જાણે જગત, રાત્ર દિવસ વહે નીર. ઝગડો લોચન. ૬
 મન કહે ધીકું હદે, ધુમ્ર પ્રગટ ત્યાં હોય;
 તે તુજને લાગે રે નેન, તેહથી તું રોય. ઝગડો, લોચન. ૭
 એ બેડુ આપ્યાં બુદ્ધિને, તેણે ચુક્યો ન્યાય;
 મન લોચનનો પ્રાણ તું, લોચન તું મનકાય ઝગડો લોચન. ૮
 સુખથી સુખ દુખ દુઃખથી, મન લોચન એ રીત;
 દયા પ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણશું, બેડું વડેથી પ્રીત, ઝગડો લોચન. ૯
 (૧-૧)

પદ-રાગ-ખટ.

જાઓજી જાઓજી હવણ જુઠાછો મેં બહુ, કાલેશું બાહ્યાને શું કીધુંજાઓ. ૬
 આખી રાત્રની ઉજાગરી રાખી, માહરું તન મન શીદને સંતાપ્યું રે;
 દાઝ્યા ઉપર લુણ દેવાને મુને, આ દરસન શીદ આપ્યુંરે, જાઓજી. ૧
 આજ પછે માહરું નામ ના લેશો, જાઓ મન માને ત્યાં માહારે;
 મોટરે પ્રભાતે માહરેદ્વારશીદઉભા, જાઓ શો ગારંભા ઠાલેરે, જાઓજી. ૨
 વણજવિના જોખમ શીદ જોઈયે, ચાલો ઉભા ન રહેશો માહારી પારેરે;
 દયાના પ્રીતમ વાહલા મનમાં વીચારો, જુકું પાચે તે મીઠાની આશરે. જાઓ ૩
 (૨)

પદ.

તમારો તમારો પ્યારી મનમનિ તે કહેની;
 નયિ ચુક્યો પણ ચુક્યોછુ મુને દંડગમે તે દોની. તમારો. ૧
 ધુનેગાર જાણી મુજને એ ભુજપારો બાધેરે,
 સેથી અધીક કરો તો મુજપર, નેનળાંણુ એ સાંધેરે. તમારો. ૨
 નાહારી જઈશ જાણો તો મુજને ઉરકીલે ચઢાવેરે,
 કોહો તો ધીજ પતીજ કરું શિવપિંડી હાથ ધરાવેરે. તમારો. ૩
 કહો તો અધરા સમ પાઉ પ્યારી, શીદ કરો સંતાપેરે;
 સાચો છડ સાચો છડ જુકું બોલું તો એ બાપરે. તમારો. ૪
 એમ શુણી હરા બોલ્યાં શ્યામા, આવકું ક્યાંહાં ભાણી આંખા રે.
 હેત ધરી હેડાસું સીધા મંદીરમાં પધરાવ્યારે, તમારો. ૫
 એમ સહિત પરપોકે પોઢ્યાં ભમંજ્યો રતિરસ ભારીરે,
 એમ જુગલ રૂપતણી લીલાપર જાય દ્યો બસિહારીરે. ૬

૫૬-રાગ-સારંગ.

મધુવૃત. કેહેજોરે મોહનને એટલું સુણ્યું તે દિવસતો હરખ ન માય;
ભાગ્ય મોહોટું કન્યા પામ્યા કંસની કીંકરી, પુણ્ય પુન્યવિના એવું કાનેનવથાય. મ.
રે મથુરાના વાસી સહુ કુખજનાં સગાં, કિંકરીનું કુળ મોહોટું કહેવાય;
પરણા પેહેલાં ઘોભીયે પેહેરાની પેરામણી, દરજીમાળી કુંદ્યા તે સમંધીએનાંથાય. મ.
એનું મન માન્યું ત્યાં તો વેદવિધી થઈરે, સાસરિયે પમાચારે સુંદરશ્યામ;
ઉદવળ આણુપરીયું ધધ પુંઠેરેગયા, રસિયોજી રીઝયા જોઈરેપનુંધામ. મધુ. ૩
એ શું વાહાલેરે હમને ન લખી કંકેતરી, રે ભણું એક ગામ વશ્યાનો વેહેવાર;
દયાપ્રભુને કરવો ઘટે હમારે ચાંદ્રો, તે મોકલવાને પ્રાણુ કસ્યાછે તૈયાર. મધુ. ૪

(૩૧)

૫૬-રાગ-રામકળી.

ઓહોરા આપોની ઊંચું ભાજોની રંગીલા રસમાતા;
છપ્પતા છપ્પતા શાને પિયુજી જાઓ લજવાતારે. ઓહોરા. ટેક
ખીલીતા શીદ યોલો કાંધ કેહેવું નથી માહારે;
હું તો ધણી રાજી જેમાં સુખછે તમારે. ઓહોરા. ૧
પરકુખે જાગ્યાછો પિયુજી પરકપકારી;
શોં હું પાડ માનું જે સંતોખી શોક માહારી. ઓહોરા. ૨
શોકકાડી માહારી જાણીને તમે ધણા રીઝો;
એથકી આતંદ માહારે હાવાં કીયો ખીજો? ઓહોરા. ૩
જોઈને આ સુખ ઉપર હરખ ન સમાયે;
પણ ભાગ્ય એધું માટે જોવા નહિં જવાયે. ઓહોરા. ૪
સુણી એહેવી વાણી જહાલે રહે ભીડી ધાધ;
દયાના પ્રીતમને ઉર પ્રીત ભિરાધરે. ઓહોરા;

[૩)

૫૬-રાગ-સારંગ.

ભિધવજી વિચારોરે અંતર આપણે; વણુ સમજે શી દેવિરે શીખ;
જોવા કરકંકણુ જોઈયે શીદ આરસી, હોય વિચાર તો પાસે પરીખ. આ. ટેક
તમારાં તો હરિ વ્યાપક સર્વજી, ત્યારે કોહો અધિકને આંછા કયાંહ;
નિત ઉઠી જાગીશું જાગીશું શીદ કરી રહ્યા, એવકંશું ડાટયુંછે મધુપુરીમાંહ. ઉ. ૧
ભ્રમર છે લોભી ગંધ કમળને કેતકી, દુરથકી લાવેછે સુગંધી ગૃહીવાય;

(૨૦૬)

તેલેથી હૃદય રંજન ન થાતું હોયતો, શિદને ઘેરાય શીદ કંટકમાં જાગ. ઉંચ ૨
 દસેલીશા દિશે ઊઘોત ધંકુતણિ, પણ જાંલગી અબને એથે ચંદ;
 સાગર કમોદીક કુલેનો કુલેજો, પણ ચિત્ત ચકારને ઉપજે આનંદ. ઉંચ ૩
 વિચારો તો મનને સેહેજ ૨૬ રૂપની, કાણુ જાણે વદન વપુને શું વેર;
 વ્યાપકની સાથે કરી કહો કોને વાતડી, વાતડીવિના તે શી સુખની દેર. ઉંચ ૪
 ત્યારલગી દયાના પ્રીતમ નથી જોળખ્યા, ત્યારલગી સત્ય નથી સાકાર;
 રૂપરસ પ્રેમની પીડા તે ત્યારે પ્રીછરો, અનુભવ ત્યારે એધન કોઈનાર. ઉંચ ૫

[૨)

૫૬.

મુને અંગો અંગ લાગી લાલ્ય, કાળજ કોઇ કાપેરે;
 મારું વેહડુખ સહુ નવ જાય, કાળજ કોઇ કાપેરે. દેક.
 મુને રોમરેમ વીંછી વળગિયા, લાગી નખરીખ તાલાવેલ;
 પ્રાણનાથજી પ્રભાતે પધારો, મારા હૃદયમાં મારી સીલ. કાળજ ૧
 પીયુષજેલાં તું તો ક્યમ નથી જાતો, તેહ મારા પાપી પ્રાણ;
 મોહનવર તો મધુપુરી વસસે, પછી તારો જીવન કાણ. કાળજ ૨
 અરે દૈવ મુને શીદ સરજ, શીદ આપ્યો અબજાનો દેહ;
 શો ન કરી મુને મુરખ થાત નહી, નંદકુંવરજીનું નેહ. કાળજ ૩
 ક્યાંહાં ક્યમે સખી કાણુને કહીયે, ન દરિયે ક્યાણુ ઊપાય;
 પાયે પડું કોઇ એવું કરે, બહાલાજીનો વિજોગ ન થાય. કાળજ ૪
 અરે વૃદ્ધ ગોપ કોઇ કેમ નથી વારતા, મુદ સરવકો અબજાણ,
 અરે વિધાતા વિધન પાડ હેવું, પીયુષ ના કરે પ્રયાણ. કાળજ ૫
 અલો સખી મરજાદારે મુંકી, રોકીએ રસિયો રાયે;
 તેથી ન માને તો પડો અકવચ્યે, મારીને જાય તો જાય. કાળજ ૬
 પ્રેમ પીડતી ને મન અભિલાષીને, વ્રજલલતા વ્રજભુપ;
 પરિભ્રમણ કરતાં શહુ પારીને, રહે રોખ્યું નીજ રૂપ. કાળજ ૭
 હરિચંદન રજ પણ રહી ઊડતી, ધરણી ટળી ઓળન;
 દયાપ્રીતમ શ્રી ગોવરધનપર, દીધું સકળ નેહ દરસાન. કાળજ ૮

(૧-૨)

૫૬-ગાગ-સોરઠ.

કામણ દસેછે અલમેલા તારી આખમાં રે;
 જોણુ બાખ મા રે, કામણ દસે છે અલમેલા. દેક.

મંદ હસીને ચિતકું ચોર્યું, કુદિસ કુદાલે કાળજ કોર્યું;
 અદ્યડિયાળી આંખે ઝિણું ઝાંખ માં રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૧
 નખરીળ રૂપ ધણું રઘિયાણું, લટકયું સધળું કામણગાળું;
 છાનાં ખંજન રાખે પંકજ પાંખમાં રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૨
 જહાલભરી રસવરણી વાણી, તારણીનું મન લે છે તાણી;
 ભૂચુટીમાં મટકાધ ભુરખી નાખ માં રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૩
 દયાપ્રીતમ નિરખે જે થાયે, તે મેં મુખડે નવ કહેવાયે;
 આ વિતતી આતુરતા આવડું સાંખ માં રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૪

(૧-૨)

૫૬—રાગ સોરઠ.

તેંતો ધટધટમાં ધર કીધું વાલમ વરણાગીયારે,
 કાળજ કોરાણું કંદ્રપનાં શર વાગિયારે, તેંતો ધટધટ. ટેક.
 રોમરોમ રસિયો તું વસિયો, ભવવૈભ સેજે તું ખસિયો,
 વિરહેના અંગારા અંગે જાગિયાજો, તેંતો ધટધટ. ૧
 માત પિતા મૈયર સંતાપે, સાસરિયાં અતિ આરત આપે,
 દુરિજન દુશમન સહુકો પુઠે લાગિયારે; તેંતો ધટ. ૨
 કહાન કટાક્ષ કરી તું ભાલા, તેમાંનું કંઈ નહીં હસિ રાંલા,
 તે સાચું સમજ પીલે લોક અભાગિયારે; તેંતો ધટ. ૩
 દયાપ્રીતમ પ્રીત કરી ના કાવી, વણ વેપારે જોખમ આવી,
 કહ્યુંના માને પ્રાણુ થયા અનુરાગિયારે; તેંતો ધટધટ. ૪

(૨)

૫૬—રાગ સોરઠ.

રૂડા દીસોછો રાજેશ્વર મંદિર આવતારે, રૂડા દીસોછો. ટેક
 જરકસી હરી જામો પહેરી માથે ખાંધી પાધ મુનેરી,
 રૂડા રેડો હોડી મનજલસાવતારે; રૂડા દીસોછો. ૧.
 હુયે હાર ગુલાળી ફોરે, ચિતકું રોકી રાખ્યું ચોરે,
 ગજરા કાળુ ખાળુ મુજ મન ભાવતારે; રૂડા દીસોછો. ૨
 કનકછડી મુંદરે કર લઈને, ગજગતિ આલે હળવા રહીને;
 ચીતકું ચોરી મીઠું મીઠું ગાવતારે. રૂડા દીસોછો. ૩.

ધ્યાપ્રીતમનો નામ વિહારી, જાણું તુજ વદન કમળપર વારી;
હૈનેશું જોલાની તાપ સમાવતારે, રૂપા હીસોછો. ૪

(૩]

પદ—રાગ—કાફી.

ચતુરાચેટક એવું જાણીરે, એણે કમવેળાનું કામણુ કસ્યું છે. ચતુરા. ટેક
જોલીને મધુરી વાણી, મહારૂં ગન લેછે તાણી;
નિરખ્યાવના તહિં રહું નંદલાલને, જેમ ચંદ્ર જોઈ ચકોર શું ચળ્યું છે. ચ૦ ૧
મળ્યા હૈને એમ ન કીજે, પોતાનો કરીને લીજે,
તુ તૌરા ધીરજથી ગુણ જાણુરે, જૈણામાં આવી અંબુજ હર્યું છે. ચ૦ ૨
પ્રીત કરીને ખારા, શું રોલોછો જૈણાંથી ન્યારા;
વછોડ્યાં બહાલાં જુદાં નહીં પાપરે, જેમ રાલીતાનું નીર સાગરમાં ભળ્યું છે. ચ. ૩
તેણે કરી આંતંદ પાંગી, મળ્યો ધ્યાપ્રીતમનો સ્વામી;
એવાં પુર્યે પુરણ પાંખી પારરે, મનકુંતો જાણે વિહારમાં વળ્યું છે. ચ૦ ૪

(૧-૧)

પદ—રાગ—કાફી.

રૂપાળી રાધા તારૂં તનરે, સેલેજે તે સુંદરતાનું ભર્યું છે રૂપાળી રાધા. ટેક
વિના અંજન દીસે આંખડલી આંજરે, સલુણી રૂપામા;
રૂંડ્યાવના રક્ત દસન વસનરે, જળજિંજ મુદા માનવું ભર્યું છે રૂપાળી. ૧
વિના સુગંધ બહેકે આઅંગ તહારે, સલુણી રૂપામા,
વિના સકળ ગુણ રૂપ નિધાનરે, અનુપમ્ય કાંઈ ચિતકું ંસ્યું છે રૂપાળી. ૨
વિના અંગ રંગ દીસે કનકલતા સુરે, સલુણી રૂપામા;
વિના માહાવરચરણ અરણરે, બિંદુ દપાળે અંજન કર્યું છે રૂપાળી. ૩
ધ્યાનો પ્રીતમ ખારો વિશ્વનું મોહનરે, સલુણી રૂપામા;
તે મોહો મોહો મદનગોપાળરે, લદ્દૂ કરીને મનકું હર્યું છે રૂપાળી. ૪

(૨)

પદ—રાગ—કાફી.

કાનુડો કામણુગાળોરે સાહેલી આ તો, કાનુડો કામણુગાળોરે. ટેક.
કાનુડો કામણુગાળો, રસભચ્છો ને રૂપાળો;
આ શું આંખડલીની આળોરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૧.

રંગરાનો મદમાતો, વાંસલડીમાં ગીત ગાતો,
 નેણાંશું કરેછે વાતોરે; સાહેલી આ તો કાનુડો. ૨
 ભરવા હું ગધ પાણી, પ્રેમપીડા ભરી આણી;
 ઘેલી થઇ હું આવી શાણીરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૩
 તે કહ્યું તે મેં નહિ માન્યું, આજે મારી જાતે નાણ્યું;
 આવડું મેં નોતું, નાણ્યુંરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૪
 યેની તોહારે પાચે લાગું, બહાલાવીના ઘેણું લાગું;
 દયાનો પ્રીતમ માગુંરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૫
 (૨—૧)

૫૬—રાગ—ખંભાયચી.

ગિરધારીયા ગુમાનીરે, વાહાલાજી તેં તો મને મારીરે;
 મંદહસણી તાહારી વંકવિલોકણી, તેથી કાંઈ સારીછે કઠારીરે. ગિરં ટેક.
 ઘેર્ય વિવેક હરે સર્વેનાં, આંખ્ય એહેવી છે કામાણુગારી. ગિરધારિયા. ૧
 કળ ન પડેરે મને કાઢરે કઠાણે, શી વલે થશે હાવાં માહારીરે. ગિં ૨
 હું વહુવાર સાસરિયા વેશ, શી ગતી તેં તો મહારી ધારી રે. ગિં ૩
 મોહની મુરત તાહારી ચિતડામાં ચોંટી, વિસરે નહિં તે વિસારીરે. ગિં ૪
 દયાના પ્રીતમ પ્રીત કરીતે નિભાવિ લે, લાજ તણ કહું છું હું તો તહારી રે. ગિં ૫
 (૩)

૫૬—રાગ—કાલિંગડો.

સખી હું તો જાણતી જે સુખ હશે સ્નેહમાં—સખી હું તો. ટેક.
 હું શું જાણું જે પ્રાણ પરવશ પડશે,
 અગ્નિ ઉઠશે આખી દેહમાં, સખી હું તો. ૧
 પીડા પામે પરો થશે નવ ભાવે,
 બપુડો એહવો જે કાંઈ એહમાં. સખી હું તો. ૨
 રૂપને ગુણ સહુ તે તેમાં દેખે,
 મન માન્યું જેવું જેહમાં. સખી હું તો. ૩
 સ્વાધિનને પરાધીન કરી નાંખે,
 નેહવિના એહ બળ કેહમાં. સખી હું તો. ૪
 હું દુઃખી મહં ને બહાલો વિકળ ત્યાંહાં છે,
 સુખી ના મળે કાંઈ એહમાં. સખી હું તો. ૫
 દયાનો પ્રીતમ સદા સમીપ વસે તો,
 ભીજી રહું આનંદ મેહમાં. સખી હું તો. ૬
 (૩)

પદ-રાગ-કાલિંગડો.

રાંક માહરી રાધતે દગો એણે દીધારે,
 કાંધમાં નાંખતે એણે કાંસરે દીધી, ખારવાતી પેરે ધીરનીને હવ લીધારે. રાંક. ૧
 મંદ હસીને વાહાલે વંક વિલોડી,
 પ્રાણુ ખારીજીનો પોતાને વસ કીધારે. રાંક માહરી. ૨
 કુંખે દાધાં કહિયે એહનું પણ રાધા લોચન,
 ખાણુ ભવોભવ કાળજીકું વીધારે. રાંક માહરી. ૩
 દયાના પ્રીતમ એહવા તો એહવા રહેજોરે,
 કપટ કરીને એણે પ્રેમરસ પીધારે. રાંક માહરી. ૪

(૧)

પદ-રાગ-ખિહાગ.

હો મોહનાર મુને માયા લગાડી, મન મોહ્યું ગિરવધારીલાલ;
 મોહનની મોરલીએ ચિત ચોરી લીધું, માહરું મુને સુતી જગાડી. મુને. ૧
 અલખેલિ આંખની આણીએ પ્રાણુ પ્રોયા, કીધી ધાયેલ ઘાડી. મુને. ૨
 કાળજી કાણડી લીધું કામણુગારા, નેહ નેન દેખાડી. મુને. ૩
 વેદ વાહલાજી મારા રોગનો તું છે, કાલેને દેખાડું નાડી. મુને. ૪
 રાંકી ધીકું છું તાહરા વિરહની આગે, પ્રીતમ પાડની ટાણડી. મુને. ૫
 સાવજી સરખી કીધી રણુણા, તેં માણુસમાંથી કાણડી. મુને. ૬
 મન મધુકર માહરો મુંકતો છે નહિ, તાહરા રૂપની વાડી. મુને. ૭
 દયા પ્રીતમ મીઠું બોલી મંદ હસી, મોહના કંદમાં પાડી. મુને. ૮

(૨)

પદ-રાગ-જંગલો.

એહનું તું મારું કહ્યું માન હો ખારીજી, એહનું તું મારું કહ્યું માન;
 તેડ ગિરધારી તને કુંજનો ગિહારી ખારી, એહનું તું મારું. ટેક.
 આતુર છે ધણા અલખેજોજી, જીભા કુંજમાં પંથ પપ્પે;
 હો ખારી વિવિધ કુસુમ તારી સેજી સમારી. ખારી એહનું તું મારું. ૧
 દયાના પ્રીતમજી પ્રાણુખારીને, તયી કોઈ ખારી હો તુજ સરખી;
 હો ખારી સાચું કહું કરજોડી પાસવ સહી; ખારી, એહનું તું મારું. ૨

(૩)

પદ—રાગ—ખંભાયચી.

મનડાના માન્યા મોહન માહારે મોહિલે આવો.
 માહારે મોહિલે આવો કહાના શીદ તરસાવો. મનડા. ટેક.
 રીત તો વિચારો નરનારી પુંઠ ડોલે, ગુગાન ભરેલી ગોરી યોલ્યાવિના યોલે;
 તે સામી આતુર થઇ જાયું કહેને તમતોલે. મનડાના. ૧
 તમારા વિરહને દરદે વિકળ ફરંધું, આતુર છો વિચારો આતુર વિનતી ફરંધું.
 દયાના પ્રીતમ હું દહિ નિશ્ચે મરંધું. મનડાના. ૨

(૨)

પદ—રાગ—સોરઠ.

રંગભર આવે સલુણો છેલ, પ્રીતે પધરાવું મ્હારે મોહલ. ટેક.
 એક તુંને આપું અનુપમ વસ્ત, નથી જેની ઉપર કોઇનો દસ્ત;
 તે આપે ચતુર થાસ મદમસ્ત. રંગભર આવે. ૧
 જેથકી તું અછત તોયે જુતાશ, આતમારામ પાણુ માહારે વશ થાશ;
 એવો મીઠો અદભુતરસ તુંને પાસ. રંગભર આવે. ૨
 નથી દીઠા સ્તાની વેરાગી મુની જોગી, સરવ કોઇ એ રસના છે વિજોગી;
 એક તુંજ ભાળ્યો તે રસ ભોગી. રંગભર આવે. ૩
 જે પીતાં ન એછો રહે એકો અમિલાખ, ફીકા ખીજા લાગશે રસ લાખોલાખ;
 તે વેળાનાં સુખમાં મન તારું સાખ. રંગભર આવે. ૪
 જેની ઉપર વારું અમૃત સુખસ્વર્ગ, એવારીને નાખું અમૃત આનંદ અપવર્ગ;
 જેને ન અનુભવ્યો અલ્લાદીક ભર્ગ. રંગભર આવે. ૫
 જેને મનકામના કશી નહિં નર્મ, એક મને વાહાલો છે ંહાલો મારો પર્મ;
 દયાપ્રીતમને વિરલા જાણે એનો મર્મ. રંગભર આવે. ૬

(૧-૨)

પદ—રાગ—સોરઠ.

ચાલ જોલી અલખેલી પારી રાધે;
 તને તારો કાન યોલાવે, તને મનશ્યામ યોલાવે;
 તને તારો પિયુ યોલવે, સરસ સમય સાધે સાધે; પારી રાધે. ચાલજોલી. ટેક
 નથી તુજ સમા કોઈ અખિલ વિશ્વનામાં;
 રાચી સાવિત્રી ઉમા રામા;
 તે પાણુ નહિં સમોવડ વ્યવર કાણુ કામા;
 જોરી તુલના, જોરી તુલના, એક તુજ, કે વ્રજમુખ;

તુલુ રૂપ, શુભ સ્વરૂપ, વામદેવ, અખ્ય પુષ્પ;
 સદૃશ રૂપ, ખેડુ અનુપ ગતિ અગાધે અગાધે, બારી રાધે, ચાલ. ૧
 કેસરી આભિય તલુ તૂંગુ કેમ ખાય;
 સ્વાતિ સલિલવાણુ ન આતકેતરસે જાય;
 વન વિશાખા અથજજ સીપ ઘટાય;
 એ દટાંત, એ દટાંત, અર્થ આગુ, શ્વાન ગાન;
 મુદ્રી માન, પ્રીતમ કહાન, દે રસદાન. અધરપાન;
 ભાગ્યવાન, ન કો આન, તુ સમાન, સુતા માન;
 તજિ ઊપાધે ઊપાધે, બારી રાધે, ચાલ ઠહેલી અલખેલી. ૨
 રાલિલહીન મીન છવે ન કાય,
 જ્યવિહીન થયું જગડે તે તોય,
 તલિત મેધ મેન તલિતવાણુ ન સોય,
 કરિ જો વિચાર, કરિ જો વિચાર, વાર વાર, એજ સાર,
 માચ્યા માર, ધારધાર, સહુ સુંગાર, મ કર વાર, નંદકુમાર;
 પ્રાણુઆધાર, ને હિરહાર, કર અખાધે, અખાધે; બારી રાધે; ચાલ ઠહેલી. ૩
 એમ કહિ પતિ અતિ રતિરૂતી કરાવી,
 સજ્જા સુંગાર જેમ તેમ સમજાવી,
 લાવી લલિતા પટરાણીને પધરાવી,
 સાંધી શ્યામા, સાંધી શ્યામા, સુંદરશ્યામ, કરિ પ્રાણમ, વળી વામ;
 કુંજધામ, પુરણુધામ. નિગમ વામ, સો વિગ્રામ, તે શુભ્રામ;
 ક્યે આમ, દયારામ, હર્ષ વાધે વાધે, બારી રાધે; ચાલ વેહેલી. ૪

(૧-૧)

પદ-રાગ-સોરઠ.

ચાલ અપજા બૃહસ્પતની દુલારી; દે.
 તુને ધનશ્યામ ખોલાવે, તુને ખસે લાલ ખોલાવે,
 તુને તારો પિયુ ખોલાવે, પ્રાણુકેરી બારી બારી; ચાલ અપજા. દે.
 રૂપા તંત્ર દોષ તિપ્ત છે રામાદે;
 નહિં ત્રિયા વર્ષ માસ રહે હયાદે;
 હરિરિપુતી શુભેષ્ટે ત્હારી વાટે;
 તેગાદે ચાલ શ્યામા, શુભ્રામ, બહુનામ, સ્નેહરામ,
 મનનામ પ્રિત વિચારી વિચારી; ચાલ અપજા બૃહસ્પતની. ૧
 આ રાખી લાવે નહિં એકું તુજસાથે;

ચંદ્ર મુખી કલંક દીધું માહ રે માયે ;

એના નાથને ક્યમ મિડું ભરી પાયે ;

કે સુણ સુનાભાન, વાલોવાન, અતિવાન, મુકી માન, કર હદે વારીવારી, ચાલ ર

હારે એમ કહી કરી જેમતેમ સમજવી ;

સળખ્યા સૂંગાર કંચુકી કાળી ;

કટાક્ષમાત્રમાં પુષ્પ નાખે દાળી ;

કે એટલું, જોષ પ્રકારા, તુજનાસ, કુંજઅવાસ, દાસદયાના મોરારી મો. ચાલ. ૨

(૩)

પદ—રાગ—વૈળાવળ.

રસિયે વળડી રંગ વાંસળી, વાંસળી મહારી પ્રોધ ;

વિકળ કરી મુને વાલમે, વાંકી દહેરે જોધ. રસિયે વળડી. ૧

સખી પનઘટ ઉપર હું પડી, મહારી કાચારે કંપે ;

ભેદ ન સમજે કો ભામની, લેધ લેધ રૂધ્યાથું ચાંપે. રસિયે વળડી. ૨

કોધ કહે અખંતર તો અડચું, કોધ કહે કાળે રે કરડી ;

એક સખી સમઝી ગધ, લાલ લેહેરે રે મરડી. રસિયે વળડી. ૩

તેણે કહ્યું સરકા સહું, એક મંત્ર હું પાસે ;

સંભળાવું એના અવણમાં, વિખ. ઊતરી જાસે. રસિયે વળડી. ૪

તેણે કહ્યું ગારા કાનમાં, હું છું શ્યામની સંગી ;

નિશ્ચયે હું તેને મેળવું સુણા ઉઠી ભમંગી. રસિયે વળડી. ૫

સરવે વખાણી તે ત્રિયા, વિખડું તે વાળ્યું ;

ધ્યાના પ્રીતમ તેણે મેળવ્યા, માંડે વ્રેહકુખ ટાળ્યું. રસિયે વળડી. ૬

(૧-૨)

પદ—રાગ—સોહાણી.

મુને કાંધ કાંધ કાંધ કહેછેરે

લાલ તમારો લાડકવાયો મારે આગળ સરવ કાંધ કહેછેરે; મુને. ૧

મુજ મારગ ચોકી મોહનજી આડો આવી રહેછેરે;

લોક દેખતાં કુંવર તમારો માહારો પાલવ આવી ગ્રહેછેરે; મુને. ૨

મુજ મુખ દેખી વાહાલો નેન ત્યાવે મધુર મધુર હસીદેછેરે;

પનઘટપર પ્રિતમ ધ્યાનો મારી પત્રેયાં લેછેરે; મુને. ૩

(૩)

(૨૧૭)

પદ—રાગ—રોહણી.

લાલ તમારો લાડકપાત્રો, મુને કાંઈકાંઈ રહેછેરે;
હારે મારો મારગ રોકી ઊભો રહેછેરે, લાલ તમારો, ટેક.
ગોકુળથી મથુરામાં જાતારે, મારાં દાણુ દધીનાં શાને લેછેરે, લા. ૧
શુંદાવનની કુંજગલીમાં, હારે મારો પાલવ શાને ગ્રેછેરે, લા. ૨
મુજ સામું જોઈને બહાલો નેન નથાવે, મુને શાન કરી સમજાવેછેરે, લા. ૩
દાસ દયાના સ્વામી અંતરજામી, મારા રૂપા કમળમાં રહેછેરે, લા. ૪

(૩)

પદ—રાગ—કાફી.

હાવાં નહીં મુંકરે, મોહનજી માનો ખરી;
ક્યાંથી મળો છોછરે, જો અલખેલાજી કરી, ટેક.
ધણે દહાડે માહારે હાથે ચઢ્યા છો, મન ગમતું સુખ લેશ;
ખટખટ મુકીદા ખુશી પેધને, ગમશે તારે જાવા દેશ;
જો જોઈ કરી જાશેરે, હું તતક્ષણ જઈશ મરી, હાવાં ૧
જે કહું તે જગજીવન છો, માહારે નથી અન્યનું કામ;
પ્રેમપયોધી પાતળીયા, મારાં વેલકુખનાં વિશ્રામ;
ઝાઝું ફેલેવું શાનેરે, જાજો તનતાપ હરી, હાવાં નહીં મું ૨
તવ મન માહાર તમસું ખાંધું, પ્રભુ હાવા શું કહું વિશેષ;
માહારા ભાગ્યેગમાં છો તમે ભુધર, જો લખ્યો પીધાતાએ લેખ;
ડર ન દુરીજનથીરે, લજ્જા મેંતો મુકી પરી, હાવાં ૩
આતુર જનની આરા પુરવી, ચતુરનુ લક્ષણ એહ;
દાસ દયાના પ્રભુ હું છું તમારી, મેંતો તમને મોંપી દેહ;
પુરો કાડ મનનારે, અમપર મેહર કરી, હાવાં નહીં મુંકરે, ૪

(૨)

પદ

મહારા બહારે લાગોછો વાહલા, પીયું પ્રાણુજીવન નંદના લાલા;
બીજા વાહલા તે કહેવાના કાલા, મહારા બહારા, ૧
બહારા બહાર સરીખું નથી કાંઈ મીઠું, અમૃત પણ એહવું નવ દીકું;
હવે સ્વાર્થનું તે તો અજકું, મહારા બહારા, ૨
મીઠી વસ્તુ સવળો પ્રેમતળે, તેહને ભોગવ્યા પછે સતોષ વળે;

પ્રેમરસ પીતાં તૃપ્તિ ન ટળે. મહારા ઠહાલા. ૩.
 સાનાદિકે તમે વશ ન થાઓ, માક્ષા દિકે દેહે અળગા જાઓ;
 ઠહાલા ઠહાલયકી તમે ખંધાઓ. મહારા વાહાલા. ૪
 પ્રીત રીતમાં પંડીત શું જાણે, અનુભવથી અજાણ્યા અવગુણ આણે;
 એનેજ જાણે તે નિત્ય માણે. મહારા ઠહાલા. ૬,
 મુખે દીક મહારી આંખ ઠરે, તે મનકું ધીરજ નવ ધરે;
 કુખી જળ માછલડી તરસે મરે, મહારા વાહાલા. ૬
 તંન થાકે કાચે મન રખે થાકે, નાથ સુખી કરવાને નિત ચિત તાકે;
 નિત્ય નિરખું પણ તૃપ્તી નહિં આંકે. મહારા વાહાલા. ૭
 મહારું મન રહેજો તમસું લાગ્યું, મહારું તન મન રહેજો તમપાસે મારું.
 દયાપ્રીતગણ દેજો એ મારું. મહારા ઠહાલા. ૮

(૨)

રાગ—સિંધભેરવી.

માડી નંદનો કુંવર મારી કંડે પડ્યોરે, માડી નંદનો કુંવર મહારી. ટેક.
 મુજ મુખ દેખી વાહાલા નેન નચાવે;
 મિથેમિથે આવે મારે અંગે અડ્યો. માડી નંદનો કુંવર. ૧
 મુને પણ એવાના બીજો જોવો ગમે નહીં,
 નિરાદિન આવે મહારે કાળજે ચડ્યો. માડી નંદનો. કુંવર. ૨
 મને એમ સુઝે માડી એને વશં તો;
 જોડું શોભે જાણે માણી કુંદને જડ્યોરે. માડી નંદનો. ૩
 દયાપ્રીતગને મહારી પ્રીત પુરવ જાણે;
 હો માડી વર એ વિધાતા મારેમાટે ઘડ્યોરે. માડી. ૪

(૨)

રાગ—સિંધભેરવી.

નંદનો કુંવર પરણાવ;
 રે હો માડી મુને નંદનો કુંવર પરણાવ. ટેક.
 ઠહેલી થા નહિં તો કાંઈ વેવા કરી જરો;
 મારી સખીઓનીસાથે કાંઈ કહાવરે. હો માડી. ૧
 મહારાં પિતાને કહી કુમકુંગ કમોળે ભરી;
 ઠહેલો ઠહેલો વિપ્રને બોલાવરે. હો માડી. ૨
 રૂપવંતો ને ગુણવંતો ન એવો કાંઈ;

(૨૧૯)

તુને ધામું જો ગોઠુજિયામાં આવે, હો માડી. ૩
આખંડ એવાતત વરેથી મારાં, જનમાક્ષરજોવડાવે, હો માડી. ૪
શ્રીરાધાનાં વચન સુણી કીરતીજી હદે આંખી;
એમજ કરીશે બેગા આવે, હો માડી. ૫
મેં પણ દયાનો પ્રભુ તારો વર ધાસ્યો;
બેની તું કાંઈએક ધીરજ મન લાવે, હો માડી. ૬

[૧)

પદ.

વિઠ્ઠલ વાંકલકું માં જાંખરે, તારી નણુ કઠારી છે. વિઠ્ઠલ વાંકલકું ટેક.
નવ આવે સમાવડ આંખને કાંઈ કઠારડી સારી છે;
તે તો હરી હણે તારી આંખ મળ્યાને મારણહારી છે, વિઠ્ઠલ વાંકલકું. ૧
૨ ભાળી રસની ભરી કાંઈ કામણગારી છે;
દયા પ્રીતમ હું ક્યમ છવું, ગને જાતી મારી છે, વિઠ્ઠલ વાંકલકું. ૨

(૨)

પદ.

વીઠ્ઠલ વાંસલડી માં વાસે, મ્હાડું કાળજ કાંપે છે, વિઠ્ઠલ વાંકલકું. ટેક.
એના ટહુકા સુણતાં તનડામાં વેડવલ્લિ વ્યાપે છે;
મદનની પીડી માનનીને શીદ સંતાપે છે, વિઠ્ઠલ વાંકલકું. ૧
ડાઘ લાગ્યો છે હૈડામાં શીદ રાગ અલાપે છે;
એકીતારે હણીનાખ દયાપ્રભુ શીદ અદાપે છે, વિઠ્ઠલ વાંકલકું. ૨

(૨)

સારંગતી હોરી.

સખી આ જોની લાલે ગુલાલે મારી આંખ ભરી. ટેક.
આંખ ભરી મેં તવ જોવાયું, ત્યારે રહી ડરીને ;
મન માન્યું તે કીધું એણે, વળગા ઝુમી કરીને. સખી. ૧
મેં વાસ્યા ને વાલમ ના માન્યું, સમજી રસ ના લીધો ;
એક દિવસમાં સહુ સુખ સાંત્યું, જગત ભવાડો કીધો. સખી. ૨
હર મુખ ઠાંડ્યું ક્યાંહાં લગી રહેશે, દુરિજન ગુરજન જોશે ;
કાલે રમવા નહિ જવાય મેં, ત્યારે શી ગત હોશે. સખી. ૩
સખી કહે ચિંતા તજ ચિતથી, આપણુ નિત્યે જૈયું,

આવજો મંદિર છોનામાંના —છેકાંઈકહેવું. આ તે ૨
હેતે ન હત આંખડલી દીઠી વાત કહી તે લાગી મીઠી,
દયાપ્રીતમ મુકી વસીઠી—ત્રેવું ને દેવું. આ તે ૩

(૩)

નીતિ—ભક્તિ

ધોળ.

ધન સરવસ્વ સદા મહાઈછો હે શ્રીનાથજી;
સહજે સધળાં કારજ શુધારો દીનાનાથ,
વિવિધતાણા અપરાધ ક્ષમા કરો દુઃખ હરિ દાસના,
સહાય નિરંતર કરોછો ઝાલો જેહનો હાથ. ધન સરવસ્વ ૧
પ્રસન્નપાળક દીનજનભયહર સહજ સ્વભાવછે,
આનંદમંગળકારી હરી અશુભ ઉચાટ;
નેત્ર પલકનીપેરે નિજજન રક્ષક છો સદા,
કરુણાકર અંતરમ્ જીવ્યો નવી નિત વાટ. ધન સરવસ્વ ૨
નિઃસાધનના સાધન નિર્ધનના ધન શ્રીહરી,
જનની જનકની પેસે પ્રસે ન નીજ જડ દોષ;
અવગુણનાં ગુણ ભાષે ભૃત્યતાણા ભગવંતજી,
અયોગ્ય યોગ્ય કરીને આપો આનંદકોરા. ધન સરવસ્વ. ૩
મહાપ્રભુ અસરણ શરણ અનાથના નાથ દીનખંધુ છો,
પતિતપાવન અધમોદ્ધારણ પુષ્ટિપથેશ;
કેવળ નિજ કરુણાખળ નિજસમ નિજજનને કરો,
ચિંતા કોઈ વાતની રહેવા દો નહિં દોશ. ધન સરવસ્વ. ૪
વિધી વિપત્તિ સંકટછેલક આધીઆધિના;
પણ માગે સહુ સુખ દો વિભુજન પુરણકામ;
આત્મસાતનું અવળું સવળું સર્વ કરો સદા,
અખંડ ભક્ત-હૃદયમાં નિવાસ સુંદરશ્યામ. ધન સરવસ્વ. ૫
નિજજન બુદ્ધિપ્રેરક પ્રાણુજીવનજી આપ છો,
તે વિધા કરો જે વિધિ ગમતી હોય;
કરતા હરતાપણું નિજમાં તો જંત્રીની તરે;
જન લહી જંત્રસરીખો દોષ ન માનો કોય. ધન સરવસ્વ. ૬
નિજ જન સહુ સુખ ભુક્તાવો અત્રેપ રાખો સદા,

જ્યમ રસના ન અડે ચીગડ પકેજાન;
 કાંધએક ભીતી રખાવો ઉપજવા મન દીનતા,
 જે થકી કૃપાવૃદ્ધિનિજન ઉપજે નહિ અભિમાન, ધન સન, ૭
 ત્રિકાળ સત્ય સંકલ્પ સત્ય ગિરા કા વિષે કહી;
 કૃપાકરો ત્યાંહાં પાત્ર કૃપાત્ર રહે ન ત્રિચાર;
 ઉદાર અવધી સદગુણસાગર ધાણું ગંભીર છો,
 જન ધાણું ચુક્યો તદપી કૃપા ચળે ન લગાર, ધન સરસ્વ, ૮
 જનનું વણસે કશું ન તે પાણુ જાત તમો કરો,
 સરવેશ્વરાત્મા નાગર નંદકિશોર;
 માયા કાળ કરમખળી દુઃસ્વભાવ ચારો નહી;
 એહવો પ્રજાળ કરો જન દમે નહીં ખટ ચોર—ધન સરસ્વ, ૯
 માહાર સંધણું ખળ છો આપ એક શ્રીનાથજી;
 હું છું સકળ ધર્મ સહુ સાધન સદગુણહીન;
 સેવા સમરણ નથી સત્સંગ અવિદ્યાએ ભસ્યો,
 સદજન દુઃખદ વિષ રતિ સકળ પાપ કરી પીન, ધન સરસ્વ, ૧૦
 કામળ નિર્મળ નુદ્ય કરો માહાર કશાનિધિ;
 નિત્ય નિરંતર જુગલકીશોર કરો ત્યાંહાં વાસ;
 પ્રપંચ વિરમૃતિ નિજ આરાકતી ભક્તિ અદ્વિતુકી;
 આપો સતત સેવાઅસન કહી નિજ દાસ, ધન સરસ્વ, ૧૧
 મુખને સાચો સંત કરો ગુરુ ભગવદી ભાવ લો;
 ભાવે ભાણું એહવાં લક્ષણ આપો નાથ;
 માહારા મુગટમાણી લોચનનાં ભુષણ શીલરી,
 જન્મ મરણ દુઃખ ટાળો ઝાલો નિજ લહિ હાથ, ધન સરસ્વ, ૧૨
 શ્રીમાહાપ્રભુકૃપ સાંખ્યો છું સંખંધ વિચારિને;
 શ્રીજી સહજે કરિયે મુખપર કરુણાદૃષ્ટ;
 સધળાં શિશ્રુ દયાનાં કારજ તતક્ષણ થૈ જરો;
 સહુ સુખ યારો સધળાં ભાગી જરો કહુ, ધન સરસ્વ, ૧૩

[૩)

ધોળ.

શ્રીગુરુદેવ મન અભિલાષ જે માહારા પુરો તે દિન ક્યારે આવશે, એ
 શ્રીજી ગણવામાં પ્રતિપદ છે જને સુરમેષ, તે દિન ક્યારે, એ.
 પ્રપંચ મરી કૃપાઆરાકતી યારો;

પુષ્પભક્તિ દૃઢ પ્રેમરસ પીયુષ પાશે. તે દિન ક્યારે. ૧
 નટવર રૂપરસમાં મન માંછલકું રમશે;
 શ્રીરાધાપદ પંકજમાં મુજ મતી મધુકર ભમશે. તે દીન ક્યારે. ૨
 શ્રીગોકુળ શ્રીચંદાવનમાં નિરાંત રોહો શુ;
 ગોપીજનજીવનમયે રગતાં જીગલને જોશું. તે દિન ક્યારે. ૩
 જન્મમરણકાળ કર્મની કાંસી ટળશે;
 નિત્યે સત્સંગ સેવા સ્મરણમાં મન ગળશે. તે દીન ક્યારે. ૪
 હરિના સહુ વલ્લભ મુજને કીકરી કરશે રીઝી;
 દયા તું દાસી મહારી કહી કર સાહારો શ્રીજી. તે દીન ક્યારે. ૫

(૨)

ધોળ.

સાંભળો સહુકો આ છે સીખા માણુ સારી, જોહને પ્રસન્ન કરવા હોય શ્રીગીરધારી. ૧
 દેવને દુર્લભ મોઘો મનુષ્યાદેહ આપ્યો, હરિ ના ભજ્યા તેણે એજો ગમાવ્યો. ૨
 સફળ તો થાય છોકે માયાઆશક્તી, રાત્રદિવસ કરવી શ્રીકૃષ્ણની ભક્તી. ૩
 નવધા ભક્તિ તો સહુ સાધનમાંથી કહિયે, પ્રેમલક્ષણા તે તો સર્વોપરી સહિયે. ૪
 તે તો શ્રીગુરુ વેળણવ પ્રસન્ન જો થાય, તેની કૃપાએ પ્રેમભક્તી પમાય. ૫
 તે ભક્તી આવે તેનું લક્ષણ આવું, સાંભળો સહુકો તેહની રીત ખતાવું. ૬
 હસ્તપડે તો કરે શ્રીકૃષ્ણ સેવા, ચરણ દ્રોણવે હરિનાં દર્શન લેવા. ૭
 નેત્રે તો નિરખે નંદકુંવરનું રૂપ, જાણુ કથામૃતે પુરે કર્ણના કુપ. ૮
 નાસા પ્રસાદી સુધે તુળસીની દામ, રસના રટે રસિક શ્રીકૃષ્ણ નામ. ૯
 ચિત ચિતન કર સુંદર શ્યામ, સર્વાંગે કરે પ્રભુને ડંડ પ્રણામ. ૧૦
 આત્મા નિવેદી હરિસું દાસત્વ રાખે, તન મન ધન છવન બહાલાપર વારી નાખે. ૧૧
 ભગવદી જન સહુને ખંધુ સરખારે જાણે, સર્વ પ્રાણીની ઉપર દૃષ્ટા બહુ આણે. ૧૨
 પરહિપકાર પ્રીતી ઝાઝરી લાવે, કદાપી કોઈનું હદ ના દુખાવે. ૧૩
 માત અપમાન હાની વૃદ્ધિ સમજાણે, જે નીપજે તેશ્રીહરીની ધરિયા પ્રમાણે. ૧૪
 અંતઃકર્ણ નિર્મળ વાણી સત્યજ ખોલે, પુરષોત્તમ પાપે કંઈનું મન ના ડાલે. ૧૫
 હરિ ગુરુ હરિજન એક વિવેક જાણે, પારકું સુખ દેખી મન દુઃખ ના આણે. ૧૬
 દીનતા રાખે ન કરે નીજનાં વખાણુ, પ્રેમભક્તી આપ્યાનું એજ પ્રમાણુ. ૧૭
 પ્રભુની પ્રસાદી ખાનપાનમાં લાવે, માયા વિષેમાં ધંદ્રીઓ ના દ્રોણવે. ૧૮
 એ રીતે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ જો કરિયે, તો ભવસાગર નિમિષમાં તરિયે. ૧૯
 એ શિક્ષા સાર ધોળ ભાવે જે ગણે, તેહને દયાનો પ્રભુ પ્રસન્ન થારો. ૨૦

(૨)

ધોળ.

શ્રીમદ વલ્લભ કેશુરસ સમુદયી; નિર્મળ રત્ન નિકળ્યાં દસંગાર ;
 ક્રિયાં ક્રિયાં તેહ વિવેકે વરણુ, સાંભળજો સહુ દેવીજીવ નરનાર. ૧
 પેહ્યું તે રત્ન શ્રીનવનીતપ્રિયે, બિન્નું શ્રીમધુરેશ નિર્મળ નામરે ;
 ત્રીજી રત્ન શ્રીવિદ્યેશ રાંધણ, એયે શ્રીદ્વારિકેશ પુરાણ કાગળ. ૨
 પાંચમું રત્ન શ્રીગોકુળનાથજી, છતું શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી કહિયેજી ;
 સાતમું ને રત્ન શ્રીમદન મોહનજી, આઠમે શ્રીગાળકાણજી લહિયેજી. ૩
 નવમું ને રત્ન શ્રીનટવરાયજી, દસમે શ્રીજમુનાજી મહારાણીજી ;
 એકાદશમું રત્ન શ્રીગિરિધરરાયજી, બારમે શ્રીગોવરધન લો જાણીજી. ૪
 તેરમે શ્રીદામોદર રોપણી સંગે, યોદમે શ્રીગોકુળસેહે વૃજરે ;
 દ્વૈદ રત્નમાળા મધ્યે એક દુગંડુગી, મધ્યે મોતી લળકે ગોપીનાથ રે. ૫
 એ માળા કંઠે ધરી સુંદર શેષભિયા, ચિંતામણી શ્રીવિદ્યેશરે;
 એ માળા જે ગાય ને સાંભળેરે, બલિહારી જામ દયો દાસરે. ૬
 (૩)

ગંગળી:

ત્રિવેકે સુંદર મુગટમણીરે, તમે રસિયા રાખાનાથ, માંગ જહાજાજી;
 શરણાગતવત્સલ શ્રીજી, તમે ઝાલો માહરો હાથ, નંદલાલાજી. ૧
 શ્રી વલ્લભનું ૩૫ ધરી, તમે પ્રગટ કસ્યો પંથ પુટ, મારા વાલાજી;
 કેવળ કેશુભજન, શરણાગત તાર્યા જે ખંજન દુટ. નંદલાલાજી; ૨
 જે મોઢી મુક્તિ મુતીજનને, તે તો સદાવૃત્તને હાંમ, મારા વાલાજી;
 મોક્ષ નહીં સ્ત્રી શુદ્રને, તેને આપ્યાં વૈકુંઠધામ. નંદલાલાજી. ૩
 મહીસાટે મુક્તિ આપી, એહો ભાજીમાટે ભક્તિ; મારા વાલાજી;
 માહા પ્રમુદાસ જલોટાદાસ, ગદાધરદાસ અતુલિત રાક્ષી; નંદલાલાજી. ૪
 પુષ્પસૃષ્ટિ નિજ ઇચ્છા વરા નહીં, કાળ કર્મનું જોર, મારા વાલાજી;
 પાધક કર્મ કસ્યાં સાર્ધક, જયમ જળાવા ચોર. નંદલાલાજી. ૫
 શ્રી માહાપ્રભુ મારગ અગમ્ય, જ્યાંહાં રિવ બ્રહ્મા ગોપ્રવર મેરાવાલાજી
 આપ અનુગ્રહથી પ્રાપ્તો, નહીં સાર્ધન નહીં ખજ લેશ. નંદલાલાજી. ૬
 દેવીજીવને પુરાણ કૃપા કરી, બદ પોતાનું જોષ, મારા વાલાજી;
 સેહેજ ટ્રોટ કળ, નિસાધાન, નહીં રાક્ષ નિવામક કોષ નંદલાલાજી. ૭
 પુષ્પ પંથનો પ્રતાપ, વરણી શકે ન રોપ અતુલ, મારા વાલાજી;
 દાવો દયાનો તેથી, તમપર સોંપ્યો વલ્લભકુળ. નંદલાલાજી. ૮.

ગરબી.

શ્રી વૃંદાવન સુખાકારીરે, સમરે નાહાસે સહુ પીડા;

જ્યાંહાં શ્રી રાધા ગિરધારીરે, સદા કરેછે રસક્રીડા. ૧.

જ્યાંહાં રસમય ગિરિ ગોવરધનરે, રસમય શ્રી જનના રાણી

રસરૂપ જુક્તને વેલોરે પૃથ્વી રસભય લો જાણા. ૨.

રસરૂપ ચંદ્રમા અચળિતરે, રસમય છે દિવસરોણી;

રસરૂપ સર્વ સામગ્રીરે, યુગલ રૂપને સુખદેણી. ૩

જ્યાંહાં ખટકતું સેધા વરસેછેરે, જેહને ધરછા તે થાયે;

છે સર્વ સમય હરિસવાધીનરે, દીવસ રાત્રીપૂર્ણ થઈ જાયે. ૪

જ્યાંહાં પ્રવેશ નહીં કોઈ પરનોરે, નવ ચાલે કોઈની માયા;

ગોપી પણ તે સહુ ગોવીંદરે, જ્યમ કાઈ રવરૂપ અને છાયા. ૫

જ્યાંહાં પુરૂષ એક પુરૂષોત્તમરે, બાકી સર્વે વૃજનારી;

તેમાં લક્ષીતા મુખ્ય સખી છે રે, મધ્ય બેઠુની અધિકારી. ૬

જ્યાંહાં જુગલ કીશોર રમેછે રે, નવરસલિલા નિત્ય નવી;

અનુભવિનું અંતર જાણેરે, શકે વર્ણવી કેમ કવી. ૭

જ્ઞાનની ગતિ નવ પોહોંચે રે, પ્રેમરસ પ્રેમીને જરે;

જ્યમ કુધ સિંધણીકેરૂં રે, સિંધણીસુત હોય તોજ ઠરે. ૮

એ પ્રેમ પરમ આનંદ રસરે, રૂપે વિખચર સમ આણે;

એમાં શુક મુનીને શિવ છાડ્યારે, તે શું કામી જન જાણે. ૯

જેણે કામને મોહ પમાડ્યોરે, તે પ્રભુ કામવશ ક્યમ થાયે;

કામણ રસક્રીડા ગાતાં રે, કામરોગ ભરથી જાયે. ૧૦

માહા અધમહિદાર કરવા રે, ભુતળ લીલા કરિ નાયે;

જ્યમ ધૃત વિપજનર વાળાનેરે, તેજ અમૃત આપધસાયે. ૧૧

હોય જીવની અવળી બુદ્ધિરે, માટે એ શિક્ષા ભાખી :

સમજ અનુભવતાં નિર્મળ રે, થારો શ્રી ભાગવત સાખી. ૧૨

એ ભાવે હરીરસ ગાતાં રે, સુગુતાં હરિ વાહલા થારો;

ભજો દાસ દયાના પ્રીતમરે, સહુ સુખ રહેજે થઈ ભરો. ૧૩

(૨)

ગરબી.

ગિરીવરધર ગોવીંદરૂપ, એક ગીરીવરધર ગોવીંદરૂપ;

જુગસનાં સરણક્રમણ થો પી. ટેક.

જ્યમ પ્રતિજ્ઞાસંગ ખેત્રે ખાળક, એમ સિલા ઝાપી. એક. ૧
 કારીમાં મુક્તી ને શ્રીગોકુળ વાહલે, પ્રેમવેલ રોપી. એક. ૨
 વ્રજવિનયને વરા થયા નિકુલ, વેદવચન ટોપી. એક. ૩
 શુદ્ધ ચિતે પ્રેમરસ ના પીધા, શુ થયું પેદરે ટોપી. એક. ૪
 દયાપ્રભુ લીલાએ મુખ મરડયું, તેને કાળસેના કોપી. એક. ૫
 (૮)

ગરબો.

મોહિટાનું વચન સુખધામ, કૃતી રીતે કરીયે;
 તે કરે ચાહાય તે કામ, આપણુ તો મરીયે. મોટા. એક.
 પેરનારીઠ્ઠીડા કરી કૃણુ, તે તો આપણે થયારે;
 ઉર્ધ્વેત અગતી પીવા, આવરધન કેમ ધરાય. કૃતી રીતે. ૧
 શિવ અર્ધાંગે ભીમીયા રાખે, પણ આપણને ખીલીવું રે;
 ત્યમ કરીયે જો કામ ખાળિયે, પણ હજાહજ પોવું. કૃતી રીતે. ૨
 રધિર માંસને ભેગે ભવાની, આપણુ હઠીયે ત્યાંયારે;
 સીંહ ચઢી દાનવ દળવાએ, કાઢીયે તે ખળ કયાહાંયી. કૃતી રીતે. ૩
 ખરું જોઈ પણ પુત્રીલાંછન, બ્રહ્માને કહેવાયરે;
 તે જોઈ ત્યમ કરીયે પણ આ, સૃષ્ટી કેમ રચાય. કૃતી રીતે. ૪
 ચંદ્ર ઇંદ્ર ગુરૂપતી રંગીયા, ત્યમ કરવું તો સુર્વભરે;
 અંડ પ્રકાર અમી જુટી, નગપાંખો છેદન દુર્લભ. કૃતી રીતે. ૫
 અખીલક્ષણ સર્વ કરે પણ, કોઈ કહે નહીં મેસરે;
 તે જોઈને તું તેમ કરીશ તો, સરવે કહેશે ઘેલો. કૃતી રીતે. ૬
 કલેશ પ્રીય નારદને છે જોઈ, રખે તું ઘેલાં કહાડરે;
 તેહનો સંગ ભવભયભંજન ને, ત્હારો સંગ ભવ પાડે. કૃતી રીતે. ૭
 અસુર પ્રતીગ્રહ સુરાપત, શુક્રાચાર્ય નવ જોરોરે;
 દીવ્ય કૃતી મૃતસંજ્ઞન, વીદ્યાવેળા પછી રોગો. કૃતી રીતે. ૮
 ગંગામધ્યે મુતી પારાશર, દ્વીમરકન્ય ભોગવીરે;
 વ્યાસ પ્રગટ મહાગંધા, મૃગમદગંધા કરી એ યોગી. કૃતી રીતે. ૯
 કુંતા કૃષ્ણા પંચ પતી પણ, સતી શીંગમણી કહાવેરે;
 તેહનું જોઈ સ્ત્રી અન્ય કરે તો, નીચ્ચે નર્કમાં આવે. કૃતી રીતે. ૧૦
 શંકરસ્વામીનું જોઈ શીચે, સ્વપચના દુકડા આધારે;
 સીસું નવ પીવાયું સંગે, યથા બહીમુખ બાધા. કૃતી રીતે. ૧૧
 પુત્રીતણી જે પુત્રી કશ્યપ, યદને પ્રીતામહ પરીયારે;

ગરબી.

શ્રી વૃંદાવન સુખાકારીરે, સમરે નાહાસે સહુ પીડા;

જ્યાંહાં શ્રી રાધા ગિરધારીરે, સદા કરેછે રસક્રીડા. ૧.

જ્યાંહાં રસમય ગિરિ ગોવરધનરે, રસમય શ્રી જમના રાણી

રસરૂપ શૃક્ષ્ણે વેલોરે પૃથ્વી રસભય લો જાણી. ૨.

રસરૂપ ચંદ્રમા અચળિતરે, રસમય છે દિવસરોણી;

રસરૂપ સર્વ સામગ્રીરે, યુગલ રૂપને સુખદેણી. ૩

જ્યાંહાં ખટ્વતું સદા વરસેછેરે, જોહેને ધરછા તે થાયે;

છે સર્વ સમય હરિસવાધીનરે, દીવસ રાત્રેપૂર્ણ થઈ જાયે. ૪

જ્યાંહાં પ્રવેશ નહીં કોઈ પરનોરે, નવ ચાલે કોઈની માયા;

ગોપી પણ તે સહુ ગોવીંદરે, જ્યમ કાંઈ રસરૂપ અને છાયા. ૫

જ્યાંહાં પુરૂષ એક પુરૂષોત્તમરે, બાકી સર્વે વૃજનારી;

તેમાં લલીતા મુખ્ય સખી છે રે, મધ્ય એહુની અધિકારી. ૬

જ્યાંહાં જુગલ કીરોર રમેછે રે, નવરસલિલા નિત્ય નવી;

અનુભવિનું અંતર જાણેરે, શકે વર્ણવી કેમ કરી. ૭

જ્ઞાનની ગતિ નવ પાંહોંચે રે, પ્રેમરસ પ્રેમીને જરે;

જ્યમ દુધ સિંધણીકેરૂં રે, સિંધણુસુત હોય તોજ ઠરે. ૮

એ પ્રેમ પરમ આનંદ રસરે, રૂપે વિખચર સમ આણે;

એમાં શુક મુનીને શિવ છાડ્યારે, તે શું કામો જન જાણે. ૯

જેણે કામને મોહ પમાડ્યોરે, તે પ્રભુ કામવશ ક્યમ થાયે;

કાણુ રસક્રીડા ગાતાં રે, કામરોગ ભરથી જાયે. ૧૦

માહા અધમહિદાર કરવા રે, ભુતળ લીલા કરિ નાયે;

જ્યમ ધૃત વિપજનર વાળાનેરે, તેજ અમૃત ઐષધસાયે. ૧૧

હોય જીવની અવળી બુદ્ધિરે, માટે એ શિક્ષા જાણી;

સમજી અનુભવતાં નિર્મળરે, થારો શ્રી ભાગવત રાખી. ૧૨

એ ભાવે હરીરસ ગાતાં રે, સુગુતાં હરિ વાહલા થારો;

ભજો દાસ દયાના પ્રીતમરે, સહુ સુખ સહેજે થઈ જારો. ૧૩

(૨)

ગરબી.

ગિરીવરધર ગોવીંદરૂપ, એક ગીરીવરધર, ગોવીંદરૂપ;

જુગસનાં ગૌરણકેમળ ઘો પી. ટેક.

જ્યમ પ્રતિળી'અસંગ'એવે બાળક, એમ લિલા ઓપી. એક. ૧
 કાશીમાં મુક્તી ને શ્રીગોકુળ વાહાલે, પ્રેમવેલ રોપી. એક. ૨
 વ્રજવિનનાને વરા થયા નિહલ, વેદવચન લોપી. એક. ૩
 શુદ્ધ ચિતે, પ્રેમરસ ના પીધો, શું થયું પહેરે ટોપી. એક. ૪
 દયાપ્રભુ લીલાએ મુખ મરડ્યું, તેને કાળસેના કોપી. એક. ૫
 (૩)

ગરબો.

મોહોટાનું વચન સુખધામ, કૃતી રીતે કરીયે;
 તે કરે ચાહાય તે કામ, આપણુ તો મરીયે. મોટા. ટેક.
 પેરનારીઠીડા કરી કૃણુ, તે તો આપણે થયારે;
 હર્ષરેત અગતી પીવા, આવરધન કેમ ધરાય. કૃતી રીતે. ૧
 શિવ અર્ધગે હોમીયા રાખે, પણ આપણને બીહીવુંરે;
 ત્યમ કરીયે જો કામ બાળિયે, બાણુ હળાહળ પીવું. કૃતી રીતે. ૨
 રૂધિર માંસને ભોગે ભવાની, આપણુ હઠીયે ત્યાંથોરે;
 સીંહ ચઢી દાનવ દળનાએ, કાઢીયે તે બળ કયાહાથી. કૃતી રીતે. ૩
 ખરું ખોટું પણ પુત્રીલાંછન, બ્રહ્માને કહેવાયરે;
 તે જોઈ ત્યમ કરીયે પણ આ, સૃષ્ટી કેમ રચાય. કૃતી રીતે. ૪
 ચંદ્ર ધંદ્ર ગુરૂપત્ની રંગીયા, ત્યમ કરવું તો સુર્વભરે;
 આંડ પ્રકારા અમી વૃષ્ટી, નગપાંખો છેલ્લ દુર્લભ. કૃતી રીતે. ૫
 આબીભક્ષણ સર્વ કરે પણ, કોઈ કહે નહીં મેલારે;
 તે જોઈને તું તેમ કરીશ તો, સરવે કહેશે ઘેલો. કૃતી રીતે. ૬
 કલેશ પ્રીય નારદને છે જોઈ, રખે તું ઘેલાં કહાડેરે;
 તેહનો સંગ ભવભયભંજન ને, ત્હારો સંગ ભવ પાડે. કૃતી રીતે. ૭
 અસુર પ્રતીગ્રહ સુરાપન, શુક્રાચાર્ય નવ જોશોરે;
 દીપ્ત કૃતી મૃતસંજ્ઞન, લીલાવેળા પછી રોગો. કૃતી રીતે. ૮
 ગંગામંચે મુંતી પારાશર, દ્વીમરકન્ય ભોગવીરે;
 વ્યાસ પ્રગટ મહાગંધા, મૃગમદગંધા કરી એ યોગી. કૃતી રીતે. ૯
 કુંતા કૃણુ પંચ પતી પણ, સતી શીરામણી કહાવેરે;
 તેહનું જોઈ સ્ત્રી અન્ય કરે તો, નીશ્ચે નકંમાં આવે. કૃતી રીતે. ૧૦
 શંકરસ્નામીનું જોઈ શીડીયે, સ્વપચના દુકડા આધારે;
 સીસું નવ પીવાયું સંગે, થયા બહીર્મુખ બાધા. કૃતી રીતે. ૧૧
 પુત્રીતણી જે પુત્રી કશ્યપ, થઈને પીતામહ બીધારે;

તેહોના દાખ આપણે ના જોવો, તે ધર હરી અપતરીવા. કૃતી રીતે. ૧૩
 જવની રાખી જગન્નાથ પંડીત, તે તો સંહજ ખતી આવેરે;
 ખાવન સીઢી ગંગા ચઢાવી, તે તો વેવલાં વીણાવે. કૃતી રીતે. ૧૪
 મેહેતે અનામીકને ઘેરે ઓચ્છવ, કીધો તે નવ જોધયેરે;
 હરીયે હાર મેહેતાને આખ્યો, તે વેળા પત ખોધયે. કૃતી રીતે. ૧૫
 માટે પ્રમાણ વાટે ચાલવું, ભજવા ગીરીવરધારીરે;
 મ્હોટાની ગતી મ્હોટા જાણે, દયા દીનતા સારી. કૃતી રીતે. ૧૬
 (૩)

ગરખી.

જીવ જાણીલે, - જરખીત જુગદીશ વિના નવ સારી;
 મન માનીલે, પુછી જો અનુભવિલેય જે નરનારી. જીવ ટેક.
 એમાં ડાહ્યા ઘેલા થઈ જાએ, વણતેડ્યા તે પુંઠળ ધાયે;
 ના ગણે જગમાં હાંસી થાયે. જીવ જાણીલે. ૧
 તેની લજ્જા સ્વધર્મ સહુ જાએ, તે નક્ક નિર્લજ્જ કેહેવાયે;
 શું કરે મનમાં ખડુ દુઃખ થાયે. જીવ જાણીલે. ૨
 જે પાંચ લોકમાં પંકાયે, જેનું બુદ્ધિખળ કલ્પ્યું નવ જાયે;
 તે પાણુ સ્નેહીને વશ થાયે. જીવ જાણીલે. ૩
 તેનું વિકળ ચિત સહુથી થાયે, તેહને વિચારમાં વાહાણું વાયે;
 તે કલેશ કાઢને ના કેહેવાયે. જીવ જાણીલે. ૪
 થઈ જાય તેજ યશની હાની, તેની નિંદા કરે સહુ મનમાની;
 તોયે ન છુટે પામે જ્ઞાની. જીવ જાણીલે. ૫
 તેહેને ભોજન ના ભાવે જાણે; તેહેની મન પીડા કાઢ ના જાણે;
 તેહેના સર્વ કાઈ અવગુણ આણે. જીવ જાણીલે. ૬
 કાઈ શિક્ષા દે તે ચાર લાગે, વિખવેણુ અમૃત સ્નેહનાં લાગે;
 તે જાણે, જેને અનુભવ જાગે. જીવ જાણીલે. ૭
 એવો પ્રેમ જેને પ્રભુસું લાગે, તેહેનાં સરવે દુઃખ સેહેજે ભાગે;
 દયો કરગરી કૃણપાસે માગે. જીવ જાણીલે. ૮

(૨)

ગરખી.

રૂપાળા શ્રીરાણછોડ છેજી, રાજ, રૂપાળા શ્રીરાણછોડછે. ટેક.

રાત્રિવસ મન ભમે રસિયામાં, નીરખવાનાં ધણાં કાડછેજી. રાજ રૂપાળા. ૧

શ્રીરામકૃષ્ણ શિવજીનું સર્વેસ, હૃદયે પોતાની ઝોડ છેલ, રાજ રૂપાળા, ૨
 હૃદયમાં દેવાં નથી કે. ૫ બીજું, એ ગાલમેલો અલોડ છેલ, રાજ રૂપાળા, ૨
 એહને મુકુંદને બીજાને બને ને, તેહમાં મેરૂ નેવડી ઝોડ છેલ, રાજ રૂપાળા, ૪
 હાકોરના ઠાકોર નથી વાહલા તે, રવાન વૃષભની જોડ છેલ, રાજ રૂપાળા, ૫
 મુગટ સુરજ છે સંસારમાં દયા પ્રભુ, દેખે તાં ઝાળખે તે ઘોડ છેલ, રાજ રૂપાળા ૬

(૩)

ગરબી.

ધન્ય જેણે હરી ગુણ ગાયા, સંસારમાં, ધન્ય જેણે હરિગુણ ગાયા, ટેક.
 ખુદા સંસારમાં તે નર હત્યો, બાકી સહુ જાણે બહાયા, સંસારમાં. ૧
 જમના ઝપેટાથી નવ ચેત્યા, ધુળ મળ્યું હાપણુ હા, સંસારમાં. ૨
 હાથી ઘોડા સુખપાળે બેરો શું થયું, શું થયું મેળવી ધણી માયા, સંસારમાં ૩
 કંઠ સાહીતું ને કહાડ્યો પલકમાં, દુર રેહ્યો સગાં વીત જાયા, સંસારમાં. ૪
 દયા જપો નિત્ય નામ નંદકુંવરનું, સફળ થશે ત્હારી કાયા, સંસારમાં. ૫

(૩)

ગરબી.

સરવના શિરિમણી શ્રીનાથજી રે લોલ,
 આપના સ્વરૂપવિશે સર્વ, મારા વાહલાજીલે ;
 સર્વ સેવ્યા મેં તમેને સેવતાં રે લોલ,
 સંગ કે ભુવણ આયુધ છે રે લોલ, સેવામાં રહું તજી ગર્વ, મારા બહલા. ૧
 બ્રહ્મલોક મુગટ માહારાજનો રે લોલ,
 સાંખ્યજોગ કુંડળ બેહુ કરણ, માહા બહલાજીલે ;
 છત્ર છે વૈકુંઠ અમર ધર્મ છે રે લોલ,
 દેવી ભવ સ્વરૂપ ગોરધરણુ, મારા બહલાજીલે. ૨
 ચક્ષુ સુરજ ચંદ્રમા છે મન વીરો રે લોલ,
 ભૂકુંટી જસરાજકેરૂં એન, માહારા બહલાજીલે ;
 ઉર્ધ્વરઘો અધર લજ્જયછે રે લોલ,
 દેહકાંતી તન કમળનેન, માહારા બહલાજીલે. ૩
 આ વનમાળ હાસ પેન વીરો રે લોલ,
 બેની ભક્તીતણા નીવાસ, માહારા બહલાજીલે ;
 કેશ મેધદીશા અવણને વીરો રે લોલ,
 વદન વંતની દીશા વાયુપાશ, માહારા બહલાજીલે. ૪

માહારે નથી જળ સાધનરે, ધરમનું, નથી જળ ભક્તિ જ્ઞાન વિષે,
 સેવા સમરણરે નાં મળે, મેં નથી સતસંગ કસ્યો ક્ષાયું એક રારણ. ૩
 પાણુ ખાંતું તમારેરે જોઈને, મુજને જગ કહે હરીભક્ત;
 હું છઠા જુઠારે જીવણજી, નથી માહાર મન તમથી આરાધ્ય. રારણ. ૪
 તે અંતે ઊઘડીરે વાગસે, પાસું દેશો જો મહારાજ;
 જળવંત પામુરે લાજરો, હું નિરક્ષણે રાંગી લાજ. રારણ. ૫
 પાણુ એક ભરાંસોરે એછે, અંતરજામી છો, તમે સાક્ષ;
 ખરદ વિચારીરે કૃપાનિધે, સહજે કરશો કૃપાકટાક્ષ. રારણ. ૬
 મોક્ષમ રાખેરે મોટમ ધણી, ઊધકું પાડે યોગ જણાય;
 માયો સંત્રહ રે સહુ કરે, જુહું નમવે જગ જસ નથાય. રારણ. ૭
 જોહેવો તેહેવો ધું હું રાજનો, દીન લહી કરીયે કશણાનંદ;
 દાસ દયાનીરે વીનતી, કૃપણા કૃપાનીધી ધરજો કાંન. રારણ. ૮
 (૨)

ગંરખો.

દરશણુ વોનીરે દાસને, માહારા ગુણનિધિ ગિરિધરલાલં;
 નાથ નિવારોરે ત્રાસને, આપો આપહંપર અતિ વાહાલ. દરશણુ. ૧
 શ્રીનટવરનંદનેરે નંદના, ભાવે, મુને મદનમનોહરરૂપ;
 ચિત ના ચોહોટરે માહેરું, મુને અનુભવ આપકે બ્રહ્મ અનુપ. દરશણુ. ૨
 જપું નહીં અજપારે જપને, ગમે ના સુણવો અનહદ નાદ;
 યજ્ઞ સમાધીરે ના ગમે, નંગમે સંવરગ મુક્તિના સ્વાદ. દરશણુ. ૩
 અન્ય ઉપાસનેરે ના ગમે, વિના એક પુરણ પુરષોત્તમ;
 કીકાં લાગેરે સાધન સહુ, પડી મુને પ્રેમભક્તીમાં ગમે. દરશણુ. ૪
 મુને શ્રી વલ્લભસુતરે ગુરુગમ્યા, સહુ વિધિ શ્રીકૃષ્ણજી સમાન;
 જીવ નાં સાધનરે નાં જીવે, વાહાલો નિજખળે કરે નિજાનંદદાન. દરશણુ. ૫
 સરવ તપાસ્યુરે કરીકરો, કંચીત કપહું નાં દીકું સાર;
 સુખ એક દીકુંરે સરવગી, સેવા સમરણ નંદકુમાર. દરશણુ. ૬
 શ્રી માહા પ્રમુતીરે કહાણથી, મુજપર રીઝો રાધાનાથ,
 અમુજ અવિદ્યારે તો ટળે, હરિજી ઝાઝો મુજ હાથ. દરશણુ. ૭
 શ્રી વૃંદાવનતીરે, કુંજમાં, જાંહાં કરો જુગલકીસોર વિલાસ;
 દાસ દયાનીરે વીનતી, મુને દાસી કરી રાખો નીજપાસ. દરશણુ. ૮
 (૧-૨)

ગરખી.

જે કોઈ શ્રીને કહયાણુ ચાહો તે અક્ષીની સંજોત લખેશોરે;

દુઃખ દરીઓ પાપ પુતળી, સાણા સમજી ભજજોરે. નેં ૧
 જડ જુદી નીરદે સોભીત, ગંધી છળ રચનારીરે;
 માહમ કરતી નીચ હઠીભી, સદાકાળ સદુ નારી રે. નેં ૨
 સ્વાસ્થ થાતો હોય તદા, અંશ્રી પતિ પુત્રાદિક મારેરે;
 ના કરવાનું કરે વીરતાં, વિધિ નિશિદિન વિચારેરે. નેં ૩
 મર્યા પછી પાછા કરાએ નહીં, જર જસે તપની હાની રે;
 દરીની ત્રાત-હદમાં ન આવે, અનુભવી લેજો માનીરે. નેં ૪
 પળ ન મળે પરવાર જાહાં લગી, ગમતો પુરુષ નવ દસાધરે;
 નારદને હરિ કહ્યું પતિવ્રત, તાહાં લગી અંશ્રી સારેરે. નેં ૫
 અક્ષીમને અબળા એ સરખી, ગળે પડ્યાં નવ છુટે રે;
 તંત્ર ધંત્ર સુધરમ સહું વાણુસાડે, નરકપડે, તનકુટેરે. નેં ૬
 પ્રેમદા પુષ્પ સરીખાં સમજો, નીરખે મન મોવાએરે;
 ચોખ્યા પાછળ તેવાં ન રહે, ચિત પસતાવો યાગેરે. નેં ૭
 સણગારી તરવાર બપર સારી, અંતર રહે કટારી રે;
 તેમ સુંદર અંશ્રી મોહનચત્રી, કાળજમાહી કટારી રે. નેં ૮
 કામે દામે ચાત ન ચાહે, સંત સગા વાહાલા જોહેને રે;
 દ્યો કહે સાધુ તે સાચો, શ્રીહરી ન તજે તેહેને રે. નેં ૯

(૨)

ગરેખી,

સદુથી સમરથ રાધાવરનો આસરો;
 જોહેના જનને દુભવી સકે નહીં કોય જો;
 જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે કદા;
 ક્ષમા કરે કે હરી ચાહાયે તો જોય જો. સદુથી. ટેક. ૧
 જુદા હરીનો ભક્ત જડતમાં થઈ કરે;
 એહેવાનું પણ માધવ રાખે માનજો;
 ખાનું પોતાનું જોઈ પણ વરદ તે;
 જયમ જડ પ્રાણીતને પામેછે જનમાન જો. સદુથી. ૨
 ખીજ સહુ મોહોટા પણ હરિના હુકમમાં;
 મુર શ્રદ્ધા ગણપતિ શક્તિ શિવ રોયજો;
 કેરાવ કોપે કોઈનું બળ આસે નહીં;
 એ સહુ રહે હરિજન હરે ન લેશ જો. સદુથી. ૩
 રાતણ હિરણ્યકશ્યપુ, શ્રદ્ધા હિમાચતી;

કુરજોધનને પક્ષ હતો બળરામ જો;

કોપા કૃષ્ણ તદા સરવે જોતા રહ્યા;

હરિજનનું કોઈ લેઈ શક્યું નહીં નામ જો. સંકુચી. ૪

કરાણુ કુંવર સુર્યનો અનુને મારીઓ;

સબળ સુયોધન ભીમે મરણુ પમાડ્યો જો;

હરિ રાખ્યા સુર ગણેસે વિદ્યુ યજ્ઞ નહીં;

ચિત્રકેતુ સલપડ્યો ન આંખા પાડ્યો જો. સંકુચી. ૫

માયા કાળતણો બય કોઈથી ના રળે;

આભય અચળ કરવા સમરથ નહીં કોય જો;

વિના એક શ્રી ગિરિવરધારી લાલજી;

કોણુ રારણુ જતાંમાં રાનમુખ જોય જો. સંકુચી. ૬

સેવા કરતાં અવળું પડે અન્ય દેવને;

પીંજું રૂ કાંત્યું પળમાં થાય કપાસ જો;

કાપી કષ્ટ પમાડે તે વળી લાભમાં;

બહુ અમથી કાંઈ ક્ષણ આપે હેય નારા જો. સંકુચી. ૭

શ્રીજી જનના અવગુણુ તે પણ ગુણુ ગણે;

સદજ કરે રારણુગત આપ સમાન જો;

સમોવડ કીધો રારણુ જતાં મળમાસને;

આપી લીધું પુરષોત્તમ અભિધાન જો. સંકુચી. ૮

એહેવા કુરણુનીધી સમરથ શ્રીનાથજી;

દાસદયાના પ્રીતમ પ્રાણુ આધાર જો.

એહેને મુકી અનયતણો આશ્રય કરે;

તે નિર્ભાગી મુરખના સરદાર જો. સંકુચી સમરથ. ૯

(૨)

હરિનામ માળા.

છંદ. સવૈયા. એકત્રીશા.

ગુરુ ગોવિંદ, કૃપાનિધિ કરાવ, કમળાનાથ કૃપાળ;

કમળનયન કરણાસાગર, શ્રીકૃષ્ણ હરે ગોપાળ;

ગોપીજનવદ્ધસભ ગિરધારી, ગોપીનાથ ગોવીંદ;

ગોકુળેશ ગરુડવજ, ગોવરધનધારી વ્રજચંદ. ૧

ગોકુળચંદ્ર બદાધર, ગોમતિપ્રીય રમેશ;

(૨૩૫)

નારાયણ નરસિંહ, નિરંજન નિરાકાર નરેશ;
 નરકાંતક નરવીર નરોત્તમ, નંદલાલ નરરૂપ;
 જગન્નાથ જળશાધ જનાર્દન જોતિરૂપ જગભુષ, ૨
 જમદધાર જશોદનંદન, જગજીવન જગનેસ;
 શ્રી જમુનાવલ્લભ જગવંદન, જુગદીશ્વર જમુનેશ;
 ચક્રપાણી ચતુર્ભુજ અચ્યુત, ચિદાનંદ શુભકંદ;
 ચતુર્બાહુ ચાણુરતનમર્દન, શ્રીધર પરમાનંદ, ૩
 દયાશિંધુ દામોદર દિત્તાપતિ, દીનનાથ દયાળ;
 દીનજ્યંધુ પ્રભુ દેવકીનંદન, નરપતિ શુરપતિપાળ;
 શ્રીપતિ પદ્માપતિ રાધાપતિ, કમળાપતી ભવેશ;
 દધિજાપતિ રૂકમણિપતી શાગર, મુતાપતી રૂપિકેસ, ૪
 પદ્મનાભ પુરુષોત્તમ પરિશ્રવ, પરમપુરુષ પરમેશ;
 પુષ્કરાક્ષ પરમાક્ષ પરમપ્રભુ, મધુસૂદન મથુરેશ;
 ભરણીધર અવતારીધર ભુધર, વંસુભતિધર મહિધારિ;
 કૌરવુભધર પીતાંબરધર, વંસાધર કુંજવિહારી, ૫
 માધવ મુરમર્દન મધુમરદન, મતિવિક્રમ સુખધામ;
 મુકુંદ મેઘવર્ણ મહાબાહુ, જદુપતી સુંદરશ્યામ;
 રામચંદ્ર પ્રભુ દશરથનંદન, દયાસિંધુ ભગવંતક;
 ગાં માહિ માં પાહિ પહિ માં, પુર્ણાનંદ અનંત, ૬
 અમૃતોત્તરશત નામ કૃપાગુનાં, ગણિ ગણિ જે જન ગાય;
 રોગ દોષ દુષ્પ કલેશ જરો, વળિ પળમાં પાપ પળામ;
 મનવાંછિત ફળ તેને મળરો, દયો કહે ધ્રુવ વાણિ;
 કાટક કારજ તજિને ભણ્યે, દુઃકરિ સારંગપાણિ, ૭

(૩)

પદ.

તારો અમુલ્ય અવસર જાયરે ગોવિંદ ગણે;
 ગોવિંદગા ગોપાળ ગા ગોપીજન વલ્લભ ગણે;
 જોને કાણેકાણે હાની યાવ બીરીવરધારી ગણે; ટેક.
 મુરખ તું સમજે નહીં, આયુષ બોધું યાવ;
 જ્યમ સરોવરની માછલી, સગળે નહીં સલીલ સુઝાયરે. ગા ૧૬
 તેનું તે બારો તુને, બાર બપોર રીરીર;
 નહીં જનું બારો નહીં, જ્યમ નદિઓનું મીર. ગા ૦ ૨

(૨૩૬)

અમુનખ સટકું લાભનું, એલ્યા તે પામ્યા પાર;
ચાર દિશાની ચંદની, જાતાં નહિં લાગે વારરે. ગો. ૩
માયાની મધલાલથી, કાણુ ધરાયું તું ધરાશે;
દુઝામાં બને જશે, પાછળથી પરતાશેરે. ગો. ૪
ઠાલાં થોથાં કુટતાં, ખુટ્યું દાપક તેલ;
મનના મનોરથ રહિ જશે, આચીંતા તુટી જશે ખેનરે. ગો. ૫
માયા એવો મીઠડો, જ્યમ જ્યમમાં ધીજ;
હરી રસાયણ ગુણ ધણો, આપધ જાણીને પીજરે. ગો. ૬
પ્રભુ પાપે હે પ્રાણિયા, કામમાં પ્રીત કરીશ;
તારું ઢાંક્યું અંતર ખીકશે, ઘણીને તલશી મરીશરે. ગો. ૭
અંતે આવી પણ નહીં મળે, જો કરે કાટિ ઊપાય;
વિચાર વિહ્વલ વણુ ભજે, વ્રથા કહ્યું સહુ જાયરે. ગો. ૮
તને અનેક વાતની એક કહું, સમપાઈ માળાપ;
દયા નામ શ્રીકૃષ્ણથકી, સમશે સહુ પરિતાપરે. ગો. ૯

(૨)

પદ

હરિ હું શું કરું રે, મારો માયા ન મુકે કડા; ટેક
કાટી કદમ સુધી એણે ભમાંચો, ભમું હજુ નહિં છેડા;
બુજીથી ન છુટે ન આપ છોડાવો, મારો કીયે કાળ નીવડા. હરિ. ૧
સેવા સમરણ કામ કરું, મારો ક્ષણ એ ન છાંડે હેડા;
શું ગળું મારું એ અવિદ્યા જીતી, કરું ચરણ કમળે નેડા. હરિ. ૨
આપવિના એના સહુ એલા, કાને કહું કુખ ફેડા;
દાસી તમારી જાય પ્રેરો ત્યાં, પાછી ફરે જ્યારે તેડા. હરિ. ૩
કરગરી કહું છું કૃષ્ણ કૃપાનિધિ, ચરણ પડયો ન ખસેડા;
માયાકાળ આખીયી ખસે દયો, કૃષ્ણ કૃપાજળ રેડા. હરિ. ૪

(૨)

પદ

હરિ જોવો તેજો હું દાસ તમારો, કશ્ચાસિંધુ એહો કર મારો;
હરિ જોવો તેજો હું દાસ તમારો. ટેક
સાંકડાના સાથી સામળિયા, છો ખગડ્યાના ખેલી;
શરણ પડ્યો ખજા અમિત કુકરમી, તદ્દપી ન મુકા ઠલી. હરિ. ૬

નિજન જીવની જાતી લજ્યા, રાખોછો શ્રી રાગોછો ;
 શુન્ય જાગ્યને સફળ કરોછો, પુરો પાદ જળ કોડ. હરિં ૨
 અવળતું સવળ કરો સુદરવર, જ્યારે જન જાય હારી ;
 અયોગ્ય યોગ્ય પતિત કરો પાવન, પ્રભુ દુષ્પ દુકૃતહારી. હરિં ૩
 વિનતિવિનાં રક્ષક નીજ જનના, દોષતાણા ગુણ માનો ;
 સ્મરણ કરતાં સંકટ રાજો, ગણો ન મોઠો નાનો. હરિં ૪
 નિકળ પરાધિન પીડા પ્રજાળો, આંતરનું દુષ્પ જાણો ;
 આરત બંધુ સહિશ્નું અમયકર, અવગુણ જીર નવ આણો. હરિં ૫
 સરવેશ્વર સર્વાત્મા સ્વતંત્ર, દયાપ્રીતમ ગિરિધારી ;
 રાણાગત વત્સળ શ્રીજી મારે, મોટીછે જોય તમારી. હરિં ૬
 (૨)

રાગ ખમાચી.

હો મનવા શ્રીહરી રાગે રહેજે ;
 અવર ઉપાય નથી કંઈ ખીજો, કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખ કહેજે. હો મનવા. ૧
 અકળ અવિદ્યાની જાળમારે, પડ્યા પડીત શુર ;
 સાનિ વેરાગી જોગિ જતીરે, ચાલી કર્યા ચક્રચુર. હો મનવા. ૨
 સ્ત્રી એજ મોટી મોહનીરે, ખીજું સહુ એની હેઠ ;
 પાંહોંચેલાને પણ પાડે પલકમાં, છેલિ સિદ્ધિલગી હેઠ. હો મનવા. ૩
 સાન વેરાગ્ય ગોઠે નહીરે, ન ઉપજે હરિશું હેત ;
 જાય વિવેક નિકળ રહેરે, જ્યારે ચતુરાં ચોરે ચીત. હો મનવા. ૪
 ધંદ્ર અંદ્ર પારાર મુનીરે, એકલશંગી મુન્ય ;
 શિવ પ્રજ્ઞાદિક ભુલીયારે, એથી મોટો કોણ અન્ય. હો મનવા. ૫
 મન તો ભ્રષ્ટ બધી વિશ્વતુરે, નવ રહેવું સ્ત્રી પાસ ;
 ધીરાંને અંચળ કરેરે, ધાલે સંયાનાશ. હો મનવા. ૬
 અતુરાઈ સહની ચુગે પડીરે, કાઢનું ન ચાલે જોર ;
 દયા જગતમાં તે ખરે, જોનો કર ગ્રહે નંદકિશોર. હો મનવા. ૭
 (૩)

પદ.

દામોદર દુષ્પડાં કાપોરે, પાવલે લામું ;
 નંદલાલ નિજનંદ આપોરે, એ વર માયું. ૧
 વહાલાજી હું હું પળપળનો અપરાધી ;
 ભરેલો આધી આધીરે, પાવલે લામું. દામોદર, ૨

વાહાલાઈ હું તો તમારા બળથી ધણો ગાળું;
 જાણો છો કહું શું જાણુરે, પાવત્રે લાગું. દામોદર, ૨
 વાહાલાઈ હું જોયો તેવો તોએ છું તમારો;
 આધાર અવર નહિં માહરો રે; પાવત્રે લાગું. દામોદર, ૩
 વાહાલાઈ માફે જોર નથી જો. તરછોડો,
 શું રહી કરે મંકાડો રે; પાવત્રે લાગું. દામોદર, ૪
 વાહાલાઈ શ્રી મુખ પોતાનો કાણે છો ગારે લાકડા,
 બીજું બળ ક્યાંથી કાણડું રે; પાવત્રે. દામોદર, ૫
 વાહાલાઈ જનનું માન વધારો જગતમાં,
 ગમે તો ધરમાં મારો રે; પાવત્રે. દામોદર, ૬
 નૃપનાં ગજ ઘોડા મસ્તીખોરાને આન મોહોડું,
 મારે ના માન ખોટું રે; પાવત્રે. દામોદર, ૭
 દયાના પ્રીતમ પાણી અણો છે તો નીભાવો,
 મારો દાસપણનો દવોરે; પાવત્રે લાગું. દામોદર, ૮

(૨)

પદ્મ રાગ લાવણીનો.

સાંભળ. શિક્ષા તું મન મારી, સાચિ કહું એક વાત,
 મનુષ્યા દેહ દુર્લભ ભજ હરિને, જ્યાંલગિ તન કુશળાત;
 સેમો ગમે પરતાપશ પાર ક્યાં, એ જ્યારી અથડાતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૧
 ખર અવતાર થયો હરિ ભુલ્યે, પીઠ કાદરો તારી,
 ભુખ્યે તર શ્યો કાંઈ નહિ પુછે, શીત રૂપ તપ ભારી;
 પાછળ માર ધણધડ પડશે, કાંઈ એક મદ ગલાતાં,
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૨
 સ્નાન થયે ભગવાનને ભુલ્યે, હંકાપશ ઘેર ઘેર,
 મળ મુનાદિક ખાનખાન બહુ, કડ સહિરા શી પેર;
 કહું નહીં આ જન્મ જશે એમ, લાત લાકડી ખાતાં,
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૩
 ધણું ગંડુ તન વિવરણ, હરિ ન ભજે તો થારો,
 મુત્ર પરી
 અડી સહુ નારો
 મરાતાં.

કૃપા કીર્તનમાં આજણ આણિ, એ પડે યાવું;
 વણ વાંકે ખાળે ને લેએ, કસાધ કરમાં;
 આકાળમૃત્યુ શસ્ત્રમાર પીડા, અનિશય કાતા;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા. ૫
 હરિ ન ભજે ઇત્યાદીક અધમ તેનો, ગણુતાં ન આવે પાર;
 નરકકુંડની આખંડ આંચનો, કેમ કહે બિચાર;
 કેશવ વણ કોઈ રોકે ન છોડવી, જનકોંકર લઈ જતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા. ૬
 દયા પ્રિયમ નિશે રહ્યું બાધ્યું, ને એત હજી તો ચેતાય,
 વિષય સુખ સદુ યોગીમાં ત્યાં, કૃપા ભજત નહિં યાવ;
 આ અવસરમાં લે સમરી, પછિ પાર નથી પસ્તાતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા. ૭

(૨)

રાગ—કાશી

વરિયે તો સામળિયો વરિયે, વરિયે તો પાતળિયો;
 વરિયે તો છખીલો વરિયે, અતુરવર—૧૬.
 સંસારીનું સગપણ કાચું, પરણીને રંડવું પાંધું;
 એને ઘેર તે ખાણી શીદ ભરિયે, અતુરવર. ૧
 સંસાર તો સરવે જીડા, શું યાશે કૂઠા કે જૂઠા;
 તેહને તુચ્છ જાણી કરીયે, અતુરવર. ૨
 જેહને પરણે દુઃખ જાય, આખંડ હેવાતાય યાવ;
 તેની સાથે પ્રીત કરિયે, અતુરવર. ૩
 સંસાર તો સરવે જોડો, ખાણીમાંહેનો પરખોડો;
 કુટી જશે નાહનો ખોલોયે, અતુરવર. ૪
 દયા પ્રીતમકેરો વાહલો, નાગર નંદલાલો;
 તેહનો સાહો કરી મદાલો, અતુરવર. ૫

(૩)

રાગ—સારંગ.

સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સદા શ્રીકૃષ્ણ મેવોરે, સમજી લેા મુખો સિદ્ધાંત;
 વાત કહું તે વિચારમાં લાવો, ભાગો મનની ભાંત. સદા. ૧૬
 સદુ ખરાખર કૃષ્ણ છે નથી કૃષ્ણ ખરાખર કોઈ;
 સાગર છોળ્યોને ત્રાચાર શાણા સમજી જોઈ. સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૧

વાહલાણ હું તો તમારા બળથી ઘણો ગાળું;
 બાણોછો કહું શું ઝાળુરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૨
 વાહલાણ હું જેવો તેવો તોએ છું તમારો;
 આધાર અવર નહિં માહરો રે; પાવલે લાગું. દામોદર. ૩
 વાહલાણ માફ જેર નથી જો તરછોડો,
 શું રૂઠી કરે મંકાડો રે; પાવલે લાગું. દામોદર. ૪
 વાહલાણ શ્રી મુખ પાતાનો કાઢીછો ગાટે લાડ,
 બીજું બળ ક્યાંથી કાહાડું રે; પાવલે. દામોદર. ૫
 વાહલાણ જનનું માન વધારો જગતમાં,
 ગમે તો ધરમાં મારો રે; પાવલે. દામોદર. ૬
 નૃપનાં ગજ ઘોડા મસ્તીખોરાને આન મોહોડું,
 મારે ના માન ખોટું રે; પાવલે. દામોદર. ૭
 દયાના પ્રીતમ પાણી અલ્લો છે તો નીભાવો,
 મારો દાસપણનો દાવોરે; પાવલે લાગું. દામોદર. ૮

(૨)

પદ્મ રાગ લાવણીનો:

સાંભળ. શિક્ષા તું મન મારી, સાચિ કહું એક વાત,
 મનુષ્યા દેહ ફલિત ભજ હરિને, જ્યાંલગિ તન કુશળાત;
 સેમો ગમે પરતાપશ પાર. ક્યાં, એ આશી અથડાતાં;
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૧
 ખર અવતાર થશે હરિ ભુલ્યે, પીઠે કુલદશે તારી,
 ભુખ્યે તર ક્યો કાઈ નહિ પુછે, રીત રૂઢી તપ ભારી;
 પાછળ માર ધડાધડ પડશે, કાંઈ એક મોદ ગલાતાં,
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૨
 સ્નાન થઈ ભગવતને ભુલ્યે, હંકાઈ ઘેર-ઘેર,
 મળ મુનાદિક ખાતપાન બહુ, કુટ સહિરા શી પેરે;
 કહ્યું નહીં આ જન્મ જશે એમ, લાત લાકડી ખાતાં,
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૩
 ધાણું ગંદુ તન નિટવરાહનું, હરિ ન ભજે તો યારો,
 મુઝ પરીશની હાર વાસ ત્યાં, તને અડી સહુ નારો;
 નાસે દીઠે લાની ભુંડા, જ્યાં ત્યાં ફરે મરાતાં,
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૪

કૃષ્ણ કીર્તનમાં આ બાણે, આજ કુકુટ પડે યાવું,
 વણ વાંકે ખાળે ને લેમે, કરમાં બાણું;
 આકાળમૃત્યુ રાક્ષસાર ને અનિરાય કંઠ કપાતાં,
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૫
 હરિ ન બળે ઇલાદીક અધમ તણા, ગણતાં ન આવે પાર,
 નરકકુંડની આખંડ આંચનો, કેમ કહે બિચાર;
 કુશલ વણ કોઈ શકે ન છોડવી, જમકોંડર સર્ધ બતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૬
 દયા પ્રિતમ વિશે રહ્યું જાણ્યું, ને એત હજી તો એતાય,
 વિષય સુખ સદુ યોગીમાં ત્યાં, કૃષ્ણ ભજન નહિ થાય;
 આ અવસરમાં લે સમરી, પછિ પાર નથી પરતાતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૭

(૨)

રાગ—કાશી.

વરિયે તો સામળિયો વરિયે, વરિયે તો પાતળિયો;
 વરિયે તો છળોલો વરિયે, ચતુરવર—૧૬.
 સંસારીનું સગપણ કાચું, પરણીને રંડવું ખાણું;
 એને ઘેર તે ખાણી શીદ બરિયે, ચતુરવર. ૧
 સંસાર તો સરવે જીદો, શું થાયે કાઠ કે જીદો;
 તેહને તુરજ બનાવી કરીયે, ચતુરવર. ૨
 જેહને પરણે દુઃખ ભય, આખંડ હવાતણ થાય;
 તેની સાથે પ્રીત કરિયે, ચતુરવર. ૩
 સંસાર તો સરવે જોડો, ખાણીમણિના પરપોડો;
 કુટી જશે નાહનો મોહાયે, ચતુરવર. ૪
 દયા પ્રીતમકરો વાણલો, નાગર નંદલાલો;
 તેહનો સાલો કરી મહાયે, ચતુરવર. ૫

(૩)

રાગ—સારંગ.

સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સમજ લો સુધા સિદ્ધાંત;
 પાત કડું તે વિચારમાં લાવો, બાગો મનની બાંત. સદા. ૧૬
 સદુ બરાબર કૃષ્ણ છે નથી કૃષ્ણ બરાબર કોઈ;
 સાગર છેળ્યેને વાચાર શાણા સમજ મોઈ. સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૧

વિષ્ણુ હરિ રૂપ એ રીતે સાચું સર્વે કાળ;
 ન્યાય નહીં તે ગોપાળથી પણ ન્યારા પપરા ગોપાળ, સદા શ્રીકૃષ્ણ ૨
 કાયા થઈ કાયા સખાંધે કાયાગાહે સમાયા;
 કાયાથી છાયા છાયાથી કદિન કાયા કષ લેહે છાયા, સદા શ્રીકૃષ્ણ ૩
 મુખ ધંદ્રાઓ થડ ને ડાળાં એમ હરી સંસાર;
 કૃષ્ણ ભણે દયા કોઈ ન બાકી વેદ પુરાણ વિચાર, સદા શ્રીકૃષ્ણ ૪

(૩)

ગાગ—ગૂર્જરી.

સાચા સંત તે દુઃખ દે તેહેને, પણ સુખ દે મન સાચેરે;
 દોષ ન રાખે કદ્યાણ તેહનું, પ્રભુની પાસે જાચેરે. સાચાં ૧
 પણ અપરાધે પ્રહાદ પીડયો, હિરણ્યકશ્યપ અભાગીરે;
 શ્રી નરહરી પાસે પ્રહાદે, તેની પણ ગતી માગીરે. સાચાં ૨
 ચંદ્રહાસ્યને, દૃષ્ટમતિ, પણ વાંકે કષ્ટ પમાડયોરે;
 તેહેનો દોષ ગણ્યો ન મુવેલો, દેવીપાસ જવાડયોરે. સાચાં ૩
 પાંચ પુત્ર પાંચાળીકેરા, અસ્વસ્થામા બળ માસ્થારે;
 ભીમસેન હણતા હુતા, ધારી દયા દ્રોપદી વાસ્થારે. સાચાં ૪
 નારદની મર્યાદ ન માની, કુળેરસુત એ કામીરે;
 આપમિષે શ્રીહરિ એળવિયા, હરખ્યા ભક્તી પામીરે. સાચાં ૫
 ગોવિંદરવામીને ધુવરાબ્યા, મુતસ્યો કુંકર પાપીરે;
 તેહેને દંડ કસો નવ દીધા, હરીની ભક્તી આપીરે. સાચાં ૬
 નંદદાસને વૃશ્ચીક ડસિયો, વારેવારે ફરિનેરે;
 તેહેને જળના જગમાં ખુડતો, રાખ્યો કરણા કરિનેરે. સાચાં ૭
 અંબરખ જે ભક્ત હરીના, તેને દુર્વાસા ધણું દમિયોરે;
 વેપ એક દુખ સૂધા ભોગવ્યું, મુની સુખી કરીને જમીયોરે. સાચાં ૮
 જ્યદેવતે લુટી કરે કાપા, ઠગે કુપમાં નાખ્યોરે;
 તે ઠગને નૃપપાસ પુળેવ્યા, મ્હેલો સંશય ભાખ્યોરે. સાચાં ૯
 વ્યાઘ્રભીતીએ વાનરિયે, પોરધી રાખ્યો દુખ સોશીરે;
 અતી અપરાધસહિત સુખ કીધું, સ્વર્ગ પમાડ્યો દોષીરે. સાચાં ૧૦
 હરિજન પતમાં કુલે લુટ્યો, નાંખ્યું અંગ સહુ કાપીરે,
 તદપી દોષ તેહેનો નવ માન્યો, પ્રસન્ન કસ્યો મણી આપીરે. સાચાં ૧૧
 ઠગ વેણુવને વેશે નારાયણ, દાસતાણી સ્ત્રી મારીરે;
 પ્રભુ સમઝ્યા તદપી ન નડ્યા, સ્ત્રી જવાડી ગિરધારીરે. સાચાં ૧૨

(૨૪૧)

સાધુપણું તું શીખ વૃક્ષગી, પીણ સહી પર પોશોરે,
દયા પ્રીતમને તે જન વાહાણો, રિપુ રંજે ચિત ચોરોરે, સાચા. ૧૩

(૨)

રાગ—બિલાવલ.

કાટી પ્રયત્ન કરો તોયે પણ, સુખ દુઃખ હાથ હરીને રે,
થાવાનું સેહેજે પણ ચારો, હરિભજ ભાવ ધરીનેરે-કાટી પ્રયત્ન. ૧
ચંદ્રલાસને વિષ વિષયા કરી, દૃષ્ટમતી પછે હાસ્યોરે;
પણ વિચારે મદન મારિયો, કાણુ એ મરવો ધારયોરે. કાટી પ્રયત્ન. ૨
અન્નમેળ સરખાને પણ શ્રમે, તેજ દેહમાં મુક્તી રે;
માધવ પ્રગટ મળ્યા મુચુકુંદને, તદપી જન્મ કહાં મુક્તીરે, કાટી પ્રયત્ન. ૩
ધીરજ ધરે કે કરે ઉતાવળ, કાણુલહે સુખ સેહેમારે;
મનુષ્યમાથે પણ કાંઈ નવ સમજ, હરિ સમજે એક એહેમાં રે, કાટી પ્રયત્ન. ૪
કર્માદીકનું ત્યાંહાંલગી બળ હરી, જ્યાંલગી મનમાં નાણુરે;
નહિતો કશુધી ધન્ય પદ, શાને વેદ વખાણુરે. કાટી પ્રયત્ન. ૫
બ્રહ્મ શ્રાપ જોતાં વાણુવાકે, સહુ યાદવને લાગ્યોરે;
જીધવ પ્રજતાભ, વંચાવ્યા, મન સંધે સહુ ભાગ્યોરે. કાટી પ્રયત્ન. ૬
કર્તુમ અકર્તુમ અન્યથા કર્તુમ, સમરથ ધરા કાહાવેરે;
સર્વેશ્વર સર્નાત્મા સ્વતંત્ર, તેમ કરે જેમ ભાવેરે. કાટી પ્રયત્ન. ૭
સુખ થાવા સહુ દુખ જાવાનો, એજ ઉપાય એક સાચોરે.
મન ક્રમ વચને કૃત્તુ ભજો દયા, અવર વિચાર સહુ કાચોરે. કાટી પ્રયત્ન. ૮

(૩)

રાગ—લલીત.

હરિ ભજન થકી; હરી મળે તે સાચું સહુ મુતી ગાગ્યે,
પણ સ્વતંત્રછે, દીવસ પ્રયાસ પ્રમાણુ ન કોથકી થાય હરિભજન. ૧
જ્યમ પાક્યા દાવ પાસે ન પડે, પડે સહજ શ્રમે કદી અતીસે, અડે;
નાખી દીધા કોચર થઈ કથમે ન જડે. હરિભજન. ૨
કુપ જોદતાં નિકળે પાણી, કહેવું કેટલે કર કો રાફે ભણી;
જ્યમ ત્યમ જગદીરા ગતી જો નાણી. હરિભજન. ૩
વિધી પ્રણી મુતપા શ્રમ ભાજો, જોષ કુળ નરસંધ મેહેતો ત્યાંહાંસો હરિભજન. ૪
ધૂળંગ અન્નમેળ ગુણુદા ગુણો પારથી પુતના જોષ સંદેહ ખુણો.
ભય પ્રાચીન બહિસ તૃગ પાચ્યો કુણો, હરિભજન. ૫

મુચ કુંદ ભત્તને વિલંબ કરી; ગિરધારીદી તાસ્યા તુર્ત હગી,
 ગમી ગોવિંદને તે વાત ખરી હરિભજન. ૫
 પાંડવ કુબળ મધુપુરી મ્હાલી તેને રહેજમાં રીઝયા વનમાળી.
 બિભાં સાધન નીધી રહ્યા ભાળી હરિભજન. ૬
 સેહેજે દુર્ગભ સંન કદરજને મળ્યું ગોપી સહજ, પ્રેમ મન હરિમાં ગળકું;
 અવરને એવું ન કળ શ્રમે કળ્યું, હરિભજન. ૭
 કાષ સાધન બાણે ન કુલયા કરસો, નિસાધની હમડીમાં મારસો.
 દયા દીનતાએ હરી મને હરસો. હરીભજન ૮

૫૬—રાગ—રામગ્રી.

કૃષ્ણ કેહેતાં શું બેરો નાણું, મુરખ તને કૃષ્ણ કેહેતાં શું બેરો નાણું. ટેક,
 મિટયા લવરી કરે મનગમતી, નહીં તેનું કામ ને કકાણું. ૧
 દાગનું કામ નહીં પરીશ્રમ, ગાતાં ગે વોદ ગુણગાણું મુરખ. ૨
 કિંચિત્ત શ્રમ ને લાભ ધણેરો, નહીં કાષ એહ સમાણું. મુરખ. ૩
 ખાતો ન હોય તો નખજો કહું તુને, જોધએ ખરોરનું ભાણું. મુરખ. ૪
 હરિ ભજતાં તુંને આળસ આવે, ભવ ભટકણ નિરા વાહાણું મુરખ. ૫
 કા દહાડાતું કાલીન યતું જો, કૃષ્ણ કિરતન મુખ આણું મુરખ. ૬
 પ્રભુસમરણવિના ભવ ન તરાયે, હું નીશ્યે કરીને બાણું. મુરખ. ૭
 જન દયો કેહે હરી ભજ મન માહારા, કરી નહિં મળે આ ટાણું મુરખ ૮

(૨)

૫૬—રાગ—રામગ્રી.

કૃષ્ણ કરણા કરી રૂપ નટવર ધરી, કાટી કંદર્પથી અતિરે સારું
 આપો દરસંન તો થાગું પરસંન હું, ટમટમે તિરખવા મંન મહારું. કૃષ્ણ ૧
 ભજન સમરણતાણું વિર્ય મહારે મહી, જોયિ હું તાહરી કાંતિ દેખું;
 ધંદ્રાદીક દેવને દૃષ્ટે આવો નહીં, તે આગળ માહરું કાણુ લેખું. કૃષ્ણ ૨
 ભક્તિથી હીન હું દીન દામોદરા, અન્ય એકુ નથી મહારે દાવો;
 મનતણાં કાઠ તે મનવીરો, રહી જરો, નહિં સુણો નાથજી મહારી રાવો. કૃષ્ણ ૩
 કર્મ જોરો મહારાં તો કસું નહિં બને, દીન હૈસો તો કાંધક હજરો;
 ભોટોની ભુધરા રંક બાણી મને, કાર્ય સરશે તહારું બંદ પજરો. કૃષ્ણ ૪
 કાટી ભક્ત ભક્તિથી આવી મળિયા સરાણુ, શ્રીકૃષ્ણ ગુણુ તે ગાતેગાતે;
 તેમાં એક અધિક પતીત લઈ પાળજો, એમ બાણો દયો ધર્મખાતે. કૃષ્ણ ૫

(૨)

૫૪-રાગ-રામઘી.

જેને સહાય શ્રીકૃષ્ણની, તે તો સુખમાં મહાલે,
 વૈર પડે ખાધા વિવશું, કાઢવું કાંઈ ન આવે. જેને ૧
 સરના ગુણ માને હરી, જેને કીધા પોતાનો;
 બહાલથી વાંક વસે નહી, એ સ્વભાવજ મનો. જેને ૨
 અવળું તે સહુ સવળું હરે, ગાધવની મેદરે;
 ભક્ત ગણે લક્ષ્ય વિના, પાંડવની પેરે. જેને ૩
 કૃષ્ણ કૃપા થઈ તે થઈ, ફરી જાએ ન ફીટી,
 ભાંતી પટોળ રંગચોળની, જમ કરતલલીટી. જેને ૪
 નિજ જનમતી હરી હાયમાં, ગમતું હોય તે કરાવે;
 જંત્રની જુગતી જંત્રીનીજ છે, દોષ શી પેરે સાવે. જેને ૫
 સહુ વાતે સમૃથ હરી, વાણી વેદે અલાપી,
 તદ્દપી અહીત નીજ ભક્તનું, હરિથી થાય ન કદાપી. ૭
 સત્ય સંકલ્પ શ્રીપતીરે, સદા સત્ય છે વાણી;
 તદ્દપી અગાધ ગતી અકળ, ક્રોધી જાએ ન જાણી. જેને ૭
 કૃષ્ણ કૃપા ધણી દખ્ખીને, જનને છાંટી ના જાણું;
 દયા દીનતા મુક્તિ, પડે ગોથું રે ખાણું. જેને ૮

(૩)

૫૬-રાગ-રામઘી.

શ્રી ગોવરધનધર સાડીસારે, સંગે શ્યામા ખારી;
 જુગલ સ્વરૂપ આ જોધને, હરે આંખડી માહારી. શ્રી ગોવરધન. ૧
 અવતાર અન્ય અહુ આપના, સવળે તેજ તમારું;
 પાસુ આ રંગીલી જોડી વિના, મન માને ના માહારું. શ્રી ગોવરધન. ૨
 દીપજ્યોત એક અનિથી, સમળે જુગો ભગે;
 તદ્દપી ચક્રોરમુના જુગો, એક અનિથી ભાગે. શ્રી ગોવરધન. ૩
 આજળ ભીતી હતી ભજે, ધર પતિવૃત્ત ફટે,
 હાવાં ધાગે ધવપુતળી, ચીત છોડ્યું ના છુટે. શ્રી ગોવરધન. ૪
 યાનાર તેવથી થજો, ખાધુ ખગડીરે જાજો;
 પાસુ દયાની એ દંપતી વિના, મતિ ક્યાંહાં ન લોભાજો. શ્રી ગોવરધન. ૫

(૨)

૫૬-રાગ-રામકળી.

કર ચિત ચિંતન કાંઈ પ્રકારે, સદાનંદ શ્રી કૃષ્ણ માથું;
 પરમાનંદ ભેદે થાય અંતર, ન રહે પાપ સંતાપપાથું, કર ચિત ૧

સુંદર પાળક રૂપ રસાળુ, ચરણુ લંગરી વાગેરે;
 ઠંઠીયોતો યશોદા પાલવ ગ્રહી, હઠ કરી માખણ માગેરે. કર ચિત. ૨
 નાકે મોતી લટે લટુરી, સુંદર મુખપર જુમેરે,
 હૈયે હેત વધ્યું નોઘ જસોમતી, લેધ લેધ શ્રી મુખ ચુમેરે. કર ચિત. ૩
 સુંદર મુખપર દધિ લપટાણું, નિરખે લાગે બહાવુરે,
 નહીં ખાળીં ખાણે ધાવીશ માડી, ખાલે તોતલું કાલુરે. કર ચિત. ૪
 કહે ક્યહું ગુણ કરે કામનિશું, કષ્ટ કષ્ટ ખચાવેરે;
 કે વાંસલડી વાતો વિઠલ, ગૌ ચારી ઘેર આવેરે. કર ચિત. ૫
 શ્રી ગોપીજનનાં ધરમાંહે, મનગમતું સુખ માહાલેરે;
 કાઈ સમે ચોરી મહી નહાસે, કદા ગોપિકા ઝાલેરે. કર ચિત. ૬
 શ્રી બૃદાવન રાસ મંડળમાં, નાચે જુગલ કિશોરે,
 ઇત્યાદીક લીલાધર દયાને, દયા તું નિશ દિન ભોરે. કર ચિત. ૭

(૨)

પદ-રાગ-રામકળી.

શ્રીહરિ શરણે રહેજે હો મનવા શ્રીહરી શરણે રહેજે,
 અવર ઉપાય નથી કાંઈ ખીજો, કૃપણ કૃપણ મુખ કેહેજે. હો મનવા. ૧
 અકલ વિદ્યાના જોરમાંરે, પંડિત પડિયા સુર;
 જ્ઞાની વેરાગી ને જોગીયા, આદ્યાંવી કીધા ચકચુર. હો મનવા. ૨
 સ્ત્રી મોહોટી મોહનીરે, ખીજું સર્વ એહની હેઠ;
 પોહોંએલાને પાડે પલકમાં, છેલી સીડીલગી ઠઠ. હો મનવા. ૩
 અવાર માયાખળ એટલુંરે, હોય અજાણ્યાં બહવાય;
 જાણીતીને છેતરે, એવી મોહનકરી માય. હો મનવા. ૪
 જ્ઞાન વેરાગ્ય ગોઠ નહીરે, હરિસું ન ઉપજે હેત;
 જાય વિવેક વિકળ રહેરે, જ્યારે ચતુરા ચોરે ચિત્ત. હો મનવા. ૫
 ચંદ્ર ઇંદ્ર પારાસુરે, એકલશૃંગી મુન્ય;
 શિખ બ્રહ્માદીક ભુલીયા, એથી કાણ છે મોટાં અન્ન. હો મનવા. ૬
 મન તો અસત્ય આખી વીધવુંરે, તનથી ન રહેવું સ્ત્રીપાસ;
 ધીરાને ચંચળ કરે, એ તો કાણુમાં ધાલે સત્યાનાશ. હો મનવા. ૭
 ચતુરાધ તાહારી ચુલે પડીરે, કાંઈનું ન ચાલે જોર;
 દયા જગતમાં એમ ખચે, જેનો કર ગ્રહો નંદકીશોર. હો મનવા. ૮

(૨૪૫)

રાગ—રામકળીનું—પ્રભાત.

શ્રીદ્વારીકાધીશ છે શીશ ત્હારે ધણી, ઇશ નહીં અવર વગુ ચીવનાથ;
શ્રીગિધરણુ તવ ચરણને શરણુ છું, જન્મને મરણ હરોગ્રેજો હાય. શ્રીદ્વારી ૧
પાપ આણુમાપ ત્રય તાપ સંતાપ સૌ, કાપવા પાપ છે નામ તાહાં;
સર્વ સાધન રાજન અભિનન તન, અન્ય પ્રસન્ન નહિ મન માહાં. શ્રીદ્વાર
દાગ ને ધામ તન વામ શું કામનું કામ વિદ્યામ નહીં શ્યામ પાપી,
ત્હારો હું દાસ અવિનાશતુજ પાસ રહું, વાસ વેડું નોધું અભીલાખી. શ્રીદ્વાર ૩
અચળ તવ ભક્તિ રસયુક્તિ સતસંત દો, જગતથી દુર આરાકતી માહારી;
નિધિ દયા ધરી દયા જન દયા પરદયા કર છડે ત્હારો ગિરિવરધારી. શ્રીદ્વાર ૪
(૨)

રાગ—રામકળી.

માહારા શ્રી માહાપ્રમુખ હું એ વર માંગું,
સહજે કૃપા કરી આપો પાવલે લાગું. માહારા ૧
પ્રિયસહ પ્યારા થઇ પ્રસન્ન રહે રાખો,
નિજનો બાણી નિત્ય શ્રીમુખ દાખો. માહારા. ૨
ચિત માહાં રાખો સદા તમારે એ ચરણે;
અળગો કરી અવિદ્યાથી રાખો સદા શરણે. માહારા. ૩
આપનું ઉચ્ચિષ્ટ સદા માહારે પાનપાન,
નિત્ય જ્યાંહાં સેવા પુજ થાયે ગુણગાન. માહારા. ૪
અભય નિજનંદ સદસંગ આપે,
લીલા સહીત વાસ મુજ ભર થાપે. માહારા. ૫
આપને રૂચે નિત્ય કૃતી રે કરાવો;
દોષ માહારો એકે મનમાં ન લાવો. માહારા. ૬
નિરભિમાન હોપમ લક્ષણા ભક્તિ,
સદા સ્મરણ કૃણુ જયસન આસક્તિ. માહારા. ૭
સદા સહુ સમીપે નાય નિત્ય વૃજ્ઞાસી,
કહાવું પ્રભુ તમારી અચળ દાસ દાસી. માહારા ૮
અમ્મંડ આશ્રય મુને તમારોજ હોજો,
સેવક દયાને કશણા દ્રષ્ટે નિત્ય જોજો. માહારા. ૯

પદ—રાગ—રામકળી,

કહો કષપેરે કહિએ પ્રભુ કાયર કે બળિયારે, ટેક
નિડરહોતો કાંત કયમ થાઓ કંસદાસારે,

દયાળુ તો કયમ તરસાવ્યાં વૃજ્જવાસારે. કાહોકધ ૧
 અલ્પચારી હો તો કયમ કાહવો ગોપીકંથરે,
 કામી હો તો કાલિંદી ના આપે સ્ત્રીને પંથરે. કાહો ૨
 નાગપારો ખંધાયા ન લીલા નાચ્યો કાળીરે,
 તમને ના કહેવાય કાંઈ નમિયે વાળીવાળીરે. કહો ૩
 કાળને કંપાવો ક્રમણ ભયંકર એહેવારે;
 કામને લખવે રૂપ કાહોની કહિયે કહેવાયરે. કહો ૪
 જુઠા કહેતાં દારા લાંગે વેદ અવલીનરે,
 સાચા છો તો ખાંધ્યો કેમ ખચારા બળીનરે, કહો. ૫
 શાંત શા નૃસિંહરૂપ ક્રોધના ભંડારરે,
 ક્રોધી હો તો સહ્યો કેમ ભૃગુપદ પ્રાહારરે. કહો. ૬
 સધળું તમોમાં છે ને, કશું પણ છે નહિરે,
 એથી પણ અગ્ર કહું પર છો એ બેનીરે. કહો ૭
 કાંધન મન વાણી નવ પોહોંએ. અનિર્વાચી દવારે,
 નિશ્ચે ના બોલાય કાંઈ, આહવા છોકે તેહેવારે. કહો ૮
 જેવા છો તેવા છો માહારા શ્વામી આપો સેવારે,
 કાસ દયો નીબનો બાણો કાંઈ નથી લેવા દવારે. કહો ૯

(૨)

પદ—રાગ—રામકળી.

કાંઈ નથી જોતા ક્રમણ કપા જ્યાંહાં કરોછોરે. ટેક.
 કુડિ કાતી તેહની સહુ રૂડી માની લોછોરે. કાંઈ નથી. ટેક
 પાંડુસુને વેદથી વિરક્ત કસ્યાં કર્મરે,
 તમારી પ્રસન્નતાએ ઠસ્યાં તે સુધર્મરે. કાંઈ નથી. ૧
 વાલી માસ્યો ખંડુસમંધને પાપરે,
 તેજ કીધું વિભીશણ સુગ્રીવે જોયું આપરે. કાંઈ નથી ૨
 કાહો શું ચુકી સુપનેખા નાક તેહેનું કાપ્યુરે,
 સાધન શું કુખજ કીધું પતિસુખ આપ્યુરે. કાંઈ નથી. ૩
 સેહેજે અરધે નામે ગુણુકા વૈકુંઠ પમાડીરે,
 સંત બીજા પડયા રંહ્યા રટતા નામ દહાડીરે. કાંઈ નથી. ૪
 નહીં તેહેનું નહીં બાબુ તેહેનું સરવે બાબુરે,
 વાંક રો! હમારો પ્રભુ તમથી ચાલ્યું આબુરે. કાંઈ નથી. ૫

(૨૪૭)

ગોહી દયા દયાભીષ કરારે કરો હરિચરે,
કરુણાના સમુદ્ર મારા પ્રણુપતિ શ્રી ડરે. કંઠ નથી ૬

(૨)

પદ-ગંગ-ભેરવી.

હરી માહાઈ અંતર શુદ્ધ કરોરે, હરી મહારી નિર્મળ પુદ્ગ કરોરે. દેક.
હરી મુને પ્રાંચ વિસરાવોરે, મુજ મન નિજ છપી લોભાવોરે. હરિ. ૧
હરી હું ભાવું એહવો કરોરે, હરી મહારા તનમનતાપ સમાવોરે. હરિ. ૨
હરી મહારી દુરમતી દુર કરોરે, અંતર ભક્તીભાવ ધરોરે. હરી ૩
હરી નીજની લીલા દરસાવોરે, નિરાદિન સતસંગતી ભાવોરે. હરિ ૪
હરી માહાઈ ચિત ચરણે રાખોરે, દયો તમારો શ્રીમુખે ભાષોરે. હરી. ૫

(૨)

પદ-ગંગ-ભેરવી.

નંદ નંદન ભજ ભજ ગન માહારા, કોટી કલ્પના કલેરા ટળોરે. દેક.
જન્મમરણનો ભય જન્ય ભાગી, યમકિકર સ્વપને ન દમેરે. નંદ. ૧
આનંદસિધુ બિદે થાય અંતર, જો સેવે શ્રીનાથ ગમેરે. નંદ. ૨
પ્રહ્લાદીક ત્હાઈ ભાગ્ય વખાણે, ધંદ્રાદીક જર ધુમેરે. નંદ. ૩
ચારે પદારથ દ્વારે રહે ઉભા, ચૌદલોક તુને ચરણ નમેરે. નંદ. ૪
ખાતું શ્રીહસીરસું ન ધરે, તાઈ ચિત્રગુપ્ત ઉધારે નમેરે. નંદ. ૫
અનુમાસીત્ર નવેતીત્ર સંપત્ય, અનાયાસ ત્હારી પુકે ભમેરે. નંદ. ૬
નિશ્ચય પદપંકજ પુરુષોત્તમ, જેને રોપાદીક સમાન નમેરે. નંદ. ૭
તે તુજને આપમે દયા પ્રીતમ, નિરાદિન તાહારા રૂદિયામાં રમેરે. નંદ. ૮

(૩)

પદ.

હો સ્વતંત્ર શ્રીજી કરો તમે જે મન ભાવે;
ધર્મપ્રત્યે જોર કોનું નહીં શવે;
સરણ પડ્યાને માયા પણ અકળાવે, હો સ્વતંત્ર. ૧
નડતું કોધતું નાથ કરે નહીં વેદ ગાય;
જિત અસકરો એ નિજ જાળે કસું નવ, થાય;
કોહો તદા જિત ભુવતેજ કિયે ન્યાય. હો સ્વતંત્ર. ૨
શ્રુતિ સ્મૃતિ શાસ્ત્ર સરવ એમ ગાય;

હરિ મમરતાં સદ્ય સકળ દુષ્પ્રભય;
 તે સ્તવે ખરું પણ દ્રષ્ટિસું નવ દેખાય. હો સ્વતંત્ર. ૩
 હરિગુણ ગાતાં કબુદિ રહે નહિં નામે;
 ગતી ધરડા થયા મોહોવાયક કામ દામે;
 કેહેતાં કાંઈ કાવતું નથી એણે ઠામે. હો સ્વતંત્ર. ૪
 રામ રહતાં દેહ તુજ્યો દસરથ સ્વગે;
 નામ જપતાં છુટ્યું કપાળ નહીં ભટકે. હો સ્વતંત્ર. ૫
 એક મ્હારે નામે હું સરખો નર થાય;
 નિત્ય નિરંતર નામ તમારું ધણું ગાય;
 શું કહિયે આધિવ્યાધિ વીધે તે પિણય. હો સ્વતંત્ર. ૬
 કૃપા કરોછો કાંઈએક પ્રજ્ઞાદીથી ઝાણ;
 તદ્દપી તેહેને સંતાપે માયા મનમાં ખાઝી;
 કાળજ કુટાણું ક્યાંહાલગિ હળધર સાણ. હો સ્વતંત્ર. ૭
 તમારો હું એકજવાર કહે કાંઈ;
 શ્રીકૃષ્ણ તેહેને આપો અભય ખરદ જોઈ;
 તે પણ અધુના નથી દેખાતું રહિયે રોધ. હો સ્વતંત્ર. ૮
 સ્વદેષ ધર્મ પણ મ્હારો માહા ભયથી રાખે સાચું;
 શ્રીમુખથી બોલ્યા આપ કેવાય કયમ કાચું;
 અભય તદા રહું આપ કૃતિમાં જદ્દપી નાચું. હો સ્વતંત્ર. ૯
 સુણો જાણવા દયાયે આદરે વખાણ;
 વિશ્વસૃષ્ટી પાવન થાય તેજ ટાણ;
 સમરૂં તદ્દપી સધુના સાથી કાણ જાણે. હો સ્વતંત્ર. ૧૦
 નામે પાપ નાહાસે પાપ નામે ત્રાસે
 શ્રીકૃષ્ણ કહું છઉ શી પેરે પાપ નહદેમાં વાસે,
 શાથી મળતાં છો નહી કમ દોશ મારા ભાસે. હો સ્વતંત્ર. ૧૧
 વેદાદીકનાં વચન સકળ સ્તવે દાવે,
 પણ ત્યારે જ્યારે તમારા મનમાં આવે;
 કરો આહો તે સરવેશ્વર શંકા કોહોની લાવે. હો સ્વતંત્ર. ૧૨
 ધણા શરણાગતનું સાધન સાધ્યું પણ નાજોવું;
 નિજખળથી નિજજન જાણી દુષ્પ્ર હવે જોવું;
 દયા પ્રીતમણ નહિં શોભે જોવું મ્હારું રોવું. હો સ્વતંત્ર. ૧૩

પદ.

- હૃદી હું તો હાવાં હાશ્યો જે ગમે તે કરો,
 અતીસે અટળામણનો મારણો. જે ગમે તે કરો. ૬૬.
- હરિ હું સહુ શુભ કૃતીથી હીણા,
 જે અનિશય દ્રવ્યનો પણ ઝીણા, જે ગમે તે, ૧
- પણ અનિશ્ચા મહારી પુઠે,
 સુખાશ્ચીમાં નાખે મુઠે, જે ગમે તે. ૨
- મૃદુ - હૃદ માને નહીં શિક્ષા,
 જગમાં લજવી નૈશ્વર્યની દિક્ષા. જે ગમે તે. ૩
- ભવ ઉલ્લેગ અતીસે પીડે,
 મુકનાં ઉચિત કર્મ સહુ મિડે. જે ગમે તે. ૪
- શરણાગત જોવું ગતિ મનિ માઠી,
 શુદ્ધ કાંધ હતી તે નાઠી, જે ગમે તે, ૫
- પણ કુઃખ જે કૃતિ નિશ દિન કરિને,
 જાપ મન ત્યાંહાંનું ત્યાંહાં કરિને. જે ગમે તે, ૬
- તન જયમ વૃદ્ધ થયું મન પાળક,
 ભેપર ઉજ્જવળ અંતર કાળક. જે ગમે તે. ૭
- અંતકાળ દુઃખથી કાં પુછીં,
 સત્ય વચન સમરી જાણું છું. જે ગમે તે. ૮
- પ્રભુ જયમ રાખ્યો છે તેમ સહુ છું,
 જે શીર પાડો છો તે સહુ છું. જે ગમે તે. ૯
- જાણું છું કર્યો સહુ સાચું,
 પણ વણસમજે ભટકે મન મ્હાણું. જે ગમે તે. ૧૦
- જિવથકી નિવડાકી નિજગણ કશું નથી યાવું,
 સનેપાતમાં ગાડું ગાવું. જે ગમે તે. ૧૧
- જેવો શરણ પડ્યો છું,
 માણ પ્રભુ રાખ્યો અટળ આડ્યોછું. જે ગમે તે. ૧૨
- મણુપ કોધથી બહાલ ન હાલે,
 ગગન પવન સહ ભરાઈ ન ચલે. જે ગમે તે. ૧૩
- મિનતી દયાની એ ફરી ફરીને,
 પ્રગટ મણુપ સેવું કું હરીને. જે ગમે તે. ૧૪

૫૬.

જીવતો મુઝોરે મુખ્ જીવતો મુઝો.
 તેં ભજ્યા નહીં ભગવાંન મુખ્ જીવતો મુઝો. ટેક
 પેટને અર્થે પાપ કરતાં દીલમાં ન ડસ્થો;
 ખાડોશીને ઘેર પુણ્ય કરતાં આડો જઈ પડ્યોરે. મુખ્. ૧
 કુડની માળા કોટમાં ઘાલી કોંધી ગુરૂ કસ્યો;
 ત્યારે મૈથુ કરવા લાગ્યો અંતર ના ડસ્થોરે. મુખ્. ૨
 બહુનામીને ઝોળખ્યાવીના, અંતર બહુ પડ્યો.
 દયાપ્રીતમ દિલમાં વસ્યો કારજડો સસ્યોરે. મુખ્. ૩
 (૩)

૫૬.

જૂજ વાહાલુરે વેકુંઠ નહિં આવું, મને ન ગમે ચતુરભુજ થાવું;
 નંદકુંવર ક્યાંહાંથી લાવું, જૂજ વાહાલુરે. ૧
 સોહીયે લક્ષીતા ત્રિવેણીમાંરે ગીરધારી, સંગે સોહીયે જ્યાંહાં રાધે પારી
 સેવિના આંખ ન હરે માહારી, જૂજ વાહાલુરે. ૨
 ત્યાંથી શ્રીજમુના ગિરિવર છે એ નહીં, મને આરાકનીછે ધણી બેહેની;
 તેવીના માહારો પ્રાણ પ્રસંન રેહે નહીં. જૂજ વાહાલુરે. ૩
 ત્યાંહાં શ્રીધંધવન રાસ નહીં, જૂજવનતા રાંગ વીલાસ નહીં;
 વિગણ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહીં, જૂજ વાહાલુરે. ૪
 વૃક્ષે વૃક્ષે વેણુધા મારી, પત્રે પત્રે હરિભુજ ચારી;
 હેવા રમ્પુરજી છું સંગીત મારી. જૂજ વાહાલુરે. ૫
 હેવા વિશ્વશિવ સખીરૂપ થયા, હેવા રમ્પુરજી તે રસનારે રહ્યા;
 ભિવન સરખા તે ત્રણ કૃષ્ણ થયા. જૂજ વાહાલુરે. ૬
 સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણવીના કડવું, મને ન ગમે 'વ્રજ' મદન અડવું;
 ધિક્ક જન સુખ પામી પાછું પડવું જૂજ વાહાલુરે. ૭
 શું કરે શ્રીજી સહુજ પાંગી, તેહેમાં નહિં આપણુ ઓ સ્વામી;
 મારે દાસપણુમા આવે શી પાંગી. જૂજ વાહાલુરે. ૮
 જૂજજન વેકુંઠ સુખ જોઈ વળી, ન ગમે તો 'અમ્મંડ'ગારે ભલી;
 એવા સ્વરૂપાનંદ અતીસેં ગળી, જૂજ વાહાલુરે. ૯
 ગુરૂખણે ગોકુળવાશી યદ્યુ, શ્રીવલ્લભ રાણે નીત્ય જઈશું;
 દયાપ્રીતમ સેવી રસ જસ ગાઈશું. જૂજ વાહાલુરે. ૧૦
 (૨.)

હરિને ભજે નહીં ને અવર આરાધે, અનન્ય ભક્તી ન કરુવેરે;
 આતે સહાય કરે શ્રી કૃષ્ણ કે પ્રાણી, આગળથી અથડાવેરે. ટેક
 ભજતાં ભગવંત કાંધ ન રહે પાકી, મુખનું પાણી સળે પેહાંચેરે;
 શાખાઓ છડે તરતૂં ન યાચ, સર્વ પામે સિંચાયરે. હરિના. ૧
 ઘેર ગોવિંદ ને અંગાને આરાધેરે, અજગર ગળા પીડા પાંચારે;
 છુટ્યા તો જગારે શ્રીકૃષ્ણે છોડાવ્યું, દેવતાં દુઃખ નવ વાંચારે, હરિ. ૨
 પડવને ઘેર પ્રભુ પ્રગટ વરયા પશુ, શિવાદીકનાં સેવા મદ્દા મનમારે;
 કુંતીસંખધે કરાવ કટ પશુ ધાયરે, વિવિધ વિધે વિટંબગા વાંચારે, હરિ. ૩
 અભયનો આશય કીધો અમૃત હરિ ભક્તે, દુવાસા દુખ દીધુરે;
 એહવા દતિદાસ સારણમાં સમજોરે, અન્ય આશય કીધે એવું ધાયરે. હરિ. ૪
 ખાહુ ધરનો જામ ભુખે મરેરે, ઓળંગા કાંઈના ન દેવાયરે;
 એક આશક્તિવિના ચિત નહિં હમારેરે, સેવત્યાંહાં સિદ્ધિસાનીરે. હરી. ૫
 (૩)

તારાં સહુ દુખ જશે ગોવિંદ જાની;
 સેહજે સહુ સુખ ધારે, ગિરિવરધારી જાની. ટેક.
 ભવના વેભવનો ચિતમાં ચોહોરોછે રંગ;
 એના એ ભોગ કરડી ખારો ભુજંગ, ગિરિવરધારી. ૧
 પ્રણીરે ગુચવણીની એ અતિથા જાળ;
 નાહાસવા ખારી એક શણું ગોળાળ, ગિરિવરધારી. ૨
 કા સમે મોહ તને કા સમે રોક;
 એ બેમાં અથડાતો તું તો એ ચિંતો કોક, ગિરિવરધારી. ૩
 જોહેતું તું સુખ માણે તે દુખનો ભંડાર;
 પડતા પેઝરાં ખાતાં નહિં આવે પાર. ગિરિવરધારી. ૪
 કેવળ કલેશ ભર્યો આ સાગર સંસાર;
 નાવ તર એક નામ નંદકુમાર. ગિરિવરધારી. ૫
 આવ્યો આવરો પાછો વચમા પહિંજાર;
 દયાપ્રભુને ભુજે પાછલ પસ્તારે. ગિરિવરધારી. ૬

ત્હારા મનપદી દેને સર્વ છાંડી, તો ત્હારું કામ નીપજે, ટેક.
 તું કહીશ કે મ્હારે હાથે ધન મેળવી, માહારી કામનાગો ક્યમ પુરી થારો,
 તે તો મનુષ્ય આપોઆપ મનુર, તો ઇચ્છર ક્યમ ભુની જરો શ્રીકૃષ્ણ. ૧
 તું કહીશ કે ધંધા વીના ધન ક્યમ મેળવું, ધન વિના ધર ક્યમ વાલે;
 તે તો આયુષ સુધી પેહોંચાડે પ્રારબ્ધ, મિચ્યા હું પદમાં માહારો શ્રી. ૨
 તું કહીશ કે નિવૃત્તી આગળ ધડી ન બેસાય, માહારી દહી થાકે છે માતા;
 તું હસ્ત ચરાણુ તું કરની કારજ, વદને પિઠલ ગાતારે. શ્રી. કૃષ્ણ. ૩
 વિશ્વંભર બધી વિશ્વનું પુરતો, ખાન પાન અંખર જો વિચારી;
 તે પ્રભુથી તું કેમ રહેછે અગગો, તો અંખર ન હો તાહારો શ્રી. ૪
 તોહો તાહારું મન ન માને તો, ચારે પોહોર કમાની;
 ત્રણ પોહોર નિંદ્રા કર નિસ્ચે, એક જમ હરિગુ ગાનીરે. શ્રીકૃષ્ણ. ૫
 જે જે વાતના ખાંચા તેં કહાડ્યા, તે તે મર્ગે ગતાંચા;
 કશાવકીરતન ને ભક્તિ ન ભાવી, તો અઠાવાસી તાહારે ભાગ્યે આંખારેચોરાશી. ૬
 દામ ન લાગે; હાંડ ન ભાગે, ગાતાં ગે નિંદ ગોપાળા,
 પણ દયો કહે જેને ભક્તો ન ભાવી, તેહને લક્ષાટે લંપિયા છે કાળારે. શ્રી. ૭

(૨)

રાંગ—કાલીંગડો.

માહારો કર ગ્રહો કશાવરોયરે, માયાદળથી મુંકાવો;
 રાણાગત વત્સલ તણુરે, બદ પાળો માહારો દાવો. માયા. ટેક.
 હયાની હોળી કાને કહાયરે, કાહો તોહો કામ શું થાય,
 આપતો અંતરજમીછો, હરી માહા સમરય સુખદાયક માયા. ૧
 કહેતાં કાંઈ બંનતું નથી રે, ઘણી ગુચવાણી ને દુઃખ;
 જેને સોંપ્યો તેને કહાં નથી કર, જાવો તો સમળું સુખ. માયા. ૨
 કષ્ટ પામીને કાયર થયોરે, નથી માહારે એક ઉપાય;
 કાન ધરો તો કહું તો ભુલું નહિં તો, માહાર સગળ જન રાય. માયા. ૩
 કસા યોગ્ય હું છું નહિરે, જેહવો તેહવો તમ દાસ;
 અકળાયો છું અનિદ્ધા દુઃખે, મથે કાળનો મોટો ત્રાસ. માયા. ૪
 પ્રસન્ન થાઓ તમો, એકવી કાંઈ નયો મારી પાસે વસ્ત;
 નિજ બળથી નીજનો કરો તો તો, અખિલ કષ્ટ હોય અસ્ત. માયા. ૫
 કરગરું કામ આવ્યું કશુરે, ઊત્તર ન આપને મન;
 પણ વિચારોને હું કહેને કહું, તમપાપે માહારે કાછે અન્ય. માયા. ૬
 દયાના પ્રીતમ દીન તાથજી, માહારી, સામું જીવો એકવાર;
 જાન નિજનદં કરો પાયો, પ્રેમરસ પ્રાણુ આધાર. માયા. ૭

(૨)

(૨૫૩)

રાગ—ઝેવાડા.

કેલે કીયે મિહારે રે, હવ ઝંપ વાળિયો, મુળે મુનો મોહ નિંદ્રાનીમાં;
 જગીજો તિયારે પુલ પોધ ગાઢનારે, કરજ કરી ચાલ્યો ભરીને ભાંગ, કેલે કેલે.
 શક્ત કોટી ફેરારે, ફસ્કો ચાર ખાણુગારે, એકગાર મનુષ્ય ફેરો કૃપાનાથ;
 રકને લક આપારે, લુટવા અકગનેરે, આવી સાવરણી હાથ. કેલે. ૧
 મુલ્યક અવસરે, આપ્યો હરીમજનનારે, જેથી છુટે ભવજનન કર્મપાસ;
 તે મુકા તે કંકિધુરે, કર્મ અમારનુરે, તેજ તાર ધાદ્યુ રાત્યાનારા. કેલે. ૨
 મોહ તને મોટારે, કામને દામનારે, તે ખમે કલેશ નકેકુંડ;
 ફળ તેલેનું હમણારે, જગતની જીતીયોરે, અતે પાછું નકે કલેશ મુદ. કેલે. ૩
 વીતી તો તે વીતારે, રહી સાંભળનીરે, હરી ભજ ભાવે ભલ્ય થયા ભંગ;
 દયા દયા કરશેરે, કૃપા કૃપાનિધીરે, જમ કરી મુકુરતમાં પાટવાંગ. કેલે. ૪

(૨)

પદ—રાગ—સોરઠ.

૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર ગિરધારી,
 શું પુરાણ પ્રેમ ધરી, પ્રમાદ દુર કરી. આ સમય ક્યાંથી ફરી;
 એણું મન ધારી ધારી. ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. કેલે.
 પાપ ચતુરવિધી પળકમાં પળારો, ત્રિવિધ તાપ તુર્ત ભરમીભુત ધારોરે;
 અભય પરમાનંદ શિશુ હર ભરાશે;
 તે વીના જ્ઞાન ધ્યાન ધર્મ, દાનકર્મ, તપ ન ધર્મ, નિર્ધર્મ;
 સ્થિતિ હર્મ, અભિદ્યમર્મ, વસ્તુચર્મ, મનીનર્મ, પ્રાપ્તિપર્મ;
 અનિ પુકારી પુકારી. ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ૧
 અવિદ્યા દળે કૃતાંત કંપ ખાયે;
 ભુડા ભાળ અંક અટળ પાણુ ભુસાયે;
 વૃંદ વૃંદારકમાં તું પ્રસંશાયે;
 માટે એત સ્વરૂપ કાળ, ગા ગોપાળ, નંદ્યાળ, દિનદ્યાળ, પ્રાણુતપાળ;
 કંશકાળ, મહાકૃપાળ, કમરસાળ, શ્રીગનમાળ, હર્ષભાળ;
 કષ્ટહારા હારી. ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ૨
 સેવ એજ નામ ગે પળ ન ભુલે;
 હમા શંકર મન મનન કરી કૃલે;
 નારદાદીક આનંદ ડાળ કુલે;
 જળિ ચતુર સનત્કુમાર, નિગમમાર, અશ્વિતાર, ગણદાર;
 મુકશું ખાર, ધીમજાર, પતાગાર, ભા અંખાર;

સુર સરદાર શ્રીમુખકારી. ૨૮ શ્રીરાધાવર. ૩

વાણ પ્રયાસ ગન પ્રપંચ મોહ ત્યાગે;

ધર્મ અર્થ કામ મોક્ષ રૂપ લાગે;

ચોવી પ્રેમભક્તિ સહજ હૃદય જાગે.

તડુપરાંત, નિત્યરાસ, જુગવિલાસ શ્રી અચિતાસ, આણુંદરોસ;

કેલીલાસ, જ્યાંહાં પ્રકાશ, ત્યાંહાં નાનામ, અનાયામ, નિષટપાસ;

દયો દાસ, કરે વિહારી વિહારી. ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ૪

(૨)

શ્રીપદ.

હરિ ભાવધીના, કેવળ કૃતી કરેવી કાર્ય ન થાય;

જ્યમ અભિવીના, ભરગાં ધૃત હોમે એળે. ટેક.

જુઓ સર્પ સમીર ભક્તિને રહે, જુઓ ચાત્રક તે પિપાસ શહે;

જુઓ, ઉત્તુક અખંડ ઊભય રહે, હરિભાવ વિના. ૩

જુઓ મીન તીર્થ જળમાં જાયે, જુઓ ગુણજી નૃત્ય કરે ગાયે;

જુઓ પાંહાણો પાપે શું સુખ થાયે; હરીભાવ વીના, ૨

જુઓ મગચાદીક પરુ વનરાસી, જુઓ ગુનેગાર સેહછે કાંસી,

જુઓ કાસદ પણ જાય છે કાશી, હરીભાવ વીના, ૩

જુઓ તેલીનો બળદ પરિક્રમા કરે, પનગ પેટે ચાલે ડંડવૃત ન કરે,

જુઓ તપોધન દેવળે દેવળ ફેરી કરે. હરિભાવ વિના. ૪

જુઓ વટ જતાનો યોજ રાહે, જુઓ અંધ સદા કર ડંડ ગ્રહે;

જુઓ ખર તન રાખમાં રોજુ રહે હરિભાવ વિના. ૫

જુઓ નટવો અખધુન વેરા ધરે, જુઓ જગતો દૃઢ થઈ ધ્યાન ધરે,

જુઓ મુક વગન મુખ નવ ઉચરે. હરિભાવ વિના. ૬

નાહું વૃંદસ વિષય તણી આપદા, ઉભું વૃક્ષ ને કોર મળે ન કદા,

જુઓ અજગર નિર્ભોભી છે સદા. હરિભાવ વિના. ૭

ભાવે પ્રહલાદને સ્થંભગાંધી મળ્યા, નામદેવને ભાવે ભુતગાંધી નિકળ્યા;

વણ ભાવે મંડળીકને કાળ ફળ્યા. હરિભાવ વિના, ૮

હરિ તેહેવા થાય જોવા નાણે, નિજ ભાવ પ્રમાણે ફળ માણે;

દયો કહે જુઓ સર્વ ઠકાણે. હરિભાવ વિના. ૯

(૧—૨)

પદ.

ચિત્ત તું રિદને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે. ટેક.

સ્થાવર જંગમ જડ ચેતનમાં, માયાનું બળ ફરે;

(૨૫૫)

સમગ્ર શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું, જન્મ તરણ બાપ પરે. કૃષ્ણને. ૧
 નવમાસ પ્રાણી કૃષ્ણચંદ્રનું, જ્વાન ગર્ભમાં ધરે;
 ગાવાનું આવાણુ દશ્યું ત્યારે, લક્ષ્મીરાશી કરે. કૃષ્ણને. ૨
 તું આંતર ઉદ્ભવ ધરે, તેથી કારણ શું કરે;
 પ્રાણીના ધાસ્યો મનસુખો, હર પ્રહારથી નવ કરે. કૃષ્ણને. ૩
 દારી સર્વની એના હાથમાં, ભરાવ્યું ડગલુ ભરે;
 જોયો જન્મ વગાડે જન્મ, તેવો સ્વર નીકરે. કૃષ્ણને. ૪
 ધનાર વસ્તુ થયાં કરે જયમ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ પાણી ભરે;
 જનાર વસ્તુ એણિપેરે ભરો, જયમ ગજ કોકું ગરે. કૃષ્ણને. ૫
 જોલુ જોલુ જે જયમ કાળે, તે તેહને કર હરે;
 એહમાં ફર પડે નહિ કોઈથી, શીદ કુદાઈ તું મરે. કૃષ્ણને. ૬
 તારા ધાણું થાતું હોય તો, સુખ સંચે દુખ હરે;
 આપણું અસાન કૃષ્ણ એ, મુજ વિચારે ખરે; કૃષ્ણને. ૭
 થાવાનું આણસિંતવ્યું થારો, ઉપનીવદ્ધ જોયરે;
 રાખ ભરોસો રાધાવરનો, દયા શીદને હરે; કૃષ્ણને. ૮

(૨)

૫૬.

નીચેના મેહલમાં વસે ગારો વાલમેરે વસે વ્રજલાડીલોરે,
 જે રે ભણે તે જાંખી પામે હરે;
 બુલા ભમે તે જીભ રાદનમાં રોધેરે,
 દારી નાં મળે એકે મામે રે, નીચેના. ૧
 સતરાંગ દેશમાં ભક્તિ નગર છે રે, પ્રેમની પોખ પુછી જાજોરે;
 વ્રેહ તાપ પોખાગ્યાને મળી પોલે પરાજોરે. સ'ડી ચડી ભેળ થજોરે ની. ૨
 દીનતા પાત્રમાં મનમણી મુકરે, ભેટ ભગવંતજીને કરજોરે;
 હુઆન પુજાવનો છાવર કરો નરે. શ્રીગીરીવંધર વર તમો વરજોરે. ની. ૩
 એરે મંડાણનું મુજ હરિ ઇચ્છાજે, કૃપાવનાં સિદ્ધી ન થાયરે;
 શ્રી વલ્લભારણ્યકી સહુ પડે સેલુરે, દેવગંન પ્રતી દ્યો ગાજોરે. ની. ૪

(૨)

૫૬.

એક વચ્ચો જોખીજન વલ્લભ નહીં સ્વામી ખીજો;
 નહીં સ્વામી ખીજોરે મ્હારે, નહીં સ્વામી ખીજો. એક. ટેક.
 અવર કોધનું કામ ન મારે, શીજો કે ખીજો,

કૃપાળુ કરે પ્રપાંચુ, કામજ વાણસે કૃતીજો;

પ્રાણુ જાળે પાણુ અન્ય કૃતીમાં રૂતિ રમે જોયો. એક. ૧

સુખી દુખી જોમ રાસે તેમ ગાળે જોડા ગુણ ગાઈ;

વિનો મુખનો ધર ગુલામ વેચે તો વેચાઈ

એજ ગમ્યો એવા મન ગાન્યુ પીજો નવ ચાહું;

એના અતી અતંતર હું કામનો દાસ ન કેહેવાઈ એકે ૨

કૃપાળુનીનાં શીર અવર નમે તો છે દંડ,

નંદકંવર પ્રણુ નામ જપે તો છંહા કંઈ સતખંડ;

અવર દેવતો આશા કરે અથ જાને શ્રદ્ધાંડ,

અંત અમર દરશણ દોડ પગે તો પાડું પીંડ. એક. ૩

હું ચાતક જળ ચાતી શ્રીજી હું જપ હરિ વારી,

હું હારીશ કાઠી હરી દ્રવ્યતંધારી તે આરી;

અન્ય ન પતો વત જોને નહીં તે કંહીયે વ્યભીચારી;

શ્રીગુરુ દત્તે ભજ્યો કહે દેવે સદા ટેક મારી. એક. ૪

(૨)

પદ.

જો વીચારી જીવ તારી શી વલે થરો;

શી વળે યરોરે મુરખ, શી ગતી થરોરે, જો વીચારી. ટેક

જન અમુલ્ય જનમ અર્થ ગયો કંઈ હશે એતના કંઈ ન કાળ અચક આવરો;

ના ભજ્યા શ્રી કૃપાળુ કોણ ત્યાંહા છોડાવરોરે. જો વીચારી. ૨

જળ કરી અધમે દ્રવ્ય મેળવ્યું દુખે, પાણુ નિજ કુટંગ કણ પડ્યો ન પરમુખે;

નિત્ય હાય દેવ પલકે ના કચ્છો સુખે;

રાવિકારમાણુ ભજ્યા ન રહ્યો આ રૂપેરે. જો વીચારી. ૨

રકંદ પંચમે પોકારી નક કુખ કંલું.

વાસ ભાપજે સુણેયી કચમ જશે સહું

માટે હજુ એત કણુ સેવ કર કંલું,

ત્યાંહાં તો પછી વાઢ્યું તેહેને જોધરો વલુરે. જો વિચારી- ૩

જાણે તું જન્મનીધું તે કયમ ભજન કહે;

પણ વિચારી જોઈ સર્વ મનથી કર પડે;

તુ રામ નામ રૂઠણુ ચીત તાપ આધર;

બળતે કુંપડયો પ્યની કાલાડ્યું તે ખરેરે, જો વિચારી ૪,

ભજનવિના વાત સર્વ જાણુજે કૃપા;

મુઠી કુધળા તે સાંભળ કસણની કથા;

(૨૫૯)

આત્માવાતી તુંજ તાહરો ન થા નયા;
દયાપ્રોતમ વિના ગતિ નથી સર્વથારે, જો વિચારી. ૫

પદ.

ભજની શ્રી હરી કરી સહુ કલ્પના પરી,
કલ્પના પરી કરી સહુ કલ્પના પરી રે, ભજની. રેક,
તાહરી કલ્પનાએ પાત કેહે કરી સંરી,
નિત્ય નાણી જોય તોહે શિદ મયે મરી ;
આ અમુદય સમય ગયો નહી મળે કરીરે ભુંડા ભજની. ૧
જોનો દુખ મૃત્યુ ક્રોધ માગવા જાય છે,
તે જો સદજ સમય આવી પ્રાપ્ત થાય છે;
તેજ રીતે મુખ સર્વ શાસ્ત્ર ગાય છે,
હું પણ માની તું શિદ દરદમાં દજાય છે રે, ભજની. ૨
જેહેને નીમત નીમ્યું જેહ તેહ ત્યાં જશે,
અને પણ કદા ન કાનું કાનું હશે;
ધાયુ ધણીએ તેજ થયું ધાય છે થશે,
તું ંયર્થ વિરૂપાણ કરેશ તેજ ઉગરશે રે; ભજની. ૩
કરવો ઉદમ કહ્યો છે પણ રડા રીતનો,
તું તો છેક ભજન ભુલી કરે અનિત્યનો;
એકે અંશ પ્રભુ વિશે તુને ન પ્રીતનો,
હાજે ના વિચાર ચિત રાખે છતનોરે. ભજની. ૪
રાખ દદ જરોસો એક નાયજી તણો,
જેહ થકી લાભ ઉભય લોકમાં ધણો;
વીપ્રીત સુપ્રીત કરશે જાણી જન આપણો,
રેક ધર દયા જાણો તે કૃત્તિગુથી જાણો રે. ભજની. ૫

[૨]

પદ.

સેવની શ્રી કૃપાણ રસીક રાધીકા પતી,
રાધીકાપતી ગોવીંદ ગોપીકા પતી. સેવની૦, રેક,
મહાવાક્ય તત્ત્વમસી મરમી તે તણા મુનીંદ્ર,
હીન જેહેમાં સ્વરૂપ તેથી પરમ્પતી, તે સેવની૦ ૧
પ્રજ્ઞા વીધાણુ ભવ અનંત અંત ના લેહે અચીંત,
અર્થ સાધને ન સાધ્ય યોગી ન તું પતી તે; સેવની૦ ૨

આત્મરામ પુરણ કામ ધામ ધામ વામ ગ્રામ,
 ક્ષેય સદમ નામ શામ અદ્ભુતાકૃતી તે. સેવની૦ ૬
 સ્વયંભુ સ્વતંત્ર ગૃહી શકે ન કોપી મંત્ર મંત્ર
 પ્રાપ્ત શુદ્ધ પ્રેમાનંદ ભક્તિ દીનમતી તે. સેવની૦ ૪
 લલિત છળી ત્રીભંગી લાલ મદન મોહન અતી કૃપાળ,
 જોહેને નીરખી તૂપી ધ્યાને નથી થતી. તે સેવની૦ ૫

(૩)

૫૬૦

જે કાઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઊરમાં ઠરે. ટેક
 સિંહણકરં દુધ હોય તે, સિંહણ સુતને જરે;
 કનકપાત્ર પાપે સહુ ધાતુ, કોડીને નીસરે પ્રેમરસ૦ ૧
 સકરખોરનું સાકર જીવન, ખૂરનાં પ્રાણજ હરે;
 ક્ષાર સિંધુનું માછલડું જ્યમ, મીઠા જળમાં મરે. પ્રેમરસ૦ ૨
 સોમવેલી રસપાન શુદ્ધ જે, આહાણુ હોય તે કરે;
 વગળવંશીને વગન કરાવે, વેદવાંણી ઉચરે. પ્રેમરસ૦ ૩
 ઉત્તમ વસ્તુ અધીકાર વિના મળે, તદપિ અર્થ ના સરે;
 મત્સ્યભોગિ ખગડો મુક્તાકળ, રૂપી ચંચુ ના ભરે. પ્રેમરસ૦ ૪
 એમ કોટી સાધને પ્રેમવીનાં પુરોષોત્તમ પુંઠ ન રહે;
 દયાપ્રીતમ શ્રીગોવરધનધર, પ્રેમભક્તિયે વરે. પ્રેમરસ૦ ૫

(૧-૨)

૫૬૦

હરિ મોટા હરિ મોટા, સહુથી હરિ મોટા હરિ મોટા;
 ખીજા જુઠા સર્વ ગપોટા, સહુથી હરિ મોટા. ટેક.
 હરિ સમાન ખુદી સહુ સુરમાં, તેજ અસુરમાં ખોટા;
 એક આદ હરિ સદા સ્વયંભુ, ખીજા સહુના જોટા હરિ૦ ૧
 માયા કાળા અતી અનાદી, ખીજા જળ પરપોટા;
 આઅપુ અવરનું અનીત હરિવણ, માટે સમજો છોટા હરિ૦ ૨
 રોશાદીક પણ હરિથી હેઠા વીચારો પંડીત ઢોટા;
 હરિમાયાકૃત મોહલીડાળે, સરવે ખાધા જોટા. હરિ૦ ૩
 પ્રતી અહાંડ અહાંડિક સુર અહાંડ અગણિત કોટા;
 દયાપ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણ ભજનવિણુ, નવ છુટે જેમસોટા. હરિ૦ ૪

(૨)

(૨૫૬)

૫૬.

શ્રી લક્ષ્મણભટ્ટનાં ભાવે લીજે ભામણાં,
તલંગતિલકને વિપ્ર શિશિમણી ભુખજો ;
એજના સુત શ્રીવલ્લભનાં લડે પારણાં,
દ્વિજનર રૂપે પ્રગટ્યાં આનલરુપજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૧
ધર્મ ધોરિધર જે સુત શ્રીવલ્લભ દેવના,
પ્રગટ કરવા વેદ તણા વિસ્તારજો ;
ગુણસહોદર ભરિયા શ્રી ગોપીનાથજી,
હજી મુસળધર હજીધરનો અવતારજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૨
શ્રીગોવરધનધર ધીર વીર ખળદેવનો ;
રસના રૂપે કહિયે શ્રીનંદ કુમાર જો ;
તે પુરોહિતમ પ્રગટ્યાં શ્રીવીઠ્ઠનાથજી,
તિર્થુણ બ્રહ્મ તે સગુણ સ્નેહી સારજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૩
શ્રી વિઠ્ઠનાથજીના સાતે સાક્ષ સોહામણાં,
સગથી મોટા શ્રી ગિરિધરજી માદારાજ જો ;
શરણુ ગવાને સોપે તે શ્રી નાથજી,
કરવા સુંદર સેવા કરાં કાજ જો. શ્રી લક્ષ્મણ ૪
શ્રી ગોવિંદરાય તણાં મન પ્રસન્ન હુલાસમાં,
આવે તેને આપે આનંદ દાનજો ;
શ્રીખાણકૃણુજી કેગલ અંગે રસ ભસ્મા,
કરાવે છે અધાર સુધારસ પાનજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૫
શ્રી ગોકુળનાથ જણાવે જીગતે જીવને,
એના પોતે કૃષ્ણે પરમ કૃપાળજો ;
શ્રી રઘુપતીજી રૂડા નયણે નીરખતાં,
વદન સદતની ભુલે લેશે સંભાળ જો. શ્રી લક્ષ્મણ ૬
જોયા સરખા દીસોછો જીહુનાથજી,
જે છે માણસો અખળાનો આધારજો ;
દેખી દેતીજી સદા ધનસ્થામજી,
ઉપર રેડે અર્ધતરસતી ધારજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૭
એ સાતે લાલનો વંશ સદા સંસારમાં,
પ્રગટ વિરાજે પુરોહિતમ પરીબ્રહ્મ જો ;
દયો દાસ અધમ છે તે આદ્યનો,
એ શુભાણે શ્રીવલ્લભકુળનો મર્મ જો. શ્રી લક્ષ્મણ ૮

(૨)

શું કહીયે શ્રીજી રાણુ પડ્યાને સંતાપો,
 એ મોટું કાતક કુટ્ટ વિમુખ્ત સુખ આપો, શું કહીયે ૦ ૧
 વૃજનો પરિકર અતિ વલ્લભ તેહને વ્રેમાં બાળ્યો,
 વાણવેવધરી અતિ વિશદ વાંસવ તેહને બાળ્યો, શું કહીયે ૦ ૨
 વણુ પાપે પ્રહલાદને પીડ્યો જગત જાણે,
 અસુર પાંપી કાઢના પીડ્યો તે પ્રમાણે, શું કહીયે ૦ ૩
 ચોતાના કીલા પાંડવ સાધુને સંતાપ્યા;
 અતિખળે દુરીજન કૌરવને રાક્ષણ વૈભવ આપ્યા, શું કહીયે ૦ ૪
 હરિશ્ચંદ્રને વિશ્વામિત્રે બહુ દુખીયો કીધો;
 તે કોશિકને ડંડ તમે કરો ના કીધો, શું કહીયે ૦ ૫
 માધવ તુલસીદાસ વ્યાધીનું કુખ ના જોયું;
 પાપપુતળું પારથી પાંચ્યો કરું ના જોયું, શું કહીયે ૦ ૬
 દરસણ લોભી અંગદ તેહને દુસેહે કાહાડ્યો;
 નિંદક રાત્ર રાણુપાળને વૈકુંઠ પ્રમાડ્યો, શું કહીયે ૦ ૭
 દોષકોરા કળિ તેહને રાજ્યાસન દેવું બાળ્યું;
 ધર્મધામ પરીક્ષત તેહને રાજ મુકાવ્યું, શું કહીયે ૦ ૮
 અભમેળ ગુણીકા વસ્યાં એ વૈકુંઠ ગમેછે;
 બહાલો વૈષ્ણવ હનુમાન ભુતલમાં ભમેછે, શું કહીયે ૦ ૯
 નિજ કુખધાયક આધાસુર તેહનું તેજ પીધું;
 પિતા ચોતાના દસરથ તેહને ના નિજવદ કીધું, શું કહીયે ૦ ૧૦
 પાપપુતળી પુતનાં ઊપર દમાનાવ લાવ્યાં;
 શુક મુલી સરખા સાધું વૈકુંઠ ના વસાવ્યા, શું કહીયે ૦ ૧૧
 સહિત જંતુ સ્નાન પાપી માહાપદ લીધો;
 નિજસગ ભયવ તેહને ભુતળમાં મુંકી કીધો, શું કહીયે ૦ ૧૨
 સંત પીડ્યાની ટેવ તમને પડી છે,
 કાણુ જાણે રૂડી વસ્તુ તેમાં શી જડીછે, શું કહીયે ૦ ૧૩
 તમને ઠપકો દેતાં કાળજી માહારં ધૂળે;
 દયો કેહે મને બહુ દુખમાં હરિ ભજવા તવ મુજે, શું કહીયે ૦ ૧૪

(૨૬૧)

ધ્રુવ સોઠ તથા પરલોકે, એના એ એહવાઃ
 કરમ આરથને કામ મોક્ષ, તેથી નહીં સ્વપાદેવા. માં ૦ ૧
 કચે ન તમને જોઈ પદારથ, મુને હજો વિપ જોવાઃ
 તમને પ્રીય જે તે સેહેજે, હુથી ખનજો તતક્ષવા. માં ૦ ૨
 આજર માણુ નીજ સંગી સંગત, જાંહાં બક્ષીરસમેવાઃ
 કયા દયાને એજ કરે, મન નિરુચળ તમપદ રહેવા. માં ૦ ૩

(૩)

(૫૬)

અમરો દિવસ એક આવશે, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ લેજો માહારી. ટેક
 ર વેળા સગાં વાહલાં સહુ રહેશે અખજાંઃ
 ત્યારે જમના કીંકર ઝપટાવશે, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૦ ૧
 અવસરે આવી કર સાહસો નહીં કૃણુછતોઃ
 કુરામનનો દાવો કાવશે, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૦ ૨
 તપ દખી જો દીનાનાથ જોસરસો તોઃ
 તે સમે કાણુ છોડાવશે, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૦ ૩
 કુપુત્ર કરા અવગુણ દાકિ, ચોભા પિતાનીઃ
 પ્રકારો પોતાને લખાવશે અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૦ ૪
 જોહેવો તેહેવો પણ દયો કાહાવ્યો તમારો પ્રમુઃ
 તમ વીના કાણુ નીઆવશે, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૦ ૫

(૩)

૫૬.

દાવાં તો હરીને બજોરે બજોરે મન, હાવાં તો હરીને બજો. ટેક
 ચાવીને કુચો કર્યો તે સંસાર સુખ, હાવાં એહમાં નથી રે ગજોરે મજોરે મન
 સાધ ગધને સપેતી આવી જુઓ, કાંઈ તો લાલાધથી લજોરે લજોરે મન. ૨
 વૃદ્ધ નકામો બાણી સહુ તુને હાં કરે, તોહે તૃણ ન સેં તજોરે તજોરે મ. ૩
 ટાણુ ટળી બશે પછી પસ્તાશોરે, માટે કાંઈ વેહલા સમજોરે સમજોરે મ. ૪
 કાળ કંપને જમનું જોર ન ચાલે, દયા એવી સજાઈ સજોરે સજોરે મ. ૫

(૨)

૫૬.

શામ સેનીયેરે, ગાવિંદ ગાધયે; કારી કથનીયી શું યાય. શામ ૦ ટેક

આવડી શી અંડખી રે, રંકપરે રાજ્ય ધરો. કૃપાસિંધુ. ૧૬૬
અનેક ભક્તના પુસ્ત્રા મનોરથ, મન ધર્યા તત્કાળ;

એક મુને ઠાળ્યો તેમાંથી, તે ના ઘટે ગોપાળ;

ખરદને છે ખટોરે, દાસને કરતાં પરો. કૃપાસિંધુ. ૧૬૭

દોષ દયાનિધિ ક્યાં લગી જોશો, મારા ગણતાં નહિં આવે અંતર;
છો સકુમાર અમીત થાશો, માટે ભુલી ભુલી જાઓ ભગવંત;

ખંધેને ગુણ થાશેરે, એજ ભોવાય ખરો. કૃપાસિંધુ. ૧૬૮

મહારી આશા પુરણ કરતાં, નાણું નહિં ઘેરો નાથ;

છો હિંદાર, અતિ અંતરજામી, હું છું દીન અનાથ;

સમુદ્ર મંહીં ખુટોરે, બિંદુ એક કરતા પરો. કૃપાસિંધુ. ૧૬૯

પ્રમાણ મુંકી ખળ પ્રમથ ધરો, ત્યારે સીધે માહારાં કાજ;

હું કહું છું તેહની કેહેણ વિચારો, તમે મન સમજો માહારાજ;

દયાનાં દુખ કાપોરે, રંગીલા રૂદયામાં ધરો. કૃપાસિંધુ. ૧૭૦

(૨)

૫૬.

સીતાપતી રામની સેવા, જાણો મન મીઠાં મેવા. ૧

કમાધ શી કમાયો, ગિરધરલાલ ન ગાયો. ૨

બેઠાં બેઠાં ફરવું નાણું, ન રંગણું, રાતને નહીંણું. ૩

માળા તને ન ગમે દીઠી, નિંદાં મને લાગે મીઠી. ૪

હાપણિતો, હાટવાળો, ધર્મના ભાગ ઠાળ્યો. ૫

ચતુર્થ ચુલે પડી, હરી ભજવાની આ ધડી. ૬

જોખનીયું અટક્યું લટકું, ધડી એક ચારતું ચટકું. ૭

જવાનીના જોરમાં માતો, હિંડછે રંગમાં રાતો. ૮

કાઠી તારી કાચનો કુંપો, હીંડ તારે દશના સુખો. ૯

પરપોટા ફુટી જાશે, શી ગતી તાહારી થાશે. ૧૦

આવ્યો તારે લાભ લેવા, જાશે, ત્યારે મુજગું ખોવા. ૧૧

આવ્યો ત્યારે ખાંધી મુંઠી, જમડા લેશે લુટી. ૧૨

કહું છું તો કમંડુટયા, કરી લે અધુરા પુરા. ૧૩

રાવણ રામ લંકાપતી, મંદોદરી રાણી સતી. ૧૪

પંપન ઘેર ભરે પાણી, નવે ગ્રહ ખાંધ્યા તાણી. ૧૫

એવા નર ગયા હડી, પછાડી ધુળની મુઠી. ૧૬

સગું તારા સુખનું ખેલી, રેસે નાણાની થેલી. ૧૭

અલંકાર અજગા રહેશે, કાટમાં ફુંકી દશે. ૧૮

This book belongs to
Dave Shamji

Ambarkant

an inhabitant of Dho.
near Bombay

21. 5. 1905. Ind.

(૨૬૫)

કંઘરો તો હોડી લેરો, પછાડી રડીને રેહરો. ૧૯
ધારામ દાસ કહેછે બને તેનો તોલ રેહછે. ૨૦

[૨)

૫૬.

૨ ગાળેરે ગાત્રીદ ગુણ નીત્યે ગાળે. રેક.
ત વડ કરજે હરિસેવા; ચરણે હરિદરસાણુ ધાળેરે. ગાળે. ૧
૧ નિરખજે નંદનંદનને, હરિજસરસ અનાણુને પાળેરે. ગાળે. ૨
૩ ગુને પુષ્પ પ્રસાદી તુળશી, પ્રભુનો પ્રસાદ સાધુ સંગે પાળેરે. ગાળે. ૩
૪ ન કરે શિર હરી હરીજનને, તીર્થનાં તીર્થમાં નીતલ્હાળેરે. ગાળે. ૪
૫ મધુવ્રત પદ્મગણે રાખે, દાસ દાસ હરોનો યાળેરે. ગાળે. ૫
૬ સંગ વીના પલકે બોધમાં, કુટ્ટ સંગથકી કુર બાળેરે. ગાળે. ૬
૭ ધરી સહુપર દયા રાખે, હરી ગુર હરીજનસમ ચલાળેરે ગાળે. ૭
૮ મો રીતે રાખ કૃપણ સાથે, છળ કરી વીથને માં ચલાળેરે. ગાળે. ૮
૯ શીક્ષા દયો કહે સધી આવે તો, વણુ અમે વેકંઠ બાળેરે. ગાળે. ૯

(૩)

શ્રી-૫૬.

સર્વ તણને ભલ લે ભલ લે આજોવીંદને,
જે નારાયણ નોંધાસનો આધારજો; ભાગે સંકટ કુડરે સંસારનાં;
તેનાં નામ થકી તો ઊતરિયે ભવપારજો. સર્વ તણને ૧
અપર્માને વચને ધૂલ વન સાંચસ્યા,
નારદજીએ દીધા છે ઊપદેશજો, સાનદૃષ્ટિ વૈરાગ્ય તે મનમાં આણિયાં;
હરી ભલયા તેણે જઈ પાલવેશજો, સર્વ તણને ૨
દેવપુત્ર પ્રહલાદજીને આગે યયા,
લાગ્યો છે કંઈ પીતા પુત્રનો વાદજો, સ્તંભથી પ્રગટચારે નૃસિંહરૂપથી,
શ્રીમાહા પ્રભુજીએ દીધા તેને સાદજો, સર્વ તણને ૩
લાખા ગ્રહેમાં પાંડવને વળી આવીયા,
ભક્તજનને દીધીછે ઘણી ધીરજો, સમરણ પેહલાં આવ્યાછો તમે સદા
ભક્તજન ઉગાસ્યા પાચે વીરજો, સર્વ તણને ૪
સુદામનું દારીદ્ર બલ્યું ધાણું,
મુઠીએક તાંદુળ આરોગ્યામાહારાજજો, એમ દાસદયાને પ્રભુજી કૃપા કીડ્યે
ભક્તજનનાં કીધાં કાઠીયા કાજજો, સર્વ તણને ૫

(૪)

મહારે ઢાણકવું ઢોર ઢાણકે છે સહુ નયમાં, સીમખેતર ખળું કાંઈ ન મુકે
 ના જાવું જાય ત્યાંહાં ના ખાવું ખાય તે, રખડવું નીત્ય તેહમાં ન ચુકે. મહારે. ૧
 વાળી લાવું ઘેર ને ઘોતું માંડ્યું ગલ્યું, લીલું નીરધું પાણુ તે ન સુંધે;
 કોહેલાં રાડાંઓ ધાસ કહ્યું કુસર્કા, માર ખાઈને પણ તેજ દુગે. મહારે. ૨
 હેડલો હેડરડો મહારો માંત્યો નહીં, થયું હરાડું હાવાં હું તો હાસ્યો;
 વરામહારે નથી તદખીમહારે કહાંચું, માટે રહ્યું ભયભીતચીંતાનો માસ્યો. મહારે. ૩
 હેગુર આગોપાળ મેં અમરચું એ આપને, વશ કરી રાખો નીજપાસે; ગાણું,
 સાધુપાણું શીખવી વૃંદાવન ચારણો, કલેષ મહારા ટળે પાયલાણું. મહારે. ૪
 હે રીકશ એ કલેશ મુજ મનતનતાણા, આપ ટાળો કરો શુદ્ધ સાચું;
 રમરણુ સેવન ખતે અહરનિશ આપનું, અચળ આનંદ માણુ એહ જાયું. ૫
 મનમતી ખગડતાં સર્વ કાંઈ ખગડીયું, ડરવું ખહુ નાથલ દયા આણો;
 જન દયાના પ્રીતમ શ્રીગોવરધન ધરણું, કરણા દૃષ્ટે જુઓ નીજનો જાણો. ૫

(૧-૨)

પદ.

મેં શ્રીકૃષ્ણજી વચ્ચા રાધીકેશ એક મેં શ્રીકૃષ્ણજી વચ્ચા. ૧

કલ્પ સારસ્વત પ્રગટ પુરણુ સ્વયમેવ,

શ્રીભાગવત ગાય સેવે શ્રીવલ્લભ દેવ. મેં શ્રીકૃષ્ણ. ૨

ત્રીગુણપર પ્રધાન પુરશ કાળાક્ષર ઇસ,

સ્વધધર સર્વાત્મા કાણુ જોહેને શીશ. મેં શ્રીકૃષ્ણ. ૩

મનમવચ ત્યાંહાં જન મન તેમનો આધાર,

તેમને સમઘે સમે સહુનો સત્કાર. શ્રીકૃષ્ણ. ૪

નીંદા નહી રતવન અન્ય આરા નહી ત્રાસ;

દેવ દેવી સરવ લહું મુજ પ્રભુના દાસ. શ્રીકૃષ્ણ. ૫

પુરશ એક દયાપ્રીતમ અવર સરવ વાસ;

જાજે વામનું શું સરે કોહો કામ. શ્રીકૃષ્ણ. ૬

(૩)

પદ.

એહવા શ્રીહરીને શો નવ ગાય, રાહાને અયડાય;

ભજતાં શ્રીકૃષ્ણ સર્વ સુખ થાય, અવસર વહી જાય. એહવા શ્રીહરીને. ૧

જોહેને પુતના દુખ દેવા આવી, સ્તન વીશ લપટાવી;

તેહને જનુની પદ દીધું ધાવી, ઊર કરણા ભાવી, એહવા શ્રીહરીને. ૨
 જોણે મહા ગરલ મીરાંનું પીધું, ધૂવ ધૂવપદ દીધું;
 ખળીનું જોણે દ્રારમાળ પાણું દીધું, અમરીપદુખ લીધું. એહવા શ્રીહરી. ૩
 દામાણ માટે માહાર કાઢાવ્યા, જનતાપ સમાવ્યા;
 સેનાસાર નાપીક થે આપ્યા, નવ દાસ દુખાવ્યા. એહવા શ્રીહરી. ૪
 હરિ નીજ ભિભમપ્રતિષ્ઠા રાખી, જન વસતા દાખી;
 નામાનું છાયું છાપર પરપાખી, પ્રીયા હત અભિલાખી. એહવા શ્રીહરિ. ૫
 મુકી પ્રભુના પરી લઘુતા લીધી, ભૂત્ય ભૂત્યતા કીધી;
 થઈને દીનજાંધુ અભયતા દીધી, અગગ્યાગુતા પીધી. એહવા શ્રીહરિ. ૬
 જોઈને વિધી વેદ ભેદ નાં જાણે, પદમા સીર નામે;
 સ્વયતાં શિવ રોપ ક્ષણુ ન વિરામને, સમરે દુખ નામે. એહવા શ્રીહરિ. ૭
 નથીરે નથી કૃરણું સમો પ્રભુ કોઈ, નિશ્ચયે કસ્યું જોઈ;
 ભુદ્યા તે અંતકાળ ગયા રોઈ, કહું શુતી વચન દાહોઈ. શ્રીહરિ. ૮
 નથીરે નથી એમાં એક પક્ષની ખામી, સર્વે ગુણધામી;
 ભજરે એવા દાસ દયાના સ્વામી, પ્રભુ અંતરજામી. શ્રીહરિ. ૯,

(૨)

પદ.

શું જાણે વ્યાકર્ણી, અતુને, શું જાણે વ્યાકર્ણી;
 મુખ પર્યંત ભર્યું ધૃત તદપી, સ્વાદ ન જાણે વર્ણી. વસ્તુ. ૧
 સુંદર રીતે રાકે વધાર્યું, ભોગ ન પામે ભરાણી;
 અંતરમાંહે વસે અનિ વસે પણુ, આતંદ પામે ન અરણી. વસ્તુ. ૨
 નિજ નાભીમાં કસ્તુરી પણુ, હર્ષન પામે હરણી;
 હયો કહ ધન ડાટ્યું ધણું, જ્યમ ધનવંત કહાને નિર્ધણી. વસ્તુ. ૩

(૨)

રાગ—ગાસાવરી.

શ્રીગોવરધનધર લાડીણા, સંગે શ્યામા આર્યા;
 જુગલ સ્વરૂપ જોઈને, હરે આંખડી મહારી. શ્રીગોવરધન. ૦. ટેક.
 અવતાર અન્ય બહુ આપતા, સમજો તેજ તમારું;
 તદપી રંગીલી જોડી વીના, મન માને ન મહારું. શ્રીગોવરધન. ૧
 આગળ ભીતી હતી ગજે, પરં પતિવૃત વુટે;
 હાવાં થયું ધૂમ પુતળી, ચીત છોડ્યું ન છુટે. શ્રીગોવરધન. ૨

માવાનું એથી યજ્ઞો, બાંધુ બગડીરે જાજો;

દમાંની એ દંપતી વીના, મન કહ્યું ના લોભાજો. શ્રીગોવર્ધન૦ ૨
(૨)

રાગ આશાવરી.

કરો માહારા મર્મનો ઉત્તર જાણી; પુણું પડીત ખુદાભિમાની. ટેક.
હરીએ કરી એક શી વસ્તુ, હરીનું નમ્ય જાણીજી;
હરીનાં ધરમાં શુ નથી, શું નોં નીપજે વીધનો રાણી; કરો૦ ૧
શ્રીહરી નામ માને ને નવ તારે, ધર્મ પાપ થાય કહાનેજી;
પાપ તે ધર્મ રૂપ કહાવે ક્યાંહાં, જુઠા જાણી સાચો સાધ જાણી; કરો૦ ૨
હાર પોતાનો કોણુ નવ જાણી, ક્યાંહાં થાવો ધર્મ અધર્મજી;
પ્રેત ઉદ્ધારના પર ભક્ત કહાળ્યા, હરિભક્ત હોય કાં નર્મજી; કરો૦ ૩
સંચીત, ક્રિયામાણુ, પ્રારલબ્ધ, એ ત્રાણમાં કોણુ છે આદીજી;
દેહ પ્રથમ કે કર્મ પ્રથમ, હોતાં સંભવે નહિં એ અનાદી; કરો૦ ૪
કરવું જીવ કરે કે ધંધર કરે, નિશ્ચે ખતાવો કાયજી;
જીવનું કર્યું થાય તો, હરીમાં ન્યુનતા હોયજી. કરો. ૫
હરીકરી મુક્યું છે તે ખરું, કે કરશે તે ખરું બેહુ કહેની જો;
અકથ અકળ ગતી દયાપ્રીતમ, ન્યારી સર્વની કહેણી જો. ૬
(૩)

રાગ—કેદારો.

હે નાથ હું શું કરું ચલન માહારું ન કશુપ્રહિ. પ્રેરક તમો શોચ પ્રહારો;
મન પવન અખધએ રોક્યાં કહો કેમ રહે, એ ખેની રોકણી કર તમારો. હેનાથ. ૧
ના જવું જાય ત્યાં મનની પ્રકૃતી, અવળચંડી જેવી રીત એહની;
મંત્ર ડાકણીતણો એની મેળે આવડે, ભુત્રે ભુલાય ના સ્મૃતી તેહની. હેનાથ. ૨
કાપે કુતર્ક સહુ શુભ મતિ દયો સદા સંત સાચો કરો સહેજ શ્રીજી;
કલેશ સધળા હરો યુગલ મુજપર કરો, હરી અવિદ્યા ટળો પ્રગટ રીજી. હેનાથ. ૩
સ્ફુટ કરી શું કહું કસું અજાણ્યું નથી, જાણી સંતાપો શું કૃપાસિધું;
દીન નાં દુખ હણો જન દયો તમતણો, ખરદ કેમ વીસરું દીનખંધું હેનાથ. ૪
(૪)

પદ—રાગ—સોરઠ.

શાણુરે સમજણુ એહવી રાખો,

પાત્ર આ રીતે ઓળખો તેથી તેહ ભાખો. શાણુરે. ટેક.

હરીના હિમાયતી હરી સરખા તેને નાહાના ના જાણો;

(૨૬૬)

જેને આગ્રય હોય જેહનો તેહને નેહવા પરમાણો, શાણારે. ૧
 નાહાને નાહાના મોઢ મોઢા એવી આશ્રયની રીત;
 વેદે પણ વરણન કસ્યું સામણો ધરી પ્રીત, શાણારે. ૨
 મધ્યમ દેવતા દાસનું વરણું બળ જોજે;
 અમીત બળ ધણું તે થકી હરીજન મન પ્રોજે, શાણારે. ૩
 ચંદ્રશું પ્રીત ચકોરને, અગ્ની આપણું છે ચારે;
 અમૃત જડીના જોરથી, નોળ નાગને મારે, શાણારે. ૪
 સોગ વીરતી બળ પંકજ જુઓ, પાણી નવ પરસે;
 રસના ચોગટ નવ અડે જોજ અનળનું દરસે, શાણારે. ૫
 મેઘ ગિત્ર મહિમા થકી મોર વૃશ્ચક ચવે;
 અબળા અનંગ પ્રમાવથી બળી અનર ન ચાવે, શાણારે. ૬
 સુવર્ણ શુક્ર શરાંકનું રયામતા નવ લાગે;
 જલ બલ જપ્પ હિલું ચઢે પાછું નવ ભાગે, શાણારે. ૭
 માયા કાળે કંપે સહુ શ્રદ્ધાદીઃ બધ ધારે;
 થોડામાં કહું તે જાડુ હરી ભક્તથી હારે, શાણારે. ૮
 ઉત્તમ અધમા શ્રમ ચકી ઝોશિયાળા થાયે;
 પ્રગટ વસ્તુને પ્રમાણશું, સેહેજે શમજાયે, શાણારે. ૯
 અલ્પ જીવ હરિ આસરે હરિસમ બળ દાખે;
 દહ આગ્રય શ્રીજી તણો દયા રો' નવ રાખે, શાણારે. ૧૦

(૨)

પદ.

હરી તુને પ્રસન્ન તે કયમ થાયે, તાહારા મનનું કપટ ન બાય;
 તાહારા દોલનો છળ નવ બાય, પ્રભુ તુને પ્રસન્ન તે કયમ થાય, ટેક.
 હરિ-કીરતન હરિનામ રટણમાં, અતીસેં આજસ તાહારે;
 ડાઆકુટ લવ પરતીંદામાં, આખો દિવસ ન હારે, હરિ. ૧
 પ્રભુનું પુજન કરતી વેળા કાયા તારી કંપે;
 ગંજી સોકટાં કુટતાં, આઠ પોહોર ન ઝંખે, હરિ. ૨
 પ્રભુનું ચંદન નવ ધસાય, તુજ શ્રમથી શરીર બગડે;
 કુંડી કુતકે મરી મસાલે, ભાવે ભાંગ તું રગડે, હરિ. ૩
 એકાદશી ઓચ્છવનું જાગરણ, અતિ અધકૂં તે લાગે;
 ભવાઈ કે ગુણિકા નૃત્ય નારિસંગ, જામિની આખી જાગે, હરિ. ૪
 જે પેસાની ગુરૂસેવા ખતાવે, ત્યાં ગણગણતું બોલે;

ધરવી સ્ત્રી સેજ મગે ધરેણું, ત્યારે હરખ મગન થઈ ડાલે, હરિ. ૫
 ખોટાં મોતી કાચ કીડીયાં, ભગવત ભુવણ ધાલે;
 મેં;નું રૂપ મણી મુકતા વિના, સ્ત્રી સુતને ના ચાલે, હરિ. ૬
 હરિના ભગતને લુપ્ત સુકું, વેઠ વળગી હોય જાણે;
 સગાં, સંબંધી ઘેર પ્રાહાણુ આવે, મિથ્યાન પ્રીસે પ્રાહાણુ, હરિ. ૭
 જગ દેખે તાંહાં જગને ખેસે, બાકી નાહાય નાં ખાવા;
 ગળાં કાપે ક્યમ થાયે ગરગળો, એ વેણવતા વાહવા. હરિ. ૮
 આ કરવું આ ના કરવું, એમ સડુને શિક્ષા દેછે;
 તેમાંનું તું કાંઈ નથી કરતો, અનુચિત કરમ કરેછે. હરિ. ૯
 અંતરનો છળ અન્ય ન લેહે, પણ જાણે અંતરજામી;
 એતો સાચાના સંગી છે, દાસ દયાના સ્વામી. હરિ. ૧૦

(૨)

પદ.

શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ શ્રીજી સ્વામી, સાંમળીયા વાહાલા;
 સધળું સમજોછો અંતરજામી; નંદલાલારે, ૧
 ભયતો લાગેછે મુજને ભારી, સામં અંતકાલે શી વળી થારો માહારી; નંદં ૨
 સેવા સગરણુભાવે ના કીધું સામં, રંક સાધુને દુખદીધું નંદં ૨
 હીણો સાધન સહુ ધરમે સામં, પરીપુરણું છું કુકરમે; નંદં ૪
 જકત જાણેછે સંત સાચો સામં, પાપાંડી પુરો તમધી કાચો નંદં ૫
 શ્રીગુરૂ સાંપો તે નિચારી સામં, તે સમે લજો શુધ માહારી નંદં ૫
 ખાંહે ગ્રહાની લાજ ધરજો સામં, પોડા ના પાંમું એહેવું કરજો નંદં ૭
 માહારાં મન, મુખ, લોચનમાં આવી રેજો સામં,
 દોષ ન જોરો દરશણ દેજો નંદં ૮
 શ્રી મુખ ખોલ્યા તે સાચું કરજો સામં, તે સમે દુખ દયાનાં હરજો નંદં ૯

(૨)

પદ.

જેહેના સમોવડ કોઈ ના કેહેવાય, એના હરિજન મોટા;
 જેના જસ જગદીશ મુખે ગાય, એના હરિજન મોટા. ટેક.
 અનંતકોટી અક્ષાંડ જેને ઉદરે એના, વેદે હરિ બાખ્યા;
 તે હરિને રાધે કમળ સે ત્રિશદ્ધિ;
 હરિજન જુઓ રાખ્યા, માટે હરિજન મોટા, ૧

(૨૭૧)

શિવ પ્રદા પદ્મા જેનો પાર ના પામે વંદે, સેહેસ્ય દેશપારી;

તે હરિ વશ કરી રાખ્યા હરિ ભક્તે જેહેને,

પતી પ્રતિવૃતા નારી, માટે હરિજન મોહોટા. ૨

શ્રી ભાગવત એકાદશમાં ભાખ્યું, શ્રી મુખે અવિનાશો;

ભક્ત પુઠ્ઠો કેર પદરજ માટે, જકત પવિત્ર થવાની આરો, માટે હરિજન. ૩

માયા કાળયકી સહુ કોઈ કંપે જેહેને, મસ્તકે પગ ધરીયા;

એના હરિજન દયા પ્રસન્ન થયા જેહેને, સકળ અર્થ સરિયા, માટે હરિજન મોટા ૪

(૩)

પદ.

નામ સાર છેરે નામ સાર છે,

હૃદય જ્યોતી શ્રીકૃષ્ણનામ સાર છે. ૧

દામ ના લાગે ને હાડ ના ભાગે, ભવું પડે નહીં વંન;

ખાતાં પીતાં ખુશી કરતાં, તપવું ના પડે તન, નામ સાર છે. ૨

સકળ ધર્મ સકળ સાધન, નામેથી સુધ્ધ થાય;

એકો ભવસ્કર એન ના જોઈએ, સેહેસ્ય સેહેસ્ય ગવાય. નામ. ૩

એથી એવિધિ પાપ ને પાપ ત્રિવિધના, સદ્ય સમુખાં ભાય;

કાળ અવિદ્યાનો ભય ભાગે, કામાદીક પળાએ. નામ. ૪

ત્રણ કરગને ચારો ત્રિવિક્રણ, છુટે દુખ સંસાર;

અજમાસિય હાજર, હાયમાં મુક્તી ચાર. નામ. ૫

રાધા દૃષ્ટિ વસે હૃદયમાં પ્રુદ્ધિ કદા નહીં વક્ર;

અંધે ફેરે નિત રક્ષાય કરવા, ચતુરભુજનું ચક્ર. નામ. ૬

જપ તપ તીરથ ધર્મ નેમ વ્રત, જનમ અનેક સધાય;

તેનું કૃણ એ કાઈએક જતમે, નામે પ્રીતી થાય. નામ. ૭

કદાપિ કુત્સિત કરમ અને તો, જન્મ ના પુછે જન્માપ;

કીરતન સુણવા કેરાવ ભા, પાસે ખાળે પાપ. નામ. ૮

ચાર તથા ખટ અષ્ટાદશ, ધતિહાસનો એ સિદ્ધાંત;

ખાતન ઉપનિષદ ખોલે પછે, ભટ્ટ જે રાખે ભ્રાંત. નામ. ૯

પ્રેમલક્ષણભક્તિ પ્રગટે, પુરષોત્તમ પમાય;

આઠ પ્રકર આનંદમાં વીતે, દયા ગુરુજન ગાય. નામ. ૧૦

(૩)

તું તો સાચો રહેજે જન, શ્રી ગીરીવરધરલાલસંગે સાચો રહેજે જન;
 તું તો સાચો રહેજે સંગી સત્યના ગોપાળ;
 સમજ સમજ મન તું તો સાચો રહેજે. ટેક.
 છળવાને સંસાર શીદ મરેછે મથી;
 એ અંતરજ્ઞમીને કશું અજ્ઞાણું નથીરે. તુતો સાચો રહેજે જન. ૧
 તું યકી નહીં થાય કરી અધિક ન્યુન વસ્ત;
 કાળજીની કુંચી સહુનીં શ્રીહરીને હસ્ત. તુતો સાચો. ૨
 ધરમ જરો ધન નહીં મળે, અનમના જગતાત;
 મટલીશ ને કુધીર રહેશ જગડશે બેહુ વાત. તુતો સાચો. ૩
 દયાપ્રભુ પ્રસન્ન રહેતાં જે મળ્યું તે લાખ;
 અવરથી કશું ન બને, અન્ય પણુ રાખ. તુતો સાચો. ૪

(૩)

સાધુ અમ ના કરશોરે, કાઠી પ્રયત્ને ગરધન થશે નહીં ગાય;
 માટે અમ ના કરશોરે, કાણુ બોલી કાળજ બાળે;
 હરીભજન બુધાય, માટે અમ ના કરશોરે. ટેક
 કામળાકેરી કાળક સોમણ સાખુથી ના બાય,
 આનતી પુંછડી થાય ના સીધી કરે બનકે બિપાય. માટે અમ. ૧
 કુલક્ષણથી સીધળ પડ્યો, પુરવે પુરવ થાય,
 પણ વ્રંદલ મરદ હોય ન કદા, સોમણ પારો ખાય, માટે. અમ. ૨
 કસ્તુરીક્યારે વાવો તોહિ લસણુ તો ગંધાય,
 ચોરાડ આખડી માનના માને, વાઝણી કયંઈ ના વાય. માટે. અમ. ૩
 ફળે ના કુત્રે ન નેતર સુધા જો સીંચાય,
 આઠ પ્રહર બિકાળીયે તોહિ કાંકણું ના બધાય. માટે. અમ. ૪
 વાંસ એરંડો થાય ન ચંદન, મળીયાચળને વાય,
 જેહનેકાળે જે સરજ્યાછે, તે તેહમાં લોભાય, માટે. અમ. ૫
 યરાપુરવથી પ્રભુના છે તેનો, પ્રભુતણા ગુણુ ગાય,
 દ્યો કુદને ડાખાં મુકી, બજે શ્રીજીરાય. માટે. અમ. ૬

(૨)

પુણ્ય શું ફરે છે કે ભુલ્યો ભવકુપમાં પડ્યો,
 મનુષ્ય દેહ ગોંધારે ખોયો મણી હાથે ચડ્યો. ટેક.
 શું સંપત્તી ધણી મેળવી. શું યથું મોટે પ્રરણાર,
 નિશ્ચય થઈ હરીને ભલે નહીં, ભુંડ ધિક તરો અવતાર,
 ધિક તારું જીજ્ઞુસે, દેવ તને શાને ધડ્યો. પુણ્યો. ૧
 હાલો થઈ કુનીવામાં ફરે છે, તેણે શું સીધું તારું કાજ,
 જમની કચેરી છતવી કકણ છે, નથી રહેવાની તારી લાજ,
 હાણપણ તારું તરિરે, જ્યારે જમને કરે ન ચડ્યો. પુણ્યો. ૨
 વાંકી મુછ જોઈ વાટ ઉઠી રે, નફ્ટી વાટે તું ધડ્યો.
 મિટવા જનુની ભારે મારી, એવો જન્મ ધડ્યો ન ધડ્યો;
 માટે જોતી જગી રે, અવસર આત્રી અડ્યો. પુણ્યો. ૩
 સમજ મન મારારે ડહુ છું, મોહમાયા મમતા તજ;
 સ્મરણ કર પરશ્વત્ત પુરોત્તમ, રાધાકૃષ્ણ હરી ભજ;
 દ્યો એવું ભણિરે, તે સર્વથો સરસ પડ્યો. પુણ્યો. ૪

(૩)

ગર્ભવાસ રાખ્યોરે, કીરપા તને ખડુ કરી;
 રાદા મુખ આપ્યું રે, તેને કેમ ગયો નિસરી. ટેક.
 દસ પંદર મુધો પુરાણ પાળ્યો, પરણાવ્યો ખડુ ધર;
 તોજે એક ધડી ધંધર ન ગાળ, મનમાં ન આણી કાંઈ મેર;
 વિશે વલો પુરોગે, હૈયામાં ન લાગ્યો હરી. ગર્ભ. ૧
 પરણાગીમાં વાંકો હાંડે છે, પગસ થયાં પરમાણુ;
 છેલાઈમાં તું છાકી ફરે છે, અહંકાર ને અભિમાન;
 ત્રીશે ત્રિણે અતિરે, માણા માણા નેહ ભરી. ગર્ભ. ૨
 નાત જાતમાં નામજ કાઢ્યું, કળુદિ જાત કઠાર;
 ધનને કાલે ધુતનો કરે છે, જેમ હરાયું દોર;
 ચાળીશે તું આલીરે, છતમાંહિં રહે છરી. ગર્ભ. ૩
 મરધામાં મેત્રા કરે છે, ગાયા નહીં જગપાળ;
 પરાશ્રમ તારના માર ન આવે, પુંડ ખડુ ધમ્મ જંગળ;
 પચાસે જઈ પહોંચ્યોરે, દેકાણે ન ગોઠા કરી. ગર્ભ. ૪
 દ્યા દાન ને પુરુષ ન લાગ્યે, માન ને ગરીબાઈ;

અહંકારમાં તું જમી અંકુષાતો, લોભ લાગ્યમાં લેવાઈ, સાડે બુદ્ધી નાહીરે;
 તારણ કંઈ ન આશુ, તરી. ગર્ભ ૦ ૫
 સિતેર થયાં તારે સુદ ના રહી, ભાગ્યે પોતાનો ભાર;
 કુકુળ કપીલો કાઢ નવ માને, તોએ ન મેલે અહંકાર;
 સુમારગ ન આપ્યોરે, ડગલું નવ મેલ્યું ડરી. ગર્ભ ૦ ૬
 એંસી થયા ત્યારે આંખે ન સુઝે, થરથર ધૂળે તારી કાચ;
 કાચમાં કંપવાયુ પ્રગટયો, તોએ ભજન નહિં થાય;
 મુરખ નવ એત્યોરે, માંયાએ તને લીધો ઘેરી. ગર્ભ ૦ ૭
 ધરડો થયો ત્યારે અતજ ભાગી, ગાયા નહીં પરબ્રહ્મ;
 દાન પુણ્યનું નામ ન જાણ્યું, સમજ્યો નહીં કાંઈ મર્મ;
 માફ-માફ કરતોરે, વર્ષ નેવું ગયાં વરી. ગર્ભ ૦ ૮
 કુકર્મના બહુ બંધન છુટવા, આપ્યો મનુષ્ય અવતાર;
 સોએ વર્ષે તારી અવધજ આવી, ભર્યો ભુંડાઈનો ભાર;
 બુદ્ધ્યો બાધા ભવમાં રે, ફાગટનો ફેરો ફરી. ગર્ભ ૦ ૯
 મથરને અંતર નવ ધાર્યા, જાણ્યા ન જુગદધાર;
 અંત્ય સમે જ્યારે બાધાને આણ્યો, પડ્યો કરશે પોકાર;
 દાંડણુ કુખ દેખીરે, રોશે બહુ નયણું ભરી. ગર્ભ ૦ ૧૦
 સત્ત્વ પુરૂષે સિદ્ધીમાં જોયું તારું પાનું પુસ્તક નિરધાર;
 ખાતામાં ઘણી ખોટજ દીઠી, નાખ્યો નર્કમોઝાર;
 પાપી એ છે પુરોરે, પુછો એને ખોટો ખરી. ગર્ભ ૦ ૧૧
 કાચર થયો ત્યારે કાલાવાલા; કરવા માંડ્યા અપાર;
 હરી હવે ભજન નવ ચુકે, તારું એકવાર કાઢોને બહાર;
 ઘસ ઘવારામનારે, હરી હાથે ઝાલો ફરી. ગર્ભ ૦ ૧૨

(૨)

પદ.

માહારે અંત સમય અન્નમેલા, મુજને મુકરોમાં;
 માહારા મદનમોહનજી છેલા. અવસર ચુકરો માં ૧
 હરિ હું જોવો તેહવો તમારો, મુજને મુકરો માં
 શ્રીગુર સાથે ગ્રહો કર માહારો, અવસર ચુકરો માં ૨
 માહારા દાષ કોપ સંભારી, મુજને મુકરો માં
 રાજાગતવત્સલ ગીરીધારી, અવસર ચુકરો માં ૩
 હરી માહારે ધરમ તથી કાંઈ સાધન, મુજને મુકરો માં

(૨૭૫)

નથી રાતરાંગત સમરણુ આરાધન, અવસર ચુકરો માં ૪
 ક્ષપતી સર્વત્મા સર્વોત્તમ, મુજને મુકરો માં
 માધારા ગ્રાણીપન પુરવોત્તમ, અવસર ચુકરો માં ૫
 સમરથ ક્ષણાસિંધુ શ્રીજી, દયાને મુકરો માં,
 માદારે આપ નથી કોઈ ખીજી, અવસર ચુકરો માં ૬

(૧)

૫૬.

માયા કાળ કરમ ભક્ષ બારી, શ્રીજી સાક્ષ કરો
 ખાંચ અઘાની લાજ વિચારી, શ્રીજી. ૧
 મુજને સંગી મળ્યા જુદુ બાધક, શ્રીજી.
 આપ કૃપાવીજી કોઈ ન સાધક, શ્રીજી. ૨
 વિધવિધે ચિત્ત બળ નિરંતર, શ્રીજી.
 ખજો ન તદપી કલેશાત્મ્યંતર, શ્રીજી. ૩
 કહેણી મેહોટી કરણી જોટી, શ્રીજી.
 કૃપાવિના અમ મિદ્યા કોટી, શ્રીજી. ૪
 કદી તન ખાળ્યું મન નથી ખળતું, શ્રીજી.
 કે હોયે હૃદય આહરનીરા ખળતું, શ્રીજી. ૫
 હમી વંદુ તદપી ભર જંદુ, શ્રીજી.
 આપ વખાણુ પરને નંદુ, શ્રીજી. ૬
 હોય મુરખતા દિક રાડુ યાજો, શ્રીજી.
 માદારે મન તમ અરણે વાજો, શ્રીજી. ૭
 દુરમતી દુષ્ટ સ્વભાવ નીચો, શ્રીજી.
 અથેગ છું તદપી ભવ તારો, શ્રીજી. ૮
 આ વલ્લભની કહાણી વિચારી, શ્રીજી.
 ઘન નિખનંદ ઘો કર ધારો, શ્રીજી. ૯
 મહારી વિનંતી હૃદયમાં ધરીને, શ્રીજી.
 જનના જહર મા દેરો દરીને, શ્રીજી. ૧૦
 મનુ મુજ પાપ તાપ ભય કેડો, શ્રીજી.
 કહણી ખળ નિજ નિફટે તેડો, શ્રીજી. ૧૧
 દુગ સૂતી હૃદય તમે નિજ મળવા, શ્રીજી.
 હવાં ન ઘો દયાને ખળવા, શ્રીજી. ૧૨

(૧)

૫૬.

હે હરી હુંતો હાવાં હાચો, જે ગમે તે કરો,
 અતીસેં અકળામણનો માંચો. જે ગમે. ૧
 હરિ હું સહુ શુભ કૃતીથી હીણો, જે. અતીસેં અદૃષ્ટનો પાણુ ઝીણો. જે. ૨
 પડી અવિદ્યા મારી પુંઠે, જે. સુધરામાં નાંખે મુઠે. જે. ૩
 ભ્રષ્ટ નહિ માને નહીં શિક્ષા, જે. જગમાં લજવી વૈશુવતી દિક્ષા. જે. ૪
 ભવ ઉદ્દેગ અતીસેં પીડે, જે. મુક્યાં ઉચિત કરમ સહુ મીડે. જે. ૫
 શરણાગત જોઈ કૃતી મનિ માડો, જે. અદ્વા કાંધે હતી તે નાઠી. જે. ૬
 તદપો મન મળવા અવિનાશી, જે. સહુને સુણતાં આવે હાંસી. જે. ૭
 બહુ દુખ નીરાદીન જે કૃતી કરીને, જે. જાયે મન તાંહાંનું તાંહ કરીને. જે. ૮
 તન જેમ વૃદ્ધ થયું મન બાળક, જે. ઉપર ઉજવળ અંતર કાળક. જે. ૯
 અંતકાળ દુખથી કાંપુછું, જે. સત્ય વચન સમરી કાંપું છહીં. જે. ૧૦
 પ્રભુ જેમ રાખોછો તેમ રહું છું, જે. જે શિર પાડોછો તે સહું છહીં. જે. ૧૧
 બાણું છું કરશો સહુ સાંઝું, જે. પાણુ વણુ સમજે ભટકે મન માંઝું. જે. ૧૨
 છપ થકી નિજ્જાળ કસું નથી થાવું, જે. સનેપાતમાં ગાંડુ ગાવું. જે. ૧૩
 જેવો તેવો શરણુ પડ્યો છું, જે. માહા પ્રભુ શાંખ્યો અટળ અડચો છું. જે. ૧૪
 મનુ સહુકથી વ્યભાગ ન હાલે. જે. ગગન પવન રાઠ ભરાઈ ન ચાલે, જે. ૧૫
 વિનતી દયાની એ કરીકરીને, જે. પ્રગટ મળ્યું સેવું હરીને, જે. ૧૬

(૨)

૫૬.

શિરગણી સાધન દીનતા સચી, દીનતા સાચી એક દીનતા સાચી. ટેક.
 સહુ સાધનળળ મનથકી નાસે, આપણની યોગ્યતા તુલ ભામે;
 નીજના દેષ સ્ફુરે ગુગુ ગોનીંદ મન ક્રમ વચ અભિમાન, એક
 આગ કશુ દુગ પ્રભુપદમની રાચી. શિર. ૧
 એક નહીં નહીં બિપાય કાંઈ બજો, રાધીકારમણુ નહિયકી રીજો;
 જોહોતર લક્ષ્મી નામ કહું કામ સામ બંધાયા દીનભાવ પ્રાપ્તી યદમા
 ત વ્યાસનંદન વાંચી. શિર. ૨.
 સકળ પદારથ કૃપણસંદર્ભ શોભે, નવલ ભેદ નથી કાઈ જોથી નાથ લોભે;
 નુનતાનું એક એજ દીનતામા પ્રભુપાશ માટે પ્રસિદ્ધ હોયે ધૂન
 પ્રપંચ દીનભાવ પરી વૃદ્ધ છે અવર વાત કાચી, શિર. ૩
 દીન દયાળ હરી વેદ વખાણે, સાધને સાધનથી સરવ જાણે;

નીજનાં બળ જીપા જળનીધી તમે નહીં તદ્દપી કરવું સરવ પાણુ અગર
જેલુનું દ્યારામ મદ હરી રૂચો સમ નાચી. શિર ૪

(૨)

પદ.

સાચું તે સગપણરે, સમજ મમ ર્યામતાયું.
ખાકી સહુ જુદું રે, કશું નથી કામતાયું. ટેક.
માત તાત સુત ભાત ને ભગતી, સગાં સહોત સોય,
કુળ કુટુંબ સખા ગોત્ર ને સાતી, એહેમાં તાર તે છે નહીં કાય;
સગું એતો સરવે રે, સુખ ને દામતાયું. સાચું તે. ૧
જનુની જનક એતાં કચ્ચાં કેટલા, તે જોટલી ધરી દેહ;
દેહણુદેહીનો સંબંધ તુટયો, ત્યારે મુકી ગયાં તેહ;
કોઈએ ના ખતાવ્યું રે, ઠકાણું વીરામતાયું. સાચું ને. ૨
જોની આ હરિવાણુ હેત ધરને, કોણુ આપે મનુષ્ય અમતાર;
પશુ પક્ષી ફેડીને આપ્યો, તને ભજનતણો અધીકાર;
ભજે તેને આપેરે, પદ નીજ ધામતાયું સાચુ તે. ૩
આણું આરાધતી કયડું માં રાખીય, માયા મનથા છોડ;
નિશ્ચિંત થઈ રાહુ શોક તણને, પ્રીત પ્રમુછસું જોડ;
દયા દિવરજનીરે, રટણુ કર રામતાયું. સાચું તે. ૪

(૩)

પદ.

મનજી મુસકરે, આલો નિજ દેરાભણી;
મુલખ ધણા જોયારે, મુગાફરી થઈછે ધણી. ટેક.
રતપુર જવાનો પંથ આવ્યો છે, રખે ભુક્તા ભાઈ;
ફરીને આ મારગ મજરો નહી, એહી છે અવળાઈ;
સમજને આલો સીધારે, ના જગો હાથ કે જમણી. મનજી. ૧
વચે ફાંરીઆ વાટ મારવાને, જેઠાછે એવાર;
માટે વળાયા રાણો જે ત્રણેક, ત્યારે તેના નહી જાર;
મળ્યાછે એક ભેદીરે, કહેલી ગતિ સહુ તેતણ. મનજી. ૨
હાવાં માલ વેહોરોતો વેહોરો શેઠના નામનો, થાય નાં કયડું અટકાવ;
આપણા કરતાં જોખમ આવે, કાવે ધણીનાં દાવ;
એકાસારે, નાં થાવું વોરતમા ધણી. મનજી. ૩

(૨૬૮)

જો જો જીવધકી બાવું છે, કરજો સંભાળીને કામ;
દાશ દ્યાને એમ જમેછે, હવાં જઈજો પોતાને ગામ;
મુઝ છે હાવાં હેવું રે, અવમ યમ છે આપણા. મનજી. ૪

(૨)

૫૬.

ગાગ—દેસ.

સાચા ગજા સમર શીગીરધર, કાઈ સમે નવ મુકે;
આકતવેળા સહુ રહે અજગું, કાઈ નવ આવે કુંકરે. સાચા. ૧
સહુથી વાહાલ માયું માતાનું, વેદ પુરાણે વાયું;
મંદે રોગે તેહેનું હેત પાયું, મેં દીકું છે લંચુરે. સાચા. ૨
પુત્ર પિતાનો આત્મા કાહવે, લખ્યું વેદને પાને;
અન્યાય નળ અતીસે કહે તારે, તેપાયું કરડ કાનેરે. સાચા. ૩
પૂત્રિ પુત્ર જેન ને બંધું, તું જાણે મુજબેલી;
ગારું તારું તર્ક કસાયું, તે પાયું મુકે ઢલારે. સાચા. ૪
સહુથી વાહલી ધરધણીઆણી, જેમાટે સહુ છોડે;
પુરુષારથ પેસો ન હોય, તારે ને પાયું કરડા મોડે રે. સાચા. ૫
તેમ પત્નીને પતીપાયું સ્વારથ, સરે તાંદાંલગી પાળે;
કદા કૃષ્ણણી ટળી કામથી, પછે સામું નવ જાળેરે. સાચા. ૬
કાઈથી સાચો રનેહ હોય, જેનો વિશ્વાસ ન છુટે;
કૃમચન કપટ લોભ દેખાડે. ત્યારે તેનું હેત પાયું કુંકરે. સાચા. ૭
જ્ઞાતી જગજન રાજ્યનાદી કાઢવું, હેત મન રખે ધારે;
ચોરી હત્યા અન્યાય થાજે કદી, સરવે જીતીઆ ગારેરે. સાચા. ૮
ધનમાં પાયું મર્યું ન સાદું, પગિઆમે દુખવાતા;
બ્રાહ્મ જેય કે પ્રેત કરે કદી કુળેયુદ્ધ પિતુ બ્રાતા રે. સાચા. ૯
એ સરવે અવસ્થાનાં યાય સગી, વાત કહુધું બીતી;
અરે દયા તુતે પ્રમુ મુકી, સાદ કરે કવડું પ્રાતારે. સાચા. ૧૦

(૨)

૫૬.

ગાગ—કડ્યાણ.

શ્રીજી સાર સરવનો છે છે છે.
શ્રીજી શ્રીમૃગુમાનવદેવી એક વસ્તુ છે તથી જો જો જો. શ્રીજી. ૧૬

(૨૯૬)

પ્રાપ્તિ આનન્દ ભક્તિયત્રી તેહની, તે આગુરુ જારે રે રે રે,
દીનભાગથી દાસપણુ યહી, એક આશ્રિત યે રે રે રે. આજી. ૧
દુટ સંગથી દુર પળાવું ગહિમ જ્યાં સહી એ બે બે,
તે સહુ મુજ દયા સદ્ગતની, આગુરુ પદરજ શિર લે રે રે રે. આજી. ૨

(૫૬.)

જેનું ધન્ય ભાગ્યેજ ભવમાં જોણે વ્રજમંડળ જોયું,
જોણે વ્રજરજમાં તન લોટ્યું તેણે જનમ મરણુ ખોયું. જેનું. ૧
શ્રીકૃષ્ણવન રાસરમણુ ક્યજ જોણે નહીંણે નીરખ્યું,
જેના ભાગ્યેજમાં કેટલુંજ સુખ છે તે કોઈએ ન જાણ પરખ્યું. જોણે. ૧
શ્રીકૃષ્ણનાજન્ય કતાન પાન સેહેજે તેને નુતનુતનુત મળીયું,
કદાપી કુશ્વિત કર્મ બને તોએ જનપુરી જાણું ટળિયું. જોણે. ૨
ચોરાશી કોરાની પરીક્રમા કીધી તેને ચોરાશી નથી ભગણું,
વન હવન જોઈ આનંદ આગ્યો તેને હરીસંગ કહ્યું રમણું. જોણે. ૩
શ્રીગોવરધન શ્રીમાલ રાણી જોણે પ્રેમ ધરી પુજ્યા,
તેહના એકાંતેર રાત પહેલી પ્રાણી તેને હરીનાં ચરણ સુઝ્યાં. જોણે. ૪
સેવ્યા સમસ્ત્યા જોણે શ્રીનંદનંદન શ્રીગોકુળ વસીને,
દયાના પ્રીતમ તેહને પ્રેમે પોતાના કરી હાથ ગ્રહે હસીને. જોણે. ૫

(૧)

૫૬.

વદન કમળ જોયુ જોણે જોડવાર, શ્રીનાથજીનું વદન કમળ જોયું,
કોટી કલપનું મેઝું પાણું મન, એક પક્ષકમાં મોયું. જોણે. ૧
મનપાદેહ તેહનો સફળછે, જનમ મરણુ દુખ ખોયું. જોણે.
મેવાડ દશમાં બીરાજે મારા વાલમો, જેમાં રોગ રાંકરે ગીત પ્રોયું જોણે.
કમળએક રત્નએક જગમોહન જોયું, રણ્યએક તેણે પાકી રોયું, જોણે.
દયાના પ્રીતમ છયું પ્રીત નથી જોહેને, માતપિતા નામને વજોવ્યું. જોણે. ૩

(૨)

૫૬.

કેળુજ નથી યયો તું રે, શીદ ગુમાનમાં ધુમે,
હરિજન નથી યયો તું રે. ટેક.
હરી જન જોઈ હૃદયું નવ હરખે, કહે ન હરીગુણગતાં,

કામ ધામ ચૂકી નથી ફટકી, કોથિ નાચન ગાતાં. વૈં ૧
 તુજસંગે કેઠ વૈંચુવ થાગે, તોતું વૈંચુવ સાચો,
 તારા સંગનો રંગ ન લાગે, તાંહાં લગી તું કાચો. વૈં ૨
 પરકુખ દેખી નહિ ન દાળે, પરનિંદા નથી ડરતો,
 વહાલ નથી વિઠ્ઠલસું સાચું, હઠ ન હુંડું કરતો. વૈં ૩
 પેરોપકારે પ્રીત ન તુજને, સ્વારથ છુટચોછે નહી,
 કેહેણી નહેતી રેહેણી ન મળે, કાંહાં લખ્યું એમ કેહેની. વૈં ૪
 ભજનાની રચિ નથી મનનિચ્ચે, નથી હરિનો વિશ્વાસ,
 જક્તતાણી ગાશા છે. જાંહાલગી, જક્તગુરુ તું દાસ. વૈં ૫
 મનતણો ગુરુ મન કરેશ તો, સાચો વસ્તુ જડશે,
 દયા કુખ કે સુખ માન પણ, સાચું કેહેવું પડશે. વૈં ૬

(૨)

પદ.

હદે આ રૂપ રંગીલું રાખો, શ્રીકૃષ્ણ નામ સતત મુખ ભાખો. ટેક.
 મોર મુગત ઢલકતો શિર શોભે, મકરાકૃત કુંડલ મન લોભે;
 તીલક સુકેસર, નૌસિક સુખેશર, કોટિચંદ્ર મરદન;
 મંદ ચંદન વંદન, સદન સુધારૂપ રમીક ચાખો. હદે ૧
 પીતાંબર રસના કટિભાજે, દૌસ્તુભ ઊરપર વેળ્યંતી ગિરાજે;
 ભુજ અંગદ કર કંકણ, મુદ્રિકા નેપુર પન્તળ સુલક્ષણ;
 ખટદશ શિવ શીમ સદા હદે એવું દ્રખા જાખો. હદે ૨
 નટવર નાગર લલિત ત્રિમગી મદન મનોહર રમિક રાસરંગી;
 ગુજેનકેહ પીછકૃત વંતસ છેલ, અલખેતા મંદારમત કુટીલેશ્વણ;
 કમળનગર, ગધુડા મોરલી ગન વિચ રાખો, હદે ૩
 સર્વેચ્ચર સર્વાત્મક સ્વાંમી આત્મારાંમ સ્વયંબુ અંતરજામી;
 કોટી અક્ષય પતિ અવતારી, તે દયા તુજ પ્રીતમ પ્રાંણુ ધ્યાન;
 ભાગ્ય તનમનધન વારી વારી નાખો. હદે ૪

(૩)

પદ—લાવણી.

દુસ્ત્રમાવથી જાંતાડો દુરગતિ ટાળો માણ,
 શ્રીગોપીજનવદન ત્યાગિત્વ મુને કરેશ શ્રી યુગતાણ. ટેક.
 આમંડ અનપાએતી આપો ગા સુદૃઢ પ્રેમભક્તિ

(૨૮૧)

પ્રપંચ વિસ્મૃતિ પુરવક દો મા શ્રીકૃષ્ણરાક્તિ;
માનસી સેવા મુખ્ય વ્યસન દો સરણગત સાચી,
શ્રીકૃષ્ણ કૃપાએ તુ દો દીનતા નહિ કિંચિત કાચી;
દૃઢ આશ્રય શ્રીવલ્લભવરનો અચરિત ગુણ ગાડિ;
સતત રહે શ્રીકૃષ્ણનામ મુખ દુઃખી નવ થાડિ;
આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ ગંગાજી, શ્રીગોપીજી ૧

કામક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દુરા,
શ્રીકૃષ્ણ મીલનમાં અંતરાય, જે તે કરીએ ચુરા;
અસુર દુષ્ટ કળિકાળ કરમ પ્રતિબંધક ભય ટાળો,
કેતરક કુભાવ કુવાસના કેશિચત કૃતિ ઝા બાળો;
દુસંગદોષ મુને જળ પંકજ પ્રમાણ નવ લાગે,
બળી ખીલીપન પ્રેલેલાદની પેરે ભય પાંખી ભાગે;
કરો કૃપા એવી થે મુજ પર ખીરદ બળે રાજી, શ્રી ગોપીજી ૨
મારી ચુરણ કરો સહુ ચિંતા જનમ મરણ ભય કાપી,
માયા મોહધકી મુકાવો નિજનંદ આપી;

સાધન ધરમ ન કીચીત છે અનુચિત કૃતી તનમનની,
સેવાને સમરણ તમાર કરવા આશક્ય છજી જનની;
જેહેવો તેહેવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો માએ;
કુપુત્ર તો કદી હોએ કુમાતા કદાપી નવ થાએ;

રાણ પડ્યો સંતાપ હરો વિનતિ કરે ઝાઝી, શ્રી ગો ૩

તુર્યપ્રિયા શ્રીકૃષ્ણવલ્લભા યમુને જગમાતા,
નરકનિવારણી યમબાહરણી ભવતારણિ ક્ષાતા;
સ્વભાવ દુર્જય વિભયકરણી નીજ દાસ દુખહરણી,
સકળ પાપ સંતાપનીનારણી અતિ અદ્ભુત કરણી;
શ્રીવલ્લભ શરણગત લહિ મારી પુરણ કરો તૃષ્ણા,
જીગલરૂપ મમ હદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા;

દાસ દ્યો મારો સુત શ્રીમુખ સકૃત કહો ગાજી, શ્રી ગો ૪

(૧)

૫૬.

રાગ—કલ્યાણ

રાધાકૃષ્ણ રાધાકૃષ્ણ રાધા વ્રજરાય, રાધાકૃષ્ણ ગાય તેના પાપ તાપ ભય
પાપ તાપ ભય, તારી રૂદમાં સમાય, વ્રજલાડીલા હો લાલ, રાધા ૧

જપ તપ તીરથ ધનથી કંઈ કામ, નહીં પોતે અમ કંઈ નહીં બેસે દામ,
 નહિં બેસે દામ સેજે રીજે સુદરશામ, વ્રજ૦ રા૦ ૨
 રાધા પુર્ણ પુતથી પ્રતીતી નામ, નામનો વીસ્વાસ આવે સરે સધળાં કામ;
 સરે સધળાં કામ આવે વૈકુંઠધામ, વ્રજ૦ રા૦ ૩
 કુળીમાંડવળ કુણુનામનો આધાર સહુ વેદશાસ્ત્ર શોધ્યું નિકળ્યો એક સાર;
 નિકળ્યો એકસાર દયાપ્રીતમ નંદકુમાર, વ્રજ૦ રા૦ ૪

૫૬૦

રાગ—ખમાયચી.

વ્રજલાડિલાને ખમા રાંજ ખમા રેડ; વ્રજ૦
 વેદ સરીખા જેના ભેદ ના જાણે, શેવે શેશ સદાશીવ અસ્થારે, વ્ર૦ ૧
 લોચનના સણુગાર રસીક જેને, પ્રાણુજીવન મમ ધના;
 જેના સેવક હવ તેને શુરસરિ, આદે સહુ કરેછે પરકુમા, વ્રજ૦ ૨
 આક્ષ આદની નિરંજન તેથી, પરીપુરણું પુરષોત્તમા;
 એને મુકીને બિજાને ભજેછે, તે અભા ગયા અધંમા, ૩
 સદગુણ સાગર નટવર નાગર, જેને નહીં કાઢની તંમા;
 રાધિકારમાણુ ગોપીજનવદ્ધભ, દાસદયા પ્રીતંમા, વ્રજ૦ ૪.

(૨૮૩)

ભાગ ૨. હિંદુસ્તાની.

સતસૈયા. *

મંગલાચરણ.

(કુહા.)

શ્રીગુરુ ખલ્લભ દેવ અરુ, શ્રી બિહુલ શ્રીકૃષ્ણ ;
પદ પંકજ ખંદન કરું, દુઃખહર પુરાણ તૃણ. ૧
ખલ્લભ તે કુર્લભ કહા, સખહી જાકે હાથ ;
જંગલમેં મંગલ કરે, ખાખા બિહુલનાથ. ૨
શ્રુતિ નેતી મન ગો અગમ, ત્રિગુણ અક્ષરાતીત ;
સૌ શ્રી ગોપીનાથકોં, અભિષંદન અગનીત. ૩
સરવેશ્વર સર્વાત્મ પ્રભુ, હરિ ઇશ્વર ભગવાન ;
કીજે કૃપા કટાક્ષ મમ, આત્મસાત કરિ દાન. ૪
શ્રી રાધાપર જાહિ ખરા, તાપદ પુસ્કર ખેહ ;
ખંદન કરિ માગું રાદા, તાપેં તુતન નેહ. ૫

ભગવદ્સ્તુતિ વિજ્ઞાપિ.

કુહા.

લખિહોં આપ જી આપપત, આપ નેન ગોપાળ ;

* એ સતસૈયાની ટીકા કવિએ પોતેજ ગુજરાતીમાં (હિંદુસ્તાનીમાં નહીં)
કરેલી જણાય છે પણ તે પુરાણીઓની ઢબ પરમાણે અને સાંખી સાંખી
હોવાથી સર્વ લોકથી સમજાય તેવી નથી અને તે ઠીક કરવાની તથા તેમાં
મારી તરફનો ઉમેરો કરવાની હાલ મને કુરસદ પણ નથી માટે તે આ
મુસ્તકમાં છાપી નથી. ગ્રંથની સમાપ્તિએ કુહો છે કે ' યથામતી' એ ગ્રંથકો,
કીનો અર્થ પ્રકાસ ; દીન દાસ રણછોડને, કરનાખળ અવિનાસ ' એ રણછોડ
અને કવિ દયારામના પદ ગાનારો રણછોડ એ એ એકજ હોય તો એ રણછોડ
સાથે પડેલા પ્રસંગ ઉપરથી હું કહી શકું છું કે એ રણછોડનામાં સતસૈયાની
જેવી ટીકા મારા જોવામાં આવી છે તેવી ટીકા કરવાની શક્તિ હોય
એમ મને લાગતું નથી. એમ ધારું કે પોતાનો શિષ્યનું માન વ-
ધારવાને માટે અથવા ગ્રંથધારે પોતાના ગ્રંથની ટીકા પોતે કરવી એ,
કવિના મનમાં અપિવેક જેવું લાગ્યું હશે માટે, ટીકા કરેલી તો કવીએ
પોતેજ પણ ટીકાકારનું નામ રણછોડનું રાખેલું.

તોં કા પાપ પ્રતાપ મો, હરિ હરિહોં કુખખલ. ૬
 તૃઠોં મો સિર કર ધરોં, રૂઠોં વો હર લાત ;
 પં નિજ ઐરનપેં નહી, યહ જાચું જગતાત. ૭
 કૃતિ સો હે પ્રભુ દેખિહોં, તહું ન ચિંતા મોહિ ;
 નિહચે મો તુમ દીઠીતેં, કુખ ન ભુખ ન હોહિ. ૮
 તૃઠોંગે પ્રભુ રહિહોં, તોંહું કંછુ ન સોખ ;
 કોધ તિહારો સુહુ હમેં, દેગો ફલ ખર મોખ. ૯
 અપને અપને સીલકો, સંગકો કરત નિભાવ ;
 તુમ કપાળ હમ જીઉ તો, સહજહિ કુટ મુખાવ. ૧૦
 સાધન સાધિ ન હોં સકયો, તાકો મોહિ ન તોપ ;
 મરદી હિય હરી ખરદકી, સાધન સાધ્ય ન આપ. ૧૧
 ભક્ત ન હો સો સાચ્ય પરી, અધર્મ પતીતહુ મેં ન ;
 મો સુધિ અજહું ના. લધ, કૈસે પંકજનેન. ૧૨
 ખિસસ્યો ખરદ કીધો હરિ, એક ખિસારયો મોહિ ;
 કુહુમેંતેં કંછું તો ભયો, નાંતર મમ ગતી હોહિ. ૧૩
 કૃપા ન જામે રો પ્રભુ, દેખે સધનરાહ ;
 તુમ તો કશનાકે નીધી, કયોં ન નિષાળયો નાહ. ૧૪
 લિહુ છિનાય મન દંડમે, નાય ઐર નહિ ધન ;
 રાખો મો નિજ કુતકી, ચૌકીમેં નિસદિન. ૧૫
 ધુનેધાર સાંચ્યો ઠસ્યો, ત્યહારો હો ધનશ્યામ ;
 હેં ન દેનકોં દંડ કંછુ, ધરકો કરોં ગુલામ. ૧૬
 છુટુંગો દરખારતેં, ફરી કરી હોં કૃતિ નીચ ;
 ખાંધો અપને ગુનનતેં, રાખોં ડીઠી ખીચ. ૧૭
 ચાહુ ખસાયે -હદયમેં, ધરં ત્રિભંગી ધ્યાન ;
 તાતેં રાખ્યો કુટિલ હર, હોહિ અસી સોખ્યાન. ૧૮
 હરિ ખિટલ અધમુદરન, ઇત્યાદિક નિજ નામ ;
 અર્થ કહા યહ શબ્દકો, કહો કૃપા કરિ શ્યામ. ૧૯
 અનંત હૈ અપરાધ મમ, કૈસે પેહોં અંત ;
 અમીત હોઉગે ખીસરોં, સકુમાર ભગવંત. ૨૦
 શ્રીહરિખન કંછુ કરી હરી, કહું સકે નહીં કોય ;
 કહિ શુતિમેં કૃતિકા કરી, હરિ મો ગતી ન હોય. ૨૧
 દેવી નાંહિ ન દેવ કો, નિજ ઐતારહુ કોન ;
 રાજહુ રાધાકૃપણ જુગ, તિતિ મો સિર જીરજોન. ૨૨

ચિંતા બાંધી નીમજ હોં, ભયો ગદે કો હાથ;
 એક તીહારો સરન હેં, ખડવાતલ ખૃજનાથ. ૨૨
 પચ્ચો મનોરથ પોંન હેં, આપ્રતમધી મન તુલ;
 માધો મનીધર તુમખીના, ના ટરીહે ધન મુલ. ૨૪
 શ્રીખલ્લભ ખલ્લભ સમેં, સહખલ્લભ મો હોહુ;
 સહજ સદા દિગ રાખીયેં, અપનો જાની મોહુ. ૨૫
 લલીત ત્રીભંગી છેલ છખ, નટખર નંદીસોર;
 શ્રીરાધાસહ મો હદે, બસો ચીતકો ચોર. ૨૬
 મતી ધરમ રતી કૃષ્ણ મમ, ગતી બૃંદાખનધામ;
 કૃતી સેવા શ્રીનાથ કખ, હોહેં ૨૮ હરીનામ. ૨૭
 અસી માયા મોપર ફેરો, ચલે ન માયાજોર;
 માયા માયારહીત દીહુ, નીજપદ નંદીસોર. ૨૮
 ગોકુલ બૃંદાખન લોહુ, મોપે જુગલપત્ન;
 પત્નદે મોકો દેહુ ફીર, ગોકુલ બૃંદાખન. ૨૯
 મોપર મેરે પ્રાનપતી, અતરાણ જો આપ;
 તોં ન માપ પરતાપ સખ, પુણ્ય હોયગે પાપ. ૩૦
 તુમસોં જુકો તહું ખરો, જગત લહો હરીદાસ;
 ખાનો લજિહેં નાથ જો, અલીકજનહુ ઊપહાસ. ૩૧
 દીનખંધુ અધમુદરન, નામ ગરીખનીવાજ;
 યહ સખમેં મેં કોન જો, સુધી ન લેત ખૃજરાજ. ૩૨
 કમન હોત કયોં કૃપાકર, તનક દેત નહીં ખોટ;
 દીનપાત્ર હો દીહુ દયા, દાન ખાન ઈક કોટ. ૩૩
 સખ સરનાગત સમ કરમ, ભોગ પ્રતકાખીચ;
 ખટ્ટો હેં હરી ખરદકો, સ્વજન ગનત સર નીચ. ૩૪
 કહત ખને ન કછુ સખે, જાનત અંતરજામી;
 ખાંહી ગહોં તો તોહ ખરે, નાંતર પુચ્ચો સ્વામી. ૩૫
 મન અજીત ઉલટો ચલ્યો, સુનીહો પ્રભુ મમ રાખ;
 દગા કીયો પરધાન જ્યો, નૃપ જીતન નહિ દાવ. ૩૬
 તારોં મારોં હો ધની, તાકોં મો નહીં રોશ;
 પં કહીયેં ન અસાકયકો, ખુરચો તેરે રોશ. ૩૭
 મુમતી દેહુ મો મન હરી, સુસંગ નીજપે ખાર;
 ફરી ન બખુ તો દીજિયેં, મો સીર લખ પેગર. ૩૮
 આપ જરી જખરે કહો, મોતે માયા કેહાન;
 તોં જખરે જો હોહ મેં, તુમદાતેં ખજવાન. ૩૯

કરીહો નીકી નાથ સખ, મેરી મો, ખીસ્વાસ;
 ભલી કરતહોં જગતકી, હોં તો ધરકો દાસ. ૪૦
 જાનું કછુ ન અખિધિ, ખીધી સરન પસ્યો ખૃજરાય;
 આછી લગે જુ આપકું, સો કૃતિ લેહુ કરાય. ૪૧
 ભગવનકે ધરમે ખરન, સીવ સ્વામીકે અંત;
 સો મેં અચચોં આપેકોં, રસ ઓરાધારકંત. ૪૨
 ડારયો મો ભોજલધિ હરિ, અભ ઉપલં બધિ પાય;
 દાર કર દિય નાહિ નિજ, તરયો ન ખુરયો જાય. ૪૩
 દુર્ખલ જિહ અસહાય અનુ, સકત રી રાત, અનેક;
 ધસ ઉપેક્ષા જો કરો, ક્યોંકરિ નિવહે ટેક. ૪૪
 દુખી દાસ સખ ખિમુખ સુખિ, ભલ ભગખંત ખીખેક;
 કા ન હોય શુખ તુમ કરો, કો પ્રતિખંધ અનેક. ૪૫
 દેહેને સુખ સંત બહાં, તાતેં બહાં નહિ કોય;
 પરિ જો ઘો પ્રભુ દોહી તલ, કા કછુ અપજસ હોય. ૪૬
 બલિ ખિભિખન પ્રહ્લાદ ધૃવ, ભજ સમોગ ભગખંત;
 તાતેં વિદુર સુદામ દિન, સૂતદેવ સુ બડ સંત. ૪૭
 ભક્ત ભક્તિ કિય ભદ્ર તુમ, ઠરી બ્યોહારકિ ચાલ;
 તામેં તારો એક મો, નાતેં ધરે ગોપાળ. ૪૮
 ભુખ ભગો કે ભોગ ઘો, કે દારો વહ ભાન;
 કહાન કહું હોં કોનસોં, ક્યોં ન ધરત ખતી કાન. ૪૯
 તુમસેં તારન નિકટ મો, ખુરત ગહો ન હાથ;
 સાખિ ખનત વહ સમયકા, ભલે ઠરોગે નાથ. ૫૦
 કાલ બ્યાલ ખિખ ખિકલ જિય, કા કરી સેવ સ્તુત;
 સહજ કાપા મનો છુવધયેં, અભુત બેદ અચુત. ૫૧
 મો ઉરમેં નિજ પ્રેમ અસ, પરિગ્રહ અચલિત દેહ;
 જૈસેં લોટન દીપસેં, સરક ન ટુરક સનેહ. ૫૨
 કખકોં હરિ હરિ રટતહું, કટત ન ક્યોં સંતાપ;
 હરન ખરદ ખિસરયો કીધો, ડરપેં લખી મો પાપ. ૫૩
 ભજન ખીના દુખ ના ટરે, ખિકલ ખને ન ભજન;
 કા કરિયેં જ્યોં ત્યોં ખન્યો, તાતેં તુમ ન પ્રસન્ન. ૫૪
 નિજ સોં સખ સખકા દિખે, જો વહ સાંચી ખાત;
 તોં મો તુમ કરિહો કાપા, સમુજિ અમલ જગતાત. ૫૫
 ચુક જીકોં ધરવ યે, છમાધરમ પ્રભુ આપ;
 આયો રારન નિવાજી નિજ, કરી હરીયે સંતાપ. ૫૬

પતિતાહુ કહી ગા ચેં ન મન, તારેં કરે નપુત ;
 મેં અલીક નીજ સાંચ કુર, સહજ કપા અચ્યુત. ૫૭
 ખિસરત હરીજન સખ દીયો, તાકૃત કુકૃત સોહ ;
 લીલ સીલ ખીસરન પચ્ચો, ત્યો જન ખિસરોં મોહ. ૫૮
 હોં નિસલોસ દયાનીષે, ક્યોં સંગમ મો આપ ;
 વિસ્મૃતિ રસમી તમ જુગમ, યુવં વ્યં મિલાપ. ૫૯
 સાધન સાધ્ય ન આપ પ્રમુ, પ્રેમ તિહારે પાસ ;
 દયા ન કરિયતુ દીન સહિ, કહા મીલન અભ આસ. ૬૦

પ્રેમખર્નન ઐર નાઅકાખર્નન.

સહી ન અંત અકાસ કહું, ચિંતામની ન મોલ ;
 સંખ્યા નાંહી લગી, તેસેં પ્રેમ અતોલ. ૬૧
 મોહન મન હું અલત, સખ કહિ સાચી ખાત ;
 સોહિ સદખસ પ્રેમકે, સહજ અતી ઠહેં જાત. ૬૨
 બ્યાધ કંદ મૃગ પરતુરે, બંધ અહેરી ઠહેં ન ;
 પ્રેમ અજળ ખાગૂરમેં, પારનહાર બચેં ન. ૬૩
 ઐર પ્રસંસ લગેં ન રચિ, કીની અતિ મનુહારી ;
 જો સિ મનોહર માધુરી, લગેં પ્રેમકી ગારી. ૬૪
 લલ્લોં પ્રેમ જમ જાંનીયે, ખીરહ ખિકલ તન છીન ;
 કધુ ન કહું સુહાય છિનુ, કુતિકે દોષ અધીન. ૬૫

સોરઠો.

સખતેં ખારો પ્રાન, પત ખારી હું પ્રાનતેં ;
 સહિ તાહુકી હાંન, ચાખેં પ્રેમપિયુષ જો. ૬૬
 લોહલાજ ખેદ છુટે સખે જિખે કખલ ;
 પરે - હદે જખ છેદ, દુસહ પ્રેમકે ખાનકો. ૬૭

કુહા.

ચક્રમકસુ પરસ્પર નયન, લગન પ્રેમ પરિ આજિ ;
 સુલગિ સોગહા રૂપ પુતી, ગુન દાર દૃઢ જાગિ. ૬૮
 દૃષ્ટી દુરિજનકી લગેં, સખ કહી મો ન પત્યાય ;
 ઐસી સન્નજનકી લગે, પ્રાનસંગ નિઃ જાય. ૬૯
 ખીચ અમલકા સમલ ખીચ, રાહુ કલેજો ખાય ;

ડીઠિ અસિતતેં સિત ખુરી, કંચુ ન જાહિ ઉપાય. ૭૦
 રતિખિન રસ સો રસહિસોં, રતિખિન જાનં સુખાનં ;
 રતિખિન મિત્ર સુમિત્રસોં, રતિખિન સખ રાખ માન. ૭૧
 પીર ન ત્યારી મેંન એ, નારી નારી મેંન ;
 અલી અચાનો ભિષકગે, ઇશક કિશક સમુજે ન. ૭૨
 લાલ લલી લલિ લાલકી, લેં લાગી લખિ લોલ ;
 દયાય દેંરી લય લાલકર, દુહુ કહી સુનિ ચિત ડોલ. ૭૩
 જલપી રવિ આતપ ભસ્મો, સીતલ લગત સરોજ ;
 સકુચેં લખિ સો સુધાકાર, સમુજ પ્રેમકી ચોજ. ૭૪
 નોંધા ખેલક સુગંધિતેં, હરિ હરિ મન સુચ પાય ;
 દસધં પંકજ પ્રેમખિન, રૂકે કહું નહીં જાય. ૭૫
 સુખરાસી સુધી નાં રહી, લખિકેં મુખ સુખરાસિ ;
 રસ લેતેં રસ ખીખરયો, પનઘટ ભધ ઉપહાંસી. ૭૬
 પનઘટ પન ઘટજાય પન, ઘટ પનઘટકો ધ્યાન ;
 પનઘટ લાલ ચઢાય દેં, અલિ પનઘટ સુખખાન. ૭૭
 શ્યામા શ્યામ પુકારતી, શ્યામા રટતે સયામ ;
 અલી અચાનો આજ ખડ, જુગેલ જપત નિજ નામ. ૭૮
 પ્યારી પ્રીતમસોં લિખ્યોં, મત ધરિયો મો ધ્યાન ;
 તુમ મોસેં ઠહે જાગ્યો, કરી હેં કાપેં માન. ૭૯
 હરિ હરિવદનીસોં લિખ્યોં, હમ ધ્યાવત તુમ ધ્યાઉ ;
 કા ચિંતા હમ તુમ ખને, તુમ હમસેં ઠહે જાઉ. ૮૦
 આગીતેં બેલી ખઢેં, જલ સોચત કુમલાય ;
 સિરકે પલટેં કળ મિત્રે, મુખખીન ખાયોં જાય. ૮૧
 કરેં સહેદરતેં સરસ, દેખિસરોધં ઘેર ;
 પ્રેમી પાની પરસતેં, સુધા સરસ હુધ ઝર. ૮૨
 એસો મીઠા નહિ પિયુષ, નાહ મિસરી નહિ દાખ ;
 તનક પ્રેમ માધુર્યપેં, નોંઘાવર અસ લાખ. ૮૩
 દુઃખ કેં સુખ સનેહમેં, બિદ્ધન દેહુ જુખાપ ;
 જોં દુઃખ તો સખ કરત ક્યોં, ક્યોં સુખ તોં પરીતાપ. ૮૪
 ખીખધ ખીખ ભરજન કરત, ખહુત ખીગારત મુખ ;
 યેં મન હેં રચ ત્યાં સમુજી, રતી દુઃખ મેંહુ સુખ. ૮૫
 રતિ રૂઝમેં સુખ સમુજ મન, યેં કહી સકે ન ખાક ;
 કંટુતાઈમેં મીઠતા, જઘસી, કરેલા સાક. ૮૬

ખામે મોકા તીર દીઠુ, પેં છન રેઠુ કમાન ;
 કમાન લાગત તીર સમ, તીર લગત પ્રીયપ્રાન. ૮૭
 કુલુ હેં લખી લાલકો, પિયરે ઘેના ગાત ;
 સો હિતુ કયોં વે દુર જમ, દુહુકી ગલટી ખાત. ૮૮
 સહજ સંવારત સરસ છબ, અલી સો કા સુચ હોત ;
 સુતી સુખ તોં લખી લાલ મો, મુદ મોહનચીત પોત. ૮૯
 મો મનકો તુમ મન પ્રિયે, મો તન તુમ તન આહિ ;
 નિરાસ કીજે તાહિકો, પ્રીતમાનો પ્રીય નાંહિ. ૯૦
 મનરસ રસ ગંધક મિલ્યોં, અપલ અચલતા પાય ;
 ઝોર જતન બહુ બુદ્ધીતે, જ્યોં ક્યુ ગલો ન જાય. ૯૧
 નહિં પ્રમાન હિત હોંનકોં, રૂપ ખરત ગુન કોષ ;
 કહાં અમર ઇંધનધુના, મૃગમલ્લેં ગતિ પોષ. ૯૨
 પ્રેમ પ્રભુડોતે પ્રથુ, વિષ્ણુવ ખિચારી લેહુ ;
 કપિસકંધ રઘુનાથ લિધ, સીસ ચઢાય સનેહુ. ૯૩
 પ્રેમામૃતકો સ્વાદ કસ, કો કણુ કલો ન જાધ ;
 અનુભવિકો હિય જાંનહી, મુક મીસરીકી નાંધ. ૯૪
 પીતાંખર પરીધાન પ્રભુ, રાધા તીલ નીચોલ ;
 અંગ રંગ સંગ પરસપર, યોં રાખ હારદ તોલ. ૯૫
 રહેં પલક નાં પ્રથક દુહુ, છમી સીતલતા અંબુ ;
 અલગ અંગ ખાતેં કરત, તહું મીનિ રહ પ્રતિખીંબુ. ૯૬
 યોગ યમ જપ તપ તીરથ, સાન ધરમ વ્રત નેમ ;
 વીહિન વલ્લમી વલ્લભા, કરી હરી ઇક બલ પરેમ. ૯૭
 ખાનીક નટખરલાલકી, સીખત તોષ દીન રેન ;
 ખાન કહેં ખાસેં મરે, ખતચર હ્યોં ગમ નેન. ૯૮
 ગલ ખાંહી દુહુતહું રે, કીત ખારી ખીજી કીન ;
 મીલત પરે ન પ્રતીત યહ, પ્રીતી રીતી ખીપ્રીત. ૯૯
 મુકર મુકર સખ ખસ્તુ ભધ, નયન અપન કીય લાલ ;
 દગ પસાર હતહત અલી, તીતતીત લખું ગુપાલ. ૧૦૦

સોરઠા.

જાહી જાહીયેં ખાગ, તાકો સખ ખારો લગે ;

સમુદ્ર ન સખ સંસાર, ખીતી સોહી જાંનહી. ૧૦૧

કુહા.

ખારો જે સો "ખાર પ્રીય, તસ પ્રીય નંદ કુમાર;
 તાપદ પંકજરજ સદા, હુહિ ગમ પ્રાનઅધાર" ૧૦૨
 રૂપ દ્રવ્ય ગુન હૃદય રતી, પોષક રોના સત્ય;
 લય પરલગન કીતવ કુચ્ય, જલપી ભર્ષ દ્રઢ આત્ય, ૧૦૩
 સાની તપસી અનંત પેં, શુદ્ધ પ્રેમી કહું એક;
 જે-સેં કરી હરીજયુષ ત્યો, સીંહ ન હોહી અનેક. ૧૦૪
 રતીઆરતી જાનત ન તુમે, મેરી હે પ્રીયપ્રાન;
 જસ મો તુગ તસી કા તુમેં, લગીહેં હુધ તખ સાન. ૧૦૫
 ધીમધામસી હોં તુમેં, સીસીરાતપ તુમ મોહી;
 દે છુકાર નીભાવ કીત, યહ પ્રીતીકાં હોહી. ૧૦૬
 સહી ન પરે રૂઝ ખીખી દધ, મીલન કઠીન અતી નેહુ;
 મીતી મીલાપ નીતી સુગમ, દેં, નાંતર પ્રીતી લેહુ. ૧૦૭
 સમતા સખ ખીધી નેહ અતી, તપી ન અચલ મીલાપ;
 કુડકાં નીર્મય યહ તહરેં, પેયેં દેં હરી આપ. ૧૦૮
 ફીરી ફીરીકેં વેહી કહે, અરુચ ન હુધ રતીઆત;
 ના નીવટે નુતન લગે, અનુભોં જાની જાત, ૧૦૯
 સસી ચકોર અરખીંદા અલી, દીપ પતંગ મૃગ રાગ;
 જન ખીન અદ્યો ન કયો તજે, જલપી એક અનુરાગ. ૧૧૦
 કારન કહું રતી હોય ધર, ચહી ફીર રહુ યા જાપ;
 બેલી જખ મંડપ છહી, બહોરન, કાંમ લગાવ. ૧૧૧
 રતીસુખં કુખ જાને ન કો, ખીન ઇક અનુભોંકારી;
 ખીદીત ન પીર પ્રસુતી, જાંઝા નાગરી નારી. ૧૧૨
 સર્ખ મીઠા માશુકકો, ખીસાની કહી સાચ;
 રાકળ મનોહર લખી લગે, સમ્બદરત જ્યો કાચ. ૧૧૩
 જ્યાખીન અસુ ન રહે સુખડ, જોર ભાચ તહુ હીન;
 પય પાંનીતેં મધુર પેં, બહાં પરી જીએ ન મીન. ૧૧૪
 હોત પ્રીતી નીકી લગે, ફીરી અરીદ્યો લેં પ્રાન;
 કુંમ્બીના નીગલત જખ ન કુખ, પાછેં જ્યોં જીય જાન, ૧૧૫
 દકી જીએં પરસી ન છુટેં, માશુક આરાક ધન્ય;
 જે-સેં લોહ ચમક લગી, ટરે ને લખી ચૈતન્ય. ૧૧૬
 સુખ પાવેં કી કુખ લહેં, લગી ડગેં નહી પ્રીતી;
 લપટી વૃક્ષ જમી વહસરી, છુટી ન કુખ યહ રીતી. ૧૧૭

શ્રીઃ સુધી ખુધી બન લખતહીં, મારુક આશક બન;
 આજી કઠાર જ્યોં બંસ કટ, મૃદુ મરોજ મુરઝાય. ૧૮
 સોઈ નેહ નંદલાલપેં, પ્રકટી ન પાવે, જોનં;
 જસ અસી મુરાઓવકો, એયો હોધ ન આત. ૧૧૯
 રસીક નેન નારાયકી, અનજન અનોખી રીત;
 દુસમનકો પરસેં નહીં, મારે અપનો મીત. ૧૨૦
 રૂપ ભુપકે રાજમેં, યહ મહાંન અન્યાય;
 નામ ન લે કો મુઠકો, આતુર મારે જાય. ૧૨૧
 એવત તન આગારદીસ, ચીત રાવરી ઓર;
 જ્યોં ન સકે છુટી ઠંડતે, ખુબ પવનકે જોર. ૧૨૨
 પ્રીતી નીભાઈ દે સકે, ધકસું ન નીવહનાહારી;
 દેખી સુતી ન કહું બલ, એક હાયસોં તારી. ૧૨૩
 પ્રીતી જોરવી સરસ પેં, કરીયોં કઠીન નીભાય;
 જોયો જલધીપાર પરી, ખેંઠી કાગદનાવ. ૧૨૪
 સંકર સમુઝી સનેહપીતુ, તોલ તાનેં લીય સીસ;
 ત્યોહી નીતી નોંતીત ધસ્યો, કર કીસોર ધનધંસ. ૧૨૫
 છહી કન્યા પ્રીય બસત વહી, ધસત ખીસત નહીં નેન;
 પ્રાચી ઓર ચકાર છામી, તકયીતુ હેં દીનરેન. ૧૨૬
 દુઝ નીર નીજ સમ કીયોં, આદી બરયો ખંન લાગી;
 હઠરી પમ પાવક પરી, જુઝ યોં ધની અનુરાગી. ૧૨૭
 મેરે રતી હલદી ભધ, કે રતી આરતી નામ;
 માઝી રતીમેં કેલી લહી, દે દે રતીરઝ ધામ. ૧૨૮
 બાડ કાતીક ધક એ દીખ્યોં, રતી આરતીહી રૂપ;
 તામેં હોત પ્રતીતી મુખ, નીપુન રંક કા ભુખ. ૧૨૯
 અટપટી પતી અતી રતી ગતી, પતી સતી મતી હતી બપ
 ફસે ન નોકસે કો ચતુર, સખ રાઝી મુખ હાય. ૧૩૦
 પ્રેમનેમ વહ વહ લહેં, હેં મન નીતી દેહ;
 બહેં ખીના દીગકુ ન જ્યોં, પાવત પોવત સનેહ. ૧૩૧
 પાર આમીકર મન મતી, મેનભાય તુઝ લાખ;
 તાખીન જપત સ્વાદ શ્રી, ભુપન રતી વે આંખ. ૧૩૨
 મોહી મોહ તુમ મોહકો, મોહન મો કહું ધા.
 મોહન મોહ નવારીયેં, મોહની મોહ નીવારી. ૧૩૩

સોરઠા.

બેલાએ ચાતુર, સખ સઠ છાંડી સનેહ ખલી ;
'ભોમે' પીર પ્રચુર, સુખ પ્રતીતી ખડ અચંભો. ૧૩૪

કુહી.

દ્રગત લગત મન મગ ન પરી, અયને ગગતલોં જાતી ;
ભગત ભગને કુળ જગત સહી, હરીસોં સો ખડભાગી. ૧૩૫
પ્રીતી સો સહરાધયેં, અસુ અનન્ય હો અંગ ;
ગતિ ઈકકી સો ઝોરકી, જિમી કારંડ વિહંગ. ૧૩૬
ગિખાંદ અર્થ સમંધતા, તિય રહ જલ્પ પેરોક્ષ ;
ખાલ્યોં ઝોર સનેહ કીત, પ્રથમ હોધ સહુ મોક્ષ. ૧૩૭
મિલતહુ કુખ ગિછરતહુ કુખ, સુખ પ્રિય અચલ મિલાપ ;
સુન પતંગ સારિંગ જ્યોં, કહોં જુડાવ નિતિ તાપ. ૧૩૮
મુરઝે મન પછતાયં નિતી, અખ ન કહે સોં ખાય ;
અહો પ્રેમખલ પ્રસહુ, ભોરેલોં ભુલ જાય. ૧૩૯
સેવે અતી પ્રીય જીવે નીજ, તાકો જહાં લગત ;
કો કાકોં એંસાનકર, ંહાં મન હોધ મગત. ૧૪૦
પ્રીતી ંહાં નીતી નહીં, નીતી ંહાં નહીં પ્રીત ;
ચાનપ અર મદછાક જીમી, નહીં ઈકત્ર કહું રીત. ૧૪૧

અનન્યાલંકાર.

કહુ ન પ્રીય પ્રીયપાનસોં, સો તુમસો નહીં પ્રાન ;
તુમ ખારે ઇક તુમહીસે, નાં પટતર સમ આંન. ૧૪૨
રાજરૂપરસપાંનસુખ, સમુઝતહેં મો નેન ;
યં ન યેંન હેં નેનકોં, નેન નહીં હેં યેન. ૧૪૩
કુસે ખારે લગત હો, કહત ન આવત પીય ;
કહે દીખાવત ખાંતી જો, દે દે હોતી હીય. ૧૪૪
અનલ ભખે શશીરતી હીતુ, ચકોર ગીનત ન તાપ ;
ભસ્મ હોઈ ભવભાલ લગુ, હુધ કુખ મીત મીલાપ. ૧૪૫
ઝાં મન બેલી ંહાં ન અમ, વ્રીડ પ્રમાદ અધભીતી ;
ધન તન જીવત સહજ દેં, ભે ચીત પ્રતીપ્રતીતી. ૧૪૬
ઝોર અરીસ્યા ખીરહ કુખ, હીલગ અંગ ખડ દોધ ;
સીખી ધુમ્મ ઝોતાપ ખીન, જીમી કહું કદા ન હોધ. ૧૪૭

ઐગુન બલ્લભકો કપ્પ, ટીકું નહીં હર આપ ;
 જ્યો સખ સગરપેટમે, રહે ન નીકમી જાય. ૧૪૮
 ઝાં જાહીકો મન ગન્યો, સો તાકોં સુખદાય ;
 છયેં ન ગરકીટ સરકરા, દધીજખી સરી મરી જાય. ૧૪૯
 પ્રીયપ્રાનસમ સખ ખદે, મેરે મન અસ નાંહી ;
 પ્રીયકી પીર ન સહી પરે, અસુરજ સોસી જાહી. ૧૫૦
 કીત ફુલખેં હમ કીય કહા, જો તોં સગી અનીતી ;
 યાતેં દુનોં યાહી દખ, કરી તું હમે કરી છતી. ૧૫૧
 ગારી મંત્ર ખુકાસું રજ, મોહની મુઠી હરીજી ;
 જીલમી તહુ ધટી સાર્ધ ત્રય, સો નહીં સગત મરીજી. ૧૫૨
 રતી ચહલે માતંગ મન, ફર્યોં ન નીકસન પાય ;
 ખલકરી નીકર્યોં ચહત હે, ત્યોં ત્યોં ધસતહીજાય. ૧૫૩
 સખી પીય સુરત સુરત સુરત, સુરત સુર તનપીર ;
 સુર તનહીન સુર તન નહી, સુરતનયા સરીતીર. ૧૫૪

પ્રોસીતભત્તીકા નાયકા.

ખારી ખારી ખારિયે, ખારીલોં દે ખારિ ;
 ફીરિ ખારી દધ ખારો જનું, ખારીલોં ખતવારી. ૧૫૫

ક્રિયાવિદ્યા નાયકા.

દોહા અટારી પીઠ દે, કિયે દરસ આદર્સ ;
 મિલી કર ને દે ચુટકી ત્રય, પિય તિય ઉદયોં હર્ષ. ૧૫૬
 જાકોં અજ ધસ અહીસમા, વાંછેં પદરજકન ;
 સો તુવ પાય પહોટિયો, લહિ કુલે અલી મત. ૧૫૭
 ધટિ ધટી ધટી કખ ગધ, અખ આયે પ્રિયપ્રાન ;
 યન સપનિ કરી હરી, ખરી ધરી ધરી હાન. ૧૫૮
 કરી પરી નહી કહત મો, સદા અગ્યે ખલપીર ;
 ખાત તાત બધુ બિધુમની, યીર રહિયે અતી ચીર. ૧૫૯
 નિજ ઈશ્રા પ્રતીખ ધ કા, પેં જની રખ્યોં ખનેસ ;
 જ્યોં જ્યોં મંધી ચીજ જો, ત્યોં ત્યોં મિષ્ટ ખિસેસ. ૧૬૦
 રસ નાયક નહી નાયકા, કુતિહુ ન મીલો ત્રીસંગ ;
 નેસેં ચુના પાન અર, ખેરસારસહ રંગ. ૧૬૧
 અપાપે અપની પ્રીતી હે, સો અધીન જિહી નીત ;

તારેં હીત ચિત ધીજીયેં તખ પેવે વહ મીત. ૧૬૨
જિંગિ આરતી તિમી રતી બહેં, અની વહ હિલગ અનુપ;
જ્યેં તચાધયેં ત્યેં અધિક, જ્યેં અટ્ટા ૫૬૩૫. ૧૬૩

સોરઠા.

રતી આરતીઆગાર, રતિપતિ પીતુમીન જિંહિં બધ;
થેં રતી અતીહી અસાર, ખાર રતીહુ કહાં કૃત્તુસો. ૧૬૨

ફુહા.

બલભ બસ્તુ ન ખટક દે, જ્ઞાની ન ભખત ઉચીજી;
કયોંહુ ન ગસ પ્રીયપ્રાનતેં, જલજખી પ્રવર સુધટ. ૧૬૫
મિત્ર ચીત બન્યો અનત દુખ, દુસહ ન છુટે ખ્યાલ;
મનગતી બહા ખરજ્યેં ન રહી, જ્યેં રસના મુખ સાલ. ૧૬૬
શુતિ લોચન લોં મીતદે, અપર આત્મ દો દેહ;
સખ ભાંતીસેં અકયતાં, એસો ફુલભ નેહ. ૧૬૭

ક્રિયાવીઘ્ઘા નાયકા.

ખરક સવારો કર ભરે, ગોખર છુટ હોર છોર;
એહે બડ કો ખાલ તુમ, લંપીય નંદકીરોર. ૧૬૮

વાકવિઘ્ઘા નાયકા.

ખીર ચલેંગી તું ચલે, હમ સખ ભાંત સુખોંન;
ઠેર સુનાઈ સખિત મીસ, સુની કલ પરી પીયકો ન. ૧૬૯

ક્રીયાવીઘ્ઘા નાયકા.

રપટ્યો પગ લીગ કો નહી, સુનીવે ગોકુલનાય;
સાચ કહુ સમજો સમય, એચલોહુ દહે હાય. ૧૭૦

ક્રીયાવીઘ્ઘા નાયકા.

મજનત મોહન જમુન જલ, લખી સધુથ ચલી ખામ;
મીસ કર મેલી કર નઈ, જવકૃત્તુ કહી નામ. ૧૭૧

ક્રીયાવીઘ્ઘા નાયકા.

ચપલાં ચમક સર્વન બરજ સુની, ડરી ખારી બની;
સાલ લાયલઈ હોય કસી ખની રાંક સુખખાની. ૧૭૨

(૨૬૫)

ક્રીષ્ણભીષ્મના નાયકા.

સાંકે ૩૧ દુરીનતેં, ધર રહે મો પીઠ;
જક ન પરી ખીન સખન મુખ, મુકર ગીસ ને દીઠ. ૧૭૩

અંડિતાબિદમ્બા નાયકા.

અધિ ગુન ભુજ ધત્સન હતી, દીઠુ દુન સનસી લગાય;
કે હર સુધર અદાય મો, ધીજ હર રીર કર દયાય. ૧૭૪

સ્વયંદુતીકા નાયકા.

જે દુપેરી દુસહ તપ, મુનહુ ખટાગિ છેલ;
પુરતે પર ખન સખનમે, ધરી ટકી ગહીયો જાંલ. ૧૭૫

અનુસયાના નાયકા.

ગુટપો સદન સંવારી કો, સંતન કીયો નીવાસ;
મુચ ગાન્યો સખ મુની કીયો, સલના કાહુ હસાસ. ૧૭૬

અંડિતાઅધિરા.

ખોરન પર પલકાન કિય, અલીક સોંહ કિત ખાત;
પેખો પગી પલ પીક નિહ, સાંચો કહો કહુ પ્રાત. ૧૭૭

અંડિતા નાયકા.

સખ ઠાંયુનીકે સંગતે, પાવે સખ સનમાન;
અંયુનતી હરપે હરી, કયો ન હોધ અપમાન. ૧૭૮

અંડિતા નાયકા.

ઝીલ્લ બરે પ્રતીઅંગ પીય, ઝીલ્લ સોંહ કીત ખાત;
નીપટ છલ્લ કા મો ગીની, પ્રગટ દુરધયત ખાત. ૧૭૯

અંડિતા ધીરાધીરા.

તોધી મેરી સોંત પીય, મોકોં ચહ એસાન;
પ્રાચ્યપકાર કરોં કહા, ભેટ કરોંગી પ્રાન. ૧૮૦

અંડિતા ધીરા.

સાલ લખી છખી આજકી, અનંદ ભર ન સમાય;
પે રતી અતીકમતાસુ અખ, જાની છયો નહીં જાવ. ૧૮૧

(૨૬૬)

કલહાંતરિતા નાયકા.

હા હા કર હારે હરી, મેં ન ગની પેરી પાય;
મોલાયેં અખ લાયર, કો દેં લાય લલાય. ૧૮૨

ઉત્કંઠીતા નાયકા.

છાંહી ચાંહી તન છાંહી પીય, અખ અલી આવે નહીં;
ફરકત મો અખી દાહીની, કાહુકી ખાંહી ખાંહી. ૧૮૩

કુહો.

પીય પાંતી આપ ખચી, રચી સચીકી ખાત;
ખચી કેચી રતીપતી પ્રાનકા, જાતે પ્રાનહી જાત. ૧૮૪

રૂપગવિતા નાયકા.

અલી અલીક એ ખાત ખર, જાત હીઠી પર પાસ;
નીજ નારીમુખ લીખત કખ મીલત હોંહી અખકાસ. ૧૮૫

ક્રિયાવીદમ્બા નાયકા.

આકપાત સ્ત્રીક્ષ ધસ્યો મુરલી ખરકેં પ્રાન;
હીઠા બહો જોરી સખીપ્રીયા, કંધ છુઠાયો કહાન. ૧૮૬

કૃશ્નાર્મીસારીકા નાયકા.

કારી સારી કહું છપા, છુપત જાત દ્રુમ ઝોટ;
દુરી ન રહે ધુતી દેહ તહું, જ્યો સસી ખદરા ગોટ. ૧૮૭

ચૈત્સનાભીસારીકા નાયકા.

અમકી ચહુદીસ ચંદની, ગોરી ધરી સીત ખાસ;
ભુક્ત સક્તી લોભીલી ચલી, કેન્જસદન પીઉપાસ. ૧૮૮

જાતઅજાતયોવના નાયકા.

કટાછ નોક ચુભી કીધો, ગડે ઉરોજ કહાર;
કે કટી છોટી મે હીતુ, રંચી ન નંદકીસોર. ૧૮૯

દિવાનિસારિકા નાયકા.

અનુનાભરત જરખખર, કનકલતા સો અંગ;
અનિજિત વય આભીરસુતા, મીલન ચલી શ્રીરંગ. ૧૯૦

(૨૬૭)

રૂપગર્વિતા નાયકા.

રૂએ ન મોહી બિયોગમે, મીલત ન પીય રૂચી માન;
ભુખન ન ભુખન મોહી કરે, ભુખન ભુખન દાન. ૧૯૧

સ્વાધિનપતીકા નાયકા.

અંસિ ભલી ખતીપતીયા પતી, જોલન દુજે જાંહી;
સો કા આગે ઓંધ પીય, આપે આવે નાહી. ૧૯૨

સ્વકીયા નાયકા.

ખંસાવ્રધિ સોમા સદન, કરે મહગમન મોઘ;
સ્વકીયાકી યહ તોન કૃતી, પરકીય કબુ ન હોધ. ૧૯૩

મુખ્યા નાયકા.

અલી તનો સંકોચ કા, અજહુ પરસ પીય પાન;
નહેયે તોહીતે ભલે, સંભાલુકે પાન. ૧૯૪

વાસકેસજળ નાયકા.

મલિન નલિન હિય તહપ ભોં, તહપમાલ કુમલાય;
સાજ આજ પિન કાજ મો, અજહુ ન આયે આય. ૧૯૫

વિપ્રલબ્ધા નાયકા.

લખે ન લાલ સહેટ ગે, લલના લાલિ અનુપ;
ભો તનુરંગ અનંગડર, જાત રૂપકો રૂપ. ૧૯૬

વાક્યવિદ્યા નાયકા.

તોં સોં ખારી ઓર સખ, સખસી તું નહીં ખારો;
સુની અસ રસ હરી ખચન ખત, બહુયો ગઈ ખલહારી. ૧૯૭

પ્રાવચિતભૂતિકા નાયકા.

કસકિ ન કલ પલકો ન પલ, પલકલગી અલી મેરી;
પ્રાનપ્રાન કલ જાત મો, પ્રાન જાત નહિં હરિ. ૧૯૮

આગમપતિકા નાયકા.

કાગદ કા ગદ સધિકા, કાગ દ્યે જો સોને;
સરકત સરકે કંચુકી, પરસન કોંપ્રીપ્રાન. ૧૯૯

(૨૬૬)

કલહાંનરિતા નાયકા.

હા હા કર હારે હરી, મેં ન ગની પંરી પાય;
મોલાયેં અખ સાયર, કે દેં સાય સલાય. ૧૮૨

હિન્દીતા નાયકા.

છાંદી ગાંદી તન છાંદી પીય, અખ અલી આવે નહીં;
ફરકત મો અખી દાદીની, કાઠુકી ખાંદી ખાંદી. ૧૮૩

દુહો.

પીય પાંતી આછ ખચી, રચી સચીકી ખાત;
ખચી કેચી રતીખતી પ્રાનકા, જાતે પ્રાનહી જાત. ૧૮૪

રૂપગવિતા નાયકા.

અસી અસીક ગો ખાત ખર, જાત ડીઠી પર પાર;
નીજ નારીમુખ સીખત કળ મીલત હાંદી અખકાસ. ૧૮૫

ક્રિયાવીદ્યા નાયકા.

આકેપાત આફસ ધસ્યો મુરલી ખરકેં પ્રાન;
ઠીઠ બ્લો જોરી સખીપ્રીયા, કંધ છુઠ્ઠાયો કદાન. ૧૮૬

કૃષ્ણાભીસારીકા નાયકા.

કારી સારી કહું છપા, છુપત જાત કુમ ઓટ;
દુરી ન રહે ધુતી દેહ તહું, જ્યો સસી ખદરા ગોટ. ૧૮૭

ચોત્સનાભીસારીકા નાયકા.

અમકી ચહુદીસ ચંદની, ગોરી ધરી સીત ખામ;
મુક્ત સક્તી લોભીલી ચલી, કેંજજસદન પીઠપાસ. ૧૮૮

સાતઅસાતયોવના નાયકા.

કટાછ મોક ચુભી કીધો, ગડે ઉરોજ કદાર;
કે કટી છોટી મે હીતુ, રૂચી ન નંદીસોર. ૧૮૯

દિવાલિસારિકા નાયકા.

અનુનામરને જરાખખર, કેનકલતા સો અંગ;
અનિનિત વય આબીરસુતા, મીલન ચલી શ્રીરંગ. ૧૯૦

(૨૩૯)

રૂપગર્વિતા નાયકા.

રૂચે ન મોહી નિયોગમે, મીલત ન પીય રૂચી માન;
ભુખત ન ભુખત મોહી કડં, ભુખત ભુખત દાન. ૧૯૧

સ્નાયિનપતીકા નાયકા.

અસિ ભલી ખતીપતીયા પતી, ખોલત કુળે જાંહી;
સો કા આગેં ઝોંધ પીય, આપે આવે નાહી. ૧૯૨

સ્વકીયા નાયકા.

ખંસપ્રધિ સોમા સદન, કરે સહગમન મોઘ;
સ્વકીયાકી યહ તીન કૃતી, પરકીય કબુ ન હોઘ. ૧૯૩

મુઝ્યા નાયકા.

અલી તનો સંકેચ કા, અજહુ પરસે પીય પાન;
હેચેં તોહીતેં ભલે, સંભાલુકે પાન. ૧૯૪

વાસકસજ્જા નાયકા.

મલિન નલિન હિય તહપ ભોં, તહપમાલ કુમલાય;
સાજ આજ બિન કાજ મો, અજહુ ન આયે આય. ૧૯૫

વિપ્રલબ્ધા નાયકા.

લખે ન લાલ સહેટ ગો, લલના લાલિ અનુપ;
ભો તનુરંગ અનંગડર, જાત રૂપકો રૂપ. ૧૯૬

વાક્યવિદ્યવા નાયકા.

તોં સોં ખારી આર સખ, સખસી તું નહીં ખારો;
સુની અસ રસ હરી ખચન ખત, બહુચો ગર્ધ ખલહારી. ૧૯૭

પ્રાવચિતભૂતિકા નાયકા.

કલકિ ન કલ પલકો ન પલ, પલકલગી અલી મેરી;
પ્રાનપ્રાન કલ જાત મો, પ્રાન જાત નહિં ડરિ. ૧૯૮

આગમપતિકા નાયકા.

કાગદ કા ગદ રાધિકા, કાગ દ્યો જો સેનિ;
સરકત સરકે કંચુકી, પરસત કોં પ્રીયપ્રાન. ૧૯૯

(૨૬૬)

કલહાંતરિતા નાયકા.

હા હા કર હારે હરી, મેં ન મની પરી પાય;
મોલાયેં અખ લાયર, કે દેં લાય લલાય. ૧૮૨

ઉત્કંઠીતા નાયકા.

છાંહી ચાંહી તન છાંહી પીય, અખ અલી આવે નહીં;
ફરકત મો અખી દાહીની, કાહુકી ખાંહી ખાંહી. ૧૮૩

કુહો.

પીય પાંતી આધ ખચી, રચી સચીકી ખાત;
ખચી કચી રતીપતી પ્રાનકા, જાત પ્રાનહી જાત. ૧૮૪

રૂપગવિતા નાયકા.

અલી અલીક એ ખાત ખર, જાત હીઠી પર પાસ;
નીજ નારીમુખ લીખત કખ મીલત હોંહી અખકાસ. ૧૮૫

ક્રિયાવીદ્યા નાયકા.

આકપાત આફલ ધસ્યો મુરલી ખરકેં પ્રાન;
હીઠ બહો જોરી સખીપ્રીયા, કંધ છુબાયો કદાન. ૧૮૬

કૃશ્નાબીસારીકા નાયકા.

કારી સારી કહું છપા, છુપત જાત દુમ જોટ;
કુરી ન રહે ધુતી દેહ તહું, જ્યો સસી ખદરા જોટ. ૧૮૭

ચોત્સનાબીસારીકા નાયકા.

ચમકી ચહુદીસ ચંદની, જોરી ધરી સીત ખાસ;
શુક્ત સક્તી લોભીલી ચલી, કુંજસદન પીઉપાસ. ૧૮૮

સાતઅસાતયોવના નાયકા.

કટાછ નોક ચુભી દીધા, ગડ ઉરોજ કઠાર;
કે કટી છોટી મે હીતુ, રૂચી ન નંદકીસોર. ૧૮૯

દિવાલિસારિકા નાયકા.

અખુનાભરન જરાબખર, કેનકલતા સો અંગ;
અભિજિત વય આબીરસુતા, મીલન ચલી શ્રીરંગ. ૧૯૦

(૨૬૭)

રૂપગર્વિતા નાયકા.

રૂએ ન મોહી બિયોગમેં, મીલત ન પીય રૂચી માન;
ભુખત ન ભુખત મોહી કરે, ભુખત ભુખત દાન. ૧૯૧

સ્નાયિનપતીકા નાયકા.

અંસિ ભલી બતીપતીયા પતી, જોલત કુને જાંહી;
સો કા આગેં ઝોંધ પીય, આપે આવે નાહી. ૧૯૨

સ્વકીયા નાયકા.

ખંસાબ્રધિ સોઆ સદન, કરે સહગમન સોધ;
સ્વકીયાકી યહ તીન કૃતી, પરકીય કબુ ન હોધ. ૧૯૩

મુઝ્યા નાયકા.

અલી તનો સંકોચ કા, અજહુ પરસ પીય પાન;
દેએં તોહીતેં ભલે, સંભાલુકે પાન. ૧૯૪

વાસકસજ્જા નાયકા.

મલિન નલિન હિય તહમ ભોં, તહમમાલ કુમલાય;
સાજ આજ પિન કાજ મો, અજહુ ન આપે આય. ૧૯૫

નિપ્રલબ્ધા નાયકા.

લખે ન લાલ સહેલ ગે, લલના લાલિ અનુપ;
ભો તનુરંગ અનંગડર, જાત રૂપકો રૂપ. ૧૯૬

વાક્યવિદંબા નાયકા.

તો સોં જારી ઝોર સખ, સજસી તું નહીં જારી;
સુની અસ રસ હરી ખચન ખત, બહુચો ગર્હ બલહારી. ૧૯૭

પ્રાવઠિતભૂતિકા નાયકા.

કસકિ ન કલ પલકા ન પલ, પલકલગી અલી મેરી;
પ્રાનપ્રાન કલ જાત મો, પ્રાન જાત નહિં ડેરિ. ૧૯૮

આગમપતિકા નાયકા.

કાગદ કા ગદ રાધિકા, કાગ દ્યે જો સોને;
સરકત સરકે કંચુકી, પરસાન કો પ્રીયપ્રાન. ૧૯૯

(૨૬૮)

ખીયુ પધારે સુનત તિય, સખે છાહી સહ નેમ;
બેઠ ગન નિજનિસય તન, મનિમંડન જુત હેમ. ૨૦૦

લક્ષ્મિતા નાયકા.

શ્યામા ભટ્ટ ધનશ્યામ પેં, દે દે છોટ અતાર;
સિયે અચાર બડ જ્યાંમદલ, કો છત કરો ખીચાર. ૨૦૧
દસ્યો તાપ જરખે હરખ, પિલ્યો અમલ મુખમંદ;
રતિ બહિ દહિ કજ સોતી હિય, ખેલિ રંગ રસકંદ. ૨૦૨

નાયકા અણે, મુખ્ય વાસકસંજ્ઞા નાયકા.

કહાં સુકવલચખ મુખ હો; પ્રભુ સંકેત ન આય;
સેજસાજ બેકાજ ભલ, કલ એ જાતિ બહાં જાય. ૨૦૩

પ્રેમગર્વિતા નાયકા.

છતનો તનમદન તિયા, તિતો બંધ્યો મન મોદ;
સખ સોતનતે રાતગુનો, ઝલકયો મદ દ્રગકોદ. ૨૦૪

મુદિતા નાયકા

કહાંન કહી જો કાનમે, કાનનમે કહિ ક્યાંન,
કાનત કહેતી બહાં ચાલી, કા ન ન ભાવન જાન.

વાડ્યવિદ્યાસહ ક્રિયાવિદ્યા નાયકા.

મહિ દગી મોહન કહ્યો, દોના દીનો દાર;
માંચો કછુ દીનો કછુ, રીજેહ નંદકુમાર. ૨૦૫

માનવતી નાયકા.

માંન તજે જન મોન તજ, માંન ઈતો ખચ મોર;
મેટ કરી લખિ લલન પિય, મોર પંખ પદતોર. ૨૦૬

ક્રિયાવિદ્યા નાયકા એવાર નાયકા માંનવતી.

માંન ન એહુ ના દરજો, કા મનપ્રીતિ ખિસારી;
કેતમ ટિકા ખાઇ પિય, ફૂત નય ખેરી ખારિ. ૨૦૭

માનવની નામકા.

કુહો,

રાધે હપ્પ પિય હીયમેં, આનનહેં તુર નામ ;
 સોહ હલટ દગતેં ચલેં, સમુઝ સવાંનો ખાંમ. ૨૦૯
 અથા બથાડો દેત ખસી, ચારી પ્રીતમ પ્રાંન ;
 નહેયેં તેરો આજ તો, અમર બેલિસો માંન. ૨૧૦
 સ્વામા આનન આન તિય, સખન ન દેતી સ્વામ ;
 અપ્પ ન અરિસ્યા હર ખસી, તાકે ચિંતા ખાંમ. ૨૧૧
 માલ્યે કહેતી હાર પિય, પધિયા કહેતી હામ ;
 વાકે હર કહેઆગિ ખસિ, કિત અસુખા જો ભામ. ૨૧૨
 અલિ કહાં ખોવેં કાંન પિય, ક્યોં તો ખિન કલ નાંધિ ;
 માનહેં રમિ નહિ મોલી રખિ, રાધે વે તુવ છાંધિ. ૨૧૩
 એરી દેરી મત કરેં, મેરી કહી 'તુ' માન ;
 કહા પકચેં રસ ખહેગોં, માંન આહિ કહુ પાંન. ૨૧૪
 રે મન મેરો માંન તું, રહન ન દેત ધરીજી ;
 પિય મનાવ ખિનમીત્રે કા, તોહિ કુખાંન પરીજી. ૨૧૫
 મન અધીન અલિ રસિક રાખ, સો રસિકસઃ ગિલ્યોંજી ;
 અર્ધ ધરી-ધક હોં રહી, મેરોં કહુ ન ચલ્યોંજી. ૨૧૬

સોરઠા.

તદપિ લાલસોં લખ, જયધપિ મનહેં નપુંસક ;
 ક્યોં ન માન હુધ બખ, વે નટખર હોં કાંમિની. ૨૧૭
 મિસરી માંન સમાંન, પરસત દરસ કઠાર કહું ;
 યેં રસ રપહિં જાંન, બધન સમુઝમેં ડારિયેં. ૨૧૮

કુહો,

ગિરહાનલ અતિ દુસહ દુઃખ, અખિલ કટકો બોન ;
 જો સખ મનિકા શિરમની, ચિંતામની સમ કોન. ૨૧૯
 ખિન બલખ ગિરહી હિયેં, સખ સુખ તાકી નાંધ ;
 તથો ધાંમ જિમિ બેક જ્યોં, લહિ સુખ ફનિદન છાંધ. ૨૨૦

પ્રોખિતભૂતિકા નામકા.

ખીર મિરહ દુઃખ અતિ દુસહ, જિન દેં કા જીમલીસ ;
 એર કટકી કા ચલી, મરણુ મન્યોં આસીસ. ૨૨૧

કુહા.

તાતી બ્યાર ન લગિ સહે, એસોં બ્યાપેં બ્યાર ;
 આહુ નિજ બિરહાનલ બરત, બહુ સુનિ મોદ બ્યાર. ૨૨૨
 બુજવે બ્યાર ન બ્રહ્મગન, બિન પ્રિય દરસન તોય ;
 સખ તબપેં કહ્યુ નિજ દિસા, સુનિ વાકી ધટિ હોય. ૨૨૩
 બિધના પ્રીતિ કરાય ક્યોં, પ્રીતમ લીને છીન ;
 સ્નેહી દેં કેં સ્નેહ લે, ચહકારે દુઃખ દીન. ૨૨૪

પ્રોખિતભૃતિકા નાયકા.

કુહા.

નાક સુહાય ન મુક્ત મન, રહ્યો લાલસોં લાગિ ;
 પ્રિય ધનસ્યામ મિત્રેં ન ંહાં, સોંતિય સુખ સખ આગિ. ૨૨૫
 બચીગધ બાંચે બિના, લખિ સખિકર પ્રિય પાતિ ;
 છુહિ તાતી છાતી ભર્ષ, સીરી જો ધિકિ બતિ. ૨૨૬.
 દેયા ચહ કા ંહેં ગયો, બુજતિ નાં ચહ કાન ;
 સમઝ પરેં નહિ વાહિ બિનું, ક્યો તરસત મો પ્રાંન. ૨૨૭
 હે આશા દ્રુત સફલ હોં, કીધો તું ંહેં જા નાશ,
 જાય જાય મો દુખ ટરે, ભાવે જગજીપહાસ. ૨૨૮
 તુમ તો આય સકે નહી, આધ ટરી તહુ કહાંન,
 કા ચિંતા તુવ પાસે હોં, મિલન પઠંગી પ્રાંન. ૨૨૯

પ્રોખિત ભૃતિકા નાયકા.

હિય ઉંધન હરિષ્પ સુધિ; ખીરહ તાપ બચ સુર;
 અગ જીવન તજ આસ અલી, ભૈ ત્રિદોષ ઉઝપુર. ૨૩૦
 દાગ ધરી ધનસાર સખિ; બરણટ બિરહનિ બાલ;
 હોરિ દિવારી એક વય, પ્રગટી દીપક માલ. ૨૩૧
 રેસમર હર ઘોંપે ન હરિ, બિરહી હતિ સાર દેખિ;
 ગોરેષેં ગોરી કહાં, હતિ સુખે ન દિંગ પેખિ. ૨૩૨
 બિરહદરદ નટસાલસો, સાલતહે હિયમાંહિ;
 નિઃસે બ્યાર ઉપાય ધહ, બિન પ્રિય ચુંબક નાહી. ૨૩૩
 બીના ખીરહ અનુભો દધત, અતિ રતી ઊપને નાહી;
 જીમી ખીનુ આતિય તાચું તયે, મિષ્ટ ન લગે દ્રમજાહી. ૨૩૪
 ખીરખીના પ્રીતી કહું, ચિતધ ન સુતી અવાપ;

(૩૦૧)

તાપખીલીન વજા ન જમી, ખીનવજા ન સંતાપ. ૨૩૫

ખીરહા રતિતે રતી ખદે, પે રૂપી ખદન ન કોય;

ખ્યાસો જખમી જ્યે તહુ લહો ન ત્યાગે તોય. ૨૩૬

મીત મચ્છો સુ જિયો જિયો, મચ્છો અખલ ભો એક;

કાકો મિરી દુનો ખન્યો, દુઃખ ખખ ખદ્યો અનેક. ૨૩૭

સોરઠા.

પ્રીય પ્રાનસમ દાય, મેરે બાય ન સખ કહે;

પ્રીય ખીછરત દુઃખ હોય, પ્રાન ગયે પાછે ન સો. ૨૩૮

મિલન પ્રીય પ્રતીખંધ, કોરી કતાન હુતેં દુખદ;

કુગનો અન્ય સમંધ, જસું હીલગ તોકેં બયો. ૨૩૯

જિતો ખીરહ સંતાપ, તીતો પ્રેમ પરમાનીયે;

યહ સનેહકો માપ, સમુઝ લેહુ અનુમાન તે. ૨૪૦

કુહી.

ખીરહ બયથા જસું કહુ, તપેં તાહુકો તત;

અહો ખસે હિય તહુ રહે, સીરે મનમોહન. ૨૪૧

ગોપી ગોપીનાથકો, ખિરહ ચોરહીં બનિ;

જમોં લુગરકી સાંતસી, છનું સીતલ છનું તાતિ. ૨૪૨

મેર કોરી કરજોરી કહુ, હાહા જૈ ધમિ નાસ;

મહાખિયોગ મત ચીતકેં, દીહુ દયાલ પડ ત્રાસ. ૨૪૩

હારે અંગન લાલ મો, મન ડરપેં લલચાય;

આજે એ કમલોં ન કહુ, આહ જાડ કહિ જાય. ૨૪૪

ધતિ દયાસતમેયામાં ખિરહ નાયકો સમાપ.

અથ રૂપવર્ણન.

કુહી.

સ્થામા તું જન જાય સર, ખિન ધુંધટ કબુ વોસ;

પરિહં તેરો ખદન લખિ, ભોર કોક મુખ સોસ. ૨૪૫

સ્થામા આનન સખી લખન, ચકોર તરસત નાહ;

માન પરખ કે તોં અજ્યો, ટરત ન ધુંધટ રાહ. ૨૪૬

ધત્સન સેલ ર ભોં અસી, જનું ગોલક ગહિ દોલ;

રાધે તેરે નેનનં, કીને લાલ ખિલાલ. ૨૪૭

લિપટે પિયડો પાનિખિત, ખાંનીખિત કહે ખાત;
 અહો સણેને દ્રગ અલી, કરે રાસખિનું ખાત. ૨૪૮
 લલના લોચન સિત અસિત, ચોલક ડોરે લાલ;
 મદ ત્રિખેનિ મજાન લહી, મુદ્ધિ ખિરહ ગોપાલ. ૧૪૯
 અભિ મિથ રસ રતી તરશતા, કપા તપા રચિ માંત;
 કલ્યાદીક મુખ સદન શ્રી, લોચન હપમા કાંત. ૨૫૦
 ખારી તેરો અધરસા, ક્યોં ખીસરે ગોપાલ;
 ખેસર નિરમળ મુક્તહું, જેહી પરમત બોં પાલ. ૨૫૧
 મહાવર તું સાચો ઠચો, પાપ ખડન પદધાંમ;
 રાખ ખર ખર નટખરહુસો, તો પદ કરત પ્રનાંમ. ૨૫૨
 કટિસોં મદ રતિ ખેંની અલી, અખસી ખડાઈ ધારો;
 કુચસેં ખચ અખિ ચોઠ ભોં, મગ ગતિ મનિહિ ખિસારી. ૨૫૩
 હરિકેસો મુખનયન હરિ, કચ કુચ કટી કર પાપ;
 હરી સુખરન ગતી ખેની છખ, રાધા હરી સુખદાય. ૨૫૪
 જાતી રયાંમા હરિ તકો, ખિકેય ભયે શ્રીરંગ;
 થલ દલ કુખ સુકુમાર પીય, કરિ કેલી કાગાંગ. ૨૫૫
 મીલન મીમય મંડન કણ, સુ તન હ્યેં લગી સાલ;
 હીરી આછેં ખપુ વરમત્રો, તનક દુર જખ લાલ, ૨૫૬
 રહી મોં સંસે યહ સદા, કાપે ભંજો જાય;
 પ્રીયા તનક તન અતુલ ભા, સો કસ રહીં સમાય. ૨૫૭
 સહજ ગતી સુધી ચલે, તીરછે પર જિય લેન;
 ભે ખુદખલકે પદની, ખારે ત્થહારે નેન. ૨૫૮
 ધંખ રતીતેરી કટી, હીય રાધા મુખ રયામ;
 અનુરાગ લહી રતીપતી, ખોતું રતી કરી કરી ધાંમ. ૨૫૯
 કુમહી લાલ પીત હપરના, નીલ તનું નંદકુમાર;
 પ્રેમ લપટી અનુરાગ સીર, માંનું મુરતી અંગાર. ૨૬૦
 કૃષ્ણસુ રાધા રાધિકા, કૃષ્ણ યથા રાખદાર્ય;
 ક્યોં સંભવતા ખિતગતા, કહેં નિયોગ મુચ્યર્. ૨૬૧
 અલી અદરદી હરિ ભયે, ખિરહ દરદ હોં ચુર;
 કપૂર ન રહી ખીજ મીર્ચ જ્યોં, મીર્ચ ન ચાહી કપુર. ૨૬૨
 તરસેં કુકુ મન મીલનકોં, ગહો દોહુ ધન માંન;
 સહી કોપ મીલચે કુતી, કુકુ પીય લગી પ્રીયપ્રાન. ૨૬૩

જતી દયાસતસેયામાં પ્રેમકરણે નાથકા તથા ખીરહ તથા રૂપ ખરનન સમાપ્ત.

અથ હીરા વેદ પ્રકરન અરનનં.

કુંહા.

મીનકેતુ રહા કવી પચ્ચો, છપ પુદી ગહી મંદં ;
 મંગલ મય તટ તરનીજ, બસી ન બને પ્રજન્મંદ. ૨૬૪
 અભય કૃષ્ણ આરાધીકા, ઓર દેવકીઆસં ;
 બસે નહીં બલભદ્રકા, જમના બાને ત્રાસ. ૨૬૫
 સાસ ગવાય બહાય દો, પુત્ર બધુ નિજ પાપ ;
 કૃષ્ણ સ્વસાસુત વારી મો, હ્યો મગ બાત ચલાય. ૨૬૬
 અવન અનુ રાધા કરો, કહે ગિસાખા બાત ;
 હસ્ત ખરત લખિ બોમી તો, રોહીની સુતકે બાત. ૨૬૭
 શુની કંન્યા અપભાંનકી, તુલા ન તેરી કાપ ;
 મીનકેતુ કુખ દેતુ પીય, મીથુન મીલકું સુખ હોય. ૨૬૮
 મે ના કહું ધક શુકહું યહ, નીલકંઠ કુરબાહું ;
 હરી ભણ્યે સારીગધર, કુને નં પરબ્રત કાહું. ૨૬૯
 ધંદ્ર ૩ ખલા શિવ બને, તાસું પ્રીતિ કરી પ્રદિં ;
 આયુરામાન સુભાગ્ય ધૃવ, હરખ નખીન શુભ સિદ્ધિ. ૨૭૦
 ધર્મ બ્રહ્મ ધંદ્રી નિકલ, નારદ અસ નોરુર ;
 અગ્રદુ ન શિવ ચાહત ખસુ, હરિ બજરે ગત મહુર. ૨૭૧
 ગા નટનાયક લલિત શ્રી, સારિંગપાની દહાન ;
 બહિ ગોરિશંકર બને, જદપિ રૂપ કલ્યાન. ૨૭૨
 પ્રથમ ધરમ જો નર ચલે, ભીમભત્ર ન કુખદાય ;
 ક્રાણુ નકુલ સહદેવ મનિ, બજ સુ ભદ્ર વૈપાય. ૨૭૩
 કૃષ્ણ ખિભુ ખિધુ બંસ મની, બાસુદેવ પ્રીય ધર્મ ;
 નરમંડન ક્રાણુપતી, કુલાનકંદ નિકર્મ. ૨૭૪
 જગજીવત જનતાપહર, ચપલા યોં બપુ સ્યામ ;
 બૈંગણોં બલ્લભ નીલગ્રિવ, હરિ માધોં જસ નામ. ૨૭૫
 બાય સેવતી ઓં ગુહી, સો સંકેત નિકુજ ;
 ચંપક અતસી ખરન કુહુ, ઠહાં મિલિહેં સુખપુજ. ૨૭૬
 ખજ સુરખાહન ઇસગિભુ, હરિપ્રિય રિપુ સારિંગ ;
 એસેહેં દ્વિજરાજ શુભ, કંચન ખરન સુઅંગ. ૨૭૭
 ગિરીનીવાસ માધોં પ્રિય, નિકક ત્રિયા જિતભામ ;
 નીલકંઠ પિત કાંન અસ, બલકાલ ઇપધામ. ૨૭૮

ભવરસ ગન આસક્ત સો, વિપતી પદ સદ પાય ;
 ખત નિમળ રહે કામના, અદાસ પ્રીય ખન જાય. ૨૭૯
 મેં ન હતી સુરભી સમે, લખતી લાલ ગુપાલ ;
 ખીલ્યો ભાંન રતીકિજ ખઠી, કહાંન મીલન વહી કાલ. ૨૮૦
 પ્રોખીતભૂતીકા નાયકા, ઝોર અર્થસોં મુદીતા નાયકા.
 કાજળ નેતામેં આહો, કલ નાંહી કધુ એસી ;
 કા ખ્યો આવે ન સંદનમેં, ખુજત હોં કહે કેસિ. ૨૮૧
 જમુના પરસને તું કરે, જમુના પરસેં પાસ ;
 અખીનાસ ચરન ન ભજે, ક્યાં ન હોય અવીનાસ. ૨૮૨
 મેં નરિપુસોં રતી કરી, મેં નતાતસોં તોરી ;
 કેસો સમુઝો નહિં કધુ તો સિરીરપેં ખડ ખોરી. ૨૮૩
 આત્મા ખાંમ ક્રતાંત રસ, ખત માયા વૃખ સાર ;
 હરિ હરિ ધતનો દીજિયે, કં ભવ બલ અઢી માર. ૨૮૪
 કુમાર જનક ભીમાપતી, પત્નગધર નિધનશ ;
 રાંખ ખરન. રિધનામ ધર, ખરનન એહી ખજેશ. ૨૮૫
 દધિ સુતધર ભુધર ધરન, ભુતનાથ પશુપાલ ;
 રમાથ કહે રાંકર ભજ્યે, વૈષ્ણોં કહે નંદલાલ. ૨૮૬
 મનન કરે કેશવ ક્યા, કૃષ્ણનામ નહીં ગાય ;
 ધન સાધુકો લે ભજે, સો હરી દરસન પાય. ૨૮૭
 રસના રસ નાહે કહું, જોસો એસો એહ ;
 રસ ખલ ખધત સનેહ વે, રસખલ ખધત સનેહ. ૨૮૮
 જોખનમેં હરિ તેં ભજો, સો વૈભવકી આસ ;
 ખિલગ ગયો મેં ન માય ખત, યહ કરતખ અખિનાસ. ૨૮૯
 અક્ષાની અતરાજીતેં, હોઈ ખત રૂ ગત શોખ ;
 દરિદ્રકો દારીદ્ર ભર, દોખ મનન રૂચિ મોખ. ૨૯૦
 તેરો ધર વિત જાંન મતિ, તેરો ધર વિત જાંન ;
 હરી હરિ હરી ભજ્યો એહો, ક્યાં ન હોય હરમાંન. ૨૯૧

ધતી દયાસત ઝૂંઝાયાં હીરોવેધ પ્રકરણ સમાપત.

અથ સંગવર્ણન.

કુહા.

મહિમા ખડા સુકાગડો, મુરખ લહે ન કોય ;
 હોત મિલાઈ દહારકો, કાગ સુકાગદ હોય. ૨૯૨

ચાહિ અધમકે સંગતે, ખડે છોટપત પાપ ;
 પરસાત નિષ્ઠ નકાર સદ, ચત્ર સુચવત નહે જાપ. ૨૯૩
 મુષા કુલિકે સંગતે, દેત શિખે પર પીર ;
 દેખાહુ મિત્રી કમાન જ્યો, દોરિ હવત હે તીર. ૨૯૪
 અધમ જાગ્યકે સંગતે, સદ સદ્રશતા પાપ ;
 ખત્તન ખિયિ બિદ અસુચિ મીલી, ગંગ ગંગ નહેજાય. ૨૯૫
 કહુસ કોરિ મ્હા બસ્મ હુધ, પરસાત સુર સરિ ભુત ;
 અસ્ત હસ્ત ગોતા લિયે, અગનિત ખને ન પુત. ૨૯૬
 કુરિજન સજ્જન અજનો, પ્રીતિ રીતી પહિયાન ;
 દુગતે તિગતે ગતુરસમ, ધત બિત હાંનહિ હાંન, ૨૯૭
 પ્રાત હિતે દુહુ ખેર લો, કુષ્ટ પ્રતિ લો છાંહિ ;
 સજ્જનકી ફિરિ સઝિ લગ, ખદત ધદત હિત જાંહિ. ૨૯૮
 હિરદે કિજિયા કરસમો, હ્યો ઠરી રસ સદ બેન ;
 તલિય પ્રંદોર માન હુધ, પુરન રહે નિકસેન. ૨૯૯
 સજ્જન કુરિજન એકસે, કહુક ખીચ ખીચ ખીચ ;
 ધક ખિછરત અસુ લેત સદ, એક મિલત હુધ ખીચ. ૩૦૦
 દો કુ દેવ પરિ જોરધ અધ, ગતી ખીચ ખડ ખીચ ;
 ચાહિ અનંત રજ સરત મીલી, હોધ મીલત કંકીચ. ૩૦૧
 ગંગ પાપ રશિતાપ અર, દરિદ કલપદુગ નાસ ;
 ધત્યાદિકે આરહુ દને, મીલત દાસ આખિનાસ. ૩૦૨

ધતિ સંગપ્રકરન સમાપ્ત :

અધ ભક્તિપ્રકરન.

સખતે ભક્તિ પ્રતાપ ખડ, સખ કરી લેહુ પિયાર ;
 ખીમુખ દાસ દરાકંધ તફ, ખસ ખરત્યો સસાર. ૩૦૩
 માતાકે મુનુ સત રખી, દુવ છત્રીકે ખાલ ;
 રવે વાહી પરીક્રમા, ભક્તી ખડ જોપાલ. ૩૦૪
 રૂદ્ર અંસ જડુગંસ મનિ, દુર્ખાસા તપખાની ;
 મો નૃપ અંધિખ ભક્ત પદ, ન એ કોટ્ટી ખડ માંની. ૩૦૫
 મુની માંની ભુરી તપસ્વી, ખંદે જગ સખ પાપ ;
 મો સખરી હરીભક્તકે, અંધો હિ અંધાપ. ૩૦૬
 ખ્યાંની ભક્તસો જ્યો ભરત, ખીના કીયે અનુમાન ;

કૃષ્ણ આપ કૃષ્ણ ભક્તિ કે, વાહી મુક્તકો દાન. ૩૦૭
 અતી દુર્લભ જ્ઞાની અમૃત, ભક્ત સહજ હરી પાપ ;
 મોનીત ધ્રુવલો ભક્તિ પ્રભુ, સાંખ્ય ધુનાક્ષર ન્યાય. ૩૦૮
 પીર પ્રધાન ન ભક્ત દે, સ્વામીની ભક્તી હીય ;
 યોગ જ્ઞાન જૈરાગત, દમે તદાત્રીત તીય. ૩૦૯
 હરી તુરી ગહો ન છાંડહી, ચહે અનાદી ચાલ ;
 ભક્ત દ્રગતકો પીરતહી, દોહુ તજે તકાલ. ૩૧૦
 ભક્તપાલ બડ જ્ઞાની સુત, જીમ જાની જદુરાધ ;
 યેં ન પાર પાછલ્ય હાં, સીસુયેં અતી અધીક. ૩૧૧
 પ્રતીકલ સાંચે ભક્તકો, સુધ અનુકુલ નીરધાર ;
 મનુ વહ તારી પુત્રનકી, જન જસ મની ભંડાર. ૩૧૨
 દોષ દીખે નહીં દૈતકો, નાય ન જુઠી કોધ ;
 બાલી હત્યો છંહી પાપ કરી, બંભુપન સુત્રીવ સોધ. ૩૧૩
 દ્વીજ દ્વીજસેં હરી ભક્તી બીન, ખગ ખગસે જીત ભક્ત ;
 શકળ ક્રાંત ક્રાંત સગ, કં કં પ્રભુ નારાક્ત. ૩૧૪
 સાધુ પરસપદ પરસસોં, ઊલટ પરસ ખળ મુખ ;
 પરસ પરસ કૃષ્ણ નરમ વીત, વીત્યય નરમ સ દુઃખ. ૩૧૫
 અવધન સખ જન સંત સગ, પરી પ્રગાવ ન સમાન ;
 જસધ્રૂવ ઉડ ઉડ સઃજસો, ચેં બળ અમલ મહાંત. ૩૧૬
 જ્ઞાની ભલ્ય આસ ધસકો, કનીહુ બંદન બીચાર ;
 મસ લસ અધર્મ ગતી, જેસે જરન રકાર. ૩૧૭
 કની નોવાસ દીપી સીંધુ, સુધા નાહીં બુધુખ ;
 ગરલ પાત અર ક્ષાર હે, પતી મૃત કંઠ પીયુખ. ૩૧૮
 બહે સંત ભગવંતતે, ચેં બળ અધીકો દાસ ;
 ધ્યો લોહ જર્ધ ન ગહો, જ્યો કહુ સરળ ઉવાસ. ૩૧૯
 હરી જનકે સુત દુનીધી જગ, બંદક નીલસક્ત ;
 લે ધન સુકૃત રૂ પાપ રન, સદા અમતહે ભક્ત. ૩૨૦
 અક્ષસાનતે ભક્તી બડ, કુર કોબીદ અનુગાન ;
 નીજનંદી શુક આતમા, એંચો હરીગુન ગાન. ૩૨૧
 માર મન્યુ લય લોભ કીય, હરી ન બજે ધરી ટેક ;
 મો મન બયોં અધીક તું, કીલ કુજ અજગર એક. ૩૨૨
 કૃષ્ણ ભજન બીન કેમ સખ, તનકે બજ ફલહાંન ;
 આક્ષ સક્ષ અમ સુધરતા, જસ મૂંઘી ભંત માન. ૩૨૩

નાંનીતને'હુ માહા મૃદુ, સદા સંતોષે હૃદય
વે પીધરત પાવક પરસ, એહ સુની પરા કુખ દુર. ૩૨૪

હરી હરીજન ખીન કોત અસ, પુછેં પરચખ તોય;
આગી લગી પ્રતીસદન પુર, કો કાકી રજા પોય. ૩૨૫

૪લી ભક્તી પ્રકરણ સમાપ્ત.

અથ વાદપ્રકરણ.

કુહા.

નીરોઢર સખજો કહે, પેં પ્રભુડે સાકાર;
જો અનયવ નહી ઇસ તો, લલો કહાં સંસાર. ૩૨૬

અજ્ઞ સુ ગેળાકાર થો, જદે નીવાસી દુર;
ખરતુલસે સખ જ્યો કહે, અરત લખે છખી સુર. ૩૨૭

ખાંતી ખાવ ન ગ્રહે ગતી, યહ પીધી સખ કહી અલ્પ;
પાકત નહી અનય અખીલ, આનંદ મય શૃતી અલ્પ. ૩૨૮

સોગડો.

જો ન રૂપ જગન્નાથ, ક્યો સંભવ કર તત્વતા;
એકાદં બહુ સામ, શૃતી નીચોવ કરત ન બને. ૩૨૯

કુહા.

કછુ કહે કો કછુ કહે, બીન સદલ કે દેસ;
સા સખ સંભવ જારીકો, વેલી પુરત પરમેશ. ૩૩૦
ભયો અલ્પ તેં જીવ કીરી, અલ્પ હોય કહી મુખ;
જ્યો દધી પપ્પસો હોત સો, બહેરે બને નહી કુખ. ૩૩૧

૪લી વાદપ્રકરણ સમાપ્ત.

અથ નામ મહાત્મ.

કુહા.

બીન ભાવ ખતુ ચરસીયા, સહજ પુકારે રામ;
પાકો પદ પથ પીખત બહુ, લખી પ્રતાપ હરી નામ. ૩૩૨

હલ્યો જો હરી અંત કહી, દોખ દહી લેહી મોખ;
જમી ગંજી આખરી, હતત ખુજ શબ્દ મોખ. ૩૩૩

ખુરે ખોરે ગ્રાવે સો, સો ભય નાવ કહા બાવ;
 લખીએ કેળા નામ કી, રામ પ્રગટ સુપ્રમાવ. ૩૩૪
 ચીત્તા ન રહો યીર તહુ, કહા રટીએ કીજે રામ;
 ખોમન જ્યેહુ ભય છુવ, ત્યો વેહુ સીધ કામ. ૩૩૫
 કહત લહત હી પસુન મલ, ખલહુ ન હોત પ્રકારા;
 અસ લાખ લખ ભવકેહુ હરી, ગહત નાઉ પદ નાસ. ૩૩૬
 ટરે ન શ્રીહરીનાંહસોં, એસો અધ નહીં કાય;
 એસી ખસ્તુ ન હોય જો, નભ નીમસ નહીં હોય. ૩૩૭
 બલ જેતો હરીનામ ધક, દહન પાપકો આહી;
 કાટી કલપ કરી કરનકો, તીતો એજ જીવ નાંહી. ૩૩૮

ધતીનામ પ્રકરન સમાપ્ત.

અથ આશ્રય.

કુહા.

પ્રભુ ભુ આશ્રય મુલ છુટી, નર નશીન કુખ પાવ;
 પાપક પ્રિય સહુ પ્રાણ લે, દેત સહાય જલાય. ૩૩૯
 લખી હગી સુરસો હે ચલી, માય છાય ચલીઆય;
 પીઠિ તાહી રે જો ગહે, તો વે ભાજી ભય. ૩૪૦
 આઝે ધન ધનચાગ જિહી, સો કપ્પુ પની ન નીરાંસ;
 જલદ અનાવટીહુમે, ખુજાત ચાંતકે ખાસ. ૩૪૧
 રે જન જન જિન ત્રાણ ધર, ધર ધર ધર ધર આસ;
 તંગી અંગસાખી હરે, ભિખન પત્રી ઉદાસ. ૩૪૨
 રહત રામ તજિ અહાર ઉદ, સતત અજખ ગુનમહેરી;
 પુરા કરભ મુખ કેટીપદ, કીન હરી કીન સુમરેરી. ૩૪૩
 ચીંતા તું ચીત દ્યોં કરે, ખીસ્વંભર અજપાળ;
 સકર સકર ખોરાંગે, દધી મધી દેત દયાળ. ૩૪૪
 હરી આશ્રય ખાનો 'શુભડ, કેવલ કાતીહી ન સત્ય;
 ખેલ દુખી જલીવદે સુખ, જીમી દેખડુ દુહુ કાલ્ય. ૩૪૫
 બડ આશ્રય સોધ બડો, જાંતહુ જલપ્રી રંકે;
 જીખી ચડોર ખલ ચંદ્રકે, અંગત ખાત નીસંકે. ૩૪૬

ધતીઆશ્રય પ્રકરન સમાપ્ત.

અથ વિવેકસિક્ષા.

મન ન કરો કંસારી છબ, મન ન કરો સંસાર;
 હરી નીવારીસોં છારવે, હરી વારીધી સખ સાર. ૨૪૭
 આજ સુ કાલી ન અખ સુ ધરી, યહોં ચાલ જગ ખ્યાલ;
 નભમેં નભ જ્યો પ્રયક પળ, સીત અસીત પીત સામ. ૨૪૮
 મતંગી ગુર જો હોધ મન, પલટોં સવ સુમાડ;
 હીરા હીરાતે જ્યો બીધે લગી નહીં એર કપાભી, ૨૪૯
 ભહ સુખ કુમગી ઉદુખ કમ, તહુ તણ સુખ આચ;
 જુરી તરી રહારી સુ સયાન જ્યો, સાહમેં પેર કપોચ, ૨૫૦
 રે મન યોં રહી ભવ બીખે, બગવત પંથ તું લીન;
 છમી કપાર મધી ધર નીત; યુમના ખેલત મીન. ૨૫૧
 કરી કૃષ્ણ કીધ અમલ ભર, કૃષ્ણ નામ નહીં લેત;
 રૂમ ન કહુ જ્યોં બોય બીન, હોગે ન સુધસ્યો ખેત. ૨૫૨
 તમી તરના તમ અસીતના, કચ જત ભે સીત પ્રત;
 અખ વે કુતી મન બીગમ કરી, ભજ દરોપદ જસજાત. ૨૫૩
 કંકુ રંગ કંસાર સુખ, દીખે સહી પેં હે ન;
 અમનેં અમ તાસોં ત્રપા, અધીક સમુઝી લખી નેન. ૨૫૪
 કખડુ કૃષ્ણધન્સા બીનાં, ડોલે નહીં ઇક ખાત;
 એહિ દ્રઢ ચીત રાખીયો, સચ્ચ ખાતકી ખાત. ૨૫૫
 બીન બીખેક કીજે ન કહુ, તાપેં જો કીરી હોય;
 નહ ઇન્સા બગમંતકી, અપનો દોખ ન કોય. ૨૫૬
 બીખકે સોં બાતી ન ઠરે, સોગ દરો મત કોય;
 જુન બીચારકો કે ઇતો, પાછેં તાપ ન હોય. ૨૫૭
 સીલ સીમી મુખ સુપ રહે છતી ગાખી ન રાખી ક
 તણ ગુગુ સોરભ સાર જગ, દોખ છહાર લુડ ચાખી. ૨૫૮
 ખમ ન ફરીયે ખડનકી, અમલ સમલ તહુ હેલી;
 કખડુ કખડુ આપમુ કરી, અતધરહે કુળ દ્રોહી. ૨૫૯
 પ્રમુનેં તો કહુ ડરી કહા, નીજ રહે દ્રઢ મીચ;
 અરે નીચ અભીમાન તણ, પચ્ચો રીચમુખ બીચ. ૨૬૦
 ખાહજો ખન મન નાવ તર, ડારે બાકોં પાંલી;
 નાંતર ખુરે દોહુ વે; સરી હરીદ ખચ બાલી. ૨૬૧
 સાબી દોષ ખસ દામ તેં, રતખ જોરીયે પાંતી;
 જડ અનુષ્ઠતો કે ચરે, બીજુધ સત્ય બી બાંતી. ૨૬૨

ધારા નીંદા સંપદા, પરજનં છન કરી ખાર ;

ચારી સોઈ પ્રાંન લે, જેમી ભાદ કટાર. ૩૭૩

ખુગે ખીચારે ચોરકો, ભણે આપકો રહાઈ ;

રજ કારે છમી સુરપેં, પરે સુ નીજ મુખ આઈ. ૩૬૪

આંતી હઠ કરી જો પર ખુગે, કરે ન લહી સુખ સોઈ ;

આઈ તીજકે સાર હતી, સ્વપદી કરગી હોઈ. ૩૬૫

મુક્તી ંહાં માયા નહી, માયા ંહા નહી મુક્ત ;

સુને ન દષ્ટે કહુ કપુ, તેજ નીમીર દૂં યુક્ત. ૩૬૬

જો કરની પ્રભુ સો કપુ, મેટીસકે નહી કાઈ ;

નહી કરીગેડી કયોં હુ કરી, કાહું સો નહી હોઈ. ૩૬૭

શીશુ રન ભટ સુરસ્તુતી સન્દ, નૃપાસીસ નીજ દાર ;

ઈતને થલ દાખ ન કપુ, જો કીજે તું કાર. ૩૬૮

સુખ કહાં ખીના ગીલાપ હરી, હરીકહાં ખીન બ્રહેતાપ ;

તાપ કહાં ખીન શુદ્ધ રતી, રતી કહાં ખીન સદ છાપ. ૩૬૯

ખીના સમુઝ જો સુખ કરે, સો સુખ કુખ ંહે જનમ ;

જનમ હોં લાગ્યોં ચમકસોં, તમ જ્યોં પરસ છુતાય. ૩૭૦

કરતા સગકે સ્વયંભુ, કાન જાકી સમ સીસ ;

શેરા રગા શીવ બેઠ ખીધી, પતી સુ અનાદી ધસ. ૩૭૧

ખડે નામતેં કા ભયો, કાજ ખડો નહી હોત ;

કહે અરક સખ આકકું, પેં ન હોત ઉચોત. ૩૭૨

પથ્યેં ગુન અભીમાંન ખીન, તીવદ્રગ અદ્રડ ન હોઈ ;

કાતર ખડ સનમાંન લહી, અસ જુગ ખીરલા કાઈ ;

ખડે કરે સખ સમુઝીક, ભુલે નહી કા કાર ;

ખીધી બેટીપં ચીત ધસ્યો, નહી કહુ કારન ચોર. ૩૭૩

હોનહાર હીયમેં ખસેં, ચીતકે લર હીકે ખલસ ;

ચલત અંખુ પ્રતીપલ લખત, પ્રટ જલપી નહી પલસ. ૩૭૪

કરમખરી ખડબેખરી, કરની કરની ન સંત ;

રખખખાની મની મે લલો, અશીવ કૃતી અરીહંત. ૩૭૫

પ્રાપત કલેશ કુસીલકો, મેટીસકે નહીં કાઈ ;

છમી અંજનકી અસીતતા, જાપ ન કાપેં ઘોઈ. ૩૭૬

હીયો સંતસંતાપ ભલ, ખુરો કુટ સનમાંન ;

સુર તચી ખહુ જલદાંન દે, ખલ જખ ખખ લે પ્રાંન. ૩૭૭

તેરો તન હરી લેખીલો, પ્રતી ખીંખ સો મુર્ત ;

જો યુગ્મ અરપ ધસ સો, તોહી મીઝી સખી ગુર્ત. ૨૦૮

કોપ કરે તો કોપે, નીંદે તો નીજે;

ક્રોડ કરે તો અધમકો, કરી તો હરીસોં નેહ. ૨૦૯

દાર પુતરી જન્મ શુક, મરકટ પરખસ બાળ;

તેસે હરીણસ જક્ત સંગ, કરે કરાગે ખાલ. ૨૧૦

મરૂતદેસ યા લુટતગ, બાગ મન ફલ હોય;

સીધું કુપ સરી કડુ ભરો, મીઝી પાન તોય. ૨૧૧

કીધો ભુત સો અપ લહો, અપક્રતી આગે જાની;

જે ભવસકી તો દીપે, કરલે જો મનમાંની. ૨૧૨

ભવક ભવન નહીં આયે, અયે દેન મનું સીખ;

સમુકો પુરવ ન હમ દીધો, સો અપ માગે બીખ. ૨૧૩

નર વીહાર વરનન આયે, સો સ્વસ્તિદ શીરંગ;

જુરીધત ગરવહી હમી અમી, હોઈ જુરાંકુસ સંગ. ૨૧૪

જો પ્રભુ પ્રિય તો તપ કહા, પ્રિય ન તેકુ તપ અર્થ;

કપુત કીધો હમી સપુત તહુ, સંચ ચોંહી ખીતુ અર્થ. ૨૧૫

ખિન ખીએક કો ના કલે, રંક કીધો હુધ ભુપ;

નારી નવલ જ્યો નકળીહીન, લગે સુરપ કરપ. ૨૧૬

અહાર ગુણ બીતી વિષય, સકળ દેહી પદ આર;

નર બર અધીક ખિએકસોં, જો ન તોસું અનુશર. ૨૧૭

ખડા ખીર્યે ખિએક નહી, કુર કોગિદ અનુમાન;

દીર્ઘદેહ સખનેં કરી, હરી લેત પત્ર પ્રન. ૨૧૮

જન કલંક ચોંહી હરી, જાની દિવાયે જાન;

કમનિયમત કુમાર જ્યો, દેન દીઠાંનો માત. ૨૧૯

ખીન ખિએક જમુ ખપ દિયે, સોબા કોડ ન પાપ;

કુંડી જમુરી રસ નજ્યોં, આંગુરીખોના લગાય. ૨૨૦

સંપતિ ખીપતિ પાયકે, અસ ગતી હુધ ખડ છુર;

જેસે ખરખા ગિમ્મ લહો, છોટ સરી ર સમુદ્ર. ૨૨૧

ભાકા જાહી અગુન ખર્યો, વે ગુન ક્યોહુ ન માન;

નખદોં નખદોં જ્યોં કહે, નટિ પ્રપત કેદાન. ૨૨૨

નામ ખિસાંબર કૃગુકા, હન મન સોચે રંગ;

નહેયં પ્રક ધર કરી હરિ, યુગન રગિક અંચ. ૨૨૩

ગર્થ ન તો ભન અર્થ અતી, અર્થ હુ અનૃપ દાય;

જ્યોં તન અન ખીનહુ ન રહે, ભરા ભોજન હવ ભાય. ૨૨૪

સોખદ સો સોખદ ભયે, યહ દિન ખીન ન પ્રમાવ ;

ઝોર ઝોર અનુપાનતેં, ભેયજી જ્યોં હિયમાવ, ૩૯૬

દુઃખ સુખ પચવન દોહકો, એહીહો હિયગાર ;

અધકો લખીએ આપને, કળેસ ગરવ સંહાર, ૩૯૭

સહજ લહે સુખરૂપ દુહુ, સુંદરી અરૂ સતમાન ;

ખીરસ હોધ ખજોરિને, જેસેં અરીકાં ધાન, ૩૯૮

લઘુતામેં પ્રભુતા પામેં, પ્રભુતા લઘુતા ભોન ;

દુઃખ ધરે સીર વાનવા, તાલ ખડાડ કોન, ૩૯૯

રસ રહસ્યકોં મીલતુ સંગ, દીધ પ્રાપ્ત સુખ ગદ ;

ખડ દલ દુર અદુર લઘુ, લહે કંજ મકરંદ, ૪૦૦

હરી ખીસરી, મની ગાંન તણ, જન મની કુર કો નીચ ;

મીલીહે ત્યોં સુખસંપદા, જ્યોં અપાચ દુઃખરીચ, ૪૦૧

દયેં દોખ ગુન કુર કરે, પરહરી જન યહ ચાલ ;

લખી શિવ દુહુ દયાતેં લહે, ગરવ ગીદયો રાણીભાલ, ૪૦૨

દુઃખમેં દુઃખ સુખ સુખનમેં, દીનદીન ખડતડી જાય ;

અપની અપની જાતમેં, સખડો જાત સુધાય, ૪૦૩

ભયો એહી ધૂન જાહીમેં, હરીકો અરૂ હરી મેર ;

બાધક સાધક અહં મમ, સહજ ખજાવા ઝોર, ૪૦૪

કરમ કાળ અરૂ સીલ અહ, કોઈ ન સુખ દુઃખદાય ;

એકહો હરીજ્યોં હરમિગેરી, કહુ ખસી મહી કહી જાય, ૪૦૫

માંગુ માત પિતાહુતેં, નીંદીકકો અતી નેહુ ;

વેધાવે મલ મુતકર, યહ રસના લખીલેહુ, ૪૦૬

નીરસ સોગી રસમાન ખની, કીયે જાતન અવ્યાસ ;

દેખહુ અમતેં હોત જીમી, જીખ અરૂરી જો કાસ, ૪૦૭

તજત કુખ્યસન રૂ દેત રૂન, સુતા મરત તતકાલ ;

કળેસ પાંત ઝોખદ કરત, પરી પરીનામ ખુસાલ, ૪૦૮

ગુન નીકેલ અવદાત રૂઝ, સહી કરી પરદુઃખ નાસ ;

હાંપતહે પરગુહકોં, શ્રીહરીદાસ કપાસ, ૪૦૯

ગઈ સુ ગઈ ગહિને રહી, હરીગુન મનમનિ હોય ;

મદૂરતમેં ખડવાંગલોં, જાહીહુ સહીસી દેય, ૪૧૦

સુમરન કાસ સુ ટરગયો, સુમરન કાલ ટ રેંન ;

કાસકાસ સુંગે ન હરી, કાસકાસ સુ ધરે ન, ૪૧૧

જોતો જાતન નીજ તનુ રખત, તિતો તગુજ નન ખડોન ;

નનકેશ્વર પુરોહી પરચો, કરી હરી ધારી સોન. ૪૧૨

જાતી બરત ખીચિત્રપે, સખ ઘટ ઈકે ધનશ્યામ;

હરીત આરુન સીત પીત અસિત, જ્યેં સખ પરીછયો શ્યામ. ૪૧૩

સરનીમસ સીર સલીલ અતી, તાકો તનકે ન ભાર;

આપની કરી ઈકે ગગરી લધ, લગત ગરીટ અપાર. ૪૧૪

સહસા માયા નીરદયા, અસુગી અનૃત જડ લોભ;

ધતે દોખ તીય સ્વભાવીકે, કયોં ન સંગ તમ છોહ. ૪૧૫

ધરગી હીત અધરમ ધરમ, અહીત ધરમ સુ અધર્મ;

અસુદેવ દસરથ લખોં, પાએ સુખ દુખ પર્મ. ૪૧૬

સોભા બડપત રાખનકોં, જા ખીચ સખ ખીઆમ;

એસેહે શ્રીકૃષ્ણજી, તાતે શ્રીજી નામ. ૪૧૭

જીય ખીંડુ દુરી અંકકે, સંગ સુ લેખો હોય;

ના તર સુન્ય સુ સુન્ય સમ, પરસ કરે નહીં કોય. ૪૧૮

રે જીય તો ભોંકીત ગણો, કયોં ન ચલે અખ ભી;

તું કસ્યો નીજ મુખતા, જસ કરસહી મુઠી. ૪૧૯

તુંહી અપનપ્રોં ખીસરી જીય, ચોંહીં પયત તું પીર;

સપર ગીધાય ગણોં ગયો, જ્યેં નક્ષીનીકોં કીર. ૪૨૦

સુગુર ખાંની ભાંતી જટે, ખીન મન થીરત ન પાધ;

ધત જીત અતી રરક્ત ફીરે, મગરોરાકી નાંઈ, ૪૨૧

એસે ખારે આહીયેં, સંતતી અખ રૂ તાત;

હી તુસાર અહીખેજીયત, રાત કોસહુ જરગત. ૪૨૨

છહયો મન્યું મત જખ લગે, જીય તીય સમ રૂપ;

જીગી કુહુ ગહાનીસી વય દીખેં, સખ સગાન નગ કેપ. ૪૨૩

પ્રીય અપ્રીય તીય પ્રસવ વય, શુક પાતીત નરનારી;

અસ ધી જીભય અચળ રહે, તો ન દુર ગીરીધારો. ૪૨૪

જેસો ચીત સગરાંન ગત, પ્રાન દેવીકે ઓર;

એસો નીતી રહી હરી કહે, વહ ન પેરે ભવ બહોર. ૪૨૫

પુત્ર જન્મ લખી જન્મ દુખ, તાત મરન ગતી મર્ત;

સમુઝી આપકો એહી બખી, સર્ત ગહે ગીરીધર્ન. ૪૨૬

કહુ-કુખ સુખ બહુ સુખ કહુક, દુખ અતી કૃતી સખ દાર;

પે મન્સરીકો કહુ ન સુખ, કળેશ અખ ફીરી બહોર. ૪૨૭

ગ્રંહ બાગુર રચી કકી ગયો, મુર ન અખ નીકસાય;

જેસે કીટ કુસીટકો, આપ મુરઝી મર જાય. ૪૨૮

સોખદ સો સોખદ ભયે, યહ દિન ખીન ન પ્રમાણ ;

ઝોર ઝોર અનુપાનતેં, ભેયજ નયેં હિયમાવ, ૩૯૬

દુઃખ સુખ પચવન દોહુકો, એહીહે ઉપગાર ;

અધાકો લખાએ આપને, કળેસ ગરવ સંહાર, ૩૯૭

સહજ લહે સુખરૂપ દુહુ, સુંદરી આર સનમાંન ;

ખીરસ હોધ ખજોરિતેં, જેસેં આરીકોં દાંન, ૩૯૮

લધુતામેં પ્રભુતા ખમેં, પ્રભુતા લધુતા ભોન ;

દુઃખ ધરે સીર વાનવા, તાલ ખડાડ કોન, ૩૯૯

રસ રહસ્યકોં મીલતુ સગ, દીધ પ્રાપ્ત સુખ ગદ ;

ખડ દલ દુર આદુર લધુ, લહે કંજ મકરંદ, ૪૦૦

હરી ખીસરી, મની માંન તલ, જન મતી કુર કા નીચ ;

મીઝીહે ત્યેં સુખસંપદા, નયેં આવાચ દુઃખરીચ, ૪૦૧

હયેં દોખ ગુન કુટ કરે, પરહરી જન યહ ચાલ ;

લખી શિવ દુહુ દધાતેં લહે, ગરલ ગીદયો રાણીબાલ, ૪૦૨

દુઃખમેં દુઃખ સુખ સુખનમેં, દીનદીન ખડતડી જાય ;

અપની અપની જાતમેં, સખડો જાત સુદાય, ૪૦૩

ભયો એહી ધૂત જાહીમેં, હરીકો આર હરી મેર ;

બાધક સાધક આહ મમ, સહજ ખજાવા ચોર, ૪૦૪

કરમ કાળ આર સીલ ગ્રહ, કોઈ ન સુખ દુઃખદાય ;

એકહો હરીજ્યેં હરમિગેરી, કહુ ખસી મહી કહી જાય, ૪૦૫

માંગુ માત પિતાડુતેં, નીંદીકકો અતી નેહુ ;

બેધાવે મલ મુતકર, યહ રસવા લખીલેહુ, ૪૦૬

નીરસ સોગી રસમાન ખની, કીયે જતન આભ્યાસ ;

દખહુ અમતેં હોત જમી, જીખ આરરી જો કાસ, ૪૦૭

તજત કુબચસન ર દેત રન, સુતા મરત તતકાલ ;

કળેસ પાંન ઓખદ કરત, પરી પરીનામ ખુસાલ, ૪૦૮

ગુન નીકેલ અવદાત રઝ, સહી કરી પરદુઃખ નાસ ;

ઢાંપતહે પરગુહકોં, શ્રીહરીદાસ કપાસ, ૪૦૯

ઘાઈ સુ ગાઈ ગહિને રહી, હરીગુન મનમનિ હોય ;

મહુરતમેં ખડવાંગલોં, ખહીહુ સહીસી હેમ, ૪૧૦

સુમરન કાલ સુ ટરગયો, સુગરન કાલ ટ રેન ;

કાલકાલ સુગરે ન હરી, કાલકાલ સુ થરે ન, ૪૧૧

જોતોં જતન નીજ તનુ રખત, તિતો તગુજ મન ખડોન ;

કનકકમ્પુ યોહી પડે, કરી હરી ધારી સોન. ૪૧૨
 જાતી જાન જીવિતે, સખ ઘટ ધક ધમશ્યામ;
 હરીત અરુન સીત પીત અસિત, જ્યોં સખ પરીછયોં શ્યામ. ૪૧૩
 સરનીમત સીર સલીલ અતી, તાડો તનક ન લાર;
 અપતી કરી ધક ગગરી લહ, લગત ગરીષ્ઠ અપાર. ૪૧૪
 સહસા માયા નીરધ્યા, અસુગી અન્નત જડ લોભ;
 ધતે દાખ તીય સ્વભાવીક, કયોં ન સંગ તસ છોહ. ૪૧૫
 ધરગી હીત અધરમ ધરમ, અહીત ધરમ સુ અધર્મ;
 ખસુદેવ દસરથ લખોં, પાએ સુખ દુખ પર્મ. ૪૧૬
 સોભા ખડપત રાખનકોં, જા ખોચ સખ ખીઆગ;
 એસેહે શ્રીકૃષ્ણજી, તાતેં શ્રીઅ નામ. ૪૧૭
 અખ ખીંડુ દુરી અંકે, સંગ સુ લખો હોય;
 ના તર સુન્ય સુ સુન્ય સમ, પરસ દરે નહીં કોય. ૪૧૮
 રે અખ તો ભોં કીત ગલ્લો, કયોં ન ચલે અખ ભી;
 તું કસ્યો નીજ મુખતા, જસ કરસહી મુઠી. ૪૧૯
 તુંહી અપતપ્રોં ખીસરી અખ, યોહીં પયત તું પીર;
 સપર ગીધાય ગલ્લોં ગયો, જ્યોં નક્ષીનીકોં કીર. ૪૨૦
 મુગુર ખાંતી ભાંતી જટે, ખીન મન ચીરત ન પાછ;
 ધત ભત અતી રૂકત ફીરે, મગરોરાકી નાંઈ, ૪૨૧
 એસે ખારે ચાહીયેં, સંતતી અખ રૂ તાત;
 હી તુસાર અહીંબીપત, રાત કોસહુ જરખત. ૪૨૨
 છહયો મન્યું મન જખ લગે, જિંચ નીચ સમ રૂપ;
 અખી કુહુ ગહાનીસી વય દીખેં, સખ સમાન નગ કુપ. ૪૨૩
 પ્રીય અપ્રીય તીય પ્રસવ વય, શુક અહીત નરનારી;
 અસ ધી બીલય અચળ રહે, તો ન દુર ગીરીધારી. ૪૨૪
 જોસો ચીત સગરાંન ગત, પ્રાન દેખીકે ઝોર;
 એસો નીતી રહી હરી કહે, વહ ન પરે ભવ બહોર. ૪૨૫
 પુત્ર જન્મ લખી જન્મ દુખ, તાત મરન ગતી મન;
 સમુઝી આપકો એહી ખખી, સર્ન ગહે ગીરધર્ન. ૪૨૬
 કહુ દુખ સુખ ખહુ સુખ કહુક, દુખ અતી કૃતી સખ દાર;
 યે મનસરીકો કહુ ન સુચ, કળેરા અખે ફીરી બહોર. ૪૨૭
 યહ ખાગુર રચી કકી ગયો, મુર ન અખ નીકુસાય;
 જોસે કીટ કુસીટકો, આપ મુરઝી મર જાય. ૪૨૮

કેકી પતત્રી પછ અધમ, શીશ ધરે નંદલાલ;
 તપ નીરત્રીશઘ જનનકો, પ્રીય કરી કરે ન અહાલ. ૪૨૯
 અરી મીત અધરમ, પથ્ય હુધ મહા બીખ;
 બીપરીત સુમરીત સખ સદા, જો પ્રસીદ જુગદીસ. ૪૩૦
 હોંહોં હોં રાખખ કહે, યોજ દાય લહી પ્રહાર;
 મેં ન નામહી માત્ર રાખ, સ્મરકે ખસ સંસાર. ૪૩૧
 કામ ક્રોધ મદ મોહસોં, છુદેતોં પ્રકટ રૂ શાંત;
 કપહુ લોભ અકારકો, ધાવત મીલો ન અંત. ૪૩૨
 તુન કુષ્ટ ઊર સરાસન, રસના છુટી બચ બાંન;
 છમા કાટકી ગોટ ગહેં, તું ઉબરેંગો કયોં ન. ૪૩૩
 આસ અગન જુજુ નહી, કહા ધની ધનકોસ;
 સાંચે ધની સો સંત જીહીં, અખુટ ધન સુખ તોરા. ૪૩૪
 દીઠ દીખત સખ જાતહે, ગએ ધન તન છાંડી;
 રે જીવ તું કા અચળ હેં, બેઠા માયા માંડી. ૪૩૫
 દયા ન દીલતેં છાંડીયે, જધપી પેયેં પીર;
 લખીલેં જીન લગી ભર્તને, ધારે જુગમ શરીર. ૪૩૬
 અગ જગ જીવ મીચ ચયેં નાં, અંડ ગોદીતેં ખાય;
 કીતો તુડ કછુ હાય કન, મીહી હરિજન ગીરી જાય. ૪૩૭
 નીં દે હરી હરકોં ભજે, કીયો પુણ્ય પડપડ;
 ભવ પાયે તહુ પતહે, યહ પ્રભુ દરા પ્રતાપ. ૪૩૮
 કરની કરનો ચુપ છુપી, તીતની પદ કહી બેદ;
 સમુદ્રો સખ અનુમાનસોં, પ્રકટ ન ભાંખે ભેદ. ૪૩૯
 અરુન સીખ જનુ દેરી કહી, ચુકી બજઈ ગુલાબ;
 ચારીઅંતઃ શીર તહુ ન ક્યોં, હરી જપ કરે સતાપ. ૪૪૦
 સાહસ કપુ ન કીજીયે, હોય પુનઃ પરીતાપ;
 ભયો બંચારે બીનહી જ્યોં, ગહેં છછુંદર છાપ. ૪૪૧
 ધુતેધાર દારીદ્ર રૂની, ભો બેરાગી જાય;
 ભકે બહાંતે દુઃખ ટરચો, કાન હોઇ હરી ગાય. ૪૪૨
 સદાકાળ યહ નહીં રહે, ચો બીચારી પ્રતીછન;
 હરખ સોખ આપે નહીં, રહે એક રસ મન. ૪૪૩
 જીવતજોં ભત્સન અરૂં, મરન દારી દે તાપ;
 અહાર યોગ રત્સન મરગ, કરીહેં આયુર આપ. ૪૪૪
 કરનીક ખસ સંગતી, સંગતકે ખસ મન;

મનહીંકે ખસ રસીક સખ, રસીકનકે ખસ તન, ૪૪૫
 આછો અઝાની કીધો, નીકા પુરત ઝાંત ;
 પુરો જી સંકરજતી સો, જાંનહુ ખરો અજાન, ૪૪૬
 ઘંતો દુસમનહુ ભણો, પુરો ગીત નાદન ;
 અહીતહુમે હીત સુતકે, લે જડ કો હીત પ્રાંત, ૪૪૭
 જતન કેયોં સંમ્યક પ્રથમ, સખ કૃતતીમાંજ સુજાન ;
 રક્યોં ન રહી કીરી ગુસ્સા જ્યોં, ખરી ખરીયાંત કેયાંત, ૪૪૮
 સમજ સમુઝી સુખદર સુખર, સદા સુખદ ઇક નાંહી ;
 હાણુ સીત રીત હાણદાં, હમી કૃપામય ખરછાંહી, ૪૪૯
 સીમલ સુમન સ્ત્રી સેવ લગી, રમ્ય સમરખત દુર ;
 કૃષ્ણ સુસમ સંસ્પન્ન ઇક, લખી અસમીપ હજુર, ૪૫૦
 તનકે પુરાઇ તુરત ભલ, જનમે અતી પરીનાંમ ;
 કંઠ કોટ કટુ નાં કહે, સો ન સયાંતો કાંમ, ૪૫૧
 હરી હોતો કરને હરી, હરી યહુ ખાતે સેલ ;
 પેં મન કમખય હરી હરી, ખતનોં સો મુસકેલ, ૪૫૨
 જો પાલન લલયાઇ તું, જો પાલ ન ચીત ચાહી ;
 જો પાલન ભે નાંહી અખ, જો પાલ ન ગહી પાહી, ૪૫૩
 હરીસત્તાસોં ભલ અભલ, કૃતી સખહી તેં લેઈ ;
 પન છગી હીતમતી દીપદ્યોં, અલગ ભાવ દલ સેઈ, ૪૫૪
 ચિત એક દો પેં ન દે, કાઉ ન લહિયતું રહેં ન ;
 જંડ કુદેગો ગાયમો, દુહુ જસ સંગ ખતે ન, ૪૫૫
 પરદુખ દે અસ લેત સુખ, પર સુખ દે અસ દુખ ;
 પી પાંની દે રશિર વે, લે પય પલયી પીયુખ, ૪૫૬
 સાંધ અસાદાહુ હોય કીલ, કિય સમુઝિ અભ્યાસ ;
 હરી અતી અછતહુ ખસ કરે, પ્રેમ ભજનતોં દાસ, ૪૫૭

સોરઠો.

જખ તરૂંવરકી કુલ, તખ વાદો ફળ હોત હો ;
 વે લખી નર મત બુલ, જો કુદ્યો તો ફળ ગયો, ૪૫૮

દોહરો.

મુતી રીપુ આગુનતોં ન મરી, ગુન અમી આર મીલંત ;
 વ્રત મધુ સમ સંજોગ ગર, ત્યોં મધુવે મનીયંત, ૪૫૯

પ્રાકૃત કલદા ધરમ સો, સુદ્ધ કાંસિ એ માંની;
 ખીખ મોદીક દે રાજ સુખ, બહોર નર્ક અસુ હાંની. ૪૩૦
 સોચ પોચ જિવ કયોં કરે, હરી કૃતી સખ સુખદાય;
 તુરત હિલટ સમુઝ ન પરે, અતીહી ગુપ્ત અમીપ્રાય. ૪૩૧
 ઇતી તિવેકશિક્ષાપ્રકરન સમાપ્ત.

અથ શીક્ષા તિવેક.

(દુહા.)

બલો ભગેકાં સખ દીખે, ખુરો ખુરેકો હોધ;
 કુટ્ટ યુધીટીર નાં મોળ્યો, સાધુ સુયોધન કોઈ. ૪૩૨
 સજ્જન દુરીજનસોં ભીડી, કખડુ ખીજે ન પાય;
 કયોંડુ છુરી ભિચે નીચે, કકરી કાટી જાય. ૪૩૩
 નીચ ન નીકો રૂતી લગ્યો, બડેહુકો દુખદાય;
 કીસ તુપક જ્યોં કરન લગી, બિદર હિડાવે લાય. ૪૩૪
 પુટ રહે પર કજમેં, એહી કુટ્ટ સુભાય;
 આક જવાસા ગ્રીસ્મમેં, હરે ઓર દુખ પાય. ૪૩૫
 સ્વાચ્છખીનહુ મમ કરી, ઓર ખીગારે કામ;
 એતે જગમેં દોષહેં, મુસા ઓર-ગુલાંમ. ૪૩૬
 એસો ગુન ન મીલ્યો ભગો, કરી અહી ગો મૂગ સુર;
 ભતેં સુખ કછુ હે ન ગુની, પ્રાંનહાની તનં ચુર. ૪૩૭
 દીયો ગીયો પ્રીય દુસહ દુખ, તતછન મહા ખીચોગ;
 વારો તાકે કદનપેં, અરખ ખરખ સો રોગ. ૪૩૮
 સુખદાય જો સખનકોં, કુટ્ટ લગે દુખદાય;
 હેતં ઝયોંન સુખ ઝયોંન નીસી, દસ્પુ દીખત દુલખાય. ૪૩૯
 નીખલ હોય બડ ખાત. કહી, સો કાહુ ન પત્યાય;
 નભ યાંખન. કોં કુરરી જસ, રાખેં ઉંચે પાય. ૪૪૦
 ગુમપેં ગુન રાખ કરતું હે, યહ જગ રીત પ્રકાસ;
 ધેં એગુનપેં ગુન કરેં, હરી કંધો હરીદાસ. ૪૪૧
 ધન તીવ તિંદુ કલંકપર, પંગુ કલીખ મુક અંધ;
 ખીરલા જાતી હોત જગ, જાકો રાંત સમંધ. ૪૪૨
 કુટ્ટ -હદનેં કપટ કપુ, ટરે ન સતસંગ લાગી;
 જલ નીભસ લીતી તહુ રહે, પાહન ભર જસ આગી. ૪૪૩
 હરે ઓર અસાન ખુધ, તાકોં કીર ખુધ ઓર;

મીસત દીપ જ્યોં પરસ્પર, ટરે તીમીર કુહુ ડાર. ૪૪૭
 કરે એક ભલ અભલ જાતી, દુખ સુખ આતી જીવ હોય;
 ભગીરથ અરુ જ્યોં રાક ક્રતી, ગંગા હવા દોય. ૪૪૫
 દે સો પાવે બેદ બચ, પેં કયોં કહીયે સત્ય;
 બકી માયો માહુર દ્યો, કસપાધ સુખ ગત્ય. ૪૪૬
 અલ્લ કહે ભગવાંતહુ, દે કુળ ભાવ પ્રમાન;
 હરીયે સરકી બ્યાધ દે, લલ્લો સતન સુરમાન. ૪૪૭
 સો બડ સુધે મગ ચમે, કુઠીલ ગતી મતોમંદ;
 સખી લેહુ રાતરંજ જ્યોં, સુતરં એર ગયંદ. ૪૪૮
 હરી ન ગડે હર બડસો, એસે જગમેં જાંતી;
 સખ જ્યોં કહત બડા ભયો, હોત દીપ જખ હાંતી. ૪૪૯
 જંખીરસ હરીજય બચન, છતમેં કહુક કુખાન;
 લગેં દુસહ બહાં સકલ તન, સીતલ સુરખી સમાન. ૪૫૦
 સુખદ સકળ ધંક દુખદકોં, પોચ કહે અગ્યાંન;
 આજ અખીલ આનંદકર, જ્યોં કુપદ્ય જુરમાન. ૪૫૧
 ગુન સો સખકોં જીહેં, આગુને મૃતક સમાન;
 ખીના જ્યારી જંત્ર જ્યોં, કીકો રમે ન કાંત. ૪૫૨
 કીસખ બડા તીહુ લોકમેં, પેયે દે જુગદીરા;
 જ્યોં પાયે પધરી ત્રીયા, ચઢી ગરદ કે રીરા. ૪૫૩
 મોભરીકો ઉદવાહ કા, કીત ગુનીકા કીત ગ્યાંન;
 માત પારખદ એગ બડો, હરી ધંતસા બળવાંન. ૪૫૪
 આજ ન એરો ક્રમજુ કો, ત્રમ કરે તુવ નામ;
 અથ અધાયકોં જીયેમેં, પઠગો મો ઉરધાગ. ૪૫૫
 સાધનખળ હેં તરંગો, પ્રભુકા તુમ એમાન;
 કરીહોં તારન બરદ કા, ડારો સિધાનો લીન. ૪૫૬
 ખુશો તારો આપ ખળ, તખ તારન સત નામ;
 ચાહી ઉપલ ઉદ્ધર્નકા, ખલવ તુખખાકોં કામ. ૪૫૭
 કુચીત ક્રતી જાંતા ખની, એડી અખીલા જોર;
 નદનારી ખની લેત યોં, જાંનહુ કો ચીત ચોર. ૪૫૮
 જસ જાનેં હરી હોધ તસ, મહ નહેચે નીઃસંરા;
 ભાવ માંત ભાસેં સખત, રંગ સ્થળ દ્રહે કંસ. ૪૫૯
 કહુ મતી કહુ સીદાંત યોં, દે દ્રષ્ટાંત ખુતાય;
 અગુ અત્સર બપનયન જીમી, દે કુટ અદ્ધ દીખાવ. ૪૬૦

જાંચ અપ્પચ ખડ છોટ કતી, ખનીતાસો અનુ ઝોર;
 મોલી પનહી ગાસી છુરી, ભણે સખે નીજ ઠોર. ૪૯૧
 સુઝટ હિલટ દુરખીંદસો, ધરમ લઈ કવી મહુર;
 ખસ્તુ મીચ કુહુ યોં દાખે, દુર નીકટ દીગ દુર. ૪૯૨
 અડ મંચુ ખીધી અપુજ રાશી, લક્ષ્મ ક્ષાર કં કેસ;
 એસે સકળ સદાશહે, હરી એકહી નીરદાસ. ૪૯૩
 અંતરજામીતે કહુ, દુરે ન સત્ય અસત્ય;
 મન મુરયોં. મનસુગન જ્યોં, રહી જાતે હિતપત્ય. ૪૯૪
 જાકો કૃષ્ણ સમંધ સો, અથા ન યોલે ખાત;
 મંડકી સિર જ્યોં કસોટી, કહે કનક જો જાન. ૪૯૫
 જડ હારદ સમુજે ખિના, લે ભાજ ખત યોગ;
 ભાખા ભાખે સકળ જ્યોં, ખિન વીવી ચંડાલ. ૪૯૬
 રચના રંજે જાહિદી, મોહ પદાવે મન;
 વહ કરતામેં કા કમી, કયો ન ભજે હરિજન. ૪૯૭
 જિન માચ્યો તાકો અસા, પાચ્યો તાકો પ્રેમ;
 તાકો ખિદા જન પદી, ભજે વાહિકે પ્રભ. ૪૯૮
 ભચ્યો કરસ આનંદ રસ, નયેગિન ઝોર લહે ન;
 ભયે ત્રિગંજી તાહિતે, કૃષ્ણ કૃપા કે ઝેન. ૪૯૯
 સરનો તાકો લીજ્યે, જીહી અરી ચણે ન જોર;
 કાંમ ખામતેં ખેર જખ, ભો જ્યોં કૃષ્ણદિશોર. ૫૦૦
 સપટ જેઅરી કલસ ખધી, ડારી કુર્પ કહુ ખાનિ;
 જહાંલોં આસ અખીલકી, ત્યોં સમંધ હરી જાનિ. ૫૦૧
 નામ ખડો નહિ સુગુન ખડ, કરે પ્રતતકો ન્યાલ;
 કા ગુપાલ ધક નંદસુત, ઝોર નજોંપ ગુપાલ. ૫૦૨
 અપેય રસસોં રસધી રસ, રસ ભોં મીલી રસ અંગ;
 ફીરી રસખર મુખ રસ જાન્યો, લખી ફલ ભલ ખતસંજ, ૫૦૩
 રસન ખસન પર અમ ન કહુ, શ્રીરાગોત્ર ખડખાંત;
 કયોં ન રહે આયુર ઘટે, કહેં તો ખરજે કાંત. ૫૦૪
 જુઠ ભખનકો પાપ ખડ, જુઠ ભખનકો પુણિ;
 ખરહિતુ ધક પર ભાવગિન, દોહુ ફલમેં સુખ. ૫૦૫
 ગુલ સમુજિ કૃતિ જો કરે, કઠીન સરલ સુઅચીર;
 ખરતુલ ખિધ સત તાલ જ્યોં, એક તીર રધુખીર. ૫૦૬
 રસિક રાય રાગી સુખર, નટખર નંદકિશોર;

કામીની કંઈ કામ છત, બંધે શિખર નેર. ૫૦૭
 ગન ખેચાર પલપલ પ્રયક, આકથ સકત કથિ કાંન ;
 છમી કુસમ્મનિ હસકની ખરન, પલટે અતી ભા ભાંન. ૫૦૮
 નાથ હર નાહક દિયો, ભલકર પદ મુતિ પાક ;
 એક પાહિ લગિ જાત સમ, ધર્મે તેજ ખલ નાક. ૫૦૯
 ચીત ચીત સહજહિં આરી, આરિ આરિ સહજહિ ચીત ;
 ખાલી ખરે મુગ્રીવ કાં, કવિ મયંક કહાં હીત. ૫૧૦
 જો છહી કલકો પાવહે, તાતે રીઝિત તેહ ;
 સ્વક્રિયા અર્થ ન રજહી, સામાન્યા પતિ નેહ. ૫૧૧
 તિમોસેં અવમો અનિત કો, યાદસ સુકત ન સંકે ;
 હરી રાવરિ ઇક તીમીગન, અનુકાસ પુર રંકે. ૫૧૨
 કાસિપ રાવન સુયોધન, ધાતા હર ખલ પહુ ;
 સ્વજન દ્રોહિ લહિ હરિ હતે, તમ ન ભધ ખિન પહુ. ૫૧૩
 અંખ તપા રૂઝદે ખિતથ, કાહિ ધસ્યો જન દેહ ;
 ભયો અજા ગ્રીવકરજસેં, કીજત ના હરિ નેહ. ૫૧૪
 હોઈ ન કહું કનિટ્સો, કખડુ કાજ મહાંન ;
 મુત્યો ન દેખ્યો આજલો, કુંક આદ્યો જન જાંન. ૫૧૫
 અનીપેં ધીરસું ખીર ખડ, અનિજિછ તસ ન દેહાય ;
 યહ ભય કરે કતાંતતે, સખ જિહી જાય ધિધાય. ૫૧૬
 છિનમેં તુષ્ટ અતુષ્ટ છિન, નહી ધીરતા ખેન ;
 ભુત કેસી વહ સંગતી, હુધ નીધાન દુખ એન. ૫૧૭
 કુકર હાર ચખાય વહાં, આવત લખેં ગયંદ ;
 ભુસ ભાજે લે સુગઝિયો, લેગો યહ મતીમંદ. ૫૧૮
 છત ગોર સખ જડતહે, હારેકોં હરી એક ;
 મરમ સમુઝીકે ખેલોગો, એસો ખીરલ ખીખડે. ૫૧૯
 જનમ દેત ગુગદીસ જિહી, તસ ખલ હોઈ નીલાવ ;
 જ્યો હીંમ ખીચ ખીલકરી ખમુત, મુખક ન અવર ખચાવ. ૫૨૦
 જનમપત્રી સખ જડતકી, રચી રાખી ગે પાળ ;
 તામેં તેં કરી અઝઝલ, લખત ગિધાતા ભાલ. ૫૨૧
 દહન દુઃખ દુસ્તરહુ સદ, જો કરતખ હરિઆપ ;
 ખજનાભ ઊંધવ ન કયોં, સાજ્યો દુઝકોં આપ. ૫૨૨
 હરિજનતન કરની ન ખસ, ધરત તજત નહીં તાપ ;
 હોત ઇસ ઇત્યાહિતેં જસેં કુંચુકી સાપ. ૫૨૩

જનક જનનિગત પરિત્સા, સુતુ આરાધ્ય પિતુ માતા;
મિત સંકટ દારીદ્ર તીય, બાંદા બાંદત ભાત. ૫૨૪

સોરઠો.

ભાસે આપને દોખ, સકલ કારે ગુન ઓરકે;
સો ભાં સુવરમ કાસ, પરતા પ્રતી પ્રતિબિંબસી. ૫૨૫

દોહા.

કોની તોડું અમલ ભલ, કપટી રાંતડું નિષ્ઠ;
જાંનડુ બીધુ સાપદ્યો, આરતિકર ધક રીષ્ટ. ૫૨૬
દર રાખ્યો હરી તખ રમા, તમ ફિરંતો અરી તેજ;
ગિભુ હેતડુ સાવધ લીખ્યો, ગરર ધ્રજ અહી સેજ. ૫૨૭
પ્રીયા મિત્રાપ અરિહાંની અરૂં, આત્મગરતુતી તિયનેન;
ધખિસતફલ સખ કાહુકો, લગી અમૃતકે એન. ૫૨૮
સમુઝ પરી હરીમાત કહુ, અનત લગ્યો ચીત જાય;
બીખ મિત્રાય સીધુ પિવત જસ તસ સ્તાદ વહ પાય. ૫૨૯
પરકો રેખે દોખ આનું, અપનો આતી સમઝો ન,
કુરપઝો રિ બીધુ એક હે, જ્યો અહી બતી ગુન એન. ૫૩૦
મીતા તું સુવરડું સાદય, કરે ચતુરકો સંગ;
બ્યાંની મુઝ નચીંતતા, બહુન રંકપે રંગ. ૫૩૧
બહુજ મિત્રોકત બદન છળ, લગત કલંક અમંદ;
મનો ભયે અજચંદ તુમ, નમ ઓયકે ચંદ. ૫૩૨
સાય કરેગો બરદ ક્યો, અધમુઝર હરી આપ;
સુમ ક્રંતી નિતી પ્રતી પચુ ગો, જો ન કહુંગો પાપ. ૫૩૩
હરીક સંચરી બાંમના, એર બાસનાં બાંમ;
કરી મો સુઠી ઊર બોમસે, બસો કુગુ ઠહાં બાંમ. ૫૩૪
ભવભય હરી હરી કરી સુમન, દીજે ભવસંધાન;
મેરો નેમન તખ સુઝ, બીનતી કાપાતીધાન. ૫૩૫
કામ કાણુ તમ ઝિલ્લ મદ, જનત્વ હ રજન મોહ;
લોભ ભજન મસર અધમ, કરિયો કનઝુ લોહ. ૫૩૬
જહાં ન કામ આતુર્જકો, એસો નહી કા કામ;
કપુ ન બને પકવાન જ્યો, બિના સ્નેહકો કામ. ૫૩૭
જીતમ મધ્યમ અધમકી, કૃપા રીસ અસ ભાધ;

ગાંઠિ લોમ પ્રતિલોમ છમી, પાટ કુકુલ રજાઈ. ૫૩૮
 અપ્પા કુશુનિસી સરૂચી ઉડ, હપે છગનું અજકાર; ૫૩૯
 તેસે કલિપાલી અલ અબલ, સાધુ સુગત ભંડાર. ૫૪૦
 જો મતી પાછે કપલ, સો કયો ભઈ ન બેગ; ૫૪૧
 એહી ધત્તસા કુશુકી, છન મન ધરી ઉદ્દેગ. ૫૪૨
 ગુતગતપે અભિમાન કપ્પુ, હોયે ગિન ન રહાઈ; ૫૪૩
 પગાપાધ ગંભીર જ્યો, ભેરિ યોહિ પરીખાઈ. ૫૪૪
 હરિપ્રસાદ ગુનવૃદ્ધિ જ્યો, મદ છિનતા ત્યો પાય; ૫૪૫
 છમી સાલી રૂલ સુદુમરસ, લહિ તસ નયેહી જાય. ૫૪૬
 અપ્પ ન કામ કહુ રામ કહુ, લહો અસન કો કાલ. ૫૪૭
 કલ્યોસુ અપનો ખરત ગ્રહ, લે યો ગાય ગુપાલ. ૫૪૮
 પરાધીન આત્રે રહે, વહ કિલ હતેહિ જાંઈ; ૫૪૯
 જસ ધરાખડો મોહરા, અપને મરત ન ધાઈ. ૫૫૦
 જાકો મુલ હીમાયતી, રચી તા ધર ઉસ્તાદ; ૫૫૧
 હનિ તાકો મોહરા ઉડત, હતત સખલ જ્યો ખાદ. ૫૫૨
 ગુઠ ખચત નિજ પરાજય, બલ્લભકો દુઃખ પુર; ૫૫૩
 સખે અશ્વ રચહુ કદા, ભંનક રસિક ચતુર. ૫૫૪
 જો કાહુકો સહજ દુઃખ, સો કાહુ લે પ્રાંન; ૫૫૫
 જ્યો જન કરિકો જખમ ગુર, હોલટ સુતટ અનુમાન. ૫૫૬
 લોભા બહાં સોભા નહી, નહી પ્રેમ છહી નેમ; ૫૫૭
 જિહી કામ બહાં રામ નતુ, ના કુસંગ જિહી લેમ. ૫૫૮
 કાવ્ય દેખી હુઈ કરામલક, કનિકે હિયકી ખાત; ૫૫૯
 મુલ રૂપ પ્રતિનિધી, તેંહુ બહુ જાંન્યો જાત. ૫૬૦
 કામ પરા મતી કાહુ સો, બીજા ભક્ત ભગખંત; ૫૬૧
 સખકો નીકે વાહિલો, જ્યોલો કીયો ન તંત. ૫૬૨
 ખડ છોટસો મતિ, કુહુ જિધી દુઃખ જામાહિ; ૫૬૩
 જો હારે અપ કીર્તિ અતિ, હતેહુ જસ નાહિ. ૫૬૪
 જહર ખડા ખડ દેખપર, જો નહિ આને મંચ; ૫૬૫
 કાહુ સમયકો ગુન કીયો, ખડ માંને જે રંચ. ૫૬૬
 સખ ઝાંઈ સુખ સીતલ હિય, અસિતલ દુખ તસ જાંન; ૫૬૭
 દિસા રૂખાંયે દોહકી, તોખી બીરહી આંન. ૫૬૮
 પોપી પ્રમદા લેખીની, ગઈ સગઈ પર પાંતી; ૫૬૯
 ફિરી કપ્પુ લહિ તહુ મરગલ, બઠ જસ લિહુ જાંતી. ૫૭૦

ઉદાસત્વ સંસાર ભીત, ખીચોગ મદ દુઃસંગ
 હરિ હરિ હંતનો ધા રજો, ખરન કરત ધર ભંગ. ૫૫૫
 સાર અસાર ન સમુઝ જિહિ, ગુડ રૂ ખોલ ઈકે તોલ ;
 બહાં સખકો સુનીયો ગુની, હચીત ન ખદોગો ખોલ. ૫૫૬
 જિય પટ ખરન અનેક ગહે, મન ખન ધોવત જાય ;
 ચઢ્યો ચિત્ત જળ રંગ જો, સો ફીરી જળ ન ખહાય. ૫૫૭
 હરી ભગતીહી છાંહી તો, મુક્તી મુક્તી ખતપાય ;
 હરી ભગતીહી છાંહી તો, મુક્તી મુક્તી ખતપાય. ૫૫૮
 મિલી સજતી દો સજતિ, એક ખીજતી ન ખોસ ;
 સભર તુન સર આરે દો, સકત ધનુ ન સમાસ. ૫૫૯
 જુઠ ખરેતુ ખહુતહુ ન ભલ, નીકી તન કહુ સાંચ ;
 અદ્ય અમીકો કામ જિમી, કરે ન પથ મન પાંચ. ૫૬૦
 મો હિય સંસય યહ હરી, સુઝત નહી કહુ જુક્ત ;
 મેમી ભક્ત કા દેહુગે, અરિ અસુરે દે મુક્ત. ૫૬૧
 કાહુ ન માલુમ કોન ખિધી, તુષ્ટ રૂષ્ટ ભગખંત ;
 ગિધ ગુનીકા ખૈકંઠમે, ભુતળ ભટકત સંત. ૫૬૨
 ખડ ખિખકે ખજવીર તુમ, કયોં કહિયે અંધેર ;
 અજમેલસોં હું ન મેં, સુનત ન મેરી ટેર. ૫૬૩
 સુખ દુખ રૂપ અખિધ જુધ, લહિ કહિ સખ સમુઝાય ;
 અહો માય ખલવત્ર હરિ, ત્રાસેં ફીરી ફસજાય. ૫૬૪
 હરિન હરિન ચરન આકા, ચિત ચરન આગાર ;
 વાકો ફળ સંસારહે, વાકો ફળ સંસાર. ૫૬૫
 ખપુ ખલતેં ખલધી અધીક, પેં જો દે અખિતાસ ;
 ખિખધર જ્યોં ભરની હને, કંકી જ્યોં કંકલાસ. ૫૬૬
 સતત ખેંન અનૃત કદા, સત્ય પરે ન પ્રતીત ;
 જોસેં માન્યો જાત નહી, દુષ્ટ કરે કબુ હીત. ૫૬૭
 સુધર સ્નેહ સ્નેહ રસ, પરી ન પેરે કોઇ ;
 ફીન તુલસ મહા મુખ્ય જિય, પેં રંકે દેખે સોઇ. ૫૬૮
 ખરજ્યો સજજન કીજ્યેં, માંની હેત તામાંહી ;
 જ્યોં ખીચ જલધી સિકંદરી, કહી સખ આવન નાંહી. ૫૬૯
 મીલે તું નીતિ પ્રિય જાય મન, ક્યોં ન રાંગ દ્રગ લેત ;
 પાયો વાકોં જાહીતેં, ખિસચ્યો તાકો હેત. ૫૭૦
 ખિરહાનમ ઉપચાર તેં, ખહેં અનોખી ચાલ

૫૫ પરસત જ્યોં હોત ખડ, તમ તસતેં જવાસ. ૫૭૧
 રૂપાંત તહુ ગુન રહીત, તમજ ગુનિ ખિન રૂપ; ૫૭૨
 હંદ્રખાયના અરુનકા, અગમદ અસીત અનુપ. ૫૭૩
 કહુડુ ગુનતેં રિઝિયેં, ખીજિ ન દોખ અયિ હોધ; ૫૭૪
 મિજ સોત સોત સાગર હો, માંનત કાર ન કોધ. ૫૭૫
 સંત ન ભદ્ર અભદ્ર દેં, નીજ મન કીજ ખોજ; ૫૭૬
 જેમેં ખાલી રાત્રીકોં, છોતેં તાકે ઝોજ. ૫૭૭
 જેહેં ખેઝો તો તણ, કે તું તંજોગો તાહિ; ૫૭૮
 ચીત અચીત ન ચીતદે, હરી ભજ નીતિ સુખ આહિ. ૫૭૯
 દિયે ખોત સંતાપ કહુ, સાંતડુ કે હુધ રોશ; ૫૮૦
 અતિ ધરસતેં હોત છમી, ચંદન ચિનગિ ન દોશ, ૫૮૧
 જોખિમ જુઠ સદા ખજ, નહી સાંચ કહુ આંચ; ૫૮૨
 તુરત દીખે કહુ અંત તહુ, મનિ મનિ કાચસુ કાચ. ૫૮૩
 અધરમ પછછ ન દીજિયેં, તુછછ દિખે નિજ રૂપ; ૫૮૪
 ખરખટ કહિ કો કોમુદી, ધુપ સુ કરે ન ધુપ. ૫૮૫
 કામ પરે તેં સખનકોં, જાંચો જાય સરપ; ૫૮૬
 મોલ ખોલ કૃતિતેં મિલેં, રંકે પોચ ખડખુપ. ૫૮૭
 કથની કોરી ન કામકી, કરની રંચકુ સાર; ૫૮૮
 હડે ન દાર ડારીયે, સખિ સખ મન અંગાર. ૫૮૯
 જે જ્યોં તે ત્યોં રહેંગો, નૃત્ય ગાન ચેકાર; ૫૯૦
 સમુઝિ સયાને જંત્રકોં, અચક તુટેગો તાર. ૫૯૧
 જો કહિ ગ્રહકો સુખ હુખદ, મેં કહું વાહિ અયાંત; ૫૯૨
 રાવન ખાષે નોતકે, ખિન દુઝદાયક કાંન. ૫૯૩
 કૃતિ ન કૃતિય કો પતિસી, છાતિ ખાતિ કહિ ચીત; ૫૯૪
 સાચિ અમંદિ ગંભિર અતિ, સહજ કરે ખહુ હીત. ૫૯૫
 અતિ દુર્લભ જન જન્મ છપ, હરિ ભજિ આયો દાવ; ૫૯૬
 બહો ન મિલે હે જોગ યહ, જ્યોં લોહા ગત તાવ. ૫૯૭
 સહજ કૃપા હરિ દિન સહી, અભિમાની ન પ્રાયસ; ૫૯૮
 ક્યોંકુ ન નગ રહિ નીર જ્યોં, મો સર આપુ ન ખાસ. ૫૯૯
 અધમ કૃતિ ખિસ્વાસ રૂસ, તસ છોતમ દૂઠ હોધ; ૬૦૦
 આસુ અંધિ અરખિંદ હરિ, સહે ન સંરાય કોધ. ૬૦૧
 જાંનિ માપ કરિયે ન કહુ, માપ તાવ દે હાથ; ૬૦૨
 નાસું માપ ફિરિ તાવ યહ, સંખસ તુટન ન માપ. ૬૦૩

કલિ હરિ નાંહિ પ્રભાવ ખડ, તખ ચિત લુટા લુટ; ૫૮૬
 ઘો ચોડી અહિ લખ જ્યો, દમડેમેં વા ઉંટ. ૫૮૮
 ગુન ગુપાલ સંગત કરે, સો ગુપાલ સદ પાય;
 જ્યો દેખે વે સહજ સુર, જો આતપમેં જાય. ૫૮૯
 અનુભવિ સસરાયર ખિખે, દેખે જુગજીવન;
 અંજન ખિયા જાહિપે, સો લખિ જ્યો સખ ધન. ૫૯૦
 હરી સમંધ ચિત જૈપરી, ખરી ખરીસી માંતિ;
 જો હે તોવે સરખિ, અખીલ ઇડચ સુખ દાંતિ. ૫૯૧
 ખડ ઉત્તમ આગમ સુતે, નીચ અધમ અખતીર;
 સિંહ હંસ નહિ દેખિયતુ, કાકે સ્થાલકી બીર. ૫૯૨
 હરિ વ્યાપક સખ હાથ પે, ચક્રઅગ્યાંત જીચ આહી;
 છલોં કાહી જ્યો સર સજલ, લહિ ખીલા ખળ ખાંહી. ૫૯૩
 તન સખ જગકો ખદન હરી, પોખત ઊપજે તોખ ;
 સમાધાન પ્રત્યેક અમ, અરૂણ આર ખડ દોખ. ૫૯૪
 અટલ આધ આદિતિ જખ, ઇક હરીસરન ઊપાય;
 પરી સફરી જિમી જલ જો, ખચેં જાલી પ્રદ ધાય. ૫૯૫
 ખુદિ મિત્રે ન દામતે, ખુદિતે મીત્રે ન દામ;
 નાંતર ધનિ જડ ક્યોં રહે, ક્યોં દરિદ્રિ ધીધામ. ૫૯૬
 ખિત રતિ કાં ખડ નિકટતે, નાં જંગારી ગોતીર;
 નિપટ લપટિ રતન તહુ રગત, લહે દુર ખજ ખીર. ૫૯૭
 પ્રમુકું કહત ખને ન કધુ, જાકો ગતી અકલીત;
 અહીતેં ખંધે આહી તર્યો, યતન ભજે હરજીત. ૫૯૮
 રાખી સાખી ગત લાખ કરિ, ખહિ ન લહી કા ફીર;
 કાદિ જતન જીતી ના મીત્રે, ગયોં મુનિકો નીર. ૫૯૯
 ખુદિત અધિક ખળ ખિલતે, જો દેખ દીની હોઈ;
 સુસરી અનુભ સુદ્ધી, નાં કહી રાકે ન કોઈ. ૬૦૦
 લહે જાય ગુન કહેતે, સો ગુની કહે ન જાય;
 દીસે જો મનિ દીપસોં, વહુ જ્યોં મનિ ન કહાય. ૬૦૧
 ગુન અનંતમેં દોખ અનુ, સો કરીસકે ન ખાધ;
 જ્યોં ન લોનં કલિકે મીલે, દાર પયોધી જાધ. ૬૦૨
 સખ રસ ભોગેં સંત કજુ, તહુ રહે નિરુપાય;
 સિન્ધવ પગી રસના જમી, અલેપ અગન પ્રતાપ. ૬૦૩
 આછોં જો ઉચો ખને, તને ભારી અભાંત;

ના પ્રતીતિ તો થેહુ લખિ; તાકડીકે દ્રશ્યોત. ૬૦૪
 ખિન અલગ ખિત્રી લગ્યહુ ન, સુખ સુલગ્ય પરતગ્ય ;
 જ્યોં ચોપટ ગિન અગ્ય ખલ; છતે ન દગ્ય સપગ્ય. ૬૦૫
 સમય સમુજિ કૃતીકીજ્યે; હસું હોય સુખ હાંતી;
 ખાલી સુયોધન કંધલસ, ગત અસુસહ રજવાંતી. ૬૦૬
 મરાળ પક પીક કા સમ, ખરન કછુક આકાર ;
 પેં ગુન સમ નહિં મિત્ર કૃતી; પ્રય જળ જલપત ખાર. ૬૦૭
 મતલબ ખારી સખનકોં, ખરતુ ખાર નહીં કોય ;
 જ્યોં જઘમુત છપન સકળ, અરચ અનોસર હોય. ૬૦૮
 અપાદર ભલ અરચ છાંહી; અપાદર તુલ અલય ;
 લંકનિવાસી કરતા જસ, કાકચંચુકં દલપ. ૬૦૯
 જ્યોં તેરી કબુ ઓરડી; ક્યોં હું ના ખનીહં ખસ્ત ;
 દુઃખ પ્રયત્ન તજ ઓર કીન, ત્યોં પરીહિ તો હસ્ત. ૬૧૦
 સ્નેહ સ્નેહસો ક્રોધખિનુ, ગુતી ગુતી સમ જાંતી ;
 હરખ હરખ સોહી સમુજિ, ચોખ ચોખ પરમાંતિ. ૬૧૧
 જો પ્રપંચ મન તોં ન હરી, હરીમે તોં ન પ્રપંચ ;
 જોસેં ખાયસ દીઠખલ, ઈક દ્રગ એક ન રંચ. ૬૧૨
 દુસ્તર યા કસિકાલમેં, ધર્મ ન્યાન નહીં ધાવ ;
 નિર્ને ઠાને નૃપાદિક, જો જોરાતર ભાવ. ૬૧૩
 નહિ કીયેકી બે કબુ, સોહિ હુતમતા જાની ;
 બહાર ન ખજ કબ કાહાડીયે, છમી પાહન તીચ પાંતી. ૬૧૪
 સ શિવ લ લજમી ગનેય, ગ; ર રવી મ માધો નામ ;
 પંચ ખરન પંચાંગ મય, ભજિ ઇક સાલીંગરામ. ૬૧૫
 દેખર ચોખગ્યભસોભસો, દેત ન લેત સુખાંતી ;
 જ્યોં સો તીચ સુખ લગતુદે, જો પ્રીતમસુખદાંતી. ૬૧૬
 સમ કર પ્રભુ કરતા ન કછ, કુદુપહ કહત ખને ન ;
 આકળ આપ ક્યોં કલીસકે, નમન નમન ગતી બેન. ૬૧૭
 ગુન આમુખત નમૃતા, નમૃત ભુખત ગુન ;
 લોન ગિય છમી અજતે, અત્ર મિય છમી ગુન. ૬૧૮
 સખ સતમુખ જમ જાંતીયે, જ્યે કૃપા સતમુખ ;
 પેં ગિમુખ ત્રી હોતહે, અકુન દામ સમ દુઃખ. ૬૧૯
 તું ગિલસત સંસાર છય, આપુ જામે નહીં જાંત ;
 સર સલિલ પ્રતિબીન ધકે, જ્યોં જખ ખરે ન જાંત. ૬૨૦

માને મીરી મરસેમ મરની, પાપે સંતતિ સંત ;
 વેસેં જન જીંગ સંગ કરી, સ્વાત્મા લઈ ભગખંત. ૬૨૧
 કીરતી જાકી કિરતીપેં, અતી રતીહેં જાહિ ;
 તાકી રતી બડ રતીપતી, પીતુરતી તજેં ન તાહી. ૬૨૨
 સીલ ફીરે નહી સંગતેં, નીત્ય નીકટ અસી ઢાલ ;
 ધાતક ઈક ત્રાતક લીખો, કુલુકી ત્યારી ચાલ. ૬૨૩
 કરની કરી સુભોગની, કહે મીમાસી ખાંત ;
 અજામેલ ભુગ એં ખીના, ક્યોં પાયો નિરવાંન. ૬૨૪
 હીરા લાખન મુલકો, રંકસું લીયો ન જાય ;
 તાંતે દયા દયાળ જાલ, દીનો દીયા ખનાય. ૬૨૫
 ચાતક સ્વાતીખુંદ ખિન, અએં ઓર કબુ નીર ;
 તહુ તુંતો મન જન ધરેં, આસ ખીનાં બલખીર. ૬૨૬
 નારીનેહ અધીક ચેં, સ્વારથ સમલ ખીચાર ;
 રૂપ દ્રવ્ય ગુન આદી કહુ, નહી તહુ જનની પાર. ૬૨૭
 જનની જનક અર સહોદર, અખીલ એક સંસાર ;
 તા ખીનું અખળા આદીસખ, ચહીયેં જીહીં તૈયાર. ૬૨૮
 ઈખદ લગે સુખસમય અતી, ત્યો કુખ ઊલટ પ્રમાન ;
 જાંનીપરે નહી અમલ પછ, લાગે સમલ મહાંન. ૬૨૯
 બડ અસીસ બડ તપહુતે, કરીલેહુ અનુમાન ;
 જનનીજનક જુગ કૃષ્ણકે, તારતમ્ય સુખદાંન. ૬૩૦
 સચરા ચરમેં સમુઝીયોં, કીનોં કૃષ્ણ નીવાસ ;
 દીખેં ન પેહે ઘંટરખ, અર જ્યોં સુમત સુખાસ. ૬૩૧
 અજાજાલ હરી રચી રહેં, અલગ ઓર ઉરઝાંહી ;
 ફીરી લયહુ નીજ ધન્ય કૃતી, ઉરનનાભકી નાઈ. ૬૩૨
 અંખાદીકકો આહીપેં, અખળા દોહદ હથ ;
 વે રોવેં એ તન તજેં, પતી પ્રયાંન લખી સદા. ૬૩૩
 બહ સજ્જન પરવીર લખી, ચોં રાખે મનમાંહી ;
 જ્યોં જનની જાસ્તસુત, ગુપ્તકેષ જીમીછાંહી. ૬૩૪
 પ્રીતી જુરી પ્રકૃતી ન મીલી, બહ કુહુ પખ કુખ પાંચ ;
 રાટી ગંડરી ચંપી, ક્યોં ડારે ક્યોં ખાય. ૬૩૫
 પ્રેમ પ્રીયા કે રીર ખસેં, વૈણો જત કે ખીચ ;
 તાકોં કુચખીચ રાખીયેં ; અજા અલગ રહી મીચ. ૬૩૬
 લોખીકું જસ કાંમ પ્રીય, કાંમીકું જસ કામ ;

(૩૨૭)

જો અસ પ્રીય મનસ્થામહે, જપિએ તાકો નામ . ૬૨૭
 કારનસેં કારજ ન કીલ, પુતલુ સખ પીતુ સેં ન ;
 મની અહીસોં કીત દીપ મીરા, હમ કસ પ્રથુ ખેન . ૬૩૮
 સહો ગંધ પથ તુલસી હરી, દે સુખાલહુ તાસ ;
 અમીખુદીખલ નકુલ જ્યોં, કરે નાગખલ તાસ . ૬૩૯
 હોતહી હરી પપપાંન દીપ, જખ મતી ગતી ખચ નાંહી ;
 સો અખ ત્રો ક્યોં ભુલીહોં, તું સોચત ચીતમાંહી . ૬૪૦
 ફરાચારી અતીતહુ તરેં, કધુ સમધનુ મુસાર ;
 •હાંલોં મરે ન છમી કરી, કર અંગુત કં બહાર . ૬૪૧
 તોહુ સુખકરહી સગેં, જો પ્રીતમ દુઃખદાય ;
 જ્યોં કેકીકોં કંદ અર, કજ કેતકી ખટપાય . ૬૪૨
 ખારી ખારીસી સગે, સગેં ગરીબી દેખી ;
 રૂપવતી ગુણખંતકી, સાંચ સવાદ ખીસેખી . ૬૪૩

અતિ શીક્ષા પ્રકરન સમાપ્ત.

અથ પ્રસ્તાવ પ્રકરણ.

કુહા.

કસ્યો કસ્યો હરિ જમિત મન, હરિસું ધસ્યો અમિપાન ;
 કસ્યોં ચિખુક કુપયકી પ્રિયા, તાહી અખય દે દાંન . ૬૪૪
 જાતેં પ્રતાપ પદવી પ્રભુ, તાસું સુ કપુ ન અરન,
 ચિત્તામનિ દાનીકું જિમિ, સખ કધુ દીતો નુંન . ૬૪૫
 સલજ નેંન આધિ ખચન, કહત કહત સકુચાય ;
 લલતા સમુજિ સગ્ગસોં, લિય હિય લાલ સગાય . ૬૪૬
 માનનિ પ્રીતિ પરિછડોં, દુતિ ખરને પિય દોરા ;
 મુનત લાલદ્રગ •હે ગયો, માનું રોશકે કારા . ૬૪૭
 પ્રીતિપ મો કન્યકા, તુંમેં બ્યાહિ મેં કહાંન ;
 ખરખટ રાખો આપ દિગ, દેહુ છુડાય કુખાંન . ૬૪૮
 છવ અંશ હોં આપકા, સીખ્યો કરન કુફલ ;
 તાત સજોંતેં જો નહી, ડારોં હઠિ નિજ ગેલ . ૬૪૯
 હરિ હરિ ત્વહારોં મન ખલી, ખલ લિય સ્થાલનિ માય ;
 મેરો નાંહિ ખસાય કધુ, લિહુ હરિ આંખ છુડાય . ૬૫૦
 હોં ધંતેં તહુ સમ ન કીલ, ધંક અસંત ધંક સંત ;

દાલ તાલુસોં જીમિ જામે, મ્હેરા મ્હાડુર દંત. ૬૫૧
 કહે મિમાસિંક ધસના, સુની મન જન ધરી પાંચ;
 ઘુ ઘુ ધને ન જાનહી, તહુ જ્યો સુરહે સાંજ. ૬૫૨
 સકલ ગલિત સખ જન્મકે, હર ઈક નામ મુરાર;
 દિખત દીપ અગિતાબદ્ધોં, જ્યો નિહાર સંહાર. ૬૫૩
 ધાત લાત સહિ અધમદી, ભારિ દીપ દહિ ગાત;
 અર ટકોર દરકે ન તહુ, કરસ સરસ લખ પાત. ૬૫૪
 જો જાહિકા અંશ હોધ, તાહિ ભજે વે તેહ;
 ખરખ ન ચ્યોખે મહિસી જ્યો, મહીસ ન ગોખય નેહ. ૬૫૫
 જો ન ખરછિ તરછી ડરે, મરે સુ કરછી માર;
 દેખો ખંડ બંડ સિસમસે, ડોરો કિય બસ અહાર. ૬૫૬
 ખાલ લાલ ઇક દીઠિતેં, અચેલલોં દલિ જાધ;
 તરલ હોત સુની નાંહ નીજ, તું નીપટીકી નાંધ. ૬૫૭
 જળ તખ વેસોહી દીખેં, તનુ દીપસીખ નદીનાર;
 ધેં વહ વહન કંકુડ ત્યો, તેરો આયુ ખીચાર. ૬૫૮
 ગ્યાંનાદીકતેં અનધ ભન, હરી ન સાંચ લીનું રાગ;
 રવી લીનું જીમી ન જાદીતેં, અહર હોધ નીસી ભાગ. ૬૫૯
 પદસી પરે પ્રતીતી કળુ, અસંત સત સત અસત્ય;
 આરકુટ કહિ પુરટ સખ, રાય રંકે જ્યો ગત્ય. ૬૬૦
 ગ્યાંની દુરખલ હોધ નાં, ખીરહી કળહુ ન પુટ;
 સાધુ કપટી નહી કહું, સદ્ય ન દેખે કુટ. ૬૬૧
 લગત રૂપ ખડ ગુનહુ તેં કર દેખત અનુમાન;
 કરે જખમી ગુની જાની ઇક, રૂપી કુહુ જાન અજાન. ૬૬૨
 કોંત ન પુજે તાક કીરી, આલન અર હરીભક્ત;
 રૂપાંત સુહુ ગુની જીમી, તાપેં સખ આરાકત. ૬૬૩
 ઇકરસ કૃપા કૃપાલ જગ, સહજ ચોખતા પાધ;
 અમીકર અમીકર આવસમ, ભીન આપવીકી નાંધ.
 અતર તારી જાસો અજર, જીતે અજીત શ્રીનાથ;
 કા ન કરો જો ચાહુતો, સખ કર હર નીજ હાથ. ૬૬૪
 સખ જગ પુરશોતમ પ્રજા, સખપે પરમ સમાન;
 અધીકોં લગે પ્રમદપે, કલપકુમ જ્યો દાંત. ૬૬૫
 કરી મસાગત અફલ સખ, ખીજેક ખીનુ નહે જાય;
 જ્યો પઢીખોં પ્રતીપદકોં, પુન હુ પાઠ નસાય. ૬૬૬

(સરક)

ઊપાધ્યાય કુટન ધુરત, નહ જો ખડુ અત ઝોર;
 ધનસોં છલ રચીએ ન કબુ, એ રાખ છલી શીરમોર. ૬૬૮
 રે જિય અજહુ ન જ્યાંન હરી, જ્યાંની ન સુતી કુરખાંન;
 અજર અરે મંગત લરે, જ્યો પોરીકો સ્નાંત. ૬૬૯
 પચધરાકે પ્રતપરસ, રસીક ભક્ત બિનુ આંત;
 દીકે ન જિમી કુજ શુદ્ધ બિનુ, સોમવદ્ધી રસખાંત; ૬૭૦
 કુલીન ભયહુ કઠોરતા, છાંડત નાહી નકુર;
 કાંકર જ્યો મુગ માઠસો, હો અંત તહુ દુર. ૬૭૧
 વેસો કરજ નીહારી કુખ, જેસો કરજ નહાર;
 પેં કછુ ભલ વહ દરત દુત, યહ નહાર ખીસ્તાર. ૬૭૨
 રાશિ નીસ ખત હરી નર નરી, મુખ રદ શીશ મિકુર;
 ધૃત્યાદીક ભા પરસ્પર, છન રહી તીય ખીય દુર. ૬૭૩
 ગ્રામ સમય ખડખસ્તુકો, જ્યાંન ન તીહી ખડ હાંની;
 કૃષ્ણ ખીખણુ હે ખણી કુલ, સખ જ્યોં રાકે ન જાતી. ૬૭૪
 અતી ખલખ કુલખ સુલખ, કહી તહુ પુર ન પ્રતીતી;
 લહી કબુ કદખી અધીર હીય, હે અનાદી રીતી. ૬૭૫
 હરી ગુર હરીજન એક ત્રય, જ્યો ગંગા ત્રીધાર;
 ભોગખતી ભાગીરથી, મંદાક્યની ખીચાર. ૬૭૬
 હરીજનમે હરી જાનીલે, હરીજન હરીકેમાંહી;
 દીપકમે જ્યો ખહીરે, દીપખહીમે આંહી. ૬૭૭
 હરીહીમે સગ જક્તહે, જગમે હરીયો માતી;
 જલનીધામે સખ ખીચી જ્યો; ખીચી જલનીધી જાંની. ૬૭૮

છતી પ્રસ્તાવ પ્રકરણ સમાપ્ત.

અથ કાઠીણ્યાર્થ પ્રકરણ.

કુહા.

કરીભી ઊઘક કે હરી રમા, રદન દ્રગત ખટ નામ;
 અરથ ન તુટે ખટ ખરત, કરોં દુર નહી કાંમ. ૬૭૯
 દેવ મીલેતે કુખ ટરે, સવજન મીલત સુખ જાય;
 પ્રાન રહે વીખખાંત તે, હરીભજન કુખદાય. ૬૮૦
 ખાખી તો હરીજન ખરો, ખીખા હરીજન નાંહી;
 પાપકરેતે સંતકે, દોરા કરે સખ જાહી. ૬૮૧
 કપત સોધ દાતારહે, દાતા કપતસુ અંગ;

સખ તજકે વે જાત હે, સુલે ચેલત સખ સંગ, ૬૮૨
 કોંન કોંનસો કહુ ખીખુધ, નીગમાગમ ખાંમ;
 શ્રીરાધા કે રૂપમે, આશક માશુક પાંચ, ૬૮૩
 રાસી રાસી નહી પ્રીયા, તેરી જુગમે કોય;
 મદનરાસીપતિકી મુતા, પતી તુવ છખી ચીત પોય, ૬૮૪
 બલ્લભ સખ સંસારકો, તા રાસીકી રાસ;
 તારાસી અરી અરી અરી, અરીપતીકે હમ દાસ, ૬૮૫
 કા બસતુ જાને ન હરી, કા કરિશકે ન ક્રમ;
 કા નહી વીનકે નીલયમેં, દીહુ બિતર ત્રી પ્રણ, ૬૮૬
 નહી સંજોગ ખીજોગ પ્રીય, તીય સો નીતી મીલજાત;
 સુખદાયક દુખ દાયક કબુ, ખંડી અસંભવ ખાત, ૬૮૭
 મીલન ન ખીછરન મીતકે, અસ નપુસ કહે એક;
 તાખીન ભલ ખીરલા કહે, જડ જન કહે અનેક, ૬૮૮
 કહે હરી દુતી તું ભલી, પેં અતી ભલધક દુત;
 લીન ખીન ખારી ના ફીરે, એસી કૃતી અદભુત, ૬૮૯
 અતી તીય તેં ધક નર ભયો, અતી તરતેં ધક નારી;
 નારી સેવત હરી મીલે, નરસેવત જગદારી, ૬૯૦
 ખીધી ન રચી ધક સ્ત્રી અનુપ, અદભુત સખ શીરમોર;
 રાધા ત્રીગુણ ત્રીયા નહી, ઉરખસી આદીક ઝોર, ૬૯૧
 દુર્ગ કાબ્ય કુસમાંડુ કચ, ઉખ કહાર ત્યેં સાર;
 તન મન ખાની તુલસીદલ, ભલ કોમળ યહ ચાર, ૬૯૨
 ખરન ચોર અતિ અર્થ સહ, અમલ સરસ સદ હોધ;
 કૃપા ભારતી કૃણુ યહ, કાબ્ય ન એસી કોધ, ૬૯૩
 ઉત્તમ કખી કૃતીસેં ખરન, અધમ કછુક આકાર;
 પેં સમાન કહાં આકફલ, નીરસ સરસ સરકાર, ૬૯૪
 ખીન સમંધ હરી કાબ્ય સખ, અતી અદભુત હું નકાંમ;
 આરકુટ ભુખન રચીર, પેં છમી મીત્રે નં દાંમ, ૬૯૫
 ઝોર ખરન હું સફલ સખ, જો સંજોગ ધનરયામ;
 જ્યેં કંસારી મુરારી, મધસુદન સુઠીનામ, ૬૯૬
 શ્લોક પુરાંની સંસ્કૃત, ખાંચત સખ ધતરાય;
 કુલ્ય સુફલ ગીરખાંન જખ, ઓતાલે સમુઝાય, ૬૯૭
 ખુધ કહી ભાખા ખાદજો, સુરખાની ધક સાંચ;
 તો હમ કહીયે મુખ હે, સાંચ ન લાવે આંચ, ૬૯૮

(૩૩૧)

બેદ બડે ગીરખાંમતે, નારાયતકી ખાંની;
અજમાયા ભલ તાહીતે, અજપતી ભખી મુખ જાંની, ૬૯૯
સમર સમર મન સરસ હપ્પ, નટગર નગધર કાણુ;
જસ પદપય હર સરધરત, અધહર ભર સખ ત્રણુ, ૭૦૦

અથ ઓકાક્ષર ફુહો.

નેનૈ નેની નેન નૈ, નેનાં નાંન ન નૂન;
નો નાનાને નાનુતા, નાનન નૃ નૃ નૂન, ૭૦૧

અથ દ્વાયાક્ષર ફુહો.

હરી હરી હી હરી હી, હરી હીરા હી હાર;
રહે રાહ હરી હર રહે, હરેહરે હું હાર, ૭૦૨

અથ પ્રતિપાદાક્ષર ફુહો.

કં કં કં કં કં કં કી, ખં ખં ખં ખં ખાખ;
ગો ગો ગાગં ગા ગ ગો, લલી લાલ લે લાલ, ૭૦૩

અથ પ્રતિ અક્ષરાર્થ.

શ્રી રાંક ર ભં આ ગ ગો, ભા ત શ્રો કુંકં ધી સુ;
અ વી વૈ મા યુ દ ઘોં મ હી, સખ નાયક ગોપીસુ, ૭૦૪

અથ પ્રાણોત્તર ફુહો.

મન ન કરે હરીરૂપ કો, નમન કરે હરીધામ, ૭૦૫
કોક ગ્યાની પ્રીય કામ હે, કોક રૂચી અખધામ;
સુતહરી હરઅરી સીખી ન કા, મન ભડ દુજ પતી કાન;
કરમતાપ ભવ હરન કો, જવાપ મેંન શશી ગ્યાન, ૭૦૬
નો કા હરીપ્રીય જન છવત, કહા મીઠ ખળ સાપ;
કો કખંધ સુતી પ્રાણુ સત, રસ દે દયો જવાપ, ૭૦૭
ખીજુ ખરન કો સકળ પ્રીય, સદ જન કહા અહીત;
હરી ન હુદે કયો જવાપ દે, દયો ભયો અસુચીત, ૭૦૮

અથ ગતાગતપર્તન.

ફુહો.

સરસ જલજ કન નક સુ મા, વલ્લખ સો.સોન;
નવીન નવીનભા કાલીકા, જોહી ન વે સો સોન, ૭૦૯

(૩૩૨)

અથ ચીનકાવ્ય.

અથ ગોમુત્રગતી, અસ્તગતી ત્રીપદી અને કપાટમંધ.

કુહો.

રામનામપે પ્રેમ તો, ભઈ ભલી સખ જાની;
કામદામપે પ્રેમતો, ગઈ ફલી જખ માની. ૭૧૦

અથ ધનુષખંધ, કમળખંધ અને હારખંધ.

દોહરો.

રામ નામ પ્રેમ ધામ દ્રુમ, લેમ પ્રેમ સિમ સ્યામ;
સોમ ધામ તમ ગ્રામ-અમ, હોમ કામ ભ્રમ દામ. ૭૧૧

અથ છત્રખંધ.

સવૈયો.

લાભ સવાદ સખેં જસ સેવત શ્રીખર પુરત રોલ કલા;
દામ ન કામ અયાસ કછુ રસના જસ ગાત સુસિન્ધ ફલા;
ધન્ય સુભાયગ કહેત દયો જુ સિરોમનિ માનત નંદલલા;
લાભ સદા સરદાર ધની, સુ સુની ધરદાર સદા સભલા. ૭૧૨

(૧—૧)

કુહો.

અતિ સુભ ગુર્જર દેશમધિ, દછન પ્રયાગે રચીર;
મહા સરિત શ્રીનર્મદા, અતી સુઠિ ઉત્તર તીર. ૭૧૩
નીકટ નિપટ ળાં ચંડિપુરી, બિપ્રનકો સુચી થાન;
હિં રાજતહે સદા શ્રીરોષશાથી ભગવાન. ૭૧૪
સોપુરિમધ્ય નિવાસ કવિ, દયારામ હરિ દાસ;
જનિ વિપ્ર સાઠાદરા નાગર ન્યાતિ પ્રકાશ. ૭૧૫.
ધર્મ સુ જ્યેષ્ઠોં બહલાબી, શ્રી ગુરુ દેવ પ્રતાપ;
ક્રિયે સાતસોં ફોહરા, કૃષ્ણ સમંધ અલાપ. ૭૧૬
રાક અષ્ટાદશ કુહુતરાં, શુભ પચ્છ નભ માસ;
મિતિ શ્રી રાધાઅષ્ટમી, બાર ગુરુ શુભ રાસ. ૭૧૭
તાદીન સંપુરન ભયો, સતસાધયા, સુભ ગ્રંથ;

પકેં સુતે સીખે સુમતિ, લલચ કૃપણ. ૫૬ પંથ. ૭૧૮.
 પુરષોત્તમ ગોપીરા શ્રી કૃપણ મનોહર રૂપ;
 તદ પ્રીત્યર્થ સુઅંધ યહ, નહિ રિઝવનકો ભુખ. ૭૧૯
 જ્ઞાન ભક્તિ સુખિએક યુત, પ્રેમાદિક પ્રસ્તાવ;
 પુર્વ અંધ સમ્મત લલિત, નાગરતા હરિભાવ. ૭૨૦
 પિંગલ પદ્ધતિ દેખિકે, રચના રચીત અદોષ;
 તદપિ હાય કષ્ટ સમઝિયો, હરી ગુન જન તજી રોષ. ૭૨૧
 દયા સતસિયા અંધ યહ, ખિરચિત પરહિપકાર;
 સખ સંજન કુખન તજી, ગ્રહન કીજીયો સાર. ૭૨૨

વસ્તુ પદ દીપીકા.

દોહા.

બંદુ શ્રીગુરુ પદકમલ, સકલ સિદ્ધિ દાતાર;
 શ્રીમહાપ્રભુ ગોસ્વામીશ્રી, સહ શ્રીનંદકુમાર. ૧
 સખ કલેસ જાતે ટરે, હરે સુધી હિય આય;
 પુરન હુધ અભિલાષ સખ, અસપદ ગુરુ હરિરાય. ૨
 ગમ્ય નહિ ગિરવાનકી, આહિ સમુઝિ સખ નામ;
 તિનલગી દયા યથા મતિ, પુટકિત વસ્તુ જી આમ. ૩
 નાનાં ક્રમરસ પદિ લે, રચત મયુરા આપુષ;
 ખિખિધા ગમતે નાજીં ત્યો, ગહિ ધહ અંધ અનુપ. ૪
 ધક દો ત્રિયો કમસહીત, ગુહિ વસ્તુ પદખંધ;
 અંત હોત સખ અર્થ કા, શ્રીકૃપણો સમંધ. ૫
 ઓરે વરનહુ સદ્ગુણ સખ, જો સજોગ ધનશ્યામ;
 જ્યોં કંસારિ મુરારિ અર, મધુસુદન સુઠિ નામ. ૬

એક વસ્તુનામ.

દોહા.

રવની ધકશ્રીરામ જી, ગનનાધક ધક દંત;
 રોષ, ચંદ્ર, મન, આતમા, પતીવ્રતા ધક કંત. ૧
 સિંહની વદ્રિયક કદલી અન, સુક્તી ન પ્રસુત અનેક;
 શુકલદિ રવીચક અર, શ્રી પરમેશ્વર એક. ૨

(૩૩૪)

દેવરતુનામ.

દોહા.

દે સુત હેં હરીભક્તીકે, સાન અવર વેરાગ;
તસે દે સુતુ શીરામકે, કુસ અરૂ લવ બડભાગ. ૧
ધર્મરૂપે દે યમ ધરમ, દિષ્ટિ રાત્રુ ઇક મિત્ર;
સુર્ય અંદ્ર દે બંસ જગ, કીન પ્રભુ પ્રગટી પવીત્ર. ૨
દે પ્રસીદ્ધ જગ સંપ્રદા, સ્મારથ બૈષ્ણવ નામ;
નયન, અવન, કર પદ ઉભય, કીન પ્રભુ દંછન વામ. ૩
અષ્ટી હેં દે ભાંતીકી, દેવી આસુરી ઓર;
દે ભ્રમ કંચન કામીની, ભુલયે હરી સવ મોર. ૪
કબ્જ, સુકલ દે પદ્મ હેં, ઊત્તર દરછન અયન;
અહી મહી રાવન કુહુ હતે, કપીસ કવળ દલ નયન. ૫
બીધીકે બીય પ્રારદ્ધ હેં, રેન વોસ કહેં સોય;
અખીલ જુગલકે સીરમની, રાધા માધવ દાય. ૬

ત્રીન શિવનેત્ર ઓર દેવનામ.

દોહા.

ત્રીન નયન ગહાદેવકે, રવિ શશી અતલ અનુપ;
ત્રીન દેવ બીધી, હર રૂ હરી, શ્રીકૃષ્ણ સરૂપ. ૧

ત્રીન લોક ઓર ગુનનામ.

લોક ત્રીનહે જાતીએ, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ;
ગુન ત્રય તમ, રજ, સત્વ પુનિ, શુદ્ધ સત્વ ગોપાલ. ૨

ત્રીન રામ ઓર બેદનામ.

રામ ત્રીન ઇક દાસરથી, પરશુરામ, બલરામ,
મુલ બેદ ત્રય રગ યજુર, રામ ગાની ગુન ક્યામ. ૩

ગંગાકી ત્રીન પ્રભાનામ.

ગંગાવતી, ભાગીરથી, મંદાકિની શુભ નામ;
ત્રીન પ્રભા ગંગા મનુ, હરિ જસ દ્વજ સુખધામ. ૪

(૩૩૫)

ત્રીન નાડી નામ.

નાડી ધંગલા, પિંગલા, ત્રિતિય સુસુમના નામ;
કહા દિખાવત જેદકો ખેદ સમરિ ધનશામ. ૫

ત્રીન તાપ નામ.

અધિભોતિક અધ્યાત્મ અર, અધિ દેવિક ત્રી તાપ;
સમુલ જન્ય જરિ પલકમેં, કૃષ્ણ નામ કરિ જાપ. ૬

ત્રીન અગ્ની નામ.

લોકિક અગ્ની જાનિ ધક, જઠરાનલ પુનિ ઝોર;
ખડવાનલ યહ ત્રીન હે, કૃષ્ણુતેજ સજા ઠોર. ૭

મુખ્ય ત્રીન જ્વર નામ.

વાત, પિત્ત, કફ ત્રીન જ્વર, તાતેં ઝોર અનેક;
તોકેં છુવેં ન એક જય, કૃષ્ણ નામ રટિ એક. ૮

ત્રિપેત્રી નામ.

ગંગા, યમુના, સરસ્વતી, મિલત ત્રિપેત્રી સોધ;
ગંગ ગિરા ખડ તહુ ન શ્રી, યમુના સમતા કોધ. ૯

ત્રિકાલ નામ.

પ્રાત ઝોર મધ્યાન પુનિ, તિસરો સાયંકાલ;
ગિનત જાત સખ કાલ ભજ, કાલકાલ ગોપાલ. ૧૦

ત્રીન મુખ્યા વસ્થા.

ખાટ્યાવસ્થા ખિત ગઈ, ચોખ્ખાહુ ખહિ જાત;
કો વદાકો ભરોસો, ભજ હરોપદ જલ જાત. ૧૧

શરીરકી ત્રીન અવસ્થા.

અંત અવસ્થા ત્રીન તનું, ભસ્મ, કીકીટ, વીટ જાની;
તોકેં તું અભીમાન તજ, ભજ હરી સખ સુખ ખાની. ૧૨

ત્રીવીધ પવન.

મંદ સુગંધ, રૂ શીતલ નહો, ત્રીવીધી પાંચ સુખ રૂપ;
શ્રીવંદાવન યમુનતટ, જ્યાં ખીલસત વૃજ ભુપ. ૧૩

ત્રીન ગ્રામ નામ.

પ્રથમ ઓર મધ્યમ સમુદ્રી, ત્રીસરોં ગ્રામ નીવાદ;
યહ બીધ સમુદ્રીન તખ સુદલ, સહ હરી ગુનાનું વાદ. ૧૪

ત્રીવીધી પ્રાનાયમનામ.

પુરક કરી કુંભક કરે, પુની રેચકબીધી જન;
યહ પ્રાનાયમ તખ સુદલ, મન મોહન દ્રઢ ધ્યાન. ૧૫

ત્રિસુતાનામ.

મનુજા, આકૃતી પુરખ, પ્રસુતીઓર અનુપ;
દેવહુતિ ધનિસુત ભયે, કપિલદેવ હરીરૂપ. ૧૬

ત્રિકુટનામ.

સુંદિ, મિરચ, પુની પીપરી, ત્રિકુટ નાજ મિલી યોગ;
તુચ્છ રોગ ધનતેં ટરે, હરેં કૃન ભોરોગ. ૧૭

ત્રિફલાનામ.

હરડે, બેઠે આંબરે, ત્રિફલા ધનકો નામ;
કહેવેકે ફલ એહિ પરિ, સાંચે ફળ ધનરૂપામ. ૧૮

ત્રીન પ્રતિહેતુનામ.

સુરૂપ, દ્રવ્ય અર ગુન સમુદ્ધિ, પ્રીતિહેતુ ત્રીન;
કૃન ન કિલતાકો મિત્રે, જો ધનકે આધીન. ૧૯

ત્રીન સ્નેહાવસ્થાનામ.

પ્રેમાશક્તી, વ્યસન યહ, ત્રીન સ્નેહ કે અંગ;
કરિ કરૂના દે શ્રી ગુરૂ, તખ બસ બની શ્રીરંગ. ૨૦

ત્રિવાધ નાયકા નામ.

સ્વક્રીયા, પરક્રિય અર સમુદ્ધિ, સામાન્યા ઇહ ત્રીન;
કૃન ન કિલતાકોં મીલેં, જો ધનકે આધીન. ૨૧

ત્રીવીધી પતીનામ.

પતિ, ભાવપતિ, બેશીક યહ, ત્રીન કહે પતી જાય;
કાઈ રીતિહુ રતી કરી, પતિ કરી, શ્રીખજરાય. ૨૨

(૩૩૭)

ત્રિવિધી જનનામ.

પ્રથમ મરીયાદ કહે, પ્રવાહી તીસરે જીવ ;
૨૫, ખાતી પુતી મનહીને, રચે રાધીકા પીય, ૨૬

પુત્રિ ત્રિવિધી જનનામ.

ખિસર્થ, મુમુક્ષુ, મુક્ત પદ, ત્રિવિધી જગતમેં જીવ ;
કનકેલિ સગડાં રચે, શુકળાતી સખ શીવ, ૨૪

ત્રિરતનામ.

દેવ, પીત્રી આર મનુષ્યન, ત્રીન થઈ સખડા આહી ;
કરી ભાવ સરવાત્મ હરિ, જન્મ લગ સરન ન બાહી, ૨૫

ત્રિકર્મ નામ.

સંચીત આર ક્રિયામાન ગીતી, ત્રિતીય જાતી પ્રારબ્ધ ;
તુરે ન કબ્જ થઈ સાંખલા, બચબીન મત હરી ભક્ત, ૨૬

ત્રિવિધી માતનામ.

સોરઠા.

ભધુ, મધ્યમ, ગુરૂ ગાન, ધરે રાધીકા કનકે ;
૬ છૂડાય પ્રીય માન, ખેલ ખિતલ બચ ચોંપરી, ૨૭

ચાર ભરતુનામ.

ચાર બેદનામ.

દોહડા.

રંગ, ગણુર, આર સ્થાન ગીતી, અપરબેદ થઈ ચાર ;
નેતિ નેતિ જનકે કહે, વહુ શ્રી નંદકુમાર, ૨૮

ચાર ઉપબેદ નામ.

દોહડા.

શિષ્યશાસ્ત્ર સો અરથતે, જાતી લોક બેદ ;
રંગેમાં આપુરબેદ સુતી, પ્રગટ ખાચો બે, ૨૯

(૩૩૮)

ગાંધર્વ ગાંધર્વ ગુની, ગાનકળા જો આપ;
ધનુરબેદ ભોં યજુરતે, પઢે જુ રધુ યજુરાય. ૩

ચાર પદારથનામ.

ધર્મ, અર્થ અરૂ કામ પુની, મોક્ષ પદારથ ચાર;
તાકે અંગન વસી રહે, જ્યાકો પ્રભુપદ ચાર; ૪

ચાર પ્રકારકી મુક્તિનામ.

મુક્તી એક સાલોક્ય હેં, સામોખ્યહુ ખખાની;
ત્રીસરી સો સારૂખ પુની, સાયુજ્ય સુલહી જાની. ૫
દુર્લભ મુક્તિ જુ ચાર યહ, લહી કો ખિરલ પ્રયાસી;
સો ગિરીધર પદ્મેગખલ, વૃજ્જન કીની દાસી. ૬

ચાર ભાષા નામ.

નારાયન ભાષા સુ અતૂતી, સુરભાષા ગિરવાત;
ભાષા ભાષા નાગકી, નર ભાષા કુટ બાન. ૭

ચાર સનકાદિક નામ.

સનક, સનદન, સનાતન, ચતુરથ સનતકમાર;
અમચારી શિશ્વાર્થ સખ, ચેહુ કુન આંતાર. ૮

ચતુર્ચુહ નામ.

જ્ઞાનાસુદેવ, શંકરરાન, પ્રદ્યુમન રૂ અનીરુદ્ધ;
મોક્ષદ હેં ભુભારકૃત, પ્રજા ધર્મધર શુદ્ધ. ૯

ત્રીહરીકે ચાર આયુધ નામ.

શંખ પાંચઅજન, સુરદરરાન, ચક્ર કૃષ્ણકે પાનિ;
ત્રિતિય ગદા કોમોદકી, લિલાપદ્મ સુખ ખાની. ૧૦

ધનકે ચારકાર્જનામ.

શંખ અધીદેવકે ઊદક, ચક્ર તેજકે રૂપ;
ગદા રાક્તી ભગવંતકી, કજ ખલાંડસુરૂપ. ૧૧

ચતુરાયુધ નામ.

હરીકર સારિંગ ધનુશહેં, અરિ અસુહારકે ખાનિ;
રાત ચંદ્રાછયાદકે ચરમ, અસી ખિલાધર જાન. ૧૨

(૩૩૬)

ધનકે ચાર કાર્ત્ત્વનામ.

મહાકાલ દેવત ધનુરા, ઇંદ્રી તત્ત્વહે ખાંત;
ચરમ અધોદૈવીક તિગીર, ખડગ વ્યોમ હરી જાન. ૧૩

ત્રીકૃત્તનકે ચાર રથાશ્વનામ.

સૈન્ય ઝોર સુગ્રીવ પુત્રી, પુષ્પ હે નામ;
ખેડોર ખલાહક કૃત્તનરથ, યહ ચો તુરી અભીરામ. ૧૪

ચતુરાંગની સેનાનામ.

રથ, તુરી, હસ્તી, પદાતી, યહ ચમુકે ચો અંખ;
સૈન્યા એસી અમીતહી, દ્વારાવતી પતી સંગ. ૧૫

ચાર ખરત નામ.

ખલ્લન, છત્રી, ખેસ, પુત્રી, શુદ્ર ખરત યહ અચાર;
પ્રવર બિપ્ર જન જાનિયે, સેતે નંદકુમાર. ૧૬

ચતુર્વિધ આંતઃકરણ નામ.

મન, ચિત, બુદ્ધી ઝોર ગીન, અહંકાર મિલિ અચાર;
તીન આદી ધરી કૃત્તનપદ, આંત એક સંહાર. ૧૭

ધનકે ચાર પતીનામ.

મનકે સ્વામી ચંદ્રમા, વાસુદેવ ચિત ધસ;
ધાતા બુદ્ધીકે પતી, અહંકાર ગોરીશ. ૧૮

ચાર અવસ્થાનામ.

જાગ્રત સ્વપ્ન ૩ સુશુપ્તિ, તુર્યાવસ્થા ચાર;
ચોથી વક્ષબ ચેગીકો, જન હરીસેવા સાર. ૧૯.

ધનકે ચાર દેવનામ.

રાજસ લૈજસ પ્રાણકેર, ચરમાત્મા ક્રમ ચાર;
ચાર અવસ્થાકે પતી, કાવીદ કહત પુકાર. ૨૦

ચાર ખાનનામ.

આંજન, જીવિજ જાની લે, રવેદજ ઝોર કરખં:

વીકસન 'યહ ચોખાનીતે', હરીખીન અન ન હિપાયુ'. ૧૧

ચાર આહારનામ.

ભક્ષ્ય, ભોજ્ય પુત્રી હોજ્ય હેં, ચોપ ચતુર્વિધ અહાર;
હરી જઠરાનલરૂપ કરી, પચવત સખ સંસાર. ૨૨

ચતુર્વિધ પાપનામ.

કાષ્ઠિક, વાચીક, માનસીક, સાંચિક યહ ચોં પાપ;
હીર ન કરે તો સખ ટરે, છતુક કરત હરિભપ. ૨૩

ચાર ધામનામ.

બદ્રીનાથ, જગદીશ શ્રી, રામનાથ, શુભ ધામ;
સીમ દ્વારીકાંધીરા પ્રભુ, સખ ખીધી પુરન કામ. ૨૪

ચાર સંપ્રદાનામ.

ખીનુસ્વામી શ્રી મધ્ય પુત્રી, નીખારક યહ ચાર;
ઐનોક હેં સંપ્રદા, કૃષ્ણ મીલનકે દ્વાર. ૨૫

ચાર ખાનીનામ.

પરા ચાર પશ્યંતી પુત્રી, ત્રીતીય મખમા ખાની;
તુર્ય વૈખરી તખ ભલી, બોલેં સારીંગખાની. ૨૬

ચાર આશ્રમનામ.

બ્રહ્મચારી ૩ ગ્રંથ પુત્રી, વાનપ્રસ્થ-સંન્યાસ;
યહ ચતુરાશ્રમ જખ ભલે, ભજન ખને અખીનાસ. ૨૭

ચાર દસરથ સુતનામ.

શ્રીરામચંદ્ર, લક્ષ્મન ૩, ભર્ત રાત્રુમન સાર;
પરબ્રહ્મ શ્રીરામહેં, ત્રી મીલીકે બુહ ચાર. ૨૮

ચાર કલકીપુત્રનામ.

સોરઠા.

રાયદત્ત ધક જાંતી વીજ્ય, મુંજ્ય પર પરાજીત;
અન્ય ખાહુ ચોંમાની, પુત્રકલિકે ચોંતારહરી. ૨૯

(૩૪૧)

ચાર જ્યંતીનામ.

હોહા.

જનમાજીમી સુ કૃત્તી, ખામતદ્વાદશી જાતી;
ફિર નરસીંહચતુર્દશી, રામનોમી સુખખાતી. ૩૦

ચાર સ્ત્રીજાતીનામ.

પદ્માતી, ચીત્રતી, સંખિતી, હરિતતી જાતી, ચાર;
શુદ્ધ પદ્મિની રાધીકા, નારી નંદકુમાર. ૩૧

ચાર પુરુષજાતીનામ.

સસા ૩ મૃગ તૃષ તૃતીય તુરી, પુરુષ પદ્મી ચો જાત;
સસલચ્છત શ્રીકૃત્તન શુદ્ધ, ચાર સુ કેહેવે માત. ૩૨

પુનઃ ચાર નાયકનામ.

અનુકુળ દચ્છીન સુસઠ અર, પ્રેષ સનાયક ચાર;
સમ કૃત્તન, રીવ કંધદરા, અનુક્રમ રામુજી ખીચાર. ૩૩

ચાર ધર્મચરનનામ.

પ્રથમ સુ તપ અઠિ સૌમ્ય પુતી, દયા સત્ય ચો ધર્મ;
મહા કલિમે એક હૃત, કૃત્તન નાંવ ઉદર્ત. ૩૪

ચાર દિગ્ગજનામ.

રિધ વપુડુ કરપરાજિત, ખામત દીગ્ગજ ચાર;
હરીપ્રભાવ પ્રદહાદકો, ધનતે તુરચો ન ખાર. ૩૫

ચાર વિધ સૃષ્ટિનામ.

સૃષ્ટિ પુષ્ટ, મરીયાદ અર, પ્રવાહી અશુરી ચાર;
પ્રકૃષોત્તમ પ્રિય પુષ્ટ અતી, તિનકી હોં ખસીહાર. ૩૬

ચાર ધરાનાનામ.

દોડરાના ગૃહરાના, વીસરાનાહુ આંહી;
અનુરય જે પુત્રરાના, હરીજન એકડુ નારી. ૩૭

ચાર પ્રકર નામ.

નિત્ય, નિમીત્તિક, પ્રાકૃતિક, આત્મતીક યહ ચાર;
પ્રલયે મેં આવે નહી, જે જન નંદકુમાર. ૩૮

ચાર યુગ નામ.

જાત, નેતા દ્વાપર પુત્રી, કલિસહ યુગ યહ ચાર;
ધ્યાન, યજ્ઞ, અરચન કર્તિન, કલી હરી નામુદાર. ૩૯

ચાર યુગ પ્રમાણ વર્ષ નામ.

દિવ્ય વર્ષ રાત બાર કલી, દ્વાપર દુગનો માન;
ત્રીગનો ત્રહેતારાજ પુત્ર, ચોગુન કૃત હરીધ્યાન. ૪૦

ચોખીધ છત્ર બસકરન ચો ઉપાધ.

લોભી હોધ બમ દામને, રતબધ જુરને પાનિ;
જડે આનુંદતીકે ચત્રે, ખુબ હરીજન સત પાની. ૪૧

ચો. અંગ બસોડી નામ.

સામ, દામ બીધી ભેડ પુત્રી, દંડ બસોડી જીમ્મચાર;
હરી હરી કોયે નાહી મની, મન્યોં ચે.થે પ્રક. ૪૨

શ્રીકૃષ્ણકી મુખ્યચો પ્રીયનામ.

શ્રીવધુના, ચંદ્રાવલી, રાધા સહચરી ત્રીન;
અર રાધા વૃખભાગુન, બહી કૃષ્ણ આધીન. ૪૩

પંચ બસુ નામ.

પંચભુત નામ.

હરત્રી, આત્રીલ, અપત્રેજ, નમ, ચેડી પંચમહા ભુત;
ત્રીહીં તનુકા આભીગાન તણ, ભણ ઇધર આભુત. ૪૪

પંચ તન્માત્રા નામ.

ગંધ, રાસ, આરુ રૂપ, રસ, પરસ પંચ તન્માત્ર;
હરી ભીષીક કરી ભેગ દે, જો બહોડી પાત્ર. ૪૫

પંચસનેંદ્રી નામ.

નાસા, સૂતી આરુ ચક્ષુ ગીતી, રમતા, ત્વક બં પંચ;
હરી સમધી બીન બજન લે, નાહી સાન તણ સાંગ. ૪૬

(૨૪૩)

ધનકે પંચ દેવનામ.

આધનીકમાર દીદ આર, બાનુ, અખી, અનીલ;
ધનકી સત્તા સાનગો, ધન સત્તા હરી કીલ. ૪

પંચ કર્મ દ્રોનામ.

પાક, પાતી, પદ, ઉપસ્થ ૩, પાધુ કર્મ ગો પંચ;
હરી હરી સેવન સમંધી, ભોં બીર હેં ન રંચ. ૫

ધનકે પંચ દેવ નામ.

ગિરા, રાક, પામન, ગિધી, ચમ ધન પાંચો દેવ;
ધનકે દેવ સુ કૃષ્ણ તીન, કર મન કમ બચ સેવ. ૬

પંચ ખીધ ગોડ બીપ્રનામ.

ગઉડ, બીન્કલ, સારમુત, કાન્યકુબ્જ કૈથીલ;
ચોધી જાતી દૂજ અજાગીત, તરસોં નાઉ હરિ કીલ. ૭

પંચ દ્રવિડ દૂજ જાતીનામ.

કરનારા, ગુર્જર, દ્રવિડ મહારાષ્ટ્ર ૩ તૈલંગ;
શ્રી ખલ્લભ, ગિદ્ધલ જહાં, પ્રકટે સ્વય શ્રીરંગ. ૮

પંચ દેવતરનામ.

મનકામદ, મંદારતર, પારિજાત સંતાન;
કલ્પદ્રુમ, હરીચંદન ૩, રજ હરિપદ ન સમાન. ૯

નિત્ય પંચ હિંસાસ્થળ નામ.

ખંડની ચરાનિ ચુદ્ધિ છળ, માર્જની જનિત જી દોષ;
હરિ ઉદેશી જો કરે, તો વહ સાધન મોષ. ૧૦

પંચ મહાપાપનામ.

કનકચોરી, ગુરતણ ગતિ, અલ્પધાત મહાપાત;
વહ ચોં સંગતી મહા અપ, ટરે ક્રૂત ગુનગાંત. ૧૧

પંચ કલિવર્ગ નામ.

છંદ અરીલ.

અખીલિન સંખાસ ૩, મખ પરુ ખંડે;
સ્વસ્ સુત હતપત્તી ૩, આગીરા પાંડે;

સો યા કલિમે નાંહી, કહે અધ્યામ હે;
(હરીહાં) હચીત કુન ઇક નામ, નામકો નામહે. ૧૨

પંચ પાંડવ નામ.

દોહા.

ધરમ, ભીમ, અર્જુન અરૂં, નીકુલ ઓર રહેદેવ;
સદા પંચ ઇહ પંકસુત, કરત કૃષ્ણકી સેવ. ૧૩

પંચા મૃત નામ.

સોહા.

કુમ્ભ, ધધી મધુ ગાન, પાછેં ધૃત પુતી સરકરા;
યહ પંચામૃત સનાન, કરત કૃષ્ણ ઉત્સાહ દીન. ૧૪

પંચયોતીશાંગ નામ.

દોહા.

ત્રીથી, વાર, નચ્છત્ર પુતી, યોગ, કરત પંચાંગ;
બીન ખીચારહુ સફલ સખ, કૃતી હરીજનકી સાંગ. ૧૫

પંચ રંગ નામ.

અરુન, હરિત, પીત, સીત, અસીત, બની પંચ યહ રંગ;
શ્રી પાવે તખલી મીલેં, કૃષ્ણ અંગકે સાંગ. ૧૬

પંચ અંગુલી નામ.

અંગુષ્ઠસંગ તરજની, મધ્યમ અનામીકાહુ;
ફનીટીકા મીલી પાંચસેં, હરી સેવેં તવ લાહુ. ૧૭

પંચાંગ પુજનીક નામ.

ખીનુ, શીવ, શકુતી, સુરજ, ગનનાઇક મીલી પંચ;
ઝોકહોં સાલીગ્રામતેં, ઊરજેન ન્યુન ન રંચ. ૧૮

પંચ ભગવદ્દેવ નામ.

બ્રુજ રૂપ શ્રીકૃષ્ણ અલ, દુસરોં અલ સ્વરૂપ;
કાળ રૂપ રૂ. બીરાટ પુતી, વૈરાજ્યહુ અનુપ. ૧૯

પંચ કંથા નામ.

અહલ્લા, તારા, દ્વૌપદી, સચી મંદોદરી પાંચ;
કન્યા કૃષ્ણ પ્રતાપતેં, કલંક ન લાગે રંચ. ૨૦

(૩૪૫)

પંચ હવનમૃત નામ.

પરાભીન, નીત પંચી જડ, દારીદ્રી આર રોગી;
હવનમૃત ઘડ પાંચ યે, બડ હરી નામ વીયોગી. ૨૧

પંચ સાનનામ.

અહાર વિપયે, નિંદ્રા, રૂ ભય, ક્રોધ સખન મહ પાંચ;
સાન ન જો જગદીશ તો, મીઠે ન કબુ ભવચાંચ. ૨૨

પંચ પરવ અવિદ્યાનામ.

મોહ, એધતામિત્ર, તમ, મહા મોહતામિત્ર;
કૃત્તરારગપિન ના દરે, કહાં જો કર કામિત્ર. ૨૩

પંચ કાવ્યનામ.

માધ, તુર્ય, રઘુપંસ પુની, કીરાત ઓર કુમાર;
નેપત્તદિ અમ તપ સુરસ, સમુજે નંદકુમાર. ૨૪

પંચ રત્નનામ.

મીતાનામ સહસ્ર અભિ, અનુસ્મૃતી રતવરાજ;
મળે દ્રુમોક્ષ સપંચતે, શિખ મીલે પૃજરાજ. ૨૫

પંચ પુરાણલક્ષણ.

છંદ અરત્તિ.

સરગ આર પ્રતી સરગ, આર નીરમાનહે,
ગન્વંતરકી કથા રૂ, બંસ જાપ્પાનહે;
પુરાનલક્ષણ વેહી, પાંચહે માંનીયે;
(હરિહાં) મહાપુરાંન દસ બાબત, હરિહી જાંનિયે. ૨૬

પંચ કામળાનનામ.

દોહા.

અરોહ આર અરગિંદ નુત, મલિક સરસોંકુલ;
મહી સમરસાર પંચતે, બચે જુહરી અનુકુલ. ૨૭

પંચ કમલજાતીનામ.

અરિષ્ઠ.

કવલ, કોક નદ રક્ત સુ, ભિત્તપલ નીલહરિ;
અસીત ધંદીવર પુંડરીક, સીત કીલહરિ;
પીત ખરન અરખીંદ, કમલકો જાનંતિય;
(હરિહાં) નિલહરિ, પલદલ શ્યામ, કૃષ્ણ પહીચાંતિયે. ૨૮

મુખ્ય ખટરાગકી પાંચમાંચ સ્ત્રી ત્રીનકે નામ.
ઝેરવી પુનક સ્નેહી અર, ખંગાળી લેં જાની;
ખીલાવલી રાગાંગના, ઝેરોંકી પહીચાંતિ. ૨૯

માલકોસીક પંચ રાગનીનામ.

ગુડી ગંધારી અર, માલસરી ગીની સાંચ;
જેજ, શ્રીધન્યાશ્રી મીલી, માલકોરા ત્રીય પાંચ. ૩૦

હિંડોલકી પાંચ રાગનીનામ.

ભુપાલી અર ખસંતી, દેવગરી સુંદુરિ;
પુની અહરી હીડોલકી, પ્રીયા પંચ ગીની પુરી. ૩૧

દીપકી પાંચ રાગનીનામ.

સારંગી, મઠ, મંજરી, સુજર્જરી, ટોડી ચાર;
મિલત કમોદી પંચ યહ, રાગ દિપકકી દાર. ૩૨

શ્રીરાગકી પાંચ રાગનીનામ.

ઝેરાડી, કરનાટિ અર, સિંધવિ, ગૌરી નારિ;
સામેરીસહ પંચ ધહ, શ્રીરાગહિકી ખારી. ૩૩

મેઘરાગકી પંચ રાગની નામ.

સોરઠી ઝોર કનીયસી, આસાવરી મહારી;
રામગીરી યહ રાગીની, પંચ મેઘકી ખારી. ૩૪
પંચ પ્રીયા પ્રતી ટાગ યહ, અઠ અઠ સુનુ અબીરામ;
કહીહેં અઠ એ ખરગમેં, કુટકરી સખકે નામ. ૩૫
સુદ સકલ યહ રાગની, ગાય સકત નહી કોઈ;
જાગશુ ખંસીમેં ગાઈ જખ, મોહ સીવસે મોઈ. ૩૬

(૩૪૭)

પુરાણાતરે અન્ધોક્તી નામ બેઠ રાગીની પાંચ પાંચકે નામ.

ઢેરવી, વૈરાડી, પુની, મધ્ય માધવી જાની;
સિંધવી ખંભાલી સહીત, ઢેરવતિય પહીયાની. ૩૭

માલકોસકી પંચ રાગની નામ.

ઝાંડી તોડી ગુનકલી, ખંભાયચી કુકબ્ય;
માલકો સંધરૂની ગીતો, એહી પાંચો શુભ્ય. ૩૮

હીંડાલકી પાંચ રાગીની નામ.

રામકલી દશખ, અરૂં, લલીત, ખીલાવરી વચાર;
પરમંજરી મીલી પંચ વહ, હે હીંડાલકીં દાર. ૩૯

દીપકી પાંચ રાગીની નામ.

રેણી, કમોલ, કદાનરો, રાગીની નટકીદાર;
ધંધ પાંચો ગીની લીલ્યે, હે દીપકી દાર. ૪૦

શ્રીરાગકી પંચ રાગની નામ.

માલસરી, આસાવરી, ધન્યાસરી, અરૂ મરિ;
ખસંતસહ શ્રી રાગકી, પંચ પ્રિયા વહ ચાર. ૪૧

મેઘરાગકી પાંચ રાગનીનામ.

ટંકલ, ભુપાલી, અરૂ, દેશકાર મહાર;
ગિની ગુરજરી સુપંચ ધ, મેઘરાગ ગૃહદાર. ૪૨
વહ જોતસોં રાગીની, મુર્તિમાન સહકંત;
ખસો જોપીકા ગ્રીવ જખ, રાસ રચ્યોં બખત. ૪૩

મુખ્ય પંચ વાજિંતનામ.

તતિ, વિતંતી, ધન સુખિર, ધન મુત્તમ વહ પાંચ;
ખાજે શ્રી ખૂજરાયકે, ખજે કૂન હરીઆંચ. ૪૪

પંચ બાવનામ.

અરિલ.

વિભાવ હે છક બાવ, અલંબનં બંતીવે;
હરીપન બાવ રૂ, અનુભાવ ખખાંતીવે;

(૩૪૬)

(હરીહાં) સ્વાર્થ ભાવ વહ પાંચ, હોવ દસ સંઝકે,
કીને રાધા ક્રૂન; એન રતી રંગકે. ૪

પંચ માતાપિતાનામ.

દોહા.

જન્મદ, મુર, સંસ્કારકૃત, આજ્ઞદાત ભયનાત;
સ્ત્રિ પિતૃ પંચ વહ જનનિ પીતુ, ધુર શ્રીહરિ જતાત. ૪૬

પંચ ગવ્યનામ.

કુખ, દધી, ધૃત મુત્રગો, ગોમય ગવ્ય જુ પાંચ;
પ્રશન કરત પવિત્ર સખ, ગો ગોખિંદમય સાંચ. ૪૭

ખટ ઇસતુનામ.

ખટ રાંગ.

દોહા.

ભેરોં હ માલકોસહે, હિંડાળ દીપક નામ;
શ્રીમેધરાંગ ખંસિમે, ગાવત મેધશ્યામ. ૪૮

ખટ રસનામ.

મધુર, તિકટ, કટ્ટ, અમલ અર, મોહ, જરા પુની મીચ;
ખટ ઉરમી વહ સોજિતે, હરી જિનકે હિય ખીચ. ૪૯

ખટ ભરગીનામ.

ધુધા, પિપાસા, રોંક અર, મોહ જરા પુની મીચ;
ખટ ઉરમી વહ સોજિતે, હરી જિનકે હિયખીચ. ૫૦

ખટ પ્રીતલચન.

જેખાં આર જેવાયખો, દેન લેનકી રીતી;
સુનની, કહની ગુમ ખત, ક્રૂન ક્રૂન ઇહ તીતિ. ૫૧

ખટ ખિપ્રકે કર્મનામ.

સોરઠા.

દેવોં લેવોં દાન, કરિવોં યત્ત કરાયવોં;
શ્રીનારાયનખાન, સાંગા બેદ પઠિ પઠોં બાં. ૫૨

(૨૪૬)

ખટ મહારાત્તનામ.

કામ, ક્રોધ, આર લોભ, મોહ ગરવ, માધર્મ ખટ ૬
ખડડોકા દે છોભ, ટરે ભક્તિ દહ કુળન જખ. ૫૩

શ્રી પુરુષોત્તમકે ખટ ઐશ્વર્યનામ.

દોહા.

પ્રથમેશ્વર્ય ૩ વીર્ય યશ, શીતાન સુ વેરાગ ;
ખટ ખટ ગુની ગોવિંદકે, સેવે સો ખડભાગ. ૫૪

એ ખટગુનકે ખટ૩૫ નારાયનનામ.

અડિલ.

અદીનરાયન શ્રી, નારાયન આરહે,
સેવનરાયન સુર્ય, નરાયન બહોરહે;
બેદનરાયન નર, નરાયન જાનિયે,

(હરીકાં) પુરુષોત્તમ ખટ ધરમ, ૩૫ પહિઆંનીયે; ૫૫

ખટ રતુનામ.

દોહા.

શ્રિમ, વૃષા, આર શર્દ રતુ, હીમંત, સીતીર ખસંત;
છદુ ઇહ ખૃદાખન સંદા ખસ ખરતી ભગવંત. ૫૬

ખટ શકખરતીનામ કક્ષીકે.

યુધીષ્ઠીર હસ્તીપુર ખસે આવંતી ખીકમ ધારનઅ ભયે શાસિવાહન સો જાનીયે,
પિંગ્યા બિનંદન આખ ગિત્રકૃતમે બહેહ નાગા જુન તા પાછે રોહીત વાંહાં માનીયે;
અયુઃકક્ષી ઇતી શકખરતી ખટ ભાખે તીન ભયે તીનહો હીહ સો પહીઆંનીયે ;
અસખે ખીભુતી શ્રી કૃષ્ણ દયા રામ તહુ ખડભાગી ધર્મ ભુપ બક્ષતમે ખખાનિયે ૫૭

ખટ ભવસાગરતરનકે નામ.

દોહા.

હરીતુલસી એકાદસી, ગીતા પ્રહ્લન, આશ;
ભવતારન ખટ નાવ સુની ગરર કહ્યા ખૃદાખ, ૫૮.

(૩૫૦)

ખટ શાસ્ત્રમહાચાર્યનામ.

અડિલ.

અજ સુમિમાંશાચાર્ય, બ્યાસ બેદાંતકે;
શાંખ્ય કપીલ જ્ઞાતમ, સુન્યાય અભ્યાંતકે;
વૈશેષિક કાણ્યાદ, પતાંજલ શેષહેં;
(હરિહાં) કૃષ્ણભક્તિ સિદ્ધાંત, સોધ સરવે સહેં;

ખટ ઊપાશાસ્ત્રનામ.

દોહડા.

બેદક, ચોતીસ કોક પુતી, મંત્ર, ધર્મ અરૂ નીતિ;
મહ ઉપશાસ્ત્ર પઠે સુરેલ, ખટ તખ હરિપદ પ્રીતી. ૬૦

દેહકે ખટચક્રનામ.

અડિલ.

પ્રથમાધાર રૂ અધિજ્ઞાન, પર જ્ઞાનીયે;
મનીપુરક અરૂ અનાહતહુ, પહીંચાનીયે;
દ્વિશુદ્ધ અભીપાત્ર, યહી ખટ ચક્રહેં;
(હરીહાં) કૃષ્ણનામ જાલ યોગ, પંચકા બક્રહેં. ૬૧

ચટ્ટીકે દુઃખદ ખટ ઇતીનામ.

દોહડા.

અનાહતી, અતી સુખભ શુક, સ્વપર ચક્ર ખટ નામ.
અગ્રીહાપદ્રવ પ્રભકો, દરે હરે, ઘનશ્યામ. ૬૨.

ખટ નાગરનામ.

અરીલ.

ખડનખરે રૂ, વીસલ, નગરે સાઠાદરે;
કંઠોરે ક્રમુર, ચીત્રોડે હે ખરે;
દ્વિજનામરકો ન્યાતી, એહી ખટ સત્યહેં;
(હરિહાં) હરીજન હાટીક ધરા, હિસાં ઉતપત્યહેં. ૬૩

(૩૫૧)

ખટ મોહનામ.

ત્રિપેદી ચાતુરમેદી, લેડી જાનીયે;
તાંદસને અગીયારસલે, પહેંચાનીયે;
ઝોર ધીનાને મોદ, જાતી ખટ ચેહિહે;
(હરિહાં) ખટ એકી કૃતી, તને, જુ કૃણુ સનેહીહે. ૧૪

ખટ સ્ત્રીઅવસ્થાનામ.

સતહયો કંન્યા ગોરી, દ્વાદસ ખરસહયો;
ખિસહયો કંન્યા, ગોરી, દ્વાદસહયો;
પ્રોદાસંગ ચાલીરા, ફિર ખૂદા જાનીયે;
(હરિહાં) ખટ રંગી ત્રીય સંગીત, હરીપ્રીય માનીયે. ૧૫

ખટ દરસનનામ.

હોહા.

જોખી જંગમ સેવડા, અરૂ પ્રાદાન, દરવેસ;
સંખારીસહ તોધીયે, જાંતી જન પરમેસ. ૧૬

ખટ આતતાષકર્મનામ.

ક્ષિતી, ધન, ત્રીય હરી, સુપ્રહતી, અનલ ગરલ રેં દુખ;
આતતાષ ખટ કરમ ચહ, કરે જુ કુનવિમુખ. ૧૭

ખટ ચક્રવર્તીનામ.

અગિલ.

માંધાતા અરૂ ધુંધુમારે, હેં જાનીયે;
કાતિવીર, પુતી અલે, પાલ, પરમાનીયે;
ભરતેચર, પુરવા, ચક્રવર્તી કહેં;
(હરિહાં) ધનમેં કૃણુ વિમુતિ, અધિક ખડ પદ લહેં. ૧૮
ખટ ઇસ્તુ હરિકૃપાસો આવે તાકેનામ.

હોહા.

દ્રવ્ય, દાન, સુરત્ત, અરૂ, જોખમ રૂ જોખનસક્તિ;
રમનીવર ખલ રમન દુહ, ચક્ર ખટ અલ હરિ ભક્તિ. ૧૯

(૩૫૨)

અઘ્લાંકે ખટ આધાર નામ.

અરિહિ.

પૃથિવીનીચે સેવ, કેરમ જોનલ રહે,
તિનકી તરે વરાહ, ભેક તાતર કહે ;
તાનીચે કાલામિ, રૂદ્ર નિરધારહે,
(હરિહાં) તાહી શક્તિ આધાર, સુ હરિ આધારહે. ૭૦

ખટ સાત્ત્વિક પુરાન.

કુહા.

કિનુ, વરાહ રે ભાગવત, ગુરુડ, નારદી, પદ્મ ;
યહ સાત્ત્વિક પુરાન ખટ, મોચ્છદ હરિગુનસદ્ગ. ૭૧

ખટ રાજસી પુરાનનામ.

કુહા.

અઘ્લા અઘ્લાયૈવર્તક રે, મારકંડ અઘ્લાંક ;
વામન, ભવિષ્ય, રજ સુદિવિ, હરિ બિન ભોગ પ્રથંક. ૭૨

ખટ તામસી પુરાનનામ.

મત્સ્ય, કુર્મ, શિવલિંગ હુત, કંધ તમસ ખટ જાંન ;
અધોગતી ફલ હરિવિમુખ, શિવખચ પદ્મપુત. ૭૩

સપ્ત બ્રહ્મ નામ.

સપ્તરષી.

અરિહિ.

વિશ્વામિત્ર, યમદનિ, ભારદ્વાજહે,
જોતમ, અત્રિ, વસિષ્ઠ, શાનિ સિરતાજહે ;
કશ્યપસહ મુનિ સપ્ત, યહી ખડ માનિયે,
(હરિહાં) હરિજન કુવકું નિતિ, પરિક્રમ તમુ જાંનિયે. ૧

સપ્ત સમુદ્રનામ.

કોહા.

સપ્ત, ઈશુ, મધુ, ધૃત, દ્ધી, ક્ષીર, મુદ્ધ જલસાત ;
યહ સપ્તે હરિગુનાર્નવ, સુચિ અતિ ખડ વિખ્યાત. ૨

(૩૫૩)

સમ દ્વીપનામ.

જંબુ રાલગલિ કુશલિય, કોંચ રાક અર ખસા ;
પુકર યહ સત જંબુ બડ, કૃણુ પ્રકટ પ્રતક્ષ. ૩

સમ છંદનામ.

અનુષ્ટુપ્ત્રીષ્ટુપ્ત્રિહતિ, અર, જંકિત પંકિત ઉનીક ;
ગાપત્રી યહ સખનમે, કૃણુ વિભુતી અધીક. ૪

સમ સ્વરનામ.

બવ, બાલવ, કોલવ તેતલ, ગિર પુતિ બનજ ર ખિષ્ટિ ;
કલ્યાણિ સુ હરિજનનકો, કૃણુલદાધ સખ સીષ્ટિ. ૫

સમ સ્વરનામ.

સોરઠા.

અરજ, રિખજ, ગાંધાર, મધ્યમ, પંચમ, દેવતર ;
નિખાદ, સુરસત સાર, સુદળ જાનગુનગાનસહ. ૬

સમ પુરીનામ.

કારી, કાંચી, અવંતીકા, માયા મોક્ષદ જાંતી ;
અવર અયોદ્ધા, હારિકા, મધુપુરિ હરીરતી દાંતી. ૭

રામાયનકે સમકાંડનામ.

સોરઠા.

બાળ, અયોધ્ય, અરન્ય, કિસકંદા, સુદર, પુતી,
મંદા ઊત્તર ધન્ય, ધન્ય ગાય રઘુનાથ ગુનિ. ૮

શ્રીકૃષ્ણકી સમ મુખ્ય રાક્ટીનામ.

કુહા.

જ્ઞાન, ભક્તિ, ધર્મસા, ક્રમા, પ્રભુતા કાર્યાનંદ ;
મુખ્ય સમ યા જાંનિયે, રાક્ટી ગોકુળચંદ. ૯

હરિભક્ત સમ ગોવર્કે તારે તાકે નામ.

છપય.

પિતા પછય ચોપમ, બીસ માતા પુતિ જાનો ;

(૩૫૪)

ત્રિયા સોલ પરમાન, પુત્રિકે ખાર ખખાનો ;
એકાદશ કુળ ભામિ, પુદ્ગીતકે દસ કિલ લેખો ;
જનનિ સ્વસાકુળ અષ્ટ, સ્પષ્ટ સૃતિસંમત દેખો ;
ગિન પ્રમાન ઇકશત એકકો, દયારામ હરિજન કહ્યો ;
હરિભક્ત હોય જા ખંસમે, સમ ગોત્ર તારે લહ્યો. ૧૦

સમ્પ્રવચસેનનામ,

અરિહ.

કુતરમન મૃગયા, પલ ભચ્છન રંગહે,
મલપાંન ગુતકા પર, ખારી સંગહે ;
ચોરીસહ યહ સાત, વ્યસન આગમ કહે ;
(હરીહાં) નથે નાય ખલિ વર્દ, સમ સો એહીહે. ૧૧

સમ ચિરંજીવી નામ.

કુહા.

અશ્વત્થામા, વ્યાસ, ખલી, પરશુરામ, હનુમાન ;
મારકંડ, ખીભીછન જુ સત, ચીરંજીવી જન કાંન. ૧૨

સમ દેવપરવતનામ.

સુમેર, હીમાચલ અર, ઇંદ્રકીલ કૈલાસ ;
શિવ અસ્ત મંદરાચલ, અધીપ વર્ષ હરીદાસ. ૧૩

સમ ધાતુનામ.

ત્વક ર મેદ મજની પુતી, અસ્તી, માંસ, શ્રોણીત ;
સુક ધાતુ રાત તતુ સદ્ગ, જળ હરીસેવન હીત. ૧૪

સમ ધાન્યનામ.

તાંદુલ, વીધામીત્ર અગો, ધુમ દ્વીદલા અન્ન ;
દ્વીદલ મુગદ, માંસાન્ન સત, સુચી જવ હરી અરપન્ન. ૧૫

પ્રાણડકે સમ આપરતનામ.

ભુ, અપ, તેજ, અનીલ, નભ, આહંકાર અર માય ;
એ સત આપ્તન એહીકે, યોગી મીલન હરી જાગ. ૧૬

(૬૫૫)

સપ્ત ચુંખનસ્થળનામ.

અંધર, કપોલ, લિલાટ, દ્રગ, ચિત્રક, કંઠ અરૂ હીયઃ
બહુ સતતલ ચુંખન કિયો, કૃષ્ણચંદ્ર ખૂજતીય. ૧૭

સપ્ત સુખનામ.

ખાન, પાન, ધર ત્રિયા સુત, નિરોગ સુખસ સુરપ;
બહુ સત સુખ તોકો મિલે, જાકું તુષ્ટ પ્રજામુપ. ૧૮

સપ્ત જાતીકે મોતીનામ,

શુક્તિજ, રાખજ, શુકરજ, વોચુજ, રૂનિજહુ, નામઃ
તિમિંમલજ ગજમુક્ત સત, દામ ધરત ધનશ્યામ. ૧૯

સપ્ત નદનામ.

કુકર હેં હેં છોટ ખડ, ભોગાવહ અદ્ભુતઃ
મરડાવહ અરૂ રૂપાવહ; ઢાઢર ખિધિકો સુત. ૨૦
રત્નાકર સુત કૃષ્ણકો, જાકી ખિરજા માત;
ખિન યમુના સખ સરિતપતિ, સો મિલિકે નદ સાત. ૨૧

શ્રીવલ્લભી સંપ્રદાકે સાત ગાદીપતી નામ,

શ્રીગિરિધર, ગોવિંદ, શ્રી, ખાલકૃષ્ણ સુખધામ;
શ્રીજોકુલપતી, રઘુપતી યદુપતી શ્રી ધનશ્યામ. ૨૨

ધનકે સાત સેવ્ય સ્વરૂપકેનામ.

અરિહ.

શ્રીમથુરાધીપ વિહલેશ, દ્વારિકાનાથ જ્યુઃ
શ્રીગોકુલેશ શ્રીગોકુળ, ચંદ્રમા સાય જ્યુઃ
શ્રી મદનમોહન, ખાલકૃષ્ણ ઢાકર જાને,
શ્રી ગિરિધરાદિ સત ખાલક ક્રમ સેવ્ય ખખાને;
મથુરાનાયકિ ગોદકે, શ્રી નટવર જ્યુઃ જાનિયે,
શ્રી નવનિતપ્રિય જી દયાપ્રમુ, શ્રીજી ઉત્સંગ માનિયે. ૨૩

સાત વારનામ.

કુહા.

ભાતુ, ચંદ્ર, મંગલ રૂપ, ગુરૂ ભગુ, મંક ધ સાત;
ગિનત ગિનત હરિ, ભજનખિત, એતિ જનમ હે જાત. ૨૪

(૩૫૬)

સાતસોની સૈન્યા પાંડવકી તાકો પ્રમાનનામ.

અરિષ્ટ.

અયુત હસ્તિ રાત હિ, રથ જાનિયે,
પ્રતિ રથ તુરિ રાત તુરી, પ્રતિ નર રાત માનિયે;
ઈકે અસોની અસ સત, પાંડવકોં હતી,
(હરીહાં) હરિકેશના તિન ગ્યારહકોં, ચોકી હતી. ૨૫

અષ્ટ વસ્તુનામ.

અષ્ટ ગત, તથા તિનકે રૂપ, દેવ, કલ, ખરન, ખંસ એ ષડંગ પ્રત્યેક નામ,
પ્રથમ મગનકો ઉદાહરન.

દોહા.

ત્રિગુર રૂપ ક્ષિતિ દેવતા, શ્રીકલ સ્વેત ખરન;
કૃષ્ણ મુખજ દ્વિજ ખંસતે, ઉતપત ભયો મગન. ૧

નગનકો જી૦.

ત્રિલઘુરૂપ સુર સ્વર્ગ કલ, યશ ધી ચીત્ર ખરન;
હરિખાહુજ કલ છત્રીતે, ઉતપત ભયો નગન. ૨

ભગનકો ઉદાહરન.

ભગન આદી ગુર ચંદ્ર સુર, કલ આયુર પ્રસંસ;
કૃષ્ણાં શુકસોંખરન પીત, ભોં ખીલાધર ખંસ. ૩

યગનકો ઉદાહરન.

રૂપ આદી લઘુ સલીલ સુર, કલ અનંદ અગન;
સ્વામરંગ ધનસ્યામદયો, એ સખંસ ઉતપત. ૪

જગનકો ઉદાહરણ.

રૂપ મધ્ય ગુર સુરજ સુર, રોગદ પીત ખરંન;
કૃષ્ણદાસ પિતુ પવનકલ, ઉતપત ભયો જગંન. ૫

રગનકો ઉ૦

રગન મધ્ય લઘુ અવલ સુર, કલખિનાસ કલકાલ;
રક્ત ખરતહે જાંનિ જ્યોં, ગીરા પ્રીયા ગોપાલ. ૬

(૩૫૯)

મગનકો ૬૦

સગન અંત ગુરુ પવન સુર, કલ દે દેરા હુલાસ;
પવન બંસ બોં નીલ ખરન, નેસો બદોરાય. ૭

તગનકો ૬૦

તગન અંત લઘુ દેવ નભ, સુન્ય ફલ ખરન સ્યામ;
હિતપતી કબ્બાદ કુલ, જ્યોં ટાચ્ચો ઓરામ. ૮

એ અષ્ટ ગનકે અષ્ટ રૂનીનકે નામ.

અરીલ.

મ ન ભ ય જ ર સ ત, અષ્ટ ગન સુક્રમ જાનીલે,
કસ્યપ કવી અંગીરા, અત્રી રૂપી માનીલે;
ગોતમ કૃત્તમ ર કોરિક, વસિષ્ઠ કમ તથા. ૯
(હરિહાં) હરીપલકા રોષને, ગુરુસો કહી કથા,

એ અષ્ટનકે અષ્ટ વાહનકે નામ.

મનમય જર સત વાહન, કમતે જાનીયે,
હસ્તી હંસ તુરી હાથન, પદાતિ માંનિયે,
વરાહ રસારિંગ કુમઠ, એહિ અઠ નામ હે,
(હરિહાં) સેવ હિતે યોં સુન્યોં, યાંન ધનશ્યામહે. ૧૦

અથ દગ્ધાક્ષર નામ.

દોહા.

આદી ન આવન દીછ્યેં, હ, ઝાં ધાં રાં પાં ભાં ધાં નસોપા;
કુગન આદી અરુ દધરુછરુ. હરીજસ દેશ ન કોમ. ૧૧

મુખ્ય સરૂપ અષ્ટ નાયકો નામ.

છાંય.

મિરહની પ્રાસિત ભૂતિકાં, ખંડિતા પતિપર રતિ રિસ;
કલહાંતરીતા બહોર; ધરે દુખ મનિ ન મતે ધમ;
જિપ્રલબ્ધ સંકેત; ન લખી પ્રભુ હુધ વિશાદ છમ,
કયોં નહિ અયે સહેટ; કૃષ્ણ હિતકા હર બહેં તીસ;

(૩૫૮)

જન દયાનાથ આગમ, નહીં; તુ ખાસકસજ્જન સર્ધ કરી;
પુનિ સ્વાધીન પતીકા કંત ખસ; અખિસારિક મિલિજાય હરિ. ૧૨

દોહડા.

ધક પ્રાવચિતભૂતિકા, આગમપતિકા ઓર;
પ્રોધિતપતિકાને ભધ, સખ ધર નંદકિસોર. ૧૩

પ્રતિરાગ અષ્ટ અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મધુ માધવ દેસાખ, હરખરો જાનિલો;
પંચમ ઓર ગિલાવલ; ખટ યો માનિલો;
ભેરો સુત અઠ સપ્તમ; વહ ખંગાલહેં;
(હરિહાં) અષ્ટમ લલિત રૂ લલિત; ત્રિભંગી લાલહેં. ૧૪

અથ માલકોસકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મારૂ ચંદ્રકા યસ, મિષ્ટાંગ સુ માનીયે;
ખર ખર અરૂ મેવાડ, રૂ જોખર જાનિયે;
માલકોસ સુત ભ્રમર; ઓર આનંદ હેં.
(હરિહાં) ધનકો આનંદદ; હરિ પરમાનંદહેં. ૧૫

હિંડાલકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

ચંદ્રજિંબ સુમનિંદ; ખિમાકર રાગહેં;
ખિનોદ બર્ધિત અરૂ; ખસંત ખડબાગહેં;
સુત હિંડાલ સુદેશા; મંગળ નામહેં,
(હરિહાં) મંગલરૂપનિધાન; સુ સુંદરશ્યામહેં. ૧૬

દ્વીપકકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

કલિંગ કુંતલ કલ ચંપકલ સુ જાનીયે;
આહુ કુસુમહે માલ, રાગ પહિયાનીયે;

(૩૫૬)

દીપકમુત યહ તાત આઠયો; ઈકે રામહે;
(હરિહાં) સત્ય રામ શ્રીકૃષ્ણ સકલ સુખધામહે. ૧૭

શ્રીરાગકે આષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

માલવ અર કલ્યાન ગોર ગંભીરહે;
અગર ઓર પિહાગર, ગાવત ધીરહે;
શ્રીસુત કુંભ રૂ ગુન સાગર મીલિ આજહે;
(હરિહાં) સાચે ગુનસાગર ગિરિધારી સ્પષ્ટહે. ૧૮

મેઘરાગ આષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

કલાંતર નટ કેદાર, મન્નધર હેં કલ્લો;
ભલધર ઠકલ સુ, હાવ ગ્રંથન લલ્લો;
મેઘપુત્ર મીલિકુંભ, સંકરા મરનહે;
(હરિહાં) સાંચ સંકરા ભર્ધન, કૃષ્ણ ગિરધરનહે. ૧૯

રાવનકે આષ્ટ પ્રધાનનામ.

અરિહ.

તુંગ ઓર મહાતુંગ રૂ, સંખર જાંનિયે,
અશીદન જલદામ, જુ કંધર માંનિયે,
પુતી ગહેંદ્ર પરધાન, ઓર એક ચુડ હેં;
(હરિહાં) રામન સુમુખ કલ્લો, નાયક બડ મુંડ હેં. ૨૦

આષ્ટકુલ પર્વત નામ.

અરિહ.

સુમેરૂ જો દિવાયલ, અસ્તાયલ જાંનિયે,
સુવેલશૃંગાર રૂ, મહાનિલાદ્રિ માંનિયે;
ઓર ગંધમાદન, પિંધાયલ ગરિત હેં,
(હરિહાં) હિમાયલ સહ આષ્ટ, પર હરિ અસ્તહે. ૨૧

આષ્ટાંગ યોગનામ.

દોહા.

યમ નિમ આસન પ્રનાયગ, ઓર જુ પ્રત્યાહાર;
ધ્યાન મારના સમાધી હરિરતિ બિન નહિં સાર. ૨૨

(૩૫૮)

જન દયાનાથ આગમ, નહીં; તુ ખાસકસજ્જન સર્ધ કરી;
પુનિ સ્વાધીન પતીકા કંત ખસ; અખિસારિકે મિલિજાય હરિ. ૧૨

દોહા.

ધક પ્રાવચિતભૂતિકા, આગમપતિકા ઓર;
પ્રોષિતપતિકાને બધ, સખ ધર નંદકિસોર. ૧૩

પ્રતિરાગ અષ્ટ અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મધુ માધવ દેસાખ, હરખરો જાનિલો;
પંચગ ઓર ગિલાવલ; ખટ યો માનિલો;
ભરો સુત અઃ સમમ; વહ ખંગાલહેં;
(હરિહાં) અષ્ટમ લલિત રૂ લલિત; ત્રિભંગી લાલહેં. ૧૪

અથ માલકોસકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મારૂ ચંદ્રકા યસ, મિષ્ટાંગ સુ માનીયે;
ખર ખર અરૂ મેવાડ, રૂ જોખર જાનિયે;
માલકોસ સુત ભમર; ઓર આનંદ હેં.
(હરિહાં) ધનકોં આનંદદ; હરિ પરમાનંદહેં. ૧૫

હિંડાલકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

ચંદ્રખિંબ સુમનિંદ; ખિમાકર રાગહેં;
ખિનોદ બર્ધિત અરૂ; ખસંત ખડભાગહેં;
સુત હિંડાલ સુદેશા; મંગળ નામહેં,
(હરિહાં) મંગલરૂપનિધાન; સુ સુંદરશ્યામહેં. ૧૬

દીપકકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

કલિંગ કંતલ કલ ચંપકલ સુ જાનીયે;
આહુ કંસુમહે માલ, રાગ પહિયાનીયે;

(૩૫૬)

દીપકમુત યહ સત આઠથો; ૪૬ રામહે;
(હરિહાં) સત્ય રામ શ્રીકૃષ્ણ સકલ સુખધામહે. ૧૭

શ્રીરાગકે આજુ પુત્રનામ.

અરિહં.

માલવ અરુ કલ્યાન ગોર ગંભીરહે;
અગર ઓર ખિલાગર, ગાનત ધીરહે;
શ્રીમુત કુંભ ૩ ગુન સાગર મીલિ આજહે;
(હરિહાં) સાચે ગુનસાગર ગિરિધારી રૂપજહે. ૧૮

મેઘરાગ આજુ પુત્રનામ.

અરિહં.

કહાંતર નટ કેદાર, મનધર હેં કલ્હો;
જલધર ટકલ સુ, હાવ ગ્રથન લલ્હો;
મેઘપુત્ર મીલિકુંભ, સંકરા ભરનહે;
(હરિહાં) સાચે સંકરા ભરન, કૃષ્ણ ગિરધરનહે. ૧૯

રાવતકે આજુ પ્રધાનનામ.

અરિહં.

તુંગ ઓર મહાતુંગ ૩, સંખર જાનિયે,
અરીહન જલધામ, જુ કંધર માનિયે,
પુતી મહેંદ્ર પરધાન, ઓર એક ચુડ હેં;
(હરિહાં) રામન સુમુખ કલ્હો, નાયક બડ મુંડ હેં. ૨૦

અજુકુલ પર્વત નામ.

અરિહં.

સુમેરુ ઊદિયાચલ, અસ્તાચલ જાનિયે,
સુવેલશૃંગાર ૩, મહાનિલાદ્રિ માનિયે;
ઓર ગંધમાદન, પિંધાચલ મરિત હેં;
(હરિહાં) હિમાચલ સહ આજુ, પર હરિ અસ્તહે. ૨૧

અજાંગ યોગનામ.

દોહા.

યમ નિમ આસન પ્રનાયમ, ઓર જુ પ્રત્યાહાર;
ધ્યાન ધારના સમાધી હરિરતિ પિન નહિં સાર. ૨૨

અષ્ટ ધાતુસકારણ નામ.

અરિહિ.

(હરિહાં) રાંધા સીસા વિર્ય, જાનિલે ધંદ્રકો,
સિવ પારદ સતિ ગંધક, કેનક કેસુ ચંદ્રકો,
રવિ રજત હલધરકોં, અઞ્જરખ માંનીયે,
મનસીલમા હરિતાલ, સુ હરિખલ જાનિયે. ૨૩

અષ્ટ ગંધનામ.

અરિહિ.

(હરિહાં) સિંગરક કેસ્તુરી, કેસર કમ્પુરહેં,
અગર તગર ગોરો, સંદન ચુરહેં,
અષ્ટ ગંધ યહ મરદી, ઇંકરસ કીજિયેં,
કૃષ્ણ કવચ લખિ ધરિ, હરકાં સુને બીજિયેં. ૨૪

અષ્ટ હિપદ્રીપ નામ.

અરિહિ.

(હરિહાં) સ્વાર્ણપ્રસ્થ અર ચંદ્ર, શુક્લ હેં જાનીયે;
આવરતત રમનક હિપદ્રીપ જાખાનિયેં;
મંદર હરિત ૩ પાંચ, જન્ય ઇંક નામહેં;
સિંહલ લંકાપતી, બિભિખનજન રામહેં. ૨૫

અષ્ટ વસુનામ.

દોહા.

વિભાવ સુતસુ અર્ક ધુત, દોષ અસિ અર પ્રાન;
પુનિ સુદ્રોન જો નંદહેં, કૃષ્ણ જનકે જગ જાન. ૨૬

વાર્ણોચ્ચારકે અષ્ટશ્યલનામ

હર, ત્રિવ, શિર દ્વિજ આઠ, નક તાલુ રસના મુળ;
યહ આઠ તલતેં અસા ખરન, કહુ જસ હરિ અતકુલ. ૨૭

યહ અષ્ટકાજ હરીસદ્રશ હોય તાસુંહીખતે તાકે નામ,

અરિહિ.

ભવિષ સાન અર તીય, ચરિત્ર નીકે લહે,
દે મિટાય પ્રારબ્ધ, કામતા જડ દહેં;

(૩૧૧)

કરે વૃદ્ધો તરુન, જિવાવે જો મર્યો.
(હરિણાં) સીલ જીતે મેઠેં કુજ, આપ સુદરિ ય્યો. ૨૮

અષ્ટ દીગજનામ.

અરિહ.

એરાવત, પુંડરીક, વાગન જાંનીયેં,
નધુપર કુમુદજન, પુષ્પદંત જાંનિયેં;
સર્વભાગ સુપ્રતીક, અષ્ટ દિધજ કહે,
(હરિણાં) હરિસત્તાતે સુંદર, ધરા ગંભીરહે. ૨૯

અષ્ટ દિગપાલકી અષ્ટ પુરીનામ.

અરિહ.

અમરાવતી અર ભોગ, વતિ શુભ નામહે,
નમનવતી અર સીદ્ધવતી, અભિરામહે;
અર ગાંધર્વવતી, કાંચનવતી જાંનિયેં;
(હરિણાં) અલકાવતી કુમર, યશોવતી, પહિચાંનિયેં. ૩૦

દોહડા.

વહ અઠ પુરી દિધપાલમેં, વિધવાદિક સખ ભોગ;
કૂડનગિલન કોપચાર ખિન, હરિજન મન સખ રોગ. ૩૧

અષ્ટ કુલ ઉરગનામ.

અરિહ.

ધલાપત્ર મુખ ચોર, અનંત સુ જાંનિયેં,
પદ્મશંકુ અસુકમલ, વાસુકી ગાંનીયેં;
અજીત કરકોટક તક્ક, અહિ આઠહે,
(હરિણાં) ધનકો ગરલ ન ચહે, કૃષ્ણ જો પાઠહે. ૩૨

અષ્ટ દિકપાલનામ.

દોહડા.

ધંદ્ર અમરિયમ નેરત ર, ખડન વાયુ વિજેશ;
ધરાન આઠ દિકપાલ મહ, વિભુતી આઠી બજેસ. ૩૩

(૩૬૨)

અષ્ટ સારણીક જાપનામ.

કુહા.

સ્તંભ કંપ સ્વરભંગ અરૂ, બિખરન અસૂ સ્વદઃ
પુલક લીનતા અષ્ટ યહ, હોત કૃપણ સૃતી એદ. ૩૪

અષ્ટ સિદ્ધિનામ.

અણિમા, મહીમા, ગરીમતા, લધિમા, પ્રાપ્તી, કામઃ
બસીકરન અરૂ ઇસિતા, હરિજન અષ્ટ ન કામ. ૩૫

અષ્ટ વ્યાકરનીનામ.

અરિલ.

ધંદ્ર ચંદ્ર અરૂ કારિ, કારછન જાનિલે,
પિરાલી શાકટાયન, પાણિનીય માનિલે ;
અમર જૈન સહ, વ્યાકરનાશ પ્રવીનહે,
(હરિહાં) જો હરિભક્તિ પ્રવીન, એતાપુર દીનહે. ૩૬

અષ્ટ પદ્મવીનામ.

દોહા.

અકલ નૈન કર ઐષધ રૂ, પુરુષ રાખ્દ પુનિ જાપ ;
વસ્તુપદ્મવી સુધરતા, કલન ભક્તિખીન જાપ. ૩૭

શ્રીકે સ્વાભાવીક અષ્ટ દોષ.

સહસા માયા, નીરદય, અસુચિ અનૃત જડ લોભ ;
હઠ અઠ દોષ જુ સહજ તીય, તજ હરિજન લહિ છોભ, ૩૮

અષ્ટ મહા તીર્થનામ.

અતી કામ્ય અરણ્યકા, પ્રયાગ શુલ્ક પ્રભાસ ;
તિર્થ બનારસ દ્વારીકા, દાયક હરિપદ ખાસ. ૩૯

ગંજિકે અષ્ટ રંગનામ.

અરિલ.

સુરખ, ખસત, કુમાસ, ચંગ ભલ ચોરહે,
નાજ સુરેત ગુલામ, તેગ ધન જોરહે ;

(૪૬૩)

હતે આખરી તાકી, બુઝ જ્યો સોખહે,
(હરિહાં) કહે કુન આસાન તાહી, ત્યોં મોખહે. ૪૦

શ્રી હરિકી અષ્ટ પ્રતિમાનામ.

હોહા.

શિલા ઘર સો વ્રતમઘ, લેખા લેખ્ય રપટ;
મૂઘા મનિમઘ મનોમે, કુનપ્રત્યમા અષ્ટ. ૪૧

શ્રી છકે અષ્ટ દર્શનનામ.

અરિલ.

મંગલારની દરસ, દરસ રૂંગારહે,
ગ્વાલ દરસ પુનિ રાજ, ભોગ સુખસારહે;
હત્યાપત પુનિ ભોગ રૂ, સત્યા દરસહે,
(હરોહાં) સેન સંકરી હરિ દરસ, કુનછપિ સરસહે. ૪૨

અથ કુન અષ્ટ પટરાનીનામ.

અરિલ.

શ્રીકમનિ શ્રીજાંખ, વતી વીક્ષાતહે,
શ્રીસતભામા કાલિંદી, જગમાતહે;
મિત્રપિંદ સત્યા શ્રી, ભદ્રા માતીહે,
(હરિહાં) શ્રીલક્ષ્મના જુ સહ, હરિ અઠ પટરાતીહે. ૪૩

શ્રીકુન કે અષ્ટ સખાનામ.

છપ્પય.

સુરદાસ સો કુન, તોક પરમાનંદ જનિ,
કુનદાસ સો અંસુ, કુમત અરજુન બખનિ;
નંદદાસ હે રવભ, ચતુર્ભુજ પિરાલ નામી,
છિત સ્વામીહે સુખલ, શ્રીદામા ગોપિંદસ્વામી;
પદ અષ્ટ ગોપ ગોપાલકે, સખા હતે બૃજરાયકે;
ફિર વેહી સખા દયાપ્રભુ, શ્રી બલ્લભશિર નાયકે. ૪૪
શ્રીરાધિભાઈ સીલામે મુખ્ય અષ્ટ સખિનકે નામ.

(૩૬૪)

અર્ચિત.

લલિતા ઝોર બિશાખા, ચંદ્રબગા સુતી,
સંધ્યાવલિ તુંગમદ્રા, શ્યામા બહુ ગતી;
ભામા તુલસી અષ્ટ, શ્રેષ્ઠ સખિનાગહે,
(હરિદાં) દયારાગીની શ્રી, રાધા સુખધામહે. ૪૫

ઝોર ધનકી આતરંગ અષ્ટ દેલીનીનામ,
કવિત.

ટહેલ ખવાસીકી શ્રીલલીતા જી મુખ્ય કરે,
ચંપકલતાકોં સેવા, ભોજનકી સાર હેં;
વનકી જો ટહેલ તુંગા દેવી રાદા કીયે જાપ,
સારીંગદેવી જીકો ટહેલ સુભંડાર હેં !
દહેનાં જો જડાવ તાકી સેવધ સારીંગદેવી,
આરબમાતાકું સુમગ સેવા સૃંગાર હેં;
વસ્ત્રકી જો ટહેલ સોતો કરોયત વીશાખા જી,
સમે શ્રી ચંદ્રાવલી જી દીનો અધીકાર હેં. ૪૬

શ્રીજીકો સાટાંગ પ્રતાપનામ.

દોહા.

હર સીર દૃષ્ટી મન ખચન, કર પદ જાનું અષ્ટ;
બવ છુવાય હરી કાનમેં, સો ન લહે ભો કષ્ટ. ૪૭

શ્રીદેવકીજીકે અષ્ટ પુનનામ.

કીરતીમત શુખેણુ અર, ભદ્રસેન રજુન;
સંમરદન પુતી ભદ્ર શ્રી, રામકૃષ્ણ અઠ તંત. ૪૮

નવ—રસ શ્યાધભાવ—વાર્ણ દેવ ચતુરાત્મક રાખલોત નામ.

દોહા.

શ્યામ ખરન શૃંગાર રસ, શ્યાધભાવ રતી જન;
સુર તાકે શ્રીજી હેં, રસ ગ્રંથન સુ પ્રમાન. ૧

હાશ્યરસ સાંગ.

સ્વેન ખરનહે હાસ્યરસ, થાધ ભાવ હુ હાસ;
શ્રીવામન તસ દેવહેં, જરા પદ ગંગ પ્રકાશ. ૨

(૩૧૫)

કરનારસ સાંગ.

મુખ ખરન કરના સુરસ, યાધ ભાવ તસ રોક ;
પરમદેવ જી રક્ષણિતુ, પ્રગટ નાય ત્રિલોક. ૨

રૂદ્રસ સાંગ.

આશન રંગ હેં રૂદ્ર રસ, યાધ ભાવ હેં ક્રોધ ;
રૂદ્ર દેવ જો સખનકો, કરત ક્રૂત પ્રતિગ્રોધ. ૪

વીરસ સાંગ.

ખીત ખરન હેં વીરસ, યાધ ભાવ ઉત્સાહ ;
ધંદ્રદેવ જાડો મુખો, ગરવ રાધિકાનાહ. ૫

ભયાનકરસ સાંગ.

અસિત રંગ રસ ભયાનક, યાધ ભાવ ભય માન ;
કાળ દેવ તસ જાનીયે, જાકે કાળ કહાન. ૬

ખિભત્સરસ સાંગ.

નીલ ખરન ખિભત્સરસ, યાધ જુગુપ્સા જાનિ ;
મહાકાળ સુર જો કરે, એક રૂઠત ભય માનિ. ૭

આદ્યુતરસ સાંગ.

ખીત ખરન આદ્યુત રસ, યાધ ભાવ આશ્ચર્ય ;
મદન દેવ જાતેં ખચે, કુખડાસ જો વર્ષ. ૮

સાંતરસ સાંગ.

ચંદ્રખરન હેં સાંતરસ, યાધ સમસ્થા ભાવ ;
શ્રીહરિ તાકે દેવહેં, દયાસુખર લે લ્હાવ. ૯
પ્રગટ યાધ સુર ખરતસહ, ખરને નોં રસનામ ;
સસ યોં કહિયે પ્રેમરસ, જાકે ખસ ધનશ્યામ. ૧૦

નવ નિધિનામ.

અરિહ.

મહા પદ્મ ધ્રુવ પદ્મ સુ, કચ્છપ જાનિયે ;
મકર મકુદ રૂ રાખ, વર્ષનિલ માનીયે ;

(૩૬૬)

કુંદસહિત નવત્રીધી અતી, કુર્લભ જન્મકર્તા,
(હરિહાં) સો હિય તુચ્છ લગત, સાચે હરીભક્તકર્તા. ૧૧

નવ ગ્રહનામ.

હોહા.

રાનિ, રવિ, સરિ, કુજ ખુપ ગુરુ, શુક્ર રાહુ પુનિ કેતુ ;
યહ નૌ મહ તાકુ બલે, સતત નાંજિ હરી લેતુ. ૧૨

નવ નંદ નામ.

ધરાનંદ ધૃવનંદ ઝોર ઉપતંદ હે,
અભીનંદ અમિતંદ સુતંદ સખંદ હે ;
કરમા ધરમાનંદ નંદ જી જાંનિયે,
(હરિહાં) ખડબાગી અદ્વૈત કૃત્તસુત માનિયે. ૧૩

નવ યોગીનામ.

કવિ હરિ કુમિલરૂ આવીર, હોત પ્રપુદ્ધ હે,
અમળ પિરપલાયન કર, ભાજન શુદ્ધ હે ;
અંતરિક્ષ નિલિ નૌ, યોગી યહ જાંનીયે,
(હરિહાં) શ્રીપુરૂષોત્તમ પરમ, ભક્ત પહિચાંનીયે. ૧૪

નવ દુર્ગાનામ.

શૈલપુત્રિ ઇક, પ્રહારાંશી અન્ધ હે,
તતિય ચંદ્રધંટા, કુખમાંડા ધન્ય હે ;
સ્કંધમાન કાંત્યાયની, રાત્રિ કાલ હે,
(હરિહાં) મહાગૌરી અરૂ સિદ્ધિ, દાત્રિ નૌ બાલ હે. ૧૫

કુહા.

નવ દુર્ગા યહ જાંનિલે, મહામાયાકો રૂપ ;
હાસીહુ સેવે સદા, શ્રીગિરીધર વૃજભુપ. ૧૬

નવ અંડનામ.

અરિહ.

ભરતઅંદ હરિમરખ અંડ કુરૂ જાનીયે,
ભદ્રઅંડ ભદ્રાક્ષ કિં પ્રરૂપ જાનીયે ;

પ્રભાવર્ત આ કેતુમાલ ખંડ રેખ હે,
(હરિહાં) બર્તખંડ નાં એજ બને હરિ સેવહે. ૧૦

નવ શાસિઆમ ચરણામૃત પ્રકારનામ.

શિલા, ચક્ર, ચંદન, તુલસીદળ હોયહે,
તામ્ર પત્ર, ધટારવ શંખ સુતોયહે;
પુરુષ સુક્ત પુત્રી પ્રાદાન વિધી બેલોકતહે,
(હરિહાં) ઘોષ ખીચે હરી તકુ બદ્ર પદ બક્તહે. ૧૮

નોમ્રહકે રૂપ નવરતનામ.

છંદય.

માનીક રવીકે રૂપ રૂ, રાશિ મુક્તારૂળ માંનો,
ખીક્રમ મંગળ પુદ્ગ, રૂપ પત્રા પ્હેચનો ;
પુષ્પરાગ ગુર શુક્ર, જળ, સની તીલમનીહે,
ઝોમેદકસો રાહુ, કેતુ વૈદુર્ય બનીહે,
યદ નાં ગ્રહમય નાં રત્નખર, જ્યોત સદ્ય સુખર્તકે,
હે સુહત સુકર અસ નાં ધરા, દયાનાથ ગીરીધરનકે. ૧૯

નવ ધાતુ નામ.

અગ્નિધ્વ.

તાંખાં કાંભા સીમા લોંહા ધાત હે,
તરવા ખીતળ જસલ ધાતુ કહી બતહે ;
રૂપા અકુ કંચનસોં સખમેં સારહે,
(હરિહાં) યામે અધિક વિભુતી નંદકુમારહે. ૨૦

નવ કુળ નાગનામ.

અગ્નિધ્વ.

પુંડરીક કુમુદોજન વામન નામહે,
કુર્મદંત પુનિ સરવભોગ વિપદામહે ;
સુપ્રતીક દિગ્પાજન વાસુકી નામહે,
(હરિહાં) અનંત હરિકે રૂપ બન્નત બદ્ધબાજહે. ૨૧

(૩૬૮) .

વીરહીકે નવ લક્ષન નામ,

અરિહ.

લે ભાસાર ગંભીર પીત મુખ હાથહે,
સજ્જ નેન કધુ ખચત ન સુકત બાયહે;
લધુભખ નીંદ હરાગ હિદાસી ખતી રહે;
(હરિહાં) ગો પિનાથ ખિન ગોપી ગતી એસી લહે. ૨૨

દસ ધારતુ નામ.

દસ વિધનભક્તિ.

છપય.

અવન પરીક્ષત કરી, ભક્તી કીરતન સુક કીની;
સમરન કરી પ્રહ્લાદ, રમા પદસેવન ભીની;
પ્રથુ પુજન અકટૂર, સુ ખંદન કપિ કિંકરતા;
સખ્ય ભક્તિ અરજુન, આતમા ખંસિ અરપનતા,
કરી, પ્રેમભક્તિ બૃજગોપકા, એસી કાહુસુ ન ખતી;
જન દયાનાથ ખસ કરલિયે, અખિત ઇસ ચુંડામની. ૨૩

શ્રીહરિકે દસ અવતાર સહ માતાપિતા, ગુરુ, ક્ષેત્ર, પ્રાગટ્ય કારન

એ ષડાત્મક નામ.

અરિહ.

પિતા દેવ શંકર માતા શંખાવતી,
માધાતા ગુરુ ક્ષેત્ર હંસ પુર, સુચી અતિ;
હતન હેતુ શંખાશુર પાપી જાનીયે,
(હરિહાં) ધાસ્યો ગીન શરીર કૃણુને માનીયે. ૨૪
પુરવા હે પિતા માત્ર અંદ્રાવતી,
સહસ્રાદિત્ય સુગુર ક્ષેત્ર શિવપુરપતી;
હનનહેતુ અંધકાસુર ખલ લહતહે,
(હરિહાં) ધાસ્યો કુમુદ શરીર કૃષ્ણ મુતી કહેતહે, ૨૫
દેહમધલ હે જનક અંખ પદ્માવતી,
ગુરુ એકાક્ષર ક્ષેત્ર સકલ સરિતાવતી;

- દમન હતત દંમકં દેવહિતુ હં કલો,
 (હરિહં) ધાસ્યો જપુ ખરાહ કૃત્ન સૃતિસો સહો. ૧૬
 પિતુ હરિતાક્ષ ૩ જનની હં લીલાવતી,
 ધકાક્ષ ગુરુ અરુ ક્ષેત્ર મરુસ્થલિ શ્રી અતી;
 હિરણ્યકશ્યપ દુષ્ટ હતનકો અર્થ હં;
 (હરિહં) ધાસ્યો નરહરી દેહ સુ કૃત્ન સગર્થ હં. ૧૭
 જનકાદિત્ય ૩ માત દેવકન્યા કહી;
 રૂપિરાજ ગુરુ ક્ષેત્ર કુમસ્થલી હં લહી;
 બલિ છલિ પદ સિરધારનાથ ઓતારહં;
 (હરિહં) શ્રીઆમન બીચહ ધૃત નંદકમારહં, ૧૮
 યગદભિ પિતુ માત રેવુકા જાનીયે;
 ગુરુ ભાર્ગવ અરુ રતહર ક્ષેત્ર સુ માનિયે;
 વધનહેતુ સહજાજ્ઞાન, મુખ ગિચારહં;
 (હરિહં) પરશુરામ તનુ ધર સહુ દેવ મુચારહં. ૧૯
 દસરથ તાત માત કૌસલ્યા નામહં;
 ગુરુ નરિષ્ઠ જુ ક્ષેત્ર સુ લંકાકામહં;
 રાવન રાક્ષસ હતન હેતુ ધુર રૂપહં;
 (હરિહં) પ્રકટે શ્રીરઘુનાથ સુ કૃત્ન અનુપહં. ૨૦
 વસુદેવ જુ જનક દેવકી માત હં;
 ગુરુ મુનિ ગર્ગાચાર્ય સુ જગ બિદ્યાત હં;
 ક્ષેત્ર મધુપુર હતન કંસ આદિક રિપુ;
 (હરિહં) અવતારી શ્રીકૃષ્ણ ધાસ્યો હલધર બપુ. ૨૧
 વત્સરાજ પિતુ અરુ સાવિત્રી માતહં;
 ગુરુ નારસ પઠિ કૌણ્ડ ક્ષેત્ર સૃતી ગાતહં;
 ખાપર ખલ હતવેકો ધુરકારત્રહં;
 (હરિહં) ધાસ્યો બુદ્ધ બપુ શ્રીજગજીવત્રહં, ૨૨
 યશુધર પિતુ ગાતંગી સામલી ગાતહં;
 અંતર્યેષ માંડલીપુર પ્રકટ કહાનહં;
 સ્વાભાગુરુ નિકલકી કરત ક્ષિતીહેતુહં;
 (હરિહં) કલકિ રૂપ ધૃતકૃપા ધરમકસેનુહં. ૨૩

દોહા.

સાંગા ઝેડી ઝેનાર દસ, ઝેતારી શ્રીકૃષ્ણ;
 ભાદી પદ્મજી આસરે, પૂર્ત રૂપો સખ મન. ૨૪

(૬૭૭)

દસ વિધિ લક્ષ્મીનામ.

આરિહ.

શ્રી કલત્ર સુત સહેંગાં સુ માગહે,
પશુ મહે કુંજા કોસ સમૃદ્ધ અ મહે;
યહ દસ વિધી જો લાઈમિ કમલ પાદયે;

(હરિહાં) તહુ નારાયણ લહી રતી તજિ હાર ગાઈયે, ૬૫

દસ આવનામ.

આરિહ.

હીલા વિહરતી વિલાસ લલિત રૂ જાન્યે,
બીચછીત વાંજમ અમોલાખ પહાંચાંત્યે,
કુટમીત પુતી દસ ગુમાન સ દસ કહે;

(હરીહાં) રાધા મોહનરતી સગય સમોહે લહે, ૬૬

પુતી અગાંતરે દસ હાવનામ.

મદન રૂ નિલમ બીકુમ વિધારક જાનીયે,
કીલકીંચોન ગીથોઃ રૂ વોચછીત ગાનીયે;
મુટાઇત કુટમીત રૂ જોથકે નાગહે

(હરીહાં) યહ દસ હાવ પ્રાંયે રાધા ધનરયામહે. ૬૭

દસ વીરહઅવરયા નામ.

દ્રગ, રૂગી, રૂમૃતી અભીલાખ રૂ હૃદયે જાનીયે
વ્યાધી, પ્રતાપ, પુતી ભનમદ અજાનીયે;
જડતા ઝોર મુર્છના તનગયતા કહી,

(હરિહાં) ચેહિ આસા કનખિના ગોપીન લહી. ૬૮

દસ વિધી આલનનામ.

દેવ મુતી દ્વિજરાજ વૈશ્યહુ માંનિયે,
સુદ્ર વિહાસન જશુ મ્યેચ્છ પદિય તિયે;
અર આંબલ ઈ દસખિય આંબન સૃતિ કહે,

(હરીહાં) સખતે સો દ્વિજ અંદ જુ હરીભકતી લહે. ૬૯

દસ પ્રાનનામ.

પ્રાણ પાન પુતિ વાન સમાન ઉદાનહે

(૩૭૧)

નાળ કુરમ અરૂં ચક્રલ દેવનાનહેં ;
મિલી પતંગ્ય પહ દસ રાગ પ્રીય પ્રાનહેં ;
(હરિહા) પ્રાનાનિઃ પ્રા ભક્તનકેં ભગવાનહેં , ૪૦

શ્રીભાગવતકે દસ લઘનામ.

શુભ વીમર્ગ જાન પોખા પુરી જાનહું ;
હતી મના ૧૨ ઇસાન પડવાનહું ;
નિરોધ મુક્તો આગરે દમ લીલા સુને ,
(હરીહા) શ્રીભાગવત શ્રીભક્તરૂપ કંછું હું ન હોતો . ૪૧

સારીરકે દસ દ્વારનામ.

દોહડા.

કરન ચક્ષુ દો જ્ઞાન મુખ, નાળી અથો દો દ્વાર ;
દસ સંછિદ્ર તણુ ગરગ તણુ, ભજવે નંદકમાર . ૪૨

દસ ટિંગનામ.

આરિહા.

હનર દરિદ્રન પૂરવ પચ્ચીમ લેખીયે,
ઇસાન અગ્નિ નેરન વ બધુ દેખીયે ;
અમોઘીરમમલ દસો દીસ નીરમય સદા,
(હરિહા) જો હરી ભજિ શુન ગાય તાહિ આંર ન કદા . ૪૩

દસ પ્રકાર તૈલનામ.

કડવા ગીણ તૈલ અલગિદા જાનડી,
ધરંડિયા ડોલીયા કનઝીયક આંનડી ;
દાને પોપર ખાંખન રેગા તૈલહેં,
(હરિહા) નામ એક શુભ ભીન સુ હરીજન ખેતહેં . ૪૪

દસ મહા નાગનામ.

તક્ષક પદ્મરૂ મહાપદ્મ કંડોન હે,
શાંખચુક એગવત ગરલ અતોલહેં ;
કરકોટક મહાગરલ દલો જન દંપતી,
(હરિહા) સેપરવ વંત ચૂરન સખકી જી રતી . ૪૫

એકાદશ વાસાનુનામ.

એકાદસ રૂદ્રનામ.

કુંડલિયા.

મન્વુ મંનુ મહા રીવ, મહીન સકતુ દુઝકાળ,
 ઊગ્રેત ભવ ધૃત વૃત્ત, નામદેવ ધતી જાલ ;
 નામદેવ ધતી જાલ, ગ્યાર ધતી રૂદ્ર કહાવે,
 મહારૂદ્ર સો ભીન જાહી સુરભોગ ન ભાવે ;
 દયાનાથ શ્રીકૃષ્ણખીન, રૂચી કદા ન અંબુ,
 કહાં કેલાસનીવાસી, કહાવે આદી જુ મંબુ. ૪૬
 ઇનકી સ્ત્રી એકાદસ રૂદ્રાનીનામ.

દોહા.

ખૃત્તી ધી જીરાના ઈલા, ઉમા અંખીકા જાની ;
 નીઝિત્સર્પિ દીક્ષા સુંવા, ઇરાવતી રૂદ્રાની. ૪૭
 યહ એકાદસ રૂદ્રતીગ, લખી ગિરીધર રસ રાસ ;
 પિમસ સીપીલ કટિ અંધી પટ, જદપિ હેં પીયુ પાસ. ૪૮
 મહા અંધકારસ્થ અન્ય એકાદસ રૂદ્રનામ.

અરિલ.

અભેદ, અમર, અછેદ, અકુળ સુ નામહે,
 અખીકારા તપતાક્ષ રૂ સંઘોવામહે ;
 પુત્રી અઘોર તત્પુરુષ મહેશ ત્રિગોચનાં,
 (હરિયાં) એહુ ગ્યાર અંશાંશ કુન દુષ્પ્રમોચનાં. ૪૯
 શ્રીકૃષ્ણ પુજવેકે એકાદશ સ્વળનામ.

દોહા.

સુર્પ, અનલ, આહન, ભુ જળ, ગો, પાપુ નભ સંવ ;
 રૂનાત્મા પરમાત્મા વિશે, પુજે હુ શ્રીભગવંત. ૫૦

એકાદસ ઇન્દ્રિનામ.

સાન કરમ સંહુ ઇન્દ્રિ દસ, એકાદસ યોં મન ;
 સાક્ષી હોઈ હરિ ભજ દયા, કરિવે સખ અરપજ. ૫૧

દ્વાદશ સુનીયનામ.

સવેયા.

ધાતા વિવસ્વાત અર્ચમા પુશા ત્વષ્ટા નાગા,
સવીતા ભગ ૧ વીધાતા વરુનકુ ગીત શકુ અભીમાતા;
ઐશ હરકમ ગીલી રવી દ્વાદશ હરીભુતો સૃતી ડાલો,
ધ્યાનાથ શ્રીકૃષ્ણત્રય દ્રકી અક્ષાસો જગ ડાલો. ૧

પુરાણાંતરે પ્રથમક દ્વાદશ સુર્વનામ.

અરિહ.

પ્રથમાદીત્ય દીવાકર ભાસ્કર જાનીયે,
ઐશ પ્રભાકર હરીદયશુ ખખાનીયે;
ત્રીલોકયત્રોચન સહસ્ત્રાંશુ રચે તખન,
(હરીહાં) પુત્રી દ્વાદશાત્મક ત્રીમુર્તિ સુર્વ સહગન. ૨

દોહા.

યહ જો દ્વાદસ નામ શુભ સુરકે સુર મુની ગાત;
નતકી શ્રીયમુના સુતા, શ્રીગીરીધર જાગાત. ૩
શ્રી રાધા સેવા તન્પર દ્વાદસ સખી નામ,
છપ્યે.

આચછાદકાં વીલેષકા, યોગમાયા ગીની,
હાત્યાયની દેવો જૂદા, શ્રી અંદ્રાવલી બની;
અરુ દેવી સંકેત લલીતા; મીંગતી જાનો.
નાં જારી ચોખારી, દેવી અનંદી માનાં;
યહ ધ્યાનાથ શ્રી કૃષ્ણ પ્રીય પ્રાત રાધીકાકી સખી,
નીત સેવતાત્પર રહતહે, પુત્રીત નામ લીજે બખી. ૪

દ્વાદસ સંક્રાંતી સોષ રાસી તાકે નામ.

અરિહ.

મય વચ્ચ ગીયુત કરક હેં જાનીયે,
સીંહ ૩ કન્યા તુલા, સુ પૂર્ણિમા માનીયે;
ધન મકર પુત્રી કુંભ મીન સંક્રાંતીહે,
(હરીહાં) નહી જુ માસમેં સો, બહ કેશવ કાંતીહે. ૫

(૨૭૪)

દ્વાદશ હરીનાંમાંકીત તીલકનામ.

કવિત.

તીલક ભાલ કેશવ ગોંધીદ ગ્રીવ હાથ માથો નારાયણ નાભી કૃષ્ણ પીઠી નાગહે,
ગદસુદન ત્રીપાઠગ વીઝણું એ દરજના, ગયાહી અનુક્રમ આલુ આવી કૃષ્ણી ઠાગહે;
શીવરે ઓ રૂપકેશ પામન વામાગતરો, કંઠ પૃથ્વી શીદામોર જીવ મીરગહે,
પાની પ્રજ્ઞાલનડો માનિ સિર છીરકો લેહુ પાસુદેવ પડિકેયોં કલો દયારાગહે. ૬

આજ્ઞાનકે દ્વાદશ ગુન નામ છે પ્રકારકે.

છાંચે.

ધરમ સત્ય દમ તપ રૂ, તિવિદ્યા અમાત્સજ્જહી;
યજ્ઞ દાન ધૃતી શાશ્વ, અનસુયા ઇંદ્ર દ્વાદશ શ્રી;
ઓર પક્ષ રામ દમ રૂ, રોચ તા સંતો આરજવ;
વીરકૃતતા આત્મીકય, સત્ય સંતેષ સુ આર્જવ;
ગીન સત્ત્વ સહીત વંશાન ગહુ, દ્વાદશ ગુન દ્વાજપુત્રહે;
તહુ હરિપદ ખીમુખ ન પુત્ર નીજ, સ્વપચ ભક્ત કલ મુકતહે. ૭

સખકે પુન્ય પાપકે દ્વાદશ સાક્ષી નામ.

અરોલ.

પ્રથમ અનીલ અંચ તેજ, દીશા સુર યોગહે,
ગાયહુ સંધ્યાકાળ, સુર્ય અરૂ શોભહે;
અહરનોરા વહુ બાર, સકલ કૃતીરાક્ષહે,
[હરીહાં] ધનહુ કે અંતગ્સ, હરી કમલાક્ષહે. ૮
શીવરી નામ મહાત્મજ મુખ્ય દ્વાદશ નામ.
ધ્રુવા નારદ શીવ રામકાદીક કપીલ હે,
જનક બ્રહ્મા પ્રહ્લાદ ભીષ્મ શુક કીલ હે;
બલીરાજ નૃપ ધરમ ભક્ત વર બારહે,
[હરીહાં] જાનત નામ પ્રગાવ જી દેવ મોરાગહે,
શીવગવદાસાતે મોહશાસ્ત્ર પ્રગટ કરીકેં છવકું હરીવીમુખ.

કરનારે દ્વાદશ રૂપી નામ.

રૂપી કાણા મૃદંડ રૂ રાક્ષી કપીલ હે,
દુરવાસા ગોતમ ઉપમંન્યુ કીલહે.

જેમુની મમદળી સનીતા પુતી પ્રવરણી,
(લીરીલાં) ભારણ ભટ્ટ કરે જાય આપસ શીવતી. ૧૦

શ્રીકે દ્વાદશ આજ્ઞા નામ.

ઓનાઈ.

પહીસો આજ્ઞા હે અસ્તાન, કુલો અંદા ચોલી જાન;

તેજો માંગે સીરાઈ પાન, એથો આજ્ઞા રમેલીમાન. ૧૧

પંચમ આજ્ઞા લોચન ધરે, રાજ સુતાએતી મુગ ભરે;

આજ્ઞા સમય નાચા મેડી, અટ્ટા કરત કુલ ઉલોતી. ૧૨

નો આજ્ઞા માનગ્રાવ ધરે, રમથે ભુખ પેન કરકરે;

એકાદશ કડી કંકની જાજે, દ્વાદશ ચરતા ભુખન જાજે. ૧૩

ચદ્દ દ્વાદશ આભુખનચતી, શીરાધા ગીરાર તીય સતી. ૧૪

દ્વાદશ મેઘ નામ.

આરીલ.

તપ્પક કંબુ સુતરાં તડ હીમગોલીહિં,

ગહેદ્ર વજરંટર પુત્રા નંદશાલીહિં;

નિષપ્રઃ મુખેપ કરકાટક આર ખાલુકી,

(હરિશં) પૃથુવ જાનક ખારકસ હરિ કોતુકી. ૧૫

દ્વાદશ ગણેસનામ.

હંડલિયા.

ગજનન ર ગજપતિ નિકટિ, ભાલચંદ્ર ધક નામ ર;

વક્રતુંડ ગજમકન આર, ભગદ્રષ્ટ અગિરાગ;

હેમદ્રષ્ટ અભિગમ, કૃષ્ણ તિંગામક જાને;

ધુમ્રમન લંગોદર, સિદ્ધિતિનાયક ગાને;

બુદ્ધિ પિતામક દયા, કૃષ્ણ કીરત નિતાનન;

આદિ પુજા ભેં તિહિ પ્રભાવ જગમે મુગજાનન. ૧૬

અધાર પ્રલેસમયકે મેઘનામ.

દોહા.

આવર્તક સંવર્તક ર, પૂજર દ્રોન ભુ આર;

(૩૭૬)

ખરજે જન્મ ધર્યા કરે, પ્રલયદિ નંદકુમાર. ૧૭
શ્રી ભાગવતકે દ્વાદશસ્કંધ શ્રી કૃષ્ણકે દ્વાદશ અંગ હે તાકે નામ.

નાગચંદ.

પ્રથમ દ્વીતિ પાદ દ્વે ત્રિ ચાર પાદુ જાનિયે,
નિતંબ પંચ પદ્મ યો સુજઠરા બળાનિયે ;
સુહસ્ત વાગ સપ્ત અષ્ટનો સતત હે કલ્પો,
-હદે સુદસ્ય યો ઈંદ્ર સો સુરો ગહો લલ્પો. ૧૮
દ્વાદશ યો સુહસ્ત ઓર દશ્વનો શ્રીનાયકો,
છ દ્વાદશાંગ કૃષ્ણચંદ્ર ભાગવત ગાયકો. ૧૯

દ્વાદશ સિવકે જ્યોતિલિંગરખલકે નામ,

ઓપાઈ.

સેતનાથ સોરઠમે કહે, ગલિદારગુન શ્રી શેલહે ;
ગહંકાલ ઉજ્જનમે આહી, ભકાર અમરેશ્વર કહાહી. ૨૦
હિમાત નાગપૃષ્ઠ કેદાર, ભિમશંકર ડાકાણ્યાગાર. ૨૧
ગિશ્વેશ્વર ખાનારસી ખસે, ત્રખકેસ ગોતમીતટ ખસે ;
ચિતભોગી બેવનાય ખાસી, દાશક બેન નાગેય ગિલાસી. ૨૨
સેતુગંધ રામેસર રાજે, ધુમેસર સુચિત્રાલય બાજે ;
જ્યોતિલિંગ સિતમાર ખખખે, દયાનાથકે બ્યાની જાન. ૨૩

તેરહ ધરણુ નામ.

ત્રયોદશ ભાગવતનામ.

અરિહ.

શુક નારદ પ્રહ્લાદ પરાશર સંતહે,
હકમાંગદ અરગુન બ્યાસ ગુ મહંતહે ;
અખેરીષ શોનક ગિભિખન રૂ ખસિટહે,
(હરિહાં) ગિભગ પુઢરીકાદિક શ્રીહરી ધટ્ટહે. ૧

ત્રયોદશ સમાસનામ.

મધુ માધા અર નેટાપાડ સુ જાનીયે,
ખીય નભ કુઆર કાર્તિક અપ્રહન માનીયે,
પૌષ મહા હમગુન ભાંચચા કીર ફેરહે,
(હરિહાં) હરિપ્રિય પુરષોત્તમ સુમાસ મીલી તેરહે. ૨

(૩૭૭)

ત્રયોદશ કશ્યપપત્નીનામ.

ચોપાઈ.

કશ્યપપત્ની ત્રયોદશ જાંતી, નામ સંતતી કહત ખખાનાં;
પુરવ અદીતતી પ્રજા ન છોટી, જ્યાં કે સુત સુર તેતીસકોટી. ૩
ઝોર દીતીકુ પ્રસાદ ન યોરી, જસ સુત ઘનવ કુહુતર કોટી;
નોં કુલનાગ કદુકે નંદા, સોત ધાસિનો તારક અંદા. ૪
ભાનું યોગેશ્વરી સુર ખારા, અરુન ગરઠ પતિતા સુકુમારા;
સન્યસભા રૂંડી સચ્ચ અઠયાસી, સુપવાહીની સરીતપ્રકારી. ૫
સતદરા ઊનઘક તાકી સંક્ષા, ખનરપતી જનની કનક દીક્ષા;
સંખ્યા ભાકી ભાર અઠારા, અખ ખટ નેત્રા કહું ખીસ્તારા. ૬
પ્રકટે પવન હનપંચાસા, કુલ છત્તીસ નૃપ ભયે પ્રકાસા;
દ્વાદસ મેધ ઝોર નોં દ્રાનાં, મેધનાદીની પુત પ્રમાંના. ૭
કાલાનિકે પુત્ર સુજનિ, અઃ કુલ નગ સત સીંધુ ખખાને;
માધવ છખનકોટી જી લેખા, તીનકી જનની લહોં સુલેખા. ૮
સપરીવાર તેરહુ યહ ગાધ, હરિસત્તા જિન સૃષ્ટિ નીપાધ;
શ્રીભાગવત બીજ દધુ નામા, યહ પુરાન કુલે કહી રામા. ૯

ત્રયોદશ ભેરવનામ,

કુંડળીચો.

ભેરવ કાળકૃતાંત, અરૂ માંસારાની કપાળ,
સ્મરણનીભુતાત્મન અરૂ. બટુક પ્રાક્રમ ખાળ;
બટુક પ્રાક્રમ ખાળ, નાગપારા ભુતભાવન,
લેનપાળ પિંગળ લોગન, વ્યોમકેશ ગીનમન;
કહે દયો હરીદાસ, ભયદ જન હિલટ ગરે જખ,
ક્રમદાસ કે દાસ સદા, ભાષે જો ભેરવ. ૧૦

ચતુરદશ અરતુજાન.

સમુદ્રમયતકે ચતુરદશ રત્નનામ.

અગિલ.

કમળ કોસ્તુભ હરી ધનુ રાખ સુરા વીધુ,
વિખ ઝેરાવત પારીજાત કૃષ્ણીયત સીધુ;

(૩૯૮)

રંભા કામધેનુ ધનવંત્રી સખ ભણ્યે,
(હરીશં) ચોર ઉચીત તસ દીએ માદીએ હરી લીએ. ૬

ચતુર્દશ વીધાનામ.

છાન્દે.

ધનસાન રસાયનાખીધો, પઠી ગે.હ જાને,
ચોનોસ કાજલ તરીઓ, ગતી ધનુ પહીચાંને;
દીઅ ખરન લખીઓં રૂ, ચીત તુગી ભેનસન ઘટ્ટ,
કોકકલા બોધન પ્રકાર નટ, ચોરીં પ્રમીન ખડ;
ગીન ચોદક મિંચા પહ સકલ, ખડુ અગ કરી કુંબુ હીય જાટી.
તડું ભટતો ન જો ખૂજાજ તોં, ચાતુરા ચારૂ નકકટી. ૨

વીરાટ ચતુર્દશાંગરૂપ ચતુર્દશ લોક નામ.

છાન્દય.

પુરુષ પાદ ભુ નાભિ, પુરર હિય સ્વર્ગ ઉરમહેર;
ત્રિતા જન સનને તપ, મસ્તક તત્ત સત્યલોક ખર,
કટિ આગલ ભરૂ વીતલ, જાનું સુતન;
ઘડ ચોદ લોક અવયવ સમુઝી, સ્થુત્ત ધ્યાન સુવીરાટકો;
તિનકેહુ જીન શ્રીકૃષ્ણમોન, નામ ખૂયા ગો ક્યોં ખંકો. ૩

ચોદ ખાણાધિપતીકે નામ.

અરિદ્ધ.

ભૂત સહસ્ત્રાન્તુન પ્રથુ સંતતુ જાનિયેં,
પરશુરામ વૃષકેતુ કરન પહિચાનાયે;
કારતીકય ગગેા દ્રોન માધાનહે,
(હરિશં) પારથ પ્રદ્યૂમન રામચંદ્ર વિક્ષાતહે. ૪

ચતુર્દશ માહામાગાકે નામ.

કુવૈયા.

કુર્ગા ભદ્રકાલી ત્રિજ્યા અરવેતી કુમુદા કલિયેં,
ચોર ચંડિકા કાના માનવિ ખોર કન્યકા લહિયેં;
માયા નારાયણે. ધશાની પુતિ સારદો નામા,
સહિત અંખીકા ક્રૂત દિયો ખર માયાકું સુખધામા. ૫

(૩૭૩)

ચતુર્દશ મન્ત્રાંતરનામ.

દોહા.

સાવરાણી આર દક્ષ, સાવરાણી શ્રવણાવણી,
 ધર્મસાવણી રૂદ્ર સાવણી નામ લે ગણી. ૬
 દેવસાવણી ધંદ્રસાવણી મનુ દશઅરા,
 જિનકે રક્ષાતેતુ એકે હરિદો આવતાસ. ૭
 હરિ ચતુર્દશ યુગપર્યંત વરપત્રપર પોહોડે તાકે નામ.

કુંડળિયા.

આંધક ત્રિપાંકુલપુષ્પ ૩, પુનિ પુષ્પાકાશ,
 મનુ મન્ત્રાંતર માંગલ ૩, ધગન ધગાધર ગાર ૩,
 ધગન ધગાધર ગાર, ઓર તાતાઆ તારક,
 પુનિતનામ આનાતી, અરુન મન્ત્રાંતરકુ હે ધક,
 દુષ્ટે દ્યો હરિદાર, જ્યે હરી નીંદ રામધક,
 હે પહુડે બાપાંત, નામ પુ, આદિ જુ આધક. ૮

આથ પંચદશ બરતુ નામ.

શ્રીરાધાજીકે યુગ ચરણારણિકે પંચદશ છત્રાદિકે ચિન્હ
 હે તાકે નામ.

દોહા.

છત્ર પદ્મ કુમળ ચત્ર, આંકુશ ઉચ રણ;
 શ્રીરાધા દરજીત ચરત, રામ ચિત્ર પદ લેખ. ૧
 ગદા કંજ રથ રાત્રિ નગ, કુણ બેલી મોત;
 શ્રીરાધામાપદ બામ આઠ, ચિત્રત આવદુખ છીત. ૨

આંગળિ કામળાસેતકે પંચદશસ્થળનામ.

સોપાઈ.

બામ કામ પુરુષ તિલ દેડુ, તરા તિલિ નામ સમુજિ મુન ગેડુ
 પુરુષ આંગ દેહેને જો જ્યે, તિલકે બામ આંગ મો તમે. ૩
 સુકલપદ નખશિખ ચઢિ બામ, કુણપદ તલ મગ અધ આથ;
 રાત બામ પદ બામ શુદ્ધ, પ્રતિપદમે ન બધે મત રદ. ૪

પદ્મલ વુજ એડી ખસિ તીજ, ગુદ્ધ યોધિ જંધ પંચમિ રીજ ;
 સદી મદન મદન દન ભંડાર, સામી કટિ આઠ નાળી ઠાર. ૫
 નહે નોંધિ કુચ દસમી કામ, જાંન કદ્ધ એકાદશિ કામ ;
 દ્વાદશિ ગ્રીવ કપોલ ત્રિપદસી, ચોદસ આધર અનંગ રહિ ખસી. ૬
 પુન્યોકે દિન લોચન કામ, શુભપચ્છ પ્રતિ દિન યહ ધામ ;
 કૃષ્ણપચ્છ એકમ સિર ખાસ, કુજને પ્રકરી બેર નિવાસ. ૭
 તિજ ચોઠતલ ચોધિ કપોલ, પાંચે કંઠ જસે નહિ લોલ ;
 સદી કદ્ધ સુખમી કુચ, આઠયો ભરનો નાભી રચ. ૮
 કટી કંદ્રપકો દસમી દેહેરા, ભગ એકાદસી મદન જસેરા ;
 દ્વાદસી જંધ ગુદ્ધ તેસી, ચોદસ એડી મન સુત ભસી. ૯
 આવસ પદ્મલુ રતિપતિ યાંન, અસિ તપચ્છ યહિ બિધી પ્રમાન ;
 શા રીતી કમ સમુગ્રી એન, ખંડિ ચુમસી જગજ મેન. ૧૦

દોહા.

રતિકેસી અજરાજ સુત, કીતી બૃજબુસંગ ;
 સાક્ષ રસ ગ્રંથે કિયે, છત્યો અન્નિત અનંગ. ૧૧

પંચદસ અરન્યનામ.

છંદરોલા.

આદિ ચંપકારન્ય નાદિકારન્ય બખાનો, ચોર દંડકારન્ય તીમિપારન્યહુ જાનો ;
 અવર અરબુધારન્ય રૂ પદ્મારન્ય કલોહે, ચોરહુ ધર્મારન્ય રૂ અસારન્ય લલોહે. ૧૨
 ગુહ્યારન્ય રૂ જંબુકારન્ય હે અભિરામા, પુન્યારન્ય રૂ દેવદાસકારન્યહુ નામા ;
 એસારન્ય રૂ નધુપારન્ય રૂ દ્વેતારન્યા, સખસિરમનિ શ્રી બૃંદારન્ય કૃષ્ણપ્રિય ધન્યા. ૧૩

ચોડસ બસવ નામ.

શ્રીકે ચોડસ શૃંગારનામ.

હરિગીતા.

કરિ પ્રથમ મંજનન ચોર, ચાર ચીર તન ધારન કરે ;
 ત્રિતિયો તિલક સુબ ભાલ માંગહુ તુર્ય નેત્રાંજન ધરે,
 પંચ ચોં સુતિતાંક ખટયોં મુક્તનય નાસા ભરી ;
 સત ચોં સુગેની ગુહી અઠ ચોં માલ પુષ્પાદિ ધરી. ૧
 કટિ મેખલા ગાર નોં ચોં કર મુકંગન દસ ભયો,

અંગાર યો કુચ લેખ કુંમકુંમ અંગરાજ સુ ખાર યો ;
 નેપુરાદિક મદસહિત મહાવર તેર યો ચહ જાનિયે,
 ઓઢ યો અંચલ દ્રગવિગ્રહન પતિવ્રતા પદિયાં નિયે,
 તખ્તોલ ચરવન પંચદસ યો ચતુરતા મોલિ સોલહે,
 શૃંગાર શ્યામા અંજ સંગત બએ અપ્પિલ અમોલહે ;
 મારાધીકા સજિ સોલ પુરન મિલો નાય નિકુંજમેં ;
 યુન ગાત ગુગલકિશોરકે જન દયો આનંદ પુંજનમે. ૩

અથ પુરષકે સોલ શૃંગારનામ.

છંદ મત્તગયંદ.

સોર ૩ મંજન અંખર સુંદર તિલક સુખાસ ૩ લેપન ચંદન,
 કુંડલ કાતન મુકટ મુદ્રિક કંકત પાન કૃપાન છુરી અન ;
 આનન ખીરી પંદ્રધ સુખાન ભારતિ તુંડ સુસિલ યુનજાન,
 ચાતુરતા સહ સોલહુ બાલહિ નાય દયાસુ સમંધ મોલિ તાન. ૪

સ્ત્રીકી સોલ કસા નામ.

ચોપાઈ.

સોલકળા સંપુરન ખાંની, હંસજતી સો પદ્મનિ જાંની,
 રામ ચાર અર બ્રજજલ ચારી, ખીન ચાર ચારચાન બારી. ૧
 રામ કેસ અતિહી ધુવરારે, જિરહ કરી જિન દખ અંવારે ;
 પુતરી શ્યામ શ્યામ તિલ સોહે, કુચ મુખ દેખિ શ્યામ મન મોહે. ૨
 સોહે સ્વેત મંગકી હંડી, અતહી સ્વેત નયનકી પિંડી ;
 ચોકી સ્વેત સ્વેત નખ ખને, જિહિં બપખા હિરાકી જિને. ૩
 નાક અધર કર પલ્લવ છીન, અતિ સકમાર લંકીકી કીન ;
 સુખર ગાલ અર સુખર કલાધ, પીન મયોધર ધુળ વુહાધ. ૪

દોહડા.

સોલ કળા સું પદ્મની, ખરનહી કાવી વેદ,
 નો પાવે રસરીતીકા, સો પાવે વહ બેદ. ૫
 મારાધા સો પદ્મની, કૃત્તન લહે વહ અખ ;
 કલીમતુ આર સુહનકે, લહે ન અભરતિ અખ. ૧૦

પદ્મલ કુન્દ એડી પસિ તીજ, ગુહ્ય ચોંધિ ઝૂંધ પંચમિ રીજ ;
 સપ્તી મદન મદન દન ભંડાર, સામી કટિ અઠનાભી ઠાર. ૫
 -હદે નોંધિ કુચ દસમી કામ, જાન કક્ષ એકાદશિ ઠામ ;
 દ્વાદશિ ગ્રીવ કપોલ ત્રિયદસી, ચોદસ અધર અનંગ રહિ પસી. ૬
 પુન્યોકે દિન લોચન કામ, શુભપચ્છ પ્રતિ દિન યહ ધાગ ;
 કૃત્યુપચ્છ એકમ સિર પાસ, કુન્દને પ્રકરી બહોર નિવાસ. ૭
 તિજ ચોંઠલ ચોંધિ કપોલ, પાંચે કંઠ પસે નહિ લોલ ;
 સપ્તી કક્ષ સુખમી કુચ, આઠચો ઊરનો નાભી રૂચ. ૮
 કટી કંદ્રપકો દસમી દહેરા, ભગ એકાદસી મદન પસેરા ;
 દ્વાદસી જંધ ગુહ્ય તેન્સી, ચોદસ એડી મન સુત ભસી. ૯
 આવસ પદ્મલુ રતિપતિ ધાન, અસિ તપચ્છ યહિ મિધી પ્રમાન ;
 મા રીતી હમ સમુઝી એન, ખંડિ ચુમલી જગદ મેન. ૧૦

દોહા.

રનિકેશી અજરાજ સુત, કીની ખૂજખપુસંગ ;
 આદ્ય રસ ગ્રંથે કિયે, છલ્યો અજિત અનંગ. ૧૧

પંચદસ અરન્યનામ.

છંદરોલા.

આદિ ધંપકારન્ય અદ્રિકારન્ય અખાનો, ઓર દંડકારન્ય નીમિષારન્યહુ જાનો ;
 અવર અરખુદારન્ય રૂ પદ્મારન્ય કલોહે, ઓરહુ ધર્મારન્ય રૂ અજ્ઞારન્ય લલોહે. ૧૨
 ગુહ્યારન્ય રૂ જંપુકારન્યહે અભિરામા, પુન્યારન્ય રૂ દેવદારકારન્યહુ નામા ;
 એજારન્ય રૂ નધુપારન્ય રૂ દ્વૈતારન્યા, સખસિરમનિ શ્રી ખૂંદારન્ય કૃત્યુપ્રિય ધન્યા. ૧૩

ચૌદસ બાશતુ નામ.

શ્રીકે ચૌદસ શૃંગારનામ.

હરિગીતા.

કરિ પ્રથમ મંજન ઓર, ચાર ચીર તન ધારત કરે ;
 ત્રિતિયે તિલક સુખ ભાલ માંગહુ તુર્ય નેત્રાંજન ધરે,
 પંચ યોં અતિતાંક અટ્યોં મુક્તનય નાસા ભરી ;
 સત યોં સુગેની ગુંહી અઠ યોં માલ પુંખાદિ ધરી. ૧
 કટિ મેખલા શૃંગાર નોં યોં કર સુકંગત દસ ભયો,

અગાર યો કુચ લેપ કુંમકુંમ અગરામ સુ ખારયો ;
 નેપુરાદિક પદસહિત અગર તેર યો ચલ જાનિયે,
 ઓઢ યો ચંચલ દ્રગવિગ્રહન પતિવ્રતા પદિયાનિયે. ૨
 તબોલ ચરવન પંચદસ યો ચતુરતા મોલિ સોસહે,
 શૃંગાર આમા આંગ સંગત બચ્ચે અપ્પિસ અમોલહે ;
 આરાધીકા સજિ સોલ પુરન મિલો નાય નિકુંજમે,
 યુન ગાત જુગલકિશોરકે જન દયો આનંદ પુજનમે. ૩

અથ પુરષકે શોલ શૃંગારનામ.

છંદ મત્તગયંદ.

ક્ષોર ૩ મંજન અંખર સુંદર તિલક સુખાસ ૩ એપન ચંદન,
 કુંડલ કાનન મુકુટ મુદ્રિક કંકત પાન કૃપાન છુરી અન ;
 આનન ખીરી પંદ્રધ સુપાવન ભારતિ તુંડ સુસિલ યુનઝાન,
 ચાતુરતા સહ સોલહુ બાલહિ નાય દયાસુ સમંધ મોસિ તાન. ૪

ચીકી સોલ કમાનામ.

ચોપાઈ.

સોલકળા સંપુરન ખાંતી, હંસગતી સો પદ્મનિ જાંતી,
 શામ ચાર અર ઓજાલ ચારી, ખોન ચાર ચારચગન બારી. ૧
 શામ કેસ અતિહી ધુવરારે, જિરહ કરી જિત રૂપ ગંવારે ;
 પુતરી સ્યામ સ્યામ તિલ સોહે, કુચ મુખ દેખિ સ્યામ મન મોહે. ૨
 સોહે સ્વેત મંગદી ડંડી, આતહી સ્વેત નયનકી પિંડી ;
 ચોકી સ્વેત સ્વેત નખ ખને, જિહિં જાપમા હિરાકી મિને. ૩
 નાક અધર કર પત્રવ છીન, અતિ સકુમાર લંકીકી કીન ;
 સુભર ગાલ અર સુભર કલાઈ, પીન પયોધર ધુળ વુજાઈ. ૪

કોહા.

સોલ કળા સું પદ્મની, ખરનહી કાલી વેદ,
 જો પાવે રસરીતીકા, સો પાવે પદ બેદ. ૫
 આરાધ સો પદ્મની, કૃત્તન લહે પદ અમ્મ ;
 કહીયતુ આર સુ કહનકે, લહે ન આતરતિ અમ્મ. ૧૦

શ્રી કૃષ્ણચરન ખટલસ ચિન્હ તાકે નામ.

છંદ મંત્રગયંદ.

સ્વરિતક અષ્ટ સુકુન યદીયવ જંબુ ધુજાંકુરા ઉરધરેખહુ,
પંકજ ગોને વ દહન પાપ ધરે હરીદાઇ સદાશિવ લેખહુ;
મહન ત્રિકોન ધનુષ ૩ કુંભગરવ ગે પદ સારથ ચંદ્ર સુખહુ,
વામ ચરન્ન સુગીન્ન યહે સેત ચિંતન સુત પને હરિભેખહુ. ૧૧

શ્રીકૃષ્ણ મહા પ્રસાદધીકારી ષોડશનામ.

કુંડળિયા.

શંકર શુક સેનકાદી ખલિ, હનુમાન અકર.
નારદ કપીલ ૩ ભિંમ ધ્રુવ, અંબરીખ રસપુર;
અંબરીખ રસપુર, બિભીખન ઉદ્ધવ અનુન,
પરમ ભક્ત પ્રહ્લાદ, ૩ વિશ્વકસેન તસે કુન;
કહે દયો હરિદાસ કૃષ્ણકે ઇતેહી કિંકર;
મહા પ્રસાદે કેરવાદી, આદિ જો ભાખે શંકર, ૧૨

ગોલોકવાસી શ્રીકૃષ્ણકે ષોડશ દ્વારપાલ તાકે નામ.

છંદ રોડા.

બીરમાનુ અર ચંદ્ર ભાનુ ઓર સુર્યભાનુ,
વસુભાનુ પુતી દેવમાનુ શુભ નામ બખાનુ;
શકભાનુ અર રત્નમાનુ ગોપનકે નામ;
સુપારથ પ્રુનિ સુમલ સુદમા અર શ્રી દામી. ૧૩
યહ એકાદસ વલ્લભ ડાહિનપે રહે રોપી,
ઓર પંચ દહરી વહારછ કગન ગોપી;
સોનુયન નાયકા તાહીકે કયો લહુ પારા,
કહુ પાંચકેનામ પ્રવર સખતે નો દારા. ૧૪
ચંપકલતા ચંદ્રિકો ચિંદ્રેભગા ૩ ખંસોખા,
શ્રીલક્ષ્મીતા યહ પાંચ ઓર સાખનકી સાખા,
શ્રીરાધા ઓહનકે યહ સેવક યહ દામી,
ઇતકો સુમિરન કરત દયા પરમાનંદરાસી. ૧૫

(૩૮૩)

શ્રીરામચંદ્રજીને બાદસ સચીવ જો પ્રવાન તાકે નામ.

છપ્પન.

સૃષ્ટી વિઠઈ જ્યંત, નીતી પર સુચીર વીનીતા,
રાધવ વર્ધન નીપુન સુશરૂર પરમ પુનીતા;
આરોક સદા આનંદ, ધર્મપાલક તત્વેતા,
મીત્રીવીર્ય સુમંત, ચતુર જગતીનીજેતા;
સો અનાયાસ રઘુપતિ પ્રસન્ન, ભવસાગર દુગ્ધતર તરે;
પ્રાવે જાકતી અનપાયની, રામ મુચીવ સુમીરન કરે. ૧૬

દક્ષકી પુર્વરૂપકી શોડસ પુત્રીનામ.

છંદ અરિહ.

અક્ષા મૈત્રી દયા શાંતી સુખધાગહે
તુષ્ટી પુષ્ટી આર ક્રીયા ઉત્તમી નામહે;
બુદ્ધી મેધા તીતીક્ષ્ણ હૃદીહિ લહી,
(હરીહા) મુરતી રાહીત યહ તેર ધરમ પત્ની કહી. ૧૭

દોહડા.

સ્વાહાઆગ્નિકો દધ, સ્વપ્ના પિત્રિકું દીતઃ
સંતી દધ મહાદેવકા હન રતિ હરિપદ પાન. ૧૮

અગ્નિકુંદમે સોર અગ્નિહે તાકે નામ.

કવિત.

વૈદ્યાનર લોચનીક પાવક જ્યોત્સનાગલહે સુખ કુતીમારદ મૃદુ મંગલ કહેહે;
ગારરપત્ય સુ આર બલવાનલતેજો મૈત્રવાનલ જઠરા ક્રિયાધાનલ લહેહે;
ક્રોધાનલ હુતાસ વિરહાનલ સોસો અગ્નની કાકું ન જહાં રૂપધારી રહેહે,
દયાપ્રણુ કૃપાણુ જીવકા ભાવાનલ સિરોમની જગમે બિલા સોતાકે તો દહેહે. ૧૯

ચંદ્રકી સોળ કળા તાકે નામ.

સંવેચા.

સ્વેતકળા અર માત્ર સીતજ કૃષ્ણ ર રક્ત ર પીત કહેહે;
શ્યામ ર ધુમ્ન ર કોમલ તામસ રાજસ રાત્નહુ જ્ઞાન લહીયે;
સુખ ર વીર્ય ર અમૃત એ જીન સોળકળા સસિમેહી રહીહે;
જાહિ મુખસ પ્રમદ દયાપ્રણુ જાકી કળા સળા જાત ઇહીહે. ૨૦

સમક્ષે જસતુ કે નામ.

અંધાંતરે સપ્રદક્ષ પરજીત જરનકે નામ.

હોહા.

ડ. મ છુ ટ ક હ પપ ફગ બમર, લક્ષ હક્ષ તદ્દ જનિઃ
દીન નહિં નર કખીત પર, હરીગુન દોષ ન માનિ. ૧

અષ્ટાદશ જશત કે નામ.

અષ્ટાદશ પુરાન.

છપ્પે.

‘વક્ષ બિન્દુ સિવ લિંગ પદ્મ અરુ રક્ષ પુરાનાઃ
વામન મીન વરાહ, અમ્બી પુત્રી કુર્મ જગાનાઃ

મારકંડ બ્રહ્માંડ બ્રહ્મ, વૈત્તિક જનિઃ

ધુર રચે સપ્રદક્ષ બ્યાસને, તદ્દુ ટચ્ચો નહી -હૃદયજતઃ
દીર્ઘ તમ સુખ ભો પ્રીતમદયા રચ્યો કૃત્તનમય ભાગવત. ૧

કનકી રક્ષોદક્ષાંધ્યા કયન.

હુહા.

દક્ષસહજા તે ઇક્ષ અરુ યોધસ, કીર અગ્ધારઃ
પથવન સાઠી ઇકાસી દસપુનિચૌદહજારઃ—૨
કીર યોધસ અરુ પંચદસ, સહજા સહીત સતરચારઃ
કુનિ દક્ષના દ્વાદસ અરુ હજાર ફેર અઢાર—૩
સાડે ચૌદહજાર કીર પંચગીસ પરમાંત
કીર અઢાર કીર અઢારહી, સંખ્યા રક્ષોક જગાન —૪
પુરાન ક્રમસહ ચહુ ગીતી, સમ સંલોક લખચારઃ
તામેનેં બી હંસ હવે, હરીરસમય પથ સાર—૫

અષ્ટાદશ ઉપપુગનનામ.

છપ્પે.

‘વક્ષ ઝોર નરસીંહ બીન્દુ શીવ ધર્મ સુ જાણો,
દોરપાસ સર નારંદોકત કોખીલ પુત્રી માનોઃ

(૩૮૫)

માનવ અરૂં જોશાનરત કીર બ્રહ્માંડ બહેરહે ;
કાલીકાક વાઝુંને ગાદિવર સાંબળ વોરહે ;
નિન સૌર ૩ પારાસર કલ્પે, કર્મ ઓર ધક ભગવત ;
પદ ઊપ પુગન દસ આહલે ; દયાભક્તિ દરિવર સુમત. ૩

અષ્ટાદસ ભગવદ પારસદ નામ.

હુરિગીત.

ગિત પ્રથમ નંદ સુનંદ જય અરૂં પિજય પવ કર પ્રપન્ન કરે ;
ભદ્ર સુભદ્ર પ્રચંડ ચંડ ૩ સીલ ઓર સુસિતલહે ;
કીર વીનિત કુમુદ અવરહુ પારસદ કુમુદાક્ષહે ;
અરૂં સુપ્તેનર વિચક્ષેન જી ભગત નીતી કમલાક્ષહે. ૪

મહાભારતકે અષ્ટાદસ પરવ તાકે નામ.

છંદ અડિયલ.

આદી સમાપન પરખહી જાના, બેરાટ હુ દિવોગ પખાના ;
મિત્ર દ્રોન ૩ કથન કલ્પહે, સદય ગદા મૌઝીક લલ્લોહે. ૫
સ્ત્રી શાંતી અનુસારાનહે બલ, અશ્વમેધ પુત્રી વ્યાસ ૩ મુસન ;
સ્વર્ગ રોહન સહીત અદારા, માહા ભારતકે પરવ દિઆરા. ૬

દોહરા :

માહાભારતકે ગિત પુરખ ધકે, અયતન દસ અરૂં આહ ;
પંચપ્રાતમે રત્ન પંચ, ગિતે કૃષ્ણ પદી પાહ. ૭

અદાર ભાર વતરપતી પ્રમાન.

છાંપે.

દસકોટી દસનચ, સામ્ર સત્યારી મીલાઈ ;
કુગને કીન્ને તહી, ભાર ધક સંખ્યા ગાઈ ;
સૂલ બૃહ્મ અસ ભાર, ચાર અરૂં અરૂંલહુ ચારા ;
કંટકસહ પુત્રી ચાર, બેલી ખાટભાર ખીચારા ;
સુની ભાર અદાર જી વતરપતી, યા બીધી સંખ્યા જોરીયે ;
હે રેખાવલી ભગવંતકી, દયા બની નહીં તોરીયે. ૮
અષ્ટાદસભાર સુમરન કરન દાન દેતાયા તાકે પ્રનામ,
સાસેહી ખા જય ધક, તીન જય ગુંજા જાના.

ત્રીગુંજન ધકિ બાલ, ખાલ સોરહી ગદિયનિ ;
 સો ગદીયાંને સોલ, માન તાકોં પ્રલ કહિયે,
 ખલડેંસોં પ્રમાન, હોધ જખ ધરી ધકિ કહિયે ;
 ગીન સો ધડી દસકોં ભાર ધક, અંસ અષ્ટાદસ નીતપ્રતી ;
 નૃપ કરન કનક દેં ખીપ્રકોં, તહુકા કરી નહી કૃષ્ણરતી. ૯

અષ્ટાદસ સ્મૃતીનામ.

છપ્પે.

મનુસ્મૃતી આત્રે વૈશ્ણવી, હારીતક જામી,
 જાગવલીક અંગીરા, શનીશ્વર સ્મૃતીક નામી ;
 કાત્યાયની રાંખીલી, ગૌતમી વશીષ્ઠ દાખી,
 સુરગુરુ આસાતપી, પરાસરકન મુની ભાખી,
 અસાપાસ ઉદારધી, પરતોક લોક સાધનસોં,
 દસઆઠ સ્મૃતી જીન ઉચરી, તીનપદ સરસીજ ભાલસોં. ૧૦

શીરામચંદ્રજીકે સહચર અષ્ટાદસ પદ્મવાનરકે જીયપતીનકે નામ.

છપ્પે.

દીનકરસુત હરીરાજ, ખાલધછ કેસરી ઝોરસ,
 ધધીમુખ કુવીદ મયંદ, રીંછપતી સનકો ચોરસ ;
 હિલકા સુભટ સુષેન, કરીમુખ કેમુદ નીલ નળ,
 સરભંગ વૈગવાછ, પતસગંધ માદન અતી બળ ;
 યહ પદ્મ અદારહ જીયપતી, રામકાજ ભટ બીરકે,
 શુભ દૃષ્ટી વૃષ્ટી મોપર કરો, જો સહચર રઘુખીરકે. ૧૧

અષ્ટાદસ ખરનનામ.

કુહા.

ખરન બેદ યુગ ચાર તીહુ, ત્રીસંધ્યા ત્રીલોક ;
 ખરન અદાર સુ યહ કહે, જસ પતી હરીહર શોક. ૧૨

પુનઃ ગરૂડપુરાણોક્ત અષ્ટાદસ ખર્નનામ.

છંદનરાજ.

સુવીપ્ર કાત્રી ખેરય શુદ્ધ ખર્ન ચાર માંનીયે,
 રજક અર્મકાર નક ર ખરદ જાંનીયે ;

૩ કેવરતકાં ૩ મેઠ બીલ્લ સાત હેં ગીમે,
 ૪ અંત ભર ખટુ ઓર ઊપજતી સો સુનો, ૧૩
 ૫ વલ્લ રાસકાર મ્લેચ્છ ઊજરાદી પાલહેં,
 ૬ ઇલાગપાલ ન, વકે પ્રચારક કલા લહેં;
 ૭ ચેહીહેં અઘાર બર્ન સેસ બર્ન સંકરા,
 ૮ ગરૂડ રોં દયાપ્રભુ ગુપાલ યા કહી ગીરા, ૧૪

અથ વિશ ઝરતુ નામ.

શ્રીરમુનાથજીકે બીસ ચરતચીન્હનામ.

છપ્પે,

અંકુસ અંબર ધ્વજ, ધેનુ પદ રાખ ચક્ર યજ્ઞ;
 અજકોન, ત્રીકોન સ્વતી કદા ભવ;
 કુલીસ સકલ જ્યે કંજ, જંબુકલ અર અધ ધંકુ,
 ઊધરેખ ધનુ ધંકુ, ઓર ગીન વીસચોં બીંકુ;
 યહુ બીંસ લક્ષ જુગ મીલી અસુખ, હરન જન સુખ કરન;
 શ્રીરામચંદ્ર ધારન કરે, દયા નાથ અસરનસરન, ૧૫

મુખ્ય બીસ જાતીકે મનીનામ,

કવિત.

સુરજકાંતી ચંદ્રકાંતી સ્ફટીક ૩ કંચન મતી ધંકુનીલ પદ્મરાગ મહા નીલમનીહે,
 ગરૂડોદ્ધારકકે ભર શીવ હરતક સંજીવન મોકીતક ધંભીર્ય ઓમની મરકતમનીહે;
 મનોક કીશોર સ્પર્શક સ્વમંતક વૈદુર્ય મતી ચીંતા મતી કૌસ્તુભહરીઃહર શોભાખનીહે,
 દયાપ્રીતમ ઇત્યાદીક મનીકેહુ શીરોમતી ચુડામની મુકુટમતી કુત અખીલધનીહે.

ત્રિઓવિંશ ઝરતુ નામ.

ત્રિઓવિંશ કુલાજાતી.

છપ્પે,

ભમર ૩ ભામર સરભ, સેન મંકુ મરકટ, ભલ,
 કેરભજાતી ત્રર હંસ ૩, મદકલ પયોધર ૩ ખસ;
 વારાણ ત્રીકલ ૩ કલસ, મલસ, શાકુલ બોધકુ ગીન,
 બ્યામ બીડલ ૩ સોનક, મુખક શરપ એને જાન;

ગુરુ બાધસ લઘુ ચોં ભોર ધર, ગુરુ ઘટી બધુ હો બાધસ,
મીધ સેસ કહી હરીયાંન ક્રમ, દયા નામ જીની કાલીય—૧

અથ ત્રેવીસ અક્ષોની મૈત્ર્ય લોકે જરાસંધ શ્રીકૃષ્ણકે સામી
લડવેકાં આયો હતે સો ક્ષોનીક પ્રમાન.

છપ્પે.

૨૫ ઇક ઇસ હજાર, સાતસોં તાપર સીતર,
અજકો યહી પ્રમાન, નાંહી કછુ ન્યુન ન ઊતર ;
તુરી પેસેટ સહસ્ર, ૩ ખટશત પુતી દસ જાનો,
એક લક્ષ નોં સહસ્રાર્ધ, ત્રય શત તર માનો ;
મુતી અક્ષોની ઇક યહ કહી, એસી તેઘસ જોરીકે,
અહી આયો ઘેર અક્ષર પ્રભુ, કારયો માથોં તોરીકે ૨

અતુરવીશ વશતુકે નામ.

શ્રીકૃષ્ણકે ચોધસ અવતારનામ.

છપ્પે.

આદી વરાહ સુ યસ, પુરુષ કપીલ દત્તાત્રય,
સનકાદીક સુ મુતી નરાયન, નરધ્રુવ વરદય,
પ્રથુ રપંગ હય ગ્રીવ, મીનક મહ જુ નરહરિ હરી,
લામન મરાલ મનવંત, ગુપ્તા ધનવંતરી,
મોહની ત્રીરામ બુધ બ્યાસ અર, કલકીરૂપ ખટખીસહે,
હો નારદ મોહની હેં, કહુ ન દયા કલા અજ ઇસહે—૧

દત્તાત્રયકે ચોધસ ગુનગ્રહન ગુરુકે નામ.

પૃથવી અનલ આકાસ, નીરહુત શરૂ રતી અજગર,
કપોત સીંધુ પતંગ, હરીન ગજ મધુહા શરકર,
મધુ મક્ષી ત્યાલી મીન પીંગળા કુમારીકા અહી,
કીરન પ્રક્ષી શીશુ હરનનાભ, યંહ ચતુર્વીશ લહી,
ઈતિ રાખતે કેવળ ગુન ગહ્યા, સમુગ્રી સાર અસારહે,
દત્તાત્રય મુતી જન દયાપ્રભુ, કૃષ્ણઅંસ અવતારહે—૨

ચોઈસ પાસકો એકાદશીનામ.

ચોપાઈ.

માર્ગસીર મોક્ષા આર સક્ષા, પૌષ પુત્રદા પુત્રઃ ખેટીલા; ૧
માધ જ્યા વીજ્યા દો હેં સુત, સીત મરદી આધમોચની કાલગુન. ૨
મધુ લલીલા ર વૃથી નીપરા, માધો મોહીની અન્ય અપરા; ૩
જેષ્ટ નીર્જલા યોગીની ઓર, સુરસયનીકામીકા સુ બહાર. ૪
આવન સુતદા ધરમ પ્રદા, તપ પદ્મા ર ધંદીરા સદા; ૫
આત્મીય પપાકુશાર માનીક, પ્રયોધીની ત્રીરપરા સુ કાતીક. ૬

હોહા.

એ ચોઈસ એકાદસી, કરિયેં સખ કરિ હિત;
આતિ પ્રિયવ્રત શ્રીકૃષ્ણકોં, અન્ન ન ભખિ ધરિ ભીત. ૫

સત્ત્રવીસ પાસકુ નામ.

સત્તાઈસ નક્ષત્રનામ.

ચોપાઈ.

અધનિ ભરનિ પુનિ કૃતિકા ગનિ, રોહનિ મૃગશર આરદરા ભનિ; ૧
પુનરવસુ પુષ આશ્લેષા પુનિ, મધા પુરવા ભીતરા કાલગુનિ. ૨
હસ્ત ઓર ચિત્ર પુનિ ક્ષત્રી, વિશાખા શુ અનુરાધા પાંતી; ૩
જેષ્ટ મુલ એહી કમ જાનો, પુરવ ભીતરાપાઠ બખાનો. ૪
અવન ધનિષ્ઠા અર સત ભેખા, પુર્વોત્તર ભાદ્રપદ્ધી લેખા; ૫
રેવતી મિલ સત્તાઈસ સહાયે, અભિજિત છાંતી જોહની ભધહે. ૬

હોહા.

સત્તાઈસ નક્ષત્ર યહ, તિથા ચંદ્ર સખ જાની;
પ્રકટે જિતકે ખંસમેં, કૃત્તન સકલસુખ ખાની. ૪

સત્તાઈસ યોગનામ.

ચોપાઈ.

વિષકુંભ પ્રીતી આયુરામાન, સૌમાજ્ય શુભતર અતીગંજ જાન; ૧
સુકર ગાર ધૃતી શુભ કલત, ગંજાદિ કુવ પુની વ્યાધાત. ૫

(૩૬૭)

હરપણુ વજસિદ્ધી વતીપાત, અરૂ ખરીયાંન પરીબ સિખ ખ્યાત;
સાધ સિદ્ધી શુભ શુકલ ર 'વદ્ધા, ઇંદ્ર ર વૈદ્રત એ પ્રસીદ્ધમા,

કુહા.

એહી ગ્રંથ જોતીસમેં, કહે સમખિસ યોગ,
યા પહીયો જન તખ સુરલ, મન હરીપદ સંજોગ,

અઠાઈસ ઝસ્તુ નામ.

અઠાઈસ તત્વનામ.

છંદ દંડક.

પૃથવી અપ તેજ વાયું વ્યોમ રાખદ સ્પર્શ રૂપ,
રસોગંધ શ્રોત્ર ત્વચા ચક્ષુ નાસ માનીયેં;
જીભા પચ હસ્ત લીંગ પાદ ગુદા મહતત્વ,
અહંકાર સત્ત્વ રજો તમો ગુણુ જાનીયેં;
મન અરૂ હેં જીવાત્મા તાકે પતી અઠાઈસ,
તત્વનામ એહી પહીચાંનીયેં;
સાનીનકો સાધન હેં રેનઘોસ એ ખીચાર,
દયાભક્તકો ન કુટ કૃપાપ્રેમ ઠાંતીયેં. ૧

અઠાઈસ મુખ્ય નાયકનામ,

કવિત.

વાક્યનિદ્ધા રૂ ક્રીયા લચ્છિતા ર ગોપતાહેં,
અનુશયાંના મુદિતા કુલદાહું માંનીયેં,
રૂપ પ્રેમગર્વિતા ર ગુનગર્વિતા સુખરી,
દુખીતા સંભોગ અન્ધ ધીરા પહીચાંનીયેં;
ઓર હેં અધીરા અરૂ ધીરા, અન ધીરા ગિન,
મુખ પ્રગહમા યૌવનાસાતાસાત જાંનીયેં;
આદી પ્રાપિતપતિકા દસ પહીલી ભાખીહેં,
કુલદાંના સત્તાઈસ કૃપાનકે ખખાનીયેં. ૨

અઠાઈસ નરક નામ.

છંદ ચરચરી.

અધતામીસ હેં હકતામીસ રોરવ જાંનીયેં,
મહારોરવ કુંભિપાક ર કાલસુત્ર ખખાનીયેં;

આસિપત્ર બન અરુ સુકરમુખ પુનિ અંધકુપહુ નામહે; ૧
 કમીભોજન અરુ સંદંરાસો દુખકો ધામહે. ૨
 તપ્તભુમી વજ્રકંઠક કુટ રાહમલી ઝોરહે; ૩
 પુષ્પોદર વૈતરનિ પ્રાનનિરોધ વિસરન બ્હોરહે; ૪
 સારમેયાદન રૂ સાલાભક્ષ કટ અતકહે; ૫
 અવિવિદ્યઃ પાન અરુ ધકાર કરદમ નક હે ૬
 રક્ષોગણુ ભોજન પુનિ ધકિશુલપ્રોતઃ હે કલો,
 દંદશુક અરુ અવટોરોધન યાર્યવર્તનહુ સહો;
 સુચીમુખ યહ નક અદ્વાધસ રૂજભંડારહે,
 દયા એ દુખદહન ઝોખદ નામ નંદકુમારહે. ૭

ત્રીસ બસતુનામ.

ત્રીસ ભગવદીકે લચ્છનામ.

હરિગીત.

સુકપાલતા નહિ દ્રોહ કાહુરુ સદનરાક્તિ અતિ રહે,
 નિનિ સત્યમાયન અરિયા નહિ સુખ રુ દુખ સમતા સહે;
 સર્વોપકારક તારુ કામસુ લોભ કમ્પહુ ન પાવહી,
 સમ્પ્રહાર ધંદ્રિયજીત મૃદુચિતે સદાચાર તજે નહીં. ૧
 અરુ સંગ્રહિ નહિ ક્રિયા દૃષ્ટા દ્રષ્ટયુક્ત આહારહે,
 મન જીતે સ્વધરમ દૃઢ દૃઢાચર્ય સદા નંદકુમારહે;
 અરુ મનનરિલ હરિભજનસાવધ ઊરવીકાર રાકલ દહે,
 દિલુ હોય નહિ આપત્તિ લખિકે ઊરમી ખટ જીતી રહે. ૨
 નહિ માન ધર્યા અન્ય માનદ દક્ષ બહુ તપ બોધહે,
 હિય નિકપટ પરભદ્ર અતિથ્ય ગરવ લોભ વિરોધહે;
 પુનિ જ્ઞાનસમ્યક અન્ય આશ્રયરહિત રાશ્યામતિ પ્રભુ,
 અધમિત ભજન સંમત કરે શ્રીકૃષ્ણ સહી રાખતે બીભુ. ૩

દોહા:

ભગવદીકે લચ્છન કહે, શ્રીમુખ શ્રીહરિ ત્રીસ;

સોસેવત નેચે મિત્ર, દયા નાય, ગોપીસ. ૪

અક્ષાંકે ત્રીસ કલપનામ, મચ્છપુરાણીક.

દુહા.

શ્વેતકદમ નીલસોહીત રૂ ખામદેવ હે ઝોર;
 તનિરય રોરવ પ્રાન પુની, મૃદત રૂ કંદ્રપ બ્હોર. ૫
 મદ્યકદમ ઇશાન પુનિ વાન સારસ્વત બની;
 ઉદાન ગરુડ રૂ કુર્મ કમ, ત્રિવીરાકા લોભાની. ૬
 મૃસિંહ આર સામાનહુત, સોમ રૂ માનવ નામ,
 કીર ઉદાન વૈકુંઠ આર લક્ષ્મી હે અભીરામ. ૭
 સાધીત્રી પુની ઘોર ગીન, વરાહ આર નૈરાજ;
 ગોરી ગાહેશ્વર પુની પીત્રી કહુ સમાજ. ૮
 ચહ બ્રહ્માકો ગાસગીન અસ આયુષત અબદ;
 રાહુ ભજની છતુભંગ બીય કયો ન રટત હરીરાજદ હ

ત્રીસ અંગુળનામ.

છપે.

છકે દસ ચત રૂ સહસ્ર, અયુત લખ પ્રયુત કોટી ગીની
 દસકોટી પુત્રી અબ્જ, ઝોર દસ અબ્જ પરવ બની,
 દસ ખરજ રૂ પુત્રી પદ્મ બ્હોર દસપદ્મ ચોક લહી;
 દસચોક રૂ છક દસ છક, અબ્જ દસ અબ્જ સમુદ્ર કહી;
 દસ સમુદ્ર લીલ મદ સલીલ મઈઠ, ગાદસઈઠમ પારમહી
 દસ પારમ રાખ્ય રાખ્યા દસ, બહોલો હરીયુન અંત નહીં.

રાવણુકી ખાસ સેના અક્ષોની ત્રીસકી પ્રમાણ.

અંરિક્ષ.

અયુત હરિત રથ દુગન સુમટ લખ ભાનિયે,
 તુરિ દસ લખ આદલ છત્તિસ લખ માનિયે;
 રાવણુ અસ અક્ષોની અદ્યો લે ત્રીસકાં,
 (હરિશં) સહિત સહન્ય સો હત્યો ન અમ જગદિસકાં.

બાતીશ બાસણુ નામ.

બત્તિસ લરછત.

ચોપાદ.

મુકલિ બુ સીલવત પરમાન, સતી સોચ સુપરાક્રમી બનકું
 પ્રદિવંત ઉત્તમ ઉપદાસ; પરદાર વરજિતે પાળાસ. ૧

માને લોક બિચારી હોય, માત્રસિ પરિપુરન સોય ;
 સદા સંતોષ બિચીરછન ચિન્તા, સજ્જન સુલપ કામરસ મિત્રા. ૨
 ધંદુજીત અરુ સુલપ અહારો, ગુરુભક્તી ધરમી દાતારી ;
 માતા ભક્ત પિતાકી સેવા, પરઉપકારી પુજહિ દેવા. ૩
 પુરન અર્થ ગુન પુજહિ ધસા, અલપ નીંદ લછન ખતીસા ;
 દુઃખશુદ્ધિ ભાવે સો પાવે, નિજ અગ દયા હાય નહી આવે. ૪

પુરાણાતરે અન્યોક્તા વાકી.

છંદ નરાજ.

સખીત પદુન સુમેનુ નૃત્યગીત તાલયં,
 ગનીતહુ ભરીત વંશ સ્ત્રીપરીક્ષ આલયં ;
 મુસારથ ૩ અદ્વનં ભ્રમજ લેપ સાતુ હે,
 ૩ દુઃખ ચૌર બીભિચારી જાન કૃત્ય ધાતુ હે. ૫
 ગતી કીરદ્વરજન ૩ દૃષ્ટિ ભેદનં ખલં,
 મુમદ્ભર્ત્વગત્ય રષ્ટ ભેદનં ક્રિયા અલં ;
 ૩ સાહસા કરંમ ઉત્તમત્ત દાતશુરતા,
 દયા સમસ્ત ભુત અત્ય પ્રાક્રમી સુપુરતા. ૬

દુહા.

ધડુ લચ્છન ખતીસ હે, અવર અંધકી ખાનિ ;
 પરિપુરણ તામે લહેં, જિન હરિરસ મતિ શાનિ. ૭

પુનઃ વૃદ્ધ્યાનાખ્યઅર્થકે.

ભવેયા.

લચ્છન એક હિકે હરિકો બકકો ધક એં કુરકુકે લેહુ,
 ખાયસકે કુની ખાંચ સિખો ખટ સ્નાનહુસોં તિન રાખબકેહુ ;
 ખટ મયુર સુતીન અહી ગુરુ માતા પિતા ધક એક ગહેહુ,
 તીસ અરુ દાય ભયે ગિનિદ્યોં જન નાય દયા જખ પ્રાપ્ત ભમેહુ. ૮

ધનકો લિહાહરન.

સિંહકો.

સોપાઈ.

ખડ સધુ કામ કરન જો અધામોં, તામે ભલો ન આલસ સાપો ;

(૩૬૪)

આરંભિ કરનો સુ તતચન, સિખિલે ધક યહ હરિકે લચન,
બકકે લચન.

સખ ધંદ્રિય ચંચલતા ચારે, દેસ કાલખલ આપ ખિચારે ;
રાખ કારજ સાથે સખિએક, બકલચન બુધ એ યહ એક. ૨

કુરકુટકે લચન.

ગુપ્ત સ્થલ રાખે બુધ કલા, બંધુ ખિભાગ દેનકું ભલા ;
ભોજન દરે સહિત નીજ નારી, ગે કુરકુટ લચન મહ ચારી. ૩

વાયસકે લચન.

ગુપ્ત રતી નિરલજહુ કહાવે, સમય સમુઝીકે સદન બનાવે ;
અખિરવાસિ આલસ નહીં રચ, લે લચન બાયસ મહ પંચ. ૩

સ્થાનકે લચન.

બહુત ખાચ અહપહુ પરસંજ, સતત સનિંદ્ર શિશુ ચેતન ;
સ્વામી ભક્ત શુર બડ લહો, લચન યહ ખટ સનસુ ગહો. ૪

ખરકે લચન.

અમિતહુ બોજ હાચે જાંહી, સીત ધામમે સમુઝે નાંહી ;
સદા અતોખી ની લચન, ગરધભતે ગ્રહે હોધ ખીચીચન. ૬

મોરકે લચન.

બડ સુમરન સખકો પ્રીય ભાષે, ગાઢ કટુંખ મોહ અનુ રાખે ;
સમય કાલ સમુઝે રીપુ ઝીતે, ખટ લચન યહ સીખ સીખીતે. ૭

સરપકે લચન.

સચીખ રહેં ધન રચન કરે, ગુરૂકી આસા સીરપર ધરે ;
એહી સર્પકે લચન તીન, સીખે જો કાંઈ હોય પ્રવીન. ૮

ગુરૂ માતપિતા મીલિકે.

શ્રી ગુરૂ માતાપિતાકી આસા, કરીહુ હોધ કરે ન અવસા ;
સો સખ હીતમત સાથે તુર્ન, એહી બતીસ લચન પુર્ન. ૮

(૩૬૫)

હોહા.

કદાહરન સહ સખ કહે, ધંકુ લરછત ખતીસ ;
પરીપુરાણ નામે રે દયા ભક્તી ખૃજસ. ૯

ખતીસ કાવ્યદોષકે નામ.

છપ્પે.

તજકુ ત્રિવિધ અશ્લીલ, ગુગુપ્સા ત્રિડા અમંગલ;
અત્રીકટુ દુઃસંધાન, હીનરસ આમ્યતી હીત ભલ;
યંગુ મૃતક સંદીર્ઘ કીલષ્ટ પુનઃકૃતિ નીરર્થક;
અધીક ન્યુન કમહીન, વ્યર્થ જતીભંગ અસમર્થક;
અપ્રયુક્ત વિરોધી દરાપથ, સમય લોક આગમ ખરન;
પુતી રાખ્દ લિંગ અર દોષ ને, સખે કાવ્યરોભાહરન. ૧૦

હોહા.

યહ દુપત જો કાવ્યકે, કમન કીચે ખતીસ;
કટુ ન આવન દીજિયે, દોષ ન જસ જંગલીસ. ૧૧
શ્રીરામાણકી મુખ્ય સહચરી ખતીસનામ.

ચોપાઈ.

સુરીલા શિષ્યકલા અર રતી, કદંબ માલ યમુના સતી;
ગંગા કુંતી પુતી જાન્હવી, સ્વયંપ્રભા મધુવતી માધવી. ૧૨
ચંદ્રમુખી સાવત્રી સુખા, પદ્મમુખી સુંદરી સુમુખા;
ઓર અંબીકા પુતી સરસ્વતી, ચંપા પરણા હે ભારતી. ૧૩
કૃષ્ણપ્રીયા કમલાકુ ભની, શુભરૂપા પદ્મા નંદનંદની;
સરવ મંગલા પારિજતા, ગૌરી કાલિકા દુરતા ખ્યાતા. ૧૪

અર્થ ચોપાઈ.

યહ ખતીસ સખી શ્રી રાધા, જાકે ગુન સખ રૂપ અગાધા.

ચોતીસ ખસતુનામ.

ખિભીયારીકે ચોતીસ ખાવલરછત નામ.

રોલા.

નીરવેદ રે ખાતી શકે ગરવ રે ચીત ચીતા.

મોહ વીવાદ રૂ દેવ્ય ઝોર અમુયા ગીની મીંતા. ૧
 સુમત મદ આલસ શ્રુમ અરૂ ઉતમાદ બખાનો,
 શ્રીડા જડતા હંપ ધૃતી ઊદ્ભવેગલી જાનો. ૨
 આકૃતીગોપન ઝોર ચપલતા અપરમાર ભય,
 હિતકંઠા નીંદ્રા રૂ સ્વપ્ન પુતી ખોધહુ ગીન લય. ૩
 ઝોર ઉચ્ચતા વ્યાધી વીવાદ પુતી વીતરક મતી,
 બહોર મતી અરૂ ક્રોધ ત્રાસ યહ ખીભીચારીન મતી, ૪

દોહા

કહે ભાવ ચોતીસ યહ, ખસે જાહિકે હીય;
 પલહુમાત્ર જહાં ના કરે, કપહુ રાધીકાપીય. ૫

છતીસ બરાણનાના

ખટત્રીસ વાણનાના,

હુશીગીત.

સુખીન મુરલી અમૃત કુંડલી જલતરંગ મૃદંગહે,
 અરૂ મદનમેરી નીશાન કુંદભી, ખંજરી મુરચંગહે;
 ખડ નગારા ઘોસા રૂ ધુટકી શૃંગનાર રૂ તાલહે,
 ડક શાખ ઘંટા મહુવરી પુતી ઝાલરી કઠ તાલ હે,
 ધુતી હોલ હીમીડીમી ઝાંઝ ગીરીગીરી મંજરી સુરથારી હે,
 ફીરી દુધારા સારંગી ધંત્રુ પીનાક 'સુમનહારી હે';
 સુરમંડલ રૂ સરનાઈ તુરહી રખાખ રૂ કરનાલ હે,
 યહ ખજે છતીસહુ નંદકે જપ્ જન્મ શ્રીગોપાલ હે, ૨

મુખ્ય છતીસ કામભાગાસન.

છંદ અડિયલ.

પ્રથમ જાનીલે રતીઆસન હે, અરૂ ઉત્તાપ સંજુગાસન હે. ૧
 મદનોદીતાસન ફીર જાનો, ધંદ્રાસન ચતુરથ પરમાનો. ૨
 ફીર લાલસાસન ધક લહીયે, વીપરીતાસન ખટ યો કહીયે. ૩
 ઝોર અપુજાસન જાહોહે, રચીપોસકાસન કહોહે. ૪
 હીતાસન રૂ મૃગાસન આહી, પરપરાસન ગીનલે જાહી. ૫
 આય તમાલાસન જાહોહે, પુતી મૃનોલાસન જાહો હે. ૬

શુક્રપક્ષવાસન શીર નામા, મહાખીલાસાસન અબીરામા. ૭
 મુરતાસન ૩ આલસાસન હે, સંદ્રાયાસન રચીકર મન હે. ૮
 સીયલાસન ૩ ગેડુદાસન હી, કદીન ઉદરશ્રીદાસન વનહી. ૯
 પરસ્પરાસન બાનુ આસન, સગલાસનમે કષ્ટ નહી તન. ૧૦
 હીડાલાસન લલીત પ્રસંગા, એકગ્રાસન હે બડરંગા. ૧૧
 કાલકંઠ આસન પ્હેવાના, ગલકંઠાસન હે રસ રાના. ૧૨
 બિર્ધાસન જઠરાસન બાન્યો, ઉત્તાનાસન ગ્રંથ બખાન્યો. ૧૩
 પગપક્ષવાસન હે ઓરે, અમાસન ખંભાસન બહોરે. ૧૪
 બિદ્ધેગાસન નામ કહાવે, અધરાસન પુરન મન બાવે. ૧૫

હોહા.

મહ છત્તીસ આસનમે, પ્રમીન સુ જુગલકીશીર,
 શ્રીરાધા મોહન કરે, રતીકલી નીશી ભાર. ૧૬

હિનચાલીશ અશતુનામ.

આગતચાલીસ રોગનામ.

છંદ અડિયલ.

રાજહૈ મુરછી ૩ પ્રમેહા, પાંડુરોગ ખીગારત દેહા. ૧
 રોકાલીન રચીકા, ૩ જલંધર, વીસ્ફોટીક આકરા ભજંદર. ૨
 સનેપાત જુ તેર કહાહી, અતીસાર સંગ્રહની આહી. ૩
 આરચી હલક ૩ હીકા સુરા, સ્વાસ કાસ પુની ખાધુ ધનુરા. ૪
 દક્ષ કષ્ટ અનીલ શીર ઓરે, અસ્તક નેત્રરોગ શીર બહોરે. ૫
 બલ્લમીક રોગ સુગડ ગુમડ હે, કંગાલ નાક દુખ ખડ હે. ૬
 કરનમુલ આર અપરમાર હે, લીંગ રોક કે દુખ અપારહે. ૭
 સોબા બરન રંગુર દસબાલી, મુત્રકચ્છ રોગકી જગ ખ્યાલી. ૮
 ગુદમરોગ આર વીમુચીકા હે, રક્તપીત રોગ સુ દુખદા હે. ૯

હોહા.

હાલ્વાદીક ખડ રોગ હે, કેવળ દુખકે ધામ,
 તાકું પરસી ના રોકે, જા મુખ રટી હરીનામ. ૧૦

ચાલીશ અશતુનામ.

શ્રીમગધાનકે બિખે મુખ્યા ચાલીસ ગુન હે તાકે નામ.

(૩૬૮)

હરિગીત.

ધ્રુવ સત્ય શૌચ દયા ૩ કાંતી ત્યાગ અતી સંતોષહે,
અરૂ આરજ્ય રામ દમ તીતીક્ષ્ણ સામ્ય સૃત તપકારા હે. ૧
બળ તેજ શૌર્ય વીરકૃતી સાનૈર્ધર્ય કાંતી ધર્મ્યતા,
સ્મૃતી કૌશલ અપરાધીનતા સ્વાતંત્રતા ગંભીરતા. ૨
બળ પ્રમથ ભગ પ્રાગદ્ભ માર્દવ ઉપરતી કીરતી લહી,
સહ યોગ શીલ રથેય માનાસ્તૈક્ય અનંહકૃતી રહી ;
ક્ષીત ધર્મ પ્રતી યહ કથન શ્રીમદ્ભાગવત આગમ કહે,
સુભ ધૃત્યાદીક અતીગુન દયા, પ્રભુ ક્રૂન અચલાશ્રીત રહે. ૩

ખેતાલીશ અશતુનામ.

શ્રીમદ્ભાગવતકે ખેતાળીસ પ્રકરન ચૌર બાર સ્કંધકે પ્રકરનનામ.

ઓપાર્થ.

પ્રથમસ્કંધ ઊત્તીસ અધ્યાય, તાકે પ્રકરન ત્રીન કહાય ;
હીન ૩ મધ્યમ ઉત્તમ ફેર, ત્રીન ત્રીન અધ્યાય પુનીતેર. ૧
દસ અધ્યાયો દ્વીતીયસ્કંધ, તામે પ્રકરન ત્રીન સંબંધ ;
દ્વે અધ્યાયો તત્ત્વધ્યાન, -હૃદય પ્રસાદહુ દ્વેકો માન. ૨
તૃતીય મનન ખટ અધ્યાય લહે, તામે દ્વે પ્રકરન ફીર કહે ;
ઉત્પત્તી અરૂ ઉપપત્તી દ્વે નામ, સખ મીલી પંચ ભયે અભીરામ. ૩
તેતીસ અધ્યાય તૃતીયસ્કંધ, પ્રકરન તામે પંચનુસંધ ;
ચતુર્થા પ્રકરન અધીકારી, ગુનાતીત અરૂ ચાર ખીચારી. ૪
તૃતીય સગુનકે ત્રીન અધ્યાય, ચતુર્થ કાલધ્યાનો ગાય ;
પંચમ તત્ત્વહી પ્રકરન કહ્યો, સો તેરે અધ્યાયો લહ્યો. ૫
છકતીસ અધ્યાય ચતુર્થ માનો, તાકે ચૌ પ્રકરન પરમાનો ;
પ્રથમ ધરમ પ્રકરન સત ખાંચ, દુસરો અરથ સુ અધ્યાય પાંચ. ૬
ચારહીકો ત્રીસરો જો કામ, બહોર આઠકો મોક્ષ જુ નામ ;
અહ્મતત્ત્વ ખટ ખીસદ્યો પુજ્ય, પુત્રી છકતીસ લગ હરી સાયુજ્ય. ૭
ખટખીસ અધ્યાય, પંચમ કીત, તાકે પ્રકરન સમુજ ત્રીન ;
ત્રીન અધ્યાયો પ્રકરન દેશ, છકધસ પ્રકરન કાળ અસેસ. ૮
ત્રીસરો સ્વપ્ન સુ અધ્યાયો, ચૌખીસદ્યો જીવાત્મા સોય ;
પરમાત્મા ફીર લગે છખીસ, અરૂ ષષ્ઠમ અધ્યાય ઊત્તીસ. ૯
પ્રકરન તાકે ત્રીન શુભ ધામ ; ત્રીન અધ્યાયો પ્રકરન નામ,
પ્રકરન ત્યાગ ચૌદકો ચૌર, દ્વેકો અરચન પ્રકરન બહોર. ૧૦

સાતમકે પંચ અધ્યા, પ્રકરન ત્રીન સુ સુનીત્રે રાચઃ
 અસદ્ભાસના અધ્યા પાંચ, સદ્ભાસના પાંચ કીર સાંચ. ૧૧
 તૃતીયા સદા સદ્ભાસન આહા, મોહુ પાંચ બુનાધિક નાંહી;
 અષ્ટમ અધ્યા ચોધસ સાર, તાકે પ્રકરન બાપે ચાર. ૧૨
 તામસ ચો અધ્યા પરીમાન સાત્વીક પ્રકરન નોકો આન;
 ત્રીસરો રાજસ કીર નોં મુક્તી, ઇક અધ્યા કો પ્રકરન મુક્તી. ૧૩
 નવમ સુ અધ્યા ચોધસ જોય, તાકે પ્રકરન પુરે દોય;
 સુર્વવંશ મર્યાદા પ્રકરન, ચંદ્ર ખંસ પુષ્ટી પ્રકરન અન. ૧૪
 બાર બાર કુહુ કે અધ્યાય, દશમ પ્રકરન પંચ કહાય;
 સત્યાસી અધ્યા હેં બાપે, ત્રીન મતાંતરકે હેં રાપે. ૧૫
 મો મીલી નીંછે અધ્યાય ગીનો, પ્રકરન જન્મ ચાર ધર બન્યો;
 તામસ પ્રકરન અઠાધસ લયે, દોષક ત્રીન સહ ચેતીસ બયે. ૧૬
 ત્રીસરો રાજસ પ્રકરન બાંચ્યો, મુહુ અઠાધસ અધ્યાકો સાંચ્યો;
 ઇક ઇસકે ઇકતક ગાયે, તાકે પ્રકરન દોય બનાયે. ૧૭
 ચોતીસકો ચતુરથ સાત્વીક, ગુન પ્રકરન પંચમ ખટ નીક;
 એકાદસકે ઇકતીક ગાયે, તાકે પ્રકરન દોય બનાયે. ૧૮
 પ્રકરન જીવન મુક્તી ધર સાર, ઊનતીસ અધ્યાલો ખીસ્તાર;
 તામેં દોય બેદ હેં સાંચ, બ્રહ્મભાવ ઇક અધ્યા પાંચ. ૧૯
 કીર ચોધસ અધ્યા આયુજન, બ્રહ્મ મુક્તી હેં અધ્યા ધુજન;
 તામેં બેદ દોય કીર સાગે, મમતા એક અદ્વંતા ત્યાગે. ૨૦
 દ્વાદસ ત્રીદસ અધ્યા ગાયે, તાકે પ્રકરન પાંચ બનાયે;
 સોકાશ્રય પ્રકરન ઇક બોલ્યો, બેદાશ્રય પ્રકરન કીર બોલ્યો. ૨૧
 દોહું દોદો અધ્યાયકે, બગવદ આશ્રય ત્રય કહી સકે;
 રાખદાશ્રય કીર ત્રીન અધ્યાય, અર્ધાત્રયહુ ત્રય સુખદાય. ૨૨
 હેં ચાલીસ પ્રકરન અદ્વિતુત, તામેં દસ લઘુ અંતરબુત;
 ત્રીશત બત્તીસ સખ આપ્યાય, ચાર મતાંતર ત્રીન કહાય. ૨૩
 શ્લોક બસેં દસ આઠ હજાર, સ્કંધ બાર સામેં નીસ્તાર;
 છહુતર મહત્ત્વ અશ્લખપંચ, ખરન સંકળ મીલીખીચ ન રંચ. ૨૪
 શ્રીભાગવત સખ ખરતુ અનુષ, દયાનાય મીકુન સ્વરૂપ. ૨૫

અડતાલીસ વચનુનાચ:

ભક્તિખંડી અડતાલીસ મ્હાનદીનામ.

ગોલા.

ચંદ્રવંશ અર તામરની અવટોદા નામા,

(૪૦૦)

કૃતમાલા વેદાયસી કાવેરી અભીરામા. ૧

બેના પયસ્વીની રાક્ષસવતી સરી જાનો,

તુંગભદ્રા કુન્દા બેની ભીમરથી માનો. ૨

ગોદાવરી નીરવિંધ્યા ઓર પયોંની તાપી,

રેવા ઓર નર્મદા સુરસા નદી આલાપી. ૩

અર્ધનવતી સીંધુર મહાનદી વેદ રમૂતી હે,

અંધનદઃ પુત્રી શોણુ નદઃ સરીતા સુગતતીહે. ૪

રૂપીકૃષ્ણા ત્રીસાગા કૌરૂકી અર મંદાકીની,

મુમુના સરસતી દુપદ્મતી ગોગતી નદી ગીની. ૫

સુર્ય બિધવતી સુપ્તતી શરીત સુષોમા,

ઓર અંદ્રભાગા ર સતદ્રુહત મહા દોષા. ૬

મરૂ દ્વીપા ર વીતરતા અસકૃતી વીચા પુત્રી મહી,

કાશ્યપી પયોરણા શ્રીગંગા સખ સીરમની કહી. ૭

દોહા.

સલીતા અહતાલીસમેં, શ્વામીતી હેં શ્રીગંગા ;

સુકુ શ્રીયમુના જનકે, ઇસ્સં ચુરન પ્રસંગ. ૮

શ્રીખામન પદ પદ પય, શ્રીગંગા જુ બખ્ખાની ;

દયાનાથ શ્રીકૃષ્ણકી, શ્રી યમુના મહારાની. ૯

પંચાસ અસત્તુનાન.

પંચાસ કોટી યોજન પૃથ્વીનામ.

કુંડલિયા.

જળમેં કોટી સાત છીતી, હિનીસ નગ ખીરતાર ;

છાહી તેર બતરપતી, સમદ્વીપ અગ્યાર ;

સમદ્વીપ અગ્યાર, સખ મીલ ભઈ પંચાસા ;

તીમીર ખીચ દસચાર સુર્ય છત્તીસ પ્રકાસા ;

જહ ભુવ દયોં અનંદ પ્રગટી પ્રભુ ખૂજ મંડલમેં ;

હરયોં ભાર હતી દુષ્ટ, કબુક લાગે ધસી જળમેં. ૧

પુત્રી શ્રીઆગવતોક્ત પંચાસકોટી પૃથ્વીપ્રમાનનામ.

છપ્પે.

દોહા નેપન, સચ્છપંચાસ હજારા ;

(૪૦૧)

છતનેમેં સત્ત્વીય, સાસામર નિસ્તારા ;
સાઠે સતપત્ન સરજ, કોટીછક અકળ રહી છતી ;
ઘરચાલિસ લછકોટી, અઠૂહે કંચનમય ધતી ;
યહ કોટી સાઠે બાર ગીની, યેજન ઇકદિસકી મહી ;
ચાં ચાં દીધ મિલી પંચાસકે, દયાનાથ પાસકે સહી. ૧

સાઠ ઝરતુ નામ-

સાઠ સંવત્સરનામ.

ઓપાઈ.

પ્રભવ વિભવ અરુ શુકલ પ્રમોદ, પ્રજાપતી અંગીરા જમોદ ;
શ્રીમુખ ભાવ યુવા અરુ ધાતા, ઇશ્વર બહુધાત જગખ્યાતા. ૧
પ્રમાયિ બીજમ ઘૃષમ ખખાને, ચિત્રભાનું સુવીભાનું જાને ;
તારન પાર્થિવ વય સંવત્સર, યહ બ્રહ્માકો ખીસી ગિનીધર. ૨
સરવજીત સરવધારી લહે, વિરોધી વીપરીત ખર પુનિ કહે ;
નંદન વિજય ઓર જય મનમય, દુરમુખ હીમ બિલ્વ નામહીકય. ૩
વિલખ ૩ સુમકત સોતન બહોર, ક્રોધી વીથાવસુ પરાભવ ;
સાધારન વિરોધકૃત પરિવધ. ૪
ખરમારથ આનંદ રાક્ષસ નલ, પિંગાલ કાલ ચુકત નામ સુભલ ;
સિદ્ધાર્થ ૩ પુતી ૩દ્ર બિચારા, કુર્મતિ કુંડુભી ૩ધિરોધગારા. ૫

અર્ધ ઓપાઈ.

ચક્રતાક્ષ ૩ ક્રોધ ન ક્ષય જાનો, એ ખીસી સંકરકી માનો. ૬

દોહા.

સંવત્સર યહ સાઠ હેં ; તામેં ખીસી લીન ;
સુખકર સમરી તાહીકોં, દયા જુ કુનાધીન. ૧

સાઠ દશપુત્રીનામ.

શુગીતીકા.

સપ્ત ખિસ પ્રકરત ભાખે સાપ્તખીસ નછત ;
અય ધર્મપત્ની દસ કહું સખ લેહુ કરિ ઓત. ૧
બાનુ સંખા કુંડુભામી બસુ વિદ્યાનામ,
મરત્વતિ સાખ્યા મહુતા સંકલ્પ અભિરામ. ૨

(૪૦૨)

બુતમાર્ગી યુગ્મહે અન્યા સુરપા સોધ,
 ફીર અંગીરસ મુનિ અંગના સ્વાધ્યા સતી હેં દોધ.
 હેં દધ દોય ક્રશાચકેં ધીધણા અરચી સપટ,
 મુની કશ્યપ સપ્તદસ દૈજસુ સધરી શટ, ૪
 નાઉં તિનકે અદીની દીતી દનુ ફીર જોર,
 કહી કાણા અરીજા સુરસા ધલામુનિ બહોર. ૫
 ક્રોધવશા તાન્ના ૩ સુરભી તિમીસરમા તેર,
 નહિં નામ હેં કુટ ચારકેં દપ્પે પુરાન ધનેર. ૬

દોહા.

સખ મીલીકેં મહ સાઠ ભૈ, ગિનીલે કન્યા દક્ષ;
 કલેશ હરન પ્રગટે પ્રભુ, જિનકે મખ પરતક્ષ. ૭

તેસર ધસતુનામ.

તેસર ખરનનામ.

રોલા.

કખ ગધડ ચચજ ઝઝ ટઠડદણુ તથધન પકે હુ,
 ખભમ યરલવ રાધસહ અધ ઉર લૃ એએ લહુ. ૧
 ઊંઊ દીર્ઘ અકાર ઝોર ખુત અકાર જનો,
 દિરધ ૩ ખુત એકાર તસે ઉકાર ખખાનો. ૨
 ગિનો દિરધ ૩ કાર દિરધ લૃકાર કલો હેં.
 એએ ઊઆ એકુ ચાર ખુતકાર લલો હેં. ૩
 પુનિહુ ઝગુનમ અનુનાસિક ઇહ પાંચ માંનિયે,
 ખિસરગ અર અનુસ્વાર કઃ પઃ દોય જાનિયે. ૪

દોહા.

મહ ત્રીસટી ખરનહેં, બ્યાકરન ખરને જાહી;
 અકાર બ્યાપક સખનમેં, કૃજા વિભુતી આહી. ૨

ચોસઠ ધસતુનામ.

શિવતંત્ર ગ્રંથોક્ત ચોસઠ કળાનામ.

ચોપાઈ.

ગીત વાદ્ય સહી નૃત્ય સુમેધ, નાટ્ય લેખ્ય ૩ વિસેપક છેધ;

(૪૦૩)

તંદુલ કુસુમ વિકારહુ જાત, પુષ્પાસ્તરન ખીધી પહિયાંન. ૧
 દસન વસન અંગરાગ નાગર, મનિ જોમીકા સુક્રતી ઉમગર;
 હાલ વાટય હાલત વીચિછન, રાયન રચન ચિત્રયોગ સચ્છન. ૨
 માત્ર્ય ગ્રંથનકી વિકલપ કલા, શેપરા પીડ યોજન ભલા,
 નીપચ્ચ યોગ પત્ર કેન ભંગ, સુર્ગધ યુક્તી જાને સંગ. ૩
 ઇંદ્રજાલ ખિધી ભુષન યોજન, કોચુમાર યોગમે ખીચિચ્છન;
 રાત કરસે રાગા સખ યોજન, કિડાસુત સુચિ વામ કરન ગુન. ૪

સોરઠા.

ત્રીત્રશા આપુપ, ભકત વિકાર કીયા સહે,
 કર સાધવી અપુપ, ખીના ડમર ખલે બાં. ૫.

ચોપાઈ.

પ્રહેલિકા પ્રતિમાલા ગુન ગન, કુરવચક વીધી પુસ્તક ખંચન;
 નાટકાર ખ્યા ઇકા શુ દરશન, કાબ્ય સમશ્યા પુરખ કુતી ધન. ૬
 પટિકા ખેત્ર રૂ ખાન વિકલપ, તર્ક કર્મ તિક્ષ્ણ નહીં અલપા;
 ખાસ્તુ ખિલ લહી ધાતુર ખાદ, રૂપ રૂ રત્ન પરિક્ષા યાદ. ૭
 મતી રાગકો સાન અપુપ, અરૂ આકાર સાનમે ભુપ;
 જૂઝાર વદે યોગાનિધી, મેષ રૂ કુરકુટ લાખ મુદ્ધ ખિધી. ૮
 શુક સારિકા પ્રલાપન જાને, ઉત્સાદન ખીધી સખ પહીયાંને;
 કેસમારજન કુરાલ અતન્ય, અક્ષર મુષ્ટિક કથનહુ ધન્ય. ૯
 મ્લેછ તર્ક વીકલપ સુખન, દેશ દેશ ભાષા ભલ સાન,
 પુલ્પ રાક ટીકા નિમીત્ત સાન, મનસા કાય ત્રિયા પહીયાંન. ૧૦
 યંત્ર માત્રકા ધારન સહે, માત્ર કાસુ કંચન ખિધી લહે;
 ગોપન વસ્ત્ર રૂ દુત વિશેષા, આકરસન કીડાહુ અસેષા. ૧૧
 વે નાઠયા રૂ કીડા ખાળ, વિજ્યીકા વિદ્યા હુકા ખિસાલ. ૧૨

દોહડા.

ચોસટ કળા પ્રખીન યહ, દયાનાથ ગિરીધારી;
 મુની સાંધીપતકે પહે, મનુષ્ય નાટય ખિસ્તારિ. ૧૩

વાસતુ ગ્રંથોક્ત ચોસટ યોગીની નામ.

ચોપાઈ.

પ્રથમ યોગીની ખિલ્યા યોર, મહાયોગીની સિદ્ધા ખહોર;
 ગનેશરી રૂ પ્રકારીયા ગીની, કાલીની પુત્રી કાળરાત્રી બતી. ૧

નિશાચરી હોંકારી જાની, સિંભદ્રા વેતાલની માંતી ;
 કોમારી ભિંડીમાલી લહીયે, હર્ષકર્તા વિશ્વાક્ષી કહીયે,
 સુશ્રંગી અર નર ભોલીની, એકારી વિરભદ્રા ગીની ;
 ધુન્નાં કલહપ્રિયા રાક્ષસી, ધોર રૂપા રક્તાક્ષી લરી. ૩
 ભયકરિ ઐર વૈરીહારિની, વારાહી ચંડીકાહુ મની ;
 મુંડાધારિની ભૈરવિ વહની, ક્રોધા ઐર દુરમુખી કહની. ૪
 પ્રેતવાહિની કંટકાં આહી, દીરઘ લખોષા ગિની તાહી ;
 અસ્તિત્વીધારીની માલિની યોગીની, કાલાક્ષા ચક્રાંગી મોહીની .
 ભુવનેશ્વરી કરકસા કુંડલિ, તોતળા ૩ લક્ષ્મી ચમકુતી ભક્તી ;
 દરાણની અર વિરાજાક્ષીની, પુનિ કરકટા ગિમાંસ ભક્તિની. ૬
 વ્યાજ્ઞયક્ષની વ્રતભક્ષના, રૂધિર ભક્ષના હેં ઇક અના ;
 રૂધીરાંગી પાત લચરી હેં, ભેરુડિ રૂઢમાલીની ખરીહેં. ૭
 દુરમતી અહંકારીની નામા, કંપાંગા બિંબા અભીરામા ;
 લાંગુલ ધારીની યોગીની સહગન, ચતુરધષ્ટિ વહ ભઈ પરિપુરન. ૮

દોહા.

યા ચોંસટ જો જોગીવી, હમા અનુચરી જાની ;
 સોષ હમા શ્રીકૃષ્ણશુકી, દયા દાસી પહિયાની. ૯

ખોહોતર ખસતુ નામ.

ગોલા.

લેખક પઠિત કવિચ અંકકલ ગાનકળાહેં,
 નૃત્યકળા બાજિત્ર બ્યાકરન છંદ ભલા હેં. ૧
 અલંકાર નાટક સાટક હેં કળ નખ છેદન,
 પત્ર છેદ આયુધકળા હેં કળ ગજઆરોહન. ૨
 અશરોહન હસ્તિપરીક્ષા અચ્છુકી અન,
 રત્નપરીક્ષા ઐર પુરુષલચ્છન સ્ત્રી લચ્છન. ૩
 પશુલચ્છન પુનિ ગંજવાદ અર ચંચવાદહેં,
 રસવાદ ૩ વિખવાદ ગંધર્વવાદ યાદ હેં. ૪
 વિદ્યાવાદ ૩ બુદ્ધ્યપ્રકાર ૩ યુદ્ધકળામતી,
 તરકળાદ સંસ્કૃત બાદ પ્રાકૃતબાદહુ અતી. ૫
 પુનિ પ્રત્યુત્પાદકળા દેશભાષા કપટકળા,
 ઐર ચિત્રવિજ્ઞાન સત્યસિદ્ધાંત નિરમાળ. ૬

(૪૦૫)

ઘોર કળા વેદાંત આરડીવીલા બાપી,
 ધંદળાજિવિદ્યા રૂ ખિનયતિદ્યા કહી રાખી. ૭
 કળા ઘોર આચાર્યદાનકી કળા રાઘવકળ,
 પ્લાનકળા રૂ પુરાન પુનિ ઇતિહાસ કળાખળ. ૮
 દરસન ભેદ કળા ખેચરી અરૂ કળાસુ અમર,
 અગનકળા પાતાળ ધુરતકળા રોપપન તરુનર. ૯
 કાજીધનકી કળા વાણીજ્ય રૂ કરની,
 કળા ધટન પાખાન વરીકરન રૂ કૃતપરન. ૧૦
 ચિત્રકળા પુનિ ધર્મ ઘોર કરમ કળા ધંત્રહુ,
 રસવંતી કળ કાજી હસિત કળ પ્રયોગ મંત્રહુ. ૧૧
 જ્ઞાનકળા વીજ્ઞાનકળા પુત્રી પ્રેમકળા હે,
 સેવ મહકળા પ્રખીન ગજતમે કો ખીરલા હે. ૧૨

દોહા.

કળા કયન દુહુતર કરી, સખ સીખ્યો સોજન;
 દયા બહીકો રેનદીન, કાઠણમીલનમે મંત. ૧૩

ચોરાશી બસતુનામ.

ચોરાસીસાતી બ્રાહ્મણકે નામ.

શ્લોક.

૬૬૧ હદીય હે સદસ્ય અરૂ ટોકીલયે બ્રાહ્મણ,
 અરૂ ખટ નાગર બડનગરે રૂ ખિસલનગરે બીન. ૧
 સાઠાદરે પ્રશ્નો રૂ અરૂ કૃનો રૂ બનો;
 પુત્રી ચીત્રોડે એ ખટ સાતી નાગર માનો. ૨
 ઘોર મોઢ ખટત્રિપેદિ ચાતુર્યેદિ કહીયે,
 અગીઆરસ લે ભેડીમગ્ર તાંદલને સહીયે. ૩
 ઘોર ધિનાલે એહી મેચાડે યોગિન તાહી;
 ખટ ચોરાશી ત્રિપાઠી સારથી પડે હુ આહી. ૪
 અરૂ શ્રીગોડમાલની પુત્રી નવિન મેડત બાસહુ;
 ખિડાવાલ દે બાહ્ય ઘોર બિતરે વિપ્ર બહુ. ૫
 હરિયાંને પુકરને સાંચોરે ગિરનારે;
 ઝોરાળે બાંધુબાદ્યમ આમાલી ન્યારે. ૬

યોરસદે નાંદારે ભાર્ગવ મોતાલે ભનિ,
 કપિલ એકુએ બલાદેરે ચોવીસે દુજ ગિનિ. ૭
 યોર ઉડુંખર સોમપરે ગુજરે અજોધરે,
 રાયથલે ભાઠલે ખડા યતે આહી ખરે. ૮
 નાર્મદીક વાયડે કરાઠે અંર નંદવાને,
 ખારાસુર કરેઠ યોર દધીએ જાને. ૯
 મીત્રમોઠ હરસોરે રાયકવાલ બખાને;
 રોઠવાલ રવિવાલ ગોમતીખાલ ૩ માને. ૧૦
 દિસાખાલ પુની પલ્લિવાલ ગિન ગયા આલહે,
 પ્રેતવાલ અંર હનેવાલ વાલહિ ગુપાલહે. ૧૧
 એટવાલ પુનિ કનોજિયે મથુરીયે સારસુત,
 ગોડ અંર સનોડીયે શ્રીગંગાપુત્રહુ અદભુત. ૧૨
 પુનિ દ્રાવિડ તૈલંગ પિપ્ર મહારાષ્ટ ધન્યહે;
 ગરડ ૩ ગરડગલિત ગોમિત્રી ગુગલી અન્યહે. ૧૩
 નારદીક નટપરે નાગદે નાહાપલ નામા,
 કથલાદીયે ૩ દીસોરે આમેદહુ અભિરામા, ૧૪
 કડોલિયે ૩ ખીનપરે ભારતિયે ભુસુર;
 આભીરહીમે સુપ દ્વીપારહીયે સખગુર. ૧૫
 વૈનાખલે ભાદ્રવે દુરગમને નાગરહે;
 મોકલવડે જિદિય નામ દ્વીજ સુખી સાગરહે. ૧૬
 ચોરાસી દુજ સાતી યહ યોર અધિક કહુ તેર,
 ખડ ન્યાતી ભીતર દુજ તાતે ધતનો ફેર. ૧૭

દોહા.

આજ્ઞાન સખ હરિકે તનુ, કહી મૃતિ આગમન યોરફ
 ચે જુ ભકત ગોપીશકે, સોધ દયા સિરમોર. ૧૮,

ચોરાસી સાતકે બનિકજો મહાજન તાકે નામ.

છંદ કવિત.

શ્રીમાલિ યોસવાલ પોરવાર વેધવાલે ડીંકુ યો પુકરવાલ હરસોરા જાનિયે;
 મેડતવાલ પલીવાલ નાગરખંડેરવાલ દિસાવાલ નાનાવાલ સુરાના માંનીયે,
 સુહડવાલ જેઅલવાલ ભાભુ પોરઆ યોર ચોરવાલ ચીચા ચિત્રોડા પહીચાંનિયે
 ચિતરવાલ કેરટવાલ ગુજર સોકતીવાલ અનતવાલ ગોલવાલ સોનારા હાંનીયે. ૧

ઝોરહે અઘર ચાલ મોઢલાડ કયરોટી જલહરા પડાયતા ખડાયતાહુ ઝોરહે
 ખામડા કપોલ દરોરા રૂનાગહુડા હે અખટ ખરગમે વાડકરદીપા ખોહરહે;
 બટરા રૂ હરસહરા ખાખરા રૂ પંચજાતી રૂ સીકલે રસીર ખડેરા જોરહે;
 ભાજુ ઉઠા જિનડા ક ખોજરા ખએરાહે તિસહરા મધુકરા આછુતી આંનદારહે. ૨
 ખાજહે સિંગોડ હુ મડયાલમીક પદ્માવતિ દોઢી સરવાક રોટ ગજહડા બનેહે
 તેલ હટાનીમાખધોનાસે હરિયા વીધુધા કડમાથુજે હરાં ના બલ ધનેહે;
 સાંચોરા નાગોરા ભુંગડા ભાડિયા ઝોર ખાગડું ખરભાના કાકલી ખતીક બનેહ;
 મડહેડા સંડોરા સોરઢીયા મીઠાડા મહતીયા સહીત માહાજન સાતી ગનેહે ૩

દોહડા.

ઝોરાસી સાતી ગિની મહાજનકી એ માન;
 નામે જોકા કન પ્રિય, યોષ દયા પ્રિયપ્રાન. ૪

ઝોરાસી રતિબોગાસન.

ઓપાઇ.

ધુશ્વાસન રૂ સમાસન હે અન, વિપમાસન ખોડી ખારાસન,
 વિપરીત આસન હે રસ સાંચો, સ્કંધ દ્વીપદાસન ખખાંચો. ૧
 એક પદ સ્કંધાસન ઝોરે, કક્ષા દ્વિપદાસન ગીનુ ખોહરે;
 એક પાદ કક્ષાસન કહીયે, સત્ર સુખાસન હે ભલ લહીયે. ૨
 જનુ જુગમાસન ઈક આહી, પદવેષ્ટીત કદાસન કાહી;
 પ્રષ્ટાંગુષ્ઠાસન હે નીકા, નાગપારા આસન નહીં કીકા. ૩
 વીરાસન પદ્માસન ઘેળો, ચક્રાસન ગુદાસન દેખો;
 દ્રઢાસન પદ પ્રસ્તારાસન, ગોકરનાસન મુખા પદ્માસન. ૪
 ઝોરહે બસ્યાસન કુંદાસન, જાત પ્રમુતાસન હે રસધન;
 હસ્ત ચરન પદાસન ખોલ્યો, મુખપ્રષ્ટાસન આહી અમોલ્યો. ૫
 દ્વિવીય ચક્રઆસન હે ખુન્ને, કુરોટ આસન રસિકે સુજો;
 ધુટીઆસન રૂ માખ પ્રસ્થાસન, મુખ પ્રસ્થાસન યથા સુખાસન. ૬
 શીકાસન કુચાસન નાગા, હકટાસન આહી અભિરામા;
 પદતલ દીપાસન છત્રાસન, મદનસદન સંકાસન ગીની. ૭
 મરપાસન ચોનીમુદ્રાસન, ત્રિપદાસન મંચાસનકુ ગાયો;
 રથાસન મંચાસન ખડ હે હિડોલાસનમે રસ દહે. ૮
 ઝોર પંડજાસનકુ ગાયો, અધરચુંખતા સત્ર સુનાયો;
 ચંચલ આસન અવર દિપાસન, નાભી પ્રદીપાસન હે અંધન. ૯

જાનુકુળનાસન ઈકે કુજો, પેકુક આસન અતિ રસ પુજો;
 ચોનીર્યનાસન પરમાનો પુતી અદ્દાસન પહીયાતો. ૧૦
 વીકટાસન બદ્રાસન બારી, મુકુટાસન ભ્રમરાસન ધારી;
 મયુરાસન છુગિકાસન કહાયો, ભેરવ આસન ભણહે ગાયો. ૧૧
 હિદ્રાસન પારેવી કોડુ, ચિડિયા શુકી કુલંગી સોડુ;
 ખાનાસન માંગરાસન હેં ગંધર્વી કુરકટીકો ગનહે. ૧૨
 સિંહનિ કસિની હરિની રીતી, અશ્વનિ વાનરિ બકીકી નીતી;
 ઊરમિ કોકિમે પુનિ હંસલી, સારિક ગરૂરી ચકોરિ બલી ૧૩
 શાયાકુળનાસન રસ રાસી, સો મિલી પુન ચોરાસી. ૧૪

હોહા.

ચોરાસી આસનકે, પ્રગટ કહે મહ નામ;
 રાધાપ્રભુ જુદા વિપિન ખિમસે સ્વામા સ્વામ. ૧૫

અથ અનુભવ પ્રદારા અંચોક્ત ચોરાસી યોગાસન.

ચોથાંઈ.

વીરાસન અર નેતી આસન, પદ્માસન અર સુર સિદ્ધાસન;
 મલ્લિસદ્રાસન અંથ બખ્યાંચો, બહોર ભેરવાસનહે. ગાયો. ૧
 સિદ્ધાસન અનુસંપાસનહે ગારખ આસન સોડુ અનહે;
 પંચાસન ચોન્યાસન નામ, ચોર હંદરાસન અભિરામ. ૨
 ક્રાટલાસન સપ્તરૂપી આસન, પુરદાસ ગિતન;
 પરિચમતો નાસન ઇકે ગ્યાહી, આરનાસન ચોર કહાહી, ૩
 મહા મુદ્રાસન ચોર રીવાસન, ચોનીમુદ્રાસન ભાખ્યો અંન
 બેઠ ગારખાસન શુનીજન અર સાયનિ સમાધી આસન ૩, ૪
 સોકાસન સીદ્ધાસન ગાનિયે પુતી સાંકડાસન હેં બનીયે;
 ચિચીન્યાસન હંસારાન અર, ધલજુરાંકુમાસન હેં બર, ૫
 અંધારાન દ્વિતીય ભેરવાસન, ચોર દ્વિતીય. ઇંદ્રાસન બેરનન;
 અર બજ રીધારાસન બની, ચોર સુર્યાસનહુ ગીની, ૬
 પુતી સુર્ય ભેરવાસન ભાખ્યો, ભક્ષીકારાન હેં કુ રાખ્યો;
 કુતીય અધોરાસન હેં સહીયે, નાગ વીચો ગારાન કીર કંહિયે, ૭
 યોગ પ્રયોગસન ઇકે બની, ચક્રી આસન બહોર બખ્યાનો;
 મયુરાસન મત્સારાસન ગીત મન, મૃગાસન ભેંડગી આસન, ૮
 એક રીદ મુકતાવલી સુન્યો, રાસારાન અંથ તમેં શુન્યો.

છીંદ્ર કપાસન અત્તારાગ, મૃતી ભેજિકાસન ધક નામ. ૯
 દ્રીતી વૃજિકાસન પરમાનુ, આજગર આસન જોર ખખાનુ;
 રાગાસન વિપરિત કુનાસન, હંસ કરગ આસન ગિનલે જન. ૧૦
 નાગાસન કમલકાસન એ, ગરજાસન રાખડાસન બહોર;
 સારંગાસન કુંભકાસન આર, ચક્રાસન યંબાસનહું. ૧૧
 વજ્રાસન સુન્ધાસન લાલિયે, વૃજ્યક અધોર આસન કલિયે. ૧૨

દોહા.

યોગાસન ચોરસી જો, ભાળે તિનકે નામ;
 રાવન કડીન આર વહનાળ, જો બાકતી મનસ્થામ. ૧૩

ચોરસી પુષ્પવતી નામ.

દોહા.

કમલ કુમલ કેતકી કમોદ રૂ કરનિકાર હેં;
 કિમકરેન કરખીર રૂ કરગક પ્લેપ ભારહે. ૧
 કંચનલતા કદંગ રૂ કેસર કુસુમ કલંગા;
 કુંબી પુતી કોકીલ કુંદ કલ્પદ્રુમ રાંગા. ૨
 દરીયાંન મંદાર પારીખાત મુ અખીરાગા;
 રુસમ કુમ સાંતાન સેવતી કનક મુખામા. ૩
 સુભાગ્ય સુંદરી રાદા ગુલાબ રૂ રાદા સુલગીની;
 મામુરી માયવી ગાલતી મુક્તાલસ વેલી બીની. ૪
 માતીયા રૂ મલ્લકા રૂ મૃગમલ ખેલી જોરે;
 ભતતી જીવીકા રાયખેલી રતાકતા બહોરે. ૫
 રસાલ ખંડુલ રૂ જોલસરી ખંડુક ખસતા;
 ચંદનચાર ચમેલી ચંપક ચોરત બીતા. ૬
 ચંદ્રલતા મનરાર નીવારા દેવકુલ હેં;
 ખેતપુષ્પ શૃંગરહાર સુસુલાસ મુખ હેં. ૭
 ગરોલક ગાતરી ધતર બેલીહું માલ્ય તુસારા;
 ગુલાબ ગુલદોરા ગુલશખ્યા ગંધ અપારા. ૮
 ગુલદાખરી ગુલ અપારા ગુલકા ગુલગોટા;
 ગુલજનાર ગુલમેદી ગુલગોટી કુમજોટા. ૯
 મુખમેદી મુખના કરગાન કુસુમ કહારા;
 કમળ ખંડુલ સીખંડી પાડપોપ સુન્ધારા. ૧૦

મમયમાદ્ય રૂ કનેર કેસુ કુંદો રૂ કમ્બીકા,
પ્રીયમાસકઝારી પપાલ પધુના પુપ્પરનીકા. ૧૧

ચે.રાસીલચ્છ જીકે અવતોરગનનનામ.

કુંડલિયા.

રથાવર ખીસ રૂ તીસ પસુ, કમ્બી કીટ અગ્યાગ;
નોં જલજંતુ બિહંગ દસ, મનુષ્યખતી લખ્યાર;
મનુષ્યખતી લખ્યાર, ચુરાસીલખ યહ કહાવે;
તામેં જન બડભાગી, જાતું જો ગોવીંદ ગવે;
કહેં દયો મોહી બાર, તાલીપર પ્રાન નુછાવર;
નાંતર સીર પેંજર, પરો તાસોં ભરથાવર. ૧

રાતબેસતુ નામ.

રાતકોટી રામાયન ત્રીલોકમેં બાંટે તાકી ગનન.

કમ્બીત.

કોટી તેતીસ પ્રથમ તેતીસહી લાજકેર તેતીસ હજાર ગેનો તીનસોં સત્રોક હેં,
તાપર તેતીસ શ્લોક દીયે દરસ ખર્ જ્યોર દ્રે બારન બટે કસે બાંટે ત્રીલોકહેં
બાટનહરે મંકર બાંટેએકાં બાંટે ચાહેરામ ચેહી અચ્છર દે લીયે નંદ ચોકહેં
દ્યાકે પ્રીતગજુકો નાગકો પ્રગાપ દેમો નીલકંઠ તારકહેં તારે જીયથોકહેં. ૧

રથાવર દેવકે રાત પુરગનન.

કુહા.

“એકાસી બ્રાહ્મન ભયે, દસ પ્રયેત નહીં નામ;
નાં ચોગીસોં હેં, કહે સેવક સુંદરશ્યામ. ૧

બ્રહ્માકે રાતવર્ષ કાલપ્રમાન કયન.

મહર્નમહિલકા.

જલભાગું દંશ્યુગાતું, નામ તાંહીકો પ્રગાનુ;
અન્નુ દ્વી પ્રગાનું ગીન ત્રિસરેતું અન્નુ તીન. ૧
ત્રિસરેતું તીન માન તુદી એક તાકું જાન;
સત તુદી એક હોય, તીન એક લગ્ન સોય. ૨
તીન લગ્ન સો નીમેય જમ રેખા;

પાંચઝળ દોષ જન્મ એક કાજી સુતજન્મ. ૩
 એસિ કાજી દસ પંચ, એક મધુતાણી રાંધ; ૪
 મધુ તાંસું પંચદસ, એક ધકિસા સુતરસ. ૫
 ધકિ સાહિસાત નામ, જાનિ એક તાણી ચામ,
 આઠ યાગ રેતી દીન એક માસ દોસ તીસ. ૫
 તાકીગામ પચ્છ દાય, પીત્રીરેન દોસ હોય,
 દીન ખીય પીત્રી જાન, રેતુ એક સો પ્રમાન. ૬
 તોન રેતુ એન એક અબ્દ દાયકો બંબેદ
 એક રબ્દ એક દીન, દેવકો કહે પ્રાપીન. ૭
 દિવ્ય અબ્દ રાત પાર, રાજકાક્ષીકો ખીચાર;
 દ્વાગરે સુ યાસું કુન, નેહતા ગુનો ત્રીગુન. ૮
 કુત એગુનોહી ધાર, મેંલહે હનરખાર;
 એક એકત્રીધ જાન, એસી એકત્રીર માન. ૯
 મનુ ધંદ્રાજ પુર, અસ દસ ર અતુર;
 એક દોસ બ્રહ્મ લેખી, રાત અબ્દ અસ પેખી. ૧૦

કુહા.

એસે મંબે રાત ખરસ, ખીધી આપુર પરમાન,
 તહુ અલપ માને સદા, જે ન હરીપદ દયાન. ૧૧
 તુ તો છંનુભંગુર દયા, કયો ન કુનગુન બાપ;
 જખમારનકી ખાત પદ, કાઓ મંન ખલાપ. ૧૨

અશદોતર સંત ખસતુ નામ.

મુખ્ય અઠોતરસત ઇંદનામ.

કુગિત.

શહા દંડક અગિલ અડિયલ જીગાહા હે ગાહા મતુ છપે ચોપાઈ નગરવદ પિની
 મરહુ સેરહા સુગિતીકા રૂ હરીગીતા કુંડલીનિસોમરાજ લે, ગીન;
 કુમારો લલીત હસે મદનમલિકા રોલા ચતુષ્પદી પધડીકા પારા કુલક બનિ
 નવપદી સમાનકા આ પદ્માવતી ધરતા આગિર ઇંદ મધુમાર હે મની ૧
 વીજ્યા અમ્રીત ગની હાકલીકા મર હીતોમર ગીરોસક આ મેનાવલી નામહે,
 સિહા અવલોકન હે સારંગી તરસનેન દોધક બુજંજ પ્રયાગત મેતીદમહે
 કમલ એર કમલા કાગની મોહના સોફુ સારકુમ ચિકિતિત તોરકા બિરામહે,

સુંદરી સુપ્રિય પુત્રી ચામર ચંચલા ચાક્ર પીંગોલા નિજ ગરગરી આદી આગદે ૧
 માલિની તુંગ ઝોર ઝોલનેહેં અનુકૂળ ચંદ્ર કલા ગંધિરા રૂતામ રસમ બોનિયે
 છંદહેં પ્રામાનિકા રૂગન ગયંદ હીરા હે હરિલીલા લેરનિ માલિની છંદ માંનીયે;
 કુસુમપિપિયા બહેરેં દ્રુતવિલંપિના ઝોર જગમે હન અગિની મોટનકું ઠ નિયે,
 મૃધવી કલહંસ મોગરા છહેં પુષ્પલતા તારક સુપદા મનોરમાકું બખાનિયે, ૩
 સ્વગતા વસંતલીલકા વસંસ્વનીત ઝોર પંકજવાટિકા પુષ્પલતા પુત્રા છંદ હેં,
 મદન મનોહર મોદક સંજુતા સંયુતા દુઃસ્વનીતા વાનરછંદ વર્ત્તચંદ હેં;
 મહોદર પ્રહસ્ત ખલ્લરપક રૂપમાલા પ્રમીતાક્ષમ રૂ મેધમાલા મકરંદ હેં,
 વિમલા સદેસંચ રૂ હરિપ્રિયા બંગોદક મકરાક્ષા એ ગુપાલ આદી છંદ ઘંદહેં. ૪

દોહા.

અટોતરસાતછંદકે મુખ્ય કહે વહ નાગ;
 થરન સુદક્ષ તપ્ય કહે દયો ગુદે ગુન ધન સ્યામ. ૫

(૩)

મંથ સમાતી વર્ણન.

દોહા.

અસ્તુમંદ વહ લીપીકા, ધસ્યો મંથકો નાગ;
 શાસ્ત્રોક્ત પથ પીંગલસુ, અસ્તુ છંદ અભીરામ. ૧
 તકુપરાંત કપ્પ ચુક હુધ, કમ્પીજન ગુની ગનીયેં ન;
 કનન સમંધી કવન રાખ, દુરાન દેત ખનેં ન. ૨
 જહુ બુદ્ધી બડમાન ખનો, સિખત સુનત વહ અંથ;
 રામુઝી પઠે સીદાંત વહ, લહેં ભકતી હરોંથ. ૩
 સ્વારથ પરમારથ ખનેં, પાવેં સમકો ખ્યાર;
 નીજ મન નીત રંજન કરેં, થોરેમેં ધનસાર. ૪
 પંડિતારસું હરી પ્રથેં, તતેં વહ અગ કીન;
 પ્રમુ પ્રસંન તપ્ય મુગમ, સુખ હુધ દુખ અવહીન. ૫
 શ્રીગુર ખલ્લભ લાલશી, ગરધર પ્રગલ પ્રતાપ;
 પુરન અંથ કરવાય નીજ, દાસ નીવારયો તાપ. ૬
 જિતમ ગુર્જર દગમધો, શ્રી નરમંદા પુલીન;
 શ્રીશેરાળાધ પ્રમુ છહાં, અચલ નીવાસા કીન. ૭
 આમનામ ચંડપુરી, કવીજન પાંહી નીવાસ;
 દ્વીજનોગર સાકારેં, દયારામ હરીદાસ. ૮

સંમત અષ્ટાદશ પુત્રી, એમીચાર ન
કૃત્યુજ્જ્વલતી અદ્ભુતી, અંદ્રવાર શુભ રાસ. - ૫
અંધ સમાપતી તાહી દીન, ભઈ દચ્છા ભગવંત;
સગકોં જય શ્રીકૃષ્ણ હે, જો દેં પ્રામે ચંત. ૧૦

શુંદરવન વીલાસ,

કવિઅંધ.

શ્રી ખૃદાખન ગાસ ઘેરે, પ્રેમ મધારી રસ ધેરે. દેક. શ્રીકૃષ્ણ
ધામ, અગીરામ નામ, જન પુરાણ કામ, ખૃદાખન ગદા, શ્રીખૃદાખન,
એધન અર્ધપ, રસરૂપ લાલ, વૃજાખન કૃષ્ણ, લીલા લક્ષ્મી, હીતહેતુ ધારી,
જડતાઈ જાતી, યન નગ ખગ, મૃગ, જડ લતાકુંજ, નૃન વીરત જોસો,
સખ સોગીત, સતત કાલ, ગુન પ્રગાથ વહાં જહાં, જંતુ અખલ, અર્ધ-
રૂઢ શુદ્ધ રાગીખુધા, સીંહ મૃગસંગ ચરત, વીહરત રત સહમદ કામ ક્રોડ
ભય લોભ આદી, સખ રોતુ ખરાંત, આદી સુખાંત, સખ અવ્યય નીરંતર,
ખન ખન અજનીન, આનંદ અમીત, ફલકુનકુનકુ નહી, વહ અનંદ
મુખકંદ, મુગલ મુખઅંદ ખીન, ખૃજલલન ખૃદ, તદ
નિકટ નિપટ નંદની કસિંદ, કુખ દુઃખ નિકંદની, બાનુનંદની, નંદનંદન
કેસી અગંદ, વહ ગંદ ખૃદ, ખૃદારકમે જ્યો. રમારમન, ત્યો ખનનીમે,
ખૃદાખન સુદેરા, અનિ અખીલ ચુડાગણી ખૃદાખન, ખૃદાખનસો શ્રીઅનંત
મંદિમા અંત ન અનંતસો, કહુ છમી શ્રીખન, ખસો દૃમ નતી, જોતી
જહાં, સખ સુદૃમ સમ, ભુગી રજેકન સખ, ચિંતનગીસે, ચિંતતો ફલ
દાયક, લાયક નાયક; કદાપદચક્ર, તરંગર રાગે, હેતુ ખૃદાખન પ્રતિખૃદાખન.
હૃદયુજ્જ્વલ વૃજરાજરાજ, મુન્દીપર નામર, અનુરુદ્ધ, શ્રીવર પ્રતિલલલ
ખલ આસ દૃગગત, વિચિત્ર ભાંત, અગિત અતીક, પાનીખત ગંદાર કુદ,
મુખકંદ કદપદૃગ, હરીગંદન, અંદન કસ, ગંતાન અખદૃમ, કદંબખનીખર
અરોક પદ્મવ, ગામવ અંપક, કસી કેતકી, પાપી, પાપ, પાસાપાંડલ,
ખનસંખૃદ, પુનાલાલચ, સાદમી તાલતર, તમાન શ્રીકૃષ્ણ, કોંકલ જય-
ફલ, જયપત્રિકા, લોગ એલચ, અગર નિલવક, દાખલ દમ, ચારોજ
ચાર, ચાર મારચ મુદી, કનાહરીતકી, અખુ. પ્રાક્ષી, ગુજાવત્રી,
નાગવલ્લીરી, અનાર પંચાં, જમફલી, કમખી રોતાફલી, ખદ્રીખુખુદૃમ,
રાયંતી ખટ, અખીકા ધાત્રી, પાસા અગરત, અરજ હેંગર, પાસ પો-
ખર, રતજોતા મુલખાજરીદૃમ, લતામુખી રહી, તાખીચ લધુ સ્મુ ખૃદ

સુનુંકમલ મુમુક્ષુ, કેતકી કમોદ, કરની કમ
તી રવનમતા, કદંબ અર કેસર, કુસુમ કલંગી, કુંભી
કાકીલ, કુંદ કલેન્દ્ર, પારીજાત મંદાર સેવતી, સુભાગ શુદરી, સદા
ગુનામ, ગુનામ માધુર, માધરી માલતી, મુક્તામણી, મોતોયા, મલ્લીકા
મૃગમદ, ખેલીકેવરા, જાતો જુથોકા, રાયખેલી, અર પાકુલ ખોલસરી, પંડુક
ખસંત, આર ચમેલી, અંદ્રગતાચંપક અતસી ધનસારનીવારા કનક પુષ્પ,
શ્રુગારહાર, દાવદી ગુનતોર, ગુનગાખાસ ખેરી ગુલમખા, નાદર્ગીન ગુલા
લા અર કુસાર શીખંડી મલ યમાલ્ય સુખ સુગંધી ચોહદીરા મંચ સમુદ્ર,
છગી જુહ જુહ જનમોહન વીપીન, હરીરૂપ રાસીરસ, કહોં જુ કહાંજગ
જેયે, શ્રીમદ્દાખન અસ દેયે. ૧

અસ સુખગ ખૂચ, લઈન લચ, કહું સંધન ગુચ્છ કહું ભીર તુચ્છ
પાંતી પાંતી, અદભુત ભાંતી, કહું કહું તરખર, ખર એક જાતી, પ્રત્યેક
ભીન, કહું લીન છીન, કહું પીન, કહુંક પગમેલકેલીપલ, કહું કે ચોક,
અથ ગર્ધ ઝોક, લત કોક એન, પંચ કમલ નેન, મુખ દેન હેન, મનુએન
મેન, ખને કુંજ ભુગન લખી, બપજે રહેન, રત સીધ સેન, મનુપારચી
મેન, અસ અગત એન, ખરત ખને ન, ખની દખન નેન, મનોદોસ
રેન, છખી ઉપગહેન, અસ સદન સદન પ્રતી, સમીપ સરવર, વારો સીત,
વારીજ સહીત અજીગન ભૂમીત, જકરંદ હિત, મસરહીત સહીત, અભા
અમીતદૃમલતા કુચી કુચી, તર જુ પી જુમી જન પદ્મ પાંતી, અદભુત સુ
હાતી ચક્ર ચોમર, કલ સફોર હંસ ખરખંસ સખદ સુખ સારસ-ચકોર,
ચક્રચક આતક, પારાખૂત કીંગ, સાન્નિક કારંડવ કાકિલ દિલ્લિજગંન,
સમથ સમગ્રિ, સખ રતિ રસ ઉદીપક અનુકુંવ દંપતિ રસીકરાય,
રાધા મોહન, તમ રાખદ કમલ રવ મધુર મધુર અતિ જલજ યજજ,
જલમિલિત ભજિત, અનિ ભોર જીગત પરા ઉડિ પર હરત હિયપરતન
કહિછળ કુસુમ ધારી ધુધરી કુંજ સુગ પુંજ ગુંન અલિસુખના લતની
પરસ્વાગિ સુખદ સુરગાન કરત, મનુ ઉડત અલિંદ જખ, પુષ્પખીલુ
લીત અગૃત કુંડિ સુખ ગુંડો ખરખન મનોહરત કેલીયમ ભુગોકનક
મનિગય કોમલ ભલ અમલા-દ્રગશી દીખીયત સખ પ્રતિ ગિંખ મનો
મહિમેંડુ ચોર ખને કુંજ કુંજ પ્રતિ કેલી મદનકે અખીલ બપરકર
ખનીનો રહે હે, ધંડુ અલોકકે, પુરન સદામદી બિધ રહતહે, તીનકે
સીતળ સ્વચ્છ કરતી કરત કેલી રહત ખનદટીક છગીસી, આર અંદ્રીકા,
કુંજ રંધ્રમગ પ્રસરી પરત, જખ સુસુમા કહત, ખનત નહી તાછાનું,
સીતળ મંદ સુગંધ દ્યન કુંજ ત્રીવીધી પવન મન હરન કરત, ઇતશ્રી

ચમતા ગંભીર નીર, સુર્ય પહલ પેગ બરીત લક્ષીત
 મંડિત, કુકુતીર રૂચીર જ્યાં, જગમગાત, તટ ખાટ ધ્રુવી મતી
 મોકર રત્નમતી ગાય, ખીટ પર પટી રહી લતા લક્ષીત, ગળી કુલ
 કુલી ગત કુંજીત સારસ, ગતમરાલ, અરૂ ખીકસત પંકજ, પંચગતીકે
 રક્ત કોકનદ, નીત્રાત્પલ, પુંદરિક સેત હે, આસીત ધંવીવર, પીત ખરન,
 આરતીદ ફુલી રહે, કુમુદ ગધુપ મકરંદ મત્તરસ, ગાન કરત, જહાં રનાન
 કરત, મેળ તીર્થ લેન, પુરી ધાગ સગીસ, પ્રગાગરાગ નીતી નીકાલ
 અદા, પુનીત હેનકા, શ્રીચંદ્રવસા, ચર્મનવતી. સીંધુ ચંદ્રમાગા સેરવતી
 સંજ્યુ, શોન ભદ્ર, સુરયા રૂઢ, રાકેશવતી, તામ્રપેશીતનયા કૃસના કાવેરી,
 તુંગાદ્રા, કંતમાલા ગોધવરી, ગોગતી, કમ્બુ ગોમતી, નરમદા રેવા, ક્ષીપ્રા
 મહીપુર્ણા, વેદીકા વેદવતી. ક્ષાતા અવશેષ, વૈદ્યાપસા બેનાં. પાશ્વની બેની,
 ભીમચી નીરવીખા, વેદમૂતી, નદીય ચોળી, માલ સુનદી, રૂપી મોગલ્યા
 કોશીકી, અધન દત્રી, સાગાગંધારકા, નીંદ્ર સદ્ગતી જ્યોત્વતી સુપુત્રી,
 કાશ્યપી સુદોષા, પયોરણા, વીધા અશકુલી નર, અરૂ પ રતાદીનદી, પતી
 તપાવતી, સકલ સંગીતી, ચંદ્રચુડ રીર, જ્યા જુટમે, સતત નીવાસચી
 અલક નંદની, આત તાઇ ગુર કલપ ગદ્રાહી, ગોળ મતી જનક નૃપમુ અ
 બલા, હનીત સુરાપી, પ્રહ્લ હત્યાદીક, ઉગ્ર પાતકી, સદ્ય રુચી હનકા પા પ
 રસત હોત બેદ બચન, સો શ્રીગંગા, બહો પુરુષ પદ પદ્મતોય, તાકે જ્યોતા
 રી સાર ભુત, શ્રી ગદ પુરાણ પુરુષોત્તમ તીનકી પરમ પ્રેમા, પટરાતી શ્રી
 યમુના, માગરાતી જ્યુ. રાજન તટ શ્રી. તુલશી ખૂં, ગાલા સુગંધી, શ્રી
 તત્તુ ધત્યાદંક ગંતી, અકથીત રોભા ચીંતીત, ચીત લક્ષ્યયે, શ્રી બૃહબન
 આસ હ્યે, પ્રીતમ આરી રસ પ્યે. ૨.

સતમાનત, કરી પરીરંભન ચુંખી અધરસ, પીળત પરરપર, ઉરેજ મદ
 ન. રદન સદન, છતકગધાત, કટીપટ જાત સીયલીત રતીરસતીલ સીત, પ્ર
 બીન સુંદરી, નખશીખસુંદર, તરની મનોહર પ્રીતમ પ્રતપ બરી, કછુક ના
 મંકકું, શ્રી ચંદ્રાવલી, લક્ષીતા લલતા ચંદ્રમાગા અગ્નિ ચંદ્રકલા ચીત્ર
 ચંપકસતા ચંદ્રીકા, ચંદ્રલતા, ચતુરાસખી, ચંદ્રાનના ચીત્રલેખા, ખીમલા
 બૃહ, જુ ખીરાખા, વૃજગલ્લા, રમા કૃષ્ણા કલ કંડીરામાં, કાવેરી કલ
 હંસી કમલા કુરંગાક્ષી, કમલાક્ષી, કામલના કંદર્પા, રંગા કેતકી માલતી
 માધવી મુન્દામતી કુંડલા, રંગા ગંગા મતમયમોદા, મનોહરા મલ્લિકા, મોહ
 ની મનોરમા, રત્ન પ્રમા રૂપા રૂપીસાલતી, રામા રતીકલા રસલીલા સુર
 સેતી, સોરજા પ્રીયતમા, સુગા સજાવરી, સોનગુહી, ધન્યરી ધંડુલેખા,
 ગુચુચુડા, પદા પરમ મંજરી, કીશોરી કનક પ્રમા હંસા નૃપકમા,

શ્રી બૃજલાલકે ચરનકમલ સીર નેચે, શ્રી

હરી હીલી મીલો, રસનીયે રાસ રચ્યો, ગતી ગદ્યનુ રોગા, સામ.
મનસોભા, મનોહર મંડવ ખંખોષ ખોળીનકં, ખંખન જાવન, ખીનયા સુરી
અમૃત કુંડલો જલ તરંગ, સુરમૃદંગ, ડક મુચંગ ઝોઝ. ખંજરીતાલ,
ઓ "રો ગુડી, ગીરીગોરીમધુ, મંજીરા તંબુરા, રખાયા સુરમંલ સારંગી
ઉપંગરોધ સાગરુર રહ, તીનયામ ગીલીધં કંઠ સમુરછાન, લાગલાટ, બર
સરીગમપધન, નીધ મગગીસા ગારોંહી અવગોંહી એસેં જાન કરત સામ
મમ્ય મનુહર, રામા મેહન, વેટીત મંદલ, વૃજમક્તનકોં દો લલનાંખીચ
ધકધક અમૃત, નૃત્ય કરતહે, ગીલી મૃદંગ, સંગીતમાજ, ગદ્યનુ અવાજ,
ગર્ત ઝંગ ઝગ, ધંધધધેલંગ, ધાંધલંગ ધીંગકોટ ગોડગોંડ ધંગ, કટક
ધુંધું, ઊલટ સુનટ ગારી, ગોલકે મંજીરા કિટ કીટ કીટ કીટ, કર કર કર
કર કર, કર કર કર કર કર કર, કરતાલ તામેં ખજત ધુમર, છુમ છુમ છુમ
છુમ, છુમ, છુમક છુમ છરરર, છરરરરર છુમ અરપ તીરપકર ઉલટ પુ-
લટ રસમેલ ભાવ, પિપચાદ દી માવન. હરનકમેદ શૃંગીત રાઝ, ઊપતટ
અવધટ, ગતી મુગ રટ લગી રહી તીંગડતથેઈ, યારીલાંગ યારીલાંગ તત
થેઈ, થેઈ થેઈ થેઈ થેઈ ઉડીનરંગ કલગાત ગગનવોં સુરખીતાન, તની
ખીલી જીનક, મંજીરા અધીર, કંકન કીંકની ધુની ખની મુની તાર તરલ
ગત મૃદંગ યંગ ઊપંગ એકસુ, જીની રહેં મૃદુન મુઝ ટંકાર, તારી ઝંકાર,
મંજીરા, ભેંર મુંજાર, સગ હીંકસાર, કેની રસ રહ્યો દસે દીરા, તૈસીહી મૃદુપદપટ
કચટકે કંઠાલહારકુંડલ લટકનિ, મટકની ઝકનો પિયુકુંત ઝકઝક મુગટ લટક
લટા, અલક મલક મૃદુ, ધરહરાય ગતિલેત લાડલાંલાલ, રાફલ બૃજમાલ
રોગની રાગ ગ નગદ્યનુ જાગ અનુરાગમેરો લખિત શ્રીમંદ, પવનસુખરૂપ,
ત્રિવંધન વીવર ઉલટ, સુરસેત નનનનનન; લગત લટપટકુકી ઉલટ-
ભેંર સુર બનનનનનનનાં યુચુચુ ધુંધરી, ચલત નુંપુરરચ, ઝનનનનનનનન
બ્યાંહ સવાહી શીર્નદુહા, તરતી જાટા, ચાફ પનધટા, કદંબ દુમધટા,
સંખ્ય નકટા, કનીત ખટપટા, ખેલેત મરકટા, અજગ છેલછા, મથુર
મુકટા. કંબુ રુહે જુટા, જુકેત કચ લટા, કેસરી ઉકટા. રાજત પેતપટા,
ઉપખરકટા, એસેં ખરનટા, ભરીત ઉલટા, ખલ લટપટા, ધર્મ સહખટા,
મીત સાપગટા. ખસન તોજધટા, અધીન નીપટા, ખંસી છંહી ખટા, રાધે
મુખરટા, રતરન ખટા, મદનગદકટા, રૂપરસદટા, સતી નમમ છુટા, શાની
માનધટા, કલંગત હીટા, દીપત ઠટા, અરુચ સંગ છુટા, ચરલત એનું
બજવત જાવત ગીત કોઈ, મૌરચંગ કર ઉપંગ મોચરી, મધુરી બજવત,

યુગીત રાજદ પીપીકાર કરત, પાની ખંજરી ખુમ ખુમ ખુમ, તામે
 તારાસો તાલદેત, કોમ ખદત ખેન મુખ, તત થેધ તાયેધ, તીગડ તત થેધ,
 થેધ થેધ થેધ થેધ, તીન ખીચ નટવર નટ્ય કરત, ખર છુમ છુમ છુમ
 છુમ, છુમક છુમક છુમ, મધુર મુરલીસુર, તન તન ત તનનનનનનન,
 સંગ સન તીયા, ખજત ખીખીધી ગતી, એસે રચીતનીત પાલકલી, હરી
 સુખલ સુદામા, તોકરખલ અન્નુન કૂન, અંસમધુ મંગલ, ખીસાલાદી,
 ખલ્લવ ખલ્લવ, પ્રભુ ખસ્તુ પરપર, એક એકી ઝપટી ખાત, દેહે કાવત
 ચોરત, દેત બહોર દીર, લેત દેત હીત હસી હસી ખેલત, મુખ ભાવ ખલ
 ગગન પંખી, જીડી છાંહી પે છીતી, તાહે ગહન, કોસંગ સંગ, દીરી બોલી
 ખીહંગમ, મૃગ પશુઆદીસુ, તેસીહી ખાની બોલી દીખાવત, આવત
 અસુર ખલ, બની જગતપતી મારી દેત ગતી ચોરહુ લીલા, અનેકભાતી,
 કપહુ કૂન મનમોહન લાલ, મધતીરા મધુરી પુતી મોરલી પાજત, ખજ
 સુંદરીકે ગાયનામ, ખજરાજ ખુલાવત, સુની સુની સુની આવત, પૃંદાળન
 શ્રી યમુના તટ જહાં, નવપલવ કુમઘટા ખન બેલી કેલી, મયલતા હુમી
 ફલ ફુલી ઝૂમી, મકરંદ મધુપ ધુમી ઝંઝાર કરત મન હરત રસીક રસ,
 ભરત ચંદની રહેંદીસ છટકી લપટ સુગંધી, ખીખીધી પુખકી, છાંહી રહી
 છમ, તાહી સમય શ્રીકુન ચંદ્ર, પ્રભુ રસીક રાય, છખી મદનમનોહર,
 ત્રીલોક સુંદર, ભગ લલીત સું, નટપર નાગર, રૂપ જીજગર, સદ્યુત સા-
 ગર, સર્વોત્તમ કંદર્પકોટી, લાતળ્ય છેલ, ખાંડે ખિહારી, નિત તવ કિસોર,
 સિરચોર મુગટ પટપીતકાછની, ખની ઢની મની ખન, બેજ્યંતીચક્ર, તક
 બોસર, ખર સુખલ અમલ, જીજવળ મુક્તાકળ લટકત અધરપર, ચિખુક
 ચાર ચિતચોર જોર, છખી જુગ કપોળ, કરન ત અમોલ, કુંડળ સુલોલ
 પરી ઝાંધ ડાલ, રતનારે નૈત, રસ રંગ જોન, ખદકે મુસેન, મનમોહન
 મેન, કહતે ખનેત, સુખ તિલકે ભાલ, ગિય લગુટી લાલ, મુખ ડોટી ચ-
 દ્રછખિ ગંદ કરત, તખશોખ અમોલ, આજારન ચરન નેપુર, સુલોલ, રૂપ
 પીંછ બુરછ અમનસ મુક, પતી અંગ અમૃત, માધુર્ય ધીર્ય, હરલલીત
 લાલ, એસે લખી મોહિત, કહત સુનત કછુ, ભઈ ચિતવતક પ્રચુર પ્રેમ
 ભરી, બનિ રસીક ખર, સંગ મૃદંગ, નવ ધનધોર નાદ ગિલિ ધનનનન-
 નનન, ગગન ઠઠ સુખીમાન અચત્તિત, રાખદગાન સુની, લાવભાવ રસ,
 કટાક્ષ મલકતી, નટ્ય ગાનગુન રૂપકુંજ, રૂતીજળ ગિહાર રતીરાસરંગ સુખ
 મુક્તિમાન, સૃંગારસાર રંગ, કહા ખતી ખરમન, અદ્ય હવગતી, શેષ
 ગોદેશ સુગા બેદ ગિલો, જોસ મતીપતી, ખાર ન પાવત, વાંછિત પૂજરજ,
 અજહુ ન લહિ અમ, શ્રી જૈંદાવત રંગ મેહેલ, સુખ ચોખડેલ, કાંકરચુ

કા, ખસત જહાં, અખંડ અચલીત, અચલરાસ, અચલીત રાખલીલા,
 નવલ નીતીપ્રેમ ખયોધી, ઉમગી રહ્યો, જહાં ઉઠત ફેલિ કલ્પોત લોલ,
 ચિતહોત ન ચિંતીત, અખ ત્રિગુન, અંત કપીજન, એકરૂપ જસ અનુપ,
 અકલીત, યકત ખાની મન, અતક લીલા, પરમપત્રીન ચરીત્ર કપ્તરસ,
 દયારામ નિતી ગાય ધાય, રતી ખાર ખાર ખળજેયે, શી ખુંદાખન
 આસ ઘેયે, ૪.

(૧—૨)

સરંગાર.

પદ રાગ ભરવી.

આજકો દીન ધન ધન મોરી ગાધ,
 દખ છેલ છળ કુંવર કન્હાધ. આજકો. ૧
 મંદ મુસકાની ચીત મેરો ચોસ્યો,
 કુટીલ કટાક્ષે કસેજો કાસ્યો. આજકો. ૨
 શ્રીમુખ દખત સખ મુખ ફીકે,
 મધુર ખચન ભયે છવનછકે. આજકો. ૩
 અજ અજહુ પદરજ નહી પાધ,
 સો લાલન મોહે લાડ લરાધ. આજકો. ૪
 કહત ખને નહી જો સુખ પાધ,
 મો મન જાનત કે જુજરાધ. આજકો. ૫
 ખસોત દિનકી આરા પુછ,
 દયાપ્રીતમ કહી તોસી નહી કુછ. આજકો. ૬

(૩)

પદ રાગ ભરવી.

તિહારી ચલી ચરમ તલવાર, ધાહેલ મોહે કરડારી,
 પરી નેન કટારી હિયપાર, ધાહેલ મોહે. ટેક
 લાગે તખ જાને નહી, અહો રસીકે નેનકે ખાન;
 અખતોં હીયખીચ ગડીગયે, વાકું એચત નીકસે પ્રાન, ધાહેલ. ૧
 રૂપતગરકી ખીચમે, અહો ચલી ચરમતલવાર,
 મુરખ હુ સો ખચ ગયે, જહાં ચાતુર ખાયો માર, ધાહેલ. ૨
 સહજ ગતી સુધી કરે, તલિછે પર જિય લેન;
 ભયે ખુદ ખળકે પદાંતી, અહો નંદકુંવર તેહારે નધન, ધાહેલ, ૩

(૪૧૬)

લોહજાન સો કુછ નહી, વે તો સુધો રહાય નિસાન ;
 નેનજાન તિરછોં ચલે, વે તો લાગત લેવે પ્રાન, ધાલેલ. ૪
 રસીક નેનકે જાનકી, અહો અજ્ઞ અનોખી રીત;
 દુરગતકું પરો નહી, વેતો મારે અપનોમીત, ધાલેલ. ૫
 રસિક નેનકે જાનકું, લાગત લખે ન કોય,
 જો મારે સો જાનહી, કે જાને લાગે સોય, ધાલેલ. ૬
 છેલછપીલે સાવરે, નટવર નંદ કીસોરક;
 મૃદુ મુસકાની ચિત્ત ચાર, લાયો મેરો હાથો કલેજ કોર, ધાલેલ. ૭
 અંગઅંગ પ્રત માધુરી, નખરીખ છપી અતોલ;
 દયાકે પ્રીતમ ત્યહારી જાનહ ઉપર, જેક ગર્ધ ખીન મોલ, ધાલેલ. ૮

પદ-રાગ ભેરવી.

ઝોંધ ટરી નહીં આપે મેરે જાલમા; ટેક;
 માહનીરી આગે આવન કહી પીધા;
 અઠમીકે ચંદ છુપાયે મેરે જાલમા. ઝોંધ. ૧
 આવનકી આજ સોંત સુચ મેરે,
 જાલમ તીન બરમાયે મેરે જાલમા. ઝોંધ. ૨
 સાજ બેકાજ પરો આજ પલકા,
 અજ તન ભુખન ન ભાવે મેરે જાલમા. ઝોંધ. ૩
 જ્યેસે મેં આપ મીલે દયાપ્રીતમ;
 ભુગલ મહા સુખ પાયે મેરે જાલમા. ઝોંધ. ૪

(૩)

પદ રાગ ભેરવી.

મોહ નેનાં લાગીરે, રતનારી રતનારી મતવારી,
 જાડવારી, મોહ નેનાં લાગીરે, ટેક.
 હાંશી મંદ માનું મદનકી કાંસી;
 ચિતવની કામકદારીરે, મોહ નેનાં લાગીરે. ૧
 દયાકે પ્રીતમ તહારી મોહની મુરત,
 નખરીખલગ લગે પારીરે, મોહ નેનાં લાગીરે. ૨

(૩)

(૪૨૦)

પદ રાગ ભરવી.

ગિરધારી હસ્યો મેરો હિયરા;
જાસું બિકલ રહતહું નિયરા; ગિરધારી. ટેક.
પિરહ અગન જર ગયો રગત સખ;
તન પસ્યો મેરે પિયરા, ગીરધારી. ૧
ભિતર કલેજ કાટ રહોહું;
કામદરદકો કિયરા, ગીરધારી. ૨
એક ભોપાય દયા પ્રભુ દરશન;
તાખીન ક્યોહુ ન ધીયરા. ગીરધારી. ૩

(૩)

પદ રાગ ભરવી.

હો શ્રીનાથજી મોપે રહે કયોં રિસાય,
મેરે પીયુ સુખદાય, હો શ્રી નાથજી. ટેક.
દરસખી ખાસી તલપત અખીયાં;
શ્રીમુખ દેહો દેખાય, હો શ્રીનાથજી. ૧
દોષ સમુઝદેં દુરે રહતહોં;
કિકરી કટો કટાં જાય, હો શ્રીનાથજી. ૨
હાંહાં કરી કર જુરી નક ધસ કહુ,
અંચરા પસાર પદ પાય, હો શ્રીનાથજી. ૩
કહા બહાધ પેહોં સગરપ પ્રભુ;
દીન દાસી તરસાય, હો શ્રીનાથજી, ૪
અખલ આશપુરક દયાપ્રીતમ,
અળ મોહે લેહો અપનાય, હો શ્રીનાથજી. ૫

(૩)

પદ રાગ ભરવી.

હો મરીરે મોહનલાલ, મોહનલાલ પ્રભુ મદન ગોપાલ, ટેક.
સમરોમ પ્રતિ અંગ લગી મોહે,
ખીરહ અગનકો ઝાલ, હો મરીરે મોહન. ૧
પ્રાન જાતહેં પ્રાનજીવન પિયા;
અપને મન યહ ખ્યાલ, હો મરીરે મોહન, ૨

(૪૨૧)

દયાપ્રીતગ શ્રી મદનમોહન જી,
દેહો દરસ કરો આહલ, હો મરીરે મોહન. ૩

(૩)

પદ-રાગ-ભેરવી.

મેરે હિયરા દેસેં રાખું સમઝાય, ટેક.
નિત ખરજી ખરજો નહિં માનત,
સમર સમર સમર દુઃખ પાય, મેરે હિયરા. ૧
મીઠી મીઠી ખતીયાં જી કહત મોસું,
રહે પર ધર લલચાય, મેરે હિયરા. ૨
દેયાં દરદકો કડ આળ કારી,
કડ આળ કોન હપાય, મેરે હિયરા. ૩
કીર દાઘેપર લોન લગાવેં,
જીઠિ જીઠિ સોગંત પાય, મેરે હિયરા. ૪
દયાકે પ્રીતમકું દયા નહિ આવત,
તલપ તલપ જિય બાય, મેરે હિયરા. ૫

(૩)

પદ-રાગ-ભેરવી.

ઓ ખારીજી, મેરી તુંહી ચિતચોર,
મેરી તુંહી ચિત ચોર, મેરો કહુ નહિં જોર. ટેક.
તેરે ગિરહદુખ ખિકલ રહતહું,
તું સમજત કહુ ઓર, ઓ ખારીજી. ૧
જ્યોં નિરખું ત્યોં આરત અધિકી,
જેસેં ચંદ્ર ચકોર, ઓ ખારીજી. ૨
સહો ન પરત રોવે મત મેરો,
સો જિય નિકસેગો ફોર, ઓ ખારી. ૩
તુંહી મેરો દ્રગભુખન ખારી,
તુંહી મેરી જીવન ડોર, ઓ ખારી. ૪
ચોં કહલાઈ હિયેં દયા પ્રીતમ,
પુછેં નયન પટ છોર, ઓ ખારી. ૫

(૨)

(૪૨૨)

રાગ ભેરવી.

પતિયાં પઠાજી કોઇ મધુપુરે જાય,
કોઈરે બટાજી પીયુ ખખર ચહોંચાય, પતિયાં. ટેક.
તુમરી હમરી યો ખની જોશી મિરચ ખરાસ;
મિરચખિના ન ખરાસ- રહે, મિરચખરાસ ન ખાસ, પતીયાં. ૧
તુમ ચંદા ખૂજચંદ હો, હમ ચકોરની ખૂજખાળ;
હમ જુરે તુમ દસખિના, તુમ હમખિના ખુશાલ. પતીયાં. ૨
હમકું ખારે આપ હો, આપે કુંખળ પુર;
જ્યેં મધુકર પંકજ પ્રિયે, પંકજકું પ્રિય સુર. પતિયાં. ૩
તુમ તો આપસકે નહી, ઝોધ ટરી નહીં કહાન;
દયા પ્રીતમ તુમકો મિલન, હું પઠગી પ્રાન. પતિયાં. ૪

(૨)

રાગ ભેરવી.

રતનારી નેનાં મોહે લાગી, અનિયારી અખીયાં;
જાસું પ્રગટી ખિરહ ઊર આગી, રતનારી અખિયાં. ટેક.
જખતેં દૃષ્ટ પરી નંદનંદન, લોકલાજકું ત્યાગી. રતનારી. ૧
દિન નહિં એત રેન નહિં નિદ્રા, ભુખ ખિદા ગધ માંગો. રતનારી. ૨
દયાકે પ્રીતમ ખિનાકલ ન પરત પળ, મતિ મોહન છખી પાગી. રતનારી. ૩

(૩)

રાગ-ભેરવી.

ગારી મત દેરે ગુમાની છેલા નંદકે, ગારી મતદે;
નહિં કોં તેરી એરી ચાર, ગારી મત દેરે ગુમાની. ટેક.
રાજકુંવર રખ અપનો ગોકુલ, છેડે મત નોર ખેરાની છેલા પાર. ગુમાની. ૧
મોહની મંત્રસીગારી ખિહારી, જેરી મદનદરદકી ખારી. ગુમાની. ૨
દયાપ્રિતમ મન પુર મોહે બહોરી, તેરા જિયાકી સખ જાની. ગુમાની. ૩

(૩)

રાગ-ભેરવી.

મેરે નાથ ગિરધારી, શ્યામ શ્યામની ખારી;
મેરે સખ ભયો, મોંકું સખ મિદયો, મેરે ભાગ્ય બડ ભારી. મેરે. ટેક.
અખ મેં કૃતકૃત્ય ભયો સંસકૃતી કલેશ ગયો;

(૪૨૩)

દ્રવ્યો કાલ કર્મ રાજતે ગહી ખાહિ જનનારી. મેરે. ૧
 આહો મેં ચિંતામતી પાયે, ભયે મનોરથ લાયે ;
 નહીં આરા ડર સુરશક્તીકી આદી પ્રહ્લા ત્રિપુરારી. મેરે. ૨
 ભકું ના ત્રિયુન પરસ, કરે જો હે પ્રધાન પુરુષ પરે ;
 નહિં ગન્ય મન ગિરા, નિગમકી ગતિ સેસકી હારી. મેરે. ૩
 ગુરુ શ્રીખલ્લભકે ગયે શરન હમ જખકે,
 દયાનાથ જુગલ કિશોર સીરપર ધરાયે સુખકારી. મેરે. ૪
 (૨)

રાગ-ભેરવી.

કોઈ નહી દિલદાર હમારાવે, નંદકુવર એક નટવર ખિન ;
 દેખ લિયા જગ સારારે. ટેક.
 એહી પ્રાનપ્રિય એહી પરમેસુર, એહી પ્રીતમ આરાવે. કોઈ. ૧
 દેવનકો દેવ ધરા ધરાનકો એહી જગત ભાજિયારાવે. કોઈ. ૨
 દયાકે પ્રીતમ ગોપીજન વલ્લભ વેદ પુરાન પુકારાવે. કોઈ. ૩
 (૩)

રાગ-ભેરવી.

એહોં એર ન ભાવેરી, લગી પ્રીત પીતપટવારેસું. એહોં ટેક.
 કછુ કોહો કોઈ કછુ કોહો, મન માન્યો નંદકુલારેસું ;
 છુપ ગયો ચિતમેં હેલ છપીલો, નિકસત નાહિ નિકારેસું. એહોં. ૧
 ખડે એર જો રૂપચુન રાસી, ભયે આધીન તૃજખારેસું ;
 દયાકો પ્રીતમ મેરો પ્રાણજીવન ધન, હું એહી દુગતારનસું. એહોં. ૨
 (૪)

રાગ-ભેરવી.

એહોં ખાંકે નેન ખંજરસે લગાય ગયોરે,
 જો લગાયકે ઝમક દિયે લાય ગયોરે ;
 ખુની નેન ખંજરસે લગાય, ટેક.
 ગજખી ઘાયેલ કર ગયો દાર દવા ન કોય ;
 મલમ માલમ મેહેખુખ હરિ, મિલે તખી સુખ લોખ હોલગાય. ૧
 મિલ ખિછરનકી પીરકું, પીરન સમઝત કોય ;
 કહત અયનિ ખાહાંવરી, જાને લાગી હોયરી. હા લગાય.

(૪૨૪)

સહજે ગતી સુધી ચલે, તિરછે પર જિય લેન ;
ભયે ખુદ્ધિ પલકે પદતી, નંદ કુંવરકે મેન. હોલગાય, ૩.
નેન નોક નટ સાલસી, સાલનહેં હિયમાંહી ;
દયા પ્રીતમ મુખ ચમક ખિન, દરસન નિકસે નાંહી. હોલગાય. ૪

(૨)

રાગ-ભેરવી.

કહાંલગિ પારનુ મેં આપ બડાધ, તુમસેં હો તુમ ગોકુલરાધ ;
મેરા ચુકકો અંતર નહિં પ્રભુ, તુમરી કામા કોકિ પાર ન પાઈ. ટેક.
હો તુમેરે ગુન ઓગુમાન ન સુમ માહા, મેરે દોષ ગિનત ગુનમાંધ ;
અનુચિત કરમ કરતહું મેં નિસદિન, તાપર તુમમોહે દેત ભલાધ. કહાં ૧
નિશ્ચુપકાર અપકાર દાસકે ખિસરત, સીલ રખો સુખદાધ ;
જો જો ખિધી જનકું સુખહોવે, સો ખિધિ પારદ ધરેં હિત દયાધ. કહાં ૨
કોટિક જનતી જનકસેં ખને ન નહિં, એસી કરત જન ખરછલાધ ;
તુમ નિજ જાંન દયાકોં લડાવત, દયો નમન કરિ બલબલ બાધ. કહાં ૩

(૩)

રાગ-ભેરવી.

મારી તારી મોહન તેરી નેનમેં, જામેં કિયો ખમેરા મેંનનમેં. ટેક.
મેરો હિયરો હસ્યોળાવરિ કરડારી, સરસ સહુની તહારી નેનનમેં. ૧
રેનદિન મોહે ના પરતહેં, માગેં ખિદા મેરે એનનમેં મારી. ૨
દયાકે પ્રીતમ તહારી માધુરીસી, મુરત ખિકલ કરી મોકું સેનનમેં, મારી. ૩

(૩)

રાગ-ભેરવી.

સાધન ખનમેં મોહે કિતલાધરે, તરિસું મેંતો ડરપનહું સુન પંછિનકે રહો,
કાંહાં સંકેત કહાંવે રસિયા; નટર નંદકિશોર મોહે. ૧
તુંતો બડી ડરે નહીં આલી, મેંતો છોટી ખાલ ;
એતેમેં મિલ આપે અચાનક, દયા પ્રીતમ નંદલાલ. મોહે. ૨

(૨)

રાગ-ભેરવી.

રાધાગોવિંદરેતુંજપરેજિયરાભોરભયો, દ્રુમ મદડોલેપલનહીરખોલેખાદલપિયરા, ટે
ચકધ મિલન ગધ અપને પિયાસો, અંદ્રકલા ભાધ મંદ;

(૪૨૫)

ઐર મેં ભઠ જોનીને જોયે ભયે દિયરા. રાધા ગોવિંદ. રાખા ૦ ૧

સલિત ત્રિભંગી છળ મદન મુખાલજીની ગિરિધર લાલજીની;

મુતી બાજો પાર ન પામે દયો કહે વાગેતું હરજો રહેરે દિયરા. રાખા ૦ ૨

(૧)

રાગ-દેવગીરી.

પાણીડાં ના જઘયેરે, દેખ દેખ ગિરિધર મન કુખ પાય; પાની. રેક.

કોમલ પગમેં ચુંબે કંકરી, મોખેં સહી ન જાય;

કનકકલસ સિરપર ધરે, તેરી તનક કમર લચકાય. પાની. ૧

રાધા કાકે આરાક રસીકવર, જગમોહન વૃજરાય;

પરો મુખ હેરી લાગ લગે તેરો, નાજીક મુખ કમલાય. પાની. ૨

પ્રસન રહત મુખ નિરખી પરસ્પર, રાધામોહન દોષ;

દાસ દયાકી છાન જીગલ છપી, ઐર ન ખુમે કોષ. પાની. ૩

(૧—૨)

રાગ-સલિત.

જોખન રસ ઝલકાય, રસિયા રોપ તજોછ;

પારે મુખકો ખાહર બેહેજાય, રસિયા. રેક.

તુમ ગધુકર હમ કેતકી, સદા બન્યો સંજોગ;

કંઠક દોષ પિયારીએ, તો કેસેં ખને રસભોગ. રસિયા. ૧

હમ કપુર તુમ ગીરચ, મોહનરાય તુમ પિત હમ હડીઝાય;

હમગિત તો તુમ સદા સુખી હો, કહી એસો કહા બસાય. રસિયા. ૨

સલિત ત્રિભંગી છેલ છપીસો, નટવર નંદ કીશોર;

ભઠસો ભઠ આખ બહોત નહી આછો જીવતી જનપેં જોર. રસિયા. ૩

પિછલિ ખાત પિયાચિત ના ધરિએ, અળલા હઠિલી હોય;

ખિના મુલકી એં દાસી તિહારી ચો કહે દીના રોય. રસિયા. ૪

રખી દિનતા રતી હલેકી પ્રસન ભયે વૃજરાય;

દયોકે પ્રીતમ હસ દોરી અંકભરી અધર કમોલ છુવાય. રસિયા. ૫

(૧—૨)

રાગ-સલિત.

મકુકો કહા કામહે બડનૈનાં, જ્યામે જેનખન પિયામ. હેમડ. રેક.

કામણ દુગણ મંત્ર મોહની મારત સંગડા માત;

(૪૨૬)

ખંટી નોં ચીતરની નોક, નેનકી પાયલેત મેરે પ્રાન. હે બડ. ૧
 મુખ બિના ગાસે પાછાંબિનાં ડાલે, કરખીનાં કરતરેં ધાવ;
 અરિશ્વં ન પસરે માર ચીતકું, કોન ચુકી એ નાવ. હે બડ. ૨
 રૂપ ભરે રસરંજ ભરે, મદ જોખનરસ ઝળકાય;
 નંદ કુંવર હેમા પ્રીતમ દયાકેં, અખ મોહિતો અપકાય. હે બડ. ૩

(૧)

રાગ ધનાસરી.

કર મન જોહિ છેલસોં ધાર;
 પુરૂષોત્તમ પરશ્વત્ત સનાતન શ્રીખંડરાજકુમાર. ૧
 બિરખારી પુરશ્વ અવતારી જાતેં સખ જ્યોતાર;
 શક્તિ દયાકે પ્રાનજીવનધન શ્રીરાધા દરશા. કર મન. ૨

[૩]

રાગ ધનાસરી.

કારેનેં ડસીરે માં કાનડ કારેનેં ડસી,
 નેંનનોક હેયે દુઃખ વિરહ દુઃખ વિખ, નખ રિખ ગયો હેં ધસી. રેમા કાનડ.
 જોખદ અંગ નહીં લાગેરી મોકું, કે જડી પાવત હો ધસી. રેમા કાનડ. ૧
 પ્રભુ મારાં મોહી હોવાવો, સખ દુઃખ જાવેગો નસી. રેમા કાનડ. ૨

(૧—૨)

રાગ ધનાસરિ.

ખંટીખાલે તેરે ધાર સખ ખૂજ જાને,
 [સખ અજ જાને, ખંસી તા દીનસો તેરી સસ્તી મોહનરોં;
 જાદીન આધ પરથમ જાનો, સો ગન સાખીં કોરે આલો,
 મોહી જુઠી જગત તેરી કા માને ખંસીખાલે, ખંસી. ૧
 યો તેરો મન મિલ્યો મોહનમેં જો, મિસરી પયમો સાને;
 દયાકે પ્રીતમ સોહી લગકી ખતીયા, રૂપી રહી કાકી કાંને. ખંસી. ૨

(૩)

રાગ પુરવિ.

આલોરી ખંસી મોહનકી ખાજેરી,
 સુત લેરી સુરત ધર સામેહી ખાજે

બનકે જો જે શ્રીરામે નામ જાંસી ખાજેરી. જાંસી. ૧
 તાખીન હોય ન ઝોઘડી મુરછાન, સામ મુર ઝોર તિન આગ. જાંસી. ૨
 આમેં બહુ રો ઝોર ગોપકી, અબકે જાજેવા બને શુદ્ધરૂપામ. જાંસી. ૩
 દયાકે પ્રીતમ સખકે મુખદાયક, બૂજ જીવતીન મનપુરન કામ. જાંસી. ૪
 (૨)

રાગ પુરવિ.

મદનમોહનકી એ મોરલી મદનમોહનકી, બાજન ઝોરકી નાહી;
 સુનતમેં જિયા હરત જખમેં, બની એ મદનમોહનકી ખાજ. ટેક,
 તાખીન હોય ન ઝોઘડી મોરછાન.
 જ્હાનિ હાનિ સપસુર તીન આમ;
 દયાકે પ્રીતમ ખિના રામે રામે,
 જ્હાનિ હાનિ જમટ ધુમટ સપસુર તીન આમ સાંધી એ મદનમોહ, ૧
 (૨)

રાગ ગોડિ.

કેસે બજ કેસે બજ કાહાં રહું નંદીશોરે. ટેક.
 આગે ન ચલતા પાજ પીછે ન પરતે,
 તન મન મન તુગઝોર રે કેસે. ૧
 પાછ ડંડ જેસે છુટે ન પતાકા,
 એ ચલત પવન બહુ જોરે કેસે. ૨
 કોડત પવન ચિત ગગન તુમ કીના,
 હોધ ખાસકેરે કર રોરે કેસે,
 તું હો સપટ ગધ દયાપ્રીતમ,
 તુમ મેરે ચિતડાકે ચોરે કેસે બજ. ૪
 (—૧)

રાગ ગોડી.

આવો મત મેરી ગલી હિમદારયે, ટેક.
 જો તું આવેગા છેલા મેરી ગસિયનમેં,
 માફી ને નાદા મારે આવો મત. ૧
 ચાતુર હોય તો ચેતકે સરકળા,
 મગેગી નેન તમવાર રે, આવો મત મેરી. ૨

(૪૨૮)

ધરકકી અપિયાં ચ્યારકું લગે નહી,
લગે લગાં જ્યાંહાં પ્યારરે, આવો મત મેરી. ૬
કહે દયાકે પ્રીતમ તોરી માધુરી મુહુરત,
તું મેરો સિરકો સિરદારરે, આવો મત મેરી. ૪

(૩)

રાગ ગોડીની કુમરી.

અપ્પ જાનેદે અપ્પ જાનેદે સાંજ પરી ધનશ્યામવે. ટેક.
હારે દેયાં મેં દુપેરકી આપ, ખીત ગધ જુગ જાગવે. અપ્પ જાનેદે. ૧
જાધર પેરેગી ખાત હિલગ રહી, માસુ લોગ કરે પદલામવે. અપ્પ. ૨
સાસ લરેગી માસેં પીયુ પુછેગો, કાંહાં કંડેગી જાય ધામવે. અપ્પ. ૩
દયાકે પ્રીતમ કહે તુમ જોરહી જધયો, આજ રહો પિસરામવે. અપ્પ. ૪

(૨)

રાગ-કુટિયાણ.

ગિરધારીજી અપિયા સળકે, રંગીલી, રસીલી;
રતનારી મતવારી માવ કરે, કારી જ્યે વાંકડી. ગિરધારીજી. ટેક.
મુખ પદકર ગિત પાવે ડાણે લે' રે, સખ જમત ન જાને ધસી જાખડી. ૨
ક્યાસ પ્રીતમ જીરી દીઠી નાઅ દુતી, સખ સિધી સુધી અનીખડી. ગિરધા. ૩

(૩)

રાગ કલ્યાણ.

જાન ગધરે, જાન ગધ શ્રી ગિરધરલાલ તેરા જિયરાકી ખાત,
નેનનકી સેનનમેં સખા સરકાય દિયે, હેલા ગોપાલ મેંતો જાન ગધ. ટેક.
હારે તેરી ચાતુરીકી ચલગત પેહેયાંન ગધરે, શ્રીગિરીવરધર. ૧
દયાકે પ્રીતમ તોરી માધુરીસી મુહુરત,
દખત મેરા સુધ સાન ગધરે, શ્રીગિરીવરધર. ૨

(૨)

રાગ કલ્યાણ.

પ્રાન જાત મેરો લલિતા ખયાય ગધરે,
નંદાનંદનશુરે, વૃજ સાડીલકું લાગગી મનાયકરે. પ્રાન. ૧
જો મેં દુતી આજ તેરી સો તેરો કંડે,

(૪૨૬)

કર તેરે ગિરીવર જો મહાયકરે. પ્રાન જાત. ૧
હસી સો દીની ધ્યા પ્રીતમ મમોહનરુ,
મોહનકું સાગંગી મેં મોહની મીલાયકરે. પ્રાન જાત. ૨

(૩)

રાગ કાફી-જગદો.

ધર આયે સાલ રીસાય ગયે યેરી મોહ,
તખતેં કછુ ન સોહાતરે, ધર આયે સાલ. ટેક.
મહનગોહન પીયા આયે મયા કરી,
મંદમંદ મુમકાતરી, ધર આયે સાલ. ૧
ધામ મીલી ના હું યેરી ગુમાનકી,
હસી ન કરી મીલ ખાતરે. ધર આયે સાલ. ૨
હાસું કહું મહ મેરી મુરખના,
મેહી કરી મેરી ખાતરી. ધર આયે સાલ. ૩
ધાકે પ્રીતમ અપ મોકું મીલાયકે,
કોન રમે છપ જાતરી. ધર આયે સાલ. ૪

(૧)

રાગ-કાફી.

માધ તેરા ખાસાકું દખનકું મેં આપારે. માધ. ટેક.
આહું ન અંખર હમ હેં દીગંખર,
મીતાંખર ચીત આહવે; માધ તેરા ખાસાકું. ૧
આહુંનાં ચંદન લગાયતરે મંદના,
હમ તો ખીભુત લગાયાવે. માધ તેરા ખાસાકું. ૨
આહત ન ભીરછા અજાયક દીરછા,
પરમાનંદ મેં હયાવે. માધ તેરા. ૩
ચિરંહવો માધ તેરા ખાસકું,
મેરે છપ સુખ છાયાવે. માધ તેરા ખાસાકું. ૪
ધ્યા પ્રીતમજુકે ચરન પરસ રજ,
રાંકર રીશ ચઢાવે. માધ તેરા. ૫

(૨)

રાગ કાફી.

ભે યે રાંકર કૃષ્ણ દરસ સુચ પાયાહેં,
 ગદગદ કંઠ ભયે પુલકીત તનુ,
 નેન નીર જણાયાવે, ભોલે રાંકર. ૧
 તંડવ નૃત્ય સુમગન મન,
 સગી નાદ બજાયાવે; ભોલે રાંકર. ૨
 જુક ન જનની ગોરાજ જીવ,
 સો રાંકર મુખ લાયાવે. ભોલે રાંકર. ૩
 દવાસીસ દવા પ્રભુ જુકે,
 જાલેખ જગાવ સધાયાવે, ભોલે રાંકર. ૪

(૩)

રાગ કાફી.

એરીઓરી માનરી ચેતી માનલે મોરી, ટેક.
 કીર પસતાવેમી મત તરસાવે પ્રાનેપ્રીયા મિલદારી,
 તોરે ધ્યાન પીયા તોસો બનેંત્રે ક્યાં દરસેંગી દંપન જોરી;
 કરેંગી ક્યા જીગલકિરોરી, માનરી ચેતી માનલે મોરી. ૧
 ખારીખીનાં પિય પિયજાત્રિં ખારી, કહેં રસ કુંકું ગોરી;
 છુંટ જનમે રૂઠા બને, ક્યા ક્યા જીવ્યારી ખહેરી;
 નિપટ બન ગોપકી છોરી, માનરી ચેતી માનલે મોરી. ૨
 તું કહુ તો તોહે હાય જોરાવું, ચેયાં ખહેરાવું તોરી;
 દવાકે પ્રીતમસેં હઠ ચલ દિલમિત્ર, છાંડ કલપના કોરી;
 મંદ હસીલે ચીતયોરી, માનરી ચેતી માનલે મોરી. ૩

રાગ કાફી.

જુઠી ચોરી લગાધ મેયા મોહે જુઠી ચોરી લગાધ. ટેક.
 કપ્પુ કપ્પુ યાકી મેં ગોનહી દોહું, તાતેં ચે ધુન સાધ;
 યાકે છપાકી તું નહી સમુદ્રત, મેં સમજું મેરી માધ. મેયા. ૧
 ચલી પરસ્પર સેનામેંની, હિય કપ્પુ મુખ કપ્પુ ગાધ;
 દવા પ્રીતમ ગોપીહિત હિયકે, લખી મહેરી મુસકાધ. મેયા. ૨

રાગ કાફી.

હો પિયાલ મોસોં બોલોં, હો બલીહારી, હો પિયાલ;
 મેરે પ્રાનજન ખારા, મોસોં બોલોં. ટેક.

ખીરક કુખી કુખ મહો બહિયાં, શ્રી બૃષ્ણનાન કુમારી. રો. ૧મા. ૧
જગત કુખી સગ મેરો સરન મહે, હો કુખી સરન તિહારી. રો. ૧મા. ૨
આંકો સ્વામીની તિહારી અકૃપાને, પાયોલે નાગ તિહારી. રો. ૧મા. ૩

રામ—ખંભાયમી.

અખ તો મેં બધ તીહારી હ ઉમા ગિરિધારી,
ખોમે કહી તામંદી ન રહી કહુ, મગી મોહે તેન કટારી. મેં બધ. ૧
રોષ દયો હન સહો ન પરત કુખ, મગન અમન પરજારી, મેં બધ. ૨
આંકે પ્રીતમ અખ મોહે અપનાયલો, મરૂં કું મેં ગિરહી મારી. મેં. ૩

રામ ખંભાયમી.

જાર કું સનોતા મેડી ક્યા તકસીર,
કાદ કલેન્ન મેરા હાન્નર કીયા, તોખી કું રેહેલ હમગીર. મેડી ક્યા. ૧
રિમળાંતી તું કું કુવા બેદી, તું કું ન બુઝેદા મેરી પીર. મેડી. ૨
રિમબલેસો કર ક્યા પ્રીતમ, તેડી રે કદમ મેરાસીર. મેડી ક્યા. ૩

રામ ખંભાયમી.

માનું લે ચમના, બમા ખંરીખાલે માનું લે ચમના;
નેહ સંગા કરવે તું કીત જાંદા મેરી જાંન, છકાદી દવેયાં માનું ચમના. ૧
રસિયે રોમ કુખેર માતે રોષ અમાર, દયાકે પ્રીતમકો નેહ નહીં તો માનુલે. ૨

રામ કાલિંગડો.

માધરે મોહકાં જગાઈ, મેં તો રોવત રોવત સોધ નિંદ નેક ન આધરે માધરે
(મલે પ્રાનપ્રતમ હ સપનમેં, બિરહ બિસરાધરે;
મેં ભગી કહુ નહીં દખ્યો, બહુત કુખ પાધરે. માધ. ૧
મેં બર બર હિયરો, રોમ રોમ ભગી હલામ;
હાહા ખાલ પાંચ મરૂં, હો કાકી દયાય ગિલાયરે;
દયા કે પ્રીતમ ખીતાં કહુ સાચ નિયો નહીં ભાવરે. માધ. ૨

(૪)

રામ કાલિંગડો.

નંદ મહેરમેં સગા હમારા દીલ ઓર સખતમેં ભગા હમારા દીલ. રેક
નનિં કાધ દેવી નહીં કાધ દેવા, તહિં કાધ ઓર અવતારાં;

પુરુષ પૂરવોતમ અવતારા, રાધા પિયુ એક ખરા. હમારા ૧
જડી સીંચત જલ પોહોચે રીખરલગ, મુખ ઘંદ્રી ધન સાર ;
દયા પ્રભુ પુજત સખ ચુગ પુંજ, સાચા મત હમારા. હમારા ૨

(૩)

રાગ કાલિંગડો.

હો હરિરે પીયા જનદે હમકું. ટેક.
હમડુ ધુમડુ બૃંદાખન છાધલોં, પાત વાત અંખુના પાડર પાધલો ;
કાપલ જોલે કહુ કહુ, પીયા જનદે. ૧
દયા પ્રીતમ ધનધોર સાંતરો, થાકું રટત ચિત ભયો હેં બાહાવરો. પીયા. ૨

(૩)

રાગ કાલિંગડો દાદરો.

મોતીવાસે બના મેં પાધરે, હો મોતીવાસે બના. ટેક.
પાકી ખુમી મેરો હિયરા સમુઝત, મેરે મુહુંસે બનતન બનાધરે. મોતી. ૧
સંગર હોક ગુમાની રસીયો, મેરે નેનામે રહોં સમાધરે. મોતી. ૨
નંદમેહેરકા લડકા દયા પ્રભુ, નાવ હેં કુંવર કન્હાધરે. મોતીવાસે. ૩

(૩)

રાગ બેહાગ.

નગર સખ સોવેરે, ખિરહતી જોધી રોવું આલી ટેક.
ખિરહદરદી અકથ કહાંની, જાને જો ખીતતી હોવેરે. નગર. ૧
કોઈ બસુમે ચીત ન ચુને, પીયકોં હિય કે નન મુખ જોવે. નગર. ૨
દયાકો પ્રીતમ અખ મોકોં મીલાય કે, દુસહ દેકો ખાવેરે. નગર. ૩

(૨)

રાગ-બેહાગ.

શ્યામ મેરે નેનખીચ સમાય રહો,

લોક જાને હેં કજરો શ્યામ. ટેક.

જીત દેખું તીત માશુક મોહન, નેનહીસેં મજરો શ્યામ. ૧
પ્રાન પ્રીતમ મેરે હાર હીયાકે, હાથનકો ગજરો શ્યામ. ૨
દયાકે પ્રભુકો છખ ચીત ન ચુંબી, તોફો હાર સાચો ખજરો શ્યામ. ૩

(૩)

(૪૭૩)

રાગ જોહાન.

ખીલાખીત કુમરી મેં ખારા ખીના કુમરી,
મેરો પલપલ દિલ જળજળપરે. ખીયા. ટેક.
પલક પલક ન વરત પલકપર, અંગન અંગન લગી લાગરે ખીયા. ૧
રેન રીયા મોરુ કળ ના પડેરે, ઘર અંગતા ન સોણપરે.
દયાકે પ્રીતમ ખીના કલિડુ ના જાને, લગી મોહે ખીરદખાપ. ખીયા. ૨

(૮)

રાગ ણિહાવ.

તાહારે પૈયાં લાગુરે, તાહારે પૈયાં લાગુરે થાંદ ;
આજકી રેન ખડી દીછયે. તાહારે. ટેક.
માંહી રહે સ્થિર બહેન બેરો, અગળા અગળ સુની રીઝીયે. તાહારે. ૧
બહેન દીનનકી ખામી મેં પીયાકી, આન અધરસ પીછયે. તાહારે. ૨
દયાકે પ્રીતમ મેરે મેદેન પવરે, મે રીસાંના આગે ખાંડે દીછયે. તાહારે. ૩

રાગ હિંડોળ.

ખારી રાધેગોવિંદજી કો હિંડોડો,
અગર ઝોગ વાગે અજયેતો કુત્રે માકા રાજ હીંડોડો. ટેક.
કનક ખાંડ ત્રિગલ જ્યોત મની રડી અપારે,
ઓર શકલ માજ જટે કુમરી ધગકાર. રંગ. ૧
ગિનિય ભાંતી રમના સોના ગિનિય કુંડ,
પવન પરગ પિકસ જાન કુંડ નામની તુલ્ય. રંગ. ૨
રંગ કુસાવતી આનંદ ગમ નવલા ખૂજખાંમ,
કુસન મનમેદસીત રાગા અર રાગ. રંગ. ૩
ખુસાવતે કુંજલી સોના સુખ ધાગ,
નિરખ હરખ હિંડોરા ગાવે દયારામ. રંગ. ૪

રાગ જંગલો.

અખતો ખાતુ મિલનવે નંદલાલ લાલ. ટેક.
મેહેબુબા મિલના મોતો આજકે, જિવના ખીત મિલને સોખીલાલ. અખ. ૧
ખિન મેહેરગ કોન દદાના પુઝેધા, કંઈકહેવે મેંડા લાલ લાલ;
દયા પ્રયુ અખતો નિભાયે ખનંગી, દોસ્તી કુરીવે તેંડે તાહાલ નાહાલ. અખ. ૨

રાગ જંગલી.

યાર મેં હો તેની છેલા ખંસીખાલાતું નહીં ખુદા દદે હો ગોપાલાયાર. ટેક
 લેડે દેખા તવારો દેં લોકદે મંચિં મંતો સેહેદે;
 ઇશકાદી મેં જખમો દદીં હું બેહાલ યાર મેં હો તેની છેલા. ૧
 દયા કે પ્રીતમ કંહેયા બે દદી નહીં હોનાં નગર સે.શુ;
 લોકો. જડ દીની મનુ તેડાલ, યાર મેં હોં તેરા છેલા ખંસી. ૨

રાગ સોરઠ.

યારી નથ ડાશે મોતી ઝુગણુ લખકે છે,
 દેખ મેં હો જૃજમોહન ખારો કલેખમેં સજકે છે. યારી નથ. ટેક.
 ભ્રમુમાન કુતારો યાગ મુખરો શોભા, ચંદા સરસ ધની, ચલકે િ;
 કહી નસકે દયો વે ખાનક જખ, મદ મધુરો મુખ મલકે છે. યારી. ૧

રાગ—સોરઠ.

આંખ અલમેલી યારી ખડી જાદુવારી છે.
 ચાર અપલ તરન મદ છાકી, રંગિલી રસિની કે રતનારી છે; આંખ. ૧
 ન ખંનાકે આગે કંધ વે ખરછી ખાણુ કટારી છે,
 દયા પ્રીતમ મનમથ મનમોહન મે.હો સો ગિરીધારો છે. આંખ. ૨

રાગ—સોરઠ.

ઔરધર લાલછરો ખુખચંદ, મદન ગોપાલ અરખિંદ;
 હું કખ દેખુંગો આલી. ટેક.
 નટવર ખાનક આનંદ કંદ, કુટીલ કંઠક્ષ મારો દંદ;
 માનું આલે આવે મુંસાણી મંદ હું કખ દેખુંગો. ૧
 છોકા મીઠી ખોલણી કંટે કુખદંદ. ચક્ત કંસર એ ચલ ગયેંદ;
 જજવત માધુરા મોરલી મુકંદ. હું કખ. ૨

માકા ચીત ચોચો શી નદ નંદ,

સખ ફીકા લાગે ખીન ગોવોંદ;

નિશદીન દયા પ્રીતમજરો દંદ. હું કખ દેખુંગો. ૩

રાગ—સોહણી.

મુખ રાધા મોહન તાઘેયાં

નાચત સખ ખીધી ગમી ખિલાસરખ, રાસ ઉપગા નચેયા. મુખ. ૪.

સંગીત નૃત્ય આત્મ અનુભવતી,
 ઊલટ પુલટ કર સારીગમપધનો,
 નિધપમગરીસા ઉપજ અનોઢી સુંદરસ,
 કમલાજ ડટ સુરે ગ્રામ મુછના,
 તાન રંગ ઉપજન અત્યંત લખ કોકીલ સુર સુધારસ,
 અવ્યકત મધુરી, આરોહી અવરોહી યહ લખ છપી લટક,
 ચુંબ હરેહી ગન મહીયા. મુખ. ૧
 મીલી બજ મૃદંગ તપ અજળ ગની,
 બીડગોડ યાંમ યાંમ હાંમ હાંમ ધાંમકી કચટક,
 અત્યંત લટપટ પટલટ ધાધીકટ,
 યરાં યનાં સખો મુખ નાદરદની તુંદેદીની તનાં દાની દાની,
 હોત દોની ડોંગડોંગ, ધાકડ કડકડ, ધીકડ કડકડ,
 ધીનાં ધીનાં તતદીની, ગોળી જન સખમીલ,
 લલિત ત્રીમંગી લાલ, રસીક મુગટ, મની,
 હયા પ્રીતમ રંગરસ મટ છગાપર તન મનધનખજખજ લેચે મુખ. ૨

રાગ જંગમની કુમરિ.

મોહનરે મોહની-ત્યાહારી બંસી, હારે બર બંસી મહિ,
 અધર ધરત જળ વૈસીક બનત બચોરી કમળરમ હંસો મોહનરે. ૧
 હયા પ્રમુ મોહનમોહન તુમ મોહને જેઠ પુરાન પ્રસંસી. મોહનરે. ૨

રાગ જંગમો.

શાંભલડા વે તુહી મેંડા બારા, રેહેનો નેહી ન્યારાવે;
 તેરા મેરા દીલ એકડું આવે, તુંહી મેંડા બારાવે. ટક.
 અગ કહા જુગાગી વે, હયાકે પ્રીયા બાસી વે;
 કાચુદી જંદગીયાં સારી જાહાંન રખી રૂઠગી તોકરેગી-ઝાલે છેક.
 તેરે દીલ યે હુવા હે છેલ. સાગલ. ૧

રાગ-જંગમો.

ખિર પંડા પ્રમોડા નોખો-કલાવે, જાકા જેદુ-જેદ ને પાવે. ખીર ટક.
 ખીરકી બરી પ્રમોડી બનીયાં કાંડુ આરમ ન આવે,
 દેખડુ સાચો ક્યામ છેલ જાંકું પાલ લાલ કોહી કે-પ્રસાવે. ખીર. ૧
 અજીત સ્વતંત્ર અરુણત બલ્યારી નીંગમ નેતી નેતી-ઓવે.

સખ સાગન તેં રહીત જી અખળા એા યે યે નાથ નથાવે. ખીર. ૩
જમમેં ઝાંખે નહી જગદીશ્વર એકાં આહીરકાં પાવે ;
નાથ ન માન્યો નૃપકાં નીમનથુ લાણી ખીદુરકી બાવે ખીર. ૪
ખોં સકુ કટી ભણી જય ભારણ સુકળ કટયો નહીં જાવે ;
ઢાઢી પ્રપત્ન કરો દયાપ્રીતમ નેહખીના પસ ના આવેં ખીર. ૪

રાગ-સોરઠ.

ઢોરા મનડા ને માના હો ખીદરી નંદલાલ. ટેક.
રંગેલી રસોલી નેનાં ચીનખીચ ચુંબો રહી. અ. લત જ્યોં નરસાલ. મહારા
બટપર છખરી લટક હોયે આટકો દયાપ્રભુ મદનગોપાલ. મહારા. ૨

રાગ આશાવરી.

સો તતતતયેના તાથયેના, રંગક્રમક નૃત્યત પીય ખારી લો.
સોતતતતયેના સો તતતયેના ગીડ ગોદ્યાં તતતતયેના. ટેક.
ધીમી કીટી કીટી ધધીલાંગ ખાજત પખાળા ઝંઝ,
તરતરતર કરતરતર કીરતારીયા સો તતતયેના. ૧
રાસ રચ્યો ચાર ખૂજ ખૂદાખન સાંગ લાંચે ગોપ દુસારીયાં ;
દયારામદાંપતી છખ નીરખ નીરખી હરખ હરખ તતગનધન વારીયાં. સોતત ૨

રાગ આશાવરી.

સો દુગન લગીયાં સો આજમરે,
દયામરી સત્રુનો સુંદર મુરત બંકી ચીત ખન ખારીયાં. સો. ટેક.
કમકો ચલત ચંચળ ચપળ મૃદુ મુમકયાંની,
પીય ખારેખુકો તારીયાં સો દુગન લાગીયાં. ૨
ભુમ ગર્ધ સુધ ખુધાન ખીસારીયાં,
ખસ હેકંજ ખીદારીયાં, દયાદાસ, તલમ તલપ ખીસરત નાંહી ખીસરત
નાંહી કડીન પ્રીત કારીયાં. સો. ૨

રાગ સોહિણી.

ઘંઘાણ મેં ન સાધ્યો રાધા ખારીજ. ટેક.
દયારા દેવપેં તું સેવો કરાવત,
એસો કોન દેવ અપરાધ્યો. રાધા ખારી. ૧
શિંખુસુતાકો ગિલત નહિ મંત્ર એ,

કોન મુર સીં યાને લાવ્યો, રાધા ખારી, ૧
 હ્યારો પ્રીતમ ખારો અલત યેં છલ્યો,
 રંગ હેલ અજંધ યેં ખાવ્યો, રાધા ખારી, ૩

રાગ—સોહીણી.

નવમ સનેહી ધન સાંભળડો, જાગરો ધુતારો કચ્છ કરમયોરે, નવ, ૧
 દેખ દિવાની હેલ ગુમાની, વનમાલી મુગત જીર ધારી ગયોરે, નવ, ૨
 છવનપ્રાન સુ જાને હગારો, પર ખુવન રસ જરી ગયોરે, નવ, ૩
 કાગણુગારો છપી મનગારી, હસી હેત દેખાઈ ચીત હર ગયોરે, નવ, ૪
 દાસ દયાકો પ્રાનસનેહી, વિજનારી મોતારી ખચ કરે ગયોરે, નવ, ૫

રાગ સોહીણી.

એહરો પ્ર મ રસ પાળો મારા રાજ,
 જો રસકીયા મેતો ખાસી, માકા રાજ, ૧
 રાવરા ચુખરી હો અભીલાખા,
 ખીન મુકરી મેં દાસી, માકા રાજ, ૨
 ચાર પદારથ મેં નહી ચાહુ,
 ચાહોં મેંતો ખાસા દિખવાસી;
 દયારા પ્રીતમ માકી એહી અરજ હે,
 ખસોં હમ ખૂજરા બિલાસી, માકા રાજ, ૩

રાગ—સોહીણી.

યારા લેહેરીયારી નોકાં નંદમાલ,
 ચુંળી માકા હૈયમેં સધરે ગુમાનીગલ ચારરિ, ૧
 મૂઠ મુસકાની ચારી નીકી લાગે છે,
 અલકે ધુધરવારી લલકે; ગુમાનીગલ, ૨
 ચારરિ લોહણિયારી નોકાં નંદમાલ,
 મોહની મુરત યાંકા મનહર સનિા;
 મુખ લખી પલક ત મલકે,
 દયારા પ્રીતમ યાકી છપ્પર મોહી,
 મુઠમી જોખનીયું યાંકે અલકે; ગુમાનીગલ, ૩

રાગ મહેદાર.

માઈ કસે કડૂ પ્રીતિ ખસે મુખાર, ૧

મેરી તો કંઈ લહે નહી પીર. : માઈ કેસે કરું. ટક.
 એક આપન મેરે આંગન. ખરખે,
 હુજો આપન દ્રગ દયેકે તૌર. માઈ કેસે. ૧
 આપનકી આલો અવધ ખૌન ગઈ,
 બીકલ ભયો મન મેરે નહી ધૌર. માઈ કેસે. ૨
 કરે ભદુ અખ કખ જયો ગિલે ગે,
 દયાકે પ્રીતમ ખતકો ખીર. માઈ કેસે. ૩

રાગ-કૃષ્ણો.

જ્યાંનિ હમારાં ઓર તુમારાં કમા,
 દિલકા દોપટા ખિજાવ દિયા. જ્યાંનિ હમારાં. ટક.
 એક પ્રાન તન દો દેખનમેં,
 જહાંન જહાંને રહ્યા ન ઢાંચા, જ્યાંનિ હમારાં. ૧
 અશુક માશુક દેનો પરસ્પર,
 મુખ દેખે નં જાને દિક્યાં. જ્યાંનિ હમારાં. ૨
 દયા પ્રીતમ તુમ મેરે મેં તુમરી,
 દીલ દોનાંઝર છખમેં છક્યા. જ્યાંનિ હમારાં. ૩

રાગ-કૃષ્ણો.

મં તો મેરો ખાલા જોખન દીયો નંદલાલકું,
 રિયો નંદલાલકું, લે સાંવરેં ગોપાલકું. મં તો મેરો. ટક.
 બાલપનેસેં મેરો મોહન માત્યા.
 કેસેં ખચું આલિ કેસેં ખરખું ગોપાલકું. મં તો મેરો. ૧
 સંગર દીટ ગુગાનો રનિયો,
 કમો કર છોડ વેતો ન્યાગત માલકું. મં તો મેરો. ૨
 દયાકો પ્રીતમ ખારો પ્રેમરસ ભોગો,
 મોઝી ન જાને વાક અલખુન ખ્યાલકું. મં તો મેરો. ૩

રાગ-કૃષ્ણો.

પ્રાનપ્રિયા સંજ કયાં ના ખોલે ખાલાવરી,
 અખુઆનજુકી દાવરી, પ્રાનપ્રિયા. ટક.
 દયા દુઃખ દે આલો કયા દુઃખ પાવે,
 જ્યા દુઃખકો લેરે હાથ દાવાવરી, પ્રાનપ્રિયા. ૧

ધાણવલસે ધૂળ નહિ ગીરખર,
 ધુળે કલેરે જરે નેનનકે ધાવની. પ્રાનપ્રિયા. ૨
 દવાકે પ્રીતમસું તું હક ચલ હીલમીલ,
 અંચસા પસાર મેં તો પર તરે પાવની. પ્રાનપ્રિયા. ૩

રાગ-કુંજી.

ખનમેં ગુજરિયાં લુટી, આહિરીયાં લુટી,
 લુટી લુટી મલન ગોપાલ. ખનમેં. ૧
 કંચનકે કલસ દોડે લુટી, હારે લુટી અધરકી લાલ. ખનમેં. ૨
 ચોસ્યો ગીત સુખ પુલ લની, કરડારી બેઠાલ. ખનમેં. ૩
 બાકા બપ સો રાગ કાઢ રેલે, પાને બઈ હું પુરાણ. ખનમેં. ૪
 દયા પ્રતગ રસપ્રેમ લુટારે, કીની નેનનમેં ત્યાહલ. ખનમેં. ૫

રાગ-કુંજી.

નંદકે નંદસોં નેનાં લાગી, છેનસોં નેનાં લાગી,
 મેરો વાહ પર ખર. નંદકે નંદસોં. ૧
 કીની હાય સો કલે મેરો આલિ, કલે સારી દુનિયાં ;
 હોન ચુકી હોનપર. નંદકે નંદસોં. ૨
 કુખગુલ પ્રનજાન ધન મેરે, થેલી પ્રતગ થેલી પાર. નંદકે નંદસોં. ૩
 દવાકે પ્રતગકા મેં ધસી, મેરો થેલી સરદાર. નંદકે નંદસોં. ૪

રાગ-કુંજી.

મેરે નેનાં મોઝનોં બપ, ખરજો નાં રહે. ૧
 કસકર દખો કલો ન માને આસી, કરકે કાટી ઉપપા ;
 મેરે નેનાં ત્યાં ત્યાં અધિક અધિક સનસાપ,
 નેસે લોહ ગગકપર રહે, નેસે મેરે નેનાં મેહનરે બપ. ખરજો. ૨
 દવાયે પ્રતગ ગંદ્ર ચક્રાગ, ચક્ર મેં દયે ખનપ ;
 હારે કાઢ ચાહો ચિત ખનપ, તેસો મેરે નેનાં ગોહનપે બપ. ખરજો. ૩

રાગ-કુંજી.

ખરસાનિકી હોર ખતર, મેં લુધીરે ખનાદ ;
 ખરે ખરે ખરે ખરે હેલ. ખરસાન. ૧
 ખેહગાઈ રાગ સંગતી રાહલિયાં મેં તો બુખ પરી ખેમ. ખરસાન.

અપ્પુમાન ગોપકી મેં બેઠિયાં, જાંતો નંદ બોળાજીકે મેહેવ. પાસાંતે. ૨
 ક્યાકે પ્રીતમકી ભઈ અંખ બેરિયાં મેં તો ભુલ કડેં દેહન, પાસાંતે. ૩

પદ,

તુમ દુગખાન મત મારેં, મેહન હું મરીરે, તું મત મારે. ટેક.
 તેનેં ધાયો ધાવ બીચ મારે,
 જીલગી બિચ જાહગી નેંનપારે,
 કા કહુ નહિં મેહેર ગિયારે. લાલકું. ૧
 કોઝી છવે નહીં તેરી મારી,
 જખ પાડ જાલ મારેં ખનપારી;
 મોહે મદન અંગપર જારે, લાલકું. ૨
 મોહે મેહેન નહીં વિરેનાં,
 કલેજ ચુંબી રહે સલકત સેનાં,
 માર ડારી તો મત ખીસારે. લાલકું. ૩
 મોહો ખારી ધાવલ કર ડારી,
 કાંનસેં કહું ૧૬ દીલકા ખારી;
 દયા પ્રભુ ખિનાં કોન ઊગારે. લાલકું. ૪

રાગ હુમરી.

મેરો પનથટ જાગો તો જાગો. મેં તો પનથટ જાહંગી. ટેક.
 નામર નટ મોહે દેહુ ચાવ ધટ, જહાં કહુ ગોરહી લાહો,
 છુટે નેનસેતકે ધાયેં; તાસું ખીન.મેં જ હું બેચાલ ગધરી. મેરો. ૧
 ખલી પ્રીત જખરી ત્યાહીનમે.પે લાલનકાં અની ચાહે;
 મોહુકે વિનખિન તન દાહો, મોહન દયા પ્રીતમ મે.યે મે.હ લધરી. મેરો. ૨

રાગ હુમરી.

ખંસી ખાણ સો મેરો મન પાસ ગદકે,
 લેખ લેખ ખીરજકે ખં લેમે. ખંસી ખાણ ટેક,
 નાંચ નાંચ સોં હીયમેં હાજિયરે, રસ લુટયો ખંસી; પર જંગમેં ખંસી. ૧
 રીઝી બીજી દયાપ્રભુ ખાતનમેં, ધર આધ રસીક રસ રંગમેં. ખંસી. ૨

રૂપતો,

ખંસીકે ખંખને વાર્તે તે મેરા દિલ ક્યા યુગાયા. ટેક.
 મીમાંનાંતું સતાને મેં તેરે હાથમેં ક્યા આયા. ટેક.

(૪૪૧)

અપભ કદો કેરી છતીયાં, ફેર ન ખતીયાં ખીનવતીયાં;
મરેમે કયો ન દીની કતીયાં, જ્યો તમ ખાનીયો ઝેસી ભતીયાં. ખંસી, ૧
મેરા જિગ જમાતા હેં આપ ખેલતા ખાતા હેં,
હાથ ફુલર દયા પ્રીતમ માથુક મેહેર, નહોં લાતાં હેં ખસીકે. ૨.

રખતો.

એક ખુશ સુરત ગજર ગુલઝાર સાંવરા,
નારીક કા કર હેં સમ લાંતરોં ખાના એક, ૧૩.
ધસ ખગરકી ડગરમે મેરા ખીત ચુરા ચલા,
દેહતીયો સમ આલમ ચેહે નંદો લલા. એક.
રખી મુઝે નીધા ભરત ખસો એ કુળ ફેલા, ૧
ચિતખનમેં કુછોના કીધ કછુ કલા એક, એક ખુશ. ૨
અનંમ આગ લગી વે તન ભતહેં જલા,
છપ જાયગા જરૂર સયાં સખન ના મિલા. એક. ૩
ખુઝરીજો ઝેસા દઈ ખોરહ હેં ખલા;
તોં મેં જિસી પલક જાય પઝરતી પલાં, એક. ૪
મિલએ કોઇ મેહેજુખ દુસરી ન હેં સલાં,
પાકે પ્રીતમ ખીત મરગી કાટકેં બલા. એક. ૫

રખતો.

મદનનોહન આરે મેહેજુખ મેરાદે;
દિહાર કુઆ જખરો દયા દિલમેં ડરા હેં, મદન. ૧૩.
ધરક જખમકી મારી બધ મેં દીવાની,
કોઇ ખેલી નહીં સાહેલી રોખી દિલકી વે બતો, મદન. ૧
પ્રકગયે હસીપર કોઇ મેરા જીવન,
કુઆ ખદક સારા ખારા કછુ લગતાં હેં ન મન. મદન.
એક યાદ મીઠી યતીયાં છતીયાં કાટ જતીહેં,
કછુ કહે મેં નહીં આતા નેનાં ભરખર આત હેં. મદન. ૩
મતખખકે ગરજ આલમ જાન ફેલતેહેં,
દયા પ્રીતમ ખેગરવાહી ખલિઝાર કેહેવાતેહેં, મદન. ૪

રખતા.

લગી હેં યાદ પ્રીતમકી, તલકકેં જિગા જવેગા;
મુજે સો કહે કોયાં મેરે, મેરા જમી કા આવેગા. લગી. ૧૩.

(૪૪૨),

ભગા મેરે કલેજેમેં ધરકકા, જખમ તો જુદમહેં,
દઈ મેરા મેહેરંમ ગાલુમ, આલગ સારા બેમાલુમહેં લગી. ૧
ખીલા ગુલચમન જોખનકા, બેલીકા ખાહાર જાતાહેં.
મુદત તો આલી આયાહેં પર દિલગરતો હજુ ન આતા. લગી. ૨
હનોને મુજે હેગક ખુઝી, કીધા કીના ભરમાયાહેં,
કહેગી કપ ઝુગાં મેરી, દયાકા પ્રીતમ ઘર આયાહેં. લગી. ૩

(૧)

રેખતો.

નંદનંદન ખારે જુ તેરી અખિયાને મુઝેં,
ક્યા ખુઝું તે ક્યા કીતા;
તું સાંડે બેનનિ ચોરાય મેરા દિલ લેતા,
તું સાંડી હુધ દીલગર, તન મન ધન લીતા;
શદા દીદાર દા સખાખ માનુંં કંમ મીતા. નંદનંદન. ૧
તેરી ઝુદાધ અખ મેં મદકગર બી ન સહુંગી,
તેરે બિનમોલ દી જાંતી બંદી હો સહુંગી;
તેરે બિન કદમ જોર સુકન સપન મેં સહુંગી,
તેરી સખ જાંતકે મેઘી અપને મુખ કહુંગી, નંદનંદન. ૨
ધરક જખમકા દઈ જિસકું લગા સોહી ખુઝેં,
લખન દા ધાવ ઓરે દવા દારસેં ન રજેં,
દિવાની હુધ તેરે દરસ ખીના ન કુછલી સુજેં,
કશં પુકાર મેહેર ક્યોં ન આતિ હેં બે તુજે. નંદનંદન. ૩
તું સાંડે દરદ દાર મિલના હેં તું સાંડ સજન,
બેહિ બંદી દી અજ હરકેં ટક ખતા બન પદન;
તેરે બિનબિન ન મુજેં બહુન સતાતા હેં મદન,
અમે હજુર રહેતાં દયાપ્રીતમ સુખકે રાદન. નંદનંદન. ૪

(૨)

લાવણી.

(સાખી.)

ધસકક મેહેમ મત ધસો કાંઈ દુર, હિતે ભલાહે અંતર ઝાલ અગતકીલ;
બે સપનિ પંડિતખને દીવાને, સુજે ન દેરા અપના એસી હે રીત લગતકીલ. ૧

ધોસો.

પ્રેમકે પંથ નહીં પરનાં, પરે મરનેસે નહીં ડરનાં ;
ભાજકા ઝાઝ કૃપા દેનાં, ઝહાંતમેં ખદનામી લેનાં ;
મગન લગ પીછુ પચ મરિયેં, ન છુટે નિસદિન નિય જરિયેં ;
સોઢુ બમાજ શક્તિલાગી, દયા લગી હરંસેં ખદબાગીલ. ૨૨ તુંહી તુંહી. ૧

લાવણી.

લિપુ' લ્યાઓ પ્રીતમકું પતિયાં, મેરી ભરઆપ છતિયાં ;
ઝહાનસું કહું મનકી ખતિયાં, પ્રીતમકું પતિયાં—ટેક.
દેરી ચોધ તહું નહીં આયે, કાધ ખાલા ખિરમાંયે ;
કિધાં મેરિ સુધ ખિસરન પાયે, મેહિ કાં છોડી ;
કહું નવલી પ્રીત જોરી, અટલ રતિ અંતરકી તોરી ;
મોક્ષખિન દાસી, મુખં દરસનકી ખાસી ;
ન છુટે પ્રેમકંઠ કાંસી, મીન ખિન પાની કયેં જોવે ;
સો ખિલગાની, કા જાનન નહીં જાંની ;
કઠિન હોધ બહે બેઠ કતિયાં, પ્રીતમકું લિપુ' લ્યાઓ પતિયાં. ૧
પિયુ માનસુ હઠ કબુ લીનાં, મેં તુમકું દુખ દીનાં ;
ભાલમું અપ કા સુધ કીનાં, ખચન નહીં માંન્યો ;
મેં અપનોં મત કાંન્યો, ખારેસો અપકા સુધ આંન્યો ;
દેરી તહું લહારી, પ્રભુ કીની પ્રાનખારી ;
ભુલ તખ ભુલ્યો ગિરધારી, જાંનિ નિજ ચેરી ;
મોહે ગિરહ દરદનેં ઘેરી, અપ મત કરિયો દેરી ;

પ્રાન છુટેગો ખલ રતિયાં—મિ.પુ. ૧

પિયુ જોર દરદ જો હોવેં, તો બેદ નારી જોવે ;
આપખિન પહ દુઃખ કા જોવે, ખિરહકી આગી ;
નખસિખા દહન લાગી, આપખિન કા પુઝવેં જાગી ;
પ્રાનપતિ ખાઈ હોં રારનાગત આહી ;
અનાદી આપહિકી બ્યાહી, નાય મેં મરીરે ;
ડાંસક બહે પાવક પરીરે, નાહે કીકર ધરી રે ;

જિજગી એમ મેં કાન બતિયાં, પ્રીતમ.

મેં કહતહી મુઝાં આપ, ગરી બન નહીં ગાધ ;
પ્રાનપતિ દિય પખન ખાઈ, સંજ સુખ દીનાં ;
પ્રભુ અભિંગન કીનાં, અધરસ પાયોં અહ પીનો ; ૨

રાધિકા ચોહન, નહિં બિયોજ નિયેં ચોહન ;

બિચિ જમલોં એકરસ ચોહન, ચરંત જન લાગી ;

લે રહા રસ આનુરાગી, દય સગસે. બહમાગી ;

નહીં યહ સુખ યોગી પતિયા. પ્રીતમ. ૪

(૧-૨)

સાવણી.

પ્રથમ નામ લઈ શુર ગોવિંદકા, આતંદ મંગમકાગી ;

બીજા કી ગોકુલગંદકાણ, પ્રથમ ચગનસરોજ ગિત લગડિં ;

સકળ સંત જનકેં યેહી સિદ્ધાંત શ્રુતિછંદકાણ. ૧

ધોસા.

મેરા પ્રભુ કૃષ્ણચંદ્ર પાંકા, જગતમે હેં બિનકા ડંકા ;

બહા રાવ રોપ રીસ નોરા, ઉસોપર નહિં કંઈકા જોરા ;

સીસપર ગોર મુગુર રાજે, મથુર ધુતિ મુખ મુરલી બાજે ;

દખિ મુખ કામ કેટિ લાજે, ગોપીકા મંડલ મધ ગાજે ;

નામસોં પાપ તાપ જાવે, ધ્યાનસોં મનમંછિત માવે ;

યહી કાંકડ ગેરા માસુક, દયો ઉસોપર અપાંડ આશુક—૧૮. પુંહી પુંહી. ૨

સાવણી.

સગન મગ મન પરિયો ભાઈ રે, લગનકી અગા પુરી ભાઈ ;

મત પરિયો જરીહો પુજાનકી દવા ન કો પાઈ. રેક.

સગન હેં જૈસી રાખ ગાઈ,

રસિક ઉમ જૈજરાજ કુંવરગિન સખતી દુઃખતાઈ. સગન. ૧

સીહી સગન કહીન યા મનકી,

જાકે લીયે સુનો મેરે પારે લાજ જાય તનકી. સગન. ૨

ઝોર ફિર હાંતી બઠાવનકી,

ધર્મ જાય જગ હસે પીર કાંડ જાય ન નિસંદિનકી. સગન. ૩

સગે વિખસી સિખ રાજજનકી,

કહિ ન જાય ચઢપટી લગી રેહુ યાર દરસનકી. સગન. ૪

લગી સી જાંને ઘેરદી રહા પહિચાનિ,

રાખ જાંહાંત મુખ જન જાંને કહે કહુ રેહનો ગમ ખાઈ. સગન. ૫

ખાન અમ પાંત જાંને જાવેં,

દિન નહિં મહેન રેંત દીનમેં નિંદુ નાં આવે. સગન. ૬

પ્રાનસો પ્રિય પ્રિયજન મેયે,

૩૫ સીલ ગુન સગ તિલી આશુકે આશુકો દેખે. લગન. ૭

મિલકત ગીત કામ ન કંઈ મુકે,

એક રતેહિ સખાગ પીન સગ જગ ભજડ સો ખુદે. લગન. ૮

ઉઘસી આવે, બેહો કાંઈ ને લાવે,

સખ સુખિ લિખિ દુઃખ જિય લાવે, પરે પલપલ દુતિયે પાધ. લગન. ૯

પ્રીત પ્રમુસો એમી લાગે,

જિન સાધન જિન ધર્મ નેમ વૃત ભવસંકટ ભાગે. લગન. ૧૦

મિલે તો પર્માનંદ પાવે,

સુગર સુનર હરિ તરત ફરે અડગાગી કલાવે. લગન. ૧૧

અજાણુ અજ એમી રતિ કલાવે,

મિન હરિ જન કૃપા ગહ અમુ કાપે અતિ આવે. લગન. ૧૨

બને તખ બનો, હરિ પુન અનુચર ગનો;

તાહે ભક્તસજ પહિંગનો, તામું નહિ દુર ચડગાઈ. લગન. ૧૩

પ્રેમ જો જન્મ મરુ હેતુ,

સોહિ કૃષ્ણને ભયો ભયો તખ ભવસિંધુયેતુ. લગન. ૧૪

દોષ કંઈ અસ્તુમે નાહી,

લક્ષ પાંડ પમ જ્ઞાન મિલાવે મિન જિયેકે ગાંહી. લગન. ૧૫

સાચો હરિદાસ સરન જોયે,

ભવ અચર્ય ભગવંત ચરન રચ ભક્ત ભજન મેયે. લગન. ૧૬

શોખ યહ સચી, રાખ બેદ પુરાનન પાંચી;

જન દયાશાગને ભચી, પરી હરિકી જપે ભધ. લગન. ૧૭

(૨)

લાવણી.

યસોમતિ કહે સુનો મેરે લાલ જુડે મેં પ્રમે,

તેરો મિલક હોત નહિં સખિ યાર લંગામે;

બૃખ્ખાન ગાપકી બેટી સોં કલ મેં દેખી,

ગુન રૂપ સુનર રાવિકા મેં તોસમ પેખી;

મેરે મંત ઉઠ્યો અભિજાપ બહુરિયાં થસી,

મેરો રાધન સુહે પેં છ કંઈ મેં કસી;

મેં પરોખ બહુત સુનાઇ રાણી કીરતકિં,

સિ પ્રતિષ્ઠિત નહિં દિયા ભાંતિ રહી જિયકં;

ખડિ પ્રખિન લલિત મેરી લલી,
 દખત ચંપાસી કલી ;
 ઇતની કહિ સખ કહુ ગલી, ખાન ખુદ પરમે—તેરો. ૧
 એસી માત ખાત સુની જોલે કુંવર કનહૈયા,
 તું ફીકર હમારી મત કર મોરી મૈયા ;
 તે દખી જિતકી બેઠી જો નીકી લાગી,
 સો દેવંગે પરપાય જો દેત ન માગી ;
 ચોં કહ નટખર ખદ ખુદાવન આવે,
 બુખમાનતંદની સખિનિય દખત પાયે ;

અલી ભૂકુટીકો ચોટ ;

તોરો મદ ધીરજ કોટ ;

મુસકાઇ મંદ કરી લોટ પોટ દ્રગ સરમે—તેરો ખીલાહોત. ૨
 બેભાન લાડલી લલિતાદિક ઘર લાઈ,
 મુખ દખી પ્રભાવતી મુઝીત અતિ દુઃખ પાઈ ;
 મેરી ખારીબુજહી ઉજિયારી એસી કયોં ભદરે,
 અખ કંઠ મં કોન ઊપાય ભયોં કા દધરે ;
 લલિતા કહિ કારેનેં ડસી એસી જિય આવેં,
 ભલી કરેં ગારડી કાઈ નંદકો લાવેં ;

ભકે હુનરકો નહિં તાગ,

ચાહે બુજે કો ખડભાગ ;

જિનેં નાટયો કાલીનાગ, પેઠી તિખજરમે—તેરો. ૩

તખ જોલિ પિસાખા ખિન લાલચ નહિં આવે,
 આવે ખિખકી કાંચલી મૃત્યુકું જિખાવેં ;

તખ પ્રભાવતી કહી ભલી કરે લલી મોરી,
 મેં સખ ખાલકૂહણકું ખ્યાહ દગ સો તોરી ;

સુનિ દારિ ચંદ્રભાગા સો લાલ લે આવેં,

ગન ભાંધ ખાત સુની કુંવરો કુંવર ઉઠાઈ ;

એસી દખી કૃતી અદભુતા,

મન પુર્વ કહત રાંચુતા ;

ધસ્યો જનની જનક કર સુતા સ્વામકે કરમે—તેરો. ૪

બુજરાજ કુંવર કહે મોહી કહી તુમ જૈસી,

ખાખા મૈયાકોં નંદચામ કોહો તૈસી ;

ચોં કહ હરી બુજપુર માત તાત કિય આવેં,

ખૂખાના તિલકડું તુરત પિપ્રા પઠાવે ;
 સુતકી સગાઇ સુત યસોગતી અતિ સુખ ભીની,
 જોતિ ધન્ય ધન્ય મેરે લાલ કહી સોદીઁશી;
 તેરો પાર કાઢ નહિ પાવે,
 તું સોઇ કરે જો ચાહાવે ;
 જન દયારાગ જસ ગાવે આનંદ ભરમે—તેરો. ૫

(૨)

લાવણી.

નંદ મેહેરકા નિહર કહેયા, ચિત્ત ચોરકે કદમ ચણ્ય,
 કન્યકા કેહેતી સુન ખનમાલી હમ જલખીય ઉધારી ;
 કુંમલ તન કંપે સીત લગત ભારી ગહો નિર્દય કિસિકા,
 ૧૧ તું ના જુઝે, જો સા લગત તન તુઝે ગિજડા ;
 એસા સગડું ના જુઝલ. ૧

સાખી.

અપને દિલમે સમજ નહિ, કહા ન માને ચોર ;
 હમ અળખા ભરિ લાજકી, સકે કહા કર જોર ;
 સગી મતલબકા વે બદલી બડા, નંદ મેહેરકા નિહર ૨
 ચોર ઇંક જોલી ખૂજકી ખાલા,
 તે યહુકલ નંદલાલા ;
 એ હમસે મત કરિયો એસા ખ્યાલા,
 ગહો લંગર એ ઇતની કહાં સીખ્યો બેનંજરાઈ,
 સુધે તાત તેરી ગાત સુધી હે હે તેરા હાથર, આપલ. ૩

સાખી.

એ અદમીકા કામહે, મેહેરી જનકી હાંસા ;
 સખ ગિલ પકર લેખાંગે, ખૂજખુપતકે પાસ,
 કહા કર મેરાવે, તું કહાકું આડા, નંદ મેહેરકા નિહર ૩
 તખ ઇંક જોલી સુતરે પ્રાનપ્રિયા,
 તનમન તુગકું ઘીલા ;
 ચાહોસો કરો સગડું અપ વીલા, સુતે ગાઈ હમ કીયા ;
 પ્રીતમ તુમ પ્રાવતકું, સત્ય ખચન પનાવતકું દિર કહા કેહેનાં દિર પરતાવતકું.

શાખી.

દિલ આંદરકા માંયના, કહે દિયા સખ સાદ.
 મેહર કરો મેહરંગ મેં, તકસીર કરો સખ માફ;
 હુકમકો ખંદો દિલ કદમેસેં જડા. નંદ નહેરકા નિકર. ૪૦
 ઐસી અર્જ સુન જોત્રે કૂન કહે અલો જુજનારા,
 કમલુ ન આધ પદ ડારેં સુનાહ પદ પ્રગંપુરે જન પુકારેં;
 સુનો સુંદરી જૃતકા ફલ જો તુમ ચાહિ,
 નિકમ પહાર રાખ આગ્યો, જોડ કર સુરજ દેવકું સિરનાંઓ.

શાખી.

કહાં નાથ સો સખ કીયા, પ્રસન ભયે અવિનાસ,
 હીનેં જર તુમ સંગમેં, હમ જેત્રેગે રાસ;
 ક્યાકે પ્રીતમ, દીયે સખકે કપડા. નંદ મેહરકા નિકર કન્હેયા. ૫

(૨)

લાવણી.

બેનુ માહનકી, સુન સુંધ ના રહી તનકી. બેનુ. ૧
 કોઈ ચક્ષી ઊતટી ધર ઘેરનાં;
 કોઈ ઉતટા અંખર ભેરનાં;
 હેં કમલસ કોઈ એક નેનાં;
 ડર ધરતી નહિ રેનાં, સુરતી ખાંધિ ખંસિ ધુનકી. બેનુ. ૨
 કોઈ દોહોતી ચક્ષી ઉક ગૈયાં;
 બગ દાધ ન કોઈ ખડેયાં;
 ખરજી ન રહી ધર લોગા;
 તજ સકુચ તાન મેંયા, દોરી આતુર જગજાનકી. બેનુ. ૩
 સખ આધ ગિલિ નટખરકું;
 પટકે ખર ધર સખ ડંકું;
 કછુ કહી સુનો ગિરધરકું, જાંન લધ ખાત પ્રમુ મનાની. બેનુ. ૪
 રચો રાસ શ્રી ખૃંદાખનમેં;
 સસી પુરન ખીલ્યો ગગનમેં;
 જેત્રે ગાપી ગાંવિંદ મગનમેં;
 હેં પ્રીખીન તીરનમેં, આસ પુરી સખ નારીનકી. બેનુ. ૫
 તિજક્તયે મુખ ખોત્રે;

રસ પ્રેમગદ વહે જોલે;
 હે અણપ ગિયુ સગ તોલે;
 કરે દટાણ અનસોલે, કરે કીડા આલિષતકી. ખેનુ. ૫
 હે રાખીખોર એક એક રૂપા;
 પ્રગટતો રસ મર્યા અનુપા;
 પુરી આસ દાસ રૂપા;
 જનમરહલ એક એક રૂપા, આસ પુરન રૂપાજનકી, ખેનુ. ૬

(૭)

લાવણી.

નાગર નદરે, મિલ જાવો મોહન ખારે. ટેક.
 તુમ મોહન જેનુ મનદઈ, કોલે સાંચ ન હમેં ખુલાઈ;
 હમ રાગ તજ ધાઈ આઈ, આવ નીકરે મિલ જાવો. ૧
 હમેં રૂપ સકુલ પૃજ ખાસી, નહીં વ્યાપક બહા બેપારી;
 તાહે ક્યોં છડો અખીનાસી, તુમે અધરે. મીલ જાવો. ૨
 હમ નીપટ મુઠ પૃજખાલા, તુમસોં કીયો ગરવ નંદલાલા;
 સો લગા કરો પૃજખાલા, હો ઉમા ધરે. મીલ જાવો. ૩
 કીયે કુટુંબ સહોદર જેરી, જામ પિતામુત તુમ જેરી;
 તુમખીન કાઠી હમેં ન હેરી, ખીચાર હે ધરે. મીલ જાવો. ૪
 યોં કહે રોષ સગ ખામા, તખ દયા પ્રગટ મનસ્યામા;
 સખ દયાય લખ બરકામા, યમુના નદરે. મીલ જાવો. ૫.

(૮)

લાવણી.

સકલ રાખી મુખ તાચેયા, ઝોર રાખી મુખ તાચેયા;
 રંગમુખ રંગમુખ ઝગમગમુખ, મુખરૂં જાજે હરીકે વેયા. ટેક.
 સદગાસ મુનમકા યા, સેલ કલા સસી અજળ ખીલી;
 નંદલાલ અપુજાતનંદની, ઝોર રાખી સખ સાય મીલી;
 પૃથ્વીજનકી કુંજગલનમેં, રચી કૃતનેં રાસલીલા;
 સોલસહસ્ર પૃજકી પૃજનારી, કુંજગીહારી એકીલા. રાકમ. ૧
 એક રાખી કરતાલ ખજાવે, કામ દીરતાલ ખજાવતી;
 અવાજ નાદ ઝુમકાર કરે, કામ સારંગી સુર સુમવતી;
 મૃત્યુ કરત શુગાર સકમ, નેનગેં કાજલ લગાવતી;

લાલ કંઠ કર ડારયો સખી, કાઈ તાન ગાનસોં મીલાવતી. સકલ. ૧
 નૃત્ય કરત સખી હાવભાવસો, મુખ હસહસ કર દે તારી;
 દો દો સખા મીલ ફીરેં કુદડી, રાસરંગ ભઘ મતવારી;
 ખાત લેત પ્રભુ લીએ સખી, દો ખીચખીચ રહે ખનગાલી;
 સુરીનર મુનીવર દેખ ડંઝ ભલે, એસે પ્રભુ તુમ હો ખ્યાલો. સકલ. ૩
 છે મહીનકી નીસા ખનાઈ, જગ રાસ ખાસ સખ સુખ પાઈ;
 સકલ મનોરથ સીદ્ધ ભયે જગ, આપ આપકે ધર આઈ;
 ચરનકમળકી આસ દયાનેં, રાસ લાવની ખંનાઈ;
 હરિચુનપાર પાવેં નહીં સુરીનર, કઈસેં ખરનું હું ભાઈ. સકલ. ૪

(૨)

રાગ-હોરી.

કા ખેલે એસી હોરી, લાલ મેં નાં ખેલું તુમસેં હોરી. ટક.
 કલ કેસરકી પીચકારી મેરો મુખ, તકીતકોકેં આજી તુમ મારી;
 મેરી ભીજ ગધ તધ-સારી. અંગીયાં 'રંગમે રસખસ કર દારી;
 મોહે દધ બિધારી ગોરી, સુની મેરે દેવર જેઠ સખ નરનારી;

મોહે અખીર ગુલાલમે રોરા;

મામુ ખહોત કરી ખરજોરી;

મારે સાસ નનંદકી ચોરી; લાલ. ૧

તુમ ગાવત ખળવત આઓ લાલ, મેરે આંગનમે ધુમ મગાઓ;
 તુમ ખ્યાલ ફાગકે ગાઓ, તાનકી ટાક મેરેપર સખ લ્યાઓ;
 આજી અપનો બિયકો ભાવ પ્રગટ કરી નેન રોનમે ખતલાઓ.

લાલાજી મેં ચુપકર પારી જોરી,

તુમ પ્રગટ કરો કયોં હોરી;

મં ખડે ગાપકી છોરી, લાલ. ૨.

મેરી અંગીયાંકે ખંધ તોરે નખનકે ધાવ કીયે ઉર હેં ચોરે;
 સો બિધર પટે તન ગોરે ખદનપર ચીન્હ પરે કયોં રહે ચોરે;
 તુમ મત બનો સખ ભોરે, ગોકુલકે લોક કુટીલ ચકોરે;

લાલાજી તુમ પ્રગટ કરો પ્રીત ચોરી,

મેરે પ્રાનજિવન તુમ હોરી;

દયાકે પ્રીતમ કહું કર જોરી; લાલ. ૩

(૨)

રાગ અમાવતી—હોરી.

વેતો હોરીકે ખેલનાર, પારો લંગર નંદકુમાર ;
 આલી કધસે ભણ ભરતકું મેં પતિયાં—ટેક.
 ભાવ દિખાવત નેન નચાવત લેત ગલધવા મેરીરે ;
 ઓર સખિનકાં જાને દેત એક રાખતહે મોહિ ઘેરી,
 હાર દેખન મી સહીયરે, પરસેં દખત હેં સખ દુનિયાં. વેતો. ૧
 બોલું નહીં તખ ગારી સુનાવે, ખચન કહે મન ભાયેરે ;
 કધસી ખચેગી બાળા મોસોં, હોરીકે દીન આયે ;
 બાબાકી સોં તોકું ન છોડું, તેરે મેરે આય ખનેયાં. વેતો. ૨
 સખી કહે સુન આલી મેરી. ખાત ગાન લે એતીરે ;
 આખર યામું ખચેગી નાં મીલી, જોડગા પ્રિતમ દયાકા રસિયો છેલ છગનિયાં. વેતો.

(૧)

રાગ ખંભાયતી—હોરીનો ખ્યાલ.

આલી હોરીકા છેલ મોહિ દુંઘત ડાલે. ટેક.
 કાંહાલો ધુપધુપ રહું મેરી આલી દુર નાતો દખે મોસું અલખલ ખોલે. આલી. ૧
 મોતે કહે બારી તું મેરે લાયક, તેરો મેરો રખ યુન સખ સમ તોલે. આલી. ૨
 હાય જોરી હાહ કરી કહે યાં, મેં તો તોપે એગેયાં બિન મોલે. આલી. ૩
 દયાકે પ્રેતમ દોરી આય લપટ હીયે, હસહસકે મેરો ધુધટ ખોલે. આલી. ૪

(૨)

રાગ ભેરવી—હોરી.

મેં તો રંગીકું રંગીલેકે રંગમેં, નટવર છખ લલિત તિલંગમેં ;
 મોકું ઓર રંગ ગળ નાહી લગે, એમી પ્રાનપ્રીતમ આછંગમે, મેં તો. ટેક.
 ચાલે સો રંગો કેસર કુંમકુંગ, ચાલે ગુલાલ પતંગમેં ;
 મેતો ખસન ધસક રંગન રહે, ચટકી દેત અંગઅંગમેં. મેતો. ૧
 સુવર મિલ્યો રંગરેજ અનંગ દુઃખ ખોયો, દીલ અનંગ અનંગમેં ;
 અખકે હોરી મેતો ગુડી લાજ ખેલું, પ્રગટ દયાપ્રભુ સંગમેં. મેતો. ૨

(૩)

રાગ પરજ—હોરી.

હોરી કે દીન કયોં પરજો રહેગો,
 યા રતમેં ગન રાજ કાજ સકલ, કાંહાં નકમોં રિગો ર. રોરી. ૧

(૪૫૨)

કુરિજનકો ડર આજ ન હમકો, ગુરજન કલો હું ખમલો ;
આકે પ્રીતમ સંગે ખેલે, બડબાગી સો લહેગારે. હોરી. ૨

(૩)

હોરી.

આરી તેરી સારી ખસંતી ખનીહે, દેખી પ્રસન ભયે ગીરધર પીય,
જરી કીનારી મોર પડે પલ્લવ, રંગકી ચટક ધનીહે. તેરી. ૧
તું અલખેલી રસીકખર ખાલમ, ત્રિભુવન મુકુટમનીહે. તેરી. ૨
ક્યા પ્રભુસંગ રાધે ખેલત ખુલી, રંગ રાતી તું ખની ઠનીહે. તેરી. ૩

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

કસે હોરી ખેલુ દેયારે, યાકે રંગીલે નેનાને માર ડારીરે. ટેક.
હાંસી મંદ મદનકી ફાંસી, ચીતવની કામ કટારીરે. કસે. ૧
અખીરકી આંધી ગુલાલકી ગરદમે, ધાય ભરી અંક વારીરે. કસે. ૨
ક્યાપ્રીતમ ખિનમોલ કરી ખસ, યાં છતે હું હારી. કસે. ૩

(૩)

રાગ કાલિંગડો—હોરી.

નંદકો નટ નાગરરી ખરજોરી, ખેલે સમતે હોરી. ટેક.
ખરખટ પનખટ દે હિયાય ધટ, કેહે કછુ નેતન મરોરી. ખેલે. ૧
તેં મેરી ગંદ ચોરાઈ હેં ખારી, લેત યાં અંગિયાં ટટોરી ;
ક્યાકો પ્રીતમ છેલા લંગર રસિયા, કા સમજું હું ભોરી. નંદ. ૨

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

પ્રોથ પ્રાન ખાંન રસિયાકે નેન,
કસેં જાડરે ધામ કરે લગેં ન કામ, પલ પેરેં ન તે ન. ૧
હોરી ખેલત હીયે હોરી પ્રગટી, ગ્રહ દરદ ગરદકી યા ગલકે સેન. ૨
મોહની મંત્રસી ગારી ખિહારીકી, રોમરોમ ખાસું લયો હેં મેન. ૩
ક્યાકે પ્રીતમ ખિના અલપ કદપસમ, કસેં કટુંગી અખલોસરેન. ૪

(૨)

નં મહો.

જિન જાગેરે આજ કોઈ પનિયાં ભરત,
 મોકો મગમે કાલન એક એકકું, મારત પીચકારી તકતક. અનં ૧
 જોધ જાવે વાકું રંગમે ભીંગવે, તારી દેવાયે ગાવે ગારી બકબક. અનં ૨
 દુરહીસે મેતો ડર ભાગીરે રાધવાં, મુખ અપનો ખેર ખેર ઢકઢક. અનં ૩
 પાછાં કંપન સાગે સિસ ધુનન સાગે, છતિયાં કર લાગી ચારી ધકધક. અનં ૪
 દેવતકો દેવ જુજાસિનકું, હસેહેં બહોત સુતી ઢકઢક. અનં ૫
 રંગીસે પ્રીતમ જુઝી રંગીલી રસીલી સાલા, રતિપતી હુઝી મતિ રહી ચકચક. અનં ૬

(૧)

રાગ હાલેરો—હોરી.

કધસે હોરી ખેલો પીયાણે, આજ મેકું છો તો જાગે બલિહારી ;
 દેખું હોરી ખેલો પીયાણે. ટેક.
 કાલ અચાનકે તુમ છત ગયે, હમ જાને નહીં ગિરધાર ;
 અબકે આજોનો મરદ કહું સાલા, અધરી માઝ પીચકારો. પીયા ૧
 માર ગુલાલ બહારે બના દેકું, તો મેં ખરી જુજાસારી ;
 આંખિ આંજ સારી ચોરા પહેનાયકે, દુસરી બનાજી રાધા ખારી. પીયા. ૨
 કુજુઆકે પલડે બંસી છિનાય લકું, હરે કહેવાજી બનાર ;
 દયાપ્રમુ કોહો અપને મુખતે, ખરી છતી જુજામાન દુલારી. પીયા ૩

(૧)

રાગ અમાયચી—હોરી.

અસંત બિહારી મન લે ગયો હો, હોરીકો રસ રસિયો લે ગયો ;
 અધરરસ પેં ગયો હો, મોહની મંત્રસી આરી માનુ દે ગયો. અસંત ૧
 ખિલમેં સંકું કરી ડારી, દયાપ્રીતમ, જંદકેં મીસ છતિયાં છુ ગયો. અસંત ૨

(૨)

રાગ અસાવરી—હોરી.

નંદમેહરજુકે મેહલ મમી ધુમ, રસિયોજી ખેલે હોરી. ટેક.
 હતને અધ અપુખાનનંદન, સંગ સખીન મીલ દોરી ;
 આય અંચક પકરે મનમોહન, એસી કરી ખરજોરી. આજ ૧
 તાલ મૂદંગ ઝાંઝ ડક ખંજરી, ખાલે સ્વાન દોકરી ;
 અખીલ ગુલાલ રંગ ઝર ખાખે, કસર ગાગર દોરી. આજ ૨

(૪૫૨)

કુરિજનકો ડર આજ ન હમકો, ગુરજન કલો હું ખગેહો ;
ક્યાકે પ્રીતમ રાંજ ખેલે, ખડબાબી સો લહેગારે. હોરી. ૨

(૩)

હોરી.

ખારી તેરી શારી બસંતી બનીહેં, દેખી પ્રસન ભયે ગીરધર પીય,
જરી કીનારી મોર પડે પલવ, રંગકી ચટક મનીહેં. તેરી. ૧
તું અલખેલી રસીકખર ખાલમ, ત્રિભુવન મુકુટમનીહેં. તેરી. ૨
ક્યા પ્રભુસંગ રાધે ખેલત ખુલી, રંગ રાતી તું બની કનીહેં. તેરી. ૩

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

કેસે હોરી ખેલું દેયારે, યાકે રંગીલે નેનાનેં માર કારીર. ટેક.
હાંસી મંદ મદનકી કાંસી, ચીતવની કામ કટારીર. કેસે. ૧
અખીરકી આંધી ગુલાલકી ગરદમેં, ધાય ભરી અંકે વારીર. કેસે. ૨
ક્યાપ્રીતમ ખિનમોલ કરી ખસ, યાં જીતે હું હારી. કેસે. ૩

(૩)

રાગ કાલિંગડો—હોરી.

નંદો નટ નાગરરી ખરજોરી, ખેલેં સમતેં હોરી. ટેક.
ખરખટ પનખટ દે હિયાય ઘટ, કેહે કહુ નેનન મરોરી. ખેલે. ૧
તેં મેરી ગંદ ચોરાધ હું ખારી, લેત. યાં અંગિયાં ટોરી ;
ક્યાકે પ્રીતમ છેલા લંગર રસિયા, કા સમજું હું બોરી. નંદો. ૨

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

પ્રેથ પ્રાન ખાંન રસિયાકે નેન,
કેસેં જાડેરે ધામ કર લગેં ન કામ, પલ પરેં ન તે ન. ૧
હોરી ખેલત હીયે હોરી પ્રગટી, ગ્રહ દરદ ગરદકી યા રાસકે સેન. ૨
ચાહની મંતસી ગારી ખિહારીકી, રોમરોમ ખાસું લખો હું મેન. ૩
ક્યાકે પ્રીતમ ખિતા અલપ કદપસમ, કેસેં કટુંગી અખાલોસરેન. ૪

(૨)

(૪૫૫)

આસાવરીની હુમાર.

શાધા આઈ ખેલન સખી ખુદનસે. ટેક.
 આખીર ગુલાલકી આધી ખનેગી, મચેગો કીચ ચુપા ચંદનસે;
 પીગકારનકી ઝા ખાખેંગી, કેસર ચેરી ખદનસે. કેહેરી. ૧
 ચંદ્રાવલી આઈ લલીન બિરાખા, ચંદ્રાવગા નાકી ચંદનસે;
 ચંપકલીતા ચંદ્રિકા ચપલા, ખેલેગી ઊર આનંદનસે. કેહે. ૨
 તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડક ખંજરી, મહુવરી સુર સુખદંડસે;
 દોલ દદામાં ડિમીડીમાં ઝાંડી ગોડી, સાજ કુળલોક નિકંદનસે. કેહેરી. ૩
 સુનત આયે ખનમોહન નેસેંહી. સખ ખીધી સાજ અમંદનયે;
 સુખલ સીદામાં તોફર સખ આદિ, ચતુર ખેલઈ સખ દંદનસે. કેહેરી. ૪
 ગીલી દુહુ આચ આરુ મરચો રંગ, કહ્યો ન જાય સુતીઈનસે;
 જુગલ રૂપર વારી લેનકું, પલહારો દયો જગખંદનસે. કેહેરી. ૫

(૨)

હોરી.

આઈરી બહાર ઝરન લાગી અખીયાં,
 ખીયાખીન કેસે કટું દીન રતીયાં. આઈરી. ટેક.
 આખાર ગુલાલ અગનસે લાગત, કેસુ કુમુખ જોર દત નેસેં કતિયાં;
 ખુદખાન દુમખેલી મનોહર, કેસેગી ખાસ કુત નેસી બતીયાં. આઈ. ૧
 સખ સખી ખેલેંગી આપને પિયાસોં, મેહે સુખ આવેગં પીયુ રતી બતીયાં;
 દયાકે પ્રીતમ બીના કેસે જોગેંગી, જમરીતે પાંકલ હોત લાગી બતીયાં. આઈ. ૨

(૧)

૫૬.

મેં મરી મીલો મોહનલાલ, ખારે ગદન ગેખાલ—ટેક.
 રોમ રોમ પ્રતી આગ લગી મોહે, વ્રેહ આગનકી ઝાલ—મેં. ૧
 પ્રાન જાત હે પ્રાનજીવન પીયા, આપને મત યહ ખ્યાલ—મેં. ૨

(૨]

૫૬.

મેરો હિયરો કેસો રાખુ સમઝાય—ટેક.
 નીત ખરખુ ખરજો નહી માનત, સુમર સુમર રૂપ પાય—મેં. ૧

કમલન ગાર મરણે પરપર, મોહન ભાનુકિસોરી,
ખણે નિરંતર દયાક દુગનમે, રસઉન્મત-વહ જોરી. આખ૦ ૬

(૬)

રાગ-અસાવરી—હોરી.

ખેરસ ચાહો નો પીયે મેરે ખારે, જો રસ ચાહન સો રસ નહી હેં, ટેક.
કહા ખરજોરી ગહીયારી લુટગે, હોરી ભઘતો કાઘતની અનધયાં; ગોરસ. ટેક.
ઘતઉત દેખત નેન નચાવત, અંચરા એંચત મોડત પધયાં;
તીહારે જ્યાકી જ્યાંની મેં જની, જનને દો મેં પેં હોતડું મેં પધયાં. ગોરસ. ૧
દુરીજન ગુરુજનકો ડર મોકે, ભઘહેં અખેર હોરંગી ગધયાં;
હાંગોહા એ કયા છુતો મત મોકે, ખાત ન આછો યે કુંવર કન્હેયા. ગોરસ. ૨
પરસત અંગ અનંગ ઉદે ભયો, વહ કહ દેતહેં નેન પધયાં;
દયાપ્રભુ ખસંત ખંદાખન ખેત્રે કુહુ રસગસ ભયે કદંમકી છેયાં. ગોરસ. ૩

(૨)

રાગ ભેરવિની—હોરી.

હોરી ખેવનકે નિ આયે સઘયાં હોરી,
અગ નિલિયે રયામ મન ભાયે; સઘયાં હોરી ખેલ. ટેક.
કેસર કુમકમ કસુંગી રંગ કુત્રે, ફળ ફલ અંગદૂમ છાયો;
ગડવર રુગન અલીગીન ઝુમે, ગીક કોકીલ સોર સુતાયો. આખ૦ ૧
નરનારી મન મોદ પહોહેં સખ અંગ અનંગ ધુમાયે;
દયાકે પ્રીતમજીને ખંસોમેં સખ તજ તાન ખસંતકે ગાયે. આખ૦ ૨

(૧)

રાગ-કાશીની હોરી.

કયોં ન પીયાસંગ ખેલત હોરી,
ખેલત હો ખૃપખાન કિસે રી, કયોં ન પિયા. ટેક.
રંગીલી તુંમેં માન ન આછો પરમ પ્રેમાન ભઈ કીત જોરી; કયોં. ૧
ફિર પ્રહાસયગી સમજ સયાંની, માનત તું ન કહી અમ મોરી; કયોં. ૨
લાખન લલના ખની માઠી તેરી, નિપટ તરની ત્રિભુવન કેરી; કયોં. ૩
દયાકે પ્રીતમસોં તું ઊઠ ચલ હિલમિલ, લંગસેં ભરી લલના ચિતઓરી, કયોં ૪

(૧)

આરસાવરીની ટુમાર.

રાધા આઈ ખેલન સખી ખુંદનસેં. ટેક.
 આખીર ગુલાલકી આંધી બનેગી, મચેગો કીચ ચુવા ચંદનસેં;
 પીગકારનકી ઝર બાખેંગી, કેસર રોરી બદનસેં કહેરી. ૧
 ચંદ્રાવલી આઈ લલીત બિરાખા, ચંદ્રાગગા નાકી ચંદનસેં;
 ચંપકલીતા ચંદ્રિકા ચાલા, ખેલેગી ઊર આનંદનસેં. કેહે. ૨
 તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડક ખંજરી, મહુવરી સુર સુખદંડસેં;
 ઢોલ દદામાં ડિમીડીમાં ઝાંડી ગોડી, લાજ કુળસોક નિકંદનસેં. કેહેરી. ૩
 સુનત આયે બલગોહન તેસેંહી. સખી ખીંધી સાજ આમંદનમેં;
 સુગલ સીદામા તોફર સાગ આદિ, ચતુર ખેલધ સાગ કંદનસેં. કેહેરી. ૪
 મીલી કુલુ ગાય આરુ ગરચો રંગે, કલો ન બાય સુતીછંનસેં;
 જુગલ રમખર પારી લેનકું, બલહારી દયો જગખંદનસેં. કેહેરી. ૫

(૨)

હોરી.

આઈરી બહાર ઝરન લાગી આખીયાં,
 ખીયાખીન કેસે કુલુ દીન રતીયાં. આઈરી. ટેક.
 આખાર ગુલાલ અગનમેં લાગન, કેસુ કુમુખ ગોર દન નેસેં કતિયાં;
 ખુંદખન દુમખેલી મનોહર, ફેલેગી બાસ કુન નેસી બતીયાં. આઈ. ૧
 સામ સખી ખેલેંગી આપને બિયાસેં, મેહે સુર આવેગ પીયુ રતી બતીયાં;
 દયાકે પ્રીતમ ખીના કેસે છોગેંગી, જગરોતે ખાંકલ હોત લાગી બતીયાં. આઈ. ૨

(૧)

પદ.

મેં મરી મીલો મોહનનાલ, ખારે ગદન ગેખાલ—ટેક.
 રોમ રોમ પ્રતી આગ લગી મોહે, વ્રેહ આગનકી ઝાંઝ—મેં. ૧
 પ્રાન જાત હે પ્રાનજીવન પીયા, આપને મન યહ ખ્યામ—મેં. ૨

(૩]

પદ.

મેરો હિયરો કેસો રાખુ સમઝાય—ટેક.
 નીત ખરખુ ખરજો નહી માનત, સુખર સુખર ફૂખ પાય—મેં. ૧

(૪૫૬)

મીઠી મીઠી બનિયાં જુદી કહત મોઝું, રહે-પરખત લક્ષ્યાય—મેં ૨
દયા દરદ કોડો એસો, કરૂં આમ કોન હિપાય—મેં ૩

(૩)

રાગ-ભેરવી.

સામલડા મેંડા કયોં ચિત ચોરાવે—
અપના દિલ મુજસેં નહોં જોરાવે—સામલડા ૧
જિય તરસાયા તેરે કયા હાય આયા,
નેનતસેં કલેજ કોરાવે—સામલડા ૨
દરદ લગાયા વે દરદી હોના ભલા,
તેં ત્યોં નહોં ક્રિયા ગરીબદાં જોરાવે—સામલડા ૩
મનલગા ફક્ત ના હોના દયાપ્રતુ,
એરેંદા દેદાંખી ખુજના ચોરાવે—સામલડા ૪

(૩)

પદ-રાગ-ખયાયચી.

(પંજખી.)

જિંદગી તું સાંડે ના લગી માંડે, ખારે લગી માંડે ખારે
મારો ભલા જાંસીગાલે, જિંદગીં ટેકે
નંદ દે સાંવત્રડે તેંડા હુસેપે મેહી ;
નેતલી નાકને મેરા પુમુરીયાં પ્રોધ ;
સારી બતન દેમું ચારો તુંજસાં નોકો—જિંદગી તું ૦ ૧
ઈશક દી ધાએત દી ગવાં ધાએત સો ખુજે,
ખીરેહાદી અગત ખીચ હરદીની ખુજે ;
દયાકે પ્રીતમ બેદરદી તુજે નેનું મુજે—જિંદગી તું ૦ ૨

(૨)

પદ રાગ—સોહૈણી.

ધારી લોહણીયારી નોકો નંદલાલ, ચુરી માકા હંધરામાં સલકે. ગુમાનીડાજી,
મુકુ મુસક ની ધંકી મીઠી લાગેછે તે અલક ધુવરવાર અલકે.—ગુ ૦ ૧
મોહની મુગ્ત ગાકો મન હરલીનો, મુખલગી લગત તે પલકે—ગુ ૦ ૨
દયારા પ્રીતમ ધારી હંધપર મોહો, જુલમ જોખનીયા ધારો ઝલકે—ગુ ૦ ૩

(૩)

(૪૫૭)

રાગ-કાલિંગડો.

ખાસ પથારી આછો નેહ ભમાયો રે,
કળા ભવરી લાના કાંમન લોખી રહ્યો;
થીરો હીલનારો માને દખાણામાં આયોરે. ખાસ૦ ૧
મોહની મૂરત થારી ચિતડામેં ચુની રહી;
નીત નીરખું છું તો ખી ગાન ના અધાયો રે. ખાસ૦ ૨
દયારા પ્રભુ થારી ખિના મોલરી દારી;
રિતો કરે છે દનરા રોબાયો રે. ખાસ૦ ૩

[૩)

પદ.

નંદક નેતા તરે જાડુવારી,
નેતનકી નોખ આગે ખંજરકા ખપુવા;
ક્યા ખરછી ખી કુછ નહીં કટારી. નંદ૦ ૧
નેતનકી હસતી મંદમંદ જોલે,
મધુરી તન મેરો ને મીલીમાં કુચારી. નંદ૦ ૨
દયાકે પ્રીતમ તેરી માધુરી મહુરત,
અંતરતોં દરત ના દારી. નંદ૦ ૩

(૩)

લક્ષ્મી.

પદ—રાગ—ભેરવી.

હમતો કૃત્તન છખીલો ગાવે,
નિગુન પ્રદા હમેં નહી ભાવે; હમતો૦ ટેક.
ગિરિધર ગુન રૂપકે રાસી,
ભ્રમ જે કોઝો હોય ઉદારી. હમતો૦ ૧
જલકું કા સુખ હોય જલપાના,
અનન કહા સુખ સિંધુ સગાના. હમતો૦ ૨
જામેં દાસ ભાવ ઊઠ જાવેં,
જુગલ નહીં જહાં કાં સુખ પાવેં. હમતો૦ ૩
પાગ અસ સિર છેડાઈ ગરેં,
સીસ ગયે પધિયાં કહાં ધારેં. હમતો૦ ૪

(૪૫૮)

દાસ સદા હમ શ્રીજી સ્વામી,
માગેં દયો ગુરુપદ સિર નામી, હમતો.

(૨)

પદ-રાગ ભેરવી.

દરસન દેતાં હમેં, ઠાકોર ઝાકોરવારે, ટેક.
દરસનકો ફલ ચરન રહે ચિત, માર્યામેં ન ભમે, દરસન. ૧
પ્રપંચ વિઘ્નમૃતી પુર્વક નિજ રતી ભવ ભય તાકે સમે, દરસન.
મન સવભાવ બસ રહે અંત અબ્ધ, કુતર્ક કલેશ વંમે, દરસન, ૩
એમ લચ્છના ભડતી દિજેં, દુર પ્રુદ્ધિના દમે, દરસન ૪
દયાકે પ્રીતમ નિત નેનન નીરખું, પલ પલ સીસ નમે, દરસન, ૫

(૨)

પદ-રાગ ભેરવી.

અપ્પતો યેહી ખૃત મેરે-ગીરધરલાલ ધની, ટેક.
શ્રી સેવે સંકરસેં દયાવે, ગાવે સેહઆ ફની, અપ્પતો. ૧
સ્વાતીપુંદ જીવન ચાતકકો, એસી આય બની, અપ્પતો ૨
દયાકે પ્રીતમ ગોપીજન વલ્લભ, ત્રીવન મુકુટ મની, અપ્પતો ૩

(૩)

પદ-રાગ-ભેરવી.

માયા તજી ભજિ લેહું મનમોહન,
નાતર ફિર પછતાએગો. જિયારે, મયા. ટેક.
મનુષ્યદેહ દુર્લભ દેવનકું, ફિરકેં કહાં પાઓગે; જિયાગે. ૧
કાલખ્યાલકે બદન પરોઘગે, કામ દામ લલચાઓગે, જિયારે, ૨
ખિન પ્રયાસ પરમપદ પછહોં, દયાપ્રીતમ ગુન ગાઓગે. ૩

(૩)

પદ-રાગ ભેરવી.

ધિર મન રહેગો, તખ હરિકૃષ્ણગો, યાં સમજત સકું મત્ય, ટેક.
જ્યોં બનોં ત્યોં કહે કૃત્તન નિરંતર, સોધ સયાનો અત્ય, જિયારે, ૧
હસ્તીકરન કળ ધીર દલપીપલ, તસી એ મનકી ગત્ય, જિયારે, ૨
ભટકત ચીતહુ ભોજન કીયે તેં, ધુધા બલહું સત્ય, જિયારે, ૩

દુખી લગન ક્યોં ખતત-ખિકલ મન, કાહુસોં જિય હત્ય, જિયારે. ૪
ત્યોં ક્યોંહું હરી સત દયા, પ્રભુ માને નીજ ભૂત્ય, જિયારે. ૫

[૨]

પદ—રાગ ભેરવી.

શ્રીરામકૃષ્ણ ગોવીંદ ગદાધર ગરૂડધ્વજ ગોપાલ કહોરે. ૧
કૃષ્ણ માધવ હરી દામોદર, વીશ્વંભર વૃજપાલ કહોરે. ૨
ચેહી સાર સીદ્ધાંત સખતકો, સમુજત નહી સોધ ખાલ કહોરે. ૩
દયાપ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણનામખિન, કોઝી ન તરે કલીકાલ કહોરે. ૪

પદરાગ—ભેરવી.

હમ સાકાર ઉપાસી વે, રાખ ગોકુલકે ખાસીવે, ૧
ઊઘોં તુમ હોત અદ્ધ કહો નિરાકાર ગુનહીને,
પ્રેમીજનકો પંથ નહી હમ સુઝસાની તુમ ચિન્હે, હમ. ૨
મીલવો અરસે પરસ ભલ કહિયે, હિલમિલ ખાતિખિચારા;
મુંદે નેન મૃતક ખરાખર ઊદારા ધ્યાન તુમારા. હમ. ૩
લલિત ત્રિભંગી છેલ કાંકડે, નરપર નાથ હમારે;
નિર્ગુન અદ્ધ સો ધામહે ઉતકા, સમુજત સગઝનવારે. હમ. ૪
અદ્ધરૂપકોજીવ કહત જ્યોં, જીવ અદ્ધરૂપકોજીવ;
ઐસો સાન ખસત જાકે હિ, કબુ કલ્યાન નહીં પાવે. હમ. ૫
જગકર્ત્તકું રૂપ નહિં તો જગકું કહાતે આયા;
કારન જહસા દારજ હોવે ત્યાય શાસ્ત્રમે ગાયા; હમ. ૬
નિરાકાર કહે દુરનિવાસી નિકટ અવયવ દુખે;
તેજોમય રવિ જગત કહત પરિ અરૂનરૂપ ક્યોં ચણે. હમ. ૭
રૂપ ખિના કરતવ ખત નહિં દિવ્યરૂપ શ્રુતિ ગાય;
કરમુખખિન ક્યોં ખસી ખલધ પાછાંખિન ક્યોં ખતધાય. હમ. ૮
તુમ જો જુદે નહી અદ્ધા તેં કો અદ્ધાનંદ ભોગી;
ભોગ ભોગતા નહિં તુમરે મન તખ જોગી ક્યા રોગી. હમ. ૯
ઐશ્વર્યાંધી ખટ ગુન રાધત, નિર્ગુન કેસે કહિયે;
અજા ત્રિગુનપર શુદ્ધ સત્વ હરિ નીરખત સખ સુખ લહિયે. હમ. ૧૦
ભક્ત નેવ ભુરાગુ માહા રાધાવર શ્રી કુંજગિહારી;
દાસ દયાકે પ્રાણજીવન ધન, શ્રીગોવર્ધનધારી. હમ. ૧૦

(૨)

૫૬—રાગ ભેરવી.

તેરો કિયો કછુ ખનત નહી તુ વૃથા કરત ચિત કાહેકું ચિંતા,
 તેતો હું ભયો કહા ઘરત નહી ખિન રચી ભગવંતા તેરો. ૧
 નિજ બલ પાર ન પાય જ્યાં જ્યાં ત્યાં હરિકે બલખિન સખ જંતા;
 ચિંતા અખિલ દોશકી માતા તાતે હિય ન ખસ નદે સંતા. તેરો. ૨
 જિયકું કરતો પરત નહી કછુ પ્રથમ હીતે રચી રાખ્યો અનંતા;
 ગજ બીજર કિયે બીચી મુંઢી શ્રીવા લંબ કરી શ્રીકંતા. તેરો ૩
 કેમલ હોં કરતા માનતહેં તિનકી મુરખતા નહીં અંતા;
 દયાપ્રીતમ જિય પરી કરાવે તીતો હોય સમુદ્ધત મતિવંતા. તેરો. ૪

(૨)

૫૬રાગ ભેરવી.

રાધેકૃષ્ણ રાધેકૃષ્ણ ગાય લેરી હો રાધેકૃષ્ણ;
 એરી મેરી રસના રાધેકૃષ્ણ. ટેક.
 શ્રીપદ્મ શ્રીવિદુલ શ્રીજી નિરાદિન ચેહી રટી મ્હાપદ પાયલે; રાધે. ૧
 જપ, તપ, તીરથ, ધ્રમ, નેમ, વૃત નામકો અંશ એ સંસે સરકાયલે. રાધે ૨
 ધ્યાન, અસ, પરી અર્ચા, કૃષ્ણ કૃષ્ણી કૃષ્ણી કીરતનહી તેં ભાગવત વંચવાયલે. રા. ૩
 અતી દુઃ સાધ્ય ભગવાદીક પંથ કલી, ચરન ચરન ગિરિધર સિરનાયલે. રા. ૪
 દયાકી છપન જોરી રંગીલી પ્રીતમ ખ્યારી હૃદય કમલમેં તુહિતસો ખસાયલે. રા. ૫

(૨)

રાગ—ગોડી.

એસે શ્રી ગિરિધર લાલકો સદા કયો નભજે ગુન ગાયલો;
 પ્રભુ સકલ મનોરથ સિદ્ધ કરે, ખિન માંગે જન ચિત આયલો. આધસે. ટેક.
 ભમે' હિત નિજ દાસકે, પ્રભુ સોધ કરે જિય જાંનિ;
 વિગરહુ બેલી ખને પ્રભુ દોષકે ગુન લે માનિહો. આધસે. ૧
 સરન આયો હરિ દેખલે, પ્રભુ જ્યાર ન કછુ ચિત આય ;
 ખાર કરેં સાચો સદા, નિત્ય એકરસ કરના નિવાયલો. આધસે. ૨
 જોકો સમરન કરતહી સગ, બલદિ મુક્ત વેહે બાય ;
 અધર્મ ધર્મ ખને ગિખ, અમૃત સતુ હોય મુખદાય હો. આધસે. ૩
 વાતસલ્યતા અપરાધ હુયે, નકરે ખને દાસકે દાસ;
 આકંથ ચુક્યહુ ચિત ના ધરે, સગ પાપતાપ કરે નાસલો. આધસે. ૪

(૪૬૧)

જુકેઈ સાચો કરે પ્રભુ, જનજસ જગ પ્રગટાય ;
આકૃત આવત દે નહીં, કષ્ટુ આધ તો દેત હણયહો. અધસે. ૫
હોનહાર હોય અશુભ તોહુ પ્રભુ, શુખ કર ડારે તાહી ;
જનકો અવગુન હર ન ખસે સદા, અભય કરે નિજ આહી. અધસે. ૬
ખલ ધરિમે ખલવીર એક, જોર ન કષ્ટુ ચિત આસ ;
ધતનેહીમે માહા પ્રભુ સદા, રહત દાસ લઈ પાસ હો. અધસે. ૭
કાંઠી અનંત અછાંડ બકે, ભ્રમણ કરે પ્રતિ રોગ ;
રોપ મહેપ બેદ ખીધિ સુર મુનિ, ખંદે બહે સુર સોમહો. અધસે. ૮
લલિત ત્રિજાંગી નટવર નાગર મદન મોહન જૂજરાય ;
રોમરોમપ્રતિ રસન હોય તહુ, રાકે ન બકે ગુન ગાયહો. અધસે. ૯
મહા અંતક અજા ત્રિગુણ, અતુર બુદ્ધ જુગલ પુરૂષ પરરૂપ ;
અંસ કૃપા આવે રવિ ભુતિ, બતે સકલ સ્વરૂપહો. અધસે. ૧૦
પુરાણ પુરુષોત્તમ સારવેશ્વર, સર્વોત્તમ રતિરાસ ;
શ્રી જપુબાનકિશોરી જીવંત, બપે બલિહારી દયો દાસહો. અધસે. ૧૧

(૨)

રાગ—કાશી.

એક આસરા તેરા, જોર નહી કાઢ એરા વે મોહન ;
એક આસરા, ટેક.
તેરે બરોસે સગસે તોડી, કાહુસે રખ્યા ન નેહરા ;
દિલ ભાવે સો કરલે બારે, મેં ન કાહુકા એરા. એકાં ૨
તોખિ ડરે ન દયા યગકિંકર, સહેં જ્યોં પાપકા ઠરા ;
કૃષ્ણદાસકું દોષ લગેં જ્યુલું આરન અધેરા. એક આસરા, ૩

(૨)

રાગ—કાશી.

સર્વોત્તમ શ્રીકૃષ્ણ નામહે. ટેક.
પાપતાપ પ્રલય સાગ છીનમે, નિર્ભયપદ નિજવાગહે. સર્વોં ૧
જોર કાઠી હરિનામ ન ધનસમ, જદ્દપી અતુલ ખલ આદિ રામહે. સર્વોં ૩
જેસે દુચને ચહતી કલા સસી, પેં ન કોઈ કહે કિસ ઠામ હે. સર્વોં ૩
પુરાણ કૃષ્ણ સો જોર પુર્ણિમા, શ્રીસદ સરદ પ્રમોદ ધામહે. સર્વોં ૪
સગ સાધન બલ ત્રિભુવનમેં દયા, પ્રીતમ અભીમત પુર્ણકામહે. સર્વોં ૫

(૨)

(૪૬૨)

રાગ—ખંભાયચી,

જગ જુઠા વે મેહેરંયાર, અપના કોઉ નહીં મિલિ યાવે. જગ૦ ટેક.
યારી ગિરધારી ખિના સખકી ખવારી,
જ્યાંહાં ગયા હાં જલિયા જલિયા. અપના કોઉ૦ ૧

રાગ—ખંભાયચી.

જિયા જાનિલે સાચિ ખાત, મન માનીલે સાચી ખાત ;
અપના હરીખિત કોઇ નહીં વે. જિયા જાનિલે૦ ટેક.
તું માનત અપના સોહિ સુપના,
તજ ભજ દયા શ્રીકૃષ્ણ સુખ હોઇ. જિયા જાનિલે૦ ૧

(૩)

રાગ—ખંભાયચી—ત્રિતાલ.

તિલાનો.

ગિરધારી મનોહર રામ સ્યામ, નટવર નાગર નરહરી નામ ;
નિસદિન ધરિધરિ પલપલ છીન રટિ. - ગિરિવર૦ ટેક.
હરીદાસ સો મુખ એ ધ્વની, બડભાગી સો આયે ખતી ;
સખ કર્મ ધર્મ તજદે, ખંસીધર ચરન સરન મન ધરી દયા. ગિરિવર૦ ૧

(૩)

રાગ—ખંભાયચી.

સુન મેરી મતી, મેના વે, મેનાં મેનાં તુંહી કરતા કહે નીરજ નેનાવે ;
મેં મેનાં નંન તજુ કુખ પાવેગી, મેના માન ચિત મેનાં વે. સુનમેરી. ૧
મેના કહત યુગે તું સકકર અજગલ કટી મેં ખેનાં ;
તેરા પ્રેરક નાથ દયાપ્રભુ જ્યોં રાખે ત્યોં રહેનાવે. સુનમેરી ૨

(૨)

રાગ ખંભાયચી.

સુન મેરા જિયરા હંસાવે, નિસદિન કર પરહંસ પ્રસંસા. સુન ટેક.
વારી વિષય તજી પી પય હરીરસ, જ્યોં મરાવલ વરવંસા સુન ;
નામ મુક્ત તજી જલચર ભરછન, ફિર તખ પાક નહિં સંસા. સુન, ૧

(૪૬૩)

કાક તિરથ તણ ખસે માન સરોવર, તો હંસ તીકા અંધા;
દયાપ્રીતમ દર્ધતા વાહન તમ તનસો, મન નહિં સંસા. સુનમેરી ૨

(૨)

રાગકાલિંગડો.

લગન મગન પરિયે હો મેરે જિયરા. લગન. ટેક.
પ્રીત ખસતહે પાવક પુરમે, પેઠતહિં જરિયે. લગન મગ ૧
ચહેન યેચ ચિંતા જો લીની, તાહિતે ડરીયે. લગન મગ. ૨
દયાકે પ્રીતમખીના કોઠી ન જાને, તલપ તલપ મરિયે. લગન મગ. ૩

(૩)

રાગકાલિંગડો.

લગન લગી હું સુખરૂપ ગિરિધારીસો,
જો ગિલિયે તો મહાસુખ પેયે, સમર તેલપખો અનુપ ગિરિધારીસો. લગ ૧
હરિ નિન જોર સખે કુપદાતા, કહાં રંકે કહાં ભુપ;
દયાકે પ્રીતમસે દોરતી જુરેતો, તરિયે માહા ભવકુપ. લગન લગીહુ ૨

(૩)

રાગ બેહાગ.

છાયાં ગાફલ ગત સો જાગ, હાં કાઈ નહિં રહે તેરાતેરા. ટેક.
માત પિતા સુત ધરની પાંધુ, જોર કુટુંબ જહેતેરાવે;
સખ અપની મતલબકે ખેલી હે હલટા હર ચેરાચેરા. કાઈ. ૧
મેહેલ ખજના દુનિયા દોલત, તું મનિ મન મેરાવે;
દખત રહેગા કુછ ન ચલેગા, લુટ જાયગા ડેરાડેરા. કાઈ ૨
જોતું તેરા ભલાં ચાહેતો, હેમક સમઝ સવેરાવે;
કજ્જ હોયગા ફિરકયા હોતા, નગર જાયગા ઘેરાધેરા. કાઈ ૩
ક્યોં આરનકું આકલ ખતાવે, તેરે હર અધેરાવે;
નહિં ડેર કુછ આખર આયા, સફલ કરલે દેરાકેરા. કાઈ. ૪
ભજ ભગવંત સંતસંગત કર, ખન સતગુરુ આરવે;
માયા પ્રટક આટક દયા હરીપદ, કરલે કૃપાસું જોરાનેરા. કાઈ. ૫

(૨)

રાગ-મેવાડતયા ધનાત્રીનોહિરેદે

કુંજે કુંજે શ્રીજીગલકિશોર હિડોરના, સખ રસિકનકે સિદ્ધિ. રંગ ૧
 કંચનરત્નજડિત જીગ ખંભ રૂ, પદ્મી પીરોજી સોદે; ૨
 કાડી ચતુર ચતુરનચિત ચોરત, ચોર સાજ મન મોદે. રંગ ૩
 બિબિધ કુશુમ મુકતા મની કુંમકત શીલરી યારી જોમ; ૪
 નેશી મનોહર મદ ગરજ ધન; તેસો ગિરાજન જોમ. રંગ ૫
 શ્રીમદાખન શ્રીયમુનાતટ મંજુલ. નીકટ નીજ કુંજ; ૬
 સધન દ્રૂમ ચહુઓર પુષ્પન, કુંજે પુંજ આલિગુંજ. રંગ ૭
 તાલ તમાલ સુ કેસર ફોફલ શીફલ બિલ્વ પુનાગ; ૮
 દાખ બદામ અનાર ચિરોજી અબિલોકક અનુરાગ. રંગ ૯
 પારીજાત મંદાર કેતકી કેતકલતા અર કુંદ; ૧૦
 મધુ જુઈ ચંપેલી સેવતી, માલતી મલિકવૃંદ. રંગ ૧૧
 હિરે શુભામ સુભાગ સુંદરી, કરનીકા કુમુમ કમોદ; ૧૨
 મુન્દર સતિકા મુકતાવલી, ચંદ્રજા ચહુ કોદ. રંગ ૧૩
 મોહન મધુરી હાર શૃંગારાદી, સુમનકી બિપ્સા અતુલ; ૧૪
 સેતક સેતક ચંદ્ર કરત, દ્વિજગન અતિ અખિલ અનાતંદ્રો મુખ. રંગ ૧૫
 સારસ હંસ સરિકા સુક પુનિ, કોકિલા આરિન્દ મોર; ૧૬
 ચક્રવર્તી કારંદર આદિ સુ, રાજક કરતહે ચોર, રંગ ૧૭
 જમના જલદ્રુમ પે.હોપ પરસિકે, તિળિ પુષ્પ મુખરપ; ૧૮
 એસે સ્વલમે ગિરાજે હિડોરા, કુંજત જીગલ રત્નપ. રંગ ૧૯
 નખ સીખ પ્રતી અંગ અમુલ્યક, આજી સુ નીલ પીતપટ સાર; ૨૦
 ગાય કમુળિ કરુણી ચોલી, સોભાકે શૃંગાર. રંગ ૨૧
 લલિતા ગિલાખા અંદ્રગાદિક, કુંજ કુંજ કોથ લેત; ૨૨
 જામુન જામન જામરુપ કહે, સુન પરમાનંદ સુખ લેત. રંગ ૨૩
 ગાય મુનિ ત ગિલા ખોરુરી, ચારિંગી મુખાંગ; ૨૪
 જામવંત મુખાંગ મુખાંગી, કુંજ કુંજી બિપંગ. રંગ ૨૫
 મુખાંગિ આજીય જામવંત, જામન નીલ હિડોર; ૨૬
 જુલસના જામ જામલિ મોરી, પ્રાપ્ત પ્રેમકે જોર. રંગ ૨૭
 યદ સુખ નિખા શ્રી જામવંત, નિખા જામ દેવે શ્યામ; ૨૮
 રિવ પ્રસાદિક જામના જામને, નીજ નિજ રાખમામ. રંગ ૨૯
 તહિ સુરજોગ વ્યાજા કુંજ કુંજ મ મોખાજી; ૩૦
 મોગે દ્યો યદ સોપા, કુંજ કુંજ કુંજ જામ, રંગ ૩૧

(૪૧૫)

રાગ—જંગલો.

મેરી રસનાં તુવે રાધાકૃષ્ણ ક્યોં ન ગાય, રામ શ્યામા ક્યોં ન ગાય;
આપુરદા તેરો આયુ રહોહી, ખલો જાયરે. મેરી રસનાં ૦ ૧
મેરા છપરાછ વે દુરિજન સંગ, મતજાન દુરિજન સંગ મતજાન;
યેહી ખડો દુઃખદાયરે દયા દિલધર વે, દયાનિધિજુકે પાય;
દયાનિધિજુકે પાય જો બલો તેરો આય વે, મેરી રસનાં ૦ ૨

(૪)

રાગ—જંગલો.

શ્રીકૃષ્ણ હરિ રામરામ, રાધે ગિરધારી. શ્રીકૃષ્ણ હરિ ૦ ટેક.
શ્રીપદ્મ શ્રીપિરુજ શ્રીછ, કેશવ કુંજગિહારી. શ્રીકૃષ્ણ હરિ ૦ ૨
દયાપ્રીતમ રઠ નામ નિરંતર, રાખદલહર સુખકારી. શ્રીકૃષ્ણ હરિ ૦ ૨

(૩)

રાગ—જંગલો.

કેવલ એક ભાવભુખ ગિરધારી, કાંઈ ખસ્તુ નાં હરિ મન હરરી. કેવલ ટેક.
ગરડસોં આસન કોરતુમ ભુખન, લચ્છમી લલના ખારી;
સરસ્વતી પતિ સ્તુતિ કા કરકેઈ, સદા ધ્યાન ત્રિપુરારી. કેવલ ૦ ૧
કીરતન રોષ સુઘાદી પરહંસ, એવે સતત શ્રીનારી;
તપ દુર્વાસા પ્રગદાલબસે યોગી, સ્તુતિ સ્તુતિ ભારી. કેવલ ૦ ૨
આઠ્યાસી સહસ્ર આન મુનિ, સ્મરત રસનકાદિકે પ્રહ્લ્યાચારી;
જનકાદી જ્ઞાન દાન પાલિ, પ્રચિત ખરહીપ ગત અપારી. કેવલ ૦ ૩
નૃગાદી સાધન ધર્મ દેખે, તેર સાધન ગદ દેં ઝરી;
દયાપ્રીતમ એકપતી પરાધીન, દેખી લે ગોપકુમારી. કેવલ ૦ ૪

(૧)

રાગ—સોરઠ.

સુનિયે પુકાર મેરી ઉપારો, અળગી જેરી. ટેક.
કરનો રાગ નિજ કર રાખ્યોં, ગોહે ક્યા બંધનગેં નાખ્યો;
યહ ભાય તો નહિં ગીરધારી, સો કહાં તુમ ચલે હમારી. સુનિ ૦ ૧
માહ માયા કેક ખવાઇ, કહો પિકલ હોય મત જાઇ;
યહ કેસી ખાત ખિયારોં, ગોહે જિના ધુને ક્યોં મારો. સુનિ. ૦ ૨

તુમ પ્રથમ જિય પ્રગટાયે, તખ કરતી કહાંતે લાયે;
 કીર ધરી જાયે સીર જૈસી, અખલ્યો ભુગતતહે તેસી. સુનિ, ૨
 તુમ ખડે નિલંગ જિન માંતો, મહ હેં દુઃખ ઠાહ બરાંતો;
 દયો સરન તિહારે આયો, પ્રભુ અખચહિયે અપનાયો. સુનિ, ૪
 (૨)

રાગ—સોરઠ.

શ્રી ગોકુલપતિ ધનશ્યામા, જય અવધનાથ શ્રીરામા. ટેક
 રાધાવર કંશ વિહારે, સીતાપતિ રાવન મારે;
 ધત હમસેન નૃપકીનો, ઉત રાજ્ય બિભીખન દીનો. શ્રીગોકુલ, ૧
 ધત કોરવ કલ સંધાચ્છો, ઉત નિશ્વરસમુહ હાચ્છો;
 ધત ગોપબાલ સંધ લીને, ખત ખનચરકો ભૂત કીને. શ્રીગોકુલ, ૨
 ખંસીધર મદુ અધીપા, ધર સર ધનુશ રઘુકુળ દીપા;
 રૂશીકેશસે હજધર વીરા, લઘુમન અમજ રનવીરા. શ્રીગોકુલ, ૩
 પુષ્ટી મર્યાદસ્વરૂપાં દાહી પુર્ન મનોહર રૂપા;
 જન વત્સલ બિધી કૃપાકે, પુરોહિતમ પ્રભુ દયાકે. શ્રીગોકુલ, ૪
 (૨)

રાગ સોરઠ.

ગારે ગારે ગિરીરાજ ધરન ગારે, ગોપીકેશ રાધેકેસ પ્રાન ખારે ખારે; ગારે. ટેક.
 ત્રિગુન અનકાળ અક્ષર પરસ્વામી,
 ધરાધસિ આત્મારામ અંતરજામી;
 જગત બિદમવ સ્થીતી લયકર ખડુનામી;
 બીકુ પ્રધાન, પુરોહર, અચ્યુત, સચીદાનંદ, સકળરૂપ, સકળ અકળ
 ન્યારે ન્યારે. ગારે. ૧
 વાણી મન અગમ્ય અનીરસ રૂપા,
 અકળગતી રૂપપ્રકાશ શ્રી અનુપા,
 છબી લલિત નિભંગી નટવર વૃજભુપા;
 નંદાત્મજ, સ્વોછર્ગ, લલીત, વૃજભુપાણુ વૃજરમ્ય, રંગદે મારે મારે. ગારે ગારે. ૨
 પુર્ણ પરમાનંદ રૂપ રૂપરાસી,
 આદી હંદાવન રાસ રસવિલાસી,
 દયાપ્રીતમ ખારે નિકુંજવાસી;
 પુર્ણાનંદ, પુરોહિતમ અદ્ભુત, આનંદકંદ, મનમય મનહરન ખંસીખારેવારે ગારે. ૪
 (૨)

(૪૬૭)

રાગ-જોગી-આશાવરી.

હે મન માન ખરી હે વિવાસ હરીજો સાચો ;
તખ તું ગયો તરી, જિન સોયેં કહ્યુ તેરો નહી કાચો. ટેક.
હું હરીકો હરીમો સવામી ખીભુ અચળ ભરસો આવેછ;
ખને સો હરી ધરજા ભલ માને સખચીતા મીટીબવે. હે મન. ૧
આસ ત્રાસ ખળ પ્રભુ ખીન ઝ્યાર ન તવ સરનાગતી સાચીછ,
લોક બેધખીધી નિરવેધ ન ડરે રહે પતી રૂચી સમ નાચી. હે મન. ૨
આત્માદીક સખ સમરપે અપનો કહ્યુ ન બનેછ,
ખને સુટે હેલ કરે પતીભાવસુ ભાગ્ય સુહાગતી માને. હે મન. ૩
અન્યાઅય અસમર્પિત ત્યાગે એક ટેક ગુન ગાવેછ,
હરીગુર હરીજન સમાન સમજે, કોઇ દહિં ન દુખાવે. હે મન. ૪
દુખ હાંતી ભય પાપ કદા કામતા ન પુરન હોવેછ,
અસકય ભક્તાદીક તહું હરી સરનહી જોવે. હે મન. ૫
યહ લોકકી તયા પરલોકકી, ફીકર રંચ ન હું રાખેછ,
દયાપ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણ આપળળ ખીનશ્રમ સખ સુખ દાખે. હે મન. ૬

(૨)

રાગ-જોગી-આશાવરી.

અગ હોં સરન પચ્ચો મેરો કર ધારો હો શ્રીછ,
તખ મેં ભય તરચો નીજ ખળસોં તારો હો શ્રીછ. ટેક.
સાધન ધર્મ સકળ મેં દુખે ખહુત કઠીન ફળ ફીકો હોછ,
અમ છોટો ફળ મોટો છન મેં સરન તીહારો નીકો તખ. ૧
અખળ છવ એક અનેક રીપુ ક્યોં સુખ સાધન ખની આવે,
ચીત કલેશ ખની જદવા તદવા સો તુમકુ કા ભાવે તખ. ૨
કપકો ખહુત કીયો અમ સાધન સુક્ષ્ણ કણ કોઇ હોખછ,
લક્ષીત ત્રિભંગી મોહન મીલાવે સો સાધન નહી કોઇ. તખ. ૩
એક બેર કોઇ કહે તિહારો તોહે અભય કર ડરોછ,
દ્યો કહે સખ કોટી બેર કહું હું શ્રીકૃષ્ણ તિહારો. તખતો. ૪

(૨)

રાગ-કૃષ્ણો.

મીલનેં સુદમાછ આયે, સુદમાછ આયે,
ભકર કહિયો સમાચાર. મીલને સુદ. ટેક.

મુછી એક તાંદુલ લાયે, લીને ખગલ ધુપાય. મીલને. સુધા. ૧
 કાઠે તુટે ખસ્તર પેને, જાનો જાણાપુકે મેલે. મીલને. ૨
 હસહસ પુછે રાની રકિમતી, કોન દેશ તુંહારો કોન ગામ. મીલને. ૩.
 જાળપનકે મીન હમારે, જાનતે એક ટંકસાલ. મીલને સુધામા. ૪
 કાઠી તુટી કુંપડી હમારી, ગુન ગાયેં દયારામ. મીલને સુધામા. ૫

(૩)

કુમરી-રાગ-ખંડશ્લોકો.

અડતાજડી જોરન લાગ જાદુ જોખનકો,
 રાગઝત નહી રસ અનુરાગ લો. ટેક.
 જો જાદુને સુરી મું મારે, ચંદા લગાયો ડાઘ. જોખન. ૧
 અજ રીવ એક સાંગી પરાસર જોરે, એલોદુકી આગ. જોખન. ૨
 દયાપ્રભુ રાખે સોહી ખચેં એક, ચતુર તહુ. ખડગાગ. જોખન. ૩

(૨)

રાગ કુમરી.

આર નહી કંઈ દેવી દેવા હેરે, હમારે નાથ હરી હેરે. ટેક
 પુરન આતારે અલખેલ નટવર નંદકુહારે ;
 સર્વેધર સર્વાત્મા સ્વતંત્ર, દયાપ્રીતમ પ્રાતપારે હમારે ૧

(૩)

રાગ—ખમાયચી.

રેખતો.

હરદમ કૃપણ કહે. શ્રીકૃષ્ણ કહે તું જ્યાં મેરી ;
 ચહી મતમજ કે ખાતર કરતા, ખુશામત મેં તેરી. હરદમ. ટેક.
 હહીં આંર દુધ સકર, દેતાહું હરવખ તુઝ ;
 તોભી હરોઝ હરી નામ, સુનાતી ન મુઝે. હરદમ. ૧
 કરે ગુનમાન ગોપિંદકા, તું મુખ પરી વે ભક્ષા ;
 નહીં તો મેં અંચ નીકાલુંગો, ક્યા મુખ ચામ પાઝા. હરદમ. ૨ ;
 ખાધ જિંદગાની સારી સોહી ધુના માફ તેરા ;
 દયાપ્રીતમ ભુલે મત તામ, આખર વખ મેરા. હરદમ. ૩

(૧—૨)

કાસીપુરિની લાવણી.

કાસીપુરીની આતી સુંદર સોના કાન સકે ગાઈ,
 મોક્ષદેની ભવ ભવ દરની સિવ લીજ કર પાંગાઈ;
 પનારસી સામુરી નાયક ભુવંસને ન્યારી,
 રોપ સિસપર નહીં સંકરને ત્રિસુલપર ધારી;
 પંચગ્રાસી પરમાન કાંસીઠા ગહીગા હે બારી,
 પ્રભેમે નહીં જગ પુરી રખણેગે ત્રિપુગમી;
 સદાકાલ જ્યાં પાસે પિસેતર નીતસો લગી પ્યારી,
 દુઃખદરની સુખકરની દરસને આપ ડારત બારી;
 ધર્મ અર્થ અર કામ મેક્ષ સામ દાયક મૂની ગઈ. મોક્ષદેની ભવ. ૧
 ઐસી પાવના ભીતર પ્રાંતી મરન જો પાવે,
 તારક હે રોપ સો નિયમ પદ પરગ મહા આવે;
 જગ મરન જગલ દુઃખ સામ છીનમે મીટ આવે,
 આવાગમ અધાર જગલે સે કીર ની આવે;
 યદ કાસીકા અગાધ મહીમા અગમ નીગમ ગાવે,
 આપીમુક્તપુરી અઈસો જાતે તાર જગલ કહાવે;
 કહા ધીતર જન કથા મુની સુર મરન સને ગહાઈ. મોક્ષદેની. ૨
 પતીપાવતની નીકટ કાસી ગંગા ઘેરી ગાળે,
 મનિકુંદન જ્યો મીલે સંગ ઐસી સોના છાળે,
 ભાગીરથીજલ પરસ ક્યેને ભવસંકટ ભાળે;
 પાન કીયો જળ તોય વાહીકું જગ અનુચર ત્યાળે;
 મંજનતે અધ ક્રેટી જગલે સકલ હોત પ્રાળે;
 રવેત વારી મંગલકારી મેયા અઈસી રાળે;
 અક્ષતમંડલી હરીપદોદ્ધી પીગણુદેહી કાહાઈ. મોક્ષદેની. ૩
 કાસીકે મહારાજ પીસેસર અનપુરના રાંતી,
 કાલ ભૈરવ કુટપાલ ઐર છડીદાર દંડપાની;
 સાચિછ ખીનાયક સુર ખુન નાયક સખ ગુનકી ખાંતી,
 કુંડી ખીનાયકકે દરસનતે પાવન હોત પ્રાંતી;
 દેવી સંકટ કરે દરસતે સંકટકી હાંતી,
 આત્મ પીસેસર આદ્ય ખસે પા પાવનપુરી જાંતી;
 અધીક અમરધુરી મેદ માંતી ખસે વીખુપહી, સખ આઈ. મોક્ષ. ૪
 શીદેયરી ઐર ખીખ્યાખાસની દુગા રપરાસી;
 પંચગંગાપર ખીકુ માધો આપ અખીનાસી;

ખડે મુની સાની પ્યાની ખસે દરસન અભીલાષી,
 મનીકનીકા તટ મઠ સુંદર, ખઠક સંન્યાસી;
 દ્રીજ ખદન રૂપ સદન કરી સરસ્વતી કાસીમે ખાસી;
 એસી ખીધ ખીધ સોભા સીવને નીજપુરી પરકાસી;
 સકત ખીલોકન માત્ર જાત સખ મનસા લોભાધ. મોક્ષદેવી ૦ ૫
 કધલાસતે સુખ અધીક હસ કાસી નીપાઈ,
 કલ્પદ્રૂમ જ્યસે તથસે મનવાંછીત ફલદાધ;
 કાસી સેવન કરે વાહીકું મુક્તી પાન આધ;
 યહ કારન સખ સીવકાસી સીવકાસી જ્યો ભાધ;
 કૃષ્ણ ચરણ અભીલાખ દયાને લાવની ગાધ,
 સીવકાસી ગંગાગુન સંજ્યા કીને નહીં પાધ;
 મદાસો નીત ખાસ ખસેતે હરીહર પદ પાધ. મોક્ષદેવી ૦ ૬

(૨)

લાવણી.

ગફલત ટોટા ખડા દીવાના ક્યો ગફલતમે પડા, ટેક
 કર્મકુટમે જન્મ ગર્માયા,
 ચાગ દામરો ચીત નઅધાયા;
 સરસા બેલી કૃષ્ણ ન ગાયા,
 અચક ઝપાટા આય લગેગા કાલ સીરપર ખડા, દીવાના ૦ ૨
 કરતાહે કુમનકા ધંધા,
 અપને હાત જાતા તું બંધા,
 એ હેમક દખ હોત ક્યો અંધા,
 નીચ મીચતે ક્યો બિરેંગા મનમોહન નહીં ગડા, દીવાના ૦ ૧
 પેટ ભરા પશુકૃતી કર સોયા,
 ખાયા પુરા ના નયા ન ખોયા,
 પારસ પાયા ચોંહી ખોયા,
 હરી ભજત ક્યો કંઠીલ જાયગા પાઉ જંજીરા જડા, દીવાના ૦ ૩
 જોર ખાતમે દીલ નહીં દેનાં,
 નીસદીન સતસંગતમે રહેનાં;
 જો આય પદ સો સેહેનાં,
 દયા નામ રટ ઝર ચીત ચીન્તન મનમોહન ફાંકડા, દીવાના ૦ ૪

(૨)

(૪૭૧)

લાવણી.

સખ માયા ખસ નચે નાથ કાઢ આપ ખચાયે ખચે, ટેક.

કીતેક ચામ દામમેં સપટે,

કાઢ કબુ છુટે વે જસ ઝપટે;

માન ખડાધ ધરસ્યા ન ટરે, ભજનાતંદ ન મચે. નાથ કાઢ ૦ ૧

ચોગી તપસી કોપને કુટે,

સાની વ્યાગી સીંદીને છુટે;

યહ મમતાતે કાજી ન છુટે,

સીદ્ધ ભયે સખ જગ પુજાએ, કૃપણ ભક્તિ રસ કચે. નાથ ૦ ૨

કીતને પંડીતતાને પકડે,

બુધખસ જાંનપણે ખહુ જકડે;

કઈ કુલીન ગુન ગુમાત અકડે,

રૂપ-રાજ્ય કાઢી ખુડે વ્યસનમેં, દરસતાપ નહિં તચે. નાથ ૦ ૩

પ્રભુ અકસ ખસ તહારી માયા,

કબુ ન છુટે ખીન નીજ દાયા;

કયન માન હેં ઓર ઉપાયા,

હયો જતન તણ સરન પડયા, શીણ એક હીયાસેં જચે. નાથ ૦ ૪

(૩)

રૂખતો.

સુનીયેં જુ દરી હજરત કે પંદેરી, આરજહેં,

બેદીસ હુધ સખ સાહી સાહેબકી કયા ગરજિહેં. સુનીયેં ૦ ટેક.

જિસ દામકુ ભેગયા સો કુછ બી ના કીયા,

મેં કયા કરેં એકલા કીસીને ન તંન દીયા. સુનીયેં ૦ ૧

મનાંછ સુબેદાર સો હુસ્મનકું જા ગીલા,

ભગરાવ દસો ચે સો ભસકી સંગતે ચલા. સુનીયેં ૦ ૨

માના નહી કીસીને એક હુકમ હમારા,

દગાખાજ હુધ ફાજ કીયા કામ નકારા. સુનીયેં ૦ ૩

જોરા મેહવાસી કાહે કહેગે જુ નાં કહી,

હુંડા જાતહેં પેશાન તોયા ખાતમેં રહી. સુનીયેં ૦ ૪

કહે મુજબ દામ ન દરબાર બચગા,

ધુનેગારીમેં ગુલામ ખહુત માર ખાપગા. સુનીયેં ૦ ૫

રા ખતકા ફકકા લીખકેં મનાજી કીરાવનાં,
નહીં તો હજુર કદમ દયાકેં ખુલાવનાં. સુનીયેં ૬

(૧-૧)

પદ.

ગોવીંદ નામકો આધાર, સાધન યોર નહીં કામ કલીમેં; ટેક.

રતનેં બેડા પાર. ગોવીંદ ૦

જપ તપ તીર્થ ધર્મ નેમ વૃત, સગકોં એ શૃંગાર. ગોવીંદ ૦ ૧

ચાર બેદ ખટ શાસ્ત્ર ચેહી, હપનીષદકો સોર. ગોવીંદ ૦ ૨

તૃષા હોય પીયેં યહ અમૃત, તજ આલસ હંકાર. ગોવીંદ ૦ ૩

યહ ઔસર નાહી ખડુર મીલેગો, ખરગત લાખ હજાર. ગોવીંદ ૦ ૪

શુકે નારદ રીધ રોધ રૂટ યહ, એ સગકોં અધીકાર. ગોવીંદ ૦ ૫

દયાપ્રીતમ કરુના જનકેં પર, તીનકો લાગે તાર. ગોવીંદ ૦ ૬

(૩)

લાવણી.

જાકેં રતનહેં બેદ, સેવ સંભુ સુન, સુરેજે સુરહુકેં;

નારદ સારદ ગુનગાવેજી;

કાલકે કાલ ગુપાલલાલ ભલો, માયાહેં જનકી દાસી;

સગ ખસકહું નયાવેંજી. ૧

ધોસો.

સુમર સૌ કૃપા ભાગ ભરખેં, સકલ પરતુ જનકેં કરમેં;

અગનીત કોટી અઉંધસા, તીલકે રાગ ધસનકે સીસા;

રહે સગ ભવમે ભરપુરા, પ્રગટ નીજ દાસનકે હસા;

સકલ જિય અંતરકી જાને, કહી નીજ ભક્તનકી માંને;

પતીપાવન દીનપાંધુ, અતુલ ખલ કરુનાકે સીંધુ;

હસીકે ધરન સરન રેહેના, દયા નહીં એર નામ લેનાજી. રટ તુંહી વૃંહી.

લાવણી.

સતસંગ સખનકો જ્ઞાન સુનો ગુનિજન સુનો ગુનિજન,

સૌ મીલે તાહિકું જાકેં હરી પરસનજી. ટેક.

સતસંગનસૌં પરતચ્છ મીલે ભગવાન,

સતસંગતમેં અસાની પાવેં જ્ઞાન ;
 સતસંગતમેં મુરખાનુ પાવેં જ્ઞાન,
 સતસંગતમેં જળખીય તરે પાખાન ;
 સતસંગતમેં રૂટે ચિત્તગુપટે પાન,
 સતસંગતમેં સર્ગે અટલ હસપર જ્ઞાન ;
 સતસંગતમેં મર બેડ ગંગારનાન,
 સતસંગખીના કોહો તરે જગતમેં કોન ;
 સતસંગતમેં જલ બારી બલ બારી,
 અહો બસા સતસંગ મુલ સખ ડારી જગ ડારી,
 અહો બસા સતસંગતકી ગત ન્યારી ગત ન્યારી ;
 અહો બસા સતસંગ તારે ખીના ધર્મ સાધન. સો મિત્ર. ૧
 સતસંગ ખરાખર કરગ કાંડ ન દહાવેં,
 સતસંગ ખરાખર જ્ઞાન દયાન નહિં પાવેં ;
 સતસંગ તુલ્ય અટાંગ યોગહુ પાવેં ;
 સતસંગ ખરાખર જપ તપ નહિ સૂતી ગાવેં ;
 સતસંગ ખરાખર તિથિ નેમ ન ખતાવેં,
 સતસંગ તુલ્ય વૃત મંત્ર જંત્ર ક્યોં આવેં ;
 સખ સાધન સિરમની સો સતસંગ મુદાવેં,
 સતસંગ ખડો સુન બેઠ નિરાન ખખવેં ;
 સતસંગ શાસ્ત્ર ખખનિ હો ખખાન,
 અહો બસા સતસંગ પોયિ પુરાને ચો પુરાને ;
 અહો બસા સતસંગ પરતચ્છ પરમાને હો પરમાને,
 અહો બસા સતસંગ તુલ્ય તહી સર્ગ મોક્ષ જુવન. સો મીત્ર. ૨
 સતસંગ કીયો લોહાને પારસમનીકો,
 મિટ જયો રૂપ નીજ બયો કનક અતી નીકો ;
 સતસંગ નીચ જળ કીયો શીંગંગાછકો,
 બયો પરસ માત્રમેં પાન યોગ સખ છકો ;
 સતસંગતમેં બયો કાષ્ટરૂપ અખિકો,
 બયો સ્વાંતી બારી કરપુર સંગ કલ્લીકો ;
 સખ તર બયો ચંદન સંગ મલપાદ્રિકો,
 સતસંગત ગિન સખ કષ્ટુ જ્ઞાનિયેં કીકો ;
 સતસંગતમેં કિટ હરી હરપર હરી બરપર,
 અહો બસા હીર ચઢ્યો ગહા શી સુરપુર ગહા સુરપુર ;

અહો ભલા ખહુરી પચ્ચો વનિધરપર વનીધરપર,
 અહો ભલા સતસંગ ખરાખર રસ નહી કછુ સુનલે મન, સો મીલે, ૩
 સતસંગસોં રાજ રાજ છોડ હોય જોગી,
 સતસંગસોં જોગી તજે જોગ ખન જોગી;
 સંગતસોં શાહન ઉત્તમ હોય અસુર,
 સંગતસોં અસુર અધીક પુજ્ય ભુસુર;
 જ્યોં કલાલ ધર પય પીયે સુરા રાખ કહે,
 જ્યોં ગોરીનિકઠ મલપાન દુધ સળ લેહે;
 યહ દુષ્ટ સંગ સતસંગકિ ગતી પતાઈ,
 દુઃસંગ છાંડકે સતસંગ કરલે ભાઈ;
 સતસંગ સુધાસોં ભારી હો ભારી,
 અહો ભલા રાહકી ગત લેહો ભીચારી હો ખિચારી;
 અહો ભલા સુસંગ દેહો મોરારી મોરારી,
 અહો ભલા ગાઈ સંગલાવની દયારામ હરિજન, સો મિલે, ૪

(૨)

(ધ) નીતિવૈશ્ય.

પદ.

હરિદાસા હરિદાસા, ખનખ હરીદાસા હરિદાસા. ટંક.
 સુધા સિંધુકે સમીપ પસકે, મુંઠ રહત ક્યોં ખાસા;
 હી હોત ક્યોં દુખ પાવત હે, ખસત પરસકે પાસા. ખન૦ ૧
 દામધેનુ સુરદ્રમ ગિંતામની, ધધર અખિલ નિવાસા;
 વિનકું છોડ આરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા. ખન૦ ૨
 મનસાદેહ દુલભ છીનુમંગુર જ્યું જળખીચ ખતાસા;
 અચળ સત્ત એક સેવા હરીકી, સખકૃષ્ણ તુરત તમાસા. ખન૦ ૩
 સરનામત વત્સળ ખીટલેશ, ક્યું મન રહેત ઉદાસા;
 દયારામ સતગુર ખતાયા, હે મનસુખા ખાસા. ખન૦ ૪

(૨)

પદ.

તું ભજ મન મેરે ગોકુળચંદ્ર. ટંક.
 ગોકુળચંદ્ર ગોપમધેંદ્ર, શ્રીવજ્રરાજકિસોરનં.

(૪૭૫)

મસોગતિખાલં મદનગોપાલં, મોખીજનચિત્તચિરં. તું ૦ ૧
 વંદાવનવાસી રાસવિલાસી, નટપર નંદુમારં ;
 ગીરીનરધરાણં બ્રહ્માભરણં, મદનમહામદમારં. તું ૦ ૨
 મધુપુરીભુષં અકળસ્વરૂપં, રાસગંગતપ્રતીપાલં ;
 રૂઝમણિનાથં સૃતીગુણગાતં, મહામતી દીનધ્યાલં. તું ૦ ૩
 રાધારમણં જગતસ્તવનં, સરવેશ્વર સૂતિસારં ;
 આત્મારામં પુરણાકામં, સ્વારાગ ઉરહારં. તું ૦ ૪

(૧)

૫૬.

રાગ—ખમાચી.

યાં કોઈ નહિ હોયે તેરા, એ તું મતકર મેરા મેરા. કોઈ ૦ ૧
 માત તાત સુન ધણી પાંધુ ગોર કુટુંબ પોહિ તેરાવે ;
 સખ અપની મતલબ કે બેલી હે બલયા હર નેરા નેરા. કોઈ ૦ ૨
 મેહલ ખજના કુનીયાં દોલત તું માનત મન મેરા વે ;
 રૂપત રહેગા કુછ ના ચલેગા તેરા હુશ બચગા ડેરા ડેરા. કોઈ ૦ ૩
 જો તું તેરા ભલા ચાહે તો હેમક સમજ સમેરા વે ;
 કુબળ હોએતો કિર ક્યા હોના તેરા નગ બગેગા ઘેરા ઘેરા. કોઈ ૦ ૪
 ક્યા ગોરનકું અકલ પતાવે તેરા હર અધેરા વે ;
 નહિ કુછ ડેરી આખર આયા તેરા સુખ કરલે ફેરા ફેરા. કોઈ ૦ ૫
 બજ ભજવત સતસંગત કર ખન સતગરુકા ચેરા વે ;
 માયા પટક ગટક હરીમદ કરલે કાણુસોં નેહરા નેહરા. કોઈ ૦ ૬

(૧)

૫૬.

રાગ—ધતાસરી.

સુન મેરે મનવા તોતા વે, રૂઝ શી રામકૃષ્ણ ગોપાળા, સું ૦
 ધસ પીંજરેમે પડા બગેગા ગોર પીંજરે મુખતાળા ;
 ચુકા ચુકા કલખલ ગત કર મુરખ આયા ખીલાડુ કાળા. સું ૦ ૧
 ખાનપાન ખુશી રખતાવે જન સખ પીંજરખાળા ;
 અખ તું ખુશીકર તેરા આવીંદ સ્વાપ્રીતમ નંદલાલા. સું ૦ ૨

(૧)

(૪૭૪)

અહો ભલા ખડુરી પચ્ચો ધનિશ્વર પર ધનીશ્વર પર,
 અહો ભલા સતસંગ ખરાખર રસ નહી કછુ સુનલે મંત. સો મીલે, ૩
 સતસંગસો રાજા રાજ છોડ હોય જોગી,
 સતસંગસો જોગી તજે જોગ ખતે જોગી;
 સંગતસો ધાહન બિત્તમ હોય અસુર,
 સંગતસો અસુર અધીક પુજ્ય બુસુર;
 જ્યો કલાસ ઘર પથ પીચે સુરા રાખ કહે,
 જ્યો ગોરીનિકક મદપાન દુધ સખ લેહે;
 યહ દુષ્ટ સંગ સતસંગકિ ગતી બતાઈ,
 દુઃસંગ છાંડકે સતસંગ કરલે ભાઈ;
 સતસંગ સુધાસો બારી હો ભારી,
 અહો ભલા રાહાકી ગત લેહો બીચારી હો બિચારી;
 અહો ભલા સુસંગ દેહો મોરારી મોરારી,
 અહો ભલા ગાઈ સંગબાવની દમારામ હરિજન. સો મીલે. ૪

(૨)

(ધ) નીતિવેશગ્ય.

૫૬.

હરિદાસા હરિદાસા, ખનજા હરીદાસા હરિદાસા. ટંક.
 સુખા સિંધુકે સમીપ ખસકે, મુંઠ રહત ક્યો ખાસા;
 હી હોત ક્યો કુખ પાવત હે, ખરાત પરસકે પાસા. ખન૦ ૧
 દામધેનુ સુરદ્રમ ચિંતામની, ઇશ્વર અખિલ નિવાસા;
 વિનકું છોડ આરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા. ખન૦ ૨
 મનસાદેહ દુર્લભ છીનુભંગુર જ્યું જળખીચ ખતાસા;
 અચળ સત્ત એક સેવા હરીકી, રાખકુછ તુરત તમાસા. ખન૦ ૩
 સરનામત વત્સળ ખીટલેશ, ક્યું મન રહેત ઉદાસા;
 દમારામ સતગુર ખતાયા, હે મનસુખા ખાસા. ખન૦ ૪

(૨)

૫૭.

તું ભજ મન મેરે ગોકુળચંદ્ર. ટંક.
 ગોકુળચંદ્ર ગોખમચંદ્ર, શ્રીવત્સરાજકિસોરન;

વસોગતિપાલં મદનગોપાલં, ત્રોષીજનચિત્તમેરં. તુલં ૧
 વંદાવનવાસી રાસવિલાસી, નટવર નંદકુમારં ;
 ગીરીવરધરણું બ્રહ્માભરણું, મદનમહામદમારં. તુલં ૨
 મધુપુરીભુપં અકલસ્વરૂપં, રાસગુણતપ્રતીપાલં ;
 રૂઝમણિનાથં સૃતીગુણગાતં, મહામતી દીનદયાલં. તુલં ૩
 રાધારમણું જગતસ્તવનં, સરવેથર સૂતિસારં ;
 આત્મારામં પુરણાકામં, ભારાગ ઉરદારં. તુલં ૪

(૧)

૫૬.

રાગ—ખમાચી.

માં કોઈ નહિ હોરે નેરા, વે તું મતકર મેરા મેરા. કોઈ
 માત તાત સુઝા મરણી જાંધુ જોર કુટુંબ જોલે તેરાવે ;
 સખ આપની ગતલખ કે બેલી હે બીલકા હર નેરાં નેરા. કોઈ
 મેહેલ ખજાના દુનીયાં દોલત તું માનત મન મેરા વે ;
 રૂપાત રેહેગા કુછ ના ચલેગા તેરા હુઝા જાગગા ડેરા ડેરા. કોઈ
 જો તું તેરા ભાષા ગાહે તો હેમક સગલ સવેરા વે ;
 કુખલ હોએનો દિર ક્યા હોના તેરા નય જાએગા ઘેરા ઘેરા. કોઈ
 ક્યા જોરનકું આકલ જતાવે તેરા હર અંધેરા વે ;
 નહિ કુછ ડેરી આખર આપા તેરા સુખ કરતે ફેરા ફેરા. કોઈ
 જાજ ભજવંત સતસંગત કરે જન સતગરૂકા એરા વે ;
 માયા પટક આટક દરીપદ કરલે કાણુસોં નેહેરાં નેહેરાં. કોઈ

(૧)

૫૬.

રાગ—ધનાસરી.

સુન મેરે મતવા તોતા વે, રટ શી રાગકાણુ જોપાયા. સુ
 ઇસ પીંજરેમે પગ જાએગા જોર પીંજરે મુખતાળા ;
 ચુકા ચુકા કલગલ ગત કરે મુરખ આપા ખીલાકુ કાળા. સુ
 ખાતખાત ખુશી રખતાવે જીત સખ પીંજરખાળા ;
 આગ તું ખુશીકર તેરા આવીંદ ભાપીતમ નંદલાલ. સુ

(૧)

અહો ભલા બહુરી પશ્ચો ધ્વનિધરપર ધ્વનીધરપર,
 અહો ભલા સતસંગ બરાબર રસ નહી કછુ સુનલે મન. સો મીલે, ૩
 સતસંગસોં રાજ રાજ છોડ હોય જોગી,
 સતસંગસોં જોગી તજે જોગ બને ભોગી;
 સંગતસોં બ્રહ્મન ભક્તિમ હોય અસુર,
 સંગતસોં અસુર અધીક પુત્ર્ય ભુસુર;
 જ્યોં કલાલ ઘર પય પીયે સુરા રાખ કેહે,
 જ્યો ગોરીનિકઠ ગદપાન કુધ સળ લેહે;
 યહ કુષ્ટ સંગ સતસંગકિ ગતી બતાઈ,
 કુઃસંગ છાંડકે સતસંગ કરલે ભાઈ;
 સતસંગ સુધાસોં ભારી હો ભારી,
 અહો ભલા રાહાકી ગત લેહો ભીચારી હો બિચારી;
 અહો ભલા સુસંગ દેહો મોરારી મોરારી,
 અહો ભલા ગાઈ સંગબાવની દમારામ હરિજન. સો મિલે, ૪

(૨)

(ધ) નીતિવૈરાગ્ય.

પદ.

હરિદાસા હરિદાસા, બનજ હરીદાસા હરિદાસા. ટંક.
 સુધા સિંધુકે સમીપ પસકે, મુંઠ રહત ક્યોં બાસા;
 હી હોત ક્યોં કુખ પાવત હે, બસત પરસકે પાસા. બન૦ ૧
 દામધેનુ સુરદ્રમ ચિંતામની, ધધર અખિત નિવાસા;
 વિનકું છોડ આરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા. બન૦ ૨
 મનસાદેહ દુલભ છીનુમંગુર જ્યું જળખીચ બતાસા;
 અચળ સત્ત એક સેવા હરીકી, સળકુછ તુરત તમાસા. બન૦ ૩
 સરનામત વત્સળ બીજલેરા, ક્યું મન રહેત હદાસા;
 દમારામ સતગુર બતાયા, હે મનસુખા બાસા. બન૦ ૪

(૧)

પદ.

તું ભજ મન મેરે ગોકુળચંદ્ર. ટંક.
 ગોકુળચંદ્ર ગોપમધેન્દ્ર, શ્રીવ્રજરાજકિસોર;

(૪૭૫)

મસો મતિપાલં મદનગોપાલં, ત્રાપીજનચિત્તચારં. તું ૦ ૧
 પંદાવનગામી રાસવિલામી, નટપર નંદકુમારં ;
 ગીરીવરધરણું બક્ષતાબરણું, મદનમહામદમારં. તું ૦ ૨
 મધુપુરીભુપં અક્ષયસ્વરૂપં, રાગગુણગતપ્રતીપાલં ;
 રૂઝમણિનાથં સૃતીગુણગાતં, મહામતી દીનદયાલં. તું ૦ ૩
 સાધારમણું જગતસ્તવનં, સરવેશ્વર સૂતિસારં ;
 આત્મારાગં પુરણાકામં, ભારાગ ઉરહારં. તું ૦ ૪

(૧)

૫૬.

રાગ—ખમાચી.

યાં કોઈ મહિ હોયે તેરા, વે તું મતકર મેરા મેરા. કાઈ ૦ ૧
 માત તાત સુન મણી જાંધુ જોર કુકળ ખોલે તેરાવે ;
 સખ અપની મતલબ કં બેલી હે બિલકા હર નેરા નેરા. કાઈ ૦ ૨
 મેહેલ ખાનના કુનીયાં દોલત તું માનત મન મેરા વે ;
 રૂપત રેહોના કુછ ના ચલેગા તેરા લુટા જાયગા ડેરા ડેરા. કાઈ ૦ ૩
 જો તું તેરા ભણા આહે તો હેમક સમજ સમેરા વે ;
 કુલજ હોએતો ફિર કયા હોના તેરા નય જાએગા ઘેરા ઘેરા. કાઈ ૦ ૪
 જ્યાં જોરનકું અકલ જતાવે તેરા હર અંધેરા વે ;
 નહિ કુછ ડેરી આખર આયા તેરા સુખ કરે દેરા દેરા. કાઈ ૦ ૫
 ભજ ભજવંત સતસંગત કર ખન સતગરૂકા મેરા વે ;
 માયા ખટકે અટકે હરીપદ કરલે કાણુમેં નેહેરા નેહેરા. કાઈ ૦ ૬

(૧)

૫૬.

રાગ—ધેનાસરી.

સુન મેરે મનવા તોતા વે, રટ શી રામકૃષ્ણ જોખાળા, મું
 ધસ પીંજરેમે પગ જાએગા જોર પીંજરે મુખતાળા ;
 ચુકા ચુકા કલણલ ગત કર મુરખ આયા પીસાડુ કાળા. મું
 જાનપાન ખુશી રખતાવે જન સખ પીંજરખાળા ;
 અખ તું ખુશીકર તેરા આવીંદે ભાપ્રીતમ નંદસાલા. મું

(

ભકિત—ભેરખી.

ડાઝેર ડાઝેર નાથ હમારે, હાથપાંકે હાર દ્રગનકે તારે. ડાઝ ૦
 આગનીત કોટી આંકડો ધરા, સેસ મહેસ સગ નાથત સીસા. ડાઝ ૧
 મોહની મુરત ખસી મનમાંહી, ભકી જોડી જુગનમેં નાહી. ડાઝ ૨
 ખિન ખિનતી સગ છપકી, બને, તાહી કરે જો જન માને. ડાઝ ૩
 એક ખરો તીહારો પા ભાંખો, તાકી સાધન આસ ન રાખો. ડાઝ ૪
 સદગુર સીંધુ ભજે વે લાયક, દયા પ્રીતમ ગોવરધન નાયક. ડાઝ ૫
 (૩)

મરેડીમાં.

૫૬.

પદાવેં ભાવગ નરસિંહ મહેનાયેં, વલ્લભદેવાયેં—ટંક.
 હુણીગડવારી વિપ્રજાતિ, નાગરચી રાતી;
 ભેડીસે ભગવંત અદભુત ભાંતી, અખીલ વિધ ખમાતી;
 રાસ પાહીમાં પ્રત્યક્ષ હરીઆ, ઘેડની દિપિકાખલ પ્રેમાયેં. પાદાવેં ૦ ૧
 એકલાં કાણી આલે તીરથવારી, પુસલેં વિપ્રાંસી;
 ઘેઘેં કાણી હુંડી કરીતો ખાસી, ત્યાણી ફેલી હાંસી;
 જા તુલ્લી લોકર ભકતરાજકડે, મોઠ કાઠિક નગરાયે. પાદાવેં ૦ ૨
 આલે તો ગોષ્ઠી એસી અધકુની, મંદીર પુમુત,
 કલેં હરીજન હરીયેં દરસન, ખસલે સમજુન;
 કળલેં કાપટચ ક્ષાલણાયેં, મંહા કુષ્ટ રાતુ સંતાંયે. પાદાવેં ૦ ૩
 મહેતાજિસ કળમી સમરત ગોષ્ઠ, ખોસલે તે ગિષ્ઠ;
 આલેત તુલ્લી આમયેં બાખ મેટ, કાહાલોં સંતુષ્ટ;
 નકો કંઈ ચિંતા આઘી, હુંડી લીકુંન રનોં, નર સામલસાયેં. પાદાવેં ૦ ૪
 માણુની ઘેનલે રૂપયે સતસાત, અરખીસે જગતાત;
 હુંડી ત્યાંભા લિકુન દિમી કાયાંત, આસલે તો પ્રાત;
 ચેહન દ્વારીમાં દવ પાહિલે, ગોમતી મંજન મન કમ વાયે. પાદાવેં ૦ ૫
 પુસલા મગ નાથ સાગલ રહાઆ, હુંતો હુંડી કરાઆ;
 સાંભલ કાણી નાંહી સાદા નમ્રથા; સર્વ લાણે વાયા;
 એકુનિ નયન નિરાસ ઝાલે, પિકલ ખોલલે, પત્ર હળાયેં. પાદાવેં ૦ ૬

પાણી ફાળવી પરીવ્રજ આણે, ચોલામાં મીખાણે;
 પુત્રને દુલ્હી જીવનપ્રદુત્ત આણે, શીકરન હાથાણા;
 હુડિ ઘાવી જેકે ઘાવે, જાગો તાનજી સુખારો નરનાણા; આણે
 દિલે રૂપધરે રાત નાજર, કંઠાર ત્યાજર જાલો રાત આપુર નિરખાર;
 ભક્તનાં મુખક, સાચી આપુર ઘણી પાલીક; કળવે ચરીત્રચતુષ્પદ્યે
 પુત્રાચા સખ કૃપા કર્યોલા, સોભાજા દીલા;
 મથનાસાઠી પાણેસ પઠ વિલા, પિતુ આદ્ય કેલે;
 રીલી દક્ષણ મહૂર સોન્યાચી, વિપ્ર તોપત મરા ભક્યાચે. પાણવે ૦ ૬
 પુષ્પાચી દિધલી ગાળ અવિનાશી, પાણનાં સંન્યાસી;
 પાણિ પાણિલે નિરા વૃન્વાસી, હોશિની શ્રી ખાતી;
 ગંડુળીક આદિ સારે હરનિલે, કેલે સત્તમ વાકા દાસાચે. પાણવે ૦ ૧૦
 મેદેતાળ્યે નિંદક નાગર દાર, કેલા અપકાર;
 તેહાં તે સમયેં જાણ્યે ગાદાર, પાણ અમત્કાર;
 ઝક મારનિ જોકનિ આણે કર, પકલ પાળી નિંદક હો ત્યાચે. પાણવે ૦ ૧૧
 અસેં કોટયાવિધિ કેલે કાગ, મેદેતાચેં પામ;
 જાલે વરીભુત-સુંદરસ્થામ, લાણે જન દ્યારામ;
 કાંચ સાંચુ ભકા નાસિંદાચી સખી રૂપ, પ્રિય શ્રી કૃપાચે. પાણવે ૦ ૧૨

(૨)

પ્રખંધ.

શ્રી રામ કૃષ્ણ ગોવીંદ, હાણા મિજોની વૈશ્યુવ પ્રંદ, ટેક, કરાવ
 કંચણાસવ શુખકંદ, નગધર નટવર નંદનનંદ, માધવ મુરારિ પરમાનંદ,
 ખંસીધર વંદાવતચંદ, શ્રી રાધિકા રમાણુ ગોપિકેશ ગુણનિધિ ગોકુલેશ
 ગોવેંદ્ર ગદાધર ગરુડનજ ગોપાલ ગુણાકર, ગોવલ્લભ ગોવરધનવલ્લભ નંદ
 લાલ નાગર નટ નામક, લલિત ત્રિભંગી મનોહર મોહન, મોદાકર મદ
 નાભીરામ અખિતેશ્વર આનંદકંદ, હાણા મિજો ૦ ૧ પ્રભુ પરમેશ્વર
 પુરુષાનંદ, પદમાપ્રીયતમ પદારથીદે, સમૃતી માત્ર હરતિ કુખ ૬ંદ, અજ
 અક્ષરાતીત જગતંદ; ત્રીગુણાતીત નીત્ય સર્વત્ય સર્વશ મમ રતિ રસલ
 રસમય પુરુષામ ગ્રેધામ નાગ રૂચિ આત્મારાગ અચ્યુત અદ્વિત અ.
 કલિત અપાર સિવાંત સાર પરબ્રહ્મ પરાત્પર પરમકંઠ પદમનાભ પુરસો.
 રામ શ્રી જ્ઞાનમુકંદ, હાણા મિજો ૦ ૨ રાજ મહેશ વરતિ આનંદ,
 રાનકે રાનંદન રાનત સનંદ; રાનત પ્રણસ રાકડાં કટતી છંદ; ત્યાચી સો
 ડિમા તે ગતિમંદ; હરી નાગામથી સમયે તોરવ નેમ પૂત ધર્મ કર્મ

તપ તપ યજ્ઞ અષ્ટાંગ યોગ અન્યથા પ્રજ્ઞ શુચિ દાન સાત મિત્રાન દયા
 ન અવધે આહિરે નિગમયે પદની હાનિ દુષરા સમુજ પાપ સંતાપ
 બેઠાયા હરી ભેટીયા ઉપાગ નાહી ભાવ કુભાવે શ્રીકૃષ્ણ કીરતનાં વાંચે
 ભાત નહી અતુલીત પ્રતાપ દયારાગ છાણે ત્યાસાળી મજમનાસિ પડિયા
 કૃપાશુભામયા છંદે, છાણા મિળોતી વૈષ્ણવ વ્રંદે, શ્રી રામ કૃષ્ણ ગોવંદે. ૩

જાહેર ખખર.

કાયદાઓની ઇલાક.

ચેનલકોડ સને ૧૮૬૦નો ૪૫મો સુધારેલો.
કીમિનલકોડ સને ૧૮૭૨નો ૧૦મો સને ૧૮૭૨ના ૧૧મા સાથે.
ડિસ્ટ્રીક્ટ પોલીસ આક્ટ.
ગામની પોલીસ.
અપરાધ બોધક.
ન્યાય તત્વ અને ફોજદારી સંગ્રહ.
ફોજદારી ફેસલા વા. ૧થી ૮સુખી.
સને ૧૮૫૯નો ૮મો ટીકનો.
સને ૧૮૫૯નો ૮મો વગર ટીકનો.
પુરાવાનો આક્ટ સને ૧૮૭૧નો ૧લો.
કરાનો આક્ટ સને ૧૮૭૨નો ૯મો.
સને ૧૮૭૧નો ૯મો મુદતનો.
સને ૧૮૭૧નો ૮મો ૧૨જી.
મુસલમાની સરેહ.
સને ૧૮૭૪નો ૧૧મો સને ૧૮૭૧ના ૧૦માનો મુસલમા.
સને ૧૮૬૯નો ૧૮મો રાંધ આક્ટ.
સને ૧૮૬૯નો ૧૪મો આક્ટ.
સને ૧૮૭૦નો ૭મો ફોરટ ફિના.
સાટરાન્ટ્ર.
ન્યાય સંગ્રહ વકીલોને ઉપયોગી.
ફેસલા વા. ૫-૬-૭.
ફેસલા વા. ૮નો બાગ ૪થો.
ફેસલા વા. ૯નો બાગ બીજો.
નમુનાખુદ દીવાની.
દીવાની સંગ્રહ.
ફોજદારી સંગ્રહ.
ધંદકસ.
ફેસલા વા. ૧૦માના બાગ ૧જો.
મ્યુનિસિપાલિટીનો સને ૧૮૭૩નો

શા. ૧૦માનો ભાગ રજો.

રેવેન્યુ સંમ્મલ.

સરકુલર દીવાની તથા ફેઝદારી નમુના સાથે.

ફેસલાનું મોહોટું પુસ્તક વાલમ ૫—૬—૭ તથા શાલમ

૧૦માના ભાગ તમામ સાથે.

ગામેફતવાડી રાજ્યતા ફેઝદારી તથા દીવાની તમામ કામત

તથા સરકુલરો સુધાંતનું મોહોટું પુસ્તક.

દિપાર્ટમેન્ટ રેવન્યુ પરિક્ષાનો.

શીવામ્બે પ્રચુરણ મંથો.

ગિરધર કલ્પ રાંગામ્બેશુ.

અલ્હોતરખંડ શીવ પુરાણ કહે છે.

ચંદ્રમુખી નાટક.

કેશવ મીલન નાટક.

રમુજ દિલ પસંદના કિસ્સા.

પાક શાસ્ત્ર.

ગામેફતવાડ કમીરાન કેશ.

વિદ્યા ગહિમા.

કવિતા સંમ્મલ ૫—૬—૭ મા ધોરણમાં ચાલે છે તે.

છંદ્ર સભા અગ્રથ સાથે.

પ્રેશનવને જાપયોગી સીધાંત મુક્તાવસી.